

„ Žiak nie je nádoba, ktorú treba naplniť, ale pochodňa, ktorú treba zapáliť „

**Školský vzdelávací program
Šanca pre všetkých ISCED 1**

OBSAH

I. VŠEOBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	9
1. CHARAKTERISTIKA A VEĽKOSŤ ŠKOLY	9
2. PRIESTOROVÉ A MATERIÁLNO – TECHNICKÉ PODMIENKY ŠKOLY	9
3. ORGANIZAČNÉ PODMIENKY VÝCHOVY A VZDELÁVANIA	11
4. CHARAKTERISTIKA ŽIAKOV	13
5. CHARAKTERISTIKA PEDAGOGICKÉHO ZBORU	14
6. ĎALŠIE VZDELÁVANIE PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV	16
7. ORGANIZÁCIA PRIJÍMACIEHO KONANIA	19
8. DLHODOBÉ PROJEKTY A MEDZINÁRODNÁ SPOLUPRÁCA	20
9. SPOLUPRÁCA S RODIČMI A INÝMI SUBJEKTMI	21
10. ŠKOLA AKO ŽIVOTNÝ PRIESTOR	23
11. PODMIENKY NA ZAISTENIE BEZPEČNOSTI A OCHRANY ZDRAVIA A HYGIENU PRI VÝCHOVE A VZDELÁVANÍ	23
II. CHARAKTERISTIKA ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU	24
„ ŠANCA PRE VŠETKÝCH“	24
1. PEDAGOGICKÝ PRINCÍP ŠKOLY (VLASTNÉ CIELE VÝCHOVY A VZDELÁVANIA)	25
2. ZAMERANIE ŠKOLY	27
2.1. Stupeň vzdelania: ISCED 1	28
2.2. Profil absolventa ISCED 1	29
2.3. Pedagogické stratégie	32
2.4. Zabezpečenie výučby žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami	33
3. PRIEREZOVÉ TÉMY	37
3.1. Multikultúrna výchova	38
3.2. Mediálna výchova	39
3.3. Osobnostný a sociálny rozvoj	39
3.4. Environmentálna výchova	40
3.5. V oblasti postojev a hodnôt nadobudne žiak schopnosť:	40
3.6. Dopravná výchova - výchova k bezpečnosti v cestnej premávke	41
3.7. Ochrana života a zdravia	42
3.8. Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra	42
3.9. Tvorba projektu a prezentačné zručnosti	43
4. FINANČNÁ GRAMOTNOSŤ	44
4.1. Charakteristika	44
4.2. Témy	44
III. VNÚTORNÝ SYSTÉM KONTROLY	48
1. HODNOTENIE VZDELÁVACÍCH VÝSLEDKOV ŽIAKOV V ŠKOLE	48
1.1. Zásady pre hodnotenie výkonu žiaka:	49
1.2. Zásady hodnotenia	50
1.3. Získavanie podkladov na hodnotenie	51
1.4. Hodnotenie prospechu a správania	52
1.5. Postup pri hodnotení žiaka	56
1.6. Hodnotenie žiaka v náhradnom termíne	57
1.7. Všeobecné zásady hodnotenia žiaka so ŠVVP	59
2. VNÚTORNÝ SYSTÉM KONTROLY A HODNOTENIA ZAMESTNANCOV	61
2.1. Ciele kontroly:	61
2.2. Formy, metódy a spôsob kontroly :	62
2.3. Oblasť kontrolnej činnosti	63
3. POSTUP PRI REALIZÁCIÍ HODNOTENIA PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV A ODBORNÝCH ZAMESTNANCOV	65
3.1. Vnútorň systém kontroly a hodnotenie zamestnancov školy	65
3.2. Systém hodnotenia pedagogických zamestnancov	65
3.3. Stupnica hodnotenia	67

3.4.Hodnotená oblasť: Pracovný výkon	67
3.5.Hodnotená oblasť: Pracovné správanie	69
3.6.Celkové hodnotenie oblastí.....	69
3.7.Stupnica hodnotenia a percentuálne vyjadrenie celkového hodnotenia	70
3.8.Slovné hodnotenie s vyjadrením v percentách	71
4. HODNOTENIE ŠKOLY	71
IV. UČEBNÝ PLÁN.....	74
V. UČEBNÉ OSNOVY	76

Školský vzdelávací program pre 1. stupeň základnej školy

Vzdelávací program

Stupeň vzdelania

ISCED 1

Dĺžka štúdia:

štyri roky

Vyučovací jazyk:

slovenský

Študijná forma:

denná

Druh školy:

štátna

Predkladateľ:

základná škola

Názov školy:

Základná škola Jozefa Cígera Hronského

Adresa:

Krátka 2, 927 01 Šaľa

IČO:

37861417

Riaditeľ školy:

Mgr. Jarmila Husáriková

Koordinátor pre tvorbu ŠkVP:

Mgr. Katarína Grznárová

Kontakty:

Telefón: 031 770 5811

Fax: 031 701 6881

e-mail: zskratka@centrum.sk
www.zskrsala.sk

Zriaďovateľ:

Mesto Šaľa

Adresa:

Námestie Sv. Trojice 7, 927 15 Šaľa

Kontakt:

031 770 5983

Dátum a miesto vydania: 31. 08. 2012

Názov a adresa školy	Základná škola J.C. Hronského, Krátka 2, 927 01 Šaľa
Názov školského vzdelávacieho programu	Šanca pre všetkých
Stupeň vzdelania	ISCED 1 – primárne vzdelávanie
Dĺžka štúdia	Štyri roky
Forma štúdia	Denná
Druh školy	Štátna
Dátum schválenia ŠkVP	27.08. 2008
Miesto vydania	Základná škola J.C. Hronského, Krátka 2, 927 01 Šaľa
Platnosť ŠkVP	od 1.09. 2012

Kontakty:

Titul, meno, priezvisko	Pracovná pozícia	Telefón, fax	e-mail
Mgr. Jarmila Husáriková	riaditeľka školy	031 771 6881	zskratka@centrum.sk
Mgr. Katarína Keselyová	zástupkyňa riaditeľky školy 5.-9. ročník	031 771 6882	zskratka@centrum.sk
Mgr. Katarína Grznárová	zástupkyňa riaditeľky školy 1.-4. ročník	031 771 6882	zskratka@centrum.sk
Mgr. Jana Lenická	výchovná poradkyňa	031 7705811	zskratka@centrum.sk

Zriaďovateľ: Mesto Šaľa
Námestie Sv. Trojice 7
927 15 Šaľa
Tel.: 031 770 5983

V Šali dňa 31. 08.2012

Mgr. Jarmila Husáriková
riaditeľka školy

Platnosť Revidovanie	Dátum	Zaznamenanie inovácie, zmeny, úpravy a pod.
Platnosť ŠkVP od	01.09. 2008	
Revidovanie	26.8. 2009	<ul style="list-style-type: none"> • Zmena UP v 6. ročníku – znížená dotácia v predmete fyzika z 2 na 1 hodinu týždenne • Zmena hodnotenia výchovných predmetov v triedach pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním - výchovné predmety okrem ETV / NAV sa klasifikujú
Platnosť ŠkVP od	1.9. 2009	
Revidovanie	26.8. 2010	<ul style="list-style-type: none"> • Zníženie počtu hodín - 5. ročník Geografia na 1 vyučovaciu hodinu týždenne • Zvýšenie počtu hodín – 5. ročník Dejepis na 2 vyučovacie hodiny týždenne • Zavedenie predmetu Finančná gramotnosť v 6. ročníku v triedach pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním
Platnosť ŠkVP od	1.9. 2010	
Revidovanie	26.8. 2011	<ul style="list-style-type: none"> • V 1. roč. sú posilnené o 0,5 hod tieto predmety ETV/NAV, PRV, DOV • V 2. roč. sú posilnené predmety SJL a DOV o 1 hod. • V 5. ročníku bol zavedený nový predmet Regionálna výchova – 1 hod. týždenne • V 5. ročníku sa bude učiť dejepis 1 hod. týždenne • 0,5 hod. OBN z 8. roč. sa presunula do 9. roč. a bude sa vyučovať v školskom roku 2012/2013 • 0,5 hod. VYU z 9. roč. sa presunula do 8. roč. a vyučuje sa v školskom roku 2011/2012 • V školskom roku 2011/2012 sa bude v 5. roč. vyučovať Regionálna výchova 1 hod. týždenne a v 6. roč. Finančná gramotnosť 1 hod. týždenne v triedach pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním

Platnosť ŠkVP od	01.09. 2011	
Revidovanie	31.08.2012	
Platnosť ŠkVP od	od 01.09.2012	<ul style="list-style-type: none"> • revidovaný celý školský vzdelávací program, rozdelený na ŠkVP pre ISCED 1, ŠkVP ISCED 2, ISCED 1 – žiaci so všeobecným intelektovým nadaním, ISCED 2 – žiaci so všeobecným intelektovým nadaním • vo všetkých častiach boli doplnené aktuálne údaje o škole a doplnené chýbajúce časti II. Charakteristika ŠkVP • upravené učebné plány vo všetkých častiach ŠkVP
Revidovanie		<ul style="list-style-type: none"> • revidované učebné osnovy všetkých predmetov v súlade s platnými štandardami Štátneho vzdelávacieho programu
Platnosť ŠkVP od	od 01.09. 2012	
Revidovanie	26.08. 2013	<ul style="list-style-type: none"> • od 01.09. 2013 jedna zástupkyňa riaditeľky školy pre roč. 1. – 9. – Mgr. Katarína Keselyová • od 01.09. 2013 Mgr. Zuzana Kováčsová je členkou Rady školy namiesto PaedDr. Silvie Bereczovej (MD) • prílohu č. 1 tvoria strany ŠkVP, na ktorých sú hrubým typom písma vyznačené zmeny k školskému roku 2013/2014
Platnosť ŠkVP od	od 01.09. 2013	
Revidovanie	25.08. 2014	<ul style="list-style-type: none"> • znížená hodinová dotácia v predmete vlastiveda v 4. ročníku pre bežné triedy z 2 hodín na 1 hodinu týždenne • upravený učebný plán a učebné osnovy pre vlastivedu v 4. ročníku • prílohu č. 2 tvoria strany ŠkVP, na ktorých sú hrubým typom písma vyznačené zmeny k školskému roku 2014/2015
Platnosť ŠkVP od	Od 01.09. 2014	
Revidovanie		

Rada školy pri ZŠ J.C. Hronského, Krátka ul.č.2, Šaľa prerokovala na svojom zasadnutí dňa 14. 09. 2012 Školský vzdelávací program, podľa ktorého sa začne vyučovať od školského roku 2012/2013.

Za radu školy:

Mgr. Benedikt Varga
predseda rady školy

V Šali dňa 14.09.2012

I. Všeobecná charakteristika školy

1. Charakteristika a veľkosť školy

Základná škola J.C. Hronského na Krátkej ul. v Šali bola otvorená 1.9. 1984 ako piata základná škola v meste Šaľa, v ktorom je v súčasnosti druhou najmladšou ZŠ. Jej súčasťou je aj školský klub detí a školská jedáleň.

Nachádza sa v tichej časti mesta, na kraji sídliska, neďaleko od centra. Areál školy je rozľahlý, starostlivo udržiavaný, plný zelene a v popoludňajších hodinách a cez víkend slúži ako oddychová zóna nielen pre žiakov, ale aj pre obyvateľov z okolia.

Budova školy sa skladá z pavilónov, má prízemie a poschodie. Jej súčasťou sú aj dve telocvične pripojené k škole spojovacou chodbou. Veľkým pozitívom je rekonštrukcia celej budovy, ktorá sa uskutočnila v roku 2005 zo štrukturálnych fondov Európskej únie, čím budova získala nový, moderný, estetický vzhľad s bezbariérovým vstupom do nej. Celá budova sa zateplila, opravila a zateplila sa aj strecha, vymenili sa okná, podlahy, uskutočnili sa viaceré murárske práce a vnútorná maľovka školy. Realizovala sa aj rekonštrukcia a výmena svietidiel vo všetkých priestoroch školy. Dôležitým krokom bola inštalácia termoregulačných ventilov na všetkých radiátoroch v budove školy.

Základná škola je plnoorganizovaná, má deväť ročníkov, v ktorých sa v súčasnosti nachádzajú dve až tri paralelné triedy, z nich je spravidla jedna pre žiakov s intelektovým nadaním. Pôvodne bola škola konštruovaná ako osemnásťtriedna ZŠ, počet tried bol v minulosti vždy vyšší a v posledných rokoch sa počet tried postupne znižoval až na súčasných 20 tried. Priemerný počet žiakov v triede bol okolo 20, v súčasnosti sa priemer znížil zhruba na 17 žiakov v triede. V školskom klube detí (ŠKD) bolo v posledných rokoch zapísaných v šiestich oddeleniach cca 150 žiakov, v súčasnosti je to okolo 113 žiakov v štyroch oddeleniach.

Na začiatku školského roku 2012/2013 má škola 338 žiakov v dvadsiatich triedach nasledovne:

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	2012/13
Počet tried celkom	2	3	2	2	3	2	2	2	2	20
z toho pre nadané deti	1	1	1	1	1	1	1	1	0	8
oddelenia ŠKD	1	1	1	1	0	0	0	0	0	4
Počet žiakov	34	37	40	34	50	27	40	41	35	338
z toho individ. integrovan.	0	0	1	1	1	0	1	3	2	9
z toho v tried. pre nadané deti	14	7	15	12	16	12	13	17	0	106
v ŠKD	29	32	30	28		0	0	0	0	119

2. Priestorové a materiálne – technické podmienky školy

Škola má 34 učební :

- v školskom roku 2012/2013 sa bude využívať na výchovno-vzdelávaciu jednotlivých tried činnosť 20 učební, na prízemí sa nachádzajú učebne 1. – 4. ročníka a na poschodí 5. – 9. ročníka
- odborné učebne 9: fyzikálna, tri počítačové učebne, chemická učebňa, dve učebne s interaktívnou tabuľou, dielňa, kuchynka,
- päť učební na delené vyučovanie
- telocvične: 2 – klasická a gymnastická
- kabinety: 16 – slúžia ako pracovne pedagogických zamestnancov a psychologičky a zároveň sú v nich umiestnené pomôcky a iný školský materiál
- zborovňa : 1 – využíva sa na porady a iné zasadnutia pedagogických a nepedagogických zamestnancov
- kancelárie: 5 – pracovne riaditeľky školy, zástupkyň riaditeľky školy, ekonómky, oddelenia PAM a sekretariát u vedúcej ŠJ
- školská jedáleň – kapacita 160 miest.

Školský klub detí nemá vlastné priestory, činnosť sa uskutočňuje v niektorých učebniach 1.-4. ročníka.

Učebne sú vo veľmi dobrom technickom a hygienickom stave. Vybavené sú školským nábytkom. Vo všetkých učebniach jednotlivých ročníkov boli postupne vymenené staré dvojmiestne školské lavice za nové jednomiestne. Vymenili sa aj stoličky, z ktorých sú mnohé spolu s lavicami nastaviteľné na požadovanú výšku žiaka. Nové lavice v 1. – 9. roč. sú rozlíšené farbou i veľkosťou a zodpovedajú hygienickým normám. Nevyhnutnosťou je postupná výmena lavíc a stoličiek vo všetkých ročníkoch. Z odborných učební prešla rekonštrukciou fyzikálna učebňa, do pracovných stolov boli zabudované elektrické rozvody s pripojením na centrálny zdroj elektrického napätia, ktorý je umiestnený v učebni.

V posledných rokoch boli vybudované tri počítačové učebne. Väčšia učebňa je vybavená 16 počítačmi, dataprojektorom, keramickou tabuľou, k dispozícii je notebook, digitálny fotoaparát, videokamera. Menšia učebňa je vybavená 14 počítačmi. Tretia učebňa sa vybavila novým školským nábytkom, 14 počítačmi, 3 notebookmi, tlačiarňou a dataprojektorom. Softvérové vybavenie počítačových učební pozostáva z nainštalovaného programu MS OFFICE XP, resp. 2003, Open Office, Imagine a z ďalších programov, ako sú CABRI GEOMETRIA, výučbové programy LUMI – SK (ANJ, NEJ, SJL, MAT), LEXICON 2002 (ANJ, NEJ), encyklopedické programy s rôznym výučbovým zameraním. Zakúpili sme ďalšiu interaktívnu tabuľu s príslušenstvom. Inštalácia aj s potrebným zaškolením pedagógov sa uskutoční začiatkom septembra 2012. Rozšíri sa tak priestor pre skvalitnenie výučby modernou technikou.

Pokračovala rekonštrukcia v oboch telocvičniach. Vymenili sa všetky okná. Uskutočnila sa aj čiastočná rekonštrukcia osvetlenia telocvične. Opravili a zateplili sa strechy na oboch telocvičniach a spojovacej chodbe. Nevyhnutná však bude rekonštrukcia paluboviek v oboch telocvičniach a zateplenie fasád. Telovýchovné kabinety sú vybavené dostatočným množstvom rôznych druhov lôpt, priebežne sa zakupuje aj iný potrebný materiál.

Učebné pomôcky pre jednotlivé predmety sa neustále dopĺňajú a modernizujú, aj keď celkové vybavenie bude potrebné aj v nasledujúcom období naďalej aktualizovať a modernizovať. Dopĺňa sa didaktická technika, CD prehrávače, DVD prehrávač, interaktívne tabule,

k dispozícii sú televízory, videoprehrávač, mapy, nástenné obrazy, knihy, odborné časopisy, kopírovacie stroje, tlačiarne, počítačové programy, rôzne audionahrávky. Fond pomôcok sa podarilo obohatiť aj vďaka zapojeniu sa školy do projektu Historicko-náučný chodník regiónu Šaľa.

Nedostatkom je chýbajúca jazyková učebňa, resp. jazykové laboratórium, školská knižnica, multifunkčná odborná učebňa s interaktívnou tabuľou.

Všetky priestory v budove vyhovujú hygienickým normám. Od roku 2005 sa pravidelne vykonáva oprava maľovky, ktorá sa poškodí počas roka, uskutočnila sa komplexná rekonštrukcia hygienických zariadení, ktoré sú vybavené všetkým potrebným hygienickým materiálom v dávkovacích nádobách.. Ukončila sa rekonštrukcia osvetlenia. Chodby, triedy na poschodí a vstupné priestory s chodbami sa vybavili kamerovým systémom, ktorý slúži hlavne na monitorovanie správania sa žiakov 5. – 9. ročníka, má zabrániť poškodzovaniu interiéru školy. Celá budova školy je zabezpečená poplašným systémom napojeným na mestskú políciu. V škole funguje školský rozhlas, ktorý tiež prešiel rekonštrukciou a bol modernizovaný. Klasické zvonenie bolo nahradené hudobným s veľkým počtom rôznych melódií. Interiér je doplnený množstvom izbových rastlín, o ktoré sa starajú žiaci aj zamestnanci. Steny sú dopĺňané tematickými a príležitostnými nástenkami. Cieľom neustáleho skvalitňovania priestorového, materiálneho, technického a hygienického vybavenia je vytváranie čo najlepších podmienok pre kvalitný výchovno-vzdelávací proces, ktorý chceme uskutočňovať v príjemnom, estetickom a moderne vybavenom prostredí školy.

Areál školy je veľmi rozľahlý, s veľkou rozlohou trávnatých plôch a ostatnej zelene (vyše 300 kríkov, viac ako 300 stromov). Slúži ako relaxačno-športová zóna žiakov, obyvateľov a záujmových skupín z mesta, jej dominantou je trávnaté futbalové ihrisko s dvoma prenosnými hliníkovými bránami. Udržiavanie zelene si vyžaduje stálu pozornosť a starostlivosť príslušných zamestnancov. Prínosom by bola rekonštrukcia súčasného asfaltového ihriska na multifunkčné ihrisko s novou povrchovou úpravou, vybudovanie doskočísk a rekonštrukcia bežeckej dráhy. Na všetkých plochách sa však aj v ich súčasnom stave dá vykonávať športová činnosť a slúžia na hodiny telesnej a športovej výchovy.

V areáli sa nachádza aj učebňa v prírode, ktorá sa využíva na vyučovanie rôznych predmetov, našou ambíciou je jej doplnenie o ďalšie vybavenie slúžiace aj na relax žiakov a detí v ŠKD. Súčasťou areálu sú aj dve átriá, stredné átrium je plné drevín a inej zelene a slúži aj na vyučovanie prírodovedy a biológie.

Množstvo trávnatých plôch je náročné na celkovú údržbu, preto má škola zabezpečené aj dostatočné vybavenie (napr. dve malotraktorové kosačky, krovinorez, malá kosačka a pod.). Bola vybudovaná studňa a zakúpil sa aj polievací stroj. Celkovo pôsobí areál hlavne vďaka množstvu zelene veľmi dobrým dojmom a radi ho navštevujú aj rodičia s deťmi a trávia tu voľný čas rôznymi aktivitami, čo je aj súčasťou našej filozofie Otvorenej školy. Všetky učebne a ostatné priestory školy umožňujú realizovať školský vzdelávací program.

3. Organizačné podmienky výchovy a vzdelávania

Základná škola v súlade s princípmi a cieľmi výchovy a vzdelávania podporuje rozvoj osobnosti žiaka vychádzajúc zo zásad humanizmu, rovnakého zaobchádzania, tolerancie, demokracie a vlastenectva, a to po stránke rozumovej, mravnej, etickej, estetickej, pracovnej a telesnej. Poskytuje žiakovi základné poznatky, zručnosti a schopnosti v oblasti jazykovej, prírodovednej, spoločenskovednej, umeleckej, športovej, zdravotnej, dopravnej a ďalšie poznatky a zručnosti potrebné na jeho orientáciu v živote a v spoločnosti a na jeho ďalšiu výchovu a vzdelávanie.

Základná škola zabezpečuje výchovu a vzdelávanie prostredníctvom vzdelávacích programov, ktoré poskytujú základné vzdelanie:

- primárne vzdelanie , ktoré získa žiak úspešným absolvovaním posledného ročníka ucelenej časti vzdelávacieho programu odboru vzdelávania pre 1. stupeň základnej školy,
- nižšie stredné vzdelanie, ktoré získa žiak úspešným absolvovaním posledného ročníka ucelenej časti vzdelávacieho programu odboru vzdelávania pre 2. stupeň základnej školy,

Základná škola má všetky ročníky, to znamená že je plnoorganizovaná. Má deväť ročníkov, s možnosťou zriadenia nultého ročníka. Člení sa na prvý a druhý stupeň, v ktorých sa vzdelávanie realizuje samostatnými, na seba nadväzujúcimi vzdelávacími programami. Prvý stupeň základnej školy tvorí prvý až štvrtý ročník. Druhý stupeň základnej školy tvorí piaty až deviaty ročník. Najvyšší počet žiakov v triedach je nasledovný:

- 22 žiakov v triede prvého ročníka,
- 25 žiakov v triede druhého až štvrtého ročníka ,
- 28 žiakov v triede piateho až deviateho ročníka,
- 12 žiakov v prvom až štvrtom ročníku v triedach pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním,
- 16 žiakov v piatom až deviatom ročníku v triedach pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním.

Určený počet žiakov možno v zmysle platných predpisov navýšiť (súhlas zriaďovateľa, súhlas rady školy).

Do triedy základnej školy možno začleniť žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, výkonom práv takéhoto žiaka nemôžu byť obmedzené práva ostatných žiakov.

Základná škola organizuje výlety, exkurzie, športový výcvik, školy v prírode a ďalšie aktivity. Vyučovanie sa začína o ôsmej hodine. Počet vyučovacích hodín v jednotlivých ročníkoch a predmetoch ustanovujú učebné plány školského vzdelávacieho programu.

Proces výchovy a vzdelávania sa uskutočňuje podľa rozvrhu hodín, ktorý je zverejnený v každej triede príslušného ročníka.

Vyučovacia hodina trvá 45-minút. Malé prestávky sú 10-minútové, hlavná - veľká prestávka je po tretej vyučovacej hodine a trvá 15-minút. Žiaci sa počas hlavnej prestávky zdržiavajú v určených priestoroch areálu školy, ak sú na to vytvorené priaznivé poveternostné podmienky. Obedňajšia prestávka pre žiakov prvého a druhého ročníka sa začína najneskôr po piatej vyučovacej hodine a pre žiakov tretieho až deviateho ročníka najneskôr po šiestej vyučovacej hodine v rozsahu 30-minút.

V prvom a druhom ročníku sa vyučuje najviac trikrát v týždni v jednom slede päť vyučovacích hodín, v treťom ročníku a vo štvrtom ročníku v jednom slede dvakrát v týždni šesť vyučovacích hodín, v piatom až deviatom ročníku v jednom slede najviac šesť vyučovacích hodín, žiaci piateho a šiesteho ročníka môžu mať v jednom dni v týždni najviac sedem vyučovacích hodín, žiaci siedmeho až deviateho ročníka môžu mať v jednom dni v týždni najviac osem vyučovacích hodín.

V triedach prvého až štvrtého ročníka vyučuje všetky predmety spravidla triedny učiteľ. Ak je to potrebné na zabezpečenie výchovno-vzdelávacej činnosti školy, niektoré predmety vyučujú aj iní pedagogickí zamestnanci, ktorí spĺňajú kvalifikačné predpoklady pre príslušný predmet.

Základná škola organizuje výlety, exkurzie, športový výcvik, školy v prírode a ďalšie aktivity po informovanom súhlase a dohode so zákonným zástupcom žiaka. V jednom informovanom súhlase môže zákonný zástupca žiaka vyjadriť súhlas s uskutočnením viacerých aktivít. Pred uskutočnením každej aktivity poučí zodpovedný učiteľ žiakov o bezpečnosti a ochrane

zdravia. Pre žiakov, ktorí sa na uvedených aktivitách nezúčastnia, sa zabezpečí náhradné vyučovanie. Pre žiakov prvého až štvrtého ročníka môže škola organizovať jeden jednodňový výlet, pre žiakov piateho až deviateho ročníka dva jednodňové výlety alebo jeden dvojdnový

výlet, ktorý možno predĺžiť o dva dni pracovného pokoja. Plavecký výcvik sa organizuje v rozsahu piatich pracovných dní alebo dvadsiatich vyučovacích hodín. Lyžiarsky výcvik sa koná formou sústredenej päťdňovej, maximálne sedemdňovej výchovno-vzdelávacej činnosti v období mesiacov január až marec. Náklady spojené s rôznymi aktivitami hradí žiakovi jeho zákonný zástupca.

V škole sa výchova a vzdelávanie uskutočňuje v triedach a odborných učebniach vybavených podľa potrieb jednotlivých vyučovacích predmetov, ale aj na školskom pozemku, v telocvični a na školských ihriskách.

Triedy v jednotlivých ročníkoch označujeme rímskymi číslicami.

Triedy možno deliť na skupiny. Počet skupín a počet žiakov v skupine sa určí podľa priestorových, personálnych a finančných podmienok školy, podľa charakteru činnosti žiakov, podľa náročnosti predmetu s ohľadom na požiadavky ochrany zdravia a bezpečnosti práce. Na vyučovaní predmetov náboženská alebo etická výchova tvorí skupinu najviac 20 žiakov, na vyučovaní predmetov anglický jazyk, nemecký jazyk, informatická výchova a informatika, svet práce a technika je najvyšší počet žiakov 17.

Najvyšší počet žiakov na vyučovaní telesnej a športovej výchovy je 25.

Obdobie školského vyučovania sa začína 2. septembra a končí sa 30. júna nasledujúceho kalendárneho roka. Člení sa na prvý a druhý polrok. Prvý polrok sa začína 2. septembra a končí sa 31. januára nasledujúceho kalendárneho roka. Druhý polrok sa začína 1. februára a končí 30. júna.

Obdobie školských prázdnin tvoria jesenné prázdniny, vianočné prázdniny, polročné prázdniny, jarné prázdniny, veľkonočné prázdniny a letné prázdniny.

Termíny školských prázdnin v príslušnom školskom roku určuje ministerstvo školstva.

Prehľad vyučovania:

Hodina	Začiatok	Koniec
1.	8.00	8.45
2.	8.55	9.40
3.	9.50	10.35
4.	10.50	11.35
5.	11.45	12.30
6.	12.40	13.25
Obedňajšia prestávka 30-minút		
7.	14.00	14.45

Súčasťou školy je školský klub detí, ktorý navštevujú spravidla žiaci prvého až štvrtého ročníka. Maximálny počet detí v oddelení ŠKD je 25.

Prevádzka ŠKD je od 6.00 do 16.30 hod.

Po ukončení vyučovania sa žiaci môžu zúčastňovať činnosti záujmových útvarov v rozsahu dve hodiny týždenne, 60 hodín ročne. Jedna hodina záujmového útvaru trvá 60 minút.

4. Charakteristika žiakov

Posledné roky boli charakterizované poklesom žiakov vo všetkých ročníkoch. Väčšinu žiakov tvoria deti zo školského obvodu určeného zriaďovateľom školy. V škole sa však vzdelávajú aj žiaci z iných častí mesta a v pomerne veľkom počte aj žiaci z okolitých obcí, čo je umožnené vďaka dostupnosti mestskej a prímestskej dopravy, keďže autobusová zastávka aj železničná stanica sa nachádzajú v blízkosti školy. Školu navštevujú žiaci z okolia aj vďaka vzdelávacím výsledkom, zameraniu školy na rozšírené vyučovanie cudzích jazykov posilnením hodín cudzích jazykov od prvého ročníka, ale aj vyučovaniu informatiky vo všetkých ročníkoch.

V triedach sa vzdeláva skupina žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia, niektorí z nich dosahujú veľmi dobré výsledky. Škola je otvorená aj žiakom so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ďalej len ŠVVP), ktorým vytvárame čo najlepšie podmienky vzdelávania. Títo žiaci sa vzdelávajú v bežných triedach, ale aj v triedach pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním (ďalej len VIN). Sú to žiaci s rôznymi poruchami učenia (napr. dyslexia, dysgrafia, dyskalkúlia) a správania. Dobrú skúsenosť máme aj so vzdelávaním žiakov s autizmom (traja žiaci). Títo žiaci vďaka svojmu intelektu a individuálnemu prístupu pedagógov sú integrovaní v bežnej triede a v triedach s VIN a dosahujú výborné výsledky. V škole vzdelávame aj žiakov so ŠVVP, ktorí sú integrovaní a pracujú podľa individuálnych vzdelávacích programov. Počet integrovaných žiakov sa postupne zvyšuje, v súčasnosti je ich okolo 10 a ostatných žiakov so ŠVVP je približne 150, z toho žiakov s nadaním je okolo 110.

Ďalšiu skupinu tvoria žiaci so všeobecným intelektovým nadaním, ktorí sa vzdelávajú v samostatných triedach. V školskom roku 2012/2013 sú zriadené štyri triedy v 1.-4. ročníku, štyri triedy v 5. – 9. ročníku, keďže trieda pre intelektovo nadaných žiakov v deviatom ročníku sa neotvorila.

V predchádzajúcich piatich rokoch absolvovali žiaci s intelektovým nadaním aj deviaty ročník, čo bude pokračovať aj od školského roku 2013/2014.

Vzdelávanie intelektovo nadaných žiakov má svoje špecifiká, vyučovanie sa prispôsobuje ich nadpriemerným intelektovým schopnostiam, obsah učiva jednotlivých predmetov sa rozširuje, prehĺbuje a obohacuje. Dôraz sa kladie na rozvoj tvorivosti, logického myslenia, žiaci vyhľadávajú informácie z rôznych zdrojov, učia sa ich spracovať a prezentovať v projektoch a ročníkových prácach. Vzdelávajú sa v neformálnej, partnerskej a priateľskej atmosfére.

5. Charakteristika pedagogického zboru

Celkový počet pedagogických zamestnancov je 34 (1 riaditeľka školy, 2 zástupkyne riaditeľky školy, 10 učiteľov 1.- 4. ročníka, 1 asistentka žiaka, 16 učiteľov 1.-9. ročníka, 4 vychovávateľky). Stavebným kameňom kvalitného vzdelávania je pedagogická a odborná spôsobilosť a skúsenosti učiteľov, preto aj pedagogický kolektív tvoria kvalifikovaní učitelia a vychovávateľia. Priemerný vek pedagogického kolektívu je 46 rokov. Kolektív tvoria učitelia s dlhoročnou praxou, no v poslednom období v ňom pracoval väčší počet mladších učiteľov, ktorí preukazovali skutočný záujem o prácu učiteľa. V pedagogickom kolektíve sa v poslednom období uskutočnili viaceré personálne zmeny, zapríčinené objektívnymi dôvodmi (odchod pedagogických zamestnancov do starobného dôchodku, materskú dovolenku, prácu do zahraničia), čím sa narušila viacročná stabilita i aprobačná vyváženosť kolektívu. Vzniknutá situácia bola riešená príchodom nových kvalifikovaných pedagógov i absolventov, ktorí v škole absolvovali adaptačné vzdelávanie. Viacerí z nich už ukončili pracovný pomer na dobu určitú z dôvodu návratu pedagógov, ktorých zastupovali, alebo z dôvodu znižovania počtu tried, tým postupne dochádzalo k opätovnej stabilizácii

pedagogického zboru, ktorá však bude ešte pokračovať ďalšie dva-tri roky a bude ovplyvňovaná aj počtom tried v 1. až 9. ročníku. Vzhľadom na profiláciu školy kritická bola hlavne situácia vo vyučovaní anglického a nemeckého jazyka, priebežne sa však darilo získať kvalifikovaných učiteľov cudzích jazykov a v súčasnosti (od šk. roka 2012/2013) by sa vyučovanie cudzích jazykov malo opäť stabilizovať. V oblasti vyučovania anglického jazyka budeme pokračovať v spolupráci s externými učiteľmi (jedna učiteľka anglického jazyka na čiastočný úväzok). Odbornosť vyučovania je ovplyvnená aj aprobačným zložením (traja učители s aprobáciou biológia, žiaden učiteľ s aprobáciou dejepis). Vzhľadom na pokles počtu tried a aprobačné zloženie učiteľov nie je možné v súčasnosti prijať kvalifikovaného učiteľa dejepisu, techniky, ani odborne vyučovať hodiny občianskej náuky. Neodborne sa teda vyučujú hodiny občianskej náuky, hodiny dejepisu, svet práce a technika.

V škole pracuje výchovná poradkyňa s aprobáciou výtvarná výchova – psychológia – etická výchova, ktorá sprostredkuje žiakom a ich zákonným zástupcom pedagogické, psychologické a iné služby, ktoré koordinuje v spolupráci s triednymi učiteľmi a vedením školy, ako aj s odbornými zamestnancami poradenských zariadení. V škole dlhodobo pracovali dve psychologičky. V súčasnosti má elokované pracovisko v našej škole jedna psychologička, ktorá je k dispozícii žiakom, rodičom i pedagógom dva dni v týždni. Odborné psychologické služby sú zamerané najmä na rozvíjanie zdravého osobnostného rozvoja a psychického zdravia žiakov. Realizuje diagnostiku a výber žiakov do tried pre nadané deti a špecializuje sa aj na prácu s týmito žiakmi.

Deväť pedagógov vykonáva funkciu vedúcich metodických orgánov v škole, z toho dve v metodických združeniach v 1.-4. ročníku, jedna v ŠKD. Jedna učiteľka je vedúcou okresnej sekcie anglického jazyka a jedna vychovávateľka vedúcou sekcie školského klubu detí. Riaditeľka školy je členkou sekcie riadenia a školskej komisie pri mestskom zastupiteľstve. Pedagogickí zamestnanci vykonávajú aj funkciu koordinátorov prevencie drogových závislostí, environmentálnej výchovy, prevencie pred šikanovaním a projektu školy podporujúcej zdravie, výchovy k ľudským právam, výchovy k manželstvu a rodičovstvu a informatizácie.

Koordinátor prevencie drogových závislostí pracuje v oblasti protidrogovej prevencie, v súlade s Národným programom boja proti drogám a prevencie drogových závislostí. Úlohy v prevencii protidrogových závislostí má zapracované v pláne práce. Spolupracuje so školským psychológom, triednymi učiteľmi a učiteľmi etickej výchovy, koordinuje aktivity s protidrogovou tematikou v rámci školy, realizuje monitoring úrovne vedomostí žiakov o problematike drog, vyhodnocuje dotazníky zamerané na mapovanie postojov žiakov k problematike drog a ich užívaniu, propaguje formou nástieniek zdravý životný štýl bez návykových látok, odovzdáva pedagogickej rade dôležité informácie týkajúce sa tejto problematiky, propaguje aktivity pri príležitosti Svetového dňa nefajčenia, Európskeho dňa proti drogám, organizuje preventívne aktivity školy, besedy s odborníkmi, výchovné programy a podobne.

Koordinátor environmentálnej výchovy (ďalej ENV) sa zaoberá skvalitňovaním environmentálnej výchovy v škole, vytvára podmienky na aktívnejšie zapájanie sa žiakov do všetkých činností v oblasti ENV, stará sa o rozširovanie odborno-metodickej knižnice ENV, pomôcok pre ENV, nadväzuje kontakty a spoluprácu s organizáciami pôsobiacimi v oblasti ENV, aktivizuje žiakov v oblasti udržiavania a ochrany životného prostredia v škole, jej okolí i v meste Šaľa, pripravuje a organizuje výstavy domácich zvierat a jesenných plodov, organizuje besedy a zapája sa do projektov s pracovníkmi z oblasti životného prostredia a ochranármi prírody. Pracuje podľa vlastného plánu práce, v ktorom má podrobne rozpracované úlohy v oblasti ENV na jednotlivé mesiace.

Koordinátor prevencie šikanovania pripravuje aktivity v oblasti prevencie šikanovania žiakov v škole a školskom klube detí (besedy s odborníkmi, políciou, výchovné programy

proti šikanovaniu), poskytuje základné informácie zamestnancom, ktorí sa podieľajú na výchovno-vzdelávacom procese, o formách a prejavoch šikanovania a návrhoch na riešenie problémov, spôsoboch preventívneho pôsobenia a podnetoch spolupráce s rodičmi žiakov a príslušnými inštitúciami. Podieľa sa na príprave a realizácii celoškolskej stratégie, aby prevencia bola čo najúčinnějšía.

Koordinátor projektu školy podporujúcej zdravie pokračuje v napĺňaní myšlienky projektu zdravej školy, pripravuje rôzne aktivity k Svetovému dňu výživy, Svetovému týždňu zdravia, Svetovému dňu duševného zdravia, Svetovému dňu proti AIDS, Európskemu týždňu bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, Európskemu dňu boja proti drogám, Európskemu dňu nefajčenia a pod. Podieľa sa na plnení úloh v oblasti Národného programu prevencie obezity, podieľa sa na organizovaní tematických dní k zdravej výžive, propaguje zdravý životný štýl, spotrebu mlieka aj prostredníctvom školského automatu na mlieko a ovocné šťavy a podobne.

Koordinátor v oblasti ľudských práv a práv dieťaťa pripravuje a koordinuje rôzne aktivity zamerané na zákaz všetkých foriem diskriminácie, na multikultúrnu výchovu a výchovu proti predsudkom. Organizuje aktivity zamerané na odstraňovanie prejavov rasizmu, na výchovu v duchu humanizmu, na zlepšovanie medziľudských vzťahov, približuje žiakom hodnoty, ktoré sú zahrnuté v Dohovoroch o právach dieťaťa atď.

Koordinátor výchovy k manželstvu a rodičovstvu organizuje aktivity na utváranie základných vedomostí a postojov v oblasti partnerských vzťahov a rodičovstva v súlade s vedeckými a etickými normami s cieľom rozvíjať zodpovednosť žiakov voči sebe a iným, aby boli schopní postupne preberať zodpovednosť za vlastné správanie so zdôrazňovaním významu kamarátstva a priateľstva, ktoré pomáha rozvíjať interpersonálne vzťahy, empatiu, komunikačné schopnosti, personálnu bezpečnosť k uvedomovaniu si svojej pohlavnej roly s cieľom pestovať v žiakoch túžbu založiť si v dospelosti rodinu, mať vlastné deti a tieto s láskou vychovávať. Pripravuje a koordinuje aktivity v oblasti prvotných informácií o vzniku a vývine ľudského jedinca, starostlivosti rodičov o dieťa, ďalej v oblasti poskytovania základných poznatkov o biologických, sociálnych a emocionálnych zmenách v puberte. V 5.-9. ročníku organizuje také aktivity v oblasti výchova k manželstvu a rodičovstvu, aby prispievali k výchove celej osobnosti dospelujúceho dievčaťa a chlapca, aby boli schopní poznávať a chápať mravné, sociálne, psychologické a fyziologické zvláštnosti ľudských jedincov podľa pohlavia, a tak vytvárať optimálne medziľudské vzťahy s ľuďmi svojho a opačného pohlavia. Organizuje a koordinuje aktivity v oblasti významu plánovaného rodičovstva, významu harmonickej a zdravej rodiny pre optimálny telesný a duševný vývin dieťaťa, v oblasti zásad rodinnej výchovy práv a povinností rodičov a detí .

Koordinátor informatizácie zabezpečuje poradenstvo v oblasti informatizácie a koordinuje používanie informačných technológií vo výchovno-vzdelávacom procese. Monitoruje, koordinuje a usmerňuje proces informatizácie v škole, spolupracuje s vedením školy a s učiteľmi. Informatizácia je súčasťou prierezových tém, kľúčových kompetencií, štátneho a školského vzdelávacieho programu. Proces informatizácie je jednou z hlavných priorít školy. Koordinátor zapája žiakov do súťaží a aktivít, ktoré podporujú využívanie komunikačných a internetových aktivít. Pracuje na tvorbe webovej stránky, dbá na propagáciu a informovanosť žiakov ohľadom bezpečného používania internetu.

6. Ďalšie vzdelávanie pedagogických zamestnancov

Vytváranie kvalitných podmienok pre vzdelávanie pedagogických zamestnancov a sústavná podpora ich vzdelávania patrí k stálym úlohám. Škola má vypracovaný vlastný plán ďalšieho vzdelávania zamestnancov školy.

Pri ďalšom vzdelávaní bude prioritou vytváranie takých podmienok, aby každý zamestnanec mal záujem vzdelávať sa a zdokonaľovať svoje zručnosti a majstrovstvo.

Cieľom školy pri formovaní pedagogického kolektívu je, aby pedagogickí zamestnanci **spĺňali** zákonné kvalifikačné predpoklady, **preukazovali** odborné pedagogicko-psychologické spôsobilosti, ktoré využívajú pri pedagogickej komunikácii, motivácii žiakov ich diagnostikovaní, hodnotení, pozitívnom riadení triedy a udržiavaní neformálnej disciplíny, **riadili** svoj sebarozvoj a celoživotné učenie, **boli schopní** v kolektíve vzájomne a efektívne ľudsky komunikovať, pracovať v tímoch a kooperatívne riešiť problémy.

Princípy vzdelávania v našej základnej škole :

- ďalšie vzdelávanie je právom a povinnosťou pedagogických i odborných zamestnancov,
- všetci zamestnanci majú možnosť ďalšieho vzdelávania za rovnakých podmienok,
- ďalšie vzdelávanie sa bude odrážať aj vo finančnom ohodnotení zamestnancov,
- cieľom nie je kvantita, ale kvalita vzdelávania sa,
- na určovaní cieľov, obsahu, prostriedkov a vyhodnocovaní efektívnosti ďalšieho vzdelávania sa aktívne zúčastňujú pedagogickí zamestnanci, ktorí si po dohode s vedením školy vyberajú z ponuky príslušné vzdelávacie aktivity.

Sústred'ujeme sa na nasledujúce ciele:

- príprava pedagogických zamestnancov na výkon funkcií triedneho učiteľa, výchovného poradcu, vedúceho metodického orgánu,
- príprava pedagogického zamestnanca na činnosti nevyhnutné pre rozvoj školského systému, napr. tvorba ŠkVP, osnov, pedagogickej dokumentácie a pod.
- príprava pedagogických zamestnancov na získanie prvej a druhej atestácie,
- motivovanie pedagogických zamestnancov pre neustále sebavzdelávanie, zdokonaľovanie profesijnej spôsobilosti, kompetencie efektívne vychovávať a vzdelávať,
- zdokonaľovanie osobnostných vlastností, spôsobilosti pre tvorbu efektívnych vzťahov, riešenie konfliktov, komunikáciu,
- sprostredkovanie najnovších poznatkov, inovácií z metodiky vyučovania predmetov,
- príprava pedagogických zamestnancov na prácu s modernými materiálmi prostriedkami, videotchnikou, výpočtovou technikou, multimédiami.

Naši pedagogickí zamestnanci sa vzdelávali v týchto oblastiach:

- Základy IKT v práci učiteľa
- ECDL – Európsky počítačový vodičák (Bratislava)
- doktorantské štúdium
- 1. kvalifikačná (MPC, ŠPÚ)
- 2. kvalifikačná skúška (MPC, ŠPÚ)
- príprava vedúcich pedagogických pracovníkov (MPC, ŠPÚ)

- dopravná výchova (MPC Bratislava)
- priebežné (2 – ročné) – Práca s nadanými a talentovanými žiakmi v matematike (MPC Bratislava)
- vzdelávanie v module „Komunikácia“ (MPC Bratislava)
- tanečná výchova (MPC Bratislava)
- ďalšie vzdelávanie pedagogických zamestnancov na zvyšovanie odbornosti a zavádzanie inovatívnych foriem a metód práce pri výučbe odborných predmetov (fyzika, chémia, biológia) (UKF v Nitre)

Okrem kontinuálneho vzdelávania bude súčasťou vzdelávania naďalej účasť pedagógov na rôznych kurzoch, seminároch, prednáškach a pod., organizovaných spoločným školským

úradom v rámci predmetových sekcií v okrese, ďalej metodickým centrom v Bratislave, vysokými školami, mimovládnyimi organizáciami, inými inštitúciami, ktoré realizujú vzdelávacie aktivity pre pedagógov.

V období rokov 2010 až 2012 sa pedagogickí pracovníci zapojili do ďalšieho vzdelávania nasledovne:

- vyučovanie informatickej výchovy – špecializačné vzdelávanie – 1 zamestnanec / 1 zamestnanec z 1.-4. ročníka
- tabuľkový procesor Exel pre začiatočníkov – 4 zamestnanci / 1 zamestnanec z 1.-4. ročníka
- základná obsluha počítača – 4 zamestnanci / 1 zamestnanec z 1.-4. ročníka
- textový editor Word – 4 zamestnanci / 1 zamestnanec z 1.-4. ročníka
- finančná gramotnosť do škôl – 3 zamestnanci
- tvorba prezentácií v PowerPointe a využitie interaktívnej tabule – 3 zamestnanci
- textový editor Word pre pokročilých – 1 zamestnanec
- lyžiarsky inštruktorský kurz zjazdového lyžovania – 1 zamestnanec/ 1 zamestnanec z 1.-4. ročníka
- tvorba výchovného programu – aktualizácie vzdelávanie – 1 zamestnanec
- postavenie školského klubu detí v systéme výchovy mimo vyučovania – 1 zamestnanec ŠKD
- vytvorenie vzorového školského vzdelávacieho programu – aktualizácie vzdelávanie – 4 zamestnanci
- tvorba úloh z matematiky – aktualizácie vzdelávanie – 4 zamestnanci
- didaktická hra vo vyučovaní matematiky – 3 zamestnanci
- modernizácia vzdelávania na ZŠ s podporou IKT – špecializačné vzdelávanie -1 zamestnanec / 1 zamestnanec z 1.-4. ročníka , 3 študujúci zamestnanci

V súčasnosti sú pedagogickí zamestnanci prihlásení na nasledujúce druhy vzdelávania:

- environmentálna výchova vo vyučovacom procese – aktualizácie vzdelávanie – 2 zamestnanci / 2 zamestnanci z 1.-4. ročníka
- príprava atestačného vzdelávania – atestačné vzdelávanie – 1 zamestnanec ŠKD
- funkčné- inovačné vzdelávanie - 2 zamestnanci vedenia školy

Priority ďalšieho vzdelávania všetkých pedagogických zamestnancov:

- práca s interaktívnou tabuľou vo vyučovacom procese
- využívanie IKT vo vyučovaní jednotlivých predmetov
- vzdelávanie učiteľov – špecialistov (triedny učiteľ, výchovný poradca, vedúci predmetovej komisie, vedúci metodického združenia, koordinátor)
- vzdelávanie v oblasti práce s nadanými žiakmi
- vzdelávanie v oblasti prierezových tém a ich zavádzania do vyučovacieho procesu,
- Metodika vyučovania anglického jazyka podľa nových učebných osnov – inovačné vzdelávanie – 2 zamestnanci,
- Inovačné vzdelávanie pre vychovávateľov v školských výchovno-vzdelávacích zariadeniach – 1 zamestnanec,
- Výchova k prosociálnemu správaniu vo výchove mimo vyučovania žiakov primárneho vzdelávania.

7. Organizácia prijímacieho konania

Pri prijímaní žiakov do školy sa postupuje v zmysle platnej legislatívy a Všeobecne záväzného nariadenia Mesta Šaľa 7/2011 o určení školských obvodov pre jednotlivé školy v meste Šaľa. Povinná školská dochádzka začína začiatkom školského roka, ktorý nasleduje po dni, keď dieťa dovŕši šiesty rok veku a dosiahne školskú spôsobilosť. O prijatí dieťaťa na základné vzdelávanie rozhodne riaditeľ školy do 31. mája, ktorý predchádza školskému roku, v ktorom sa má základné vzdelávanie začať. Žiak plní povinnú školskú dochádzku v základnej škole v školskom obvode, v ktorom má trvalý pobyt (spádová škola), ak zákonný zástupca nevyberie pre svoje dieťa inú základnú školu. Ak je žiak zapísaný na základnú školu mimo jeho školského obvodu, oznámi túto skutočnosť riaditeľ tejto školy riaditeľovi spádovej školy. Riaditeľ spádovej školy prednostne prijíma na plnenie povinnej školskej dochádzky žiakov, ktorí majú miesto trvalého pobytu v školskom obvode spádovej školy a žiakov z iných obvodov v prípade voľných kapacít. Zákonný zástupca je povinný prihlásiť dieťa na plnenie povinnej školskej dochádzky v základnej škole (ďalej len zápis). Zápis sa koná v prvý pondelok, utorok a stredu v týždni po 15. januári kalendárneho roku v budove školy. Presný časový harmonogram zápisu určuje zriaďovateľ Mesto Šaľa po prerokovaní s riaditeľom základnej školy. Ak dieťa po dovŕšení šiesteho roku veku nedosiahlo školskú spôsobilosť, riaditeľ školy rozhodne o odklade začiatku plnenia povinnej školskej dochádzky dieťaťa o jeden školský rok, a to vždy na žiadosť zákonného zástupcu. Súčasťou žiadosti zákonného zástupcu je odporúčenie všeobecného lekára pre deti a dorast, alebo odporúčenie príslušného zariadenia výchovného poradenstva a prevencie. Riaditeľ školy môže rozhodnúť o odklade plnenia povinnej školskej dochádzky dieťaťa aj na návrh materskej školy, ktorú dieťa navštevuje, a na základe predchádzajúceho odporúčenia zariadenia výchovného poradenstva a prevencie, a to vždy s informovaným súhlasom zákonného zástupcu. Základná škola pri zápise dieťaťa na plnenie povinnej školskej dochádzky vyžaduje osobné údaje

- a.) meno a priezvisko, dátum narodenia, rodné číslo, miesto narodenia, národnosť, štátne občianstvo, trvalé bydlisko dieťaťa,
- b.) meno a priezvisko, adresa zamestnávateľa, trvalé bydlisko zákonných zástupcov.

Pri zápise škola používa Záznamový hárok na zisťovanie zrelosti dieťaťa a pracovný list. Prostredníctvom týchto interných dokumentov schválených metodickým združením 1.-4. ročníka zisťujeme úroveň školskej zrelosti dieťaťa, a tým jeho školskú spôsobilosť. Pri zápise zákonný zástupca dáva písomný súhlas na spracovanie osobných údajov dieťaťa s výnimkou ich zverejnenia. Zároveň poskytuje škole údaje o dieťati súvisiace s jeho zdravotným stavom, absolvovaním predprimárneho vzdelávania, záujmami dieťaťa a niektoré iné údaje (navštevovanie ŠKD, stravovanie v školskej jedálni, absolvovanie etickej alebo náboženskej výchovy).

Do prvej triedy možno začleniť aj dieťa so všeobecnými výchovno-vzdelávacími potrebami. O prijatí dieťaťa so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami rozhoduje riaditeľ školy na základe písomnej žiadosti zákonného zástupcu a písomného vyjadrenia výchovného poradenstva a prevencie, vydaného na základe diagnostického vyšetrenia dieťaťa.

Na zápise do prvého ročníka je spravidla prítomný psychológ z Centra pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie, špeciálny pedagóg a pedagogický zástupca materskej školy.

Do prvého ročníka možno výnimočne prijať dieťa, ktoré nedovŕšilo šiesty rok veku, a to vždy po vyjadrení príslušného zariadenia výchovného poradenstva a prevencie a všeobecného lekára pre deti a dorast.

Do vyšších ročníkov základnej školy sa prijímajú žiaci na základe písomnej žiadosti zákonného zástupcu a potvrdenia riaditeľstva predchádzajúcej školy o odhlásení sa žiaka

z dôvodu presťahovania sa alebo aj z iných dôvodov. Riaditeľ školy v prípade voľných kapacít prijme prednostne žiaka zo školského obvodu. Žiaka z iného školského obvodu riaditeľ školy nie je povinný prijať. V prípade prijatia takéhoto žiaka do základnej školy vydá riaditeľ školy rozhodnutie o prijatí do príslušného ročníka.

8. Dlhodobé projekty a medzinárodná spolupráca

Medzi dlhodobé projekty realizované školou patril **Projekt alternatívnej starostlivosti o vzdelávanie nadaných detí v podmienkach ZŠ** autorky PhDr. Jolany Laznibatovej, CSc., prostredníctvom ktorého sa škola naučila vytvárať čo najlepšie podmienky pre vzdelávanie intelektovo nadaných žiakov nielen meste, ale aj v okrese.

Získané skúsenosti teraz plne uplatňujeme pri vzdelávaní intelektovo nadaných žiakov v zmysle platnej legislatívy.

Škola patrí medzi prvé školy v okrese, ktoré získali finančné dotácie z projektu **Infovek – Otvorená škola** na základe úspešného projektu zameraného na vzdelávanie žiakov, rodičov, obyvateľov z okolia školy a mesta, učiteľov, detí z materských škôl a pod., pre ktorých sa organizovali kurzy v oblasti IKT v duchu myšlienky otvorenej školy. Dotáciu z projektu Infovek sme získali opakovane a pomocou nej sme vybudovali počítačové učebne. S podobným programom a cieľom sme sa úspešne zapojili do projektu **Digitálni štúrovci**. Učebne aj v súčasnosti využívame vo vzdelávaní žiakov v predmetoch informatická výchova a informatika od prvého ročníka i v záujmovej činnosti žiakov, keďže informatická gramotnosť je jednou z priorít školského vzdelávacieho programu.

Cieľom projektu **Šport – Otvorená škola** bolo skvalitniť prostredie školy vybudovaním trávnatého futbalového ihriska pre žiakov školy, záujmové skupiny, obyvateľov sídliska a podpora myšlienky otvorenej školy, čo sa aj podarilo realizovať.

Významné bolo zapojenie do projektu **Zdravá škola**, v ktorom škola získala certifikát MŠ SR a bola zaradená do siete škôl podporujúcich zdravie. Ďalším projektom bol **Comenius**, vďaka ktorému škola spolupracovala so školami v Nemecku, Lotyšsku, v Španielsku a Veľkej Británii. Uskutočnili sa stretnutia pedagógov z týchto škôl. Pedagógovia si vymieňali skúsenosti, spoznávali školské systémy príslušných krajín, pripravovali zaujímavé podujatia a programy aj pre žiakov škôl, spoznávali vyučovací proces a pri zahraničných návštevách aj históriu, zvyky, tradície jednotlivých štátov a podobne.

Zatiaľ neúspešné bolo prihlásenie s do projektov, prostredníctvom ktorých sme sa snažili získať finančné prostriedky na vybavenie jazykového laboratória a školskej knižnice.

V škole sme realizovali a realizujeme viaceré krátkodobé projekty s rôznym zameraním, napríklad :

- protidrogovým - **Šaľa – mesto prevencie** v spolupráci s mestom Šaľa,
- environmentálnym - **Stromu života - Modré z neba, Živá voda, Kto nazbiera viac** realizovaný v spolupráci s mestom, zameraný na separovaný zber obalov z komunálnych odpadov, použitých batérií, separovanie pokračujú aj v súčasnosti,
- osobnostným a komunikačným v spolupráci s CPPaP zamerané na získanie sebaúcty, vzájomnú akceptáciu a úctu k osobe druhého, na kooperáciu a súdržnosť triedneho kolektívu, kolektívnu zodpovednosť a predchádzanie patologickým javom, napr. šikana, na nácvik komunikácie a asertívneho správania, na prehĺbenie pozitívnej emocionálnej atmosféry v triede,
- športovým - **Lopta je môj kamarát** realizovaný v spolupráci s Nitrianskym samosprávnym krajom, zameraný na športové aktivity s loptou pre deti, rodičov, starých rodičov, pedagógov a priateľov školy,

- kultúrnym – **Tancujeme a spievame s Kratulienkou** v spolupráci s Nitrianskym samosprávnym krajom, Kratulienka je detský folklórny súbor, ktorý pracuje v našej škole a pripravuje pásma ľudových tancov a piesní, zvykov a detských hier, s ktorými vystupuje pri rôznych príležitostiach pre širokú verejnosť,
- vzdelávacím – **Univerzita Viem, kde žijem** – s environmentálnym zameraním, žiaci z tried pre nadané deti spoznávali životné prostredia v mieste svojho bydliska, vplyv chemického podniku Duslo na okolitú prírodu, ukončenie projektu sa realizovalo prostredníctvom prezentácie a výskumných prác žiakov, vydaním publikácie a krátkym dokumentárnym filmom, projekt **My to dokážeme MYTODO** – so zameraním na profesionálnu orientáciu žiakov, cieľom projektu bolo vybudovanie ekologickej učebne v prírode, ktorá sa využíva aj v súčasnosti vo vyučovacom procese, projekty sa uskutočnili vďaka nadácii Penta.

Najzaujímavejším väčším projektom posledných dvoch rokov bol projekt realizovaný v spolupráci s mestom Šaľa **Historicko-náučný chodník regiónu Šaľa** z Operačného programu vzdelávanie realizovaný v rámci výzvy ministerstva školstva Moderné vzdelávanie pre modernú spoločnosť opatrenia Premena tradičnej školy na modernú spolufinancovaný zo zdrojov EÚ. Žiaci v rámci projektu bližšie spoznávali mesto a okres Šaľa. Niektorí pedagógovia sa podieľali na vypracovaní pracovného zošita s tematikou regionálnej výchovy a na otvorených hodinách. Po realizácii tohto projektu bol v škole zavedený v piatom ročníku klasických tried predmet regionálna výchova a získané pomôcky sa využívajú pri vyučovaní regionálnej výchovy aj v iných ročníkoch.

Škola je zapojená aj do projektu **Európsky program podpory konzumácie ovocia v školách** s finančnou podporou Európskej únie. Ďalším realizovaným projektom je **Mlieko pre školy v Európskej únii**, v rámci ktorého poskytujeme žiakom mliečne výrobky dotované Európskou úniou v rámci školského mliečného programu. Ďalším projektom je **Modernizácia vzdelávacieho procesu na ZŠ** v rámci moderného vzdelávania pre Európsku spoločnosť spolufinancovaný zo zdrojov Európskeho sociálneho fondu. V školskom roku 2011/2012 sa škola zapojila do československého projektu **Záložka do knihy spája školy**, ktorého cieľom bola podpora čítania v 1.-4. ročníku. Pravidelne sa zapájame aj do projektov Deň narcisov, Biela pastelka, Modrý gombík, Úsmev ako dar a podobne, prostredníctvom ktorých sa snažíme v žiakoch vypestovať spolupatričnosť s tými, ktorí potrebujú pomoc iných.

Realizáciou projektov s rôznym zameraním budeme aj naďalej rozvíjať rôzne kľúčové kompetencie a ďalšie spôsobilosti žiakov ako aj obsah povinných prierezových tém.

V rámci vyučovania anglického a nemeckého jazyka budeme realizovať projekty na spoznávanie Veľkej Británie, Rakúska, ale aj iných krajín Európskej únie aj prostredníctvom jednodňových a viacdňových návštev týchto štátov. Tieto pobyty slúžia aj na multikultúrnu výchovu, žiaci sa dostávajú do kontaktu s príslušníkmi iných kultúr, učia sa napríklad tolerancii, akceptácii rozmanitosti a pod. Uplatňujú sa aj prvky environmentálnej výchovy, osobného a sociálneho rozvoja, dopravnej výchovy, ochrany života a zdravia.

Aj naďalej budeme sledovať rôzne výzvy na podávanie projektov a podľa našich možností sa budeme do nich aj zapájať.

9. Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi

Spolupráca s rodičmi sa realizuje v dvoch rovinách. Je to spolupráca medzi triednym učiteľom alebo učiteľom príslušného predmetu so zákonným zástupcom žiaka prostredníctvom dialógu pri osobných stretnutiach, telefonicky alebo mailom a na triednych

zasadnutiach združenia rodičov. Vedenie školy v tejto rovine spolupracuje s rodičmi pri riešení rôznych druhov problémov. Druhú rovinu tvorí spolupráca vedenia školy s rodičovskou radou, v ktorej pracuje volený zástupca každej triedy. Táto spolupráca je okrem iného zameraná aj na materiálnu podporu školy a odmeňovanie žiakov za výborné výsledky v učení a pri reprezentovaní školy v súťažiach. Ďalším cieľom bude skvalitnenie spolupráce v oblasti riešenia problémov so žiakmi, keďže je niekedy zložité nadviazať kontakt s niektorými rodičmi, ktorí sa o prácu svojich detí v škole nezaujímajú. Jedná sa hlavne o tzv. problémových žiakov. Triedni učitelia a všetci pedagogickí zamestnanci sa aj naďalej budú snažiť o zvýšenie kontaktu a spoluprácu s rodičmi, o odstránenie formálnosti vo vzťahu rodina – škola. Naším cieľom je zvyšovať záujem rodičov o dianie v škole aj prostredníctvom neformálnych stretnutí žiakov, rodičov a učiteľov na rôznych podujatiach (výlety, návštevy kultúrnych podujatí, spoločné športové podujatia, kultúrne akadémie, dni otvorených dverí a pod.). Pedagogický zamestnanec sa bude snažiť svojou prácou a prístupom k žiakom získať dôveru rodičov, aby spoločne kladne vplývali na rozvoj osobností dieťaťa - žiaka. Problémy sa aj naďalej budú riešiť v spolupráci s rodičmi a v prípade záujmu sa uskutočnia spoločné stretnutia slúžiace na dialóg medzi rodičmi, učiteľmi a vychovávateľmi. Rodičia aj ostatná verejnosť sú priebežne informovaní aj prostredníctvom webovej stránky školy.

Spolupráca medzi školou a Radou školy sa bude aj naďalej uskutočňovať v zmysle platnej legislatívy, t.j. Zákon č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Rada školy je iniciatívny a poradný samosprávny orgán, ktorý vyjadruje a presadzuje verejné záujmy žiakov, rodičov, pedagogických a ostatných zamestnancov v oblasti výchovy a vzdelávania. Plní funkciu verejnej kontroly, posudzuje a vyjadruje sa k činnosti školy. Rada školy sa skladá z 11 členov. Sú to dvaja zvolení zástupcovia pedagogických zamestnancov (jeden za ročníky 1.-4., druhý za ročníky 5.-9.), jeden zvolený zástupca ostatných zamestnancov školy (vedúca ŠJ), štyria zvolení zástupcovia rodičov, štyria delegovaní zástupcovia zriaďovateľa. Zasadnutia rady školy sa konajú tri – štyrikrát ročne. Riaditeľka školy predkladá Rade školy :

- návrh školského vzdelávacieho programu
- návrh rozpočtu
- správu o výchovno-vzdelávacej činnosti, výsledkoch a podmienkach základnej školy,
- správu o výsledkoch hospodárenia školy
- koncepčný zámer rozvoja školy
- informáciu o pedagogicko-organizačnom a materiálno-technickom zabezpečení výchovno-vzdelávacieho procesu

Spolupráca s CPPPaP v Šali je na veľmi dobrej úrovni. Okrem odborných a poradenských činností spolupracujeme v oblasti rôznych projektov, prednášok a kurzov, vzdelávania učiteľov, hlavne tých, ktorí vzdelávajú intelektovo nadaných žiakov, ale aj vzdelávanie v oblasti rôznych prevencií, šikanovania, výchovy k manželstvu a rodičovstvu a pod. Spolupracujeme aj so špeciálno - pedagogickou poradňou pri Spojenej škole, Krátka ul. 11 v Šali. V oblasti rôznych prevencií bude pokračovať aj spolupráca školy s políciou, mestskou políciou, úradom práce, rodiny a sociálnych vecí. Spolupracujeme aj s ostatnými základnými školami v meste, materskými a strednými školami a niektorými školami vzdelávajúcimi nadaných žiakov. V posledných rokoch sa zintenzívnila hlavne spolupráca s materskými školami v okolí školy. V priestoroch našej školy sa uskutočňujú niektoré podujatia pre deti materských škôl z okolia školy, ale aj niektorí naši žiaci sa zúčastňujú podujatí materských škôl. V tejto úzkej spolupráci budeme i naďalej pokračovať. V rámci záujmových útvarov

a projektov spolupracujeme aj s rôznymi odborníkmi (letecké modelárstvo, futbal a hádzaná). Centrum voľného času patrí k našim stálym spolupracovníkom v oblasti voľnočasových aktivít, ale aj vzdelávania (archeologické múzeum). Naďalej sa bude rozvíjať spolupráca s Mestským kultúrnym strediskom, ale aj pobočkou Štátneho archívu v Šali. Pravidelná spolupráca na dobrej úrovni sa realizuje so zriaďovateľom – Mestom Šaľa, zvlášť so Spoločným školským úradom v Šali.

10. Škola ako životný priestor

Aby sa žiaci a zamestnanci cítili v škole príjemne, kladieme dôraz na upravené a estetické prostredie všetkých priestorov školy, hlavne učební a chodieb. Riadime sa myšlienkou, že žiak sa má vzdelávať a vychovávať v dôstojnom a estetickom pracovnom prostredí a takéto prostredie i vytvárame aj pre pedagogických i nepedagogických zamestnancov školy. Prostredie sa skvalitnilo celkovou rekonštrukciou interiéru, avšak novú „tvár“ získavajú učebne aj vďaka novým laviciam a stoličkám, ktoré sú vo výrazných farbách a celkovo oživujú prostredie učební. Súčasťou interiéru sú mnohé izbové rastliny, často originálne tematické nástenky, nástenky s informáciami pre žiakov i rodičov, priestory sú doplnené výtvarnými prácami žiakov. Prostredie tried a chodieb spĺňa náročné bezpečnostné, hygienické, estetické kritériá. Dôležitou súčasťou je aj celý areál školy s udržiavanou zeleňou slúžiaci na pohybové aktivity a v priaznivom počasí aj na relax žiakov počas prestávok a činnosť školského klubu detí.

Pre dosahovanie stanovených cieľov v životnom priestore školy je dôležitá celková atmosféra, klíma školy, ktorú budeme naďalej budovať ako priateľskú, partnerskú a kolegiálnu medzi žiakmi navzájom, žiakmi a pedagógmi. Aj v ďalšom období pôjde o rozširovanie vzájomných pozitívnych prístupov v komunikácii medzi všetkými jej účastníkmi. Základom vytváraných vzťahov bude porozumenie, akceptácia, empatia, tolerancia, potlačanie autoritatívnosti a imperatívnosti, ktoré protirečia humanistickej výchove a potláčajú osobnosť žiaka. Vytvoríme priestor pre uplatňovanie takých štýlov práce, ktoré pozitívne ovplyvňujú učenie sa žiakov, ich vzdelávacie výsledky, sociálne prostredie triedy a celej školy.

11. Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia a hygienu pri výchove a vzdelávaní

K realizácii školského vzdelávacieho programu je nevyhnutné vytvárať bezpečné a zdraviu vyhovujúce podmienky vo všetkých priestoroch na vyučovanie a ďalšie aktivity nielen v budove, ale aj v celom areáli školy. Všetky pravidlá bezpečného správania sa žiakov sú súčasťou školského poriadku, s ktorým sa žiaci každoročne dvakrát a podľa potreby aj priebežne oboznamujú prostredníctvom triednych učiteľov. Školský poriadok je dostupný aj pre rodičov na webovej stránke školy. Po oboznámení sa žiaka s bezpečným správaním sa v škole a s pravidlami správania sa uskutoční prvý vyučovací deň písomným záznamom do triednych kníh a žiackych knižiek. Na prvých vyučovacích hodinách v odborných učebniach, v telocvičniach i v ostatných častiach areálu školy sú žiaci taktiež oboznámení s pravidlami bezpečného správania sa. V škole sú vypracované všetky potrebné dokumenty v oblasti

BOZP a protipožiarnej ochrany. Realizujú sa pravidelné školenia zamestnancov, ktoré vykonávajú bezpečnostní a požiarni technici. Vykonávajú sa kontroly bezpečnosti a ochrany zdravia, pravidelné revízie (napr. hasiace prístroje, výťah v školskej jedálni, telovýchovné náradie, elektroinštalácia, bleskozvody, atď.), zistené závady a nedostatky sa odstraňujú v stanovených termínoch. Uskutočnilas sa aj kontrola Inšpektorátu práce Nitra a niektoré zistené nedostatky sa odstránili podľa požiadaviek Inšpektorátu (marec 2010).

Pri akciách a podujatiach mimo priestorov školy (napr. výlety, exkurzie, školy v prírode, lyžiarsky a plavecký kurz) sú žiaci oboznámení s pravidlami bezpečného správania na týchto podujatiach, o čom urobia písomný záznam zodpovední zamestnanci do príslušných tlačív alebo záznamov.

Školský poriadok obsahuje aj pravidlá v rámci prevencie protidrogovej závislosti, šikany, trestnej činnosti s vymedzením výchovných opatrení v prípade porušenia pravidiel.

BOZP a ďalšie spomenuté oblasti sú súčasťou vyučovacích predmetov (hlavne občianskej náuky, etickej výchovy, telesnej a športovej výchovy, biológie, fyzika, chémia a iných).

Povinnou súčasťou vyučovania je aj učivo Ochrana života a zdravia, ktorého jednou zložkou je bezpečnosť pri práci. V škole sa zabezpečujú aj potrebné hygienické podmienky vo všetkých priestoroch, uskutočňujú sa pravidelné kontroly Regionálnym úradom verejného zdravotníctva v Nitre, zistené nedostatky sa odstraňujú ihneď, prípadne po získaní potrebných finančných prostriedkov. Žiaci sú priebežne vedení k dodržiavaniu hygienických pravidiel, k čomu im aj v spolupráci s rodičmi vytvárame potrebné podmienky. Dodržiavanie hygienických zásad priebežne kontrolujú pedagogickí zamestnanci, hlavne triedni učitelia, vedenie školy a príslušní nepedagogickí zamestnanci. Téma hygieny je súčasťou viacerých vyučovacích predmetov (prírodoveda, biológia, atď.), s pravidlami hygieny v škole oboznamujú žiakov hlavne triedni učitelia a vychovávatelia.

Pracovný režim žiakov a učiteľov je daný rozvrhom školy, školským, pracovným a organizačným poriadkom. Rozvrh hodín sa v maximálnej možnej miere snažíme zostavovať v zmysle dodržiavania psycho-hygienických zásad. Prestávky slúžia na oddych žiakov, malé prestávky majú dĺžku desať minút a veľká prestávka je pätnásťminútová. Vstup do školy je bezbariérový. Priestory zodpovedajú platným normám – čistota, vetranie, hlučnosť, svetlo, teplo – ktoré sa nastavuje termoregulačnými ventilmi. Únikové priestory sú označené, hasiace prístroje sú nainštalované v zmysle platných noriem. Potrebnú pozornosť venujeme prípadným školským i pracovným úrazom. Žiaci i zamestnanci sú poučení ako postupovať v prípade úrazu a škola zabezpečuje prvú pomoc, resp. lekárske ošetrenie. Niektorí zamestnanci boli preškolení v poskytovaní prvej pomoci.

II. Charakteristika školského vzdelávacieho programu

„Šanca pre všetkých“

Školský vzdelávací program „Šanca pre všetkých“ svojim názvom naznačuje, že jeho cieľom je vytvoriť kvalitné podmienky pre vzdelávanie všetkých žiakov bez ohľadu na ich schopnosti či úroveň nadania tak, aby každý žiak získal šancu v niečom vyniknúť a byť úspešný.

Žiaci školy sú veľmi rôznorodí, ich intelekt, schopnosti a zručnosti sú pri príchode do 1. ročníka na rôznej úrovni, pochádzajú z rôzneho sociálno – kultúrneho prostredia, majú rôzne rodinné a sociálne zázemie, sú medzi nimi i žiaci so špeciálnymi výchovno – vzdelávacími potrebami, rôzne zvládajú učivo, majú rozdielne záujmy a my chceme u každého žiaka nájsť

a rozvíjať oblasť, v ktorej by mohol vyniknúť, aby pocítil, že je v niečom dobrý, úspešný a mohol si prežiť svoj úspech, ktorý bude jeho ďalším motivačným impulzom.

Keďže škola má dlhoročnú tradíciu vo vyučovaní cudzích jazykov a my si myslíme, že žiak, ktorý dobre ovláda cudzí jazyk a je zručný v práci s počítačom, má väčšiu šancu na úspech aj v ďalšom štúdiu a v práci, chceme, aby všetci naši žiaci získali v rámci svojich schopností čo najlepšie jazykové a komunikačné zručnosti v oblasti anglického a nemeckého jazyka a zároveň v oblasti informatiky. Podmienky pre tento cieľ sme vytvorili v našom učebnom pláne, keď sme voliteľné hodiny už od 1. ročníka použili v súlade s cieľmi školského vzdelávacieho programu. Školský vzdelávací program je určený aj pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním, ktorých vzdelávame v prvom až deviatom ročníku v samostatných triedach (v šk. roku 2012/2013 okrem deviateho ročníka). Žiaci s nadaním môžu získavať pomocou modifikovaných edukačných metód, ktoré zodpovedajú ich špeciálnym výchovno-vzdelávacím potrebám, hlbšie vedomosti a spôsobilosti lepšie chápať fakty v rôznych kontextoch, osvojiť si spôsoby práce s informáciami vrátane ich samostatného vyhľadávania, kombinovania, využívania i tvorby nových poznatkov. Žiaci si majú osvojiť aj tie isté vedomosti a tie isté kľúčové kompetencie ako ostatní žiaci školy. Formy, metódy a techniky práce sa tiež prispôbujú ich špeciálnym výchovno-vzdelávacím potrebám.

Školský vzdelávací program je vypracovaný v zmysle školského zákona, princípov a cieľov výchovy a vzdelávania v súlade s príslušným štátnym vzdelávacím programom.

1. Pedagogický princíp školy (vlastné ciele výchovy a vzdelávania)

Naším cieľom je :

- získavať kompetencie, a to najmä v oblasti komunikačných schopností, ústnych a písomných spôsobilostí, využívania informačno – komunikačných technológií, komunikácie v štátnom jazyku, matematickej gramotnosti, kompetencie v oblasti prírodných vied, kompetencie k celoživotnému učeniu, sociálne, občianske a kultúrne kompetencie,
- umožniť žiakom získať kvalitné, teoretické, ale v praxi využiteľné poznatky, schopnosti, zručnosti, a tak ho pripraviť na úspešné pokračovanie ďalšieho vzdelávania a získané zručnosti využívať aj v ďalšom živote resp. práci,
- podporovať talentovaných a nadaných žiakov vo všetkých triedach,
- dosiahnuť, aby poznatky, ktoré si žiaci osvoja, neboli encyklopedickým súhrnom vedomostí, ale spojením získaných vedomostí a zručností,
- rozvíjať osobnosť žiaka takým spôsobom, aby bol schopný samostatne myslieť, komunikovať s ostatnými, rozvíjať svoje schopnosti a nadanie, slobodne sa rozhodovať, prejavovať sa ako demokratický občan v súlade so všeobecne platnými morálnymi zásadami,
- rozvíjať kľúčové kompetencie žiakov, aby boli flexibilní, tvoriví, vedeli vyhľadávať, spracovávať a prezentovať získané informácie a svoju prácu prostredníctvom triednych, prípadne celoškolských projektov, viesť ich k pozorovaniu, objavovaniu, projektovaniu,
- používať efektívne metódy výučby vedúce k tímovej práci, spolupráci, vzájomnému rešpektu a pomoci,
- umožniť žiakom skúmanie ich najbližšieho kultúrneho a prírodného prostredia tak, aby sa rozvíjala ich predstavivosť a tvorivosť,

- podporovať žiakov pri spoznávaní vlastných schopností, rozvojových možností a osvojiť si spôsobilosť učiť sa učiť,
  - viesť žiakov k aktívnemu riešeniu problémov,
  - podporovať žiakov v citlivosti k spolužiakom, učiteľom, rodičom a ostatným ľuďom a zároveň aj k svojmu širšiemu kultúrnemu a prírodnému okoliu,
  - naučiť žiakov uplatňovať svoje práva a zároveň aj plniť si svoje povinnosti,
  - naučiť žiakov vážiť si svoje zdravie, nie byť za zodpovednosť, chrániť ho a upevňovať,
  - tvoriť a rozvíjať v žiakoch jasné povedomie národného a svetového kultúrneho dedičstva
  - rozvinúť v žiakoch záujem o potrebu učiť sa aj mimo školy,
  - vytvárať partnerské prostredie pre všetkých účastníkov procesu,
  - viesť žiakov k plánovaniu úloh, postupov, činností, k systematickej a vytrvalej práci, k schopnosti rozlišovať mieru dôležitosti a naliehavosti úloh pri riešení problémov,
  - viesť žiakov k sebahodnoteniu a objektívnemu hodnoteniu iných,
  - neposudzovať efektívnosť vzdelávania podľa chýb a pripravenosti na skúšky, ale podľa rozvoja schopnosti žiaka riešiť problémy a podľa celkového posunu žiaka nielen v kvalite vedomostí a zručností, ale aj komplexného posunu jeho osobnosti,
  - neučiť všetkých všetko, rovnaké výsledky nemožno dosahovať u všetkých žiakov za rovnakú dobu,
  - viesť žiakov k bežnému využívaniu informačných a komunikačných technológií tak, aby boli schopní vyhľadávať, triediť, posudzovať a využívať získané informácie,
  - umožniť žiakom získať počítačovú gramotnosť a schopnosť používať počítač pri učení sa a neskôr v práci či bežnom živote,
  - viesť žiakov k aktívnemu používaniu anglického a nemeckého jazyka a dosiahnuť príslušné jazykové úrovne podľa individuálnych predpokladov a schopností žiaka,
  - rozvíjať kľúčové kompetencie a získavať potrebné vedomosti a zručnosti pomocou prierezových tém, ktoré budú začlenené do jednotlivých vyučovacích predmetov, alebo sa budú vyučovať ako samostatné predmety, napr. dopravná výchova,
  - vytvárať podmienky pre vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno – vzdelávacími potrebami, žiakov integrovaných, žiakov s poruchami učenia a správania a to v úzkej odbornej spolupráci so špeciálnymi pedagógmi, psychológmi a v intenzívnejšej spolupráci s rodičmi,
  - formovať u žiakov tvorivý životný štýl, vnútornú motiváciu, emocionálnu inteligenciu, sociálne cítenie a hodnotové orientácie,
  - vytvárať dobré tímy v triede, odstraňovať prípadné negatívne javy spolunažívania, rasizmu, xenofóbie,
-
- viesť žiakov k spoznávaní svojich silných a slabých stránok,
  - realizovať aktivity na prevenciu sociálno – patologických javov,
  - naučiť žiakov základom slušného správania sa a komunikácie v spoločenskom i úradnom styku, naučiť ich správne a slušne komunikovať s dospelými i rovesníkmi (napr. v škole, na verejnosti, na kultúrnych podujatiach a pod.),
  - získavať kompetencie v oblasti dopravnej výchovy aj prostredníctvom povinnej voliteľného predmetu,
  - viesť žiakov k získavaniu praktických zručností v oblasti finančnej gramotnosti v niektorých vyučovacích predmetoch,
  - umožniť žiakom prvého ročníka bezproblémovú adaptáciu na základnú školu, rozvíjať v nich pozitívny vzťah k škole a školským povinnostiam
  - pripravovať žiakov primárneho vzdelávania na dosiahnutie čo najlepších výsledkov v Testovaní 5.

2. Zameranie školy

Škola si v minulosti získala prívlastok jazyková a v tomto zameraní školy chceme i naďalej pokračovať z nasledovných dôvodov:

- máme dlhoročné skúsenosti vo vyučovaní cudzích jazykov, hlavne anglického a nemeckého jazyka,
- mnoho rokov sa naši žiaci povinne učili cudzí jazyk, (v poslednom období hlavne anglický) už od 3. ročníka, v súčasnosti vyučujeme anglický jazyk vo všetkých triedach od prvého ročníka,
- dlhoročne obsadzujú naši žiaci popredné miesta v okresných kolách olympiád cudzích jazykov a úspešní sú aj v krajskom kole,
- máme dostatočný počet kvalifikovaných učiteľov ANJ a NEJ, ktorí sa pravidelne zúčastňujú rôznych seminárov a kurzov,
- pravidelne organizujeme pre žiakov jazykovo-poznávacie pobyty v Anglicku, uskutočňujeme exkurzie do Rakúska,
- zapojili sme sa do programu Comenius, nadviazali kontakt so školami v zahraničí, rokovací jazyk bol anglický jazyk,
- naši absolventi sú úspešní v štúdiu cudzích jazykov na stredných školách a dobré pracovné pozície získali aj vďaka dobrej úrovni zvládnutia ANJ, NEJ a v minulosti aj francúzskeho jazyka,
- žiaci a rodičia majú naďalej veľký záujem o vyučovanie cudzích jazykov, v poslednom období hlavne anglického,
- ovládanie cudzieho jazyka patrí medzi bežné požiadavky zamestnávateľov v rôznych profesiách,
- dôraz na vyučovanie cudzích jazykov kladie aj školský zákon a štátny vzdelávací program, ktorý v cieľoch určuje povinnosť ovládať aspoň dva cudzie jazyky a vedieť ich používať,
- vstupom Slovenskej republiky do Európskej únie, otvorením pracovných trhov iných štátov, možnosťou voľného pohybu obyvateľov sa ovládanie cudzieho jazyka stalo bežnou potrebou, ba až nevyhnutnosťou.

Bohaté skúsenosti vo vyučovaní anglického a nemeckého jazyka a dostatok kvalifikovaných učiteľov pokladáme za silnú stránku školy. Tieto skutočnosti nám umožňujú aj v budúcom období pokračovať v zameraní na výučbu cudzích jazykov. Potrebu v najbližšom období sa ukazuje vybudovanie jazykového laboratória, nevyhnutné je zabezpečiť finančné prostriedky k jeho zakúpeniu a inštalácii.

Získavanie a rozvíjanie vedomostí a zručností v oblasti informačno-komunikačných technológií má tiež dlhoročnú tradíciu. V minulosti mala škola vybudovanú malú učebňu s počítačovou zostavou, ktorá predstavovala začiatky počítačov v školstve vôbec. Už vtedy však bol dostatočný počet záujemcov o prácu s počítačom, preto sme zavádzali nepovinné predmety a otvárali počítačové krúžky. Záujem žiakov rástol a škola získavala novšie počítače, čo prerástlo do vybudovania troch počítačových učební. Vytvorili sme podmienky, aby naši žiaci získavali základné vedomosti a zručnosti v oblasti informačno-komunikačných technológií už od prvého ročníka ZŠ a dokázali sme zabezpečiť výučbu pre všetkých

záujemcov až po 9. ročník. Potvrdil sa náš predpoklad, že ovládanie informačno-komunikačných technológií (ďalej len IKT) bude tiež nevyhnutnosťou pre našich absolventov, aby sa úspešne zaradili do života. Keďže sme zabezpečili materiálne podmienky pre výučbu, ďalej kvalifikovaného učiteľa informatiky a vzdelávanie v oblasti IKT rôznymi formami absolvovala väčšina pedagógov, vieme plynulo pokračovať vo výučbe informatickej výchovy na 1. stupni a informatiky na 2. stupni a v ŠkVP zabezpečiť aj posilnenie týchto predmetov už od 1. ročníka. Rozvíjanie vedomostí a zručností v oblasti IKT bude pokračovať aj formou záujmových útvarov. Ďalšie vzdelávanie žiakov, ale aj pedagógov v tejto oblasti je súčasťou profilácie školy, jej zameranie na kvalitné vedomosti a zručnosti v oblasti IKT je súčasťou profilu nášho absolventa. Zvýši sa im tak šanca úspešného uplatnenia sa v živote.

Aj naďalej sa budeme zameriavať na skutočnosť, že každý náš žiak je jedinečná ľudská bytosť, je jedinečná osobnosť, a preto bude naším zameraním vytváranie rovnakých možností pre rozvoj osobnosti každého žiaka s prihliadnutím na jeho schopnosti, čo je v súlade s názvom nášho ŠkVP Šanca pre všetkých a stanovenými cieľmi.

Sme školou s veľmi dobrými priestorovými, materiálno-technickými podmienkami, máme kvalifikovaných pedagogických zamestnancov, naši žiaci dosahujú veľmi dobré výsledky v okresných a krajských kolách súťaží. Odborne vyučujeme väčšinu hodín cudzích jazykov, ktoré vyučujeme spravidla v skupinách, máme výborné podmienky na zavádzanie IKT, realizujeme program vzdelávania nadaných žiakov pre deti z mesta, okresu a blízkeho regiónu, na veľmi dobrej úrovni je spolupráca s radou rodičov i radou školy, vytvárame podmienky pre integráciu žiakov so ŠVVP. Postupne naplníme myšlienku otvorenej školy pre rodičov a občanov. Tieto skutočnosti pokladáme aj za naše silné stránky umožňujúce naše zameranie a plnenie cieľov.

Zameriavame sa na elimináciu niektorých nedostatkov ako sú napr. slabšie výchovno – vzdelávacie výsledky v niektorých triedach, nevhodné správanie sa niektorých žiakov, znižovanie počtu žiakov v triedach, nedostatočné využívanie IKT v niektorých predmetoch, ktoré považujeme za slabšie stránky školy.

2.1. Stupeň vzdelania: ISCED 1

V škole poskytujeme nasledovné stupne vzdelávania...

- a) ISCED 1 primárne vzdelávanie
- b) ISCED 2 nižšie sekundárne vzdelávanie
- c) ISCED 1 primárne vzdelávanie pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním
- d) ISCED 2 nižšie sekundárne vzdelávanie pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním

Úspešní absolventi získajú v rámci primárneho vzdelávania vo štvrtom ročníku primárne vzdelanie. Rozhodujúce je, že žiak zvládol učivo predpísané školským vzdelávacím

programom. Dokladom o získanom vzdelaní je vysvedčenie, v doložke ktorého je uvedené „Žiak získal primárne vzdelanie.“ Absolventi primárneho vzdelávania majú vytvorený základ pre nižšie sekundárne vzdelávanie.

Primárne vzdelávanie zabezpečuje plynulý prechod z predprimárneho vzdelávania a z rodinnej starostlivosti na školské vzdelávanie. Vyučujúci podnecujú zvedavosť detí a vychádzajú z ich osobného poznania, osobných skúseností. Žiaci postupujú od známeho k neznámemu, pričom získavajú nové skúsenosti, ktoré súvisia nielen so životom žiaka, ale aj s jeho sociálnym, kultúrnym, prírodným prostredím. Dôležité je, že žiak môže získavať nové skúsenosti a zážitky prostredníctvom rôznych aktivít, prostredníctvom hry a učenia sa v skupine rovesníkov. Žiaci si rozvíjajú potrebu vyjadrovania sa prostredníctvom slov, piesní, obrazov, pohybov, čím sa tvorí dôležitý základ ich gramotnosti. Vzdelávanie a výchova žiakov sa uskutočňuje v priateľskej, ústretovej, niekedy až v rodinnej klíme, ktorá podporuje v žiakoch spontánne a tvorivé poznávanie, konanie, hodnotenie i dorozumievanie, čím sa rozvíja ich osobnosť.

Primárne vzdelávanie si vyžaduje podnetné a tvorivé školské prostredie, ktoré na jednej strane stimuluje lepších žiakov a na strane druhej podporuje a podnecuje slabších žiakov. Výučba sa teda prispôsobuje individuálnym potrebám žiakov, aby sa tak žiak rozvíjal v súlade s vlastnými predpokladmi na vzdelávanie. Zároveň sa vytvárajú aj optimálne podmienky na vzdelávanie žiakov so ŠVVP. Hodnotenie výkonov žiakov je postavené na plnení konkrétnych úloh a na posudzovaní individuálnych zmien žiaka. Žiakom sa poskytuje možnosť zažívať úspech, ale aj učiť sa z chýb. Žiaci získavajú také schopnosti, ktoré im umožnia pokračovať v štúdiu, pripravovať sa na profesiu, ďalej sa vzdelávať a aktívne sa podieľať na živote spoločnosti. Primárne vzdelávanie pomáha žiakom utvárať a rozvíjať kľúčové kompetencie. Kľúčové kompetencie sa formujú na základe osobnej praktickej činnosti a skúsenosti a zároveň sú uplatniteľné v praxi. Môžu sa naďalej rozvíjať, a tak sa stávajú základom celoživotného učenia sa a flexibility v praktickom živote.

Cieľom primárneho vzdelávania je poskytnúť žiakom rôzne možnosti skúmania ich prostredia tak, aby sa rozvíjala ich predstavivosť, tvorivosť a bádateľské zručnosti. V žiakoch chceme rozvíjať aj spôsobilosť spoznávať svoje vlastné schopnosti, možnosti vlastného rozvoja, spôsobilosť učiť sa učiť a spoznávať seba samého. Aj v primárnom vzdelávaní chceme rozvíjať v žiakoch schopnosť vstupovať do sociálnych vzťahov, účinne spolupracovať, rozvíjať vnímavosť a citlivosť k spolužiakom, učiteľom, rodičom a ostatnému kultúrnemu okoliu. Ďalším cieľom je viesť žiakov 1.-4. ročníka k tolerancii a akceptovaniu iných ľudí, ich duchovných a kultúrnych hodnôt. Dôležité je, aby sa žiaci učili nielen uplatňovať svoje práva, ale zároveň plniť aj svoje povinnosti, niesť zodpovednosť za svoje zdravie, chrániť ho a upevňovať.

Hlavnými programovými cieľmi primárneho vzdelávania sú rozvinuté kľúčové kompetencie na úrovni, ktorá je pre nich individuálne dosiahnuteľná.

2.2.Profil absolventa ISCED 1

Absolvent primárneho vzdelávania má potrebné vedomosti a zručnosti a správne ich využíva pri realizácii úloh. Je pripravený pokračovať v nižšom sekundárnom vzdelávaní. Získa primárne vzdelanie.

Ďalej:

- získa kompetencie v oblasti komunikačných schopností, ústnych spôsobilostí, číta s porozumením, orientuje sa v texte, vyhľadáva a triedi informácie,
- využíva informačno-komunikačné technológie,

- získa kompetencie matematickej gramotnosti a v oblasti prírodných vied,
- získa sociálne, občianske a kultúrne kompetencie, dodržiava pravidlá školského poriadku, snaží sa zodpovedať za svoje správanie v škole i mimo budovy,
- identifikuje a analyzuje problémy a navrhuje ich riešenie, hľadá rôzne riešenia a vyhľadáva tie najsprávnejšie,
- vie sa učiť, vzdelávať sa, pracuje samostatne aj v skupinách, preberá na seba zodpovednosť,
- vie vyhľadať, hodnotiť, spracovať, využívať a prezentovať informácie získané z rôznych informačných zdrojov,
- vie tvoriť projekty a prezentovať ich,
- vie prezentovať svoje názory a schopnosti pred spolužiakmi, verejnosťou, obhajovať svoje stanoviská,
- komunikuje v štátnom t.j. v slovenskom jazyku a na príslušnej jazykovej úrovni aj v anglickom a nemeckom jazyku,
- je úctivý k svojim rodičom a k ostatným osobám,
- váži si kultúrne a národné hodnoty, tradície štátu, ktorého je občanom, štátny jazyk, materinský jazyk a svoju vlastnú kultúru,
- pozná ľudské práva, práva dieťaťa a základné ľudské slobody a rešpektuje ich,
- je znášavlivý, rešpektuje rovnoprávnosť ľudí, priateľstvo medzi národmi, národnostnými a etnickými skupinami,
- kontroluje a reguluje svoje správanie, stará sa o svoje zdravie a chráni si ho,
- chráni životné prostredie,
- rešpektuje všeludské etické hodnoty,
- svojím vystupovaním robí dobré meno škole,
- pozná a dodržiava pravidlá bezpečného správania sa v školskom a inom prostredí, pozná a dodržiava hygienické zásady,
- je schopný zúčastňovať sa rôznych súťaží a reprezentovať seba i svoju školu,
- ovláda pravidlá slušného správania sa a správa sa podľa nich,
- vie sa všestranne umelecky vyjadriť primerane k svojim schopnostiam resp. talentu,
- je pohybovo aktívny, zručný, a to podľa svojich fyzických schopností, ovláda pravidlá fair play a koná podľa nich,
- preferuje zdravý životný štýl, pozná nebezpečenstvo všetkých návykových látok a sebapoškodzovania,
- pozná svoje mesto, jeho históriu, pamiatky, jeho faunu a flóru, pozná aj blízke okolie mesta.
- má primerané vedomosti a zručnosti v oblasti finančnej gramotnosti,
- má primerané vedomosti v oblasti globálneho vzdelávania,
- má primerané vedomosti v oblasti výchovy a vzdelávania k ľudským právam, ľudské práva rešpektuje v školskom i osobnom živote,
- má primerané vedomosti v oblasti duševného zdravia, zdravej výživy, zdravého životného štýlu, prevencie obezity a snaží sa ich uplatňovať vo svojom živote.

Absolvent má osvojené kľúčové kompetencie primárneho vzdelávania v zmysle štátneho vzdelávacieho programu.

Má osvojené základy používania materinského, štátneho a cudzieho jazyka.

Úroveň rozvinutosti kľúčových kompetencií tvorí bázu pre ďalší rozvoj v následných stupňoch vzdelávania.

Za kľúčové kompetencie považujeme komunikačné kompetencie, matematickú gramotnosť, gramotnosť v oblasti prírodných vied, digitálnu gramotnosť, spôsobilosť učiť sa, spôsobilosť

riešiť problémy ako aj osobné, sociálne a občianske spôsobilosti, spôsobilosť chápať kultúru a vyjadrovať sa prostriedkami danej kultúry.

Absolvent primárneho vzdelania má **osvojené tieto kľúčové kompetencie (spôsobilosti):**

sociálne komunikačné kompetencie (spôsobilosti)

- vyjadruje sa súvisle, výstižne a kultivovane písomnou aj ústnou formou primeranou primárnemu stupňu vzdelávania,
- dokáže určitý čas sústredene načúvať, náležite reagovať, používať vhodné argumenty a vyjadriť svoj názor,
- uplatňuje ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a s ďalšími ľuďmi, s ktorými prichádza do kontaktu,
- pozná pravidlá spoločenského správania sa a uplatňuje ich v školskom a mimoškolskom živote,
- rozumie rôznym typom doterajších textov a bežne používaným prejavom neverbálnej komunikácie a dokáže na ne adekvátne reagovať,
- na základnej úrovni využíva technické prostriedky medziosobnej komunikácie,
- rešpektuje kultúrnu rozmanitosť a preukazuje záujem o primeranú formu medzikultúrnej komunikácie,
- v cudzích jazykoch je schopný na primeranej úrovni porozumieť hovorenému textu, uplatniť sa v osobnej konverzácii, ako aj tvoriť texty, týkajúce sa bežných životných situácií,

kompetencie (spôsobilosti) uplatňovať základ matematického a prírodovedného myslenia

- používa základné matematické myslenie na riešenie praktických problémov v každodenných situáciách a je schopný (na rôznych úrovniach) používať matematické modely logického a priestorového myslenia a prezentácie (vzorce, modely),
- je pripravený ďalej si rozvíjať schopnosť objavovať, pýtať sa a hľadať odpovede, ktoré smerujú k systematizácii poznatkov,

kompetencie (spôsobilosti) v oblasti informačných a komunikačných technológií

- vie používať vybrané informačné a komunikačné technológie pri vyučovaní a učení sa,
- ovláda základy potrebných počítačových aplikácií,
- dokáže primerane veku komunikovať pomocou elektronických médií,
- dokáže adekvátne veku aktívne vyhľadávať informácie na internete,
- vie používať rôzne vyučovacie programy,
- získal základy algoritmického myslenia,
- chápe, že je rozdiel medzi reálnym a virtuálnym svetom,
- vie, že existujú riziká, ktoré sú spojené s využívaním internetu a IKT,

kompetencia (spôsobilosť) učiť sa učiť sa

- má osvojené základy schopnosti sebareflexie pri poznávaní svojich myšlienkových postupov,
- uplatňuje základy rôznych techník učenia sa a osvojovania si poznatkov,
- vyberá a hodnotí získané informácie, spracováva ich a využíva vo svojom učení a v iných činnostiach,
- uvedomuje si význam vytrvalosti a iniciatívy pre svoj pokrok,

kompetencia (spôsobilosť) riešiť problémy

- vníma a sleduje problémové situácie v škole a vo svojom najbližšom okolí, vie rozoznať ozajstný problém, premýšľa o jeho príčinách a navrhne riešenie podľa svojich vedomostí a skúseností z danej oblasti,

- pri riešení problémov hľadá a využíva rôzne informácie, skúša viaceré možnosti riešenia problému, overuje správnosť riešenia a osvedčené postupy aplikuje pri podobných alebo nových problémoch,
- pokúša sa problémy a konflikty vo vzťahoch riešiť primeraným (chápavým a spolupracujúcim) spôsobom,

osobné, sociálne a občianske kompetencie (spôsobilosti)

- má základy pre smerovanie k pozitívnemu sebaobrazu a sebadôvere,
- uvedomuje si vlastné potreby a tvorivo využíva svoje možnosti,
- dokáže odhadnúť svoje silné a slabé stránky ako svoje rozvojové možnosti,
- uvedomuje si dôležitosť ochrany svojho zdravia a jeho súvislosť s vhodným a aktívnym trávením voľného času,
- dokáže primerane veku odhadnúť dôsledky svojich rozhodnutí a činov,
- uvedomuje si, že má svoje práva a povinnosti,
- pozná základné pravidlá cestnej premávky, je pripravený na samostatný pohyb v cestnej premávke ako chodec alebo cyklista
- má osvojené základy pre efektívnu spoluprácu v skupine,
- dokáže prijímať nové nápady alebo aj sám prichádza s novými nápadiami a postupmi pri spoločnej práci,
- uvedomuje si význam sociálno-emočnej klímy v triede a svojím konaním prispieva k dobrým medziľudským vzťahom,

kompetencia (spôsobilosť) vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry

- dokáže sa vyjadrovať na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti prostredníctvom umeleckých a iných vyjadrovacích prostriedkov,
- dokáže pomenovať druhy umenia a ich hlavné nástroje a vyjadrovacie prostriedky (na úrovni primárneho vzdelávania),
- uvedomuje si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote,
- cení si a rešpektuje kultúrno-historické dedičstvo a ľudové tradície,
- rešpektuje vkus iných ľudí a primerane veku dokáže vyjadriť svoj názor a vkusový postoj,
- ovláda základné pravidlá, normy a zvyky súvisiace s úpravou zovňajšku človeka,
- pozná bežné pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu),
- správa sa kultúrne, primerane okolnostiam a situáciám,
- má osvojené základy pre tolerantné a empatické vnímanie prejavov iných kultúr.

2.3. Pedagogické stratégie

Vo výchovno–vzdelávacom procese využijeme rôzne metódy a formy práce, ktoré budú prostriedkom motivácie a usmernenia žiakov na vyučovaní. Budú záležať od stanovených cieľov a predstavovať cestu, spôsob, ako tento cieľ dosiahnuť a zároveň rozvíjať aktivitu, tvorivosť, zručnosť a učenie sa žiaka. Smerovať budú k vytváraniu alebo k ďalšiemu rozvoju kľúčových kompetencií. Používať budeme aj problémové, skupinové, blokované, tematické, kooperatívne vyučovanie, brainstorming, samostatné aj tímové projekty, samostatnú prácu žiakov, referáty, prezentáciu a obhajobu výstupov, diskusie, laboratórne práce, praktické vyučovanie, pokusy, názorné vyučovanie s didaktickou technikou, využívanie IKT vo vyučovaní, súťaže, besedy, prednášky, konferencie, exkurzie, výchovné koncerty, divadelné a filmové predstavenia, návštevy výstav a múzeí, tvorivé dielne, výlety, školy v prírode, plavecké kurzy, lyžiarsky výcvik, zapájanie sa a organizáciu charitatívnych podujatí a zbierok, prípravu kultúrnych akadémií, vyučovanie v knižnici, v múzeu, v učebni v prírode, prácu s encyklopédiami, slovníkmi, internetom, časopismi, skutočnými predmetmi, náčrtmi,

diagramami, obrazmi, mapami, dennou tlačou, tvorbu modelových situácií, dialóg, dramatisáciu, vlastnú tvorbu, improvizáciu, športové aktivity a iné. Pedagogické stratégie budú súčasťou učebných osnov jednotlivých predmetov.

Vo výchovno-vzdelávacom procese budeme žiakov aktívne zapájať do vyučovania, využívať ich predchádzajúce vedomosti, budeme sa vyhýbať dlhým výkladom, žiakov budeme viesť k samostatnej práci, samostatnému objavovaniu nových poznatkov, budeme sa snažiť, aby žiaci vykonali na vyučovaní čo najviac činností sami, čím získajú pocit z úspechu pri vlastnej práci. Ďalej budeme využívať skúsenosti žiakov zo života, budeme sa snažiť, aby poznatky a skúsenosti získané v jednom predmete vedeli využiť aj v iných vyučovacích predmetoch, aby vedeli využiť teoretické poznatky v praxi. Vo vyučovacom procese budeme zdôrazňovať aj výchovný charakter vzdelávania. Budeme sa snažiť o všestranný rozvoj žiaka a pri tom uplatňovať v maximálnej miere individuálny prístup k žiakom.

Výchovou a vzdelávaním žiakov v 1.- 4. ročníku chceme dosiahnuť, aby absolventi primárneho vzdelávania mali potrebné vedomosti a zručnosti, aby ich vedeli správne použiť, aby si rozvíjali svoje kľúčové spôsobilosti podľa svojich schopností.

2.4.Zabezpečenie výučby žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami

Škola je otvorená všetkým žiakom, zároveň sa však špecializujeme aj na vzdelávanie intelektovo nadaných žiakov.

Pre žiakov so zdravotným znevýhodnením máme upravené dva bezbariérové vstupy do budovy, iné priestorové úpravy sa nerealizovali. Napriek tomu sme mali telesne postihnutých žiakov, ktorým sme v spolupráci s odbornými pracovníkmi vytvárali primerané podmienky vzdelávania a oni bez väčších problémov absolvovali základnú školu. Žiaci pracovali podľa individuálnych učebných plánov, resp. mali úľavy a boli oslobodení od niektorých činností.

Žiaci s poruchami učenia a správania sú integrovaní v bežných triedach. Škola nemá v tomto smere otvorené špeciálne triedy. Úzko spolupracujeme s CPPP a v Šali a špeciálno-pedagogickou poradňou, teda s psychológom a špeciálnym pedagógom. Pokiaľ sa v škole zistia problémy v učení či v správaní žiaka, odporučí sa žiakovi vyšetrenie, ktoré sa uskutoční len so súhlasom zákonného zástupcu žiaka. Odborný pracovník odporučí väčšinou úpravy učebného plánu, odporučí metódy a formy práce, niektoré úľavy, resp. odporučí žiaka integrovať. Optimálne podmienky sa vytvárajú v úzkej spolupráci so zákonným zástupcom žiaka, výchovným poradcom, jednotlivými vyučujúcimi a vedením školy.

Výchova žiakov so zdravotným znevýhodnením sa uskutočňuje v triedach s ostatnými žiakmi školy. Ak je to potrebné, takýto žiak je vzdelávaný podľa individuálneho vzdelávacieho programu, ktorý vypracúva škola v spolupráci so školským zariadením výchovnej prevencie a poradenstva. Zákonný zástupca žiaka má právo sa s týmto programom oboznámiť.

Žiak so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami je žiak, ktorý má diagnostikované zariadením výchovného poradenstva a prevencie špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby a u ktorého je potrebné zabezpečiť ďalšie zdroje na podporu efektívneho vzdelávania.

Špeciálna výchovno-vzdelávacia potreba - je požiadavka na úpravu metód a prístupov vo vzdelávaní, ktoré vyplývajú zo zdravotného znevýhodnenia alebo nadania. Uplatnenie týchto metód a prístupov je nevyhnutné pre rozvoj schopností alebo osobnosti žiaka, dosiahnutie primeraného stupňa vzdelania a primeraného začlenenia do spoločnosti.

Školská integrácia (začlenenie) - je výchova a vzdelávanie žiakov so ŠVVP v bežných triedach spolu s ostatnými žiakmi školy, ak je to potrebné, takýto žiak je vzdelávaný podľa individuálneho vzdelávacieho programu, ktorý vypracúva škola v spolupráci so školským zariadením výchovného poradenstva a prevencie. Zákonný zástupca má právo sa s týmto programom oboznámiť.

Žiak so zdravotným znevýhodnením - je len taký žiak, ktorému poradenské zariadenie po diagnostických vyšetreniach vydalo písomné vyjadrenie k školskému začleneniu. Je súčasťou formulára Návrh na prijatie žiaka so ŠVVP do špeciálnej školy, do špeciálnej materskej školy, do základnej školy a do strednej školy.

Žiak so zdravotným postihnutím - je žiak s mentálnym, zrakovým, sluchovým, telesným postihnutím, narušenou komunikačnou schopnosťou, autizmom, či viacnásobným postihnutím.

Žiak chorý alebo zdravotne oslabený – je žiak s ochorením dlhodobého charakteru.

Žiak s vývinovými poruchami - je žiak s poruchami aktivity a pozornosti, žiak s vývinovou poruchou učenia .

Žiak s nadaním – je žiak, ktorý má nadpriemerné schopnosti v intelektovej oblasti, oblasti umenia alebo športu, alebo v týchto oblastiach dosahuje v porovnaní s rovesníkmi mimoriadne výkony a prostredníctvom výchovy a vzdelania sa jeho nadanie cielene rozvíja.

Do kategórie žiakov so ŠVVP patrí:

1. žiak so zdravotným znevýhodnením:
  - a) žiak so zdravotným postihnutím
  - b) žiak chorý alebo zdravotne oslabený
  - c) žiak s vývinovými poruchami
  - d) žiak s poruchou správania
2. žiak zo sociálne znevýhodneného prostredia
3. žiak s nadaním.

V škole vzdelávame žiakov s :

- a) autizmom,
- b) chorých a zdravotne oslabených,
- c) žiakov s vývinovými poruchami učenia,
- d) žiakov s poruchami aktivity a pozornosti,
- e) žiakov s poruchami správania,
- f) žiakov so všeobecným intelektovým nadaním,
- g) žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia

Legislatíva a niektoré metodické materiály a iné predpisy pre žiakov so ŠVVP

- Školská integrácia žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími (ŠVVP) a vzdelávanie žiakov so ŠVVP v špeciálnych triedach ZŠ , Štátna školská inšpekcia, Bratislava 2010
- Štátny vzdelávací program pre 1. stupeň základnej školy v Slovenskej republike, ISCED 1 Primárne vzdelávanie, ŠPÚ, Bratislava, 2008, 2011
- Štátny vzdelávací program pre 2. stupeň základnej školy v Slovenskej republike, ISCED 2– Nižšie sekundárne vzdelávanie, ŠPÚ, Bratislava, 2008, 2011
- Pedagogicko-organizačné pokyny na školský rok 2011/12, Bratislava 2011 a Pedagogicko-organizačné pokyny na školský rok 2012 /2013, Bratislava 2012

- Školský zákon č. 245/ 2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- Vyhláška MŠ SR č 320/2008 Z. z. o základnej škole v znení vyhlášky č. 224/2011
- Vyhláška MŠ SR č. 307/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní žiakov s intelektovým nadaním.
- Vyhláška MŠ SR č. 322/2008 Z. z. o špeciálnych školách.
- Vyhláška MŠ SR č. 325/2008 Z. z. o školských zariadeniach výchovného poradenstva a prevencie
- Metodický pokyn č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy č.:2011-3121/12824:4-921 z 1.5.2011 s prílohou č. 2: Zásady hodnotenia žiaka so zdravotným znevýhodnením začleneného v základnej škole
- Návrh na prijatie žiaka so ŠVVP do špeciálnej školy, do špeciálnej materskej školy, do materskej školy, do základnej školy a do strednej školy,
- Pokyny na vyplnenie formulára Návrh na prijatie žiaka so ŠVVP schváleného MŠ SR pod číslom CD-2008-17271/37405-1:914 dňa 24. októbra 2008 s platnosťou od januára 2009
- Metodicko-informatívny materiál Žiak s poruchami správania v základnej a strednej škole č.CD-2004-12004/23602-1: 095

V škole sa nachádza najviac žiakov s vývinovými poruchami (poruchami učenia, aktivity a pozornosti). Z tejto skupiny žiakov je len časť zaradená medzi integrovaných žiakov, vo vzdelávaní ostatných žiakov s diagnostikovanou poruchou dodržiavajú učiteľia odporúčenia špeciálneho pedagóga, resp. psychológa.

Žiaci s vývinovými poruchami (poruchami učenia, aktivity a pozornosti)

Pre žiakov s **vývinovými poruchami učenia** je charakteristické, že podávané výkony nezodpovedajú ich rozumovej úrovni. Najčastejšie sa vyskytujú poruchy:

- **dyslexia** - neschopnosť naučiť sa čítať pomocou bežných vyučovacích metód, IQ v norme a primerané sociokultúrne podmienky,
- **dysgrafia** - neschopnosť naučiť sa písať pomocou bežných vyučovacích metód, IQ v norme a primerané sociokultúrne podmienky,
- **dysortografia** - neschopnosť osvojiť si pravopis pomocou bežných vyučovacích metód, IQ v norme a primerané sociokultúrne podmienky,
- **dyskalkúlia** - neschopnosť osvojiť si matematické úkony pomocou bežných vyučovacích metód, IQ v norme a primerané sociokultúrne schopnosti.

Vývinové poruchy učenia bývajú niekedy sprevádzané hyperaktivitou, prípadne nesústredenosťou, impulzívnymi konaním. Väčšinou sa nejedná o jeden druh poruchy, symptómy sa vzájomne prelínajú a v priebehu trvania vykazujú rôznu intenzitu. Svojím obsahom sa vzdelávací proces u žiakov s VPU (vývinové poruchy učenia) zásadne neodlišujú od vzdelávania ostatných žiakov.

Vo výchovno-vzdelávacom procese sa využívajú efektívne stratégie učenia, ktoré odporúča po pedagogicko-špeciálnom vyšetrení špeciálny pedagóg. Učiteľ konzultuje rozsah učiva a pracovné postupy vo výchovno-vzdelávacom procese so špeciálnym pedagógom.

Nové učivo sa usporiada po krokoch a dodržiava sa postupnosť od jednoduchého k zložitejšiemu. Učiteľ si priebežne overuje, či žiak porozumel učivu a pracuje s odporúčenými pomôckami a názorným materiálom. Pri skúšaní a overovaní vedomostí pedagógovia uprednostňujú tú formu, ktorú odporúča poradenské zariadenie.

Žiaci s poruchami aktivity a pozornosti

Sú to prevažne žiaci s hyperaktivitou, ktorí sa ťažšie prispôbujú a adaptujú na školské prostredie a školský poriadok. Sú impulzívni a ľahko unaviteľní, nie sú schopní dodržiavať režim školy a nemôžu sa vzdelávať v triedach s veľkým počtom žiakov s použitím bežných metód. Príčinou môže byť nervové a psychické ochorenia. Je potrebné žiaka viesť k zodpovednosti pri plnení povinností, k spolupráci v skupine, k tolerancii a predovšetkým ku zvládnutiu elementárnych noriem správania.

Vo výchovno-vzdelávacom procese je dôležité dodržiavať niektoré vhodné postupy

- uplatňovať pokojný prístup k žiakovi,
- snažiť sa spoločne so žiakom vytvoriť hranice a určiť režim,
- dodržiavať pravidelnosť v režime, dopredu žiaka upozorniť na zmeny,
- uplatňovať dôslednú kontrolu, relizovať so žiakom nácvik sebakontroly,
- dbať na jednotný prístup všetkých pedagógov a rodičov žiaka,
- uplatňovať kooperáciu viacerých odborníkov: psychológ, špeciálny pedagóg, výchovný poradca, učiteľ,
- usmerňovať aktivity žiaka: pohybové uvoľnenie, umožnenie odpočinku, vyhľadanie špeciálneho pedagóga v stave napätia,
- využívať podnety primerane k možnostiam a schopnostiam žiaka, učiť žiaka, ako sa dá situácia riešiť,
- oceňovať požadované správanie žiaka, jeho negatívne správanie nevenovať zbytočne veľa pozornosti.

Výchova a vzdelávanie žiakov s nadaním sa uskutočňuje v špeciálnych triedach, v ktorých sa vzdelávajú žiaci so všeobecným intelektovým nadaním. Intelektovo nadaní žiaci majú vysoko nadpriemerne rozvinuté poznávacie schopnosti. V jednej alebo viacerých intelektových oblastiach. Žiaci so všeobecným intelektovým nadaním sú žiaci so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami na základe diagnostiky vykonanej zariadením výchovnej prevencie a poradenstva. Ich výchova a vzdelávanie sa uskutočňuje prostredníctvom vzdelávacích programov zameraných na ich nadanie. V škole sa vytvárajú podmienky pre rozvoj nadania uplatňovaním výchovných a vzdelávacích metód a organizačných foriem vyučovania. Individuálne podmienky pre rozvoj nadania sa žiakom utvárajú tým, že sa im umožní prijatie do školy pred dosiahnutím šiesteho roku veku, rozšírené vyučovanie predmetov, v ktorých prejavujú nadanie, preradenie do vyššieho ročníka bez absolvovania predchádzajúceho ročníka, absolvovanie viacerých ročníkov počas jedného ročníka. Triedy pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním sú triedy, ktoré sa zameriavajú na podporovanie a rozvíjanie intelektového nadania žiakov zohľadnením celej osobnosti a na prevenciu a nápravu problémových prejavov, ktoré súvisia s ich intelektovým nadaním. Vzdelávanie intelektovo nadaného žiaka zabezpečuje aj asistent učiteľa, ak je intelektovo nadaný žiak súčasne aj žiakom so zdravotným znevýhodnením. Riaditeľ školy môže rozhodnúť o preradení alebo vylúčení žiaka z programu pre nesplnenie požiadaviek rozumovej prípravy alebo zo zdravotných dôvodov na návrh lekára.

Charakteristika výchovy a vzdelávania žiakov so ŠVVP, ktorí sú evidovaní ako integrovaní. Žiaci so ŠVVP, ktorí sú evidovaní ako integrovaní, sú vzdelávaní na základe odborných vyšetrení a odporúčení poradenských zariadení, žiadostí zákonných zástupcov, podľa individuálnych vzdelávacích programov (ďalej IVP). Tieto sú vypracované v súlade so ŠkVP a vychádzajú zo špecifických vzdelávacích potrieb žiakov jednotlivých znevýhodnení.

Upravujú obsah, formy a podmienky ich vzdelávania. Na vypracovaní IVP sa podieľajú: špeciálni pedagógovia, vyučujúci príslušných predmetov, triedni učitelia, zástupcovia poradenských zariadení a výchovný poradca. IVP schvaľuje riaditeľ školy. Podľa neho sa s dieťaťom v priebehu školského roka pracuje a venuje sa mu i individuálna špeciálno – pedagogická starostlivosť.

Podmienkou školskej integrácie žiaka je špeciálnopedagogická, v prípade potreby aj psychologická diagnostika vykonaná v centre pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie, odborná lekárska správa a písomná žiadosť rodiča alebo zákonného zástupcu. O prijatí žiaka so ŠVVP rozhoduje riaditeľ školy na základe písomnej žiadosti zákonného zástupcu a písomného vyjadrenia zariadenia výchovného poradenstva a prevencie, vydaného na základe diagnostického vyšetrenia dieťaťa. Asistent učiteľa pracuje v triede, ktorú navštevuje žiak alebo viac žiakov so ŠVVP, ak si to vyžaduje výchova a vzdelávanie príslušného žiaka v závislosti od závažnosti jeho postihnutia.

Pri klasifikácii žiakov so zdravotným znevýhodnením sa prihliada na vývinovú poruchu alebo zdravotné postihnutie a hodnotíme ho s toleranciou podľa daných metodických pokynov.

Pri hodnotení žiakov so ŠVVP sa používa Metodický pokyn č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy č. 2011-3121/12824:4-921 z 1.5.2011 s prílohou č. 2: Zásady hodnotenia žiaka so zdravotným znevýhodnením začleneného v základnej škole.

Žiakom zo sociálne znevýhodneného prostredia (ďalej SZP) poskytuje škola individuálny prístup pedagóga, pričom spolupracuje so psychológom a s rodičmi. Výchova a vzdelávanie žiakov so SZP nie je klasickou integráciou. Prioritným dôvodom vytvárania individuálnych podmienok v ich výchove a vzdelávaní sú edukačné potreby, nie ekonomické.

Žiakom zo SZP sa považuje dieťa, ak spĺňa aspoň tri z nasledujúcich kritérií:

- a) pochádza z rodiny, ktorej sa poskytuje pomoc v hmotnej núdzi, a príjem rodiny je najviac vo výške životného minima,
- b) aspoň jeden z rodičov alebo osoba, ktorej je dieťa zverené do starostlivosti, patrí do skupiny znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie,
- c) najvyššie ukončené vzdelanie rodičov je základné, alebo aspoň jeden z rodičov nemá ukončené základné vzdelanie,
- d) neštandardná bytová a hygienická podmienky rodiny,
- e) vyučovací jazyk školy je iný ako jazyk, ktorým hovorí dieťa v domácom prostredí. Žiaci v hraničnom pásme mentálnej retardácie nie sú žiakmi so ŠVVP.

3. Prierezové témy

Prierezové témy sa prelínajú vzdelávacími oblasťami. Odrážajú aktuálne problémy súčasnosti, sú určitým návodom na ich prevenciu a riešenie, ale zároveň slúžia aj na prehĺbenie základného učiva, zdôraznenie aplikačného charakteru, majú prispieť k tomu, aby si žiaci rozšírili rozhľad, osvojili si určité postoje, hodnoty, rozhodovanie. Prepájajú rôzne oblasti základného učiva, prispievajú ku komplexnosti vzdelávania žiakov a pozitívne ovplyvňujú proces utvárania a rozvíjania kľúčových kompetencií žiakov. Na úrovni primárneho vzdelávania zaviedol Štátny vzdelávací program nasledovné prierezové témy:

PRIEREZOVÉ TÉMY
MULTIKULTÚRNA VÝCHOVA
MEDIÁLNA VÝCHOVA

OSOBNOSTNÝ A SOCIÁLNY ROZVOJ
ENVIRONMENTÁLNA VÝCHOVA
DOPRAVNÁ VÝCHOVA
OCHRANA ŽIVOTA A ZDRAVIA
REGIONÁLNA VÝCHOVA A TRADIČNÁ ĽUDOVÁ KULTÚRA
TVORBA PROJEKTU A PREZENTAČNÉ ZRUČNOSTI

Sú začlenené do jednotlivých vyučovacích predmetov a vyznačené v osnovách.

3.1. Multikultúrna výchova

Multikultúrna výchova je zaradená do obsahu vzdelávania s ohľadom na slovenské kultúrne prostredie, kde po stáročia spolunažívali príslušníci rôzneho etnického, národného, náboženského a kultúrneho pôvodu. Tradičná kultúrna rozmanitosť sa pritom v súčasnosti ešte prehĺbuje vďaka viacerým trendom, ktoré sa často zastrešujú pojmom globalizácia. Jedným z týchto trendov, ktorý výrazne zvyšuje rozmanitosť kultúr na Slovensku, je migrácia príslušníkov vzdialenejších a doposiaľ nepoznaných kultúr a subkultúr. Multikultúrnosť slovenskej spoločnosti však nikdy neznamenala len pokojné spolunažívanie rôznych skupín obyvateľov, ale vždy bola a dodnes je poznačená aj predsudkami a stereotypmi, ktoré sa prejavujú v rôznych podobách neznášanlivosti, rasizmu, či xenofóbie.

Žiaci všetkých vekových kategórií sú čoraz častejšie v osobnom aj verejnom živote vystavení rôznym kultúrnym vplyvom a v čoraz väčšej miere sa dostávajú do kontaktu s príslušníkmi iných kultúr. Preto je potrebné, aby boli na tieto výzvy pripravení a aby boli schopní rozoznať, rešpektovať a podporovať rôzne kultúrne ukotvenie vo svojom okolí. Cieľom prierezovej témy multikultúrna výchova je preto výchovné a vzdelávacie pôsobenie zamerané na rozvoj poznania rozličných tradičných aj nových kultúr a subkultúr, akceptáciu kultúrnej rozmanitosti ako spoločenskej reality a rozvoj tolerance, rešpektu a prosociálneho správania a konania vo vzťahu ku kultúrnej odlišnosti. Edukačná činnosť je zameraná na to, aby škola a školské vzdelávanie fungovali ako spravodlivé systémy, kde majú všetci žiaci rovnakú príležitosť rozvíjať svoj potenciál. Žiaci spoznávajú svoju kultúru aj iné kultúry, históriu, zvyky a tradície ich predstaviteľov, rešpektujú tieto kultúry ako rovnocenné a dokážu s ich príslušníkmi konštruktívne komunikovať a spolupracovať.

Multikultúrnou výchovu je prirodzené začleniť do humanitných a spoločenskovedných predmetov. Prvky multikultúrnej výchovy však v obsahovej a metodologickej rovine či s pomocou vhodných príkladov rozvíjame aj v prírodovedných predmetoch, či pri výučbe materinského a cudzích jazykov.

Multikultúrna výchova je začlenená do nasledovných predmetov 1. – 4. ročníka: matematika, slovenský jazyk a literatúra, prírodoveda, vlastiveda, pracovné vyučovanie, výtvarná výchova, hudobná výchova, telesná výchova, anglický jazyk, etická výchova.

Presné zaradenie prierezovej témy do obsahu vyučovania je vyznačené v učebných osnovách jednotlivých vyučovacích predmetov v 1. – 4. ročníku.

3.2. Mediálna výchova

Cieľom prierezovej témy je rozvinúť v žiakoch:

- schopnosť uplatňovať stratégie kompetentného zaobchádzania s rôznymi druhmi médií a ich produktmi,
- spôsobilosť zmysluplne, kriticky a selektívne využívať médiá a ich produkty (čo znamená viesť žiakov k tomu, aby lepšie poznali a chápali pravidlá fungovania „mediálneho sveta“, zmysluplne sa v ňom orientovali a selektovane využívali médiá a ich produkty podľa toho, ako kvalitne plnia svoje funkcie, najmä výchovno-vzdelávaciu a mravnú),
- schopnosť vytvoriť si ako občan vlastný názor na médiá na základe prijímaných informácií,
- schopnosť kriticky posudzovať mediálne šírené posolstvá, objavovať v nich to hodnotné, pozitívne formujúce ich osobnostný a profesijný rast, ale tiež ich schopnosť uvedomovať si negatívne mediálne vplyvy na svoju osobnosť a snažiť sa ich zodpovedným prístupom eliminovať.

Mediálna výchova je začlenená do nasledovných predmetov 1. – 4. ročníka: matematika, slovenský jazyk a literatúra, prírodoveda, vlastiveda, pracovné vyučovanie, výtvarná výchova, hudobná výchova, etická výchova.

Presné zaradenie prierezovej témy do obsahu vyučovania je vyznačené v učebných osnovách jednotlivých vyučovacích predmetov v 1. – 4. ročníku.

3.3. Osobnostný a sociálny rozvoj

Prierezová oblasť osobnostný a sociálny rozvoj rozvíja ľudský potenciál žiakov, poskytuje žiakom základy pre plnohodnotný a zodpovedný život. Znamená to nielen študijný rozvoj žiakov, ale aj rozvíjanie osobnostných a sociálnych spôsobilostí, ktoré spätne študijný rozvoj podporujú.

Cieľom je rozvíjať u žiakov sebareflexiu (rozmyšľať o sebe), sebaopoznávanie, sebaúctu, sebadôveru a s tým spojené prevzatie zodpovednosti za svoje konanie, osobný život a seba vzdelávanie, naučiť žiakov uplatňovať svoje práva, ale aj rešpektovať názory, potreby a práva ostatných, pomáhať žiakom získavať a udržať si osobnostnú integritu, pestovať kvalitné medziľudské vzťahy, rozvíjať sociálne zručnosti potrebné pre život a spoluprácu, podporovať svojím obsahom prevenciu sociálno-patologických javov v škole (prevenciu šikanovania, agresivity, užívania návykových látok).

Téma sa prelína všetkými vzdelávacími oblasťami, pričom sa pri jej uskutočňovaní berú do úvahy aktuálne potreby žiakov. Téma sa realizuje prakticky, prostredníctvom vhodných cvičení, modelových situácií, diskusií, hier a iných interaktívnych metód.

Prierezová téma osobnostný a sociálny rozvoj je začlenená do nasledovných vyučovacích predmetov 1. – 4. ročníka: matematika, slovenský jazyk a literatúra, prírodoveda, vlastiveda, pracovné vyučovanie, výtvarná výchova, hudobná výchova, telesná výchova, anglický jazyk, etická výchova, spoločenská výchova.

Presné zaradenie prierezovej témy do obsahu vyučovania je vyznačené v učebných osnovách jednotlivých vyučovacích predmetov v 1. – 4. ročníku.

3.4.Environmentálna výchova

Problém zachovania života na Zemi sa stáva globálnym problémom. Cieľom tejto prierezovej témy je prispieť k rozvoju osobnosti žiaka tak, že v oblasti vedomostí, zručností a schopností nadobudne schopnosť chápať, analyzovať a hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím na základe poznania zákonov, ktorými sa riadi život na Zemi, poznať a chápať súvislosti medzi vývojom ľudskej populácie a vzťahom k prostrediu v rôznych oblastiach sveta, pochopiť súvislosti medzi lokálnymi a globálnymi problémami a vlastnú zodpovednosť vo vzťahu k prostrediu. Ďalším cieľom je:

- rozvíjať si spôsobilosti, ktoré sú nevyhnutné pre každodenné konanie a postoje človeka k životnému prostrediu,
- rozvíjať spoluprácu v pri ochrane a tvorbe životného prostredia na miestnej, regionálnej a medzinárodnej úrovni,
- pochopiť sociálne a kultúrne vplyvy, ktoré determinujú ľudské hodnoty a správanie, vedomie individuálnej zodpovednosti za vzťah človeka k prostrediu ako spotrebiteľa a výrobcu,
- vedieť hodnotiť objektivitu a závažnosť informácií o stave životného prostredia a komunikovať o nich, racionálne ich obhajovať a zdôvodňovať svoje názory a stanoviská,
- využívať informačné a komunikačné technológie a prostriedky pri získavaní a spracúvaní informácií, ako aj prezentácii vlastnej práce.

Prierezová téma environmentálna je začlenená do nasledovných vyučovacích predmetov 1. – 4. ročníka: matematika, slovenský jazyk a literatúra, prírodoveda, vlastiveda, pracovné vyučovanie, výtvarná výchova, hudobná výchova, telesná výchova, anglický jazyk, etická výchova.

Presné zaradenie prierezovej témy do obsahu vyučovania je vyznačené v učebných osnovách jednotlivých vyučovacích predmetov v 1. – 4. ročníku.

3.5.V oblasti postojov a hodnôt nadobudne žiak schopnosť:

- vnímať život ako najvyššiu hodnotu,
- pochopiť význam udržateľného rozvoja ako pozitívnej perspektívy ďalšieho vývoja ľudskej spoločnosti,
- posilňovať pocit zodpovednosti vo vzťahu k živým organizmom a ich prostrediu;
- podporovať aktívny prístup k tvorbe a ochrane životného prostredia prostredníctvom praktickej výučby,
- posilňovať pocit zodpovednosti vo vzťahu k zdravému životnému štýlu a k vnímaniu estetických hodnôt prostredia,
- schopnosť vnímať a citlivo pristupovať k prírode a prírodnému a kultúrnemu dedičstvu,
- prehľbovať, rozvíjať a upevňovať hodnotový systém v prospech konania k životnému prostrediu,
- rozvíjať schopnosť kooperovať v skupine, deliť si úlohy, niesť zodpovednosť.

3.6. Dopravná výchova - výchova k bezpečnosti v cestnej premávke

V každodennom živote sa žiaci stávajú účastníkmi cestnej premávky ako chodci, cyklisti, cestujúci v prostriedkoch hromadnej alebo osobnej dopravy a pod. Okrem pozitívnych stránok má doprava a motorizmus aj veľa záporných stránok. Neúmerný je počet dopravných nehôd, ktorých účastníkmi sú deti v mladšom a staršom školskom veku. Základné vedomosti, zručnosti a návyky zamerané na bezpečné správanie sa v rôznych dopravných situáciách získavajú deti najmä prostredníctvom školy.

Dopravná výchova je povinnou súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov základných škôl. Úlohou dopravnej výchovy v školách je postupne pripraviť deti na samostatný pohyb v cestnej premávke – ako chodcov alebo cyklistov – pričom je potrebné mať na zreteli aj aspekt výchovy budúcich vodičov motorových vozidiel. Realizácia učebnej činnosti sa uskutočňuje v objekte školy alebo v bezpečných priestoroch v okolí školy.

Ciele dopravnej výchovy v základnej škole sú zamerané na všetky tri oblasti osobnosti žiaka, na oblasť kognitívnu, afektívnu a psychomotorickú, ktoré je potrebné proporcionálne rozvíjať. Ciele sú zostavené v zmysle týchto kritérií:

- pochopiť funkcie dopravy ako riadeného systému vymedzeného všeobecne záväznými právnymi predpismi,
- formovať mravné vedomie a správanie sa v zmysle morálnej a právnej zodpovednosti pri chôdzi a jazde v cestnej premávke,
- osvojiť si zásady bezpečného správania sa v cestnej premávke podľa všeobecne záväzných právnych predpisov, ako chodec, cyklista, cestujúci (spolujazdec),
- naučiť deti pozorovať svoje okolie, vyhodnocovať situáciu z hľadiska bezpečnosti a aplikovať návyky bezpečného správania sa v cestnej premávke v praktickom živote,
- zvládnuť techniku chôdze a jazdy na bicykli,
- zvládnuť základné taktické prvky chôdze a jazdy v cestnej premávke,
- pochopiť význam technického stavu a údržby vozidiel pre bezpečnú jazdu v cestnej premávke,
- uvedomiť si význam technických podmienok dopravy a zariadení ovplyvňujúcich bezpečnosť cestnej premávky.

Dopravnú výchovu vyučujeme ako samostatný vyučovací predmet v prvom a druhom ročníku.

Prierezová téma dopravná výchova je začlenená do nasledovných vyučovacích predmetov 1. – 4. ročníka: matematika, slovenský jazyk a literatúra, prírodoveda, vlastiveda, pracovné vyučovanie, výtvarná výchova, hudobná výchova, telesná výchova, anglický jazyk, etická výchova.

Presné zaradenie prierezovej témy do obsahu vyučovania je vyznačené v učebných osnovách jednotlivých vyučovacích predmetov v 1. – 4. ročníku.

3.7. Ochrana života a zdravia

Ochrana človeka a zdravia (OŽZ) sa v škole realizuje prostredníctvom jednotlivých učebných predmetov ako aj samostatných organizačných foriem vyučovania – účelových cvičení. Ochrana života človeka a jeho zdravia integruje postoje, vedomosti a zručnosti žiakov zamerané na ochranu života a zdravia v mimoriadnych situáciách. Podobne pri pobyte a pohybe v prírode, ktoré môžu vzniknúť vplyvom nepredvídaných skutočností ohrozujúcich človeka a jeho okolie.

Snahou je pripraviť žiakov na život v prostredí, v ktorom sa nachádza. Nevyhnutným predpokladom k tomu je neustále poznávanie prostredia prostredníctvom pohybu a pobytu v prírode. Prierezová téma sa zameriava na zvládnutie situácií vzniknutých vplyvom priemyselných a ekologických havárií, dopravnými nehodami, živelnými pohromami a prírodnými katastrofami. Zároveň napomáha zvládnuť nevhodné podmienky v situáciách vzniknutých pôsobením cudzej moci, terorizmom voči občanom nášho štátu. U žiakov sa formuje vzťah k problematike ochrany svojho zdravia a života, tiež zdravia a života iných ľudí. K tomu je poskytujeme žiakom teoretické vedomosti, praktické poznatky, pomáhame im osvojiť si vedomosti a zručnosti v sebaochrane. Žiakov učíme poskytovať pomoc iným v prípade ohrozenia zdravia a života. Rozvíjame v nich morálne vlastnosti tvoriace základ vlasteneckého a národného citenia, formujeme ich predpoklady na dosiahnutie vyššej telesnej zdatnosti a celkovej odolnosti organizmu na fyzickú a psychickú záťaž náročných životných situácií.

Prierezová téma sa realizuje obsahom:

- riešenie mimoriadnych situácií – civilná ochrana,
- zdravotná príprava,
- pohyb a pobyt v prírode.

Na realizáciu učiva OŽZ využívame organizačnú formu Didaktické hry, ktoré sa v 1.-4. ročníku konajú v prírode jedenkrát v roku v trvaní štyroch hodín.

Prierezová téma ochrana života a zdravia je začlenená do nasledovných vyučovacích predmetov 1. – 4. ročníka: matematika, slovenský jazyk a literatúra, prírodoveda, vlastiveda, pracovné vyučovanie, výtvarná výchova, hudobná výchova, telesná výchova, anglický jazyk.

Presné zaradenie prierezovej témy do obsahu vyučovania je vyznačené v učebných osnovách jednotlivých vyučovacích predmetov v 1. – 4. ročníku.

3.8. Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra

Prierezová téma Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra úzko súvisí s prierezovou témou multikultúrna výchova, ale vo svojom obsahu sa ešte hlbšie zaoberá živým a hodnotným hmotným a nehmotným kultúrnym dedičstvom Slovenskej republiky.

Uvedenú prierezovú tému začleňujeme vo vyučovaní do viacerých predmetov, prostredníctvom ich obsahov, ale aj formou projektov, exkurzií a pod. Vhodnými sú najmä predmety výtvarná, hudobná, literárna a etická výchova, ale aj dejepis a geografia. V rámci školského vzdelávacieho programu je prierezová téma v piatom ročníku zaradená do voliteľného vyučovacieho predmetu regionálna výchova.

Regionálna výchova je začlenená do nasledovných vyučovacích predmetov 1. – 4. ročníka: matematika, slovenský jazyk a literatúra, prírodoveda, vlastiveda, pracovné vyučovanie, výtvarná výchova, hudobná výchova, telesná výchova, anglický jazyk, etická výchova.

Presné zaradenie prierezovej témy do obsahu vyučovania je vyznačené v učebných osnovách jednotlivých vyučovacích predmetov v 1. – 4. ročníku.

3.9. Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

Prierezová téma rozvíja u žiakov kompetencie tak, aby vedeli komunikovať, argumentovať, používať informácie a pracovať s nimi, riešiť problémy, spolupracovať v skupine, prezentovať sám seba, ale aj prácu v skupine. Ciele aj obsah prierezovej témy sú súčasťou viacerých predmetov.

Hlavným cieľom je, aby sa žiaci prostredníctvom vlastnej organizácie práce naučili riadiť seba, tím, vypracovať si harmonogram svojich prác, získavať potrebné informácie, spracovať ich, vedeli si hľadať aj problémy, ktoré treba riešiť, správne ich pomenovať, vytvoriť hypotézu overiť ju a pod.

Naučia sa prezentovať svoju prácu písomne aj verbálne s použitím informačných a komunikačných technológií.

Výsledkom vzdelávania je, že žiak vhodným spôsobom dokáže zareagovať v rôznych kontextových situáciách, nadviazať kontakt, zostaviť základné písomnosti osobnej agendy, pozná ich funkciu, formálnu úpravu a vie ju aplikovať, využiť nástroje IKT, identifikovať a popísať problém, podstatu javu, získať rôzne typy informácií, zhromažďovať, triediť a selektovať ich, kultivovane prezentovať svoje produkty, názory, vytvoriť plán prezentácie, naplánovať a realizovať základný výskum, určiť svoje silné stránky a vie ich využiť pri vhodnom výbere témy, vie aplikovať vhodnú formálnu štruktúru na prezentáciu výsledkov svojho výskumu.

Prierezová téma tvorba projektu a prezentačné zručnosti je začlenená do nasledovných vyučovacích predmetov 1. – 4. ročníka: matematika, slovenský jazyk a literatúra, prírodoveda, vlastiveda, pracovné vyučovanie, hudobná výchova, anglický jazyk, etická výchova.

Presné zaradenie prierezovej témy do obsahu vyučovania je vyznačené v učebných osnovách jednotlivých vyučovacích predmetov v 1. – 4. ročníku.

4. Finančná gramotnosť

4.1. Charakteristika

Finančná gramotnosť je schopnosť využívať poznatky, zručnosti a skúsenosti na efektívne riadenie vlastných finančných zdrojov s cieľom zaistiť celoživotné finančné zabezpečenie seba a svojej domácnosti. Finančná gramotnosť nie je absolútnym stavom, je to kontinuum schopností, ktoré sú podmienené premennými ako vek, rodina, kultúra či miesto bydliska. Finančná gramotnosť je označením pre stav neustáleho vývoja, ktorý umožňuje každému jednotlivcovi efektívne reagovať na nové osobné udalosti a neustále meniace sa ekonomické prostredie.

Pri sprostredkovaní informácií k uvedeným témam, je potrebné zachovať vzťah k základnému rámcu finančnej gramotnosti ako celospoločenskej osvety a tieto riešiť vo vzťahu:

- k fungovaniu jednotlivca a rodín v ekonomickej oblasti,
- k pochopeniu otázky bohatstva a chudoby,
- k hodnotovej orientácii k peniazom, k modelom zabezpečenia jednotlivca a rodín peniazmi s uvedením príkladov extrémov,
- k osobným a rodinným modelom zabezpečenia životných potrieb.

4.2. Témy

4.2.1. Človek vo sfére peňazí

Celková kompetencia.

Posúdenie významu trvalých životných hodnôt, zváženie vplyvu peňazí na ich zachovávanie a na základe toho vybrať a stanovenie životných priorit a východísk zabezpečenia životných potrieb.

- Čiastková kompetencia 1: Zachovať trvalé životné hodnoty a osvojiť si vzťah medzi životnými potrebami a financiami ako prostriedku ich zabezpečenia.

Žiak je schopný: Pomenovať základné ľudské hodnoty. Pomenovať základné ľudské potreby.

- Čiastková kompetencia 2: Pochopiť a vážiť si hodnotu ľudskej práce a peňazí ako jedného z prostriedkov jej vyjadrenia.

Žiak je schopný: Posúdiť spôsoby, akými rodičia zabezpečujú životné potreby celej rodiny. Vymenovať svoje vlastné skúsenosti s prácami v domácnosti.

- Čiastková kompetencia 3: Osvojiť si základné etické súvislosti problematiky bohatstva, chudoby a dedenia chudoby.

Žiak je schopný: Opísať príklady bohatstva a chudoby.

- Čiastková kompetencia 4: Popísať fungovanie problematiky jednotlivca a rodiny v ekonomickej oblasti.

Žiak je schopný: Vedieť stručne popísať ekonomickú sféru človeka a rodiny.

- Čiastková kompetencia 5: Osvojiť si, čo znamená žiť hospodárne.

Žiak je schopný: Uviesť príklady hospodárneho zaobchádzania s osobnými vecami, hospodárneho správania sa v domácnosti. Osvojiť si potrebu hospodárneho zaobchádzania s pomôckami a predmetmi v škole aj mimo nej.

Daná téma sa využíva v predmetoch: Slovenský jazyk a literatúra, Etická výchova, Matematika, Prírodoveda, Vlastiveda

4.2.2. Finančná zodpovednosť a prijímanie rozhodnutí

Celková kompetencia

Používanie spoľahlivých informácií a rozhodovacích procesov osobných financiách.

- Čiastková kompetencia 1: Prevziať zodpovednosť za osobné finančné rozhodnutia.

Žiak je schopný: Uviesť príklady finančných rozhodnutí a ich možných dôsledkov. Uviesť príklady, ako byť finančne zodpovedným mladým človekom

- Čiastková kompetencia 2: Nájsť a vyhodnotiť informácie z rozmanitých zdrojov.

Žiak je schopný: Uviesť príklady, prečo sa oplatí jednotlivcovi byť dobre finančne informovaný. Opísať zdroje finančných informácií.

- Čiastková kompetencia 3: Kontrolovať osobné informácie.

Žiak je schopný: Opísať, ktoré druhy osobných informácií by nemali byť odhalené tretím osobám. Opísať možné dôsledky takéhoto odhalenia.

- Čiastková kompetencia 4: Prijímať finančné rozhodnutia zvažovaním alternatív a dôsledkov.

Žiak je schopný: Zoradiť osobné želania/potreby podľa ich dôležitosti. Stanoviť si merateľné krátkodobé finančné ciele. Vymedziť jednotlivé kroky pomocou zhodnotenia alternatív. Používať rozhodovanie pri krátkodobých cieľoch.

- Čiastková kompetencia 5: Vypracovať komunikačné stratégie na diskusiu o finančných záležitostiach.

Žiak je schopný: Uviesť príklady míňania peňazí u detí predchádzajúcich generácií. Porozprávať o hodnotách a postojoch predchádzajúcich generácií na základe ich osobných príbehov o peniazoch.

- Čiastková kompetencia 6: Vedieť stručne zhrnúť hlavné nástroje na ochranu spotrebiteľov.

Žiak je schopný: Vysvetliť podmienky na vrátenie výrobkov v miestnych obchodoch.

Daná téma sa využíva v predmetoch: Slovenský jazyk a literatúra, Etická výchova, Matematika, Vlastiveda, Spoločenská výchova

4.2.3. Zabezpečenie peňazí pre uspokojovanie životných potrieb - príjem a práca

Celková kompetencia

Porozumenie a orientovanie sa v zabezpečovaní životných potrieb jednotlivca a rodiny.

Vyhodnotenie vzťahu práce a osobného príjmu.

- Čiastková kompetencia 1: Poznať a harmonizovať osobné, rodinné a spoločenské potreby.

Žiak je schopný: Pomenovať osobné, rodinné a spoločenské potreby.

- Čiastková kompetencia 2: Porozumieť a orientovať sa v problematike zabezpečovania životných (ekonomických potrieb) jednotlivca a rodiny.

Žiak je schopný: Opísať príklady základných životných potrieb.

- Čiastková kompetencia 3: Zhodnotiť vzdelanostné a pracovné predpoklady z hľadiska uspokojovania životných potrieb.

Žiak je schopný: Opísať, čo je povolanie a zamestnanie.

- Čiastková kompetencia 4: Identifikovať zdroje osobných príjmov.

Žiak je schopný: Opísať svoju predstavu, čo sú to osobné príjmy človeka

- Čiastková kompetencia 5: Orientovať sa v modeloch zabezpečenia jednotlivca a rodiny peniazmi.

Žiak je schopný: Vysvetliť na jednoduchom príklade vzťah človeka a rodiny k peniazom.

- Čiastková kompetencia 7: Poznať základné otázky úspešnosti vo finančnej oblasti

Žiak je schopný: Vysvetliť príklady úspešnosti a neúspešnosti človeka v živote.

Daná téma sa využíva v predmetoch: Vlastiveda, Etická výchova, Matematika, Spoločenská výchova, Anglický jazyk

4.2.4. Plánovanie a hospodárenie s peniazmi

Celková kompetencia

Organizovanie osobných financií a používanie rozpočtu na riadenie hotovosti.

- Čiastková kompetencia 1: Vypracovať osobný finančný plán.

Žiak je schopný: Porozprávať, aké môžu byť výdavky na domácnosť a aké môžu byť zdroje príjmov v domácnosti.

- Čiastková kompetencia 2: Vypracovať systém na udržiavanie a používanie finančných záznamov.

Žiak je schopný: Vysvetliť svoju predstavu o tom, čo je majetok.

- Čiastková kompetencia 3: Popísať spôsob používania rôznych metód platenia.

Žiak je schopný: Opísať, za čo všetko rodičia v domácnosti platia.

- Čiastková kompetencia 4: Uplatniť spotrebiteľské zručnosti pri rozhodovaní o nákupe.

Žiak je schopný: Porovnať ceny rovnakého výrobku v dvoch rôznych obchodoch. Uplatniť zodpovedné rozhodovanie, primerané osobnému veku, pri nákupe

- Čiastková kompetencia 5: Zvážiť príspevky na darcovstvo a filantropiu.

Žiak je schopný: Opísať, ktoré charitatívne organizácie žiak vo svojom okolí pozná.

- Čiastková kompetencia 6: Uvedomiť si účel a dôležitosť poslednej vôle.

Žiak je schopný:

Uviesť predmet, ktorý zdedil niektorý z členov domácnosti.

Daná téma sa využíva v predmetoch: Prírodoveda, Etická výchova, Matematika, Spoločenská výchova, Slovenský jazyk

4.2.5. Úver a dlh

Celková kompetencia

Udržanie výhodnosti, požičiavanie za priaznivých podmienok a zvládanie dlhu.

- Čiastková kompetencia 1: Identifikovať náklady a prínosy jednotlivých typov úverov.

Žiak je schopný: Opísať situácie, kedy si človek peniaze/ predmety nakupuje a kedy si ich požičiava. Popísať dôsledky oboch možností.

- Čiastková kompetencia 2: Vysvetliť účel informácií o úverovej schopnosti a poznať oprávnenia žiadateľa o úver v súvislosti s informáciami o úverovej schopnosti.

Žiak je schopný: Opísať, aké vlastnosti by mal mať človek, ktorý si požičia obľúbenú osobnú vec iného človeka. Opísať postup, ako si môže človek opätovne získať dôveru požičiavajúceho, ak stratil alebo poškodil požičanú osobnú vec.

- Čiastková kompetencia 3: Opísať spôsoby, ako sa vyhnúť problémom so zadĺžením alebo ako ich zvládnuť.

Žiak je schopný: Porozprávať o tom, čo môže nastať pri požičiavaní si cenných predmetov alebo peňazí.

Daná téma sa využíva v predmetoch: Slovenský jazyk a literatúra, Etická výchova, Matematika, Spoločenská výchova

4.2.6. Sporenie a investovanie

Celková kompetencia

Aplikácia rôznych investičných stratégií, ktoré sú v súlade s osobnými cieľmi.

- Čiastková kompetencia 1: Diskutovať o tom, ako sporenie prispieva k finančnej prosperite.

Žiak je schopný: Opísať svoju predstavu o tom, ako človek môže sporiť.

- Čiastková kompetencia 2: Vysvetliť, akým spôsobom investovanie buduje majetok a pomáha pri plnení finančných cieľov.

Žiak je schopný: Uviesť svoju predstavu o tom, čo je možné považovať za investíciu.

- Čiastková kompetencia 3: Zhodnotiť investičné alternatívy

Žiak je schopný: Vysvetliť, prečo je dobré ukladať peniaze vo finančnej inštitúcii

- Čiastková kompetencia 4: Opísať spôsob nákupu a predaja investícií.

Žiak je schopný: Vysvetliť, na čo by človek mohol minúť väčšiu sumu peňazí, ktorú si našetril v peňažnej inštitúcii.

- Čiastková kompetencia 5: Vysvetliť vplyv daní na návratnosť investícií.

Žiak je schopný: Vysvetliť, že za všetko sa platí daň. Popísať, ako sa kupuje dom alebo auto pre domácnosť a aké majú s tým rodičia výdavky.

- Čiastková kompetencia 6: Vysvetliť spôsob regulácie a dohľadu nad finančnými trhmi.

Žiak je schopný: Vysvetliť, prečo je potrebné vytvárať prostredie dôvery a bezpečia pri používaní peňazí v rámci denného nakupovania, ale aj ich šetrenia. Porozprávať o tom, ako predchádzať stratám a znehodnoteniu vecí a peňazí.

Daná téma sa využíva v predmetoch: Etická výchova, Slovenský jazyk, Matematika, Anglický jazyk

4.2.7. Riadenie rizika a poistenie

Celková kompetencia

Používanie primeraných stratégií riadenia rizík.

- Čiastková kompetencia 1: Zohľadniť vplyv finančných kríz na hospodárenie jednotlivca a rodiny.

Žiak je schopný: Opísať na jednoduchých príkladoch existenciu vonkajších vplyvov na človeka.

- Čiastková kompetencia 2: Vysvetliť systém zabezpečenia pre prípad zdravotne a sociálne nepriaznivej situácie a staroby.

Žiak je schopný: Vedieť uviesť na príkladoch význam starých rodičov v rodine. Pochopiť význam ich dôstojného postavenia, vyjadreného zdravím a sociálnou istotou.

- Čiastková kompetencia 3: Vysvetliť rozdiel medzi verejným a súkromným (komerčným) poistením. Vymenovať povinné a nepovinné druhy verejného poistenia. Charakterizovať zdravotné poistenie a sociálne poistenie a v rámci neho nemocenské poistenie, dôchodkové poistenie, úrazové poistenie, garančné poistenie a poistenie v nezamestnanosti.

Žiak je schopný: Vysvetliť, prečo sa ľudia potrebujú poistiť a na jednoduchých príkladoch názorne ukázať, ako poistenie funguje.

Daná téma sa využíva v predmetoch: Vlastiveda, Etická výchova, Slovenský jazyk a literatúra, Spoločenská výchova

Súčasťou školského vzdelávacieho programu sú preventívno-výchovné programy vypracované na základe národných programov. Sú to Plán výchovy k ľudským právam, Program prevencie obezity, Program globálneho vzdelávania, Program duševného zdravia, ktorý je zapracovaný do programu Zdravá škola. Úlohy z Programu stratégie a prevencie

kriminality a z Programu boja proti obchodovaniu s ľuďmi sú zapracované v plánoch práce jednotlivých koordinátorov. Tieto školské programy sú priložené k školskému vzdelávaciemu programu.

III. Vnútorý systém kontroly

1. Hodnotenie vzdelávacích výsledkov žiakov v škole

Cieľom hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov v škole je poskytnúť žiakovi a jeho zákonným zástupcom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, ale aj kde sú jeho nedostatky a aké sú jeho pokroky. Súčasťou hodnotenia je aj motivácia do ďalšej práce, usmernenie ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov. Cieľom je zhodnotiť prepojenie vedomostí so zručnosťami a spôsobilosťami. Pri hodnotení a klasifikácii výsledkov žiakov budeme vychádzať z platných metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu žiakov. Hodnotiť sa budú ústne a písomné odpovede žiakov, testy, povinne predpísané písomné práce (kontrolné práce, školské úlohy, kontrolné diktáty, pravopisné previerky, laboratórne práce a pod.), prezentovanie vybraných tém, výsledky zo súťaží. Hodnotením sa bude zisťovať, či alebo na akej úrovni zvládol žiak vzdelávací výstup (výkonový štandard), ktorý je určený pri každej téme učebných osnov. Preto výstupové štandardy stanovujú, čo má žiak vedieť, urobiť, aké má mať postoje, hodnotovú orientáciu, pohybové a umelecké zručnosti a pod. a tieto výkony sú aj hodnotené.

Hodnotenie sa bude realizovať priebežne po prebratí témy, po ukončení tematického celku, po ukončení viacerých tematických celkov (za štvrtýrok, polrok, atď.), po ukončení výučby vo vyučovacom predmete. Žiak školy bude oboznámený s tým, čo a akým spôsobom bude hodnotené. Učiteľ v celkovom hodnotení berie do úvahy aj aktivitu žiaka na hodine, plnenie si povinností v rámci predmetu, zapájanie sa do dobrovoľných aktivít. Budeme odlišovať hodnotenie spôsobilostí od hodnotenia správania. V rámci hodnotenia uplatníme aj sebahodnotenie a vzájomné hodnotenie žiakov. Vyučujúci si v rámci metodických orgánov spracujú v jednotlivých predmetoch a ročníkoch hodnotiace portfólio, ktoré bude obsahovať povinné práce a voliteľné práce vychádzajúce z obsahu vzdelávania v danom ročníku. Pri hodnotení bude učiteľ posudzovať žiaka aj vo vzťahu k nemu samotnému, hodnotiť podaný výkon vo vzťahu k jeho potenciálnym možnostiam a k jeho schopnostiam.

Hodnotenie a klasifikácia sa bude vykonávať v súlade s § 18 vyhlášky Ministerstva školstva Slovenskej republiky č.320/2008 o základnej škole v znení vyhlášky č. 224/2011.

- Hodnotenie a klasifikácia žiaka sa uskutočňuje ako priebežné hodnotenie a celkové hodnotenie.
- Priebežné hodnotenie sa uskutočňuje na vyučovacích hodinách z jednotlivých predmetov.
- Celkové hodnotenie žiaka sa uskutočňuje na konci prvého polroka a druhého polroka, vyjadruje výsledky klasifikácie a slovného hodnotenia v jednotlivých vyučovacích predmetoch.

- Stupne celkového hodnotenia sa uvádzajú na vysvedčení.
- Úspešným absolvovaním posledného ročníka ucelenej časti vzdelávacieho programu odboru vzdelávania pre prvý stupeň školy získa žiak primárne vzdelanie. Na vysvedčení sa do doložky uvedie : „ Žiak získal primárne vzdelanie “.
- Žiakovi, ktorý je v niektorom vyučovacom predmete podľa školského vzdelávacieho programu neklasifikovaný, sa na vysvedčení a v katalógovom liste uvádza namiesto klasifikačného stupňa slovo
  - a) *absolvoval*, ak sa žiak aktívne zúčastňoval vyučovacieho procesu daného predmetu alebo ak bol žiak prítomný na vyučovacej hodine, aj keď zo závažných objektívnych dôvodov nepracoval,
  - b) *neabsolvoval*, ak žiak zo závažných dôvodov nemohol vykonávať požadované intelektuálne a motorické činnosti, a preto sa vyučovacieho procesu ospravedlnene nezúčastňoval,
  - c) *neprospel*, ak žiak na vyučovacej hodine nepracoval, nevie uplatniť svoje vedomosti a zručnosti ani na podnet učiteľa.
- Celkové hodnotenie a klasifikácia žiaka sa prerokuje a odsúhlasí v pedagogickej rade školy.
- Na informovanie zákonného zástupcu žiaka o priebežných výsledkoch žiaka sa používa žiacka knižka .

1.1.Zásady pre hodnotenie výkonu žiaka:

- a) individuálny prístup v hodnotení – hodnotenie žiaka sa má uskutočniť podľa jeho možností a schopností, v porovnávaní so sebou samým v čase,
- b) komplexnosť hodnotenia – hodnotenie má obsahovať všetky stránky rozvoja osobnosti žiaka,
- c) pozitívna orientácia hodnotenia – vychádza z presvedčenia, že každý človek môže byť v niečom úspešný (očakáva úspech - pozitívna motivácia k činnosti). Má vychádzať z toho, čo žiak vie (z kladov a predností) a až potom poukázať na nedostatky. Závisí od schopnosti učiteľa nájsť to, čo možno pochváliť, povzbudiť – dať žiakovi príležitosť prežiť pocit radosti z úspechu,
- d) tendencia k sebahodnoteniu – vyžaduje dať žiakom možnosť hodnotiť iných i seba samého – vyvodit' z hodnotenia kritické závery a urobiť prípadné korekcie,
- e) otvorenosť hodnotenia – znamená možnosť zmeny hodnotenia, ak nastala zmena v rozvoji žiaka (žiak sa mení – zo slabšieho môže byť dobrý, lepší...),
- f) sústavnosť a variabilnosť foriem hodnotenia - vyžaduje sústavné používanie najrôznejších foriem a metód skúšania a hodnotenia žiakov,
- g) pri hodnotení učebných výsledkov žiakov so ŠVVP budeme brať do úvahy možný vplyv zdravotného alebo iného znevýhodnenia žiaka na jeho školský výkon.

Pri hodnotení výsledkov žiakov budeme postupovať podľa Metodických pokynov č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy, ktorý vydalo MŠVVaŠ SR a v súlade s §55,56,57 a 58

zákona č.245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

1.2.Zásady hodnotenia

Hodnotenie žiaka je nevyhnutná súčasť výchovno-vzdelávacieho procesu, ktorá má informatívnu, korekčnú a motivačnú funkciu.

Žiak sa v procese výchovy a vzdelávania hodnotí priebežne a celkovo a má právo dozvedieť sa spôsob a výsledok hodnotenia.

Hodnotenie žiaka sa vykonáva v prvom ročníku slovným hodnotením a v druhom až štvrtom ročníku kombináciou klasifikácie a slovného hodnotenia. vo všetkých povinných a povinne voliteľných predmetoch okrem etickej a náboženskej výchovy, ktoré sa hodnotia slovom absolvoval alebo neabsolvoval. Slovné sa hodnotia výchovné predmety ostatné predmety sa klasifikujú. O spôsobe hodnotenia jednotlivých vyučovacích predmetov rozhodne riaditeľ školy (ďalej len „riaditeľ“) po prerokovaní v pedagogickej rade.

Klasifikácia je jednou z foriem hodnotenia, ktorej výsledky sa vyjadrujú určenými piatimi klasifikačnými stupňami. Slovné hodnotenie je vyjadrené štyrmi stupňami. Na vysvedčeniach s klasifikáciou sa slovný komentár za príslušný polrok nedoplňa.

Vo výchovno-vzdelávacom procese sa uskutočňuje priebežné a celkové hodnotenie:

priebežné hodnotenie sa uskutočňuje pri hodnotení čiastkových výsledkov a prejavov žiaka na vyučovacích hodinách a má hlavne motivačný charakter; učiteľ zohľadňuje vekové a individuálne osobitosti žiaka a prihliada na jeho momentálnu psychickú i fyzickú disponovanosť. Celkové hodnotenie žiaka v jednotlivých vyučovacích predmetoch sa uskutočňuje na konci prvého polroka a druhého polroka v školskom roku a má čo najobjektívnejšie zhodnotiť úroveň jeho vedomostí, zručností a návykov v danom vyučovacom predmete.

V procese hodnotenia učiteľ uplatňuje primeranú náročnosť, pedagogický takt voči žiakovi, rešpektuje práva dieťaťa a humánne sa správa voči žiakovi. Predmetom hodnotenia vo výchovno-vzdelávacom procese sú najmä učebné výsledky žiaka, ktoré dosiahol vo vyučovacích predmetoch v súlade s požiadavkami vymedzenými v učebných osnovách, osvojené kľúčové kompetencie, ako aj usilovnosť, osobnostný rast, rešpektovanie práv iných osôb, ochota spolupracovať a správanie žiaka podľa školského poriadku. Hodnotenie slúži ako prostriedok pozitívnej podpory zdravého rozvoja osobnosti žiaka.

Pri hodnotení výsledkov práce žiaka sa postupuje v súlade s:

- výchovno-vzdelávacími požiadavkami vzdelávacích programov,
- požiadavkami na rozvoj všeobecných kompetencií,
- učebnými plánmi, učebnými osnovami a štandardami.

Pri hodnotení žiaka sa posudzujú získané kompetencie v súlade s učebnými osnovami a schopnosť využívať ich v oblastiach:

- komunikačných schopností, najmä ústne a písomné spôsobilosti,

- čitateľskej gramotnosti,
- jazykových schopností v štátnom jazyku, v materinskom jazyku, v cudzích jazykoch,
- digitálnych kompetencií,
- matematickej gramotnosti a prírodných vied,
- sociálnych kompetencií,
- multikultúrnych kompetencií,
- manuálnych zručností a ich využití v praktických cvičeniach,
- umeleckých a psychomotorických schopností,
- analýzy problémov a schopnosti ich riešenia,
- osobnostných vlastností ako porozumenie, znášanlivosť, tolerancia, priateľstvo,
- kontrolovania a regulovania svojho správania, ochrany svojho zdravia a životného prostredia a etických princípov.

1.3. Získavanie podkladov na hodnotenie

a) Podklady na hodnotenie výchovno-vzdelávacích výsledkov a správania žiaka získava učiteľ najmä týmito metódami, formami a prostriedkami:

- sústavným diagnostickým pozorovaním žiaka,
- sústavným sledovaním výkonu žiaka a jeho pripravenosti na vyučovanie,
- rôznymi druhmi skúšok (písomné, ústne, grafické, praktické, pohybové) a didaktickými testami; uplatňuje aj metódy menej riadené (projekty, sebahodnotiace listy, pozorovania, a pod.) - súborom prác žiaka, ktoré vypovedajú o jeho výkone,
- analýzou výsledkov rôznych činností žiaka,
- konzultáciami s ostatnými pedagogickými zamestnancami a podľa potreby s odbornými zamestnancami zariadenia výchovného poradenstva a prevencie, všeobecného lekára pre deti a dorast, najmä u žiaka s trvalejšími psychickými a zdravotnými ťažkosťami a poruchami,
- rozhovormi so žiakom a so zákonným zástupcom žiaka.

b) Žiak je z predmetu skúšaný ústne, písomne alebo prakticky najmenej dvakrát v polročnom hodnotiacom období.

c) Učiteľ oznamuje žiakovi výsledok každého hodnotenia a posúdi klady a nedostatky hodnotených prejavov a výkonov. Po ústnom skúšaní učiteľ oznámi žiakovi výsledok ihneď. Výsledky hodnotenia písomných a grafických prác a praktických činností oznámi žiakovi a predloží k nahliadnutiu najneskôr do 10 dní.

d) Písomné práce a ďalšie druhy skúšok rozvrhne učiteľ rovnomerne na celý školský rok. Pravidelným rozvrhnutím hodnotiacich činností zabráni preťažovaniu žiaka. Písomné práce archivuje do konca príslušného školského roka.

e) Termín na vykonanie písomnej skúšky, ktorá má trvať viac ako 25 minút, prekonzultuje učiteľ s triednym učiteľom, ktorý koordinuje plán skúšania. V jednom dni môže žiak robiť len jednu skúšku uvedeného charakteru.

f) Učiteľ vedie evidenciu o každom hodnotení žiaka.

g) Podkladom pre celkové hodnotenie vyučovacieho predmetu sú:

- známky alebo slovné hodnotenie za ústne odpovede,
- známky alebo slovné hodnotenie za písomné práce, didaktické testy, grafické práce, praktické práce, pohybové činnosti,

1.4. Hodnotenie prospechu a správania

Prospech žiaka v jednotlivých vyučovacích predmetoch sa klasifikuje týmito stupňami:

- 1 – výborný,
- 2 – chválitebný,
- 3 – dobrý,
- 4 – dostatočný,
- 5 – nedostatočný.

Stupeň 1 (výborný)

Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pľhotovo využívať pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Samostatne a tvorivo uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Jeho ústny aj písomný prejav je správny, výstižný. Grafický prejav je estetický. Výsledky jeho činností sú kvalitné až originálne.

Stupeň 2 (chválitebný)

Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pľhotovo využívať. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré tvorivo aplikuje pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí samostatne a kreatívne alebo s menšími podnetmi učiteľa. Jeho ústny aj písomný prejav má občas nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti. Grafický prejav je prevažne estetický. Výsledky jeho činností sú kvalitné, bez väčších nedostatkov.

Stupeň 3 (dobrý)

Žiak má v celistvosti a úplnosti osvojené poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a pri ich využívaní má nepodstatné medzery. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré využíva pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach s menšími nedostatkami. Na podnet učiteľa uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Podstatnejšie nepresnosti dokáže s učiteľovou pomocou opraviť. V ústnom a písomnom prejave má častejšie nedostatky v správnosti, presnosti, výstižnosti. Grafický prejav je menej estetický. Výsledky jeho činností sú menej kvalitné.

Stupeň 4 (dostatočný)

Žiak má závažné medzery v celistvosti a úplnosti osvojenia poznatkov a zákonitostí podľa učebných osnov ako aj v ich využívaní. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú podstatné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov a hodnotení javov. Jeho ústny aj písomný prejav má často v správnosti, presnosti a výstižnosti vážne nedostatky. V kvalite výsledkov jeho činností sa prejavujú omyly, grafický prejav je málo estetický. Vážne nedostatky dokáže žiak s pomocou učiteľa opraviť.

Stupeň 5 (nedostatočný)

Žiak si neosvojil vedomosti a zákonitosti požadované učebnými osnovami, má v nich závažné medzery, preto ich nedokáže využívať. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú značné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov, hodnotení javov, nevie svoje vedomosti uplatniť ani na podnet učiteľa. Jeho ústny a písomný prejav je nesprávny, nepresný. Kvalita výsledkov jeho činností a grafický prejav sú na nízkej úrovni. Vážne nedostatky nedokáže opraviť ani s pomocou učiteľa.

Prospech z jednotlivých vyučovacích predmetov sa na vysvedčení pre prvý ročník a vo výchovných predmetoch v druhom až štvrtom ročníku základnej školy hodnotí slovne stupňami:

- dosiahol veľmi dobré výsledky,
- dosiahol dobré výsledky,
- dosiahol uspokojivé výsledky,
- dosiahol neuspokojivé výsledky.

Stupeň dosiahol veľmi dobré výsledky

Žiak je tvorivý a iniciatívny, uplatňuje vlastné nápady, je otvorený voči novým podnetom, dokáže vyjadriť veku primerané postoje, ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov. Žiak vie vyhľadávať a využívať informácie, jeho myslenie je kritické, dokáže hľadať vlastné riešenia, uplatňovať osvojené kľúčové kompetencie, účinne si organizuje svoju prácu a je schopný samostatne pracovať po predchádzajúcom návode učiteľa. Pri riešení úloh pohotovo uplatňuje logické operácie, číta s porozumením súvislé texty, funkčne využíva matematické vedomosti a zručnosti. V presnosti a úplnosti požadovaných poznatkov, faktov a pojmov a vo vzťahu medzi nimi má nepodstatné medzery. Osvojené poznatky a zručnosti aplikuje pri riešení teoretických a praktických úloh

samostatne, s minimálnymi odchýlkami. Jeho ústny aj písomný prejav je správny, výstižný. Grafický prejav je estetický. Výsledky jeho činností sú veľmi dobré, originálne.

Stupeň dosiahol dobré výsledky

Žiak sa snaží byť tvorivý, iniciatívny, ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich využívať. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré s miernou podporou učiteľa aplikuje pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Osvojenú slovnú zásobu dokáže používať pri komunikácii, hodnotení javov a zákonitostí samostatne a kreatívne alebo s menšími podnetmi učiteľa. Číta s porozumením, pri riešení úloh uplatňuje logiku. Občas potrebuje usmernenie a motiváciu k ďalšiemu sebazdokonaľovaniu. Jeho ústny

aj písomný prejav je menej presný a výstižný. Grafický prejav je estetický, bez väčších nepresností. Kvalita výsledkov činností žiaka je dobrá.

Stupeň dosiahol uspokojivé výsledky

Žiak nerozširuje svoju tvorivosť, chýba mu iniciatívnosť, priemerne si osvojuje poznatky a zákonitosti podľa učebných osnov. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú nedostatky. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov, zdržanlivý pri vyjadrovaní svojich postojov, podlieha stereotypu. Čítať s porozumením dokáže len s pomocou učiteľa. Jeho ústny a písomný prejav má v správnosti, presnosti a výstižnosti nedostatky. Grafický prejav je málo estetický. Žiak často potrebuje usmernenie svojej práce, kvalita výsledkov jeho činností je uspokojivá.

Stupeň dosiahol neuspokojivé výsledky

Žiak si neosvojil vedomosti a zákonitosti požadované učebnými osnovami, nedokáže ich využívať. Prejavuje slabšie vyjadrovacie schopnosti, nespĺňa kritériá pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov, hodnotení javov, nevie svoje vedomosti uplatniť ani na podnet učiteľa. Pri využívaní poznatkov potrebuje sústavnú pomoc. Jeho ústny a písomný prejav má v správnosti, presnosti a výstižnosti podstatné nedostatky, grafický prejav je na nízkej úrovni. Žiak nedokáže uspokojivo pracovať, kvalita výsledkov jeho činností je neuspokojivá.

Prospech z jednotlivých vyučovacích predmetov sa na vysvedčení pre prvý stupeň uvádza arabskou číslou označujúcou klasifikačný stupeň.

Správanie žiaka sa klasifikuje týmito stupňami:

- veľmi dobré,
- uspokojivé,
- menej uspokojivé,
- neuspokojivé.

Stupeň 1 (veľmi dobré)

Žiak dodržiava pravidlá správania a ustanovenia školského poriadku a len ojedinele sa dopúšťa menej závažných previnení.

Stupeň 2 (uspokojivé)

Žiak porušuje jednotlivé pravidlá školského poriadku, je prístupný výchovnému pôsobeniu a usiluje sa svoje chyby napraviť.

Stupeň 3 (menej uspokojivé)

Žiak závažne porušuje pravidlá správania a školský poriadok alebo sa dopúšťa ďalších previnení.

Stupeň 4 (neuspokojivé)

Žiak sústavne porušuje pravidlá správania a školský poriadok, zámerne narúša korektné vzťahy medzi spolužiakmi a závažnými previneniami ohrozuje ostatných žiakov a zamestnancov školy.

Kritériom na hodnotenie správania je dodržiavanie pravidiel správania žiaka a školského poriadku počas hodnotiaceho obdobia. Učitelia pritom využívajú najmä pozitívnu motiváciu.

Správanie žiaka sa hodnotí so zreteľom na vekové osobitosti podľa týchto požiadaviek:

- pochvaly a iné ocenenia sa udeľujú za mimoriadny prejav aktivity a iniciatívy, za záslužný alebo statočný čin; návrh na udelenie pochvaly alebo iného ocenenia sa prerokuje v pedagogickej rade,
- opatrenie na posilnenie disciplíny žiaka sa ukladá po objektívnom prešetrení za závažné alebo opakované previnenie proti školskému poriadku, ktoré spravidla predchádza zníženiu stupňa zo správania; podľa závažnosti previnenia sa ukladá niektoré z opatrení, najmä napomenutie od triedneho učiteľa, pokarhanie od triedneho učiteľa, pokarhanie od riaditeľa školy.
- Hodnotenie správania žiaka navrhuje triedny učiteľ po prerokovaní s učiteľmi, ktorí v triede vyučujú a schvaľuje riaditeľ po prerokovaní v pedagogickej rade. Pochvaly a iné ocenenia, výchovné opatrenia sa zaznamenávajú v katalógovom liste žiaka. Udelenie zníženého stupňa zo správania sa odôvodní v katalógovom liste žiaka.
- Hodnotenie správania začleneného žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (s poruchami pozornosti, s poruchami správania) sa posudzuje s prihliadnutím na jeho druh zdravotného znevýhodnenia v úzkej spolupráci so zariadením výchovného poradenstva a prevencie alebo so špeciálnym pedagógom a zákonným zástupcom žiaka.

Celkové hodnotenie žiaka prvého ročníka základnej školy sa na konci prvého polroka na výpise hodnotenia a na konci druhého polroka na vysvedčení vyjadruje nasledovne:

- prospel (a),
- neprospel(a).

Celkové hodnotenie žiaka druhého ročníka až štvrtého ročníka základnej školy sa na konci prvého polroka na výpise hodnotenia a na konci druhého polroka na vysvedčení vyjadruje nasledovne:

- prospel (a) s vyznamenaním,
- prospel (a) veľmi dobre,
- prospel (a),
- neprospel(a).

Žiak prospel s vyznamenaním, ak ani v jednom povinnom vyučovacom predmete nemá prospech horší ako chválitebný, priemerný stupeň prospechu z povinných vyučovacích predmetov nemá horší ako 1,5 a ak pri slovnom hodnotení ani v jednom vyučovacom predmete nedosiahol horšie hodnotenie ako „dosiahol dobré výsledky“ a jeho správanie je veľmi dobré.

Žiak prospel veľmi dobre, ak ani v jednom povinnom vyučovacom predmete nemá stupeň prospechu horší ako dobrý, priemerný stupeň prospechu z povinných predmetov nemá horší ako 2,0 a ak pri slovnom hodnotení ani v jednom vyučovacom predmete nedosiahol horšie hodnotenie ako „dosiahol uspokojivé výsledky“ a jeho správanie je veľmi dobré.

Žiak prospel, ak nemá stupeň prospechu nedostatočný ani v jednom povinnom vyučovacom predmete a ak pri slovnom hodnotení ani v jednom vyučovacom predmete nebol hodnotený ako „dosiahol neuspokojivé výsledky“.

Žiak neprospel, ak má z niektorého povinného vyučovacieho predmetu aj po opravnej skúške stupeň nedostatočný a ak pri slovnom hodnotení z niektorého povinného predmetu aj po opravnej skúške bol hodnotený ako „dosiahol neuspokojivé výsledky“.

Žiakovi, ktorý je v niektorom vyučovacom predmete neklasifikovaný (nehodnotený), sa na vysvedčení a v katalógovom liste uvádza namiesto klasifikačného stupňa slovo:

absolvoval, ak sa žiak aktívne zúčastňoval na vyučovacom procese daného predmetu, alebo ak bol žiak prítomný na vyučovacej hodine, aj keď zo závažných objektívnych dôvodov nepracoval,

neabsolvoval, ak žiak zo závažných dôvodov nemohol vykonávať požadované intelektuálne a motorické činnosti, a preto sa na vyučovacom predmete ospravedlnene nezúčastňoval,

neabsolvoval, ak žiak na vyučovacej hodine nepracoval, nevie uplatniť svoje vedomosti a zručnosti ani na podnet učiteľa; celkové hodnotenie takého žiaka je neprospel.

1.5.Postup pri hodnotení žiaka

Stupeň prospechu určí učiteľ, ktorý vyučuje príslušný predmet.

Pri celkovom hodnotení sa pri určovaní stupňa prospechu v jednotlivých predmetoch hodnotí kvalita vedomostí a zručností, ktorú žiak dosiahol na konci hodnotiaceho obdobia, pričom sa prihliada na systematickosť práce počas celého obdobia. Stupeň prospechu sa neurčuje na základe priemeru klasifikácie za príslušné obdobie. Riaditeľ určí spôsob, akým budú triedni učitelia a vedenie školy informovaní o stave hodnotenia žiaka v triede, zabezpečí zjednotenie hodnotiacich kritérií u všetkých učiteľov školy (pohovory triedneho učiteľa s vyučujúcimi jednotlivých predmetov, vyučujúci predmetu informuje ihneď pri výraznom zhoršení učebných výsledkov žiaka triedneho učiteľa, triedny učiteľ na konci každého mesiaca hodnotí prospech žiaka z podkladov uvedených v klasifikačných záznamoch).

Hodnotenie žiaka so zdravotným znevýhodnením sa uskutočňuje v súlade so Zásadami hodnotenia žiaka so zdravotným znevýhodnením začleneného v základnej škole, ktoré sú uvedené v Metodickom pokyne č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy.

Prípady zaostávania prospechu žiakov a nedostatky v ich správaní prerokúva pedagogická rada v prvom polroku spravidla do 15. novembra a v druhom polroku do 15. apríla. V prípade mimoriadneho zhoršenia prospechu alebo správania žiaka bezprostredne preukázateľným spôsobom o tejto skutočnosti informuje zákonného zástupcu žiaka triedny učiteľ.

Pedagogická rada zameraná na hodnotenie žiakov za prvý polrok sa uskutoční najskôr 22. januára a za druhý polrok sa uskutoční najskôr 21. júna príslušného školského roka.

Na konci hodnotiaceho obdobia v termíne, ktorý určí riaditeľ, najneskôr však 24 hodín pred rokovaním pedagogickej rady o hodnotení, zapíše triedny učiteľ katalógového listu žiaka stupne celkovej klasifikácie jednotlivých predmetov. Vyučujúci príslušného predmetu podpíšu hodnotenie v prednej časti katalógu a pripraví návrhy na opravné skúšky a hodnotenie žiakov v náhradnom termíne. Hodnotenie preukázaného výkonu žiaka v príslušnom predmete nemôže byť znížené na základe správania žiaka.

Triedny učiteľ a učители jednotlivých predmetov priebežne a preukázateľným spôsobom informujú zákonného zástupcu žiaka o prospechu a správaní žiaka. Na informovanie zákonného zástupcu o priebežných výsledkoch žiaka sa používa žiacka knižka alebo iné informačné prostriedky (napr. e-mail, telefón).

Ak žiak prestupuje do inej školy, riaditeľ kmeňovej školy, ktorú žiak navštevoval, zašle záznam o jeho správaní a prospechu za neukončené hodnotiace obdobie riaditeľovi školy, do ktorej žiak prestupuje. Tento záznam sa využije na hodnotenie žiaka. Ak žiak prestupuje do inej školy po 15. novembri alebo po 15. apríli, je záznam súčasne podkladom na celkové hodnotenie žiaka.

Žiak základnej školy, ktorý navštevoval školu pri zdravotníckom zariadení, v diagnostickom centre alebo v liečebno-výchovnom zariadení (ďalej len „škola pri zariadení“), sa celkovo hodnotí v kmeňovej škole. Pri hodnotení v kmeňovej škole sa berie do úvahy priebežné hodnotenie v škole pri zariadení. Ak žiak navštevoval školu pri zariadení nepretržite viac ako tri mesiace pred koncom hodnotiaceho obdobia, kmeňová škola preberá návrh na celkové hodnotenie zo školy pri zariadení v tých predmetoch, ktoré sa v nej vyučoval. Návrh sa zasiela po prerokovaní v pedagogickej rade školy pri zariadení najneskoršie 14 dní pred termínom vydávania vysvedčenia. V ostatných vyučovacích predmetoch sa nehodnotí.

Úspešným absolvovaním posledného ročníka ucelenej časti vzdelávacieho programu odboru vzdelávania pre prvý stupeň základnej školy získa žiak primárne vzdelanie. Na vysvedčení v štvrtom ročníku sa do doložky uvedie: „Žiak získal primárne vzdelanie“.

Deťom občanov Slovenskej republiky povolí riaditeľ plniť povinnú školskú dochádzku vzdelávaním v školách mimo územia Slovenskej republiky, vzdelávaním v školách zriadených iným štátom na území Slovenskej republiky, individuálnym vzdelávaním v zahraničí. Na vysvedčení vydanom kmeňovou školou sa v doložke uvedie: „Žiak je na tomto vysvedčení hodnotený z predmetov, z ktorých nebol hodnotený na vysvedčení vydanom v školskom roku ... školou ... za ... ročník“.

Žiakovi so zdravotným znevýhodnením, ktorý sa vzdelával podľa individuálneho vzdelávacieho programu, sa v doložke vysvedčenia uvedie: „Bol(a) vzdelávaný(á) podľa individuálneho vzdelávacieho programu“. Ak sa v individuálnom vzdelávacom programe úpravy vzdelávania žiaka vzťahujú len k niektorým vyučovacím predmetom, v doložke vysvedčenia sa uvedie: „Bol(a) vzdelávaný(á) podľa individuálneho vzdelávacieho programu uplatňovaného v predmete (predmetoch) ...“. V doložke vysvedčenia žiaka so zdravotným znevýhodnením je možné uviesť aj ďalšie dôležité skutočnosti súvisiace s jeho vzdelávaním.

Začlenenému žiakovi so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sa v doložke na vysvedčení uvedie: „Žiak sa vzdelával podľa individuálneho vzdelávacieho programu“.

1.6. Hodnotenie žiaka v náhradnom termíne

Ak pre závažné objektívne príčiny nemožno žiaka hodnotiť v riadnom termíne v prvom polroku, žiak sa za prvý polrok nehodnotí. Riaditeľ určí na jeho hodnotenie náhradný termín, a to spravidla tak, aby sa hodnotenie žiaka mohlo vykonať najneskôr do dvoch mesiacov po skončení prvého polroka. Za hodnotenie žiaka zodpovedá príslušný vyučujúci predmetu.

Ak pre závažné objektívne príčiny nemožno hodnotiť žiaka na konci druhého polroka, riaditeľ určí na jeho hodnotenie náhradný termín, a to tak, aby sa hodnotenie žiaka vykonalo spravidla v poslednom týždni augusta.

Opravné skúšky

Žiak, ktorý má na konci druhého polroka najviac z dvoch povinných vyučovacích predmetov prospech nedostatočný, alebo vyučovací predmet neabsolvoval a neprospeš, môže na základe rozhodnutia riaditeľa vykonať z týchto predmetov opravnú skúšku.

Obsah a formu opravnej skúšky žiaka, ktorý na konci druhého polroka je hodnotený neabsolvoval a neprospeš v niektorom vyučovacom predmete, určí riaditeľ po prerokovaní v pedagogickej rade.

Termín opravných skúšok určí riaditeľ školy tak, aby sa opravné skúšky vykonali najneskôr do 31. augusta; žiakovi, ktorý zo závažných dôvodov nemôže prísť vykonať opravnú skúšku v určenom termíne, možno povoliť vykonanie opravnej skúšky najneskôr do 15. septembra.

Žiak, ktorý bez závažných dôvodov nepríde na opravnú skúšku, sa hodnotí z vyučovacieho predmetu, z ktorého mal vykonať opravnú skúšku, stupňom prospechu nedostatočný.

O opravnej skúške sa vyhotoví protokol o komisionálnej skúške, dátum vykonania skúšky a jej výsledok sa zaznamenajú do katalógového listu žiaka.

Komisionálna skúška

Žiak sa hodnotí podľa výsledkov komisionálnej skúšky, ak:

- je skúšaný v náhradnom termíne,
- vykonáva opravnú skúšku,
- preskúšanie požiada zákonný zástupca,
- sa preskúšanie koná na podnet riaditeľa,
- je oslobodený od povinnosti dochádzať do školy,
- plní osobitný spôsob školskej dochádzky,
- má povolené individuálne vzdelávanie.

Žiak, ktorému bolo povolené individuálne vzdelávanie na základe odporúčania všeobecného lekára pre deti a dorast z dôvodu zdravotného znevýhodnenia, komisionálnu skúšku nevykonáva. Pedagogický zamestnanec, ktorý zabezpečuje vzdelávanie žiaka, štvrtročne predkladá riaditeľovi školy písomnú správu o postupe a výsledkoch výchovno-vzdelávacej činnosti so žiakom, na základe ktorej po prerokovaní v pedagogickej rade školy sa vykoná hodnotenie prospechu žiaka. Písomná správa o postupe a výsledkoch výchovno-vzdelávacej činnosti žiaka obsahuje:

- údaje identifikujúce žiaka,
- hodnotenie výchovno-vzdelávacích výsledkov žiaka,
- návrh hodnotenia.

Ak má zákonný zástupca žiaka pochybnosti o správnom hodnotení v jednotlivých predmetoch na konci prvého polroka a druhého polroka, môže do troch pracovných dní odo dňa získania výpisu hodnotenia za prvý polrok alebo do troch pracovných dní odo dňa vydania vysvedčenia, požiadať riaditeľa o vykonanie komisionálnej skúšky žiaka; ak je vyučujúcim riaditeľ, o preskúšanie žiaka možno požiadať príslušný orgán miestnej štátnej správy v školstve. Preskúšať žiaka nemožno, ak bol v hodnotiacom období z tohto vyučovacieho predmetu hodnotený na základe komisionálnej skúšky.

Preskúšanie sa uskutoční neodkladne v termíne, ktorý určí riaditeľ školy. Ak pre neprítomnosť žiaka nemožno preskúšanie uskutočniť v tomto termíne, nemožno žiaka ďalej preskúšavať. Výsledok preskúšania, ktorý je konečný, oznámi riaditeľ zákonnému zástupcovi žiaka. Ďalšie preskúšanie žiaka je neprípustné. Na požiadanie zákonného zástupcu žiaka môže byť zákonný zástupca prítomný na komisionálnom preskúšaní svojho dieťaťa po predchádzajúcom súhlase riaditeľa školy.

Žiakovi, ktorý sa vzdeláva v škole mimo územia Slovenskej republiky, vzdeláva sa v škole zriadenej iným štátom na území Slovenskej republiky, vzdeláva sa individuálne v zahraničí alebo žiak, ktorému jeho zdravotný stav neumožňuje účasť na vzdelávaní v škole a dosiahol v niektorom predmete prospech nedostatočný alebo dosiahol neuspokojivé výsledky, sa umožní vykonať opravnú skúšku.

Postup do vyššieho ročníka

Do vyššieho ročníka postupuje žiak, ktorý prospel.

Žiak, ktorý bol na konci druhého polroka hodnotený stupňom prospechu nedostatočný z viac ako dvoch povinných vyučovacích predmetov, opakuje ročník.

Ročník opakuje aj žiak, ktorého nebolo možné hodnotiť ani v náhradnom termíne zo závažných objektívnych dôvodov, najmä zdravotných, dlhodobého pobytu v zahraničí. Žiak, ktorý neprospel v čase, keď plní povinnú školskú dochádzku, môže opakovať ročník len raz, vo výnimočných prípadoch, ak je to v prospech žiaka, aj viackrát.

Kritéria hodnotenia žiakov v jednotlivých vyučovacích predmetoch sú podrobne rozpracované v učebných osnovách príslušných predmetov a schválné príslušnými predmetovými komisiami.

1.7.Všeobecné zásady hodnotenia žiaka so ŠVVP

- Pri určení metód a foriem hodnotenia žiaka so zdravotným znevýhodnením sa učiteľ riadi odporúčaniami poradenského zariadenia rezortu školstva.
- Pri hodnotení učebných výsledkov žiaka učiteľ rešpektuje jeho psychický a fyzický zdravotný stav, druh a závažnosť poruchy, ktorá má vplyv na úroveň a výsledky práce žiaka v príslušnom predmete.
- Učiteľ posudzuje učebné výsledky žiaka objektívne a primerane náročne, pričom prihliada aj na jeho vynaložené úsilie, svedomitosť, individuálne schopnosti, záujmy a na predpoklady jeho ďalšieho vzdelávania po ukončení povinnej školskej dochádzky. Pri

hodnotení učebných výsledkov žiaka kladie dôraz na jeho individuálne schopnosti, ktoré sú základom jeho pracovnej a sociálnej integrácie.

- O spôsobe a možnostiach hodnotenia a klasifikácie triedny alebo vyučujúci učiteľ informuje zákonného zástupcu žiaka po konzultácii so špeciálnym pedagógom alebo iným odborníkom (psychológ, logopéd, odborný lekár).
- Pri hodnotení žiaka učiteľ taktne posudzuje úroveň jeho vedomostí nielen v porovnaní s rovesníkmi, ale najmä v porovnaní s uplynulým obdobím vzhľadom na predchádzajúce výkony samotného žiaka.
- U žiaka so zdravotným znevýhodnením, ktorý má výrazné rozdiely vo výkonoch v ústnej a písomnej skúške, sa pri skúšaní uprednostňuje forma, ktorá je pre neho výhodnejšia, a ktorá predstavuje východisko pre hodnotenie jeho učebných výsledkov.
- Žiakovi s narušenými komunikačnými schopnosťami, chybami a poruchami reči, vývinovými poruchami učenia, autizmom zabezpečí učiteľ pri odpovedi také podmienky, aby neutrpel psychickú ujmu. Učiteľ sa vždy rozhodne, či uprednostní písomnú, praktickú alebo ústnu formu odpovede.
- Úroveň čítania sa hodnotí individuálne, s ohľadom na druh a stupeň zdravotného znevýhodnenia žiaka.
- Žiak s vývinovými poruchami učenia (dyslexia, dysgrafia, dysortografia) môže písať diktát, alebo byť skúšaný písomnou formou len za podmienky, že bol vopred pripravený špeciálnymi metodickými postupmi na vyučovanie. Diktát takéhoto žiaka sa nehodnotí známkami, ale slovne, učiteľ vyčíslí počet chýb a pri hodnotení spolupracuje so žiakom.
- Grafický prejav žiaka s takým zdravotným znevýhodnením, ktoré má vplyv na jeho úroveň (napr. písanie, výtvarný prejav), sa priebežne ani súhrnne nehodnotí známku.
- Žiak so zdravotným znevýhodnením, ktorý sa rýchlo unaví, musí mať možnosť pri písomnej skúške pracovať individuálnym tempom, prípadne krátko relaxovať.
- Žiak, ktorý vzhľadom na druh a stupeň svojho znevýhodnenia nemôže v celku plniť učebné osnovy základnej školy v niektorých alebo všetkých predmetoch a postupuje podľa individuálneho vzdelávacieho programu, má učebné výsledky priebežne aj súhrnne na vysvedčení hodnotené podľa individuálnych kritérií. Na vysvedčení v doložke, triedny učiteľ uvedie, v ktorých predmetoch žiak postupoval podľa individuálneho učebného plánu.

Žiakov s poruchami učenia hodnotíme iným spôsobom a s prihliadnutím na ich špecifické poruchy učenia. Výkon, ale najmä snahu na hodine a pri príprave oceníme (chválime, verbálne neverbálne – súhlasným prikývnutím, úsmevom), pretože to pôsobí vysoko pozitívne, povzbudzuje k ďalšiemu úsiliu.

Slabší výkon nekritizujeme, nezosmiešňujeme. Hodnotenie musí mať motivačnú funkciu.

Pri hodnotení žiaka si musíme uvedomiť, že nejde len o neschopnosť alebo zníženú schopnosť čítať a písať, ale predovšetkým o nedostatočnosť v stratégiách komunikačných verbálnych i neverbálnych a sociálnych. Preto je potrebné hodnotenie individuálne špecifikovať:

- priebežne hodnotiť každý výkon žiaka,
- hodnotiť čo najrýchlejšie po práci, inak hodnotenie, či už pochvala alebo kritika, sa míňa účinku,
- vybrať spôsob skúšania, ktorý dieťaťu najviac vyhovuje,

- pri ústnom skúšaní - odpovedať na základe otázok; vo vyšších ročníkoch pri reprodukcii súvislého textu využívať podporné otázky, resp. vypracovať pre žiaka štruktúrovanú osnovu,
- obmedziť skúšanie pred tabuľou,
- písomné práce po formálnej stránke prispôbiť (väčšie písmená, menej úloh, štruktúrovaný text, podčiarknuté kľúčové slová, linajky na zapisovanie odpovedí, prípadne krúžkovanie správnej odpovede, mriežku na zapisovanie čísel pri výpočtoch),
- nehodnotiť kvalitu písma, písomný prejav nie je nutné vždy klasifikovať,
- nehodnotiť úpravu, ale obsahovú stránku,
- pri hodnotení striedať typy hodnotenia - známka, slovné hodnotenie, body, pomocou symbolov (značky),
- pri hodnotení známkou alebo bodmi tieto hodnotenia neustále dopĺňovať slovným hodnotením, ktoré si lepšie všíma vstup, priebeh práce, výsledok a podmienky, ktoré má žiak pri práci - formálne hodnotenie známkou môže viesť k formálnym výkonom,
- sebahodnotenie samotným žiakom je metóda, ktorá svojim dopadom na žiaka významne ovplyvňuje jeho výkony (žiak má konkrétne vyjadriť, čo vie a čo nevie),
- zdôrazniť čo bolo dobré, dosiahnuté, pozoruhodné a neorientovať sa na chybu,
- rozvíjať komunikatívnosť, nie príkazy, zákazy,

Pri hodnotení žiakov so ŠVVP používame

Individuálne hodnotenie – hodnotíme pomer medzi výkonom a schopnosťou, neporovnávame žiakov medzi sebou.

Otvorené hodnotenie – hodnotíme činnosť, výsledok, dielo, nie osobnosť žiaka.

Pozitívnu orientáciu – hodnotíme to, čo žiak vie. Využívame dialóg – žiakom dávame možnosť o hodnotení diskutovať v triede, žiak tak má šancu naučiť sa sebahodnoteniu, učiteľ má šancu získať informácie o úrovni sebahodnotenia žiakov.

Objektivizáciu hodnotenia – pedagóg obmedzuje spôsob vlastných subjektívnych vplyvov pri hodnotení žiakov.

2. Vnútorňý systém kontroly a hodnotenia zamestnancov

2.1. Ciele kontroly:

- získať prehľad o odbornej a metodologickej pripravenosti učiteľov a výchovných zamestnancov,
- získať prehľad o úrovni výchovno–vzdelávacieho procesu,
- sledovať odstránenie nedostatkov vo výchovno–vzdelávacom procese,
- získať prehľad o objektívnosti hodnotenia a klasifikácie s cieľom zabezpečiť zjednocovanie hodnotiacich kritérií,
- sledovať výsledky žiakov, ktorých učiteľ vyučuje (prospech, súťaže žiakov, didaktické testy v paralelných triedach, úspešnosť prijatia na vyšší stupeň vzdelávania),
- hodnotiť výsledky zamestnancov v oblasti ďalšieho vzdelávania, tvorby učebných pomôcok, mimoškolskej činnosti, zameranie sa na kontrolu výchovno-vzdelávacieho procesu (plnenie školského vzdelávacieho programu vo všetkých jeho častiach, tvorbu tematických výchovno-vzdelávacích plánov a ich dodržiavanie, atď.), kontrolu dodržiavania pracovného a školského poriadku školy ako aj plnenia úloh v rámci plánu práce školy a metodických orgánov prácu vedúcich metodických orgánov, výchovného poradcu, kontrolu vedenia pedagogickej dokumentácie, kontrolu práce pri činnostiach

mimo školy (lyžiarsky výcvik, školy v prírode, plavecké kurzy, exkurzie a pod.), na dodržiavanie bezpečnostných a hygienických predpisov, na kontrolu činnosti záujmových útvarov, kontrolu estetického vzhľadu tried, areálu školy, kontrolu práce školského klubu detí. sledovať zavádzanie a plnenie školského vzdelávacieho programu vo všetkých ročníkoch,

- zabezpečiť plynulý chod vyučovania, dodržiavanie pracovnej disciplíny,
- získať prehľad o úrovni výchovno-vzdelávacieho procesu,
- sledovať odstránenie nedostatkov vo výchovno-vzdelávacej činnosti z predchádzajúceho školského roka,
- získať prehľad o objektívnosti hodnotenia a klasifikácie žiakov jednotlivými učiteľmi s cieľom zabezpečiť zjednocovanie kritérií pri klasifikácii,
- sledovať evidenciu o klasifikácii žiakov v zmysle Metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu (MP),
- získať prehľad o zavádzaní a využívaní IKT technológií vo vyučovacom procese,

2.2. Formy, metódy a spôsob kontroly :

a) **Priama hospitačná činnosť**, v ktorej riaditeľka, zástupkyne riaditeľky a vedúce metodických orgánov v spolupráci s vedením budú sledovať:

- efektívne využívanie učebníc IKT pedagógmi,
- rozvíjanie kľúčových kompetencií a zručností žiakov,
- dodržiavanie zásad školského vzdelávacieho programu,
- prácu so žiakmi so ŠVVP,
- plnenie úloh POP vo vyučovacom procese,
- hodnotenie, sebahodnotenie žiakov,
- využívanie progresívnych a aktivizujúcich metód a foriem práce,
- diferencovanie úloh a činností vzhľadom na rozdielne vzdelávacie potreby jednotlivých žiakov so ŠVVP,
- dodržiavanie didaktických zásad s osobitným zameraním na triedy prospechovo slabšie,
- plnenie učebných osnov a požiadaviek štandardov v jednotlivých ročníkoch,
- využívanie učebných pomôcok a didaktickej techniky,
- dodržiavanie zásad klasifikácie žiakov,
- dodržiavanie psychohygienických zásad vo výchovno-vzdelávacej práci,
- plnenie plánu práce školy, plánov metodických orgánov,
- dodržiavanie bezpečnostných predpisov na vyučovacích hodinách so zreteľom na charakter predmetu.

b) **Pozorovanie, individuálny rozhovor s učiteľom**

c) **Didaktické testy**, previerky zamerané na plnenie štandardov, ktoré sú vypracované pre jednotlivé predmety a ročníky,

d) **Rozbor** predpísaných písomných prác a riaditeľských previerok na zasadnutiach metodických orgánov,

e) **Spolupráca metodických orgánov**, zovšeobecnenie dobrých skúseností výchovno-vzdelávacej práce,

f) **Sledovanie plnenia pracovného a školského poriadku** záväzného pre pedagogických zamestnancov a žiakov školy,

g) **Ankety**,

h) **Dotazníky**.

2.3. Oblasť kontrolnej činnosti

1. Priama hospitačná činnosť vo výchovno-vzdelávacom procese. Priamou hospitačnou činnosťou budeme sledovať:
  - dodržiavanie didaktických zásad vo výchovno-vzdelávacom procese,
  - plnenie učebných osnov jednotlivých predmetoch,
  - rozvoj čitateľskej gramotnosti,
  - vyučovanie predmetu etická výchova vo všetkých ročníkoch,
  - plnenie úloh z učiva „Ochrana života a zdravia“ v jednotlivých vyučovacích predmetoch,
  - realizácia učiva „Ochrana života a zdravia“ so zameraním na praktické činnosti v rámci účelových cvičení a didaktických hier,
  - využívanie učebných pomôcok, účelnej názornosti vyučovania, didaktickej techniky,
  - výchova k rodičovstvu a manželstvu
  - rozširovanie myšlienky podpory zdravia a zdravého spôsobu života,
  - prevencia drogových závislostí vo vyučovacom procese – občianska náuka, etická výchova, prírodoveda, biológia a iné predmety,
  - uplatňovanie humanistických prístupov vo vyučovaní, klíma na vyučovacej hodine, atmosféra vyučovacieho procesu,
  - adaptácia žiakov v 1. ročníku,
  - kontrola čítania s porozumením v ročníkoch 1. – 4.,
  - realizácia komunikatívneho princípu vo vyučovaní slovenského jazyka a literatúry,
  - dodržiavanie metodických pokynov na hodnotenie žiakov, formy a metódy hodnotenia, pomer písomného a ústneho overovania vedomostí, počet známok z jednotlivých predmetov,
  - celková práca učiteľov telesnej výchovy, dodržiavanie učebných osnov, formy zisťovania kondície žiakov, vstupné a výstupné testovanie v jednotlivých disciplínach, porovnávanie výsledkov na začiatku a konci školského roka, športové oblečenie žiakov na hodinách ,
  - kontrola vedomostí zo slovenského jazyka a literatúry, matematiky vo všetkých ročníkoch a niektorých ďalších predmetov vo vybraných ročníkoch formou testov,
  - sledovanie komunikatívnych zručností na hodinách cudzích jazykov,
  - vstupné a výstupné testy – porovnávanie výsledkov,
  - plnenie úloh plánu práce, úloh plánov predmetových komisií metodických združení,
  - dodržiavanie bezpečnostných predpisov na vyučovacích hodinách, pri laboratórnych prácach, praktických činnostiach,
  - individuálny prístup k žiakom na hodinách (talentovaní, nadaní, slaboprosievajúci žiaci),
  - zavádzanie nových metód vo vyučovacom procese, progresívne metódy práce, inováčné postupy,
  - tvorivá práca na hodinách, tvorivé prvky,
  - vzťah učiteľ – žiak, žiak – učiteľ,
  - práca so žiakmi so všeobecným intelektovým nadaním
  - plnenie školského vzdelávacieho programu vo všetkých ročníkoch,
  - osobnosť učiteľa vo vyučovacom procese,
  - rozvíjanie komunikačných schopností žiakov,
  - uplatňovanie učebných osnov environmentálnej výchovy v jednotlivých predmetoch,
  - sledovanie výchovného pôsobenia s cieľom odstraňovania prejavov rasizmu medzi žiakmi s dôrazom na rómskych žiakov,
  - plnenie úloh z POP na príslušný školský rok.

2. Práca výchovného poradcu – kontakt s triednymi učiteľmi, so žiakmi, s CPPPaP, s rodičmi, plnenie plánu práce výchovného poradcu.
3. Príprava na súťaže – aktivita jednotlivých učiteľov v tomto smere, dosahované výsledky.
4. Kontrola práce metodických orgánov v škole, sledovanie plnenia úloh v plánoch predmetových komisií a metodických združení, zovšeobecnenie dobrých skúseností, zjednocovanie požiadaviek v rámci metodických združení, exkurznej činnosti na rozšírenie vedomostnej úrovne žiakov, zapracovanie úloh POP do plánov a spolupráca metodických orgánov.
5. Kontrola vedenia pedagogickej dokumentácie a inej dokumentácie
  - vedenie triednych kníh,
  - vedenie triednych výkazov, katalógových listov,
  - vedenie klasifikačných hárkov,
  - kontrola výpisov za I. polrok a vysvedčení za II. polrok školského roka,
  - vedenie zápisníc zo zasadnutí rodičov,
  - vedenie zápisníc zo zasadnutí metodických orgánov,
  - vedenie záznamov záujmových útvarov,
  - predpísané písomné práce zo slovenského jazyka, matematiky, cudzích jazykov, záznamy laboratórnych prác,
  - vedenie osobných listov,
  - vedenie dokumentácie školského klubu detí.
6. Kontrola činnosti záujmových útvarov
7. Kontrola estetického vzhľadu tried, areálu školy, čistota, hygiena, bezpečnosť
  - kontrola dodržiavania bezpečnostných a hygienických predpisov, kontrola objektu školy,
  - kontrola učební, dielní s cieľom zistiť nedostatky, chyby a odstrániť ich,
  - kontrola pedagogického dozoru, dodržiavanie všetkých častí pracovného poriadku školy so zameraním na okamžité odstránenie nedostatkov,
  - kontrola práce v školskom klube detí, naplnenosť oddelení, dodržiavanie jednotlivých zložiek výchovno-vzdelávacej práce, výchovný program,

Poslaním a účelom hodnotenia bude **poznávanie** práce konkrétneho zamestnanca, **posudzovanie** jeho práce ako podklad pre finančné a iné ocenenie, **motivácia** pre jeho ďalší výkon, ale aj pôsobenie na dlhodobé formovanie jeho osobnosti.

Kontrolná činnosť bude realizovaná priebežne, na jej základe sa bude realizovať hodnotenie zamestnancov. Výsledky sa budú analyzovať na pracovných zasadnutiach, hospitačných rozboroch a v priamych rozhovoroch so zamestnancami. Vedenie školy bude každý rok postupovať podľa plánu kontrolnej činnosti.

3. Postup pri realizácii hodnotenia pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov

3.1. Vnútrotný systém kontroly a hodnotenie zamestnancov školy

Kontrola a hodnotenie výkonov sa realizuje priebežným monitorovaním aktivít zamestnancov a ich formatívnym hodnotením na základe poznatkov získaných:

- pozorovaním, hospitačnou činnosťou, individuálnymi rozhovormi,
- analýzou písomných prác,
- referenciami od žiakov, rodičov,
- vyhodnocovaním výsledkov rôznych typov súťaží,
- zhodnotením dosahovaných výchovno-vyučovacích výsledkov,
- vyhodnotením činnosti pedagóga v oblasti ďalšieho vzdelávania,
- vyhodnocovaním plnenia činností zadaných nad rámec pracovných úloh.

Jedenkrát ročne budú tieto poznatky zhrnuté v periodickom sumatívnom hodnotení v rámci hodnotiaceho pohovoru so zamestnancom, ktorý bude založený na čiastkových výsledkoch formatívnych hodnotení zameraných na minulé výkony, ale zároveň bude impulzom pre jeho profesijný rozvoj a kariérový rast.

Cieľom vnútorného systému kontroly a hodnotenia zamestnancov školy je harmonizácia aktivít výchovno-vzdelávacieho procesu a zvyšovanie kvality práce jednotlivých zamestnancov. Má viesť k zlepšovaniu výkonu a nepretržitému rozvoju kompetencií zamestnancov, k motivácii pedagógov, aby sami sledovali a hodnotili svoj pracovný výkon a pracovné správanie a menili ich kvalitu prostredníctvom kontinuálneho profesijného vzdelávania a sebvzdelávania, a tým zvyšovali kvalitu výchovno-vzdelávacej činnosti školy.

Vedeniu školy umožňuje prepracovaný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov objektívnejšie hodnotiť jednotlivé pracovné výkony, získavať, riadiť, rozvíjať a odmeňovať tých, ktorí majú požadované spôsobilosti naplňovať ciele a výchovno-vzdelávací program školy a prispievať ku kvalitnejšiemu, efektívnejšiemu a lepšiemu fungovaniu vzdelávacej inštitúcie ako celku.

U zamestnancov má systém kontroly a hodnotenia podporovať a rozvíjať také profesionálne konanie a správanie, plnenie pracovných úloh, aktivity kontinuálneho vzdelávania a sebvzdelávania rozvíjajúceho profesijné kompetencie, ktoré budú prispievať k dosiahnutiu hodnôt, cieľov a funkcií školy.

3.2. Systém hodnotenia pedagogických zamestnancov.

Výsledky, kvalitu a náročnosť výkonu pedagogickej činnosti, mieru osvojenia si a využívania profesijných kompetencií pedagogických zamestnancov hodnotí v úlade s § 52 zákona č. 317/2009 o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Vedúci zamestnanec, priamy nadriadený podriadeného hodnotí komplexom objektivizujúcich metód výsledky a kvalitu

výkonu pedagogickej profesie, mieru osvojenia a využívania profesijných kompetencií. Uvádzajúci pedagogický zamestnanec začínajúceho pedagogického zamestnanca, priamy nadriadený podriadeného jedenkrát ročne najneskôr do konca školského roka (riaditeľka hodnotí zástupkyne riaditeľky školy, zástupkyňa riaditeľky školy pre 5.-9.ročník učiteľov pre 5.-9. ročník a zástupkyňa riaditeľky školy pre 1.-4. ročník učiteľov 1.-4 ročníka a vychovávateľky ŠKD). Hodnotenie sa realizuje formou hodnotiaceho pohovoru.

Hodnotenie je podkladom na

- rozhodnutia riaditeľa školy na ukončenie adaptačného vzdelávania,
- vypracovanie plánu kontinuálneho vzdelávania,
- odmeňovanie,
- d ďalšie personálne činnosti, rozhodovanie.

Zásady hodnotenia pedagogických zamestnancov sú rozpracované v pracovnom poriadku.

O hodnotení sa vyhotovuje Písomný záznam o hodnotení pedagogického zamestnanca, v ktorom hodnotiteľ uvedie slovné hodnotenie (mimoriadne dobré , veľmi dobré, štandardné, čiastočne vyhovujúce, nevyhovujúce výsledky pri vykonávaní pracovnej činnosti).

a) identifikačné

údaje:

- hodnoteného zamestnanca -meno a priezvisko, titul, osobné číslo, dátum narodenia, pracovná pozícia,
- hodnotiteľa - meno a priezvisko, titul, funkcia,
- hodnotiace obdobie – od-do, dátum a miesto hodnotenia, účel hodnotenia,

b/ vyhodnotenie:

- pracovného výkonu v rámci plnenia pracovných úloh a splnenie uložených úloh,
- pracovného správania,
- stanovisko hodnoteného,
- súhrnné stanovisko hodnotiteľa - stanovenie individuálnych pracovných cieľov v
- profesijnom rozvoji, úlohy uložené pre ďalšie hodnotiace obdobie,
- podpis hodnotiteľa a hodnoteného,

stupnica hodnotenia a percentuálne vyjadrenie celkového hodnotenia:

- stupnica hodnotenia v škálovom vyjadrení (body v počte 5 ako najlepšie hodnotenie, 4, 3, 2, 1 ako najhoršie hodnotenie) i v slovnom vyjadrení,
- percentuálne vyjadrenie celkového hodnotenia – maximálny počet 180 bodov.

Ak zamestnanec nesúhlasí s hodnotením:

a/ uvedie sa v stanovisku,

b/ hodnotenie sa opäť preukázateľne prerokuje v prítomnosti zástupcu zamestnancov, v prípade opakovaného nesúhlasu sa k hodnotiacemu pohovoru prizýva ďalší, funkčne vyššie postavený nadriadený /poznámka: napr. hodnotenie vykonal zástupca riaditeľa, vyššie postavený nadriadený je v tomto prípade riaditeľ školy/.

Písomný záznam z hodnotenia sa vyhotoví v dvoch exemplároch, z ktorých jeden je určený do osobného spisu a podlieha legislatívnym normám o archivácii a druhý je učený pre zamestnanca.

Hodnotiteľ je povinný:

a/ zachovať štruktúru a formálne náležitosti hodnotiaceho pohovoru,

---

b/ oboznámiť sa s pravidlami hodnotiaceho pohovoru a dodržiavať ich.

3.3. Stupnica hodnotenia

5	mimoriadne dobré	aktívne, iniciatívne, samostatné, zodpovedné, včasné a spoľahlivé plnenie obsahu kritéria
4	veľmi dobré	plnenie obsahu kritéria s drobnými výhradami v porovnaní s hodnotou 5, ktoré znižujú úroveň činnosti obsiahnutej v kritériu
3	Štandardné	priemerné plnenie obsahu kritéria, kolísavé výkony v závislosti od vonkajších vplyvov alebo vnútornej motivácie
2	častočne vyhovujúce	dostačujúce plnenie iba základných povinností nevyhnutých na splnenie obsahu kritéria, potreba pravidelnej kontroly pre splnenie cieľa obsiahnutého v kritériu
1	Nevyhovujúce	nedostačujúce plnenie obsahu kritéria

3.4. Hodnotená oblasť: Pracovný výkon

Kritériá hodnotenia	Indikátory (ukazovatele)	Hodnotenie	
		hodnoteného (1 až 5)	hodnotiteľa (1 až 5)
Edukačný proces	vie stanoviť edukačné ciele vo väzbe na učebné osnovy		
	aplikuje inovačné metódy, formy a ostatné prostriedky v nadväznosti na ciele, modernizuje VVP proces		
	dodržiava didaktické zásady, tvorivé prístupy, alternatívne metódy		
	vytvára dobrú klímu v triede, má prirodzenú autoritu, je žiakmi akceptovaný		
	dodržiava pravidlá hodnotenia žiakov, priebežne hodnotí snahu, výkon a osobný pokrok žiaka		
	vytvára podmienky pre dosahovanie primeraných výchovno-vyučovacích výsledkov		
	motivuje žiakov k účasti na postupových súťažiach a predmetových olympiádach		
Súhrnné hodnotenie kritéria (max. 35 bodov)			

Žiak	rešpektuje danosti a potenciál žiaka, rozvíja silné stránky žiakovej osobnosti, vie motivovať žiakov k učeniu, rešpektuje názory žiakov		
	rozvíja u žiakov kľúčové kompetencie, vyššie úrovne poznávania žiakov, logické myslenie, kritické myslenie, analýzu, tvorivosť		
	rozvíja personálne zručnosti žiakov: samostatnosť, zodpovednosť, sebahodnotenie, sebaúctu, sebadôveru		
	vie riešiť problémy v triede, pri dozore nad žiakmi, na exkurziách, na výletoch, v škole v prírode		
	prístupuje k žiakom individuálne, pomáha žiakom so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, pracuje s nadanými a talentovanými žiakmi, žiakmi zo sociálne znevýhodneného prostredia		
Súhrnné hodnotenie kritéria (max. 30 bodov)			
Postoje	k plneniu povinností vyplývajúcich z náplne práce, plnenie úloh spoľahlivo, správne a včas		
	k plneniu úloh nad rámec pracovných povinností, mimoriadna prac. činnosť, aktivita		
	k profesijnému rozvoju, zvyšovaniu kvalifikácie, odbornosti - účasť na vzdelávacích aktivitách a formách kontinuálneho vzdelávania		
	k profilácii, zameraniu a stratégii školy - zapája sa do ich realizácie		
Súhrnné hodnotenie kritéria (max. 20 bodov)			
Iné úlohy	prínos pre školu – propagácia, prezentácia školy na verejnosti, spolupráca s rodičmi		
	spolupráca pri spracovaní, realizácii a hodnotení rozvojových projektov, programov školy, zavádzaní zmien a inovácií, spolupráca pri tvorbe ŠkVP		
	organizovanie a zapájanie sa do mimoškolských aktivít: besedy, karneval, športové aktivity, tvorivé dielne		
	tvorba učebného materiálu, didaktických testov, pracovných zošitov		
	aplikácia moderných princípov vo vzdelávacom procese, používanie IKT vo vyučovacom procese, práca s interaktívnou tabuľou		
	estetizácia prostredia triedy, školy		

3.5. Hodnotená oblasť: Pracovné správanie

Kritériá hodnotenia	Indikátory (ukazovatele)	Hodnotenie	
		hodnoteného (1 až 5)	hodnotiteľa (1 až 5)
Profesionálne správanie	dokáže hodnotiť a reflektovať svoj výchovno-vyučovací proces a vlastné správanie		
	pozná svoje silné a slabé stránky, uplatňuje sebahodnotenie vo vzťahu k práci a sebe samému		
	špeciálna činnosť- koordinátor, správca kabinetov, vedúci PK, MZ, výchovný poradca, oprava písomných prác, dozor nad žiakmi		
	vytvára priaznivú klímu v triede i v pracovnom kolektíve, vie pracovať v tíme a spolupracovať s učiteľmi		
	efektívne komunikuje s vedením školy, s kolegami, so žiakmi, s rodičmi....		
	vie riešiť konflikty, zvláda záťažové situácie		
	je rešpektovaný svojim okolím, má prirodzenú autoritu		
Súhrnné hodnotenie kritéria (max. 35 bodov)			

Normy	dodržiava interné predpisy		
	dodržiava a efektívne využíva pracovný čas s maximálnym využitím vyučovacieho a mimovyučovacieho procesu		
	správne vedie pedagogickú dokumentáciu		
	zúčastňuje sa pracovných porád a pedagogických rád – podáva podnety a návrhy pri riešení problémov		
	rešpektuje príkazy nadriadených		
Súhrnné hodnotenie kritéria (max. 25 bodov)			

3.6. Celkové hodnotenie oblastí

A	Pracovný výkon	Sumár hodnoteného	Sumár hodnotiteľa
	Edukačný proces (max. 35)		

	Žiak (max. 30)		
	Postoje (max. 20)		
	Iné úlohy (max. 35)		
Súhrnné hodnotenie oblasti (max. 120)			

B	Pracovné správanie	Sumár hodnoteného	Sumár hodnotiteľa
	Profesionálne správanie (max. 35)		
	Normy (max. 25)		
Súhrnné hodnotenie oblasti (max. 60)			

	Súhrnné hodnotenie oblastí	Sumár hodnoteného	Sumár hodnotiteľa
A	Pracovný výkon (max. 120)		
B	Pracovné správanie (max. 60)		
Celkové hodnotenie (max.180)			

3.7. Stupnica hodnotenia a percentuálne vyjadrenie celkového hodnotenia

5	mimoriadne dobré	aktívne, iniciatívne, samostatné, zodpovedné, včasné a spoľahlivé plnenie obsahu kritéria
4	veľmi dobré	plnenie obsahu kritéria s drobnými výhradami v porovnaní s hodnotou 5, ktoré znižujú úroveň činnosti obsiahnutej v kritériu
3	štandardné	priemerné plnenie obsahu kritériá, kolísavé výkony v závislosti od vonkajších vplyvov alebo vnútornej motivácie
2	čiastočne vyhovujúce	dostačujúce plnenie iba základných povinností nevyhnutých na splnenie obsahu kritériá, potreba pravidelnej kontroly pre splnenie cieľa obsiahnutého v kritériu

1	nevyhovujúce	nedostačujúce plnenie obsahu kritéria
---	--------------	---------------------------------------

3.8.Slovné hodnotenie s vyjadrením v percentách

- a) **100% - 91%** z celkových možných bodov hodnotenia - **mimoriadne dobré výsledky (180 - 163 bodov)**
- b) **90% - 61%** z celkových možných bodov hodnotenia – **veľmi dobré výsledky (162 - 109 bodov)**
- c) **60% - 31%**- z celkových možných bodov hodnotenia – **štandardné výsledky (108 - 55 bodov)**
- d) **30% - 11%** z celkových možných bodov hodnotenia – **čiastočne vyhovujúce výsledky (54 - 19 bodov)**
- e) **10% - 0%** z celkových možných bodov hodnotenia – **nevyhovujúce výsledky (18 - 0 bodov)**

4. Hodnotenie školy

Cieľom bude, aby žiaci, rodičia získali hodnoverné informácie o tom, ako zvládajú požiadavky na nich kladené. Zároveň slúži hodnotenie školy aj ako informačný zdroj pre verejnosť. Hodnotenie je zamerané na ciele, ktoré si škola stanovila, na ciele, ktoré sú v ŠkVP, na oblasti, v ktorých škola dosahuje dobré výsledky, ale i na tie, v ktorých sa jej nedarí. Zameriame sa na monitorovanie podmienok vzdelávania, spokojnosť s vedením školy, s učiteľmi, prostredia školy, celkovej jej klímy a atmosféry, disciplíny, na spokojnosť s hodnotením žiakov, s využitím mimovyučovacieho času a pod., s cieľom získať spätnú väzbu o kvalite školy, o spokojnosti žiakov, rodičov, učiteľov. Pri získavaní podkladov hodnotenia použijeme rozhovory, diskusie a dotazníky, SWOT analýzu.

Evalvácia v školstve predstavuje systematické zhromažďovanie, triedenie a vyhodnocovanie údajov s cieľom prijať ďalšie rozhodnutia, ktoré významne ovplyvnia ďalšiu činnosť vzdelávania a práce školy. Škola realizuje svoje vnútorné sebahodnotenie, cieľom ktorého je motivovať zamestnancov k sústavnému a pravidelnému overovaniu kvality svojej práce spätnou väzbou, Má pomôcť pri diagnostikovaní nedostatkov v práci učiteľa, triedy, školy s následne viesť k ich odstraňovaniu a motivovať v ďalšej práci.

Procesy hodnotenia sa uskutočňujú na úrovni: triedy (triedny učiteľ, ostatní učitelia vyučujúci v triede), školy (vedúci metodického združenia, predmetovej komisie, pedagogická

rada, vedenie školy, riaditeľ školy), regiónu a štátu (orgánu štátnej správy v školstve, iné orgány).

Evalvácia ako proces sebareflexie umožňuje zhromaždenie informácií o vlastnej škole, výkone pedagogickej profesie, odporúčaní pre ďalší rozvoj školy, pre inovácie stratégií školy. Kritériá a ukazovatela sebahodnotenia slúžia ako podklad permanentného monitorovania, hodnotenia a projektovania cieľov školy s prihliadnutím na špecifické podmienky.

Cieľom hodnotenia školy je :

- aby žiaci a ich rodičia, ako aj rodičia budúcich žiakov získali dostatočné a jasné informácie o škole, jej silných aj slabých stránkach, aby rodičia i verejnosť boli oboznámení s cieľmi, ktoré sú na žiakov kladené v ŠkVP,
- aby verejnosť poznala koncepčné zámery školy, aby sa rodičia a verejnosť oboznámili s úspechmi žiakov školy.

V oblasti hodnotenia školy monitorujeme :

- podmienky na vzdelávanie žiakov,
- prostredie školy, klímu školy,
- vyučovací proces, metódy, formy vyučovania,
- ďalšia úroveň práce a podpory žiakov so ŠVVP,
- výsledky vzdelávania a úspešnosť žiakov v rôznych oblastiach,
- výchovné problémy,
- riadenie školy.

Nástroje autoevalvácie úrovne školy :

- dotazníky pre žiakov a rodičov,
- rozhovory s učiteľmi,
- rozhovory učiteľov s rodičmi,
- kontrolná činnosť,
- analýza úspešnosti žiakov v súťažiach, olympiádach, ich umiestnenia v rámci mesta a regiónu,
- monitorovanie výsledkov žiakov v 9. ročníku,
- pravidelný kontakt so zástupcami rodičov v rade rodičov i v rade školy,
- SWOT analýza.

OBLASTI, V KTORÝCH ŠKOLA DOSAHUJE DOBRÉ VÝSLEDKY; OBLASTI, V KTORÝCH SÚ NEDOSTATKY A NÁVRHY OPATRENÍ NA SKVALITNENIE ÚROVNE VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
➤ prevažne dobrá úroveň výchovno-	➤ chýbajúca multifunkčná učebňa, učebňa

<p>vzdelávacieho procesu</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ viacročné výborné výsledky žiakov v súťažiach, hlavne v okresných kolách ➤ dostatok učiteľov cudzích jazykov umožňuje posilniť hodiny cudzích jazykov ➤ detašované pracovisko jednej psychologičky z CPPPaP v škole, starostlivosť o žiakov, poradenstvo pre pedagógov a rodičov ➤ vzdelávaním nadaných detí v škole sa vytvoril priestor aj pre týchto žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami v rámci celého okresu Šaľa ➤ veľmi dobré priestorové materiálne – technické podmienky školy ➤ kvalifikovanosť pedagogických zamestnancov ➤ široký výber záujmových útvarov ➤ dobrá spolupráca s Radou školy a s Radou rodičov ➤ žiaci 9. ročníka v celoslovenskom testovaní v matematike a slovenskom jazyku dosiahli lepšie výsledky ako je celoslovenský priemer ➤ stále skvalitňovanie materiálnych podmienok školy, výmena školského nábytku, ďalšia rekonštrukcia priestorov (telocvičňa) ➤ výborné podmienky na zavádzanie IKT do vyučovacieho procesu ➤ dobrá klíma školy, dobrý vzťah medzi učiteľmi a žiakmi, medzi učiteľmi a rodičmi ➤ práca so žiakmi so ŠVVP a ich integrácia do vyučovacieho procesu ➤ estetické prostredie školy a areálu školy, veľa zelene ➤ dobrá dostupnosť dopravnými prostriedkami pre žiakov z okolia ➤ dobrá spolupráca a vzťahy v kolektíve zamestnancov ➤ dobrá, aktívna spolupráca s materskými školami v okolí školy ➤ dostatočný záujem pedagógov sebavzdelávanie 	<p>cudzích jazykov, školská knižnica</p> <p>Opatrenia: získavanie finančných prostriedkov pomocou kvalitných projektov a sponzorov</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ problémové správanie sa niektorých žiakov, agresivita, vulgárnosť, nerešpektovanie pedagógov, nedostačujúce kompetencie školy v tejto oblasti, neobjektívne hodnotenie správania rodičmi týchto žiakov, nedostatočná komunikácia s rodičmi týchto žiakov <p>Opatrenia: zintenzívniť spoluprácu s rodičmi a odborníkmi ihneď po vzniknutí problému, zintenzívniť spoluprácu so sociálnymi pracovníkmi a kurátormi, políciou, prijímanie výchovných opatrení, návrhy na zaradenie do diagnostických zariadení</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ výrazne nepriaznivý demografický vývoj, celkový pokles žiakov v meste Šaľa aj v škole <p>Opatrenia: väčšia propagácia školy v mestskej a regionálnej tlači, v MŠ, na web stránke školy, organizovanie dní otvorených dverí pre rodičov</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ nedostatočné využívanie IKT vo vyučovacom procese v jednotlivých predmetoch napriek dobrým podmienkam <p>Opatrenie: vzdelávanie pedagog. zamestnancov zamerané na využívanie IKT vo vyučovacom procese– ukážky činností, hmotné zainteresovanie učiteľov</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ nesystematická prezentácia vlastnej práce a výsledkov na verejnosti <p>Opatrenie : ustanoviť v každom metodickom orgáne zamestnanca zodpovedného za túto oblasť školy</p> <p>Hrozby</p>
---	--

Príležitosti

• zapojenie sa do projektov v rámci EÚ, MŠVVaŠ SR získavanie grantov • väčšia zainteresovanosť rodičov a verejnosti do problémov školy • podpora vzdelávania pedagógov • vybudovanie multimedialnej knižnice • dobudovanie športového areálu • zvýšenie podpory zo strany rodičov	• pri poklese žiakov nedostatok finančných prostriedkov na prevádzku školy • nedostatok nových učebníc

IV. Učebný plán

UČEBNÝ PLÁN - Základná škola J.C. Hronského, Krátka ul.č. 2, Šaľa

ISCED 1 - primárne vzdelávanie

Vzdelávacia oblasť	Predmet/ročník	1.	2.	3.	4.	Spolu
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra	9	7	8	7	31
	anglický jazyk a))	2	2	3	3	10
						41
Príroda a spoločnosť	prírodoveda	1	1	2	2	6
	vlastiveda	0	1	1	2	4
						10
Človek a hodnoty	etická výchova / náboženská výchova b))	1	1	1	1	4
	spoločenská výchova	0	1	0	0	1
	dopravná výchova	1	1	0	0	2
						7
Matematika a práca s informáciami	matematika	4	4	5	5	18
	informatická výchova c))	1	1	1	1	4
						22
Človek a svet práce	pracovné vyučovanie	0	0	0	1	1
						1
Umenie a kultúra	výtvarná výchova	1	1	1	1	4
	hudobná výchova	1	1	1	1	4
						8
Zdravie a pohyb	telesná výchova	2	2	2	2	8
						8
Spolu : povinná časť a voliteľné hodiny		23	23	25	26	97

ISCED 1 – poznámky k učebnému plánu

- a) Predmet anglický jazyk sa vyučuje v skupinách, ktoré sa môžu naplňať do počtu 17 žiakov. Skupiny možno vytvárať aj zo žiakov rôznych tried toho istého ročníka.

- b) Na vyučovanie predmetu etická výchova alebo náboženská výchova možno spájať žiakov rôznych tried toho istého ročníka a vytvárať skupiny s najvyšším počtom žiakov 20, jeden z predmetov je povinne voliteľný.
- c) Na vyučovanie predmetu infromatická výchova možno triedu rozdeliť na skupiny, ktoré sa naplňajú do počtu najviac 17 žiakov.

Ďalšie poznámky:

- V školskom roku 2012/2013 majú žiaci štvrtého ročníka 26 vyučovacích hodín, títo žiaci mali v treťom ročníku 25 vyučovacích hodín, v druhom ročníku 23 vyučovacích hodín a v prvom ročníku 22 vyučovacích hodín. Spolu je to v prvom až štvrtom ročníku 96 vyučovacích hodín, čo je v súlade s rámcovými učebnými plánmi.
- V školskom roku 2012/2013 majú žiaci tretieho ročníka 25 vyučovacích hodín, títo žiaci mali v druhom ročníku 23 vyučovacích hodín, v prvom ročníku 22 vyučovacích hodín a vo štvrtom ročníku (šk. rok 2013/2014) budú mať 26 vyučovacích hodín. Spolu je to v prvom až štvrtom ročníku 96 vyučovacích hodín, čo je v súlade s rámcovými učebnými plánmi.
- V školskom roku 2012/2013 majú žiaci druhého ročníka 23 vyučovacích hodín, títo žiaci mali v prvom ročníku 23 vyučovacích hodín, v treťom a štvrtom ročníku budú mať 25 vyučovacích hodín. Spolu je to v prvom až štvrtom ročníku 96 vyučovacích hodín, čo je v súlade s rámcovými učebnými plánmi.
- V školskom roku 2012/2013 majú žiaci prvého ročníka 23 vyučovacích hodín, títo žiaci budú mať v druhom ročníku 23 vyučovacích hodín, v treťom a štvrtom ročníku 25 vyučovacích hodín. Spolu je to v prvom až štvrtom ročníku 96 vyučovacích hodín, čo je v súlade s rámcovými učebnými plánmi.

V. Učebné osnovy

„ Žiak nie je nádoba, ktorú treba naplniť, ale pochodňa, ktorú treba zapáliť „

**Školský vzdelávací program
Šanca pre všetkých ISCED 1**

OBSAH

I. VŠEOBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY 9

1. CHARAKTERISTIKA A VEĽKOSŤ ŠKOLY	9
2. PRIESTOROVÉ A MATERIÁLNO – TECHNICKÉ PODMIENKY ŠKOLY	10
3. ORGANIZAČNÉ PODMIENKY VÝCHOVY A VZDELÁVANIA.....	11
4. CHARAKTERISTIKA ŽIAKOV	14
5. CHARAKTERISTIKA PEDAGOGICKÉHO ZBORU	14
6. ĎALŠIE VZDELÁVANIE PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV.....	16
7. ORGANIZÁCIA PRIJÍMACIEHO KONANIA.....	CHYBA! ZÁLOŽKA NIE JE DEFINOVANÁ.
8. DLHODOBÉ PROJEKTY A MEDZINÁRODNÁ SPOLUPRÁCA.....	CHYBA! ZÁLOŽKA NIE JE DEFINOVANÁ.
9. SPOLUPRÁCA S RODIČMI A INÝMI SUBJEKTMI.....	CHYBA! ZÁLOŽKA NIE JE DEFINOVANÁ.
10. ŠKOLA AKO ŽIVOTNÝ PRIESTOR.....	CHYBA! ZÁLOŽKA NIE JE DEFINOVANÁ.
11. PODMIENKY NA ZAISTENIE BEZPEČNOSTI A OCHRANY ZDRAVIA A HYGIENU PRI VÝCHOVE A VZDELÁVANÍ. CHYBA! ZÁLOŽKA NIE JE DEFINOVANÁ.	

II. CHARAKTERISTIKA ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU..CHYBA! ZÁLOŽKA NIE JE DEFINOVANÁ.

„ŠANCA PRE VŠETKÝCH“..... CHYBA! ZÁLOŽKA NIE JE DEFINOVANÁ.

1. PEDAGOGICKÝ PRINCÍP ŠKOLY (VLASTNÉ CIELE VÝCHOVY A VZDELÁVANIA)	CHYBA! ZÁLOŽKA NIE JE DEFINOVANÁ.
2. ZAMERANIE ŠKOLY	CHYBA! ZÁLOŽKA NIE JE DEFINOVANÁ.
2.1. Stupeň vzdelania: ISCED 1	Chyba! Záložka nie je definovaná.
2.2. Profil absolventa ISCED 1.....	Chyba! Záložka nie je definovaná.
2.3. Pedagogické stratégie	Chyba! Záložka nie je definovaná.
2.4. Zabezpečenie výučby žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami ... Chyba! Záložka nie je definovaná.	
3. PRIEREZOVÉ TÉMY	CHYBA! ZÁLOŽKA NIE JE DEFINOVANÁ.
3.1. Multikultúrna výchova.....	Chyba! Záložka nie je definovaná.
3.2. Mediálna výchova.....	Chyba! Záložka nie je definovaná.
3.3. Osobnostný a sociálny rozvoj	Chyba! Záložka nie je definovaná.
3.4. Environmentálna výchova	Chyba! Záložka nie je definovaná.
3.5. V oblasti postojev a hodnôt nadobudne žiak schopnosť:	Chyba! Záložka nie je definovaná.
3.6. Dopravná výchova - výchova k bezpečnosti v cestnej premávke.....	Chyba! Záložka nie je definovaná.
3.7. Ochrana života a zdravia	Chyba! Záložka nie je definovaná.
3.8. Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra	Chyba! Záložka nie je definovaná.
3.9. Tvorba projektu a prezentačné zručnosti	Chyba! Záložka nie je definovaná.
4. FINANČNÁ GRAMOTNOSŤ	CHYBA! ZÁLOŽKA NIE JE DEFINOVANÁ.
4.1. Charakteristika	Chyba! Záložka nie je definovaná.
4.2. Témy	Chyba! Záložka nie je definovaná.

III. VNÚTORNÝ SYSTÉM KONTROLY ..CHYBA! ZÁLOŽKA NIE JE DEFINOVANÁ.

1. HODNOTENIE VZDELÁVACÍCH VÝSLEDKOV ŽIAKOV V ŠKOLE.....	CHYBA! ZÁLOŽKA NIE JE DEFINOVANÁ.
1.1. Zásady pre hodnotenie výkonu žiaka:	Chyba! Záložka nie je definovaná.
1.2. Zásady hodnotenia	Chyba! Záložka nie je definovaná.
1.3. Získavanie podkladov na hodnotenie	Chyba! Záložka nie je definovaná.
1.4. Hodnotenie prospechu a správania	Chyba! Záložka nie je definovaná.
1.5. Postup pri hodnotení žiaka	Chyba! Záložka nie je definovaná.
1.6. Hodnotenie žiaka v náhradnom termíne	Chyba! Záložka nie je definovaná.
1.7. Všeobecné zásady hodnotenia žiaka so ŠVVP	Chyba! Záložka nie je definovaná.
2. VNÚTORNÝ SYSTÉM KONTROLY A HODNOTENIA ZAMESTNANCOV.....	CHYBA! ZÁLOŽKA NIE JE DEFINOVANÁ.
2.1. Ciele kontroly:.....	Chyba! Záložka nie je definovaná.
2.2. Formy, metódy a spôsob kontroly :	Chyba! Záložka nie je definovaná.
2.3. Oblasti kontrolnej činnosti.....	Chyba! Záložka nie je definovaná.

3. POSTUP PRI REALIZÁCIÍ HODNOTWENIA PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV A ODBORNÝCH ZAMESTNANCOV **CHYBA! ZÁLOŽKA NIE JE DEFINOVANÁ.**

- 3.1. Vnútorňý systém kontroly a hodnotenie zamestnancov školy..... **Chyba! Záložka nie je definovaná.**
- 3.2. Systém hodnotenia pedagogických zamestnancov. .... **Chyba! Záložka nie je definovaná.**
- 3.3. Stupnica hodnotenia..... **Chyba! Záložka nie je definovaná.**
- 3.4. Hodnotená oblasť: Pracovný výkon ..... **Chyba! Záložka nie je definovaná.**
- 3.5. Hodnotená oblasť: Pracovné správanie..... **Chyba! Záložka nie je definovaná.**
- 3.6. Celkové hodnotenie oblastí..... **Chyba! Záložka nie je definovaná.**
- 3.7. Stupnica hodnotenia a percentuálne vyjadrenie celkového hodnotenia..... **Chyba! Záložka nie je definovaná.**
- 3.8. Slovné hodnotenie s vyjadrením v percentách ..... **Chyba! Záložka nie je definovaná.**

4. HODNOTENIE ŠKOLY ..... **CHYBA! ZÁLOŽKA NIE JE DEFINOVANÁ.**

IV. UČEBNÝ PLÁN..... CHYBA! ZÁLOŽKA NIE JE DEFINOVANÁ.

V. UČEBNÉ OSNOVY ..... CHYBA! ZÁLOŽKA NIE JE DEFINOVANÁ.

Školský vzdelávací program pre 1. stupeň základnej školy

Vzdelávací program

Stupeň vzdelania	ISCED 1
Dĺžka štúdia:	štyri roky
Vyučovací jazyk:	slovenský
Študijná forma:	denná
Druh školy:	štátna
Predkladateľ:	základná škola
Názov školy:	Základná škola Jozefa Cígera Hronského
Adresa:	Krátka 2, 927 01 Šaľa
IČO:	37861417
Riaditeľ školy:	Mgr. Jarmila Husáriková
Koordinátor pre tvorbu ŠkVP:	Mgr. Katarína Grznárová
Kontakty:	Telefón: 031 770 5811 Fax: 031 701 6881 e-mail: zskratka@centrum.sk www.zskrsala.sk
Zriaďovateľ:	Mesto Šaľa
Adresa:	Námestie Sv. Trojice 7, 927 15 Šaľa
Kontakt:	031 770 5983

Dátum a miesto vydania: 31. 08. 2012

Názov a adresa školy	Základná škola J.C. Hronského, Krátka 2, 927 01 Šaľa
Názov školského vzdelávacieho programu	Šanca pre všetkých
Stupeň vzdelania	ISCED 1 – primárne vzdelávanie
Dĺžka štúdia	Štyri roky
Forma štúdia	Denná
Druh školy	Štátna
Dátum schválenia ŠkVP	27.08. 2008
Miesto vydania	Základná škola J.C. Hronského, Krátka 2, 927 01 Šaľa
Platnosť ŠkVP	od 1.09. 2012

Kontakty:

Titul, meno, priezvisko	Pracovná pozícia	Telefón, fax	e-mail
Mgr. Jarmila Husáriková	riaditeľka školy	031 771 6881	zskratka@centrum.sk
Mgr. Katarína Keselyová	zástupkyňa riaditeľky školy 5.-9. ročník	031 771 6882	zskratka@centrum.sk
Mgr. Jana Lenická	výchovná poradkyňa	031 7705811	zskratka@centrum.sk

Zriaďovateľ: Mesto Šaľa
Námestie Sv. Trojice 7
927 15 Šaľa
Tel.: 031 770 5983

V Šali dňa 31. 08.2012

Mgr. Jarmila Husáriková
riaditeľka školy

Platnosť Revidovanie	Dátum	Zaznamenanie inovácie, zmeny, úpravy a pod.
Platnosť ŠkVP od	01.09. 2008	
Revidovanie	26.8. 2009	<ul style="list-style-type: none"> • Zmena UP v 6. ročníku – znížená dotácia v predmete fyzika z 2 na 1 hodinu týždenne • Zmena hodnotenia výchovných predmetov v triedach pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním - výchovné predmety okrem ETV / NAV sa klasifikujú
Platnosť ŠkVP od	1.9. 2009	
Revidovanie	26.8. 2010	<ul style="list-style-type: none"> • Zníženie počtu hodín - 5. ročník Geografia na 1 vyučovaciu hodinu týždenne • Zvýšenie počtu hodín – 5. ročník Dejepis na 2 vyučovacie hodiny týždenne • Zavedenie predmetu Finančná gramotnosť v 6. ročníku v triedach pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním
Platnosť ŠkVP od	1.9. 2010	
Revidovanie	26.8. 2011	<ul style="list-style-type: none"> • V 1. roč. sú posilnené o 0,5 hod tieto predmety ETV/NAV, PRV, DOV • V 2. roč. sú posilnené predmety SJL a DOV o 1 hod. • V 5. ročníku bol zavedený nový predmet Regionálna výchova – 1 hod. týždenne • V 5. ročníku sa bude učiť dejepis 1 hod. týždenne • 0,5 hod. OBN z 8. roč. sa presunula do 9. roč. a bude sa vyučovať v školskom roku 2012/2013 • 0,5 hod. VYU z 9. roč. sa presunula do 8. roč. a vyučuje sa v školskom roku 2011/2012 • V školskom roku 2011/2012 sa bude v 5. roč. vyučovať Regionálna výchova 1 hod. týždenne a v 6. roč. Finančná gramotnosť 1 hod. týždenne v triedach pre žiakov so

		všeobecným intelektovým nadaním
Platnosť ŠkVP od	01.09. 2011	
Revidovanie	31.08.2012	
Platnosť ŠkVP od	od 01.09.2012	<ul style="list-style-type: none"> • revidovaný celý školský vzdelávací program, rozdelený na ŠkVP pre ISCED 1, ŠkVP ISCED 2, ISCED 1 – žiaci so všeobecným intelektovým nadaním, ISCED 2 – žiaci so všeobecným intelektovým nadaním • vo všetkých častiach boli doplnené aktuálne údaje o škole a doplnené chýbajúce časti II. Charakteristika ŠkVP • upravené učebné plány vo všetkých častiach ŠkVP
Revidovanie		<ul style="list-style-type: none"> • revidované učebné osnovy všetkých predmetov v súlade s platnými štandardami Štátneho vzdelávacieho programu
Platnosť ŠkVP od	od 01.09. 2012	
Revidovanie	26.08. 2013	<ul style="list-style-type: none"> • od 01.09. 2013 jedna zástupkyňa riaditeľky školy pre roč. 1. – 9. – Mgr. Katarína Keselyová • od 01.09. 2013 Mgr. Zuzana Kováčsová je členkou Rady školy namiesto PaedDr. Silvie Bereczovej (MD) • prílohu č. 1 tvoria strany ŠkVP, na ktorých sú hrubým typom písma vyznačené zmeny k školskému roku 2013/2014
Platnosť ŠkVP od	od 01.09. 2013	
Revidovanie		
Platnosť ŠkVP od		
Revidovanie		
Platnosť ŠkVP od		
Revidovanie		
Platnosť ŠkVP od		
Revidovanie		
Platnosť ŠkVP od		
Revidovanie		

Školský vzdelávací program: Šanca pre všetkých
Základná škola Jozefa Cígera Hronského; Krátka ul. 2, 927 01 Šaľa

Platnosť ŠkVP od		
Revidovanie		
Platnosť ŠkVP od		
Revidovanie		
Platnosť ŠkVP od		
Revidovanie		

Rada školy pri ZŠ J.C. Hronského, Krátka ul.č.2, Šaľa prerokovala na svojom zasadnutí dňa 14. 09. 2012 Školský vzdelávací program, podľa ktorého sa začne vyučovať od školského roku 2012/2013.

Za radu školy:

Mgr. Benedikt Varga
predseda rady školy

V Šali dňa 14.09.2012

I. Všeobecná charakteristika školy

1. Charakteristika a veľkosť školy

Základná škola J.C. Hronského na Krátkej ul. v Šali bola otvorená 1.9. 1984 ako piata základná škola v meste Šaľa, v ktorom je v súčasnosti druhou najmladšou ZŠ. Jej súčasťou je aj školský klub detí a školská jedáleň.

Nachádza sa v tichej časti mesta, na kraji sídliska, neďaleko od centra. Areál školy je rozľahlý, starostlivo udržiavaný, plný zelene a v popoludňajších hodinách a cez víkend slúži ako oddychová zóna nielen pre žiakov, ale aj pre obyvateľov z okolia.

Budova školy sa skladá z pavilónov, má prízemie a poschodie. Jej súčasťou sú aj dve telocvične pripojené k škole spojovacou chodbou. Veľkým pozitívom je rekonštrukcia celej budovy, ktorá sa uskutočnila v roku 2005 zo štrukturálnych fondov Európskej únie, čím budova získala nový, moderný, estetický vzhľad s bezbariérovým vstupom do nej. Celá budova sa zateplila, opravila a zateplila sa aj strecha, vymenili sa okná, podlahy, uskutočnili sa viaceré murárske práce a vnútorná maľovka školy. Realizovala sa aj rekonštrukcia a výmena svietidiel vo všetkých priestoroch školy. Dôležitým krokom bola inštalácia termoregulačných ventilov na všetkých radiátoroch v budove školy.

Základná škola je plnoorganizovaná, má deväť ročníkov, v ktorých sa v súčasnosti nachádzajú dve až tri paralelné triedy, z nich je jedna pre žiakov s intelektovým nadaním. Pôvodne bola škola konštruovaná ako osemnásťtriedna ZŠ, počet tried bol v minulosti vždy vyšší a v posledných rokoch sa počet tried postupne znižoval až na súčasných 20 tried. Priemerný počet žiakov v triede bol okolo 20, v súčasnosti sa priemer znížil zhruba na 17 žiakov v triede. V školskom klube detí (ŠKD) bolo v posledných rokoch zapísaných v šiestich oddeleniach cca 150 žiakov, v súčasnosti je to okolo 100 žiakov v štyroch oddeleniach.

Na začiatku školského roku 2013/2014 má škola 334 žiakov v dvadsiatich dvoch triedach nasledovne:

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	2013/14
Počet tried celkom	4	2	3	2	2	3	2	2	2	22
z toho pre nadané deti	2	1	1	1	1	1	1	1	1	10
oddelenia ŠKD	1	1	1	1	0	0	0	0	0	4
Počet žiakov	45	34	37	36	33	47	28	37	37	334
z toho individ. integrovan.	0	0	3	2	2	3	0	1	4	15
z toho v tried. pre nadané deti	17	15	7	15	12	15	12	12	15	120
v ŠKD	29	25	29	20	0	0	0	0	0	103

2. Priestorové a materiálne – technické podmienky školy

Škola má 34 učební :

- v školskom roku **2013/2014** sa bude využívať na výchovno-vzdelávaciu jednotlivých tried činnosť **22** učební, na prízemí sa nachádzajú učebne 1. – 4. ročníka a na poschodí 5. – 9. ročníka
- odborné učebne 9: fyzikálna, tri počítačové učebne, chemická učebňa, dve učebne s interaktívnou tabuľou, dielňa, kuchynka, tri učebne na delené vyučovanie, **žiacka knižnica s interaktívnou tabuľou**
- telocvične: 2 – klasická a gymnastická
- kabinety: 16 – slúžia ako pracovne pedagogických zamestnancov a psychologičky a zároveň sú v nich umiestnené pomôcky a iný školský materiál
- zborovňa : 1 – využíva sa na porady a iné zasadnutia pedagogických a nepedagogických zamestnancov
- kancelárie: 5 – pracovne riaditeľky školy, zástupkyň riaditeľky školy, ekonómky, oddelenia PAM a sekretariát u vedúcej ŠJ
- školská jedáleň – kapacita 160 miest.

Školský klub detí nemá vlastné priestory, činnosť sa uskutočňuje v niektorých učebniach 1.-4. ročníka.

Učebne sú vo veľmi dobrom technickom a hygienickom stave. Vybavené sú školským nábytkom. Vo všetkých učebniach jednotlivých ročníkov boli postupne vymenené staré dvojmiestne školské lavice za nové jednomiestne. Vymenili sa aj stoličky, z ktorých sú mnohé spolu s lavicami nastaviteľné na požadovanú výšku žiaka. Nové lavice v 1. – 9. roč. sú rozlíšené farbou i veľkosťou a zodpovedajú hygienickým normám. Nevyhnutnosťou je postupná výmena lavíc a stoličiek vo všetkých ročníkoch. Z odborných učební prešla rekonštrukciou fyzikálna učebňa, do pracovných stolov boli zabudované elektrické rozvody s pripojením na centrálny zdroj elektrického napätia, ktorý je umiestnený v učebni.

V posledných rokoch boli vybudované tri počítačové učebne. Väčšia učebňa je vybavená 16 počítačmi, dataprojektorom, keramikou tabuľou, k dispozícii je notebook, digitálny fotoaparát, videokamera. Menšia učebňa je vybavená 14 počítačmi. Tretia učebňa sa vybavila novým školským nábytkom, 14 počítačmi, 3 notebookmi, tlačiarňou a dataprojektorom. Softvérové vybavenie počítačových učební pozostáva z nainštalovaného programu MS OFFICE XP, resp. 2003, Open Office, Imagine a z ďalších programov, ako sú CABRI GEOMETRIA, výučbové programy LUMI – SK (ANJ, NEJ, SJL, MAT), LEXICON 2002 (ANJ, NEJ), encyklopedické programy s rôznym výučbovým zameraním. Zakúpili sme ďalšiu interaktívnu tabuľu s príslušenstvom. Inštalácia aj s potrebným zaškolením pedagógov sa uskutočnilo začiatkom septembra 2012. Rozšíril sa tak priestor pre skvalitnenie výučby modernou technikou.

Pokračovala rekonštrukcia v oboch telocvičniach. Vymenili sa všetky okná. Uskutočnila sa aj čiastočná rekonštrukcia osvetlenia telocvične. Opravili a zateplili sa strechy na oboch telocvičniach a spojovacej chodbe. Nevyhnutná však bude rekonštrukcia paluboviek v oboch telocvičniach a zateplenie fasád. Telovýchovné kabinety sú vybavené dostatočným množstvom rôznych druhov lôpt, priebežne sa zakupuje aj iný potrebný materiál.

Učebné pomôcky pre jednotlivé predmety sa neustále dopĺňajú a modernizujú, aj keď celkové vybavenie bude potrebné aj v nasledujúcom období naďalej aktualizovať a modernizovať. Dopĺňa sa didaktická technika, CD prehrávače, DVD prehrávač, interaktívne tabule,

k dispozícii sú televízory, videoprehrávač, mapy, nástenné obrazy, knihy, odborné časopisy, kopírovacie stroje, tlačiarne, počítačové programy, rôzne audionahrávky. Fond pomôcok sa podarilo obohatiť aj vďaka zapojeniu sa školy do projektu Historicko-náučný chodník regiónu Šaľa.

Nedostatkom je chýbajúca jazyková učebňa, resp. jazykové laboratórium, multifunkčná odborná učebňa s interaktívnou tabuľou. **Zriadila sa nová školská knižnica.**

Všetky priestory v budove vyhovujú hygienickým normám. Od roku 2005 sa pravidelne vykonáva oprava maľovky, ktorá sa poškodí počas roka, uskutočnila sa komplexná rekonštrukcia hygienických zariadení, ktoré sú vybavené všetkým potrebným hygienickým materiálom v dávkovacích nádobách.. Ukončila sa rekonštrukcia osvetlenia. Chodby, triedy na poschodí a vstupné priestory s chodbami sa vybavili kamerovým systémom, ktorý slúži hlavne na monitorovanie správania sa žiakov 5. – 9. ročníka, má zabrániť poškodzovaniu interiéru školy. Celá budova školy je zabezpečená poplašným systémom napojeným na mestskú políciu. V škole funguje školský rozhlas, ktorý tiež prešiel rekonštrukciou a bol modernizovaný. Klasické zvonenie bolo nahradené hudobným s veľkým počtom rôznych melódií. Interiér je doplnený množstvom izbových rastlín, o ktoré sa starajú žiaci aj zamestnanci. Steny sú dopĺňané tematickými a príležitostnými nástenkami. Cieľom neustáleho skvalitňovania priestorového, materiálneho, technického a hygienického vybavenia je vytváranie čo najlepších podmienok pre kvalitný výchovno-vzdelávací proces, ktorý chceme uskutočňovať v príjemnom, estetickom a moderne vybavenom prostredí školy.

Areál školy je veľmi rozľahlý, s veľkou rozlohou trávnatých plôch a ostatnej zelene (vyše 300 kríkov, viac ako 300 stromov). Slúži ako relaxačno-športová zóna žiakov, obyvateľov a záujmových skupín z mesta, jej dominantou je trávnaté futbalové ihrisko s dvoma prenosnými hliníkovými bránami. Udržiavanie zelene si vyžaduje stálu pozornosť a starostlivosť príslušných zamestnancov. Prínosom by bola rekonštrukcia súčasného asfaltového ihriska na multifunkčné ihrisko s novou povrchovou úpravou, vybudovanie doskočiska a rekonštrukcia bežeckej dráhy. Na všetkých plochách sa však aj v ich súčasnom stave dá vykonávať športová činnosť a slúžia na hodiny telesnej a športovej výchovy.

V areáli sa nachádza aj učebňa v prírode, ktorá sa využíva na vyučovanie rôznych predmetov, našou ambíciou je jej doplnenie o ďalšie vybavenie slúžiace aj na relax žiakov a detí v ŠKD. Súčasťou areálu sú aj dve átriá, stredné átrium je plné drevín a inej zelene a slúži aj na vyučovanie prírodovedy a biológie.

Množstvo trávnatých plôch je náročné na celkovú údržbu, preto má škola zabezpečené aj dostatočné vybavenie (napr. dve malotraktorové kosačky, krovinorez, malá kosačka a pod.). Bola vybudovaná studňa a zakúpil sa aj polievací stroj. Celkovo pôsobí areál hlavne vďaka množstvu zelene veľmi dobrým dojmom a radi ho navštevujú aj rodičia s deťmi a trávia tu voľný čas rôznymi aktivitami, čo je aj súčasťou našej filozofie Otvorenej školy. Všetky učebne a ostatné priestory školy umožňujú realizovať školský vzdelávací program.

3. Organizačné podmienky výchovy a vzdelávania

Základná škola v súlade s princípmi a cieľmi výchovy a vzdelávania podporuje rozvoj osobnosti žiaka vychádzajúc zo zásad humanizmu, rovnakého zaobchádzania, tolerancie, demokracie a vlastenectva, a to po stránke rozumovej, mravnej, etickej, estetickej, pracovnej a telesnej. Poskytuje žiakovi základné poznatky, zručnosti a schopnosti v oblasti jazykovej,

prírodovednej, spoločenskovednej, umeleckej, športovej, zdravotnej, dopravnej a ďalšie poznatky a zručnosti potrebné na jeho orientáciu v živote a v spoločnosti a na jeho ďalšiu výchovu a vzdelávanie.

Základná škola zabezpečuje výchovu a vzdelávanie prostredníctvom vzdelávacích programov, ktoré poskytujú základné vzdelanie:

- primárne vzdelanie, ktoré získa žiak úspešným absolvovaním posledného ročníka ucelenej časti vzdelávacieho programu odboru vzdelávania pre 1. stupeň základnej školy,
- nižšie stredné vzdelanie, ktoré získa žiak úspešným absolvovaním posledného ročníka ucelenej časti vzdelávacieho programu odboru vzdelávania pre 2. stupeň základnej školy,

Základná škola má všetky ročníky, to znamená že je plnoorganizovaná. Má deväť ročníkov, s možnosťou zriadenia nultého ročníka. Člení sa na prvý a druhý stupeň, v ktorých sa vzdelávanie realizuje samostatnými, na seba naväzujúcimi vzdelávacími programami. Prvý stupeň základnej školy tvorí prvý až štvrtý ročník. Druhý stupeň základnej školy tvorí piaty až deviaty ročník. Najvyšší počet žiakov v triedach je nasledovný:

- 22 žiakov v triede prvého ročníka,
- 25 žiakov v triede druhého až štvrtého ročníka,
- 29 žiakov v triede piateho až deviateho ročníka,
- 12 žiakov v prvom až štvrtom ročníku v triedach pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním,
- 16 žiakov v piatom až deviatom ročníku v triedach pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním.

Určený počet žiakov možno v zmysle platných predpisov navýšiť (súhlas zriaďovateľa, súhlas rady školy).

Do triedy základnej školy možno začleniť žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, výkonom práv takéhoto žiaka nemôžu byť obmedzené práva ostatných žiakov.

Základná škola organizuje výlety, exkurzie, športový výcvik, školy v prírode a ďalšie aktivity. Vyučovanie sa začína o ôsmej hodine. Počet vyučovacích hodín v jednotlivých ročníkoch a predmetoch ustanovujú učebné plány školského vzdelávacieho programu.

Proces výchovy a vzdelávania sa uskutočňuje podľa rozvrhu hodín, ktorý je zverejnený v každej triede príslušného ročníka.

Vyučovacia hodina trvá 45-minút. Malé prestávky sú 10-minútové, hlavná - veľká prestávka je po tretej vyučovacej hodine a trvá 15-minút. Žiaci sa počas hlavnej prestávky zdržiavajú v určených priestoroch areálu školy, ak sú na to vytvorené priaznivé poveternostné podmienky. Obedňajšia prestávka pre žiakov prvého a druhého ročníka sa začína najneskôr po piatej vyučovacej hodine a pre žiakov tretieho až deviateho ročníka najneskôr po šiestej vyučovacej hodine v rozsahu 30-minút.

V prvom a druhom ročníku sa vyučuje najviac trikrát v týždni v jednom slede päť vyučovacích hodín, v treťom ročníku a vo štvrtom ročníku v jednom slede dvakrát v týždni šesť vyučovacích hodín, v piatom až deviatom ročníku v jednom slede najviac šesť vyučovacích hodín, žiaci piateho a šiesteho ročníka môžu mať v jednom dni v týždni najviac sedem vyučovacích hodín, žiaci siedmeho až deviateho ročníka môžu mať v jednom dni v týždni najviac osem vyučovacích hodín.

V triedach prvého až štvrtého ročníka vyučuje všetky predmety spravidla triedny učiteľ. Ak je to potrebné na zabezpečenie výchovno-vzdelávacej činnosti školy, niektoré predmety vyučujú aj iní pedagogickí zamestnanci, ktorí spĺňajú kvalifikačné predpoklady pre príslušný predmet.

Základná škola organizuje výlety, exkurzie, športový výcvik, školy v prírode a ďalšie aktivity po informovanom súhlase a dohode so zákonným zástupcom žiaka. V jednom informovanom

súhlase môže zákonný zástupca žiaka vyjadriť súhlas s uskutočnením viacerých aktivít. Pred uskutočnením každej aktivity poučí zodpovedný učiteľ žiakov o bezpečnosti a ochrane

zdravia. Pre žiakov, ktorí sa na uvedených aktivitách nezúčastnia, sa zabezpečí náhradné vyučovanie. Pre žiakov prvého až štvrtého ročníka môže škola organizovať jeden jednodňový výlet, pre žiakov piateho až deviatego ročníka dva jednodňové výlety alebo jeden dvojdňový výlet, ktorý možno predĺžiť o dva dni pracovného pokoja. Plavecký výcvik sa organizuje v rozsahu piatich pracovných dní alebo dvadsiatich vyučovacích hodín. Lyžiarsky výcvik sa koná formou sústredenej päťdňovej, maximálne sedemdnňovej výchovno-vzdelávacej činnosti v období mesiacov január až marec. Náklady spojené s rôznymi aktivitami hradí žiakovi jeho zákonný zástupca.

V škole sa výchova a vzdelávanie uskutočňuje v triedach a odborných učebniach vybavených podľa potrieb jednotlivých vyučovacích predmetov, ale aj na školskom pozemku, v telocvični a na školských ihriskách.

Triedy v jednotlivých ročníkoch označujeme rímskymi číslicami.

Triedy možno deliť na skupiny. Počet skupín a počet žiakov v skupine sa určí podľa priestorových, personálnych a finančných podmienok školy, podľa charakteru činnosti žiakov, podľa náročnosti predmetu s ohľadom na požiadavky ochrany zdravia a bezpečnosti práce. Na vyučovaní predmetov náboženská alebo etická výchova tvorí skupinu najviac 20 žiakov, na vyučovaní predmetov anglický jazyk, nemecký jazyk, informatická výchova a informatika, svet práce a technika je najvyšší počet žiakov 17.

Najvyšší počet žiakov na vyučovaní telesnej a športovej výchovy je 25.

Obdobie školského vyučovania sa začína 2. septembra a končí sa 30. júna nasledujúceho kalendárneho roka. Člení sa na prvý a druhý polrok. Prvý polrok sa začína 2. septembra a končí sa 31. januára nasledujúceho kalendárneho roka. Druhý polrok sa začína 1. februára a končí 30. júna.

Obdobie školských prázdnin tvoria jesenné prázdniny, vianočné prázdniny, polročné prázdniny, jarné prázdniny, veľkonočné prázdniny a letné prázdniny.

Termíny školských prázdnin v príslušnom školskom roku určuje ministerstvo školstva.

Prehľad vyučovania:

Hodina	Začiatok	Koniec
1.	8.00	8.45
2.	8.55	9.40
3.	9.50	10.35
4.	10.50	11.35
5.	11.45	12.30
6.	12.40	13.25
Obedňajšia prestávka 30-minút		
7.	14.00	14.45

Súčasťou školy je školský klub detí, ktorý navštevujú spravidla žiaci prvého až štvrtého ročníka. Maximálny počet detí v oddelení ŠKD je 25.

Prevádzka ŠKD je od 6.00 do 16. 30 hod.

Po ukončení vyučovania sa žiaci môžu zúčastňovať činnosti záujmových útvarov v rozsahu dve hodiny týždenne, 60 hodín ročne. Jedna hodina záujmového útvaru trvá 60 minút.

4. Charakteristika žiakov

Posledné roky boli charakterizované poklesom žiakov vo všetkých ročníkoch. Väčšinu žiakov tvoria deti zo školského obvodu určeného zriaďovateľom školy. V škole sa však vzdelávajú aj žiaci z iných častí mesta a v pomerne veľkom počte aj žiaci z okolitých obcí, čo je umožnené vďaka dostupnosti mestskej a prímestskej dopravy, keďže autobusová zastávka aj železničná stanica sa nachádzajú v blízkosti školy. Školu navštevujú žiaci z okolia aj vďaka vzdelávacím výsledkom, zameraniu školy na rozšírené vyučovanie cudzích jazykov posilnením hodín cudzích jazykov od prvého ročníka, ale aj vyučovaniu informatiky vo všetkých ročníkoch.

V triedach sa vzdeláva skupina žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia, niektorí z nich dosahujú veľmi dobré výsledky. Škola je otvorená aj žiakom so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ďalej len ŠVVP), ktorým vytvárame čo najlepšie podmienky vzdelávania. Títo žiaci sa vzdelávajú v bežných triedach, ale aj v triedach pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním (ďalej len VIN). Sú to žiaci s rôznymi poruchami učenia (napr. dyslexia, dysgrafia, dyskalkúlia) a správania. Dobrú skúsenosť máme aj so vzdelávaním žiakov s autizmom (traja žiaci). Títo žiaci vďaka svojmu intelektu a individuálnemu prístupu pedagógov sú integrovaní v bežnej triede a v triedach s VIN a dosahujú výborné výsledky. V škole vzdelávame aj žiakov so ŠVVP, ktorí sú integrovaní a pracujú podľa individuálnych vzdelávacích programov. Počet integrovaných žiakov sa postupne zvyšuje, v súčasnosti je ich **15** a ostatných žiakov so ŠVVP je približne 150, z toho žiakov s nadaním je okolo 110.

Ďalšiu skupinu tvoria žiaci so všeobecným intelektovým nadaním, ktorí sa vzdelávajú v samostatných triedach. V školskom roku 2013/2014 je zriadených päť tried v 1.- 4. ročníku, päť tried v 5. – 9. ročníku.

Vzdelávanie intelektovo nadaných žiakov má svoje špecifiká, vyučovanie sa prispôsobuje ich nadpriemerným intelektovým schopnostiam, obsah učiva jednotlivých predmetov sa rozširuje, prehĺbuje a obohacuje. Dôraz sa kladie na rozvoj tvorivosti, logického myslenia, žiaci vyhľadávajú informácie z rôznych zdrojov, učia sa ich spracovať a prezentovať v projektoch a ročníkových prácach. Vzdelávajú sa v neformálnej, partnerskej a priateľskej atmosfére.

5. Charakteristika pedagogického zboru

Celkový počet pedagogických zamestnancov je 34 (1 riaditeľka školy, **1** zástupkyňa riaditeľky školy, **12** učiteľov 1.- 4. ročníka, **2** asistentky žiaka, **13** učiteľov 1.-9. ročníka, 4 vychovávateľky, **1 školský psychológ**. Stavebným kameňom kvalitného vzdelávania je pedagogická a odborná spôsobilosť a skúsenosti učiteľov, preto aj pedagogický kolektív tvoria kvalifikovaní učitelia a vychovávatelia. Priemerný vek pedagogického kolektívu je 46 rokov. Kolektív tvoria učitelia s dlhoročnou praxou, no v poslednom období v ňom pracoval väčší počet mladších učiteľov, ktorí preukazovali skutočný záujem o prácu učiteľa. V pedagogickom kolektíve sa v poslednom období uskutočnili viaceré personálne zmeny, zapríčinené objektívnymi dôvodmi (odchod pedagogických zamestnancov do starobného dôchodku, materskú dovolenku, prácu do zahraničia), čím sa narušila viacročná stabilita i aprobačná vyváženosť kolektívu. Vzniknutá situácia bola riešená príchodom nových kvalifikovaných pedagógov i absolventov, ktorí v škole absolvovali adaptačné vzdelávanie. Viacerí z nich už ukončili pracovný pomer na dobu určitú z dôvodu návratu pedagógov, ktorých zastupovali, alebo z dôvodu znižovania počtu tried, tým postupne dochádzalo

k opätovnej stabilizácii pedagogického zboru, ktorá však bude ešte pokračovať ďalšie dva-tri roky a bude ovplyvňovaná aj počtom tried v 1. až 9. ročníku. Vzhľadom na profiláciu školy kritická bola hlavne situácia vo vyučovaní anglického a nemeckého jazyka, priebežne sa však darilo získať kvalifikovaných učiteľov cudzích jazykov a v súčasnosti (od šk. roka 2012/2013) by sa vyučovanie cudzích jazykov malo opäť stabilizovať. Odbornosť vyučovania je ovplyvnená aj aprobačným zložením (traja učitelia s aprobáciou biológia, žiaden učiteľ s aprobáciou dejepis). Vzhľadom na pokles počtu tried a aprobačné zloženie učiteľov nie je možné v súčasnosti prijať kvalifikovaného učiteľa dejepisu, techniky, ani odborne vyučovať hodiny občianskej náuky. Neodborne sa teda vyučujú hodiny občianskej náuky, hodiny dejepisu, svet práce a technika, **geografie**.

V škole pracuje výchovná poradkyňa s aprobáciou výtvarná výchova – psychológia – etická výchova, ktorá sprostredkuje žiakom a ich zákonným zástupcom pedagogické, psychologické a iné služby, ktoré koordinuje v spolupráci s triednymi učiteľmi a vedením školy, ako aj s odbornými zamestnancami poradenských zariadení. V škole dlhodobo pracovali dve psychologičky. V súčasnosti má elokované pracovisko v našej škole jedna psychologička, ktorá je k dispozícii žiakom, rodičom i pedagógom dva dni v týždni. Odborné psychologické služby sú zamerané najmä na rozvíjanie zdravého osobnostného rozvoja a psychického zdravia žiakov. Realizuje diagnostiku a výber žiakov do tried pre nadané deti a špecializuje sa aj na prácu s týmito žiakmi. **Škola má 1 školského psychológa na čiastočný úväzok.**

Deväť pedagógov vykonáva funkciu vedúcich metodických orgánov v škole, z toho dve v metodických združeniach v 1.-4. ročníku, jedna v ŠKD. Jedna učiteľka je vedúcou okresnej sekcie anglického jazyka a jedna vychovávateľka vedúcou sekcie školského klubu detí. Riaditeľka školy je členkou školskej komisie pri mestskom zastupiteľstve.

Pedagogickí zamestnanci vykonávajú aj funkciu koordinátorov prevencie drogových závislostí, environmentálnej výchovy, prevencie pred šikanovaním a projektu školy podporujúcej zdravie, výchovy k ľudským právam, výchovy k manželstvu a rodičovstvu a informatizácie.

Koordinátor prevencie drogových závislostí pracuje v oblasti protidrogovej prevencie, v súlade s Národným programom boja proti drogám a prevencie drogových závislostí. Úlohy v prevencii protidrogových závislostí má zapracované v pláne práce. Spolupracuje so školským psychológom, triednymi učiteľmi a učiteľmi etickej výchovy, koordinuje aktivity s protidrogovou tematikou v rámci školy, realizuje monitoring úrovne vedomostí žiakov o problematike drog, vyhodnocuje dotazníky zamerané na mapovanie postojov žiakov k problematike drog a ich užívaniu, propaguje formou nástieniek zdravý životný štýl bez návykových látok, odovzdáva pedagogickej rade dôležité informácie týkajúce sa tejto problematiky, propaguje aktivity pri príležitosti Svetového dňa nefajčenia, Európskeho dňa proti drogám, organizuje preventívne aktivity školy, besedy s odborníkmi, výchovné programy a podobne.

Koordinátor environmentálnej výchovy (ďalej ENV) sa zaoberá skvalitňovaním environmentálnej výchovy v škole, vytvára podmienky na aktívnejšie zapájanie sa žiakov do všetkých činností v oblasti ENV, stará sa o rozširovanie odborní-metodickej knižnice ENV, pomôcok pre ENV, nadväzuje kontakty a spoluprácu s organizáciami pôsobiacimi v oblasti ENV, aktivizuje žiakov v oblasti udržiavania a ochrany životného prostredia v škole, jej okolí i v meste Šaľa, pripravuje a organizuje výstavy domácich zvierat a jesenných plodov, organizuje besedy a zapája sa do projektov s pracovníkmi z oblasti životného prostredia a ochranármi prírody. Pracuje podľa vlastného plánu práce, v ktorom má podrobne rozpracované úlohy v oblasti ENV na jednotlivé mesiace.

Koordinátor prevencie šikanovania pripravuje aktivity v oblasti prevencie šikanovania žiakov v škole a školskom klube detí (besedy s odborníkmi, políciou, výchovné programy proti šikanovaniu), poskytuje základné informácie zamestnancom, ktorí sa podieľajú na

výchovno-vzdelávacom procese, o formách a prejavoch šikanovania a návrhoch na riešenie problémov, spôsoboch preventívneho pôsobenia a podnetoch spolupráce s rodičmi žiakov a príslušnými inštitúciami. Podieľa sa na príprave a realizácii celoškolskej stratégie, aby prevencia bola čo najúčinnjšia.

Koordinátor projektu školy podporujúcej zdravie pokračuje v napĺňaní myšlienky projektu zdravej školy, pripravuje rôzne aktivity k Svetovému dňu výživy, Svetovému týždňu zdravia, Svetovému dňu duševného zdravia, Svetovému dňu proti AIDS, Európskemu týždňu bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, Európskemu dňu boja proti drogám, Európskemu dňu nefajčenia a pod. Podieľa sa na plnení úloh v oblasti Národného programu prevencie obezity, podieľa sa na organizovaní tematických dní k zdravej výžive, propaguje zdravý životný štýl, spotrebu mlieka aj prostredníctvom školského automatu na mlieko a ovocné šťavy a podobne.

Koordinátor v oblasti ľudských práv a práv dieťaťa pripravuje a koordinuje rôzne aktivity zamerané na zákaz všetkých foriem diskriminácie, na multikultúrnú výchovu a výchovu proti predsudkom. Organizuje aktivity zamerané na odstraňovanie prejavov rasizmu, na výchovu v duchu humanizmu, na zlepšovanie medziľudských vzťahov, približuje žiakom hodnoty, ktoré sú zahrnuté v Dohovoroch o právach dieťaťa atď.

Koordinátor výchovy k manželstvu a rodičovstvu organizuje aktivity na utváranie základných vedomostí a postojov v oblasti partnerských vzťahov a rodičovstva v súlade s vedeckými a etickými normami s cieľom rozvíjať zodpovednosť žiakov voči sebe a iným, aby boli schopní postupne preberať zodpovednosť za vlastné správanie so zdôrazňovaním významu kamarátstva a priateľstva, ktoré pomáha rozvíjať interpersonálne vzťahy, empatiu, komunikačné schopnosti, personálnu bezpečnosť k uvedomovaniu si svojej pohlavnej roly s cieľom pestovať v žiakoch túžbu založiť si v dospelosti rodinu, mať vlastné deti a tieto s láskou vychovávať. Pripravuje a koordinuje aktivity v oblasti prvotných informácií o vzniku a vývine ľudského jedinca, starostlivosti rodičov o dieťa, ďalej v oblasti poskytovania základných poznatkov o biologických, sociálnych a emocionálnych zmenách v puberte. V 5.-9. ročníku organizuje také aktivity v oblasti výchova k manželstvu a rodičovstvu, aby prispievali k výchove celej osobnosti dospelávajúceho dievčaťa a chlapca, aby boli schopní poznávať a chápať mravné, sociálne, psychologické a fyziologické zvláštnosti ľudských jedincov podľa pohlavia, a tak vytvárať optimálne medziľudské vzťahy s ľuďmi svojho a opačného pohlavia. Organizuje a koordinuje aktivity v oblasti významu plánovaného rodičovstva, významu harmonickej a zdravej rodiny pre optimálny telesný a duševný vývin dieťaťa, v oblasti zásad rodinnej výchovy práv a povinností rodičov a detí .

Koordinátor informatizácie zabezpečuje poradenstvo v oblasti informatizácie a koordinuje používanie informačných technológií vo výchovno-vzdelávacom procese. Monitoruje, koordinuje a usmerňuje proces informatizácie v škole, spolupracuje s vedením školy a s učiteľmi. Informatizácia je súčasťou prierezových tém, kľúčových kompetencií, štátneho a školského vzdelávacieho programu. Proces informatizácie je jednou z hlavných priorít školy. Koordinátor zapája žiakov do súťaží a aktivít, ktoré podporujú využívanie komunikačných a internetových aktivít. Pracuje na tvorbe webovej stránky, dbá na propagáciu a informovanosť žiakov ohľadom bezpečného používania internetu.

6. Ďalšie vzdelávanie pedagogických zamestnancov

Vytváranie kvalitných podmienok pre vzdelávanie pedagogických zamestnancov a sústavná podpora ich vzdelávania patrí k stálym úlohám. Škola má vypracovaný vlastný plán ďalšieho vzdelávania zamestnancov školy.

Pri ďalšom vzdelávaní bude prioritou vytváranie takých podmienok, aby každý zamestnanec mal záujem vzdelávať sa a zdokonaľovať svoje zručnosti a majstrovstvo.

Cieľom školy pri formovaní pedagogického kolektívu je, aby pedagogickí zamestnanci **spĺňali** zákonné kvalifikačné predpoklady, **preukazovali** odborné pedagogicko-psychologické spôsobilosti, ktoré využívajú pri pedagogickej komunikácii, motivácii žiakov ich diagnostikovaní, hodnotení, pozitívnom riadení triedy a udržiavaní neformálnej disciplíny, **riadili** svoj sebarozvoj a celoživotné učenie, **boli schopní** v kolektíve vzájomne a efektívne ľudsky komunikovať, pracovať v tímoch a kooperatívne riešiť problémy.

Princípy vzdelávania v našej základnej škole :

- ďalšie vzdelávanie je právom a povinnosťou pedagogických i odborných zamestnancov,
- všetci zamestnanci majú možnosť ďalšieho vzdelávania za rovnakých podmienok,
- ďalšie vzdelávanie sa bude odrážať aj vo finančnom ohodnotení zamestnancov,
- cieľom nie je kvantita, ale kvalita vzdelávania sa,
- na určovaní cieľov, obsahu, prostriedkov a vyhodnocovaní efektívnosti ďalšieho vzdelávania sa aktívne zúčastňujú pedagogickí zamestnanci, ktorí si po dohode s vedením školy vyberajú z ponuky príslušné vzdelávacie aktivity.

Sústredíme sa na nasledujúce ciele:

- príprava pedagogických zamestnancov na výkon funkcií triedneho učiteľa, výchovného poradcu, vedúceho metodického orgánu,
- príprava pedagogického zamestnanca na činnosti nevyhnutné pre rozvoj školského systému, napr. tvorba ŠkVP, osnov, pedagogickej dokumentácie a pod.
- príprava pedagogických zamestnancov na získanie prvej a druhej atestácie,
- motivovanie pedagogických zamestnancov pre neustále sebavzdelávanie, zdokonaľovanie profesijnej spôsobilosti, kompetencie efektívne vychovávať a vzdelávať,
- zdokonaľovanie osobnostných vlastností, spôsobilosti pre tvorbu efektívnych vzťahov, riešenie konfliktov, komunikáciu,
- sprostredkovanie najnovších poznatkov, inovácií z metodiky vyučovania predmetov,
- príprava pedagogických zamestnancov na prácu s modernými materiálnymi prostriedkami, videotechnikou, výpočtovou technikou, multimédiami.

Naši pedagogickí zamestnanci sa vzdelávali v týchto oblastiach:

- Základy IKT v práci učiteľa
- ECDL – Európsky počítačový vodičák (Bratislava)
- doktorantské štúdium
- 1. kvalifikačná (MPC, ŠPÚ)
- 2. kvalifikačná skúška (MPC, ŠPÚ)
- príprava vedúcich pedagogických pracovníkov (MPC, ŠPÚ)

- dopravná výchova (MPC Bratislava)
- priebežné (2 – ročné) – Práca s nadanými a talentovanými žiakmi v matematike (MPC Bratislava)
- vzdelávanie v module „Komunikácia“ (MPC Bratislava)
- tanečná výchova (MPC Bratislava)

-ďalšie vzdelávanie pedagogických zamestnancov na zvyšovanie odbornosti a zavádzanie inovatívnych foriem a metód práce pri výučbe odborných predmetov (fyzika, chémia, biológia) (UKF v Nitre)

Okrem kontinuálneho vzdelávania bude súčasťou vzdelávania naďalej účasť pedagógov na rôznych kurzoch, seminároch, prednáškach a pod., organizovaných spoločným školským úradom v rámci predmetových sekcií v okrese, ďalej metodickým centrom v Bratislave, vysokými školami, mimovládnyimi organizáciami, inými inštitúciami, ktoré realizujú vzdelávacie aktivity pre pedagógov.

V období rokov 2010 až 2012 sa pedagogickí pracovníci zapojili do ďalšieho vzdelávania nasledovne:

- vyučovanie informatickej výchovy – špecializačné vzdelávanie – 1 zamestnanec / 1 zamestnanec z 1.-4. ročníka
- tabuľkový procesor Excel pre začiatočníkov – 4 zamestnanci / 1 zamestnanec z 1.-4. ročníka
- základná obsluha počítača – 4 zamestnanci / 1 zamestnanec z 1.-4. ročníka
- textový editor Word – 4 zamestnanci / 1 zamestnanec z 1.-4. ročníka
- finančná gramotnosť do škôl – 3 zamestnanci
- tvorba prezentácií v PowerPointe a využitie interaktívnej tabule – 3 zamestnanci
- textový editor Word pre pokročilých – 1 zamestnanec
- lyžiarsky inštruktorský kurz zjazdového lyžovania – 1 zamestnanec/ 1 zamestnanec z 1.-4. ročníka
- tvorba výchovného programu – aktualizácie vzdelávanie – 1 zamestnanec
- postavenie školského klubu detí v systéme výchovy mimo vyučovania – 1 zamestnanec ŠKD
- vytvorenie vzorového školského vzdelávacieho programu – aktualizácie vzdelávanie – 4 zamestnanci
- tvorba úloh z matematiky – aktualizácie vzdelávanie – 4 zamestnanci
- didaktická hra vo vyučovaní matematiky – 3 zamestnanci
- modernizácia vzdelávania na ZŠ s podporou IKT – špecializačné vzdelávanie -1 zamestnanec / 1 zamestnanec z 1.-4. ročníka , 3 študujúci zamestnanci

V súčasnosti sú pedagogickí zamestnanci prihlásení na nasledujúce druhy vzdelávania:

- environmentálna výchova vo vyučovacom procese – aktualizácie vzdelávanie – 2 zamestnanci / 2 zamestnanci z 1.-4. ročníka
- príprava atestačného vzdelávania – atestačné vzdelávanie – 1 zamestnanec ŠKD
- funkčné- inovačné vzdelávanie - 2 zamestnanci vedenia školy

Priority ďalšieho vzdelávania všetkých pedagogických zamestnancov:

- práca s interaktívnou tabuľou vo vyučovacom procese
- využívanie IKT vo vyučovaní jednotlivých predmetov
- vzdelávanie učiteľov – špecialistov (triedny učiteľ, výchovný poradca, vedúci predmetovej komisie, vedúci metodického združenia, koordinátor)
- vzdelávanie v oblasti práce s nadanými žiakmi
- vzdelávanie v oblasti prierezových tém a ich zavádzania do vyučovacieho procesu,
- Metodika vyučovania anglického jazyka podľa nových učebných osnov – inovačné vzdelávanie – 2 zamestnanci,

- Inovačné vzdelávanie pre vychovávateľov v školských výchovno-vzdelávacích zariadeniach – 1 zamestnanec,
- Výchova k prosociálnemu správaniu vo výchove mimo vyučovania žiakov primárneho vzdelávania.

„ Žiak nie je nádoba, ktorú treba naplniť, ale pochodeň, ktorú treba zapáliť „

**Školský vzdelávací program
Šanca pre všetkých**

ISCED 1

OBSAH

I. VŠEOBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY 10

1. CHARAKTERISTIKA A VEĽKOSŤ ŠKOLY	10
2. PRIESTOROVÉ A MATERIÁLNO – TECHNICKÉ PODMIENKY ŠKOLY	11
3. ORGANIZAČNÉ PODMIENKY VÝCHOVY A VZDELÁVANIA.....	12
4. CHARAKTERISTIKA ŽIAKOV	15
5. CHARAKTERISTIKA PEDAGOGICKÉHO ZBORU	15
6. ĎALŠIE VZDELÁVANIE PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV.....	18
7. ORGANIZÁCIA PRIJÍMACIEHO KONANIA.....	CHYBA! ZÁLOŽKA NIE JE DEFINOVANÁ.
8. DLHODOBÉ PROJEKTY A MEDZINÁRODNÁ SPOLUPRÁCA.....	CHYBA! ZÁLOŽKA NIE JE DEFINOVANÁ.
9. SPOLUPRÁCA S RODIČMI A INÝMI SUBJEKTMI.....	CHYBA! ZÁLOŽKA NIE JE DEFINOVANÁ.
10. ŠKOLA AKO ŽIVOTNÝ PRIESTOR.....	CHYBA! ZÁLOŽKA NIE JE DEFINOVANÁ.
11. PODMIENKY NA ZAISTENIE BEZPEČNOSTI A OCHRANY ZDRAVIA A HYGIENU PRI VÝCHOVE A VZDELÁVANÍ. CHYBA! ZÁLOŽKA NIE JE DEFINOVANÁ.	

II. CHARAKTERISTIKA ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU..CHYBA! ZÁLOŽKA NIE JE DEFINOVANÁ.

„ŠANCA PRE VŠETKÝCH“..... CHYBA! ZÁLOŽKA NIE JE DEFINOVANÁ.

1. PEDAGOGICKÝ PRINCÍP ŠKOLY (VLASTNÉ CIELE VÝCHOVY A VZDELÁVANIA)	CHYBA! ZÁLOŽKA NIE JE DEFINOVANÁ.
2. ZAMERANIE ŠKOLY	CHYBA! ZÁLOŽKA NIE JE DEFINOVANÁ.
2.1. Stupeň vzdelania: ISCED 1	Chyba! Záložka nie je definovaná.
2.2. Profil absolventa ISCED 1.....	Chyba! Záložka nie je definovaná.
2.3. Pedagogické stratégie	Chyba! Záložka nie je definovaná.
2.4. Zabezpečenie výučby žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami ... Chyba! Záložka nie je definovaná.	
3. PRIEREZOVÉ TÉMY	CHYBA! ZÁLOŽKA NIE JE DEFINOVANÁ.
3.1. Multikultúrna výchova.....	Chyba! Záložka nie je definovaná.
3.2. Mediálna výchova.....	Chyba! Záložka nie je definovaná.
3.3. Osobnostný a sociálny rozvoj	Chyba! Záložka nie je definovaná.
3.4. Environmentálna výchova	Chyba! Záložka nie je definovaná.
3.5. V oblasti postojev a hodnôt nadobudne žiak schopnosť:	Chyba! Záložka nie je definovaná.
3.6. Dopravná výchova - výchova k bezpečnosti v cestnej premávke.....	Chyba! Záložka nie je definovaná.
3.7. Ochrana života a zdravia	Chyba! Záložka nie je definovaná.
3.8. Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra	Chyba! Záložka nie je definovaná.
3.9. Tvorba projektu a prezentačné zručnosti	Chyba! Záložka nie je definovaná.
4. FINANČNÁ GRAMOTNOSŤ	CHYBA! ZÁLOŽKA NIE JE DEFINOVANÁ.
4.1. Charakteristika	Chyba! Záložka nie je definovaná.
4.2. Témy	Chyba! Záložka nie je definovaná.

III. VNÚTORNÝ SYSTÉM KONTROLY ..CHYBA! ZÁLOŽKA NIE JE DEFINOVANÁ.

1. HODNOTENIE VZDELÁVACÍCH VÝSLEDKOV ŽIAKOV V ŠKOLE.....	CHYBA! ZÁLOŽKA NIE JE DEFINOVANÁ.
1.1. Zásady pre hodnotenie výkonu žiaka:	Chyba! Záložka nie je definovaná.
1.2. Zásady hodnotenia	Chyba! Záložka nie je definovaná.
1.3. Získavanie podkladov na hodnotenie	Chyba! Záložka nie je definovaná.
1.4. Hodnotenie prospechu a správania	Chyba! Záložka nie je definovaná.
1.5. Postup pri hodnotení žiaka	Chyba! Záložka nie je definovaná.
1.6. Hodnotenie žiaka v náhradnom termíne	Chyba! Záložka nie je definovaná.
1.7. Všeobecné zásady hodnotenia žiaka so ŠVVP	Chyba! Záložka nie je definovaná.
2. VNÚTORNÝ SYSTÉM KONTROLY A HODNOTENIA ZAMESTNANCOV.....	CHYBA! ZÁLOŽKA NIE JE DEFINOVANÁ.
2.1. Ciele kontroly:.....	Chyba! Záložka nie je definovaná.
2.2. Formy, metódy a spôsob kontroly :	Chyba! Záložka nie je definovaná.
2.3. Oblasť kontrolnej činnosti.....	Chyba! Záložka nie je definovaná.

3. POSTUP PRI REALIZÁCIÍ HODNOTWENIA PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV A ODBORNÝCH ZAMESTNANCOV CHYBA! ZÁLOŽKA NIE JE DEFINOVANÁ.

- 3.1. Vnútorný systém kontroly a hodnotenie zamestnancov školy..... **Chyba! Záložka nie je definovaná.**
- 3.2. Systém hodnotenia pedagogických zamestnancov. .... **Chyba! Záložka nie je definovaná.**
- 3.3. Stupnica hodnotenia..... **Chyba! Záložka nie je definovaná.**
- 3.4. Hodnotená oblasť: Pracovný výkon ..... **Chyba! Záložka nie je definovaná.**
- 3.5. Hodnotená oblasť: Pracovné správanie..... **Chyba! Záložka nie je definovaná.**
- 3.6. Celkové hodnotenie oblastí..... **Chyba! Záložka nie je definovaná.**
- 3.7. Stupnica hodnotenia a percentuálne vyjadrenie celkového hodnotenia..... **Chyba! Záložka nie je definovaná.**
- 3.8. Slovné hodnotenie s vyjadrením v percentách ..... **Chyba! Záložka nie je definovaná.**

4. HODNOTENIE ŠKOLY ..... CHYBA! ZÁLOŽKA NIE JE DEFINOVANÁ.

IV. UČEBNÝ PLÁN..... CHYBA! ZÁLOŽKA NIE JE DEFINOVANÁ.

V. UČEBNÉ OSNOVY ..... CHYBA! ZÁLOŽKA NIE JE DEFINOVANÁ.

Školský vzdelávací program pre 1. stupeň základnej školy

Vzdelávací program

Stupeň vzdelania	ISCED 1
Dĺžka štúdia:	štyri roky
Vyučovací jazyk:	slovenský
Študijná forma:	denná
Druh školy:	štátna
Predkladateľ:	základná škola
Názov školy:	Základná škola Jozefa Cígera Hronského
Adresa:	Krátka 2, 927 01 Šaľa
IČO:	37861417
Riaditeľ školy:	Mgr. Jarmila Husáriková
Koordinátor pre tvorbu ŠkVP:	Mgr. Katarína Grznárová
Kontakty:	Telefón: 031 770 5811 Fax: 031 701 6881 e-mail: zskratka@centrum.sk www.zskrsala.sk
Zriaďovateľ:	Mesto Šaľa
Adresa:	Námestie Sv. Trojice 7, 927 15 Šaľa
Kontakt:	031 770 5983

Dátum a miesto vydania: 31. 08. 2012

Názov a adresa školy	Základná škola J.C. Hronského, Krátka 2, 927 01 Šaľa
Názov školského vzdelávacieho programu	Šanca pre všetkých
Stupeň vzdelania	ISCED 1 – primárne vzdelávanie
Dĺžka štúdia	Štyri roky
Forma štúdia	Denná
Druh školy	Štátna
Dátum schválenia ŠkVP	27.08. 2008
Miesto vydania	Základná škola J.C. Hronského, Krátka 2, 927 01 Šaľa
Platnosť ŠkVP	od 1.09. 2012

Kontakty:

Titul, meno, priezvisko	Pracovná pozícia	Telefón, fax	e-mail
Mgr. Jarmila Husáriková	riaditeľka školy	031 771 6881	zskratka@centrum.sk
Mgr. Katarína Keselyová	zástupkyňa riaditeľky školy 5.-9. ročník	031 771 6882	zskratka@centrum.sk
Mgr. Jana Lenická	výchovná poradkyňa	031 7705811	zskratka@centrum.sk

Zriaďovateľ: Mesto Šaľa
Námestie Sv. Trojice 7
927 15 Šaľa
Tel.: 031 770 5983

V Šali dňa 31. 08.2012

Mgr. Jarmila Husáriková
riaditeľka školy

Platnosť Revidovanie	Dátum	Zaznamenanie inovácie, zmeny, úpravy a pod.
Platnosť ŠkVP od	01.09. 2008	
Revidovanie	26.8. 2009	<ul style="list-style-type: none"> • Zmena UP v 6. ročníku – znížená dotácia v predmete fyzika z 2 na 1 hodinu týždenne • Zmena hodnotenia výchovných predmetov v triedach pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním - výchovné predmety okrem ETV / NAV sa klasifikujú
Platnosť ŠkVP od	1.9. 2009	
Revidovanie	26.8. 2010	<ul style="list-style-type: none"> • Zníženie počtu hodín - 5. ročník Geografia na 1 vyučovaciu hodinu týždenne • Zvýšenie počtu hodín – 5. ročník Dejepis na 2 vyučovacie hodiny týždenne • Zavedenie predmetu Finančná gramotnosť v 6. ročníku v triedach pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním
Platnosť ŠkVP od	1.9. 2010	
Revidovanie	26.8. 2011	<ul style="list-style-type: none"> • V 1. roč. sú posilnené o 0,5 hod tieto predmety ETV/NAV, PRV, DOV • V 2. roč. sú posilnené predmety SJL a DOV o 1 hod. • V 5. ročníku bol zavedený nový predmet Regionálna výchova – 1 hod. týždenne • V 5. ročníku sa bude učiť dejepis 1 hod. týždenne • 0,5 hod. OBN z 8. roč. sa presunula do 9. roč. a bude sa vyučovať v školskom roku 2012/2013 • 0,5 hod. VYU z 9. roč. sa presunula do 8. roč. a vyučuje sa v školskom roku 2011/2012 • V školskom roku 2011/2012 sa bude v 5. roč. vyučovať Regionálna výchova 1 hod. týždenne a v 6. roč. Finančná gramotnosť 1 hod. týždenne v triedach pre žiakov so

		všeobecným intelektovým nadaním
Platnosť ŠkVP od	01.09. 2011	
Revidovanie	31.08.2012	
Platnosť ŠkVP od	od 01.09.2012	<ul style="list-style-type: none"> • revidovaný celý školský vzdelávací program, rozdelený na ŠkVP pre ISCED 1, ŠkVP ISCED 2, ISCED 1 – žiaci so všeobecným intelektovým nadaním, ISCED 2 – žiaci so všeobecným intelektovým nadaním • vo všetkých častiach boli doplnené aktuálne údaje o škole a doplnené chýbajúce časti II. Charakteristika ŠkVP • upravené učebné plány vo všetkých častiach ŠkVP
Revidovanie		<ul style="list-style-type: none"> • revidované učebné osnovy všetkých predmetov v súlade s platnými štandardami Štátneho vzdelávacieho programu
Platnosť ŠkVP od	od 01.09. 2012	
Revidovanie	26.08. 2013	<ul style="list-style-type: none"> • od 01.09. 2013 jedna zástupkyňa riaditeľky školy pre roč. 1. – 9. – Mgr. Katarína Keselyová • od 01.09. 2013 Mgr. Zuzana Kováčsová je členkou Rady školy namiesto PaedDr. Silvie Bereczovej (MD) • prílohu č. 1 tvoria strany ŠkVP, na ktorých sú hrubým typom písma vyznačené zmeny k školskému roku 2013/2014
Platnosť ŠkVP od	od 01.09. 2013	
Revidovanie	25.08. 2014	<ul style="list-style-type: none"> • znížená hodinová dotácia v predmete vlastiveda v 4. ročníku pre bežné triedy z 2 hodín na 1 hodinu týždenne • upravený učebný plán a učebné osnovy pre vlastivedu v 4. ročníku
Platnosť ŠkVP od	Od 01.09. 2014	
Revidovanie		
Platnosť ŠkVP od		
Revidovanie		
Platnosť		

Školský vzdelávací program: Šanca pre všetkých
Základná škola Jozefa Cígera Hronského, Krátka 2, 927 01 Šaľa

ŠkVP od		
Revidovanie		
Platnosť ŠkVP od		
Revidovanie		
Platnosť ŠkVP od		
Revidovanie		
Platnosť ŠkVP od		
Revidovanie		
Platnosť ŠkVP od		
Revidovanie		

Rada školy pri ZŠ J.C. Hronského, Krátka ul.č.2, Šaľa prerokovala na svojom zasadnutí dňa 14. 09. 2012 Školský vzdelávací program, podľa ktorého sa začne vyučovať od školského roku 2012/2013.

Za radu školy:

Mgr. Benedikt Varga
predseda rady školy

V Šali dňa 14.09.2012

I. Všeobecná charakteristika školy

1. Charakteristika a veľkosť školy

Základná škola J.C. Hronského na Krátkej ul. v Šali bola otvorená 1.9. 1984 ako piata základná škola v meste Šaľa, v ktorom je v súčasnosti druhou najmladšou ZŠ. Jej súčasťou je aj školský klub detí a školská jedáleň.

Nachádza sa v tichej časti mesta, na kraji sídliska, neďaleko od centra. Areál školy je rozľahlý, starostlivo udržiavaný, plný zelene a v popoludňajších hodinách a cez víkend slúži ako oddychová zóna nielen pre žiakov, ale aj pre obyvateľov z okolia.

Budova školy sa skladá z pavilónov, má prízemie a poschodie. Jej súčasťou sú aj dve telocvične pripojené k škole spojovacou chodbou. Veľkým pozitívom je rekonštrukcia celej budovy, ktorá sa uskutočnila v roku 2005 zo štrukturálnych fondov Európskej únie, čím budova získala nový, moderný, estetický vzhľad s bezbariérovým vstupom do nej. Celá budova sa zateplila, opravila a zateplila sa aj strecha, vymenili sa okná, podlahy, uskutočnili sa viaceré murárske práce a vnútorná maľovka školy. Realizovala sa aj rekonštrukcia a výmena svietidiel vo všetkých priestoroch školy. Dôležitým krokom bola inštalácia termoregulačných ventilov na všetkých radiátoroch v budove školy.

Základná škola je plnoorganizovaná, má deväť ročníkov, v ktorých sa v súčasnosti nachádzajú dve až tri paralelné triedy, z nich je jedna pre žiakov s intelektovým nadaním. Pôvodne bola škola konštruovaná ako osemnásťtriedna ZŠ, počet tried bol v minulosti vždy vyšší a v posledných rokoch sa počet tried postupne znižoval až na súčasných 20 tried. Priemerný počet žiakov v triede bol okolo 20, v súčasnosti sa priemer znížil zhruba na 17 žiakov v triede. V školskom klube detí (ŠKD) bolo v posledných rokoch zapísaných v šiestich oddeleniach cca 150 žiakov, v súčasnosti je to okolo 100 žiakov v štyroch oddeleniach.

Na začiatku školského roku 2014/2015 má škola 324 žiakov v dvadsiatich dvoch triedach nasledovne:

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	2014/15
Počet tried celkom	2	4	2	3	2	2	3	2	2	22
z toho pre nadané deti	1	2	1	1	1	1	1	1	1	10
oddelenia ŠKD	1	1	1	1	0	0	0	0	0	4
Počet žiakov	32	45	34	39	36	30	46	27	35	324
z toho individ. integrovan.	1	1	1	5	2	2	2	0	1	15
z toho v tried. pre nadané deti	11	17	15	7	15	12	14	11	11	113
v ŠKD	27	39	23	28	0	0	0	0	0	117

2. Priestorové a materiálne – technické podmienky školy

Škola má 34 učební :

- v školskom roku **2014/2015** sa bude využívať na výchovno-vzdelávaciu jednotlivých tried činnosť **22** učební, na prízemí sa nachádzajú učebne 1. – 4. ročníka a na poschodí 5. – 9. ročníka
- odborné učebne 9: fyzikálna, tri počítačové učebne, chemická učebňa, dve učebne s interaktívnou tabuľou, dielňa, kuchynka, tri učebne na delené vyučovanie, **žiacka knižnica s interaktívnou tabuľou**
- telocvične: 2 – klasická a gymnastická
- kabinety: 16 – slúžia ako pracovne pedagogických zamestnancov a psychologičky a zároveň sú v nich umiestnené pomôcky a iný školský materiál
- zborovňa : 1 – využíva sa na porady a iné zasadnutia pedagogických a nepedagogických zamestnancov
- kancelárie: 5 – pracovne riaditeľky školy, zástupkyň riaditeľky školy, ekonómky, oddelenia PAM a sekretariát u vedúcej ŠJ
- školská jedáleň – kapacita 160 miest.

Školský klub detí nemá vlastné priestory, činnosť sa uskutočňuje v niektorých učebniach 1.-4. ročníka.

Učebne sú vo veľmi dobrom technickom a hygienickom stave. Vybavené sú školským nábytkom. Vo všetkých učebniach jednotlivých ročníkov boli postupne vymenené staré dvojmiestne školské lavice za nové jednomiestne. Vymenili sa aj stoličky, z ktorých sú mnohé spolu s lavicami nastaviteľné na požadovanú výšku žiaka. Nové lavice v 1. – 9. roč. sú rozlíšené farbou i veľkosťou a zodpovedajú hygienickým normám. Nevyhnutnosťou je postupná výmena lavíc a stoličiek vo všetkých ročníkoch. Z odborných učební prešla rekonštrukciou fyzikálna učebňa, do pracovných stolov boli zabudované elektrické rozvody s pripojením na centrálny zdroj elektrického napätia, ktorý je umiestnený v učebni.

V posledných rokoch boli vybudované tri počítačové učebne. Väčšia učebňa je vybavená 16 počítačmi, dataprojektorom, keramickou tabuľou, k dispozícii je notebook, digitálny fotoaparát, videokamera. Menšia učebňa je vybavená 14 počítačmi. Tretia učebňa sa vybavila novým školským nábytkom, 14 počítačmi, 3 notebookmi, tlačiarňou a dataprojektorom. Softvérové vybavenie počítačových učební pozostáva z nainštalovaného programu MS OFFICE XP, resp. 2003, Open Office, Imagine a z ďalších programov, ako sú CABRI GEOMETRIA, výučbové programy LUMI – SK (ANJ, NEJ, SJL, MAT), LEXICON 2002 (ANJ, NEJ), encyklopedické programy s rôznym výučbovým zameraním. Zakúpili sme ďalšiu interaktívnu tabuľu s príslušenstvom. Inštalácia aj s potrebným zaškolením pedagógov sa uskutočnilo začiatkom septembra 2012. Rozšíril sa tak priestor pre skvalitnenie výučby modernou technikou.

Pokračovala rekonštrukcia v oboch telocvičniach. Vymenili sa všetky okná. Uskutočnila sa aj čiastočná rekonštrukcia osvetlenia telocvične. Opravili a zateplili sa strechy na oboch telocvičniach a spojovacej chodbe. Nevyhnutná však bude rekonštrukcia paluboviek v oboch telocvičniach a zateplenie fasád. Telovýchovné kabinety sú vybavené dostatočným množstvom rôznych druhov lôpt, priebežne sa zakupuje aj iný potrebný materiál.

Učebné pomôcky pre jednotlivé predmety sa neustále dopĺňajú a modernizujú, aj keď celkové vybavenie bude potrebné aj v nasledujúcom období naďalej aktualizovať a modernizovať. Dopĺňa sa didaktická technika, CD prehrávače, DVD prehrávač, interaktívne tabule,

k dispozícii sú televízory, videoprehrávač, mapy, nástenné obrazy, knihy, odborné časopisy, kopírovacie stroje, tlačiarne, počítačové programy, rôzne audionahrávky. Fond pomôcok sa podarilo obohatiť aj vďaka zapojeniu sa školy do projektu Historicko-náučný chodník regiónu Šaľa.

Nedostatkom je chýbajúca jazyková učebňa, resp. jazykové laboratórium, multifunkčná odborná učebňa s interaktívnou tabuľou. **Zriadila sa nová školská knižnica.**

Všetky priestory v budove vyhovujú hygienickým normám. Od roku 2005 sa pravidelne vykonáva oprava maľovky, ktorá sa poškodí počas roka, uskutočnila sa komplexná rekonštrukcia hygienických zariadení, ktoré sú vybavené všetkým potrebným hygienickým materiálom v dávkovacích nádobách.. Ukončila sa rekonštrukcia osvetlenia. Chodby, triedy na poschodí a vstupné priestory s chodbami sa vybavili kamerovým systémom, ktorý slúži hlavne na monitorovanie správania sa žiakov 5. – 9. ročníka, má zabrániť poškodzovaniu interiéru školy. Celá budova školy je zabezpečená poplašným systémom napojeným na mestskú políciu. V škole funguje školský rozhlas, ktorý tiež prešiel rekonštrukciou a bol modernizovaný. Klasické zvonenie bolo nahradené hudobným s veľkým počtom rôznych melódií. Interiér je doplnený množstvom izbových rastlín, o ktoré sa starajú žiaci aj zamestnanci. Steny sú dopĺňané tematickými a príležitostnými nástenkami. Cieľom neustáleho skvalitňovania priestorového, materiálneho, technického a hygienického vybavenia je vytváranie čo najlepších podmienok pre kvalitný výchovno-vzdelávací proces, ktorý chceme uskutočňovať v príjemnom, estetickom a moderne vybavenom prostredí školy.

Areál školy je veľmi rozľahlý, s veľkou rozlohou trávnatých plôch a ostatnej zelene (vyše 300 kríkov, viac ako 300 stromov). Slúži ako relaxačno-športová zóna žiakov, obyvateľov a záujmových skupín z mesta, jej dominantou je trávnaté futbalové ihrisko s dvoma prenosnými hliníkovými bránami. Udržiavanie zelene si vyžaduje stálu pozornosť a starostlivosť príslušných zamestnancov. Prínosom by bola rekonštrukcia súčasného asfaltového ihriska na multifunkčné ihrisko s novou povrchovou úpravou, vybudovanie doskočiska a rekonštrukcia bežeckej dráhy. Na všetkých plochách sa však aj v ich súčasnom stave dá vykonávať športová činnosť a slúžia na hodiny telesnej a športovej výchovy.

V areáli sa nachádza aj učebňa v prírode, ktorá sa využíva na vyučovanie rôznych predmetov, našou ambíciou je jej doplnenie o ďalšie vybavenie slúžiace aj na relax žiakov a detí v ŠKD. Súčasťou areálu sú aj dve átriá, stredné átrium je plné drevín a inej zelene a slúži aj na vyučovanie prírodovedy a biológie.

Množstvo trávnatých plôch je náročné na celkovú údržbu, preto má škola zabezpečené aj dostatočné vybavenie (napr. dve malotraktorové kosačky, krovinorez, malá kosačka a pod.). Bola vybudovaná studňa a zakúpil sa aj polievací stroj. Celkovo pôsobí areál hlavne vďaka množstvu zelene veľmi dobrým dojmom a radi ho navštevujú aj rodičia s deťmi a trávia tu voľný čas rôznymi aktivitami, čo je aj súčasťou našej filozofie Otvorenej školy. Všetky učebne a ostatné priestory školy umožňujú realizovať školský vzdelávací program.

3. Organizačné podmienky výchovy a vzdelávania

Základná škola v súlade s princípmi a cieľmi výchovy a vzdelávania podporuje rozvoj osobnosti žiaka vychádzajúc zo zásad humanizmu, rovnakého zaobchádzania, tolerancie, demokracie a vlastenectva, a to po stránke rozumovej, mravnej, etickej, estetickej, pracovnej a telesnej. Poskytuje žiakovi základné poznatky, zručnosti a schopnosti v oblasti jazykovej, prírodovednej, spoločenskovednej, umeleckej, športovej, zdravotnej, dopravnej a ďalšie

poznatky a zručnosti potrebné na jeho orientáciu v živote a v spoločnosti a na jeho ďalšiu výchovu a vzdelávanie.

Základná škola zabezpečuje výchovu a vzdelávanie prostredníctvom vzdelávacích programov, ktoré poskytujú základné vzdelanie:

- primárne vzdelanie, ktoré získa žiak úspešným absolvovaním posledného ročníka ucelenej časti vzdelávacieho programu odboru vzdelávania pre 1. stupeň základnej školy,
- nižšie stredné vzdelanie, ktoré získa žiak úspešným absolvovaním posledného ročníka ucelenej časti vzdelávacieho programu odboru vzdelávania pre 2. stupeň základnej školy,

Základná škola má všetky ročníky, to znamená že je plnoorganizovaná. Má deväť ročníkov, s možnosťou zriadenia nultého ročníka. Člení sa na prvý a druhý stupeň, v ktorých sa vzdelávanie realizuje samostatnými, na seba nadväzujúcimi vzdelávacími programami. Prvý stupeň základnej školy tvorí prvý až štvrtý ročník. Druhý stupeň základnej školy tvorí piaty až deviaty ročník. Najvyšší počet žiakov v triedach je nasledovný:

- 22 žiakov v triede prvého ročníka,
- 25 žiakov v triede druhého až štvrtého ročníka,
- **29** žiakov v triede piateho až deviateho ročníka,
- 12 žiakov v prvom až štvrtom ročníku v triedach pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním,
- 16 žiakov v piatom až deviatom ročníku v triedach pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním.

Určený počet žiakov možno v zmysle platných predpisov navýšiť (súhlas zriaďovateľa, súhlas rady školy).

Do triedy základnej školy možno začleniť žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, výkonom práv takéhoto žiaka nemôžu byť obmedzené práva ostatných žiakov.

Základná škola organizuje výlety, exkurzie, športový výcvik, školy v prírode a ďalšie aktivity. Vyučovanie sa začína o ôsmej hodine. Počet vyučovacích hodín v jednotlivých ročníkoch a predmetoch ustanovujú učebné plány školského vzdelávacieho programu.

Proces výchovy a vzdelávania sa uskutočňuje podľa rozvrhu hodín, ktorý je zverejnený v každej triede príslušného ročníka.

Vyučovacia hodina trvá 45-minút. Malé prestávky sú 10-minútové, hlavná - veľká prestávka je po tretej vyučovacej hodine a trvá 15-minút. Žiaci sa počas hlavnej prestávky zdržiavajú v určených priestoroch areálu školy, ak sú na to vytvorené priaznivé poveternostné podmienky. Obedňajšia prestávka pre žiakov prvého a druhého ročníka sa začína najneskôr po piatej vyučovacej hodine a pre žiakov tretieho až deviateho ročníka najneskôr po šiestej vyučovacej hodine v rozsahu 30-minút.

V prvom a druhom ročníku sa vyučuje najviac trikrát v týždni v jednom slede päť vyučovacích hodín, v treťom ročníku a vo štvrtom ročníku v jednom slede dvakrát v týždni šesť vyučovacích hodín, v piatom až deviatom ročníku v jednom slede najviac šesť vyučovacích hodín, žiaci piateho a šiesteho ročníka môžu mať v jednom dni v týždni najviac sedem vyučovacích hodín, žiaci siedmeho až deviateho ročníka môžu mať v jednom dni v týždni najviac osem vyučovacích hodín.

V triedach prvého až štvrtého ročníka vyučuje všetky predmety spravidla triedny učiteľ. Ak je to potrebné na zabezpečenie výchovno-vzdelávacej činnosti školy, niektoré predmety vyučujú aj iní pedagogickí zamestnanci, ktorí spĺňajú kvalifikačné predpoklady pre príslušný predmet.

Základná škola organizuje výlety, exkurzie, športový výcvik, školy v prírode a ďalšie aktivity po informovanom súhlase a dohode so zákonným zástupcom žiaka. V jednom informovanom

súhlase môže zákonný zástupca žiaka vyjadriť súhlas s uskutočnením viacerých aktivít. Pred uskutočnením každej aktivity poučí zodpovedný učiteľ žiakov o bezpečnosti a ochrane

zdravia. Pre žiakov, ktorí sa na uvedených aktivitách nezúčastnia, sa zabezpečí náhradné vyučovanie. Pre žiakov prvého až štvrtého ročníka môže škola organizovať jeden jednodňový výlet, pre žiakov piateho až deviatego ročníka dva jednodňové výlety alebo jeden dvojdňový výlet, ktorý možno predĺžiť o dva dni pracovného pokoja. Plavecký výcvik sa organizuje v rozsahu piatich pracovných dní alebo dvadsiatich vyučovacích hodín. Lyžiarsky výcvik sa koná formou sústredenej päťdňovej, maximálne sedemdňovej výchovno-vzdelávacej činnosti v období mesiacov január až marec. Náklady spojené s rôznymi aktivitami hradí žiakovi jeho zákonný zástupca.

V škole sa výchova a vzdelávanie uskutočňuje v triedach a odborných učebniach vybavených podľa potrieb jednotlivých vyučovacích predmetov, ale aj na školskom pozemku, v telocvični a na školských ihriskách.

Triedy v jednotlivých ročníkoch označujeme rímskymi číslicami.

Triedy možno deliť na skupiny. Počet skupín a počet žiakov v skupine sa určí podľa priestorových, personálnych a finančných podmienok školy, podľa charakteru činnosti žiakov, podľa náročnosti predmetu s ohľadom na požiadavky ochrany zdravia a bezpečnosti práce. Na vyučovaní predmetov náboženská alebo etická výchova tvorí skupinu najviac 20 žiakov, na vyučovaní predmetov anglický jazyk, nemecký jazyk, informatická výchova a informatika, svet práce a technika je najvyšší počet žiakov 17.

Najvyšší počet žiakov na vyučovaní telesnej a športovej výchovy je 25.

Obdobie školského vyučovania sa začína 2. septembra a končí sa 30. júna nasledujúceho kalendárneho roka. Člení sa na prvý a druhý polrok. Prvý polrok sa začína 2. septembra a končí sa 31. januára nasledujúceho kalendárneho roka. Druhý polrok sa začína 1. februára a končí 30. júna.

Obdobie školských prázdnin tvoria jesenné prázdniny, vianočné prázdniny, polročné prázdniny, jarné prázdniny, veľkonočné prázdniny a letné prázdniny.

Termíny školských prázdnin v príslušnom školskom roku určuje ministerstvo školstva.

Prehľad vyučovania:

Hodina	Začiatok	Koniec
1.	8.00	8.45
2.	8.55	9.40
3.	9.50	10.35
4.	10.50	11.35
5.	11.45	12.30
6.	12.40	13.25
Obedňajšia prestávka 30-minút		
7.	14.00	14.45

Súčasťou školy je školský klub detí, ktorý navštevujú spravidla žiaci prvého až štvrtého ročníka. Maximálny počet detí v oddelení ŠKD je 25.

Prevádzka ŠKD je od 6.00 do 16. 30 hod.

Po ukončení vyučovania sa žiaci môžu zúčastňovať činnosti záujmových útvarov v rozsahu dve hodiny týždenne, 60 hodín ročne. Jedna hodina záujmového útvaru trvá 60 minút.

4. Charakteristika žiakov

Posledné roky boli charakterizované poklesom žiakov vo všetkých ročníkoch. Väčšinu žiakov tvoria deti zo školského obvodu určeného zriaďovateľom školy. V škole sa však vzdelávajú aj žiaci z iných častí mesta a v pomerne veľkom počte aj žiaci z okolitých obcí, čo je umožnené vďaka dostupnosti mestskej a prímestskej dopravy, keďže autobusová zastávka aj železničná stanica sa nachádzajú v blízkosti školy. Školu navštevujú žiaci z okolia aj vďaka vzdelávacím výsledkom, zameraniu školy na rozšírené vyučovanie cudzích jazykov posilnením hodín cudzích jazykov od prvého ročníka, ale aj vyučovaniu informatiky vo všetkých ročníkoch.

V triedach sa vzdeláva skupina žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia, niektorí z nich dosahujú veľmi dobré výsledky. Škola je otvorená aj žiakom so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ďalej len ŠVVP), ktorým vytvárame čo najlepšie podmienky vzdelávania. Títo žiaci sa vzdelávajú v bežných triedach, ale aj v triedach pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním (ďalej len VIN). Sú to žiaci s rôznymi poruchami učenia (napr. dyslexia, dysgrafia, dyskalkúlia) a správania. Dobrú skúsenosť máme aj so vzdelávaním žiakov s autizmom (traja žiaci). Títo žiaci vďaka svojmu intelektu a individuálnemu prístupu pedagógov sú integrovaní v bežnej triede a v triedach s VIN a dosahujú výborné výsledky. V škole vzdelávame aj žiakov so ŠVVP, ktorí sú integrovaní a pracujú podľa individuálnych vzdelávacích programov. Počet integrovaných žiakov sa postupne zvyšuje, v súčasnosti je ich **15** a ostatných žiakov so ŠVVP je približne 150, z toho žiakov s nadaním je okolo 110.

Ďalšiu skupinu tvoria žiaci so všeobecným intelektovým nadaním, ktorí sa vzdelávajú v samostatných triedach. V školskom roku 2014/2015 je zriadených päť tried v 1.- 4. ročníku, päť tried v 5. – 9. ročníku.

Vzdelávanie intelektovo nadaných žiakov má svoje špecifiká, vyučovanie sa prispôsobuje ich nadpriemerným intelektovým schopnostiam, obsah učiva jednotlivých predmetov sa rozširuje, prehĺbuje a obohacuje. Dôraz sa kladie na rozvoj tvorivosti, logického myslenia, žiaci vyhľadávajú informácie z rôznych zdrojov, učia sa ich spracovať a prezentovať v projektoch a ročníkových prácach. Vzdelávajú sa v neformálnej, partnerskej a priateľskej atmosfére.

5. Charakteristika pedagogického zboru

Celkový počet pedagogických zamestnancov je **36** (1 riaditeľka školy, **1** zástupkyňa riaditeľky školy, **13** učiteľov 1.- 4. ročníka, **3** asistentky žiaka, **13** učiteľov 1.-9. ročníka, 4 vychovávateľky, **1 školský psychológ**. Stavebným kameňom kvalitného vzdelávania je pedagogická a odborná spôsobilosť a skúsenosti učiteľov, preto aj pedagogický kolektív tvoria kvalifikovaní učitelia a vychovávatelia. Priemerný vek pedagogického kolektívu je 46 rokov. Kolektív tvoria učitelia s dlhoročnou praxou, no v poslednom období v ňom pracoval väčší počet mladších učiteľov, ktorí preukazovali skutočný záujem o prácu učiteľa. V pedagogickom kolektíve sa v poslednom období uskutočnili viaceré personálne zmeny, zapríčinené objektívnymi dôvodmi (odchod pedagogických zamestnancov do starobného dôchodku, materskú dovolenku, prácu do zahraničia), čím sa narušila viacročná stabilita i aprobačná vyváženosť kolektívu. Vzniknutá situácia bola riešená príchodom nových kvalifikovaných pedagógov i absolventov, ktorí v škole absolvovali adaptačné vzdelávanie. Viacerí z nich už ukončili pracovný pomer na dobu určitú z dôvodu návratu pedagógov, ktorých zastupovali, alebo z dôvodu znižovania počtu tried, tým postupne dochádzalo

k opätovnej stabilizácii pedagogického zboru, ktorá však bude ešte pokračovať ďalšie dva-tri roky a bude ovplyvňovaná aj počtom tried v 1. až 9. ročníku. Vzhľadom na profiláciu školy kritická bola hlavne situácia vo vyučovaní anglického a nemeckého jazyka, priebežne sa však darilo získať kvalifikovaných učiteľov cudzích jazykov a v súčasnosti (od šk. roka 2012/2013) by sa vyučovanie cudzích jazykov malo opäť stabilizovať. Odbornosť vyučovania je ovplyvnená aj aprobačným zložením (traja učители s aprobáciou biológie, žiaden učiteľ s aprobáciou dejepis). Vzhľadom na pokles počtu tried a aprobačné zloženie učiteľov nie je možné v súčasnosti prijať kvalifikovaného učiteľa dejepisu, techniky, ani odborne vyučovať hodiny občianskej náuky. Neodborne sa teda vyučujú hodiny občianskej náuky, hodiny dejepisu, svet práce a technika, **geografie**.

V škole pracuje výchovná poradkyňa s aprobáciou výtvarná výchova – psychológia – etická výchova, ktorá sprostredkuje žiakom a ich zákonným zástupcom pedagogické, psychologické a iné služby, ktoré koordinuje v spolupráci s triednymi učiteľmi a vedením školy, ako aj s odbornými zamestnancami poradenských zariadení. V škole dlhodobo pracovali dve psychologičky. V súčasnosti má elokované pracovisko v našej škole jedna psychologička, ktorá je k dispozícii žiakom, rodičom i pedagógom dva dni v týždni. Odborné psychologické služby sú zamerané najmä na rozvíjanie zdravého osobnostného rozvoja a psychického zdravia žiakov. Realizuje diagnostiku a výber žiakov do tried pre nadané deti a špecializuje sa aj na prácu s týmito žiakmi. **Škola má 1 školského psychológa na čiastočný úväzok.**

Deväť pedagógov vykonáva funkciu vedúcich metodických orgánov v škole, z toho dve v metodických združeniach v 1.-4. ročníku, jedna v ŠKD. Jedna učiteľka je vedúcou okresnej sekcie anglického jazyka a jedna vychovávateľka vedúcou sekcie školského klubu detí. Riaditeľka školy je členkou školskej komisie pri mestskom zastupiteľstve.

Pedagogickí zamestnanci vykonávajú aj funkciu koordinátorov prevencie drogových závislostí, environmentálnej výchovy, prevencie pred šikanovaním a projektu školy podporujúcej zdravie, výchovy k ľudským právam, výchovy k manželstvu a rodičovstvu a informatizácie.

Koordinátor prevencie drogových závislostí pracuje v oblasti protidrogovej prevencie, v súlade s Národným programom boja proti drogám a prevencie drogových závislostí. Úlohy v prevencii protidrogových závislostí má zapracované v pláne práce. Spolupracuje so školským psychológom, triednymi učiteľmi a učiteľmi etickej výchovy, koordinuje aktivity s protidrogovou tematikou v rámci školy, realizuje monitoring úrovne vedomostí žiakov o problematike drog, vyhodnocuje dotazníky zamerané na mapovanie postojov žiakov k problematike drog a ich užívaniu, propaguje formou nástieniek zdravý životný štýl bez návykových látok, odovzdáva pedagogickej rade dôležité informácie týkajúce sa tejto problematiky, propaguje aktivity pri príležitosti Svetového dňa nefajčenia, Európskeho dňa proti drogám, organizuje preventívne aktivity školy, besedy s odborníkmi, výchovné programy a podobne.

Koordinátor environmentálnej výchovy (ďalej ENV) sa zaoberá skvalitňovaním environmentálnej výchovy v škole, vytvára podmienky na aktívnejšie zapájanie sa žiakov do všetkých činností v oblasti ENV, stará sa o rozširovanie odborní-metodickej knižnice ENV, pomôcok pre ENV, nadväzuje kontakty a spoluprácu s organizáciami pôsobiacimi v oblasti ENV, aktivizuje žiakov v oblasti udržiavania a ochrany životného prostredia v škole, jej okolí i v meste Šaľa, pripravuje a organizuje výstavy domácich zvierat a jesenných plodov, organizuje besedy a zapája sa do projektov s pracovníkmi z oblasti životného prostredia a ochranármi prírody. Pracuje podľa vlastného plánu práce, v ktorom má podrobne rozpracované úlohy v oblasti ENV na jednotlivé mesiace.

Koordinátor prevencie šikanovania pripravuje aktivity v oblasti prevencie šikanovania žiakov v škole a školskom klube detí (besedy s odborníkmi, políciou, výchovné programy proti šikanovaniu), poskytuje základné informácie zamestnancom, ktorí sa podieľajú na

výchovno-vzdelávacom procese, o formách a prejavoch šikanovania a návrhoch na riešenie problémov, spôsoboch preventívneho pôsobenia a podnetoch spolupráce s rodičmi žiakov a príslušnými inštitúciami. Podieľa sa na príprave a realizácii celoškolskej stratégie, aby prevencia bola čo najúčinnjšia.

Koordinátor projektu školy podporujúcej zdravie pokračuje v napĺňaní myšlienky projektu zdravej školy, pripravuje rôzne aktivity k Svetovému dňu výživy, Svetovému týždňu zdravia, Svetovému dňu duševného zdravia, Svetovému dňu proti AIDS, Európskemu týždňu bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, Európskemu dňu boja proti drogám, Európskemu dňu nefajčenia a pod. Podieľa sa na plnení úloh v oblasti Národného programu prevencie obezity, podieľa sa na organizovaní tematických dní k zdravej výžive, propaguje zdravý životný štýl, spotrebu mlieka aj prostredníctvom školského automatu na mlieko a ovocné šťavy a podobne.

Koordinátor v oblasti ľudských práv a práv dieťaťa pripravuje a koordinuje rôzne aktivity zamerané na zákaz všetkých foriem diskriminácie, na multikultúrnu výchovu a výchovu proti predsudkom. Organizuje aktivity zamerané na odstraňovanie prejavov rasizmu, na výchovu v duchu humanizmu, na zlepšovanie medziľudských vzťahov, približuje žiakom hodnoty, ktoré sú zahrnuté v Dohovoroch o právach dieťaťa atď.

Koordinátor výchovy k manželstvu a rodičovstvu organizuje aktivity na utváranie základných vedomostí a postojov v oblasti partnerských vzťahov a rodičovstva v súlade s vedeckými a etickými normami s cieľom rozvíjať zodpovednosť žiakov voči sebe a iným, aby boli schopní postupne preberať zodpovednosť za vlastné správanie so zdôrazňovaním významu kamarátstva a priateľstva, ktoré pomáha rozvíjať interpersonálne vzťahy, empatiu, komunikačné schopnosti, personálnu bezpečnosť k uvedomovaniu si svojej pohlavnej roly s cieľom pestovať v žiakoch túžbu založiť si v dospelosti rodinu, mať vlastné deti a tieto s láskou vychovávať. Pripravuje a koordinuje aktivity v oblasti prvotných informácií o vzniku a vývine ľudského jedinca, starostlivosti rodičov o dieťa, ďalej v oblasti poskytovania základných poznatkov o biologických, sociálnych a emocionálnych zmenách v puberte. V 5.-9. ročníku organizuje také aktivity v oblasti výchova k manželstvu a rodičovstvu, aby prispievali k výchove celej osobnosti dospelujúceho dievčaťa a chlapca, aby boli schopní poznávať a chápať mravné, sociálne, psychologické a fyziologické zvláštnosti ľudských jedincov podľa pohlavia, a tak vytvárať optimálne medziľudské vzťahy s ľuďmi svojho a opačného pohlavia. Organizuje a koordinuje aktivity v oblasti významu plánovaného rodičovstva, významu harmonickej a zdravej rodiny pre optimálny telesný a duševný vývin dieťaťa, v oblasti zásad rodinnej výchovy práv a povinností rodičov a detí .

Koordinátor informatizácie zabezpečuje poradenstvo v oblasti informatizácie a koordinuje používanie informačných technológií vo výchovno-vzdelávacom procese. Monitoruje, koordinuje a usmerňuje proces informatizácie v škole, spolupracuje s vedením školy a s učiteľmi. Informatizácia je súčasťou prierezových tém, kľúčových kompetencií, štátneho a školského vzdelávacieho programu. Proces informatizácie je jednou z hlavných priorít školy. Koordinátor zapája žiakov do súťaží a aktivít, ktoré podporujú využívanie komunikačných a internetových aktivít. Pracuje na tvorbe webovej stránky, dbá na propagáciu a informovanosť žiakov ohľadom bezpečného používania internetu.

6. Ďalšie vzdelávanie pedagogických zamestnancov

Vytváranie kvalitných podmienok pre vzdelávanie pedagogických zamestnancov a sústavná podpora ich vzdelávania patrí k stálym úlohám. Škola má vypracovaný vlastný plán ďalšieho vzdelávania zamestnancov školy.

Pri ďalšom vzdelávaní bude prioritou vytváranie takých podmienok, aby každý zamestnanec mal záujem vzdelávať sa a zdokonaľovať svoje zručnosti a majstrovstvo.

Cieľom školy pri formovaní pedagogického kolektívu je, aby pedagogickí zamestnanci **spĺňali** zákonné kvalifikačné predpoklady, **preukazovali** odborné pedagogicko-psychologické spôsobilosti, ktoré využívajú pri pedagogickej komunikácii, motivácii žiakov ich diagnostikovaní, hodnotení, pozitívnom riadení triedy a udržiavaní neformálnej disciplíny, **riadili** svoj sebarozvoj a celoživotné učenie, **boli schopní** v kolektíve vzájomne a efektívne ľudsky komunikovať, pracovať v tímoch a kooperatívne riešiť problémy.

Princípy vzdelávania v našej základnej škole :

- ďalšie vzdelávanie je právom a povinnosťou pedagogických i odborných zamestnancov,
- všetci zamestnanci majú možnosť ďalšieho vzdelávania za rovnakých podmienok,
- ďalšie vzdelávanie sa bude odrážať aj vo finančnom ohodnotení zamestnancov,
- cieľom nie je kvantita, ale kvalita vzdelávania sa,
- na určovaní cieľov, obsahu, prostriedkov a vyhodnocovaní efektívnosti ďalšieho vzdelávania sa aktívne zúčastňujú pedagogickí zamestnanci, ktorí si po dohode s vedením školy vyberajú z ponuky príslušné vzdelávacie aktivity.

Sústredíme sa na nasledujúce ciele:

- príprava pedagogických zamestnancov na výkon funkcií triedneho učiteľa, výchovného poradcu, vedúceho metodického orgánu,
- príprava pedagogického zamestnanca na činnosti nevyhnutné pre rozvoj školského systému, napr. tvorba ŠkVP, osnov, pedagogickej dokumentácie a pod.
- príprava pedagogických zamestnancov na získanie prvej a druhej atestácie,
- motivovanie pedagogických zamestnancov pre neustále sebavzdelávanie, zdokonaľovanie profesijnej spôsobilosti, kompetencie efektívne vychovávať a vzdelávať,
- zdokonaľovanie osobnostných vlastností, spôsobilosti pre tvorbu efektívnych vzťahov, riešenie konfliktov, komunikáciu,
- sprostredkovanie najnovších poznatkov, inovácií z metodiky vyučovania predmetov,
- príprava pedagogických zamestnancov na prácu s modernými materiálmi prostriedkami, videotechnikou, výpočtovou technikou, multimédiami.

Naši pedagogickí zamestnanci sa vzdelávali v týchto oblastiach:

- Základy IKT v práci učiteľa
- ECDL – Európsky počítačový vodičák (Bratislava)
- doktorantské štúdium
- 1. kvalifikačná (MPC, ŠPÚ)
- 2. kvalifikačná skúška (MPC, ŠPÚ)
- príprava vedúcich pedagogických pracovníkov (MPC, ŠPÚ)

- dopravná výchova (MPC Bratislava)
- priebežné (2 – ročné) – Práca s nadanými a talentovanými žiakmi v matematike (MPC Bratislava)
- vzdelávanie v module „Komunikácia“ (MPC Bratislava)
- tanečná výchova (MPC Bratislava)

-ďalšie vzdelávanie pedagogických zamestnancov na zvyšovanie odbornosti a zavádzanie inovatívnych foriem a metód práce pri výučbe odborných predmetov (fyzika, chémia, biológia) (UKF v Nitre)

Okrem kontinuálneho vzdelávania bude súčasťou vzdelávania naďalej účasť pedagógov na rôznych kurzoch, seminároch, prednáškach a pod., organizovaných spoločným školským úradom v rámci predmetových sekcií v okrese, ďalej metodickým centrom v Bratislave, vysokými školami, mimovládnyimi organizáciami, inými inštitúciami, ktoré realizujú vzdelávacie aktivity pre pedagógov.

V období rokov 2010 až 2012 sa pedagogickí pracovníci zapojili do ďalšieho vzdelávania nasledovne:

- vyučovanie informatickej výchovy – špecializačné vzdelávanie – 1 zamestnanec / 1 zamestnanec z 1.-4. ročníka
- tabuľkový procesor Excel pre začiatočníkov – 4 zamestnanci / 1 zamestnanec z 1.-4. ročníka
- základná obsluha počítača – 4 zamestnanci / 1 zamestnanec z 1.-4. ročníka
- textový editor Word – 4 zamestnanci / 1 zamestnanec z 1.-4. ročníka
- finančná gramotnosť do škôl – 3 zamestnanci
- tvorba prezentácií v PowerPointe a využitie interaktívnej tabule – 3 zamestnanci
- textový editor Word pre pokročilých – 1 zamestnanec
- lyžiarsky inštruktorský kurz zjazdového lyžovania – 1 zamestnanec/ 1 zamestnanec z 1.-4. ročníka
- tvorba výchovného programu – aktualizácie vzdelávanie – 1 zamestnanec
- postavenie školského klubu detí v systéme výchovy mimo vyučovania – 1 zamestnanec ŠKD
- vytvorenie vzorového školského vzdelávacieho programu – aktualizácie vzdelávanie – 4 zamestnanci
- tvorba úloh z matematiky – aktualizácie vzdelávanie – 4 zamestnanci
- didaktická hra vo vyučovaní matematiky – 3 zamestnanci
- modernizácia vzdelávania na ZŠ s podporou IKT – špecializačné vzdelávanie -1 zamestnanec / 1 zamestnanec z 1.-4. ročníka , 3 študujúci zamestnanci

V súčasnosti sú pedagogickí zamestnanci prihlásení na nasledujúce druhy vzdelávania:

- environmentálna výchova vo vyučovacom procese – aktualizácie vzdelávanie – 2 zamestnanci / 2 zamestnanci z 1.-4. ročníka
- príprava atestačného vzdelávania – atestačné vzdelávanie – 1 zamestnanec ŠKD
- funkčné- inovačné vzdelávanie - 2 zamestnanci vedenia školy

Priority ďalšieho vzdelávania všetkých pedagogických zamestnancov:

- práca s interaktívnou tabuľou vo vyučovacom procese
- využívanie IKT vo vyučovaní jednotlivých predmetov
- vzdelávanie učiteľov – špecialistov (triedny učiteľ, výchovný poradca, vedúci predmetovej komisie, vedúci metodického združenia, koordinátor)
- vzdelávanie v oblasti práce s nadanými žiakmi
- vzdelávanie v oblasti prierezových tém a ich zavádzania do vyučovacieho procesu,
- Metodika vyučovania anglického jazyka podľa nových učebných osnov – inovačné vzdelávanie – 2 zamestnanci,

- Inovačné vzdelávanie pre vychovávateľov v školských výchovno-vzdelávacích zariadeniach – 1 zamestnanec,
- Výchova k prosociálnemu správaniu vo výchove mimo vyučovania žiakov primárneho vzdelávania.

Vzdelávanie v školskom roku 2013/2014 :

Pedagogickí zamestnanci sa počas školského roka 2013/2014 zúčastňovali predovšetkým rôznych seminárov zameraných na skvalitňovanie vyučovania jednotlivých predmetov a na využívanie moderných vyučovacích postupov a technológií vo vyučovacom procese.

Pedagogickí zamestnanci sa zúčastňovali aj vzdelávacích aktivít organizovaných SSÚ v Šali, KŠÚ Nitra, MPC Nitra.

V školskom roku 2013/2014 sa do kontinuálneho vzdelávania prihlásilo a zapojilo **16** pedagogických zamestnancov.

Ďalšie vzdelávanie pedagogických zamestnancov (PZ) :

Špecializačné vzdelávanie - Modernizácia vzdelávacieho procesu na ZŠ podporou IKT – UIPŠ Bratislava:

1 PZ - ukončené 6.9. 2013

Aktualizačné vzdelávanie – ukončené :

- Odborné kompetencie pedagógov v oblasti integrácie detí so špeciálnymi výchovnými a vzdelávacími potrebami – ukončené 31.10. 2013,
- Didaktická hra vo vyučovaní matematiky v primárnom vzdelávaní – ukončené 09.10. 2013,
- Využitie zážitkových programov vo voľnočasových aktivitách – ukončené 23.09. 2013,
- Pedagogické možnosti znižovania agresivity detí v školskom veku – ukončené 01.06. 2014,
- Tanečná príprava – ukončené 14.06. 2014,
- Odborné kompetencie pedagóga v oblasti integrácie detí so špeciálnymi výchovnými a vzdelávacími potrebami – ukončené 31.10. 2013,
- Netradičné pohybové hry v školskej telesnej výchove a voľnočasových aktivitách – ukončené 09.11. 2013,
- Snobardingový inštruktorský kurz – ukončené 15.01. 2014,
- Aktivizujúce didaktické metódy v biológii – ukončené 12.02. 2014,

Prípravné atestačné vzdelávanie – ukončené :

- Prípravné atestačné vzdelávanie pred prvou atestáciou pre PZ – ukončené 23.06. 2014,
- Prípravné atestačné vzdelávanie k prvej atestácii pre vychovávateľov v ZŠ – ukončené 21.09. 2013,

Inovačné vzdelávanie – ukončené :

- Použitie interaktívnych technológií vo vyučovacom procese – ukončené 18.03. 2014,
- Využitie informačných technológií v práci s dokumentmi a multimédiami – ukončené 16.03. 2014,

- Tvorivé techniky vo výučbe ANJ – ukončené 22.08. 2014,
- Využitie grafických programov v edukačných procesoch výtvarnej výchovy – ukončené 12.06. 2014,

Prípravné atestačné vzdelávanie - prihlásené 2 PZ :

- 1 PZ na 1. atestáciu, 1 PZ na 2. atestáciu

Adaptačné vzdelávanie - ukončené :

- asistentka žiaka – ukončené v decembri 2013.

UČEBNÝ PLÁN ŠKOLY - ISCED 1, ISCED 2

Škola: ZŠ J. C. Hronského, Krátka 2, Šafa

Šk. rok 2014/2015

Vzdelávacia oblasť	Predmet	ŠVP/ ŠkVP	Ročník/ počet hodín											Spolu
			1.	2.	3.	4.	1.- 4.	5.	6.	7.	8.	9.	5.-9.	
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	ŠVP	8	6	6	6	26	5	4	4	5	5	23	49
		ŠkVP	1	1	2	1	5		1	1			2	7
		spolu	9	7	8	7	31	5	5	5	5	5	25	56
	prvý cudzí jazyk (AJ)	ŠVP			3	3	6	3	3	3	3	3	15	21
		ŠkVP	2	2			4	2			1	1	4	8
		spolu	2	2	3	3	10	5	3	3	4	4	19	29
	druhý cudzí jazyk (NJ, RJ)	ŠVP							1	1	1	1	4	4
		ŠkVP							2	2	2	2	8	8
		spolu							3	3	3	3	12	12
Príroda a spoločnosť	Prírodoveda	ŠVP		1	1	1	3						3	
		ŠkVP	1		1	0	2						2	
		spolu	1	1	2	1	5						5	
	Vlastiveda	ŠVP		1	1	1	3						3	
		ŠkVP				1	1						1	
		spolu		1	1	2	4						4	
Človek a príroda	Fyzika	ŠVP							1	1	2	1	5	
		ŠkVP												
		spolu							1	1	2	1	5	
	Chémia	ŠVP						0,5	0,5	1	2	4	4	
		ŠkVP						0,5	0,5			1	1	
		spolu						1	1	1	2	5	5	
	Biológia	ŠVP						1	1	1	1	1	5	
		ŠkVP						1	1	1	1	1	5	
		spolu						2	2	2	2	2	10	
Človek a spoločnosť	Dejepis	ŠVP						1	1	1	1	2	6	
		ŠkVP												
		spolu						1	1	1	1	2	6	
	Geografia	ŠVP						1	1	1	1	1	5	
		ŠkVP												
		spolu						1	1	1	1	1	5	
	Občianska náuka	ŠVP						1	1	1		1	4	
		ŠkVP												
		spolu						1	1	1		1	4	
Človek a hodnoty	Etická vých./ Nábož. výchova	ŠVP	1	1	1	1	4	1	1	1	0,5	0,5	4	
		ŠkVP									0,5	0,5	1	
		spolu	1	1	1	1	4	1	1	1	1	1	5	
Matematika a práca s informáciami	Matematika	ŠVP	3	3	4	4	14	3	4	4	4	4	19	
		ŠkVP	1	1	1	1	4	2	1	1	1	1	6	
		spolu	4	4	5	5	18	5	5	5	5	5	25	
	Informatická výchova	ŠVP		1	1	1	3						3	
		ŠkVP	1				1						1	
		spolu	1	1	1	1	4						4	

		spolu	1	1	1	1	4							4
Vzdelávacia oblasť	Predmet	ŠVP/ ŠkVP	Ročník/ počet hodín											
			1.	2.	3.	4.	1.- 4.	5.	6.	7.	8.	9.	5.-9.	Spolu
Matematika a práca s informáciami	Informatika	ŠVP							0,5	0,5	0,5	0,5	2	2
		ŠkVP						1	0,5	0,5	0,5	0,5	3	3
		spolu						1	1	1	1	1	5	5
Človek a svet práce	Pracovné vyučovanie	ŠVP				1	1							1
		ŠkVP												
		spolu				1	1							1
	Svet práce	ŠVP								0,5	0,5		1	1
		ŠkVP												
		spolu								0,5	0,5		1	1
	Technika	ŠVP								0,5	0,5		1	1
		ŠkVP												
		spolu								0,5	0,5		1	1
Umenie a kultúra	Výtvarná výchova	ŠVP	1	1	1	1	4	1	1	1			3	7
		ŠkVP												
		spolu	1	1	1	1	4	1	1	1			3	7
	Hudobná výchova	ŠVP	1	1	1	1	4	1	1	1			3	7
		ŠkVP												
		spolu	1	1	1	1	4	1	1	1			3	7
	Výchova umením	ŠVP										1	1	1
		ŠkVP												
		spolu										1	1	1
Zdravie a pohyb	Telesná výchova	ŠVP	2	2	2	2	8							8
		ŠkVP												
		spolu	2	2	2	2	8							8
	Telesná a športová výchova	ŠVP						2	2	2	2	2	10	10
		ŠkVP												
		spolu						2	2	2	2	2	10	10
Človek a hodnoty	Spoločenská výchova	ŠkVP		1			1							1
	Dopravná výchova	ŠkVP	1	1			2							2
Človek a spoločnosť	Regionálna výchova	ŠkVP						1					1	1
Štátny vzdel. program-ŠVP- povin.h.			16	17	21	22	76	20	23	24	24	24	115	191
Škol. vzdel. prog.(ŠkVP)-voliteľ.hod.			7	6	4	3	20	7	6	6	6	6	31	51
Spolu: ŠVP+ŠkVP			23	23	25	25	96	27	29	30	30	30	146	242

Poznámky - viď príloha

ISCED 1 – poznámky k učebnému plánu

- a) predmet anglický jazyk sa vyučuje v skupinách, ktoré sa môžu naplňať do počtu 17 žiakov. Skupiny možno vytvárať aj zo žiakov rôznych tried toho istého ročníka,
- b) na vyučovanie predmetu etická výchova alebo náboženská výchova možno spájať žiakov rôznych tried toho istého ročníka a vytvárať skupiny s najvyšším počtom žiakov 20, jeden z predmetov je povinne voliteľný,
- c) na vyučovanie predmetu informatická výchova možno triedu rozdeliť na skupiny, ktoré sa naplňajú do počtu najviac 17 žiakov.

Ďalšie poznámky na prechodné obdobie šk. rokov 2012/2013 – 2014/2015:

- v školskom roku 2012/2013 mali žiaci tretieho ročníka 25 vyučovacích hodín, títo žiaci mali v druhom ročníku 23 vyučovacích hodín, v prvom ročníku 22 vyučovacích hodín a vo štvrtom ročníku (šk. rok 2013/2014) teraz majú 26 vyučovacích hodín. Spolu je to v prvom až štvrtom ročníku 96 vyučovacích hodín, čo je v súlade s rámcovými učebnými plánmi,
- v školskom roku 2012/2013 mali žiaci druhého ročníka 23 vyučovacích hodín, títo žiaci mali v prvom ročníku 23 vyučovacích hodín, v treťom a štvrtom ročníku budú mať 25 vyučovacích hodín. Spolu je to v prvom až štvrtom ročníku 96 vyučovacích hodín, čo je v súlade s rámcovými učebnými plánmi,
- v školskom roku 2012/2013 mali žiaci prvého ročníka 23 vyučovacích hodín, títo žiaci budú mať v druhom ročníku 23 vyučovacích hodín, v treťom a štvrtom ročníku budú mať 25 vyučovacích hodín. Spolu je to v prvom až štvrtom ročníku 96 vyučovacích hodín, čo je v súlade s rámcovými učebnými plánmi,
- v školskom roku 2014/2015 majú žiaci 4. ročníka 25 hodín.

ISCED 1 pre intelektovo nadaných žiakov – poznámky k učebnému plánu:

- ak je v triede počet žiakov vyšší ako 12, možno triedu deliť vo všetkých predmetoch okrem výchovných na dve skupiny podľa výkonu žiakov a podmienok školy,
- v 3. a 4. ročníku sa vyučuje po jednej hodine nemecký jazyk ako nepovinný predmet. Potom celkový počet hodín, ktorý sa vyučuje v ročníkoch 1. – 4. je 100 hodín (82+16+2).

ISCED 2 – poznámky

- a) Predmet možno vyučovať v skupinách, ktoré sa môžu naplňať do počtu 17 žiakov. Skupiny možno vytvárať aj zo žiakov rôznych tried toho istého ročníka.
- b) Predmet občianska náuka sa v deviatom ročníku vyučuje jednu hodinu týždenne a nevyučuje sa v ôsmom ročníku.
- c) Na vyučovanie predmetu etická výchova alebo náboženská výchova možno spájať žiakov rôznych tried toho istého ročníka a vytvárať skupiny s najvyšším počtom žiakov 20, jeden z predmetov je povinne voliteľný.
- d) Na vyučovanie predmetu informatika možno triedu rozdeliť na skupiny, ktoré sa naplňajú do počtu najviac 17 žiakov.
- e) Predmety svet práce a technika sa vyučujú každý druhý týždeň jednu hodinu, triedu možno rozdeliť na skupiny, ktoré sa naplňajú do počtu najviac 17 žiakov.
- f) Predmet výchova umením sa vyučuje v ôsmom ročníku jednu hodinu týždenne a nevyučuje sa v deviatom ročníku.
- g) Vo vyučovaní predmetu telesná a športová výchova sa triedy delia alebo spájajú na skupiny chlapcov a skupiny dievčat, najvyšší počet žiakov v skupine je 25. Ak klesne počet žiakov v skupine pod 12, možno do skupiny spájať aj žiakov dvoch po sebe idúcich ročníkov.

ISCED 2 – žiaci s VIN - poznámky:

- a) Predmet sa vyučuje v skupinách, ktoré sa môžu naplňať do počtu 17 žiakov. Skupiny možno vytvárať aj zo žiakov rôznych tried toho istého ročníka.
- b) Na vyučovanie predmetu etická výchova alebo náboženská výchova možno spájať žiakov rôznych tried toho istého ročníka a vytvárať skupiny s najvyšším počtom žiakov 20, jeden z predmetov je povinne voliteľný.
- c) Na vyučovanie predmetu informatika možno triedu rozdeliť na skupiny, ktoré sa naplňajú do počtu najviac 17 žiakov.
- d) Predmety svet práce a technika sa vyučujú každý druhý týždeň jednu hodinu, triedu možno rozdeliť na skupiny, ktoré sa naplňajú do počtu najviac 17 žiakov.
- e) Vo vyučovaní predmetu telesná a športová výchova sa triedy delia alebo spájajú na skupiny chlapcov a skupiny dievčat, najvyšší počet žiakov v skupine je 25. Ak klesne počet žiakov v skupine pod 12, možno do skupiny spájať aj žiakov dvoch po sebe idúcich ročníkov.

Pre nižšie sekundárne vzdelávanie v triedach pre žiakov s VIN nevzniknú žiadne hodiny navyše (nedelia sa).

Vzdelávacia oblasť – Jazyk a komunikácia
Slovenský jazyk a literatúra

Školský vzdelávací program Šanca pre všetkých ZŠ Jozefa Cígera Hronského, Krátka ul. 2, Šaľa				
Názov predmetu	Slovenský jazyk a literatúra			
Časový rozsah výučby / ročník	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.
	9 hod./týždeň 297 hod./rok	7 hod./týždeň 231 hod./rok	8 hod./týždeň 264 hod./rok	7 hod./týždeň 231 hod./rok
Stupeň vzdelania	ISCED 1- primárne vzdelávanie			
Forma štúdia	denná			
Vyučovací jazyk	slovenský			

1. Charakteristika vyučovacieho predmetu

Predmet slovenský jazyk a literatúra má komplexný charakter, pretože spája jazykovú, slohovú zložku, písanie, literárnu zložku a čítanie. Základnou funkciou vyučovania slovenského jazyka na 1. stupni základnej školy je naučiť žiakov spisovnú podobu materinského jazyka, osvojiť si správny pravopis a gramatiku a najmä rozvíjať vyjadrovacie (komunikačné) schopnosti, a to na úrovni ústnej i písomnej.

Slovenský jazyk ako vyučovací jazyk má primárne a nezastupiteľné miesto vo vyučovacích predmetoch, pretože vytvára predpoklady na zvládnutie ďalších vyučovacích predmetov. Slovenčina je štátnym jazykom na území SR. Ovládanie štátneho jazyka na dobrej úrovni zabezpečuje žiakom možnosť nielen dobre zvládnuť školské vzdelávanie, ale i úspešné uplatnenie sa na trhu práce.

Bez jazyka niet komunikácie, je stavebným materiálom nášho konania, je pilierom vedomostí. Každá zložka jazyka vplýva na jazykový prejav žiaka a odráža sa v jeho myslení.

Slovenský jazyk v 1. ročníku základnej školy má prioritné a špecifické postavenie. Schopnosť čítať a písať je jedna zo základných životných kompetencií, ktorých základ žiaci získavajú práve v 1. ročníku ZŠ. K hlavným aspektom patrí rozvoj slovnej zásoby, získanie základov pravopisu a znalostí z oblasti literatúry. V rámci zložky čítanie a literárna výchova sa dôraz kladie na čítanie s porozumením, taktiež vytváranie kladného vzťahu k čítaniu a knihám, a prostredníctvom nich k materinskému jazyku, ako nositeľovi národných tradícií a formovania národného povedomia žiaka. Písanie je základným nástrojom gramotnosti a zároveň slúži aj ako prostriedok dorozumievací a komunikačný. Na hodinách písania sa žiaci učia písať predpísané tvary písmen a číslíc (latinka) s ohľadom na dodržiavanie hygienických a estetických zásad. V oblasti slohu sa učia žiaci vyjadrovať v krátkych ústnych prejavoch, odpovedajú na otázky, vedú sformulovať prosbu a poďakovanie, vedú sa ospravedlniť, poblahoželať blízkym osobám, formulovať krátku správu. V našom školskom vzdelávacom programe posilňujeme slovenský jazyk nasledovne.

1. ročník: 1 hodina týždenne – posilnenú hodinu sa snažíme využiť na precvičovanie čítania troj- a viac slabičných slov. Čítanie s porozumením, nakoľko žiaci čítajú textu, ktorý následne nevedia reprodukovať.
2. ročník: 1 hodina týždenne – posilnenú hodinu využívame na čítanie kratších mimočítankových textov a následnej reprodukcii. Taktiež utvrdzovaniu písania písaných tvarov písmen (hlavne na začiatku školského roka) a abecede – následnosť písmen, správne tvary.
3. ročník: 2 hodiny týždenne – na hodinách precvičujeme a utvrdzujeme preberané vybrané slová, so zameraním hlavne na písanie i, í, y, ý po obojakých spoluhláskach. Zameriavame sa aj na reprodukcii dlhších textov, taktiež reprodukcii vlastného zážitku. Rozvoj čitateľskej gramotnosti žiakov.
4. ročník: 1 hodina týždenne – určovanie gramatických kategórií preberaných slovných druhov. Zameriavame sa aj na tvorbu textov rôznych slohových útvarov.

2. Ciele predmetu

Cieľom jazykového vyučovania je naučiť žiakov nielen základné pojmy a poučky, ale naučiť ich myslieť v súvislostiach, komunikovať (ústne a písomne) na primeranej úrovni a naučiť ich rozumieť jazykovým prejavom z obsahovej stránky ako aj literárna zložka jazyka. Prostredníctvom nej sa žiaci zoznamujú s literárnymi dielami a ich tvorcami a vytvárajú si k nim kladný vzťah.

Cieľom vyučovania slovenského jazyka na 1. stupni ZŠ je predovšetkým:

- osvojiť si základy písanej reči (čítania a písania),
- poskytovať bohaté skúsenosti s významom – komunikačnou a vzdelávacou funkciou písanej reči,
- osvojiť si elementárne vedomosti v rovine lexikálnej, morfolologickej, syntaktickej a štylistickej,
- osvojiť si základné pravidlá pravopisu a znalosť písma,
- získať základné poznatky o zvukovej stránke jazyka,
- osvojiť si návyky správnej výslovnosti,
- poznávať jazykové prostriedky a vedieť ich využívať v jazykovom systéme,
- prehlbovať si zručnosť jednoduchého a súvislého vyjadrovania sa,
- jazykové prostriedky vedieť vzájomne prepájať v jazykovom systéme,
- viesť žiakov k presnému mysleniu a jeho vyžitiu v oblasti komunikácie (ústnej aj písomnej).

Kompetencie - spôsobilosti, ktoré je potrebné zvládnuť v procese vyučovania materinského jazyka, a ktoré sa opierajú o **klúčové** (základné) kompetencie.

Zaraďujeme sem:

Poznávacie a rečové kompetencie

P ercepčno -mot orické z ru

čnosť i:

1. čítať písmená abecedy a arabské číslice aj v súvislosti s učivom v matematike,
2. odpísať alebo podľa diktovania napísať jednoduchý text a arabské číslice.

P amätové, klasifikačné a apli kačné z

ručnosť i :

1. zapamätať si základné informácie a vedieť ich použiť v praxi,
2. v písomnom prejave aplikovať pravopisnú normu určenú pre 1. ročník ZŠ.

Anal yti ck é z

ručnosť i:

1. fonologické schopnosti – analýza zvukovej roviny jazyka na úrovni vety, slova, slabiky, identifikácie rýmu a aliterácií,

2. v prípravnej etape nácviku čítania vedieť analytickými činnosťami v spojení s využívaním sluchového rozlišovania hlások určiť prvú hlásku slova. Ovládanie detailnej analýzy slova podriadiť

postupne sa rozširujúcim čitateľským schopnostiam žiakov v šlabikárovom (nácvičnom) období, a to v stúpajúcej náročnosti od slabík po jednoduché slová.

Tvorivé zručnosti

i:

1. porozprávať krátky príbeh (vlastný zážitok alebo vymyslený príbeh),
2. porozprávať príbeh podľa predlohy (podľa obrázkov, podľa názvu),
3. dokončiť rozprávanie alebo neukončenú rozprávku alebo iný literárny žáner,
4. zdramatizovať kratší prozaický alebo básnický text. Žiaci si rozdelia úlohy z textu a snažia sa zahrať krátky príbeh z textu. Dbáme na správny prednes, artikuláciu, gestikuláciu, pohyb.

Verejná prezentácia textu, verejný

prejav:

1. pri ústnom prejave dodržiavať správne dýchanie, artikuláciu a spisovnú výslovnosť na (primeranej) úrovni žiaka 1. ročníka ZŠ,
2. osvojiť si výslovnostnú normu s uplatnením suprasegmentálnych javov,
3. reprodukovať umelecký text (doslovne, podrobne, stručne). Ak učiteľ spozoruje, že žiak sa len veľmi ťažko naučí naspamäť básničku alebo iný text, môže ho vyzvať, aby sa ho naučil aspoň stručne alebo aby ho podrobne zreprodukoval.

Informačné z

ručnosti:

1. naučiť žiaka poznať a používať jazykové slovníky a príručky (platí od 2. ročníka ZŠ a na primeranej úrovni).

Komunikačné zručnosti

i:

1. adekvátne komunikovať s prihliadnutím na komunikačnú situáciu,
2. vyjadrovať sa neverbálne a reagovať na neverbálnu komunikáciu,
3. naučiť žiaka verejne sa prezentovať a obhájiť si vlastný názor.

Pojmy

Písanie:

samohlásky, dvojhlásky, spoluhlásky, arabské číslice,
písmená: malé, veľké, písané, tlačené.

Zvuková stránka jazyka:

slabiky, slová, delenie hlások na samohlásky – spoluhlásky – dvojhlásky,
samohlásky: krátke – dlhé (rozdelenie a názvy len v 2. ročníku ZŠ, v 1. ročníku poznávať samohlásky len informatívne),
spoluhlásky: tvrdé – mäkké (podobne ako samohlásky),
dĺžeň, mäkčeň, vokáň, bodka, otáznik, výkričník, čiarka, zátvorka, dvojbodka,
melódia vety: oznamovacej, opytovacej, rozkazovacej, želacej, zvolacej,
slabikotvorné hlásky l, í, r, í,
výslovnosť a výskyt ä.

Syntaktická/skladobná rovina:

jednoduchá veta, triedenie viet podľa obsahu na: oznamovacie, opytovacie, rozkazovacie, želacie a zvolacie.

Sloh:

pozdrav, oslovenie, tykanie/vykanie, predstavenie sa, privítanie, rozlúčenie, prosba/želanie, poďakovanie, ospravedlnenie – ústne, ospravedlnenie s vysvetlením, vyjadriť súhlas – nesúhlas,

blahoželanie ústne/písomné.

Obsah:

Jazyk slovenský v 1. roč. ZŠ sa člení na dve základné zložky **čítanie** a **písanie**. To znamená, že jedna vyučovacia hodina obsahuje obidve zložky. Poradie a dĺžku týchto častí si určuje učiteľ sám v závislosti od náročnosti preberaného učiva a podľa aktuálnych potrieb triedy. Ak to učiteľ považuje za prospešné, môže fyzicky náročnejšie písanie rozdeliť v rámci jednej vyučovacej hodiny na dve kratšie časti.

Príklady variabilnosti členenia jednej vyučovacej hodiny jazyka slovenského v 1. ročníku:

1. čítanie – písanie,
2. písanie – čítanie,
3. písanie – čítanie – písanie.

Ostatné zložky slovenského jazyka – literatúra, jazyková výchova a sloh sú organickou súčasťou týchto dvoch základných zložiek. To znamená, že súbežne s osvojovaním čítania a písania plní učiteľ ďalšie úlohy vyplývajúce z týchto zložiek:

- rozvíja komunikačné a vyjadrovacie schopnosti žiakov so zameraním sa na kultúru jazyka,
- rozširuje slovnú zásobu žiakov, najmä tým, že sa vo svojom vyjadrovaní neobmedzuje len na okruh slov doteraz deťom známym, ale postupne zaraďuje i výrazy, ktoré zatiaľ v slovníku detí chýbajú,
- dbá na čistotu jazyka, najmä prostredníctvom vlastného vzorného vyjadrovania,
- zoznamuje deti s pravopisnými javmi v rozsahu určenom v časti PÍSANIE,
- prostredníctvom vlastného hlasného čítania zoznamuje deti s rôznymi literárnymi útvarmi primeranými veku, najmä so zameraním na ich citové pôsobenie. Využíva k tomu predovšetkým texty zo šlabikára a čítanky a inú vhodnú detskú literatúru, najmä od slovenských autorov. Vede so žiakmi rozhovory o prečítanom, kladie otázky, dbá na formovanie postojov k čítaniu s porozumením.

Obsah čítania a písania v 1. ročníku je rozčlenený do troch období:

prípravné,
návčičné (šlabikárové),
čítankové.

3. Výchovná a vzdelávacia stratégia

-motorické zručnosti

samostatne písať jednoduché texty s dôrazom na dodržiavanie základných parametrov písma
prečítať, podľa predlohy odpísať alebo podľa diktovania napísať a prečítať arabské číslice

-verejná prezentácia textu, verejný prejav

pri ústnom prejave dodržiavať správne dýchanie, artikuláciu a spisovnú výslovnosť
reprodukovat' umelecký aj vecný textu

-pamäťové, klasifikačné a aplikačné zručnosti

zapamätat' si potrebné fakty a definície a vedieť demonštrovať ich znalosť

pri písomnom prejave aplikovať pravopisnú normu

-analytické zručnosti

uskutočniť jazykovú analýzu textu, vyhľadávať jazykové javy

-tvorivé zručnosti

tvoriť vlastný textu

ústne prezentovať vlastný textu

- napísať krátky príbeh
- porozprávať príbeh na danú tému s použitím priamej reči
- dokončiť rozprávanie alebo neukončené prozaické dielo
- zdramatizovať kratší prozaický alebo básnický text
- informačné zručnosti
  - používať jazykové príručky a slovníky
- komunikačné zručnosti
  - adekvátne komunikovať s prihliadnutím na situáciu
  - vyjadrovať sa neverbálne a chápať neverbálnu komunikáciu
  - verejne prezentovať a obhájiť svoj názor

4.S trat égia vyu čovan ia(m etódy a form v práce)

Vyučovacie metódy a formy sú vybrané podľa vyučovacieho cieľa pričom využívame motivačné, expozičné, demonštračné, aktivizujúce a fixačné metódy. Vybrané metódy sú veku primerané a podporujú motiváciu, záujem a tvorivé činnosti žiakov.

Motivačné metódy: využívajú sa na vzbudenie záujmu žiakov o učebnú činnosť, napr. *motivačné rozprávanie* (citové približovanie obsahu učenia), *motivačný rozhovor* (aktivizovanie poznatkov a skúseností žiakov), *motivačný problém* (upútanie pozornosti prostredníctvom nastoleného problému), *motivačnú demonštráciu* (vzbudenie záujmu pomocou ukážky).

Expozičné metódy: využívajú sa pri vytváraní nových poznatkov a zručností. Napr. *rozprávanie* (vyjadrovanie skúseností a aktívne počúvanie), *vysvetľovanie* (logické systematické sprostredkovanie učiva), *rozhovor* (verbálna komunikácia formou otázok a odpovedí na vyjadrenie faktov, konvergentných a divergentných otázok, otázok na pozorovanie, posúdenie situácie, hodnotenie javov, rozhodovanie), *beseda* (riešenie aktuálnych otázok celým kolektívom).

Demonštračné metódy - (demonštrácia obrazov, modelov, prírodnín), *pozorovanie* (cielené systematické vnímanie objektov a procesov), *manipulácia s predmetmi* (praktické činnosti, experimentovanie, pokusy, didaktická hra), *inštruktáž* (vizuálne a auditívne podnety k praktickej činnosti vedenie žiakov k chápaniu slovného a písomného návodu).

Aktivizujúce metódy - vhodná je *diskusia* (vzájomná výmena názorov, uvádzanie argumentov, zdôvodňovaní za účelom riešenia daného problému), *situčná metóda* (riešenie problémového prípadu reálnej situácie so stretom záujmov), *inscenačná metóda*, " *role –play*" (sociálne učenie v modelovej predvádzanej situácii pri ktorej sú žiaci aktérmi danej situácie), *didaktické hry* (sebarealizačné aktivity na uplatnenie záujmov a spontánnosti), *kooperatívne vyučovanie* (forma skupinového vyučovania založená na vzájomnej závislosti členov heterogénnej skupiny).

Fixačné metódy – sú neoddeliteľnou súčasťou vyučovania, napr. *metódy opakovania* a *precvičovania*, (ústne a písomné opakovanie, opakovanie s využitím učebnice a inej literatúry, domáce úlohy), prebieha formou hry, nácviku piesní, práca s internetom, súťaže, domáce práce ...

5. Učebné zdroje

- učebnice,
- pracovné listy,
- obrázkový materiál,
- odborná literatúra,
- encyklopédie,
- internet,
- exkurzie.

6. Metódy a prostriedky hodnotenia

Hodnotenie sa realizuje podľa „Metodických pokynov k hodnoteniu a klasifikácii žiakov“ č.22/2011.

Každý vyučujúci bude dodržiavať písanie kontrolných diktátov podľa učebných osnov, v každom ročníku triedy napíšu rovnaký diktát.

Počet a zameranie kontrolných diktátov v jednotlivých ročníkoch:

1.ročník: počet podľa potreby. Je v kompetencii vyučujúceho, aby objektívne zvážil, koľko kontrolných diktátov so žiakmi napíše a na čo sú zamerané. Dôležité je, aby nedošlo k predimenzovaniu počtu týchto diktátov.

2.ročník: počet 6 (20 slov)

- Zameranie
1. – krátke a dlhé samohlásky
  2. – tvrdé spoluhlásky
  3. – mäkké spoluhlásky
  4. – spoluhlásky ď, ť, ň, ľ v spojení s i a dvojhláskami ia, ie, iu
  5. – vlastné podstatné mená
  6. – zhrnutie učiva 2. ročníka

3.ročník: počet 8 (30 slov)

- Zameranie
1. – vybrané slová po b
  2. – vybrané slová po m
  3. – vybrané slová po p
  4. – vybrané slová po r
  5. – vybrané slová po s
  6. – vybrané slová po v a z
  7. – vlastné podstatné mená
  8. – zhrnutie učiva 3. ročníka

4.ročník: počet 7 (40 slov)

- Zameranie
1. – spodobovanie, s dôrazom na predložky a predpony
  2. – vybrané slová
  3. – podstatné mená stredného rodu
  4. - podstatné mená ženského rodu
  5. - podstatné mená mužského rodu
  6. – slovesá
  7. – zhrnutie učiva 4. ročníka

Vyučujúci sa dohodli na klasifikácii diktátov nasledovne:

0 - 2 chyby	- 1
3 - 4 chyby	- 2
5 - 7 chýb	- 3
8 - 10 chýb	- 4
11 - a viac chýb	- 5

Pri opravách písomného prejavu žiakov používame korektorské značky, ktoré boli schválené v rámci predmetovej komisie SJL.

⋈ L T ⊥	chybné písmeno, vymeniť písmeno
∣	oddeliť
∩	spojiť
└	urobiť nový odsek
┌	zrušiť odsek
↻	dať na nový riadok
~~~~~	štylistická chyba
V	vložiť slovo
1 4 2 3	zmeniť slovosled

Vstupné testy píšeme v jeden dohodnutý deň v jednotlivých ročníkoch.

Hodnotenie testov :	100 - 90 %	- 1
	89 - 70 %	- 2
	69 - 50 %	- 3
	49 - 25 %	- 4
	24 - 0%	- 5

V 1. ročníku používame slovné hodnotenie a značky s pozitívnou motiváciou. Žiaci sú klasifikovaní stupňami:

dosiahol veľmi dobré výsledky	VDV
dosiahol dobré výsledky	DV
dosiahol uspokojivé výsledky	UV
dosiahol neuspokojivé výsledky	NV

Stupeň: Dosiahol veľmi dobré výsledky

Žiak je tvorivý a iniciatívny, uplatňuje vlastné nápady, je otvorený voči novým podnetom, dokáže vyjadriť veku primerané postoje, ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov. Žiak vie vyhľadávať a využívať informácie, jeho myslenie je kritické, dokáže hľadať vlastné riešenia, uplatňovať osvojené kľúčové kompetencie, účinne si organizuje svoju prácu a je schopný samostatne pracovať po predchádzajúcom návode učiteľa. Pri riešení úloh pohotovo uplatňuje logické operácie, číta s porozumením súvislé texty, funkčne využíva matematické vedomosti a zručnosti. V presnosti a úplnosti požadovaných poznatkov, faktov a pojmov a vo vzťahu medzi nimi má nepodstatné medzery. Osvojené poznatky a zručnosti aplikuje pri riešení teoretických a praktických úloh samostatne, s minimálnymi odchýlkami. Jeho ústny aj písomný prejav je správny, výstižný. Grafický prejav je estetický. Výsledky jeho činností sú veľmi dobré, originálne.

Stupeň: Dosiahol dobré výsledky

Žiak sa snaží byť tvorivý, iniciatívny, ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich využívať. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré s miernou podporou učiteľa aplikuje

pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Osvojenú slovnú zásobu dokáže používať pri komunikácii, hodnotení javov a zákonitostí samostatne a kreatívne alebo s menšími podnetmi učiteľa. Číta s porozumením, pri riešení úloh uplatňuje logiku. Občas potrebuje usmernenie a motiváciu k ďalšiemu sebazdokonaľovaniu. Jeho ústny aj písomný prejav je menej presný a výstižný. Grafický prejav je estetický, bez väčších nepresností. Kvalita výsledkov činností žiaka je dobrá.

Stupeň: Dosiahol uspokojivé výsledky

Žiak nerozširuje svoju tvorivosť, chýba mu iniciatívnosť, priemerne si osvojuje poznatky a zákonitosti podľa učebných osnov. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú nedostatky. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov, zdržanlivý pri vyjadrovaní svojich postojov, podlieha stereotypu. Čítať s porozumením dokáže len s pomocou učiteľa. Jeho ústny a písomný prejav má v správnosti, presnosti a výstižnosti nedostatky. Grafický prejav je málo estetický. Žiak často potrebuje usmernenie svojej práce, kvalita výsledkov jeho činností je uspokojivá.

Stupeň: Dosiahol neuspokojivé výsledky

Žiak si neosvojil vedomosti a zákonitosti požadované učebnými osnovami, nedokáže ich využívať. Prejavuje slabšie vyjadrovacie schopnosti, nespĺňa kritériá pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov, hodnotení javov, nevie svoje vedomosti uplatniť ani na podnet učiteľa. Pri využívaní poznatkov potrebuje sústavnú pomoc. Jeho ústny a písomný prejav má v správnosti, presnosti a výstižnosti podstatné nedostatky, grafický prejav je na nízkej úrovni. Žiak nedokáže uspokojivo pracovať, kvalita výsledkov jeho činností je neuspokojivá.

Prospech žiaka v ročníkoch 2 - 4 sa klasifikuje týmito stupňami: výborný (1), chválitebný (2), dobrý (3), dostatočný (4), nedostatočný (5).

Hodnotiace kritériá:

- 1 – výborný,
- 2 – chválitebný,
- 3 – dobrý,
- 4 – dostatočný,
- 5 – nedostatočný.

Stupeň 1 (výborný)

Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Samostatne a tvorivo uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Jeho ústny aj písomný prejav je správny, výstižný. Grafický prejav je estetický. Výsledky jeho činností sú kvalitné až originálne.

Stupeň 2 (chválitebný)

Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré tvorivo aplikuje pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení

jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí samostatne a kreatívne alebo s menšími podnetmi učiteľa. Jeho ústny aj písomný prejav má občas nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti. Grafický prejav je prevažne estetický. Výsledky jeho činností sú kvalitné, bez väčších nedostatkov.

Stupeň 3 (dobrý)

Žiak má v celistvosti a úplnosti osvojené poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a pri ich využívaní má nepodstatné medzery. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré využíva pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach s menšími nedostatkami. Na podnet učiteľa uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Podstatnejšie nepresnosti dokáže s učiteľovou pomocou opraviť. V ústnom a písomnom prejave má častejšie nedostatky v správnosti, presnosti, výstižnosti. Grafický prejav je menej estetický. Výsledky jeho činností sú menej kvalitné.

Stupeň 4 (dostatočný)

Žiak má závažné medzery v celistvosti a úplnosti osvojenia poznatkov a zákonitostí podľa učebných osnov ako aj v ich využívaní. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú podstatné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov a hodnotení javov. Jeho ústny aj písomný prejav má často v správnosti, presnosti a výstižnosti vážne nedostatky. V kvalite výsledkov jeho činností sa prejavujú omyly, grafický prejav je málo estetický. Vážne nedostatky dokáže žiak s pomocou učiteľa opraviť.

Stupeň 5 (nedostatočný)

Žiak si neosvojil vedomosti a zákonitosti požadované učebnými osnovami, má v nich závažné medzery, preto ich nedokáže využívať. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú značné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov, hodnotení javov, nevie svoje vedomosti uplatniť ani na podnet učiteľa. Jeho ústny a písomný prejav je nesprávny, nepresný. Kvalita výsledkov jeho činností a grafický prejav sú na nízkej úrovni. Vážne nedostatky nedokáže opraviť ani s pomocou učiteľa.

Hodnotenie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ŠVVP): pri hodnotení učebných výsledkov žiakov so ŠVVP budeme dodržiavať ustanovenie §55 ods.4 zákona 245/2008 z.z. o výchove a vzdelávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Žiak je hodnotený podľa Metodického pokynu č. 22/2011, príloha č.2. Ďalej budú rešpektované odporúčania CPPPaP a postupovať sa bude podľa individuálnych vzdelávacích programov vypracovaných pre týchto žiakov s prihliadnutím na konkrétny druh a stupeň znevýhodnenia daného žiaka, ak má vplyv na úroveň a výsledky práce žiaka v predmete slovenský jazyk. Často sa pristupuje k redukcii úloh v písomnej práci, prípadne zjednodušeniu zadania. Učiteľ v konkrétnych prípadoch zvaží, či uprednostní písomnú alebo ústnu formu odpovede a skúšania.

7. Učebné zdroje:

1. ročník: Margita Nemčíková – Ján Nemčík : Šlabikár pre 1. ročník I. a II. časť
2. ročník: Nosál'ová – Dienerová – Hirschnerová : Slovenský jazyk pre 2. ročník
Nosál'ová- Dienerová – Hirschnerová :Čítanka pre 2. ročník
Nosál'ová – Dienerová – Hirschnerová :Pracovný zošit pre 2. ročník
3. ročník: Hirschnerová – Adame : Slovenský jazyk pre 3. ročník
Hirschnerová _ Adame :: Pracovný zošit pre pre 3. ročník

Benková a kol. : Čítanka pre 3. ročník
4. ročník: Hirschnerová : Slovenský jazyk pre 4. ročník
Hirschnerová : Slovenský jazyk pre 4. ročník ZŠ – pracovný zošit
Benková a kol. : Čítanka pre 4. ročník ZŠ
Benková a kol. : Čítanka pre 4. ročník ZŠ – pracovný zošit

Používané skratky:

SJL- slovenský jazyk a literatúra
VYV- výtvarná výchova
INF- informatika
NAV- náboženská výchova
HUV- hudobná výchova
MAT - matematika
PRI - prírodoveda
VLA - vlastiveda
ETV - etická výchova
MV – mediálna výchova
DV – dopravná výchova (prierezová téma)
OSR - osobnostný a sociálny rozvoj
TPPZ- tvorba projektu a prezentačné zručnosti
ENV- environmentálna výchova
OŽZ- ochrana života a zdravia
DOV - dopravná výchova (vyučovací predmet)
MkV - multikultúrna výchova
FIG - finančná gramotnosť

8. Obsah učiva

Predmet: Slovenský jazyk a literatúra						
Ročník: prvý		Hodinová dotácia: 9 hodín týždenne /297 hodín ročne				
Tematický celok	Časová dotácia	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy/ Finančná gramotnosť	Medzipredmetové vzťahy
		Téma/Pojem	Obsah			
Čítanie, sloh - prípravné obdobie	22 hodín	Hláska a písmeno Tlačené písmená	Analytické činnosti: veta - grafické znázorňovanie slovo - delenie na slabiky, určovanie pozície hlások v slove slabika - delenie slov na slabiky Poznávanie písmen Čítanie slov po písmenách Hlások: A,a, M,m, E,e, L,l, V,vl U,u, S,s	Určovať prvú hlásku slova. Správne analyzovať slová na hlásky, slová na slabiky. Určovanie pozície hlások v slove . Poznávať písmená. Čítať slová po písmenách.	ENV -Motýľ, Lastovičky ,Orech – starostlivosť o zvieratá OŽZ –Uteráčik – starostlivosť o svoje zdravie	ETV, HUV
Písanie - prípravné obdobie	23 hodín	Hláska a písmeno Tlačené písmená	Prípravné cviky- prvky písmen v postupnosti od jednoduchých po zložitejšie. Systém uvoľňovacích cvikov jemná motorika zápästia a prstov Základné čiary a línie v jednotlivých písacích cvikoch, neskôr v písmenách Vodorovné priamky. Sklonové čiary. Ľavý oblúk. Horný zátrh. Pravý oblúk. Dolný zátrh. Horná slučka. Slza.	Systémom uvoľňovacích cvikov zlepšovať predpoklady na : zlepšenie jemnej motoriky zápästia a prstov tak, aby žiak mohol v období nácviku písania zvládnuť nároky, ktoré naň písanie kladie. Cvičiť písanie prípravných cvikov, ktoré sú základnými prvkami písmen v postupnosti od jednoduchých po zložitejšie. Rozvíjať analytické schopnosti, postrehnúť základné čiary a línie v jednotlivých písacích cvikoch.	ENV - sklonové čiary- dážd' Horná slučka- lastovička, kladný vzťah k prírode	TEV
čítanie, sloh - Šlabikárové obdobie	96 hodín	Krátke samohlásky: a, ä, e, i, y, o, u Dlhé samohlásky: á, é, í, ó, ú, ý Dvojhlásky Výslovnosť a písanie dvojhlások: ia, ie, iu, ô. Spoluhlásky Rozlišovacie znamienka: dĺžeň, mäkčeň, vokáň a dve bodky	Písmená veľkej tlačenej abecedy . Detailná analýza slov a určovanie pozície hlásky v slove; viet a krátkych textov, ktoré obsahujú otvorené slabiky, slabiky so spoluhláskovou skupinou, viacnásobnú spoluhláskovú skupinu, slabičné r, í, l, ľ. Čítanie písaných písmen, slabík, slov, viet a krátkych súvislých textov. Písaná reč –čítanie a písanie. Základné pravidlá pravopisu. Poznatky o zvukovej stránke jazyka. Návyky správnej výslovnosti.	Čítať písané a tlačené písmená, slabiky, slová, vety a krátke súvislé texty. V praktických činnostiach určiť funkciu týchto interpunkčných znamienok: bodka, čiarka, otáznik, výkričník, dvojbodka, úvodzovky, rozdeľovník. Vysvetliť pojmy: rozprávka, príbeh, báseň, text, nadpis, riadok, autor.	OSR- Vianoce – význam sviatkov v rodine ENV- Ivkov pes, Pávy Raky -, Vinco a ovce, Sova a zajačik, Ruže, Ďateľ- ochrana prírody	PRI, ETV

Písanie - Šlabikárové obdobie	96 hodín	Krátke samohlásky: a, ä, e, i, y, o, u Dlhé samohlásky : á, é, í, ó, ú, ý Dvojhásky Výslovnosť a písanie dvojhások: ia, ie, iu, ô. Spoluhlásky Rozlišovacie znamienka: dlžeň, mákčeň, vokáň a dve bodky	V písomnom prejave -aplikácia pravopisnej normy určenej pre 1.ročník ZŠ. Správne tvary písmen slovenskej abecedy - malé a veľké písmená. Písané písmená – správne tvary písmen. Spájanie písmen do slabík a slov . Odpis písaných písmen, slabík, slov a viet. Prepis tlačенých písmen, slabík, slova.	Písať jednotlivé písmená abecedy a spájať ich do slabík a slov. Rozoznať správnu skladbu slova. Písať veľké písmeno na začiatku vety. Správne vety ukončovať. Písať osobné mená veľkým písmenom. Správne označovať dlhú samohlásku. Odpísať alebo podľa diktovania napísať jednoduchý text a arabské číslice.	ENV- LIST/písmeno S/ VEVERIČKA /písmeno V/- kladný vzťah k prírode	VYV
Čítanie, sloh - čítankové obdobie	30 hodín	Krátke oznamovacie a opytovacie vety.	Správna technika a intonácia čítania. Čítanie s porozumením. Význam prečítaného slova, vety a krátkeho textu. Intonačne správne čítanie krátkych oznamovacích a opytovacích viet. Voľná reprodukcia prečítaného textu. Príprava na prechod k tichému čítaniu.	Intonačne správne čítať izolované krátke oznamovacie a opytovacie vety. Vie voľne reprodukovat' prečítaný text. Vyjadriť pocity vyvolané prečítaným textom /smutné, zábavné, poučné.../. Dokázať vnímať umelecké texty rôznych žánrov.	OSR- Mamičky, MDD- vzťah a úcta k rodičom	PRI
Písanie - Čítankové obdobie	30 hodín	Krátke oznamovacie a opytovacie vety.	Zdokonaľovanie techniky písania. Odpis a prepis textu. Písanie podľa diktovania.	Precvičovať si písanie náročnejších písmen a ich spojov. Upevňovať správne návyky pri písaní. Precvičovať pravopisné javy predpísané pre 1. ročník. Vytvárať a rozvíjať kompetenciu samostatne sa písomne vyjadrovať.	OSR - Naša vlast'- vzťah k domovine ENV - Teč, vodička, teč!, V tom zelenom lese – význam vody pre život	VYV, HUV, PRI, MAT

Predmet : Slovenský jazyk a literatúra – jazyková zložka						
Ročník : druhý			Hodinová dotácia : 3 hodiny týždenne - 99 hodín ročne			
Tematický celok	Časová dotácia	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové vzťahy
		Téma/Pojem	Obsah			
Písmená	18 hodín	Rozlišovacie znamienka	„Písmená veľké, malé. Dĺžeň, mäkčeň, vokáň, dve bodky. Správna výslovnosť slov s rozlišovacími znamienkami.	Písať a vyslovovať rozlišovacie znamienka: dĺžeň, mäkčeň, dve bodky. Identifikovať slová s rozlišovacími znamienkami..Vyhľadávať slová s rozlišovacími znamienkami.	MkV –rozoznať a rešpektovať rôzne kultúry vo svojom okolí	HUV
Delenie hlások	28 hodín	Samohlásky Dvojhlásky	Krátke samohlásky: a, ä, e, i, y, o u Dlhé samohlásky: á, é, í, ó, ú, ý. Ich rozlišovanie v texte. Správna výslovnosť a písanie slov. Dvojhlásky: ia, ie, iu,ô. Zmena krátkej samohlásky na dvojhlásku.	Vyslovovať krátke a dlhé samohlásky. Ich analýza a syntéza. Tvorit' slová s krátkymi a dlhými samohláskami. Správna výslovnosť hlásky ä. Výslovnosť a písanie dvojhlások. Zdôvodniť pravopis v slove s dvojhláskou.	ENV – hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho prostredím	PRI
Delenie spoluhlások	15 hodín	Tvrde a mäkké spoluhlásky	Mäkké spoluhlásky: č, dž, š, ž, c, dz, j, ď, ť, ň, ľ. Písanie a výslovnosť i,í po mäkkých spoluhláskach. Ď,ť,ň,ľ pred samohláskou i,e a pred dvojhláskami ia, ie, iu – odlišenie písanej podoby o výslovnosti. Tvrde spoluhlásky: h, ch, k, g, d, t, n, l. Písanie a výslovnosť y,ý po tvrdých spoluhláskach. Dopĺňanie y,ý do slov, písanie slov a ich spájanie do viet.	Správne vyslovovať a písať y ý po tvrdých spoluhláskach. Správne vyslovovať a písať i í po mäkkých spoluhláskach. Pracovať s inventárom slov s i,í po mäkkých spoluhláskach a slov s y,ý po tvrdých spoluhláskach. Precvičovať gramatické javy spojené s problematikou tvrdých spoluhlások.	OSR – Medziľudské vzťahy, starostlivosť o dobré vzťahy v rodine.	ETV
Delenie slov na slabiky	16 hodín	Slovo, slabika, hláska	Spájanie spoluhlások a samohlások do slabík. Jednoslabičné a viacslabičné slová. Spájanie slabík do slov. Krátke a dlhé slabiky. Delenie slov na slabiky. Rozdeľovanie slov na slabiky, v ktorých sa nachádzajú dvojhlásky ia, ie, iu. Rozdeľovanie slov na konci riadka podľa slabík.	Realizovať jazykovú analýzu slova. Spájať spoluhlásky a samohlásky do slabík, spájať spoluhlásky a dvojhlásky do slabík. Dopĺňať chýbajúce slabiky, vyhľadávať slová podľa slabík. Rozlišovať slová podľa slabík na jednoslabičné a viac- slabičné. Rozoznávať krátke a dlhé slabiky. Základy fonetického a slabičného pravopisného princípu pri písaní domácich slov. Delenie slov na konci riadka.	ENV- vnímať rozdiely ročných období	PRI

Veta	22 hodín	Jednoduchá veta Druhy viet: Oznamovacie, opytovacie, rozkazovacie, želacie a zvolacie	Tvorenie jednoduchých viet. V ústnom prejave a v čítaní rozlišovanie melódie oznamovacej, opytovacej, rozkazovacej a želacej vety. Otázky k prečítanému alebo počutému textu. Formulovanie viet ako reakcie na počutý alebo prečítaný text. Písanie veľkých písmen na začiatku vety a interpunkčných znamienok na konci vety.	Tvorit' gramaticky správne vety. Melódia oznamovacej, opytovacej, rozkazovacej, želacej a zvolacej vety. Tvorit' rôzne typy otázok, odpovedí. Spoznávať druhy viet a napísať vhodné interpunkčné znamienko na konci vety. Formulovať želanie.		HUV
------	----------	---	---	---	--	-----

Predmet Slovenský jazyk a literatúra - sloh						
Ročník: druhý				Časová dotácia: 1hodina týždenne/33 hodín ročne		
Tematický celok	Časová dotácia	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové vzťahy
		Téma/Pojem	Obsah			
Verbálna a neverbálna komunikácia	13 hodín	Pozdrav. Oslovenie a predstavenie sa. Tykanie. Vykanie. Privítanie. Rozlúčenie. Prosba – želanie. Poďakovanie. Ospravedlnenie Súhlas. Nesúhlas. Blahoželanie – ústne, Blahoželanie – písomne	Verbálna a neverbálna komunikáciu. Oslovenie ľudí. Pravidlá slušného správania sa v rodine, v škole, v spoločenskom styku (prosba, poďakovanie). Ospravedlnenie sa– ústne, s vysvetlením. Blahoželanie blízkym, rodinným príslušníkom, ale i spolužiakom. Formulovanie blahoželaní aj písomne (pohľadnica, list).	Oznámiť niekomu niečo, informovať niekoho o niečom, pozvať niekoho niekam, rozprávať dej. Porozprávať vlastný zážitok. Reprodukovat' prečítaný text	OSR – rozvíjať sociálne spôsobilosti, sebareflexiu, poznávať sám seba	ETV
Opis	10 hodín	Opis predmetu. Opis ilustrácie.	Opísanie ilustrácie alebo jednoduchého predmetu pomocou jednoduchých viet. Jednoduchý list.	Porozprávať príbeh podľa série obrázkov. Opísať predmet, obrázok podľa osnovy. Napísať krátky list s formálnymi časťami- adresu, oslovenie a dokázať sa podpísať.	OSR- rozvíjať sebavzdelávanie a medziľudské vzťahy MkV – spoznávať svoju a cudziu kultúru	ETV, HUV, VYV
Rozprávanie	10 hodín	Beseda Rozhovor Telefonický rozhovor	Beseda na určitú tému. Dramatizácia rozhovoru a telefonického rozhovoru na rôznu tému, získavanie informácií.	Pri ústnom prejave dodržiavať pravidlá vzájomnej tolerancie - navzájom sa počúvať, vytvárať priestor na vzájomný dialóg, na vyjadrenie vlastných pocitov. Vedieť telefonovať.	TPPZ – Komunikovať a spolupracovať v skupine. Prezentovať svoju prácu písomne aj verbálne	ETV VYV

Predmet: Slovenský jazyk a literatúra – literárna zložka						
Ročník : druhý		Hodinová dotácia : 3 hodina týždenne – 99 hodín ročne				
Tematický celok	Časová dotácia	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy/ Finančná gramotnosť	Medzipredmetové vzťahy
		Téma/Pojem	Obsah			
Literárny text Próza, poézia.	52	Text Báseň Nadpis Autor, spisovateľ/ spisovateľka Čitateľ Kniha, knižnica Ilustrácia	Identifikovanie niektorých základných literárnych pojmov. Krátka a výstižná charakteristika textu. Detské básne našich a zahraničných autorov Rozhovory so žiakmi o ilustráciách. Snaha o výtvarné stvárnenie literárneho textu. Vzťah k výtvarnému umeniu. Správne a plynulé čítanie. Čítanie s porozumením. Orientácia v prečítanom texte. Pozitívny vzťah k čítaniu a ku knihám.	Definovať čo je text. Vyhľadať texty v učebnici, v čítanke alebo iných tlačovinách (noviny, časopisy). Definovať báseň. Rozoznať báseň od iných literárnych útvarov. Poznať primerané básne, vedieť ich zarecitovať. Charakterizovať nadpis. Vyhľadať rôzne nadpisy v textoch. Definovať pojmy autor, spisovateľ/ spisovateľka, čitateľ, kniha, knižnica. Vnímať ilustrácie k textom, rozprávať o nich. Vyhľadať mená ilustrátorov nielen v čítanke, ale aj v iných učebniciach. Poznať mená najznámejších ilustrátorov. Vytvoriť ilustráciu v súvislosti s dejom prečítaného textu.	MV- chápať pravidlá fungovania mediálneho sveta MkV- rešpektovať rôzne kultúry ako rovnocenné	ETV VYV HUV
Ludové útvary	47	Hádanka Ľudová pieseň Vyčítanka Rozprávka Bábkové divadlo Zdrobnenina Noviny Časopis	Krátke ľudové útvary - hádanka, ľudová pieseň, vyčítanka. Vzťah k ľudovej slovesnosti a k slovesnému umeniu. Rôzne druhy a žánre – pestrosť literárnych druhov a žánrov – rozdiely a podobnosti. Vnímanie literárneho umeleckého textu. Výber z detskej literatúry. Vyhľadávanie krátkych literárnych útvarov aj z iných prameňov ako sú uvedené v čítanke, napr. z internetu, z prinesenej literatúry, z detských literárnych časopisov a pod. Pojem rozprávka, jej obsah, dej, postavy, ktoré v nej vystupujú. Ľudová rozprávka, krátky príbeh. Bábkové divadlo – krátka definícia, jednoduchý opis bábkového divadla. Kto v ňom vystupuje, výzor bábk (figúrky), kto s nimi pohybuje. Zdrobnenina- definícia pojmu, jej vyhľadávanie v texte. Noviny a časopisy – definícia pojmov, ich funkcia, prehľad o detských časopisoch.	Pojmy krátkych ľudových útvarov – hádanka, ľudová pieseň a vyčítanka - odlišiť ich od iných textov ľudovej slovesnosti, vyhľadať v knihách, v detských časopisoch, na internete., predniesť ich. Definovať rozprávku, jej postavy, v krátkosti zreprodukovať dej. Poznať mená našich rozprávkárov. Vyhľadať rozprávky v detských časopisoch. Definovať pojem bábkové divadlo (bábky), kde sa realizuje. Zahrať bábkovú hru. Tvoriť vety, v ktorých sa nachádzajú zdrobneniny. Poznať niektoré najznámejšie detské časopisy, niektoré tituly novín.	MV- posudzovať mediálne šírené posolstvá MkV- konštruktívne komunikovať a spolupracovať FIG - význam plánovania rozpočtu	ETV VYV HUV

Predmet : Slovenský jazyk a literatúra – jazyková zložka						
Ročník : Tretí			Hodinová dotácia: 4 hodiny týždenne - 132hodín ročne			
Tematický celok	Časová dotácia	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy/ Finančná gramotnosť	Medzipredmetové vzťahy
		Téma/pojem	Obsah			
Slovník Druhy slovníkov Abeceda Encyklopédia Telefónny zoznam	8	Tlačené a písané písmená abecedy. Názvy písmen.	Písmená slovenskej abecedy Radenie slov podľa abecedy. Vyhľadávanie slov v slovníku podľa abecedy.	Abeceda. Zoradiť slová podľa abecedy. Vyhľadať slová v slovníkoch a encyklopédiách. Pomenovať všetky písmená. V slovníku vyhľadať slovo podľa abecedy. Podobne i v encyklopédii alebo telefónnom zozname.	ENV – Chránime prírodu	VYV
Delenie slov na slabiky	8	Slabikotvorné hlásky l, ľ, r, ŕ Písanie a výslovnosť spoluhlások l, ľ a r, ŕ	Slovo, slabika. Rozdeľovanie slov na slabiky. Vytváranie slov prostredníctvom slabikotvorných slabík.	Rozdeľovať slová na slabiky, zo slabík utvoriť slová. Slabikotvorné hlásky a tvoriť slabiky s týmito hláskami, rozoznať dané slová.	OŽZ – pomoc zvieratkám	HUV
Obmieňanie slov	5	Synonymá Antonýmá	Identifikovanie synonym, antonym v texte. Ich vytváranie.	Tvoriť slová významovo príbuzné s daným slovom. Alebo slová s opačným významom.	TPPZ – spolupráca v skupine	TEV
Obojaké spoluhlásky	5	Obojaké spoluhlásky b, m, p, r, s, v, z, f	Obojaké spoluhlásky – zaradenie. Názvy obojakých spoluhlások. Pravopis po obojakých spoluhláskach.	Rozoznať obojaké spoluhlásky, vymenovať ich. Pravopis i í, y ý po obojakých spoluhláskach.	OSR – sebaopoznávanie, sebaúcta.	VYV
Vybrané slová Príbuzné slová	50	Vybrané slová po obojakých spoluhláskach b, m, p, r, s, v, z	Definícia vybraných slov. Vybrané slová po obojakých spoluhláskach b, m, p, r, s, v, z. Vybrané a príbuzné slová. Pravopis vybraných a odvodených slov. Písanie i, í, y, ý v ďalších vybraných a odvodených slovách. Odvodzovanie a tvorenie príbuzných slov.	Vysvetliť písanie vybraných slov. Osvojiť si pravopis vybraných slov. Správne uplatniť pravopis v príbuzných slovách. Získať pravopisné návyky v písaní vybraných slov a príbuzných slov. Vybrané slová používať nielen v izolovaných slovách, ale aj v iných slovných spojeniach, v textoch.	MkV – akceptácia kultúrnej rozmanitosti MV – spoznáваме našu kultúru ENV – spolupráca pri ochrane životného prostredia	ETV ETV VYV PRI HUV
Slovné druhy	15	Podstatné mená Všeobecné a vlastné podstatné mená	Oboznámenie sa so slovnými druhmi. Všeobecné a vlastné podstatné mená. Pravopis vlastných podstatných mien.	Vedieť zadefinovať podstatné mená. Opýtať sa na ne správnu otázkou. Rozlíšiť všeob. a vlastné podstatné mená Uplatniť správny pravopis pri písaní vlastných podstatných mien, mien štátov, riek a obcí.	OŽZ – Formovať vzťah k ochrane svojho zdravia	PRI

Slovné druhy	12	. Prídavné mená.	Prídavné mená –ich charakteristika. Vyhľadávanie v texte.	Definovať prídavné mená. Identifikovať prídavné mená v textoch.	TPPZ – prezentovať nadobudnuté znalosti	VYV
Slovné druhy	17	Zámená. Číslovky	Krátka definícia zámen. Osobné, privlastňovacie, ukazovacie a zvrtné zámená. Číslovky- ich definícia, vyhľadávanie v texte.	definovať zámená a používať ich pri komunikácii. Hľadať bežne používané zámená v texte. Číslovky –správne napísať číslovky do 100. vyhľadať základné, radové alebo iné číslovky, ktoré pozná alebo sa s nimi stretol v praxi v cvičeniach, v textoch.	ENV – pochopiť vplyvy, ktoré determinujú ľudské správanie FIG – Osvojiť si potrebu hospodárneho zaobchádzania s pomôckami a predmetmi v škole aj mimo nej.	ETV
Slovné druhy	12	Slovesá	Definícia a funkcia sloves.	Zadefinovať slovesá. Poznať ich funkciu v texte, vyhľadať ich podľa otázky.	TPPZ – žiaci sa učia vypracovať si harmonogram svojich prác, spracovávať informácie	INF

Predmet : Slovenský jazyk a literatúra - sloh						
Ročník : Tretí			Hodinová dotácia: 1 hodina týždenne - 33 hodín ročne			
Tematický celok	Časová dotácia	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy/ Finančná gramotnosť	Medzipredmetové vzťahy
		Téma/ Pojem	Obsah			
Písomný prejav	3 hodiny	List. Oslovenie. Podpis.	Písomné členenie listu. Oslovenie, úvod, jadro, záver, podpis.	Rozoznať časti listu a písomne zoštylizovať jednoduchý list. Ovládať pravopis oslovenia a vedieť sa podpísať.	OSR – vedieť sa správne vyjadrovať v písomnom prejave	VYV
Rozprávanie	4 hodiny	Osnova. Úvod, jadro, záver. Časová postupnosť.	Rozprávanie zážitku, udalosti. Osnova.	Porozprávať zážitok podľa osnovy (úvod, jadro, záver) a dodržania časovej postupnosti.	OSR – prijať názor a zážitky (skúsenosti) iných	HUV
Verbálna/ Neverbálna komunikácia	3 hodiny	Oznámenie Správa SMS.	Písomné odovzdávanie informácií prostredníctvom mobilu, elektroniky, písomne	Napísať jednoduchý oznam prostredníctvom SMS správy, alebo e-mailom. Rozlíšiť, že správa musí obsahovať základné informácie.	MV – pracovať s rôznymi médiami FIG - Posúdiť spôsoby, akými rodičia zabezpečujú životné potreby celej rodiny. Vymenovať svoje vlastné skúsenosti s prácami v domácnosti.	ETV
Inzercia	3 hodiny	Inzerát.	Inzeráty nachádzajúce sa v tlači.	Vyhľadať a sformulovať krátky inzerát /písomne/	OSR – správna formulácia slov v inzeráte	VYV
Reklama	4 hodiny	Reklama. Druhy reklamy	Druhy reklamy Analýza a tvorba reklamných textov. Reklamný plagát	Charakterizovať vlastnými slovami pojem reklama. Rozlíšiť druhy a hodnovernosť reklamy. Sformulovať krátky reklamný text.	MkV – vplyv reklamy na ľudí	VYV
Pozvánka	4 hodiny	Pozvánka	Písomná formulácia pozvánky . Obsah pozvánky.	Sformulovať písomne text pozvánky na nejaké podujatie. Ovládať prvky, ktoré nesmú v pozvánke absentovať (miesto, čas, program, kto pozýva). Graficky ozvláštniť pozvánku.	TPPZ – vypracovať a prezentovať svoj produkt	VYV

Opis	8 hodín	Opis Odsek	Opis predmetu. Členenie na odseky /úvod, jadro, záver/	Opísať prvky z ktorých sa predmet skladá. Napísať funkciu predmetu, prípadne jeho praktické využitie. Zostaviť opis zostaviť podľa odsekov. Opísať detskú ilustráciu k nejakému konkrétnemu literárnemu textu (napr. z čítanky, z obľúbenej knihy).	OSR – starostlivosť o svoje veci	VYV
Vizitka	4 hodiny	Vizitka	Charakteristika slova vizitka. Názorná ukážka vizitky.	Predstaviť sa prostredníctvom vizitky. vyrobiť si ju podľa predlohy alebo vlastnej fantázie. Oboznámiť sa s obsahom a rôznymi druhmi vizitiek.	OSR – vedieť sa správne vyjadriť	VYV

Predmet : Slovenský jazyk a literatúra – literárna zložka						
Ročník : Tretí			Hodinová dotácia: 3 hodiny týždenne 99- hodín ročne			
Tematický celok	Časová dotácia	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy/ Finančná gramotnosť	Medzipredmetové vzťahy
		Téma/ Pojem	Obsah			
Literárny text	15	Literatúra pre deti	Literárne texty so zameraním na zvládnutie techniky čítania a na porozumenie prečítaného textu.	Vymenovať knihy pre deti a mládež, ktoré poznajú. Poznať niektorých detských autorov. Porozprávať krátky dej z prečítanej knihy.	MV – kladný vzťah ku knihám	VLA PRI
Poézia próza	18	Poézia. Próza. Verš. Odsek.	Rozdelenie literatúry na poéziu a prózu. Pojem verš.	Pomenovať čo je ľudová slovesnosť a ktoré literárne útvary obsahuje. Poznať pranostiku, prirovnanie a vedieť ich charakterizovať, vyhľadať a povedať.	OSR – vedieť sa orientovať v okolitom svete	PRI
Krátke ľudové útvary	17	Ľudová slovesnosť. Pranostika. Ľudová rozprávka. Prirovnanie.	Krátke ľudové útvary. Pranostika Prirovnanie	Žiaci poznávajú ľud. slovesnosť. Poznať pojem ľudová rozprávka. V texte vedia vyhľadať prirovnanie	MkV – spoznávať tvorbu rôznych kultúr	VLA
Domáca i svetová tvorba	17	Autorská rozprávka. Hlavná a vedľajšia postava	Autorská rozprávka charakteristika a členenie. Svetový rozprávkar	Poznať pojem autorská rozprávka, rozdiel medzi ľudovou a autorskou. Poznať členenie textu rozprávky a pomenovať jej výchovný cieľ. Vymenovať hlavnú a vedľajšie postavy.	OSR- vážiť si prácu iných ľudí	VYV
Literárne útvary	16	Príslovie. porekadlo	Útvary ľudovej slovesnosti.	Pomenovať a vyhľadať príslovie a porekadlo. Nájsť rozdiel a charakterizovať ich. Dokázať nájsť výchovný cieľ.	OSR – spoznávať tvorbu našich predkov FIG- Uviesť príklady mýšľania peňazí u detí predchádzajúcich generácií. Porozprávať o hodnotách a postojoch predchádzajúcich generácií na základe ich osobných príbehov o peniazoch.	VLA PRI
Jednoduchá povesť a jej druhy.	16	Povesť. Hlavná myšlienka.	Povesť- druhy, charakteristika.	Poznať pojem, druhy. Určiť hlavnú myšlienku	ENV – starostlivosť o okolitú prírodu	VLA

Predmet: Slovenský jazyk a literatúra – jazyková zložka						
Ročník: štvrtý				Hodinová dotácia: 3 hodiny týždenne – 99 hodín ročne		
Tematický celok	Časová dotácia	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy/ Finančná gramotnosť	Medzi predmetové vzťahy
		Téma/Pojem	Obsah			
Vybrané slová	14 hodín	Vybrané slová	Písanie i,í,y,ý v ďalších vybraných slovách a odvodených slovách .	Utvrďovať pravopisné návyky v už prebratých vybraných slovách a nacvičovať nové vybrané a odvodené slová. Vie ich samostatne použiť v texte, diktátoch a kontrolných cvičeniach.	OSR- poznanie sveta (vecí) okolo seba OŽZ- vytváranie záujmu o seba a svoje okolie	VLA, PRI, ETV
Hlásky		Delenie hlások	Delenie hlások.			
Ohybné slovné druhy		Ohybné slovné druhy	Ohybné slovné druhy – podstatné mená, prídavné mená, zámená, číslovky, slovesá, základné pojmy, definícia, identifikácia v texte, určovanie kategórií.			
Slovotvorný základ Predpony	4 hodiny	Pojem predpona Delenie predponových slov Slabičné a neslabičné predpony	Tvorenie slov. Odvodenie slov pomocou predpôn. Pravopis a výslovnosť predponových odvodenín. Slabičné a neslabičné predpony.	Rozdeliť slová na predponu a slovotvorný základ. Tvorit' nové slová prostredníctvom rôznych predpôn. Identifikovať slabičné a neslabičné predpony. Poznať význam nových slov a používať ich vo vetách, v textoch .	ENV- význam čistoty okolia pre život človeka	PRI, TEV
Obojaké spoluhlásky	10 hodín	Pravopis slov s i,í,y,ý po obojakej spoluhláske	Pravopis ďalších vybraných slov. Príbuzné slová. Geografické názvy s i,í a y,ý po obojakej spoluhláske.	Získať pravopisné návyky v písaní ďalších vybraných slov a významovo príbuzných slov. rozšíriť pravopisné zručnosti v písaní geografických názvov.	MkV – porovnávanie rôznych spôsobov života	VLA, VYV, HUV
Hlásky	10 hodín	Delenie hlások Znelé a neznelé hlásky Spodobovanie na konci slova, uprostred slov a na hranici slov	Základné delenie hlások. Rozdelenie hlások na znelé a neznelé. Spodobovanie hlások. Pravopis a správne výslovnosť spoluhlások na konci slov, na morfeatickom švíku, hranici slov. Identifikácia spodobovania. Pravidlo písania spoluhlásky f	Vymenovať znelé a neznelé spoluhlásky, ich správna výslovnosť na konci, v strede slov a na hranici dvoch slov. Pravidlo o spodobovaní a jeho platnosť pri výslovnosti. Pravidlo o spodobovaní používať najmä prakticky.	OSR – začlenenie sa do okolitého sveta, vplyv zmien	PRI

Predmet: Slovenský jazyk a literatúra - sloh						
Ročník: štvrtý				Hodinová dotácia: 1 hodina týždenne – 33 hodín ročne		
Tematický celok	Časová dotácia	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy/ Finančná gramotnosť	Medzi predmetové vzťahy
		Téma/Pojem	Obsah			
Umelecký a vecný text	4 hodiny	Umelecký a vecný text Kľúčové slová	Základné rozdiely medzi umeleckým a vecným textom. Najviac používané kľúčové slová v umeleckom a vecnom texte. Vyhľadávanie v texte. Reprodukcia podľa osnovy.	Pomenovať druhy textov správnym pojmom. Použiť kľúčové slová v umeleckom alebo vecnom texte. Identifikovať pojem reprodukcia a vedieť ju prakticky realizovať.	MV –rozlišovanie písomných zdrojov informácií	PRI, MAT
Diskusia Názor	5 hodín	Diskusia Názor	Diskusia na rôzne témy. Umelo vytvorené konfliktné situácie a ich riešenie. Prejavovanie vlastného názoru.	Diskutovať na určitú tému, riešiť konfliktné situácie. Stratégie riešenia konfliktu.	OSR – rešpektovanie názorov iných	ETV
Opis	6 hodín	Opis osoby ústne , písomne	Opis osoby ústne aj písomne . charakteristické črty a vlastnosti osoby.	Charakterizovať opis osoby. Opísať vonkajšie črty osoby. Základné povahové črty. Stručne opísať danú osobu.	TPPZ – tvorenie a prezentovanie vlastného výtvoru	VYV
Cielený rozhovor	4 hodiny	Interview	Zavedenie nového pojmu. Tvorenie otázok a odpovedí. Cvičenie vzájomnej komunikácie.	Oboznámiť sa s pojmom interview. Zrealizovať jednoduché interview.	MV –spôsob komunikácie v médiách	ETV
Reprodukcia	4 hodiny	Reprodukcia rozprávania, časová postupnosť	Reprodukovať udalosti zo svojho života, reprodukcia, rozprávanie. Dodržiavanie časovej postupnosti deja.	Reprodukciu rozprávania. Vedieť ju konkrétne zrealizovať v ústnom podaní. Dodržať časovú postupnosť – začiatok, popis udalosti, záver.	OSR –reálny svet okolo nás, jeho zhodnotenie	PRI, MAT
Koncept	6 hodín	Koncept, náčrt	Pojem koncept, náčrt na príklade. Realizácia konceptu.	Klasifikovať pojmy koncept/ náčrt. Vytvoriť náčrt slohového útvaru.	MV – navrhnutie vlastnej koncepcie	VYV
Plagát	4 hodiny	Plagát	Všímanie si udalostí spoločenského alebo kultúrneho diania, ktorá sa má udiť. Vytvorenie plagátu, sústredenie sa na text. Prvky, ktoré musí plagát obsahovať.	Účely použitia plagátu. Vytvoriť jednoduchý plagát k aktuálnej udalosti.	TPPZ – predstavenie svojich vlastných nápadov iným	VYV, PRV

Predmet: Slovenský jazyk a literatúra - literárna zložka						
Ročník: štvrtý				Hodinová dotácia: 3 hodiny týždenne - 99 hodín ročne		
Tematický celok	Časová dotácia	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy/ Finančná gramotnosť	Medzi predmetové vzťahy
		Téma/Pojem	Obsah			
Umelecká literatúra	20 hodín	Umelecká literatúra Divadelná hra	Pojem umelecká lit. (poézia, próza dráma), súvis s prebratými pojmami. Rozdiely medzi umelec. a vecnou lit. Divadelná hra – ďalší lit. druh. Najznámejší autori divad. hier a ich diela.. Dramatizácia div. predstavenia v triede.	Odlíšiť pojmy umelec. a vecná literatúra Recitovať jednu- dve básne slov. alebo zahraničných básnikov. Predniesť kratšie prozaické dielo. Slovami opísať, čo je divadelná hra. významný slov. alebo zahraniční autori div. hier. Interpretovať div. hru. v kolektíve žiakov.	MkV – ľud. tradície z rôznych oblastí MV – vzťah k umeniu	VYV, HUV
Médiá	19 hodín	Rozhlas Televízia Film - kino	Zavedenie pojmov rozhlas, televízia, film. Vyzdvihnutie ich funkcie pre spoločnosť a jedinca. Rozlíšenie vhodných a nevhodných programov pre deti. Ich vplyv na duševné zdravie dieťaťa.	Dané pojmy rozlíšiť od seba. Vysvetliť ich charakteristické znaky a kde sídli budova slov. rozhlasu, slov. TV a filmu. Spôsoby prehrávania filmu: kino, TV, DVD, videorekordér .. primerane sa správať v kine, na predstavení.	MV – spoznávanie rôznych možností v oblasti médií FIG Prijímať finančné rozhodnutia zvažovaním alternatív a dôsledkov.	ETV
Rozhovor	19 hodín	Dialóg	Chápanie dialógu ako v súvislosti s literárnym a dramatickým dielom. Prítomnosť pohybových prvkov, ktorými sa jazykový prejav dopĺňa, dokrešľuje alebo obmieňa (mimozajazykové prostriedky – mimika, gestikulácia).	Pojem dialóg.. Kedy vzniká a koľko osôb sa ho zúčastňuje. Identifikovať ho v texte a prakticky realizovať. Využívať gestikuláciu a mimiku.	OSR – presadiť sa v spoločnosti, rešpektovanie iných ľudí	ETV, TEV
Literárne prvky	21 hodín	Kapitola Strofa Rým	Členenie textu na menšie jednotky. Definovanie pojmov kapitola, strofa a rým.	Usporiadanie daných pojmov v súvislosti s textom. Identifikovať rým, strofu a kapitolu. Rozoznať tri druhy rýmov: aabb, abab, abba.	MV – rôzne druhy prejavov, ich členenie	HUV

Literárne žánre	20 hodín	Bájka Komiks	Pojem bájka, jej význam. Ezop ako zakladateľ bájky. J. Záborský- v našej literatúry. Oboznámenie sa s pojmom komiks.	Odlíšiť bájku od iných textov. Po prečítaní povedať ponaučenie, ktoré obsahuje. Ezopa ako najznámejší autor bájok J. Záborského - náš významný bájkara. Odlíšiť komiks od iného druhu detskej literatúry prečítať dej komiksu, určiť postupnosť deja. Usporiadať obrázky podľa sledu deja.	MkV- história predkov MV- ďalší druh detskej literatúry	VYV
-----------------	----------	---------------------	---	--	--	-----

Vzdelávacia oblasť – Jazyk a komunikácia
ANGLICKÝ JAZYK

Školský vzdelávací program Šanca pre všetkých ZŠ Jozefa Cígera Hronského, Krátka ul. 2, Šaľa				
Názov predmetu	Anglický jazyk			
Časový rozsah výučby / ročník	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.
	2 hod./týždeň 66 hod./rok	2 hod./týždeň 66 hod./rok	3 hod./týždeň 99 hod./rok	3 hod./týždeň 99 hod./rok
Stupeň vzdelania	ISCED 1 – primárne vzdelávanie			
Forma štúdia	denná			
Vyučovací jazyk	slovenský			

1. Charakteristika vyučovacieho predmetu

Nová koncepcia výučby cudzích jazykov vychádza z kľúčových dokumentov Rady Európy a Európskej komisie, ktoré deklarujú ciele európskej jazykovej politiky. Podporujú efektívne celoživotné vzdelávanie a zdokonaľovanie interkultúrnych a jazykových zručností obyvateľstva. Rada Európy navrhla jednotlivé úrovne, ktoré má žiak dosiahnuť, a ktoré sú stanovené v Spoločnom európskom referenčnom rámci (SERR).

Žiaci primárneho vzdelávania majú na konci štvrtého ročníka ZŠ dosiahnuť komunikačnú úroveň A1.1 +, podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky (referenčný rámec). Kompletnú úroveň A1 podľa referenčného rámca majú dosiahnuť žiaci po skončení piateho ročníka ZŠ. Cieľom koncepcie je, aby boli žiaci oboznámení s funkciou a základným fungovaním anglického jazyka. Cieľom predkladaného obsahu vzdelávania z anglického jazyka je ponúknuť učiacim sa jazykové a všeobecné kompetencie tak, aby ich jazyková príprava efektívne zodpovedala požiadavkám moderného európskeho demokratického občana pripraveného na život v spojenej Európe. Učenie sa cudzích jazykov podporuje otvorejší prístup k ľuďom. Tvorí základný pilier komunikácie v rámci viacjazyčnej európskej demokracie a je vyhľadávaný na trhu práce ako predpoklad dobrého uplatnenia sa v zamestnaní. Chápanie jazykového vzdelávania ako „vzdelávania pre život“ umožňuje každému jedincovi žiť podľa vlastných predstáv a uspokojenia.

Vyučovanie cudzích jazykov je prioritou našej školy, takže anglický jazyk je jeden z najdôležitejších predmetov. Anglický jazyk tvorí základný pilier komunikácie v rámci viacjazyčnej európskej demokracie a je vyhľadávaný na trhu práce ako predpoklad dobrého uplatnenia sa v zamestnaní.

S vyučovaním anglického jazyka začíname už v prvom ročníku ZŠ.

Postupne plánujeme zvýšiť vyučovací čas pre anglický jazyk prostredníctvom obsahu a jazykovo integrovaného vyučovania / CLIL /. Žiaci dostanú príležitosť používať nadobudnuté jazykové zručnosti v prirodzenom zmysluplnom kontexte aj v iných vyučovacích predmetoch.

2. Ciele

Cieľom vyučovania anglického jazyka v ročníkoch 1.-4. základnej školy je umožniť žiakom spoznať aj iný komunikačný nástroj ako je ich vlastný materinský jazyk. Naučiť ich aktívne využívať základné komunikačné jednotky (slová, vety, frázy, slovné spojenia...) v adekvátnych komunikačných situáciách, ktoré sa naučia ich veku primeraným spôsobom, t.j. v nižších ročníkoch hrovou formou prostredníctvom piesní, riekaniek, hier, a vo vyšších ročníkoch plus aj aktívnejšou výučbou a pochopením základných komunikačných vzorcov.

Hlavným cieľom vyučovania ANJ je, aby žiaci

- dostali pevné základy a na nich budovali svoje rečové zručnosti tak, aby ich mohli použiť v praxi,
- boli vedení k samostatnosti v štúdiu jazyka tým, že majú dostatok priestoru pre intenzívnu a tvorivú prácu,
- sa oboznámili s funkciou slovníkov,
- mali schopnosť uplatniť svoje vedomosti, t.j. vedeli sa dorozumieť v im známých komunikačných situáciách
- vedeli adekvátne reagovať na známe témy bez strachu a napätia.

Všeobecné ciele

- vzbudiť záujem o cudzie jazyky,
- vytvoriť základ pre ďalšie jazykové vzdelávanie,
- rozvíjať komunikačné kompetencie žiakov v materinskom a cudzom jazyku,
- podporovať všestranný rozvoj žiakov: kognitívny (trénovať schopnosť žiakov vnímať a pamätať si, systematicky trénovať jazykové činnosti receptívnym a produktívnym spôsobom), sociálny, emocionálny, osobnostný,
- rozvíjať interkultúrnu kompetenciu,
- rozvíjať všetky jazykové činnosti: počúvanie s porozumením, rozprávanie; postupne zaraďovať čítanie s porozumením a písanie,
- využívať medzipredmetové vzťahy

Sociálne ciele

- akceptovať seba ako súčasť skupiny,
- uplatniť vzájomnú ohľaduplnosť,
- zmysluplne spolupracovať s partnerom,
- akceptovať spolupatričnosť k skupine,
- vedome predĺžiť fázy sústredenia a práce,
- pomáhať iným, povzbudiť ich,
- rozpoznať a prijať spoločnú zodpovednosť,
- akceptovať rozhodnutie väčšiny,
- vedieť sa prispôbiť a presadiť,
- požičať niečo, poprosiť o niečo,
- ospravedlniť sa,
- rozpoznať a akceptovať chyby,
- naučiť sa zniesť prehry,
- prevziať zodpovednosť za seba

3. Všeobecné kompetencie

Všeobecné kompetencie sú tie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk. Zahŕňajú široké spektrum zručností, ktoré sa týkajú napríklad sebauvedomenia, procesu učenia sa a pod., a sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností.

Žiak na úrovni A1.1+ si rozvíja všeobecné kompetencie tak, aby dokázal:

- osvojiť si efektívne stratégie učenia, ktoré vedú k pochopeniu potreby vzdelávania sa v cudzom jazyku,
- sústrediť sa na prijímanie informácií,
- používať získané vedomosti a spôsobilosti.

4. Komunikačné jazykové kompetencie

Komunikačné jazykové kompetencie umožňujú žiakom konať s použitím konkrétnych jazykových prostriedkov.

Žiak, ktorý dosiahne úroveň A 1.1+ :

- používa známe každodenné výrazy, najzákladnejšie slovné spojenia a jednoduché vety a rozumie im,
- dokáže predstaviť seba a iných,
- dokáže porozumieť jednoduchým otázkam a odpovedať na ne,
- dokáže jednoducho opísať seba, svoju rodinu a kamarátov,
- dokáže sa dohovoriť jednoduchým spôsobom s využívaním prevažne verbálnych, ale aj neverbálnych komunikačných prostriedkov v kontexte každodennej komunikácie a vyjadrenia svojich osobných záujmov

Jazyková kompetencia

Žiak na úrovni A 1.1+:

- používa iba najzákladnejší rozsah jednoduchých slov a výrazov týkajúcich sa jeho osoby a záujmov, má základný repertoár slovnej zásoby: izolovaných slov a slovných spojení,
- ovláda výslovnosť obmedzeného repertoáru naučenej slovnej zásoby,
- dokáže odpísať známe slová, krátke slovné spojenia a vety,
- dokáže vyhláskovať svoje meno, adresu.

Sociolingválna kompetencia

Žiak na úrovni A 1.1 + dokáže:

- nadviazať základnú spoločenskú komunikáciu,
- pozdraviť sa a rozlúčiť sa, predstaviť sa a poďakovať sa, atď.

Pragmatická kompetencia

Žiak na úrovni A 1.1+ dokáže:

- spájať písmená,
- spájať slová pomocou spojovacích výrazov, napr. „a“, „alebo“.

5. Komunikatívne jazykové činnosti a stratégie

Receptívne činnosti a stratégie

Rozvoj počúvania s porozumením sa pri vyučovaní cudzieho jazyka v primárnom stupni vzdelávania považuje za kľúčový.

Žiak počúva rôzne dialógy, texty, príbehy a pod. v anglickom jazyku, ktoré potom ako modely imituje a používa v rozličných situáciách. Vnímanie a porozumenie zvukovej podoby jazyka je východiskom pre rozvoj ostatných komunikačných činností a stratégií. Osvojenie si zvukovej podoby jazyka predchádza osvojeniu si jeho písomnej podoby.

Komunikačné zručnosti nemožno chápať izolovane, pretože sa navzájom prelínajú a dopĺňajú (integrované zručnosti).

I. Počúvanie s porozumením

Učiaci sa na úrovni A1.1+:

- dokáže rozoznať známe slová a najzákladnejšie slovné spojenia týkajúce sa jeho samého, jeho rodiny a bezprostredného konkrétneho okolia, keď ľudia hovoria pomaly a jasne,
- rozumie, ak sa hovorí veľmi pomaly a pozorne, a ak dlhšie pauzy poskytujú čas na pochopenie zmyslu,
- rozumie jednoduchým pokynom, ktoré sú pomaly a zreteľne adresované a dokáže porozumieť krátkemu jednoduchému popisu cesty.

II. Čítanie s porozumením

Učiaci sa na úrovni A1.1+:

- rozumie známym menám, názvom, slovám a veľmi jednoduchým vetám, napríklad na oznámeniach a plagátoch alebo v katalógoch, na pohľadniciach,
- rozozná základné slovné spojenia v jednoduchých oznamoch z každodenného života,
- dokáže si pri jednoduchšom informačnom materiáli a krátkych, jednoduchých opisoch urobiť predstavu o obsahu, najmä ak má k dispozícii vizuálnu pomoc,
- rozumie krátkemu jednoduchému písomnému popisu cesty.

III. Písomný prejav

Učiaci sa na úrovni A1.1+:

- dokáže napísať krátky osobný list alebo pohľadnicu, napríklad pozdrav z dovolenky,
- dokáže vyplniť jednoduché registračné formuláre s osobnými údajmi ako meno, štátna príslušnosť, adresa, telefón a podobne,
- dokáže napísať jednoduché slovné spojenia a vety o sebe a iných ľuďoch, o tom kde žijú a čo robia,
- vie si písomne vyžiadať informácie alebo ich podať ďalej,
- vie napísať jednoduché slovné spojenia alebo vety a použiť v nich spojovacie výrazy ako „a“, „ale“ alebo „pretože“.

IV. Ústny prejav – dialóg

Učiaci sa na úrovni A1.1+:

- dokáže komunikovať jednoduchým spôsobom za predpokladu, že jeho partner v komunikácii je pripravený zopakovať alebo preformulovať svoju výpoveď pri pomalšej rýchlosti reči, a že mu pomôže sformulovať, čo sa pokúša povedať,

- dokáže klásť a odpovedať na jednoduché otázky z oblasti jeho základných potrieb alebo na známe témy,
- používať jednoduché zdvorilostné formulácie ako pozdrav, lúčenie, opýtať sa niekoho ako sa má,
- vie predstaviť seba a iných a reaguje, keď ho predstavujú,
- rozumie každodenným výrazom, ktoré sú zamerané na uspokojenie jednoduchých konkrétnych komunikačných potrieb a vie reagovať na jednoduché informácie, ktoré sa dozvie,
- rozumie otázkam a pokynom, jednoduchému opisu cesty, vie niekoho o niečo požiadať a niekomu niečo oznámiť.

Ústny prejav – monológ

Učiaci sa na úrovni A1:

- dokáže využívať jednoduché slovné spojenia a ucelenými vetami opísať seba, miesto, kde žije, čo robí a ľudí, ktorých pozná.

Učiaci sa dokáže podať jednoduchý opis alebo charakteristiku ľudí, podmienok v rodine a v škole, opis každodenných zvyklostí a toho, čo má alebo nemá rád, atď. Vo forme krátkeho sledu jednoduchých slovných spojení a viet.

6. Stratégie vyučovania (metódy a formy práce)

Pri voľbe vyučovacích metód a foriem prihliada učiteľ na usporiadanie obsahu vyučovania, vlastné činnosti a činnosti žiakov zamerané na dosiahnutie stanovených cieľov a kľúčových kompetencií žiakov.

Voľba metód závisí od obsahu učiva, cieľov vyučovacej hodiny, vekových a iných osobitostí žiakov a materiálneho vybavenia.

Správne zvolenými metódami sa

- vytvára atmosféra, v ktorej sa môže dieťa učiť bez strachu a stresu
- využíva a motivuje sa chuť dieťaťa do učenia sa a jeho prirodzená zvedavosť
- zohľadňujú sa potreby dieťaťa a hlavne mu umožňujú učiť sa všetkými zmyslami
- dieťa sa naučí reagovať v anglickom jazyku, aktívne ho používať a postupne sa osamostatniť (learner's independence).

Metódy a formy práce:

- Komunikatívne metódy – realizuje sa formou dialógu s uplatnením hovorového štýlu. Učiteľ si vyberá z nasledujúcich žánrov: jednoduchá spoločenská komunikácia, dialógy, jednoduché rozprávanie, pohľadnice, plagáty, ilustrované opisy, blahoželanie, jednoduchý telefonický rozhovor.
- Motivačné metódy – využívajú sa na vzbudenie záujmu žiakov o učebnú činnosť, napr. *motivačné rozprávanie* (citové približovanie obsahu učenia), *motivačný rozhovor* (aktivizovanie poznatkov a skúseností žiakov), *motivačný problém* (upútanie pozornosti prostredníctvom nastoleného problému), *motivačnú demonštráciu* (vzbudenie záujmu pomocou ukážky).
- Fixačné metódy – sú neoddeliteľnou súčasťou vyučovania, napr. *metódy opakovania a precvičovania*, (ústne a písomné opakovanie, opakovanie s využitím učebnice a inej literatúry, domáce úlohy), prebieha formou hry, nácviku piesní, práca s internetom, súťaže, domáce práce ...

- Demonstratívne metódy - (demonštrácia obrazov, modelov, prírodnín), *pozorovanie* (cielené systematické vnímanie objektov a procesov), *manipulácia s predmetmi* (praktické činnosti, experimentovanie, pokusy, didaktická hra), *inštruktáž* (vizuálne a auditívne podnety k praktickej činnosti vedenie žiakov k chápaniu slovného a písomného návodu).
- Expozičné metódy- je potrebné využívať pri vytváraní nových poznatkov a zručností. Odporúča sa *rozprávanie* (vyjadrovanie skúseností a aktívne počúvanie), *vysvetľovanie* (logické systematické sprostredkovanie učiva), *rozhovor* (verbálna komunikácia formou otázok a odpovedí na vyjadrenie faktov, konvergentných a divergentných otázok, otázok na pozorovanie, posúdenie situácie, hodnotenie javov, rozhodovanie), *beseda* (riešenie aktuálnych otázok celým kolektívom).
- Problémové metódy - patrí k nim *heuristická metóda* (učenie sa riešením problémov založenom na vymedzení a rozборе problému, tvorbe a výbere možných riešení a vlastnom riešení) a *projektová metóda* (riešenie projektu, komplexná praktická úloha, problém, tematika, ktorej riešenie teoretickou aj praktickou činnosťou vedie k vytvoreniu určitého produktu).
- Aktivizujúce metódy - vhodná je *diskusia* (vzájomná výmena názorov, uvádzanie argumentov, zdôvodňovanie za účelom riešenia daného problému), *situačná metóda* (riešenie problémového prípadu reálnej situácie so stretom záujmov), *inscenačná metóda*, “*role –play*“ (sociálne učenie v modelovej predvádzanej situácii pri ktorej sú žiaci aktérmi danej situácie), *didaktické hry* (seberealizačné aktivity na uplatnenie záujmov a spontánnosti), *kooperatívne vyučovanie* (forma skupinového vyučovania založená na vzájomnej závislosti členov heterogénnej skupiny).
- Audio - lingválna metóda - oboznamovanie sa s jazykom počúvaním a verbálnym napodobňovaním.
- TPR (Total Physical Response) - do činnosti sa zapája , čo najviac zmyslov, pri čom sa využíva pohyb. Pri tejto metóde sa rovnomerne stimulujú obidve časti mozgu, čím sa zvyšuje efektívnosť vyučovania.

Pre realizáciu cieľov sú dôležité **praktické aktivity** (samostatná činnosť na základe inštruktáže) – pozorovanie dostupných prírodných procesov na podporu chápania vzájomných vzťahov a ich významu.

Odporúča sa zvýšiť dôraz na **prácu s knihou a textom** (čítanie s porozumením, spracovanie textových informácií, učenie sa z textu, orientácia v štruktúre textu, vyhľadávanie, triedenie, využívanie podstatných informácií), **samostatné učenie prostredníctvom informačnej a komunikačnej techniky a experimentovanie** (samostatné hľadanie, skúšanie, objavovanie).

Formy práce:

- individuálna
- skupinová
- práca vo dvojiciach

Z organizačných foriem sa uplatňuje vyučovacia hodina.

Vyučovanie bude prebiehať v týchto priestoroch:

- kmeňové triedy
- počítačová učebňa
- mimoškolské priestory
- učebňa s interaktívnou tabuľou

7. Učebné zdroje

S výučbou anglického jazyka sa začína už v 1. ročníku. V každom ročníku sa ráta s odlišnou úrovňou ovládania daného jazyka. Výber učebníc bol prispôsobený žiaducemu progresu v danom ročníku.

- učebnice
- pracovné listy
- metodické knihy pre učiteľov
- internet (rôzne edukačné webové portály)
- IKT zdroje: edukačné CD-rom, DVD, e-Beam tabuľa
- jazykové časopisy (Ufin)
- cudzojazyčné výkladové a prekladové slovníky a slovníky pre deti
- audiovizuálny materiál (CD, kazety, videá, plagáty a obrázkový materiál, knihy,...)
- Nixon, Caroline – Tomlinson, Michael: Kid's Box, Pupils Book 1. Cambridge University Press, 2008. (odporúčacia doložka MŠSR-4809/2010-919)

Používané učebnice:

1. ročník:

Nixon, Caroline – Tomlinson, Michael: Kid's Box, Activity Book 1. Cambridge University Press, 2008. (odporúčacia doložka MŠSR-4809/2010-919)

2. ročník:

Gerngross, Gunter – Puchta, Herbert: Playway to English, Pupil's Book 2 (second edition). Cambridge University Press and Helbling Languages, 2009. (odporúčacia doložka MŠSR-4808/2010-919)

Gerngross, Gunter – Puchta, Herbert: Playway to English, Activity Book 2 (second edition).

3. ročník:

Gerngross, Gunter – Puchta, Herbert: Playway to English, Pupil's Book 3 (second edition). Cambridge University Press and Helbling Languages, 2009. (odporúčacia doložka MŠSR-4808/2010-919)

Gerngross, Gunter – Puchta, Herbert: Playway to English, Activity Book 3 (second edition).

4. ročník:

Gerngross, Gunter – Puchta, Herbert: Playway to English, Pupil's Book 4 (second edition). Cambridge University Press and Helbling Languages, 2009. (odporúčacia doložka MŠSR-4808/2010-919)

Gerngross, Gunter – Puchta, Herbert: Playway to English, Activity Book 4 (second edition).

8. Hodnotenie

Cieľom hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov v škole je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky, kde má rezervy, aké sú jeho pokroky. Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce, návod, ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov.

Vo vyučovaní anglického jazyka sa

- skôr sleduje a zisťuje prírastok vedomostí dieťaťa ako hodnotí (predpísanými) známkami
- slovným hodnotením zohľadňujú jeho vyjadrovacie schopnosti, kreativita, sociálne správanie a rečové zručnosti
- uspokojuje prirodzená potreba dieťaťa informovať sa o vlastnom pokroku správnymi formami bez toho, aby sme sa dotkli osobnosti dieťaťa

- učiteľ vedie dieťa k správne mu sebahodnoteniu, ako aj hodnoteniu spolužiakov (rozvoj sociálneho správania, self-assessment).
- súčasťou hodnotenia je aj klasifikácia, slovné hodnotenie, hodnotenie písomných prác, slovného prejavu, projektových prác, zároveň sa na celkovom hodnotení podieľa aj samotná aktivita žiaka na hodine.

Žiak je hodnotený podľa Metodického pokynu č. 22/2011. Prospech žiaka sa klasifikuje týmito stupňami: výborný (1), chváľitebný (2), dobrý (3), dostatočný (4), nedostatočný (5).

Hodnotiace kritériá:

Stupeň 1 (výborný)

Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich plynulo využívať pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Samostatne a tvorivo uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Jeho ústny aj písomný prejav je správny, výstižný. Grafický prejav je estetický. Výsledky jeho činností sú kvalitné až originálne.

Stupeň 2 (chváľitebný)

Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich plynulo využívať. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré tvorivo aplikuje pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí samostatne a kreatívne alebo s menšími podnetmi učiteľa. Jeho ústny aj písomný prejav má občas nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti. Grafický prejav je prevažne estetický. Výsledky jeho činností sú kvalitné, bez väčších nedostatkov.

Stupeň 3 (dobrý)

Žiak má v celistvosti a úplnosti osvojené poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a pri ich využívaní má nepodstatné medzery. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré využíva pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach s menšími nedostatkami. Na podnet učiteľa uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Podstatnejšie nepresnosti dokáže s učiteľovou pomocou opraviť. V ústnom a písomnom prejave má častejšie nedostatky v správnosti, presnosti, výstižnosti. Grafický prejav je menej estetický. Výsledky jeho činností sú menej kvalitné.

Stupeň 4 (dostatočný)

Žiak má závažné medzery v celistvosti a úplnosti osvojenia poznatkov a zákonitostí podľa učebných osnov ako aj v ich využívaní. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú podstatné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov a hodnotení javov. Jeho ústny aj písomný prejav má často v správnosti, presnosti a výstižnosti vážne nedostatky. V kvalite výsledkov jeho činností sa prejavujú omyly, grafický prejav je málo estetický. Vážne nedostatky dokáže žiak s pomocou učiteľa opraviť.

Stupeň 5 (nedostatočný)

Žiak si neosvojil vedomosti a zákonitosti požadované učebnými osnovami, má v nich závažné medzery, preto ich nedokáže využívať. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú značné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov, hodnotení javov, nevie svoje vedomosti uplatniť ani na podnet učiteľa.

Na kontrolu a hodnotenie žiakov sa používajú postupy na zabezpečenie korektného a objektívneho hodnotenia:

1. Pri **verbálnej forme** kontroly úrovne osvojenia poznatkov sa uprednostňuje prezentovanie poznatkov žiakmi na základe dobrovoľnej odpovede žiaka alebo určenia konkrétneho žiaka

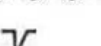

učiteľom (na predchádzajúcej hodine). Uplatňuje sa postup verbálnych odpovedí 3 žiakov v časovom limite 5 min. Pri verbálnej kontrole sa zisťuje a hodnotí najmä osvojenie základných poznatkov stanovených výkonovou časťou vzdelávacieho štandardu.

2. **Písomnou formou** sa kontroluje a hodnotí osvojenie základných poznatkov prostredníctvom testu na konci tematického celku alebo skupiny podobných učebných tém v časovom limite 20 min v rozsahu 10 – 15 otázok zostavených podľa výkonovej časti vzdelávacieho štandardu. Kontrolné práce hodnotíme percentom úspešnosti, t.j. napíšeme dosiahnutý percentuálny výsledok a známku číslom (napr. 93% = 1).

Stupnica hodnotenia kontrolných prác:

100% - 90 %	= 1 (výborný)
89 % - 70 %	= 2 (chválitebný)
69 % - 50 %	= 3 (dobrý)
49 % - 25 %	= 4 (dostatočný)
24 % - 0%	= 5 (nedostatočný)

Pri opravách písomného prejavu žiakov používame korektorské značky, ktoré boli schválené v rámci predmetovej komisie cudzích jazykov.

	chybné písmeno, vymeniť písmeno
	oddeliť
	spojiť
	urobiť nový odsek
	zrušiť odsek
	dať na nový riadok
	štylistická chyba
	vložiť slovo
1 4 2 3	zmeniť slovosled

3. Pri **praktických aktivitách** sa využíva slovné hodnotenie praktických zručností (vrátane správnosti nákresov a schém podľa potreby) s dôrazom na samostatnosť a správnosť tvorby záverov z riešenia úloh. Optimálne je slovné hodnotenie so stručným komentárom k výkonu žiaka. V nižších ročníkoch sa pristupuje k tvorbe záverov na základe stručnej osnovy danej učiteľom.

4. Preveruje sa úroveň **samostatnej práce žiakov a schopností práce s textom** formou hodnotenia správ zo samostatných pozorovaní podľa kritérií na základe vzájomnej dohody učiteľov.

5. Úroveň kombinovaných verbálnych, písomných prejavov a komunikatívnych zručností sa kontroluje a hodnotí prostredníctvom **prezentácie projektov** podľa kritérií na základe vzájomnej dohody učiteľov.

Hodnotenie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ŠVVP): pri hodnotení učebných výsledkov žiakov so ŠVVP budeme dodržiavať ustanovenie §55 ods.4 zákona 245/2008 z.z. o výchove a vzdelávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Žiak je hodnotený podľa Metodického pokynu č. 22/2011, príloha č.2. Ďalej budú rešpektované odporúčania CPPPaP a postupovať sa bude podľa individuálnych vzdelávacích programov vypracovaných pre týchto žiakov s prihliadnutím na konkrétny druh a stupeň znevýhodnenia daného žiaka, ak má vplyv na úroveň a výsledky práce žiaka v predmete anglický jazyk. Často sa pristupuje k redukcii úloh v písomnej práci, prípadne

zjednodušeniu zadania. Učiteľ v konkrétnych prípadoch zváži, či uprednostní písomnú alebo ústnu formu odpovede a skúšania.

Používané skratky:

SJL- slovenský jazyk a literatúra

VYV- výtvarná výchova

INF- informatika

NAV- náboženská výchova

HUV- hudobná výchova

MAT - matematika

PRI - prírodoveda

VLA - vlastiveda

ETV - etická výchova

OSR - osobnostný a sociálny rozvoj

TPPZ- tvorba projektu a prezentačné zručnosti

ENV- environmentálna výchova

OŽZ- ochrana života a zdravia

DOV - dopravná výchova

MkV - multikultúrna výchova

Predmet: Anglický jazyk						
Ročník: prvý	Hodinová dotácia: 2 hodiny týždenne		66 hodín ročne			
Tematický celok - téma	Časová dotácia	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové vzťahy
		Slovná zásoba	Jazyk a jeho použitie			
Rodina a spoločnosť Vzťahy v rodine	6 h.	family, mother, father, sister, brother, grandmother, grandfather, old, young, ugly, beautiful, happy, sad	Opytovacie zámeno <i>who</i> . Who's that? Who's he/she? He's... She's... We're (young).	Opísať seba a svoju rodinu. Rozoznať základné frázy týkajúce sa rodiny a jej okolia. Vnímať a prejavovať svoje city	OSR- Kto je toto? sebapoznávani e, vzťahy v rodine	ETV, HUV, VYV
Domov a bývanie Môj dom/byt	6 h.	house, bedroom, bathroom, living room, kitchen, door, hall toy, ball, doll, star, computer,	Opytovacie zámena <i>where, what</i> . Where is...? Predložky určujúce polohu.: in, on, under, next to What's your favourite toy?	Využiť jednoduché frázy a odpovedať na otázky k danej téme. Vypočúť si a podať informácie	ENV- Kde je kto? spoločnosť a jej životný štýl	VYV, HUV, PRI
Ľudské telo, starostlivosť o zdravie Ľudské telo Fyzické charakteristiky	7 h.	head, face, nose, eyes, ears, mouth, tooth, hair, leg, foot, arm, hand, big, small, short, long,	Sloveso <i>have got</i> v oznamovacej vete a v otázke. I've got... Have you got...? Yes, I have got. No I haven't got. We've got...	Opísať základné vonkajšie znaky seba aj iných. Predstaviť sa a predstaviť niekoho	OŽZ- Čo to máš? hygiena a starostlivosť o telo	PRI
Doprava a cestovanie Dopravné prostriedky	6 h.	boat, bus, car, helicopter, lorry, motorbike, plane, fly, drive, ride, walk, bike train	Prítomný priebehový čas. What are you doing? I'm flying/ driving/ riding/ walking.	Vymenovať základné dopravné prostriedky, opísať činnosť. Vyjadriť svoju schopnosť	DV- Čo tam robíš? naučiť deti orientovať sa v doprave.	DOV
Vzdelávanie Škola a jej zariadenie Školské pomôcky	8 h.	schoolbag, pencil, pen, book, exercise book, eraser (rubber), colour, say, circle, listen, find, make, match, table, chair, one, two three, four, five, six, seven, eight, nine, ten, blue, red, yellow, green, orange, pink, purple, black, brown, grey, white	Ukazovacie zámena. Is this a (pen)? Yes/No. What colour is the bag? Základné číslovky a farby. Four purple chairs.	Správne pomenovať predmety každodennej potreby v škole. Popísať ich farbu a počet. Vyjadriť svoj súhlas, nesúhlas	OSR- Čo máš v taške? celoživotné vzdelávanie, sebapoznávani e	MAT, VYV

Človek a príroda Zvieratá Fyzické charakteristiky	7 h.	pets: bird, cat, dog, fish, horse, mouse, tortoise wild animals: crocodile, elephant, giraffe, hippo, monkey, snake, tiger, bat, penguin, frog, owl, goat, llama clean, dirty, tail	Množné číslo podst. mien + sloveso have got. They've got... They haven't got... They're (ugly/big). Have they got (long legs). They haven't got (tail). How many (teeth) have they got?	Pomenovať zvieratá, s ktorými sa bežne stretáva. Opísať svoje domáce zvieratko, zviera na obrázku. Vyjadriť vedomosti, poznatky a zistenia	ENV- Výstava zvierat Starostlivosť o domáce zvieratá, ochrana divožijúcich zvierat	PRI, VYV
Voľný čas a záľuby	6 h.	play the guitar/piano read..., sing, draw	Prítomný priebehový čas What is he/ she doing? He's/She's ...ing	Jednoduchými frázami vymenovať niektoré zo svojich záľub. Predstaviť svoje záľuby a svoj vkus.	OSR – Čo robím? vzdelávanie z umeleckej stránky	HUV
Stravovanie Jedlá , ovocie, zelenina	6 h.	apple, banana, burger, cake, chocolate, ice- cream, orange, fish	Väzba like+podst.m. Do you like...? Yes, I do. No, I don't. I like (cake). I don't like (fish).	Vymenovať veci, ktoré má/ nemá rád. Vyjadriť čo mám rád/čo nemám rád/a	OŽZ- Môžem dostať tortu? správne spôsoby stravovania	ETV, PRI
Multikultúrna spoločnosť Cudzie jazyky	2 h.	England, UK, language, country, English I'm..., My name is...	Časovanie pomocného slovesa <i>to be</i> v jednod. prít. čase. Hello, I'm..., What's your name? Goodbye. How old are you? How are you? I'm fine, thank you.	Pozdraviť sa, pre predstaviť a podať základné osobné informácie. Reagovať pri prvom stretnutí	MkV- Ahoj, ako sa máš? spoločnosti rozličných kultúr	ETV
Obliekanie a móda Základné druhy oblečenia	6 h.	jacket, shoes, skirt, socks, trousers, T-shirt	Skrátený tvar slovesa <i>have</i> <i>got</i> . He's/ She's got... He/She hasn't got...	Opísať základné druhy oblečenia a aj ich farbu. Vyjadriť svoj vkus.	OSR- Kde mám ...? význam vhodného oblečenia	VYV
Šport Druhy športu	6 h.	play football/basketball/tennis swim, ride a bike	Modálne sloveso <i>can</i> (v zápore, v otázke). I, You, He, She can/ can't... What can you do? Can you (swim)?	Jednoduchými frázami vymenovať niektoré zo športových činností. Vyjadriť svoju schopnosť	OŽZ- Kto vyhrá? zdravý životný štýl	TEV

Predmet: Anglický jazyk						
Ročník: druhý	Hodinová dotácia: 2 hodiny týždenne		66 hodín ročne			
Tematický celok - téma	Časová dotácia	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové vzťahy
		Slovná zásoba	Jazyk a jeho použitie			
Rodina a spoločnosť Vzťahy v rodine	6 h.	mum, dad, grandpa, grandma	Väzba <i>there is, this is</i> : Privlastňovacie zámeno <i>my</i> . This is my family. In my family there is my... I think...	Určiť a popísať členov rodiny. Vykonávať role. Identifikovať seba a ostatných v rámci rodiny	OSR – Rodinné fotky -úcta k členom rodiny.	PRI, ETV
Domov a bývanie Môj dom/byt	6 h.	curtains, lamp, cupboard, floor, telephone, sofa, chair, table, mat, TV	Väzba <i>that's, there is/ there are</i> - oznamovacie vety. In my room there is a (pink sofa). There are (green curtains). Rozkazovací spôsob. Open the (cupboard). Jump down.	Porozumieť a zapamätať si jednoduché slová a vety na danú tému. Zmysel pre domov a rodinu	TPPZ – Urob si básničku. - prezentácia vlastnej práce o svojom bývaní.	VYV, ETV
Ľudské telo, starostlivosť o zdravie Ľudské telo	6h.	shoulder, finger, knee, toe(s), tummy, tooth/teeth, foot/feet	Privlastňovacie zámená <i>my, your</i> . Množné číslo. <i>My/Your</i> (shoulder) hurts. <i>My/Your</i> (feet) hurt. <i>Rozkazovací spôsob</i> . Clap your hands. Shake your hands/ head. Stamp your feet. Touch (the chair).	Opísať časti tela. Porozumieť jednoduchým frázam činne Reagovať na plnenie pokynov stí.	OŽZ – Čo Maxa bolí? -starostlivosť o seba a svoje zdravie	PRI, ETV
Doprava a cestovanie Dopravné prostriedky	6 h.	underground, walk left, right	Opytovacie zámeno <i>how</i> . How do you get to school? Väzba <i>by</i> +dopravný prostriedok. <i>By</i> (bus). (Timmy) goes by (bike). First by (car) and then by (train).	Vymieňať si informácie o dopravných prostriedkoch a ceste do školy. Vyjadriť očakávania a reagovať na ne	DV – Ako chodíš do školy? - pochopiť funkcie dopravy	MAT,
Vzdelávanie Číslovky	7 h.	eleven, twelve, thirteen, fourteen, fifteen, sixteen, seventeen, eighteen, nineteen, twenty, Thirty, forty, fifty, sixty, seventy, eighty, ninety, a/one hundred, piggy bank	Základné číslovky 10 -100. Skrátené tvary slovík <i>to be</i> a <i>can</i> . Jednoduché matematické úlohy. (Three) plus/ minus (two) is... Throw the dice. It's my/ your turn. I'm/you're the winner. I can't do it. Well done! I'm sorry.	Identifikovať čísla od 1 do 100. Vykonávať jednoduché matematické operácie. Používať čísla, základné číslovky. Stanoviť, oznámiť a prijať pravidlá a povinnosti	OSR - Koľko mám v prasiatku? - získať praktické sociálne skúsenosti	MAT
Človek a príroda Zvieratá	6 h.	bee, butterfly, cow, duck, earthworm, hen, pig sheep, chick, racoon, beaver, fox	Opytovacie zámeno <i>who</i> . Who are you?	Pomenovať zvieratá a ich činnosti (význam). Reagovať na príbeh alebo udalosť	ENV – Na farme - starostlivosť o zvieratá	PRI

Voľný čas a záľuby	6 h.	beach, jungle, lake, cool off	Spojenie <i>let's</i> + sloveso. Let's be quiet. It's asleep. See you again!	Navrhnuť niekomu, aby sa niečo vykonalo. Vyjadriť svoju schopnosť	ENV - Prázdniny	PRI
Stravovanie Ovocie	6 h.	grapes, kiwi, melon, nut(s), peach(es), pear(s), strawberry/ strawberries, plum(s),	Spojenie <i>like</i> + podstatné meno. I like ... I don't like... What is it?	Vyjadriť čo má/nemá rád. Vyjadriť svoju vôľu	OŽZ – Čo je to? – význam ovocia pre zdravie	PRI
Multikultúrna spoločnosť	5 h.	Birthday, family, present	Happy birthday. Do you like pink roses? They smell wonderful.	Gratulovať. Vyjadriť želanie a spokojnosť. Nadviazať kontakt v urč. situácii	MkV- Dedkove narodeniny	ETV, VYV
Obliekanie a móda Druhy oblečenia Odevné doplnky	6 h.	pullover, wooly hat, jeans, dress, trainers, hat, cap wonderful	Privlastňovacie zámená. My(jacket) is (green). This is for you. What a lovely hat! I hate it. Stupid me! Look at me!	Predstaviť svoj vkus. Vyjadriť sympatie, spokojnosť a nespokojnosť. Predstaviť svoj vkus	OSR – Aká pekná čiapka. -tolerancia, solidarita	PRI, VYV
Obchody	6 h.	potato(es), carrot(s), onion(s), tomato(es), cucumber(s), red/green pepper(s)	Opytovacie zámeno <i>how much</i> . How much is it? £ 2, please. Godbye. Bye-bye.	Používať čísla a údaje o cenách. Odpovedať na pozdrav, rozlúčiť sa. Vybrať si z ponúknutých možností	OSR – Nákup - rozvoj sociálnej skúsenosti	PRI, MAT

Predmet: Anglický jazyk						
Ročník: tretí	Hodinová dotácia: 3 hodiny týždenne 99 hodín ročne					
Tematický celok - téma	Časová dotácia	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmeto vé vzťahy
		Slovná zásoba	Jazyk a jeho použitie			
Domov a bývanie Môj dom/byt	14 h.	attic, stairs, wardrobe, washbasin, garden, mess behind, in front of,	Opytovacie zámeno <i>where</i> . Otázky pomocného slovesa <i>to be</i> . Predložky miesta. <i>Where's the rubber? Where are his (socks)? Where are her (jeans)? Is it in...? Are they on...? On the... in the...</i>	Opísať svoj dom, byt. Určiť kde sa čo nachádza. Použiť správny slovosled. Vypočítať si a podať informácie	OSR – U nás doma	VYV
Ľudské telo, starostlivosť o zdravie Ľudské telo Hygiena a starostlivosť o telo	14 h.	big, fair/black hair, wide, hips wake up, get out of bed, check your watch, wash your face, put on.. take off..., go to..., get your..., put your...in your...,	Skrátený tvar slovesa <i>have got</i> . Privlastňovacie zámená. Opytovacie zámeno <i>what</i> . Rozkazovací spôsob. <i>He/She's got (small ears). His/Her eyes are (blue). Touch/shake/clap your ... What's the matter? My (tummy) hurts. I feel sick.</i>	Použiť nadobudnutú slovnú zásobu na presný opis osôb. Porozumieť jednoduchým pokynom a orientovať sa. Vybrať si z Ponúknu-tých možností	OZZ – Čo sa deje?	PRI, ETV
Vzdelávanie Čas	17 h.	board, window, ruler, rubber, desk, watch, half past, quarter past, quarter to,	Opytovacie zámeno <i>what</i> . <i>What's the time. It's (one) o'clock. What can we do now? Predložka času at. She/He (gets up) at (seven o'clock). Jedn. prít. čas.</i>	Porozumieť časovým údajom v rámci denného režimu. Vyjadriť očakávania a reagovať na ne	OSR – Aké krásne ráno.	MAT
Človek a príroda Zvieratá Počasie, ročné obdobia	14 h.	guinea pig, budgie, pony, mice, worms, caterpillar, sharks, goat, rat, fly, bat, fox, ox, louse storm, the dark, fire, spring, summer, autumn, winter, garden, tree, fog	Sloveso <i>have got</i> v ozn., opyt. vete a v zápore. Opytovacie zámená <i>how, what</i> . Vázba <i>I like+ podst.m</i> . Pomoc. sloveso <i>to be</i> v prítomnom čase. <i>Are you scared of? I'm scared of... , I'm not scared of..., What about (Sam)? He/She is scared of... Have you got a pet? Yes, I have/ No, I haven't. I like ... What colour is it: It's... He/She has (hasn't) got... They have/haven't got...</i>	Porozumieť hlavnej myšlienke jednoduchého textu na známu tému. Vyjadriť svoju obavu/ obavy svojho kamaráta z niečoho. Vyjadriť svoje obavy, svoj ne/záujem	ENV – Kvíz, Šesť hladných húseníc	PRI

Voľný čas a záľuby	16 h.	play the saxophone, ride a horse, go sailing, go shopping, play volleyball, dance, cook (spaghetti), feed (the squirrels), skate, ice-skate, ski, play cards, play darts Monday, Tuesday, Wednesday, Thursday, Friday, Saturday, Sunday	Časovanie mod. slovesa <i>can</i> v prít. čase, tvorba otázky, záporu. Tvorba otázok pom. slovesa <i>to be</i> . She plays football. He feeds (the squirrels). On (Monday) he rides his horse. Can you (skate)? Yes, I can. No, I can't. Are you good at it?	Klást' jednoduché otázky z oblasti každodenného života. A vedieť sám na ne odpovedať. Predstaviť svoje záľuby a svoj vkus	OŽZ – Zaneprázdnená Liza	ETV, TEV
Stravovanie Jedlá a nápoje	14 h.	soup, mixed salad, steak, pie, chocolate, peas, hamburger, chips, chicken, hot dog, sausages, spinach, beans, pizza, rice, spaghetti orange juice, coffee, cola, lemonade, mineral water, tea,	Väzba <i>I like</i> +podst.meno. Skrátený tvar <i>would</i> . I like (spinach). I don't like (peas). She likes (salad). My favourite food is (steak). What would you like to eat? I'd like (a hamburger), please.	Vyjadriť čo má/nemá rád. Povedať, čo by si dal, jednoduché dialógy k téme "v reštaurácii". Vyjadriť čo mám rád	OŽZ – Reštaurácia u Luby	PRI
Multikultúrna spoločnosť	10 h.	birthday, invitation January, February, March, April, May, June, July, August, September, October, November, December	Is your birthday in (November)? Yes, it is. No, it isn't. He/she is going to the party. It's on (Saturday) at (one) o'clock. Who can bring (cake)? I can bring (sandwiches). Neurčité zámeno <i>some</i> . Have some (cake).	Napísať krátku pozvánku. Naplánovať a opísať svoju narodeninovú oslavu. Reagovať na príbeh alebo udalosť	MkV –Daisine narodeniny	VYV, HUV

Predmet: Anglický jazyk						
Ročník: štvrtý	Hodinová dotácia: 3 hodiny týždenne 99 hodín ročne					
Tematický celok - téma	Časová dotácia	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové vzťahy
		Slovná zásoba	Jazyk a jeho použitie			
Rodina a spoločnosť	10 h.	aunt, uncle, daughter, son, cousin mirror, queen, heart	Privlastňovací pád. Jedn. prít. čas, tvorba otázky. Who is (Jack's) (uncle)? In my family there's my mum...	Predstaviť členov svojej rodiny a vzájomné vzťahy. Vyjadriť svoj názor	OSR - Rozprávaj o svojej rodine	ETV
Ľudské telo, starostlivosť o zdravie Pocity	11 h.	happy, sad, tired, angry, bored, excited, nervous, hungry, thirsty, scared	Opytovacie zámená <i>what, how</i> . Jedn. prít.č.. Tell me about... I think... Are you (tired)? No, I'm not/ Yes I am., What's the matter? What can I do? How does (Debbie) feel?	Vyjadriť a popísať svoje pocity. popísať bolestivé miesto. Vnímať a prejavovať svoje city	OŽZ - Čo sa deje?	PRI
Človek a príroda Zvieratá	12 h.	whale, seal, seagull, leopard, kangaroo, polar bear, shark, rattlesnake, alligator, bear, swan, buffalo, dinosaur go down to the river, useful, wonderful, rubbish, bins	Opytovacie zámeno <i>how many?</i> Tvorba otázok <i>have got, can, do</i> . How many of the animals can go down to the river, useful, wonderful, rubbish, bins Can it (fly)? Does it (lay eggs)?	Opísať vlastnosti zvierat a ich spôsob života v prírode. Porozumieť hlavnej myšlienke vypočutého textu.	ENV - Kvíz o zvieratách	PRI
Voľný čas a záľuby Televízia	13 h.	Cartoons, music shows, nature programmes, sports programmes, science fiction films, detective films, listen to music. Rock, balloon, guitarist, singer, laugh, joke. Always, never, sometimes, often, once, twice, (three) times.	Príslovky častosti. I (never) watch (comedies). She/He sometimes watches (cartoons). How often do you watch music shows? He/She watches them (twice) a week. Can I watch the ... ? When does the film start?	Vyjadriť kto a ako často pozerá dané TV programy. Na základe zistených informácií popísať ich obľúbenosť a sledovanosť. Predstaviť svoje záľuby a svoj vkus.	OSR - Čas ísť spať	ETV
Multikultúrna spoločnosť	8 h.	Canada, America, Australia, England	What's your favourite place? Why? My favourite place is the... Because... I (often) go there with (my friends).	Dohovoriť sa jednoduchým spôsobom v krátkom dialógu a známu tému. Uistiť sa, že moje slová boli pochopené.	MkV – Moje obľúbené miesto	ETV
Šport	14 h.	dream, swimming with (dolphins), climbing (a	Tell me about (Tom's) dream. Jednoduchý priebehový čas.	Opísať činnosti zo svojich snov. Činnosti	OŽZ – O čom sníváš?	TEV

		skyscraper/tower), flying to the moon, fighting (a monster), feeding (a baby lion), exploring (a cave), dancing (at a party), driving (a racing car), picking a flower, catching (a bat) wiggle (their) ears, silly	He's/She's (exploring a cave). In his/her dream (Ron) is playing the saxophone). (Jill) is dreaming of (buying shoes). What do you dream of? (Monica) dreams of (getting a new bike).	svojich spolužiakov. Vybrať si z ponúknutých možností		
Obchody Obchody a nakupovanie	11 h.	pencil sharpener, sweets, magazine, stickers, felt-tip pen, CD, DVD, money, pound, pence, flavour, vanilla, hazelnut, yoghurt, buy, lunch	(Ben) has got (5£). He/She buys a (book) for (2.50£). How much has he/she got now? What flavours? (Vanilla) and (chocolate) for me please	Komunikovať v obchode. Orientovať sa v britskej mene. Nadviazať kontakt v súlade so situáciou, zodpovednosť za svoju prácu	OSR	MAT
Krajiny, mestá a miesta	20 h.	post office, cinema, hotel, school, hospital, museum, supermarket, station, park, zoo, sweet shop, swimming pool, bus stop, north, south, east, west, go across, go past, go straight, map hill, river, lake, field, castle, road, village, motorway, town, farm, mountain, forest, sea, beach, bridge, gold, ring, treasure, chest, wood, box forest, sandcastle, shells, airport, tree house, skate park, library, shopping centre, sports centre, rodeo rider, thief	Príslovky miesta <i>here, there</i> . Predložky určujúce smer a miesto. Go straight on. Go across (the bridge). Go past the (station). There's a (tree) next to the (house). The (park) is opposite the (hospital). Excuse me, where's the (cinema)? The (cinema) is on (King) Street/Road. The (station) is south of the (museum). Where's the treasure? Let's open it. I don't believe it.	Popísať cestu, smer. Určiť presnú polohu napr. budovy. Vedieť sa opýtať na cestu. Dorozumieť sa v jednoduchom dialógu. Vypočítať a podať informácie, pochopenie podstaty prezentovaného textu	REV - Kde sa nachádza kino? OŽZ - Hľadanie pokladu	VLA

Vzdelávacia oblasť – Matematika a práca s informáciami Matematika

Školský vzdelávací program Šanca pre všetkých ZŠ Jozefa Cigera Hronského, Krátka ul. 2, Šaľa				
Názov predmetu	Matematika			
Časový rozsah výučby ročník /	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.
	4 hod./týždeň 132 hod./rok	4 hod./týždeň 132 hod./rok	5 hod./týždeň 165 hod./rok	5 hod./týždeň 165 hod./rok
Stupeň vzdelania	ISCED 1 – primárne vzdelávanie			
Forma štúdia	denná			
Vyučovací jazyk	slovenský			

Charakteristika predmetu

Matematika je v primárnom vzdelávaní (ďalej 1. stupeň ZŠ) po materinskom jazyku najviac časovo dotovaným učebným predmetom. Matematické vzdelávanie je založené na realistickom prístupe k získavaniu nových vedomostí a na využívaní manuálnych a intelektových činností pre rozvíjanie širokej škály žiackych schopností. Na rovnakom princípe sa pristupuje k aplikácii nových matematických vedomostí v reálnych situáciách. Takýmto spôsobom nadobudnuté základné matematické vedomosti umožňujú žiakom získať matematickú gramotnosť novej kvality, ktorá by sa mala prelínať celým základným matematickým vzdelaním a vytvárať predpoklady pre ďalšie úspešné štúdium matematiky a pre celoživotné vzdelávanie. Obsah vzdelávania je spracovaný na kompetenčnom základe. Vyučovanie sa prioritne zameriava na rozvoj žiackych schopností, predovšetkým väčšou aktivizáciou žiakov. Obsahový a výkonový štandard uvedený pre jednotlivé ročníky je štandard, ktorý sa má splniť najneskôr v uvedenom ročníku.

Učebný predmet matematika na 1. stupni ZŠ zahŕňa:

- elementárne matematické poznatky, zručnosti a činnosti s matematickými objektmi rozvíjajúce kompetencie potrebné v ďalšom živote (osobnom, občianskom, pracovnom a pod.),
- vytváraním presných učebných návykov rozvoj žiackych schopností, presného myslenia a formovania argumentácie v rôznych prostrediach, rozvoj algoritmického myslenia,
- súhrn veku primeraného matematického a inforatického poznania, ktoré tvoria východisko k všeobecnému vzdelaniu kultúrneho človeka,

- informácie dokumentujúce potrebu matematiky a informatiky pre spoločnosť.

Obsah vzdelávania je v učebnom predmete matematika rozdelený na päť tematických okruhov. Toto členenie sa zachováva aj pre ostatné stupne vzdelávania, pričom na každom stupni nemusí byť explicitne zastúpený každý z týchto tematických okruhov:

Čísla, premenná a početové výkony s číslami
Postupnosti, vzťahy, funkcie, tabuľky, diagramy
Geometria a meranie
Kombinatorika, pravdepodobnosť, štatistika
Logika, dôvodenie, dôkazy.

Učivo v tematickom okruhu **Čísla, premenná a početové výkony s číslami** má na 1. stupni ZŠ významné miesto pri vytváraní pojmu prirodzeného čísla v obore do 10 000, pri početových výkonoch s týmito číslami a pri príprave zavedenia písmena (premennej) vo význame čísla.

V tematickom okruhu **Postupnosti, vzťahy, funkcie, tabuľky, diagramy** majú žiaci v realite objavovať kvantitatívne a priestorové vzťahy a určité typy ich systematických zmien. Zoznamovať sa s veličinami a ich prvotnou reprezentáciou vo forme tabuliek, grafov a diagramov a v jednoduchých prípadoch tieto aj graficky znázorňovať.

V tematickom okruhu **Geometria a meranie** budú žiaci vytvárať priestorové geometrické útvary podľa určitých pravidiel a zoznamovať sa s najznámejšími rovinnými útvarmi ako aj s ich rysovaním. Objasňovať sa im budú základné vlastnosti geometrických útvarov. Budú sa učiť porovnávať, odhadovať a merať dĺžku, zoznamovať sa jednotlivými dĺžkovými mierami a riešiť primerané metrické úlohy z bežnej reality.

Tematický okruh **Kombinatorika, pravdepodobnosť a štatistika** sa na 1. stupni ZŠ objavuje len v podobe úloh. Žiaci takéto úlohy budú na 1. stupni ZŠ riešiť manipulatívnu činnosťou s konkrétnymi objektmi, pričom budú vytvárať rôzne skupiny predmetov podľa určitých pravidiel (usporadúvať, triediť a vytvárať súbory podľa danej vlastnosti), pozorovať frekvenciu výskytu určitých javov (udalostí) a zaznamenávať ju.

Tematický okruh **Logika, dôvodenie, dôkazy** na 1. stupni ZŠ sa bude objavovať len v podobe úloh. Žiaci budú riešiť úlohy, v ktorých posudzujú z hľadiska pravdivosti a nepravdivosti primerané výroky z matematiky a zo životných situácií.

Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom učebného predmetu matematika na 1. stupni ZŠ je, aby si žiaci osvojili poznatky, ktoré v priebehu svojho ďalšieho vzdelávania a v každodennom živote budú potrebovať a rozvíjať ich schopnosti, pomocou ktorých sa pripraví na samostatné získavanie ďalších poznatkov. Na dosiahnutie tohto cieľa majú žiaci získať také skúsenosti, ktoré u nich vyústia do poznávacích metód zodpovedajúcich ich veku. Vyučovanie matematiky má

smerovať k tomu, aby sa realizovali najmä tieto cieľové zámery a všeobecné požiadavky na rozvoj žiackej osobnosti:

- presne používať materinský a odborný jazyk (vzhlľadom na vek) a správne aplikovať postupne sa rozširujúcu matematickú symboliku. Vhodne využívať tabuľky, grafy a diagramy. Využívať pochopené a osvojené pojmy, postupy a algoritmy ako prostriedky pri riešení úloh,
- v súlade s osvojením matematického obsahu a prostredníctvom numerických výpočtov spamäti, písomne, aj na kalkulačke rozvíjať numerické zručnosti žiakov,
- na základe skúseností a činností rozvíjať orientáciu žiakov v rovine a v priestore,
- riešením úloh a problémov postupne budovať poznatky žiakov o vzťahu medzi matematikou a realitou. Na základe využitia induktívnych metód viesť žiakov k získavaniu nových vedomostí, zručností a postojov. Rozvíjať u žiakov matematické nazeranie, logické a kritické myslenie,
- systematicky viesť žiakov k získavaniu skúseností s významom matematizácie reálnej situácie, tvorby matematických modelov, a tým aj k poznaniu, že realita je zložitejšia ako jeho matematický model. Približovať žiakom dennú prax,
- spolu s ostatnými učebnými predmetmi sa podieľať na primeranom rozvíjaní schopností žiakov používať prostriedky IKT (kalkulátory, počítače) k vyhľadávaniu, spracovaniu a uloženiu informácií,
- viesť žiakov k získaniu a rozvíjaniu zručností súvisiacich s procesom učenia sa, k aktivite na vyučovaní a k racionálnemu a samostatnému učeniu sa,
- podporovať a upevňovať kladné morálne a vôľové vlastnosti žiakov, napr. samostatnosť, rozhodnosť, vytrvalosť, húževnatosť, sebakritickosť, kritickosť, cieľavedomú sebvýchovu a sebvzdelávanie, dôveru vo vlastné schopnosti a možnosti, systematickosť pri riešení úloh v osobnom aj verejnom kontexte,
- vytvárať a rozvíjať kladný vzťah žiakov k spoločným európskym hodnotám, k permanentnému poznávaniu kultúrnych a iných hodnôt vytvorených európskymi štátmi a Slovenskom,
- v rámci matematického vzdelávania rozvíjať u žiakov kľúčové kompetencie v sociálnej a komunikačnej oblasti, v IKT, v osobnej i v občianskej oblasti, v oblasti prírodovednej a kompetenciu učiť sa učiť sa.

Štandard kompetencií, ktoré má žiak v jednotlivých tematických okruhoch učiva získať na výstupe z 1. stupňa ZŠ

Čísla, premenná a počtové výkony s číslami

Kompetencie, ktoré má žiak získať:

- pozná obsahovú aj formálnu stránku prirodzených čísel v obore do 10 000 a vie ich využiť na opis a riešenie problémov z reálnej situácie,
- vykonáva spamäti, písomne a na kalkulačke základné počtové výkony a využíva komutatívnosť a asociatívnosť sčítania a násobenia na racionalizáciu výpočtov, zaokrúhľuje čísla na desiatky, vykonáva odhady, kontroluje správnosť výsledkov počtových výkonov,
- rieši a tvorí numerické a kontextové úlohy na základe reality, obrázkovej situácie a udaní číselných hodnôt veličín, pri ktorých správne aplikuje osvojené poznatky o číslach a počtových výkonoch.

Dosiahnuté postoje:

prestáva mať „strach“ z čísel, smelšie kvantifikuje realitu okolo seba, sebedovetom robí porovnávanie osôb, vecí a udalostí pomocou čísel, je spokojný s číselným vyjadrením výsledku, nakoľko v prípade potreby dokáže uskutočniť kontrolu správnosti výpočtu.

Postupnosti, vzťahy, funkcie, tabuľky, diagramy

Kompetencie, ktoré má žiak získať:

- vytvára jednoduché postupnosti z predmetov, z kresieb a čísel, rozoznáva a sám vytvára stúpajúcu a klesajúcu postupnosť čísel, objavuje pravidlo tvorby postupnosti a pokračuje v tvorení ďalších jej prvkov,
- usporiada údaje patriace k sebe v tabuľke, na základe objavenia súvislostí medzi týmito údajmi,
- interpretovaním, analýzou a modelovaním riešenia úloh a problémov rozvíja svoje schopnosti a kreativitu,
- kontrolou správnosti riešenia úloh zisťuje účinnosť svojej práce.

Dosiahnuté postoje:

-pozoruje, hľadá a objavuje vzťahy medzi číslami a veličinami, vidí potrebu samostatnosti pri objavovaní a slovnom vyjadrení výsledkov zistenia, vidí potrebu postupného vytvárania primeraných názorov na vzťah matematiky a reality, má záujem na zdokonaľovaní svojho logického myslenia, na jeho neustálom rozširovaní a prehľbovaní (triedenie, použitie elementárnych algoritmov, atď.) o prvky kritického myslenia, je pozitívne motivovaný na vytváranie základov svojho osobnostného rozvoja.

Geometria a meranie

Kompetencie, ktoré má žiak získať:

- rozoznáva, pomenuje, vymodeluje a opíše jednotlivé základné priestorové geometrické

tvary, nachádza v realite ich reprezentáciu,

- pozná, vie opísať, pomenovať a narysovať základné rovinné útvary,
- rozozná a modeluje jednoduché súmerné útvary v rovine,
- pozná meracie prostriedky dĺžky a ich jednotky, vie ich samostatne používať aj pri praktických meraniach.

Dosiahnuté postoje:

-nie je ľahostajný k svojmu okoliu ,dokáže sa sústrediť na objavovanie geometrických tvarov vo svojom okolí , snaží sa do primeraných praktických problémov vniesť geometriu ,je naklonený v jednote používať meranie a výpočet , snaží sa o presnosť pri meraní a výpočtoch , vyvíja snahu o rozvoj vlastnej priestorovej predstavivosti.

Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie

Kompetencie, ktoré má žiak získať:

- prostredníctvom hier a manipulatívnych činností získa skúsenosti s organizáciou konkrétnych súborov predmetov podľa zvoleného ľubovoľného a podľa vopred daného určitého kritéria,
- v jednoduchých prípadoch z reality a v matematike rozlíši istý a nemožný jav,
- zaznamenáva počet určitých udalostí, znázorní ich a zo získaných a znázornených udalostí robí jednoduché závery,
- v jednoduchých prípadoch prisúdi výrokom zo svojho blízkeho okolia a z matematiky správnu pravdivostnú hodnotu, doplní neúplné vety tak, aby vznikli pravdivé (nepravdivé) tvrdenia.

Dosiahnuté postoje:

-rozlišuje a triedi svet okolo seba podľa pravdivosti a nepravdivosti javov nadobúda pocit potreby kvantifikácie javov svojho okolia ,vedomuje si dôležitosť triedenia javov a vecí , získa potrebu vedieť zdôvodniť .

Metódy a formy práce

Hlavným a najdôležitejším činiteľom pri dosahovaní učebných cieľov vyučovania matematiky je učiteľ, ktorý aktivizuje žiakov vo všetkých fázach vyučovania. Dbá o to, aby žiaci porozumeli učivu, o čom sa presvedča častým kladením otázok, pričom žiada od žiakov aj zdôvodnenie svojich odpovedí. To je záruka, že vedomosti žiakov nebudú formálne. Vzdelávací proces má byť vedený tak, aby žiaci boli samostatní a tvoriví nielen pri získavaní nových vedomostí, ale aby získané vedomosti dokázali vhodne prezentovať, aby vedeli svoje tvrdenia z oblasti matematiky ale aj z bežného života zdôvodňovať a obhájiť. Podmienkou úspešného učenia sa žiakov je získanie žiakov pre učebnú činnosť a to nenásilnou, prirodzenou motiváciou. Hlavným motívom učenia je radosť z osvojeného poznatku, z vyriešeného problému, z objaveného postupu riešenia. Metódy, ktoré sa blížia objaviteľskému postupu a rozvíjajú samostatnosť, aktivitu a tvorivosť žiakov, sú už od

najnižších ročníkov nielen prostriedkom, ale aj obsahom vzdelávania. Vo vyučovaní sa tieto metódy najúčinnšie uplatňujú pri samostatnej práci žiakov s učebnicou, s pracovným zošitom a s učebnými pomôckami. Postupne od 1. ročníka sa majú zvyšovať nároky na rozsah, kvalitu a samostatnosť práce v školských zošitoch tak, aby sa ťažisko práce postupne presúvalo z pracovných zošitov na prácu s učebnicou a školským zošitom.

A. Didaktické metódy

1. reproduktívna

- a) informatívno-receptívna (učiteľ prezentuje učivo/informácie a žiaci uvedomele vnímajú, zapamätávajú si)- žiaci sú pasívni, učiteľ v krátkom čase prezentuje viac informácií (napríklad pri algoritmoch písomného počítania),
- b) reproduktívna (pri upevňovaní učiva, aby si žiaci vytvorili zručnosti a návyky, je to viackrát opakovaná činnosť)- žiaci riešia úlohy, kde reprodukovujú naučené vedomosti, nerozvíja sa tvorivosť, sú to len typové úlohy, žiaci sú aktívni/samostatná práca,

2. produktívne

- a) problémová (je zadaná úloha, žiaci ju nedokážu vyriešiť, hľadajú riešenie),
- b) heuristická (metóda riadeného rozhovoru)- žiaci na základe odpovedí na otázky sami dospejú k novému pojmu, objaviteľská- žiaci sú aktívni, náročná z pohľadu učiteľa: otázky musia logicky nasledovať, stručné, jasné, jednoznačné, odpovedať majú všetci žiaci, ak žiak odpovie nesprávne, učiteľ má naviesť žiaka na správnu odpoveď,
- c) výskumná- tvorivá činnosť žiaka, napr. zisti údaje: výška všetkých členov rodiny, ceny tovaru- žiaci zbierajú údaje, robia tzv. prieskum (4. ročník) .

B. Logické metódy

- a) analytická- postup od celku k časti, od neznámeho k známemu, od hľadaného k danému, riešením jednoduchých slovných úloh pomocou rovnice (využívam premenné- neznáme $8+x=20$),
- b) syntetická- (postup od častí k celku, do známeho k neznámemu, od daného k hľadanému)- rozvíjajú sa počtárske zručnosti + - . : (spamäti a písomné algoritmy), slovné úlohy bez rovnice $8+\square=20$,
- c) analyticko-syntetická (riešenie zložitých úloh: 2 počtové operácie a viac)- v 1. etape použijem analýzu: rozklad zložitej slovnej úlohy na čiastkové úlohy. V 2. etape syntetickú m.- riešim čiastkové úlohy,
- d) indukčná (inductio = návod - je postup od jednotlivých faktov ku všeobecným záverom) - využíva sa pri všetkých pojmoch. Najprv napíšem konkrétne príklady pri riešení nového pojmu až potom to zovšeobecním,
- e) deduktívna (deductio = odvodzovanie - prechod od všeobecných poznatkov ku konkrétnym vlastnostiam, javom, vzťahom),
- f) genetická (vývojová) - daný pojem vysvetľujeme spolu s historickými poznatkami, ktoré sa týkajú daného pojmu (napr. jednotky dĺžky),
- g) dogmatická - nový pojem je sprístupnený bez akýchkoľvek odôvodnení napr. operácia násobenia má prednosť pred sčítaním.

C. Metódy podľa zdroja poznatkov

1. slovné- metódy hovoreného slova: monológ, dialóg
2. názorné: používanie ilustrácií, náčrtov, sledovanie videozáznamov, demonštrácia, modelovanie
3. praktické: činnosti spojené s rysovaním, modelovaním, strihanie

D. Metódy podľa funkčnosti

1. expozičné- používanie pri sprístupňovaní nového učiva
2. fixačné- pri upevňovaní, opakovaní učiva
3. diagnostické- pri preverovaní a klasifikovaní vedomostí a tieto didaktické formy:
skupinová forma práce:
(rozvíja aktivitu žiakov, učia sa pracovať v kolektíve = kolektívnosť, zvýšenie humanizácie vyučovania)
-skupiny: homogénne- v jednej skupine žiaci s približne rovnakou výkonnostnou úrovňou, heterogénne- žiaci rôznej vedomostnej úrovne,
-tvorba skupín- spontánna (žiaci sa medzi sebou rozdelia do skupín na základe kamarátskych vzťahov), autoritatívna (rozdeľuje učiteľ, napr. podľa zasadacieho poriadku, vedomostná úroveň),
-počet žiakov- viacpočetné skupiny- menej skupín, menej času strávi učiteľ pri kontrole výsledkov, zvolíť hovorca, !nie všetci žiaci sa zapoja do práce,
-menej početné skupiny- väčšia pravdepodobnosť, že všetci žiaci budú aktívni, skôr sa dohodnú na spôsobe riešenia výsledku,
-organizovanie/diferencovanie práce – diferencovaná (všetky skupiny riešia iné úlohy), nediferencovaná (každá skupina má tú istú úlohu- môže sa hodnotiť rýchlosť aj správnosť),
-druhy skupín treba premyslieť ako ich tvoriť, premyslieť typy úloh (diferencované, nediferencované), spôsob hodnotenia jednotlivých úloh (rýchlosť, správnosť, bodovanie alebo len výsledky), premyslieť organizačné hodiny,
-učiteľ nemá zasahovať do práce skupín,
-pri menšom počte skupín (viacpočetných) je menej kontrolovania pre učiteľa,
-rozvoj spolupráce, aktivity, zvýši sa záujem o matematiku, možnosť uplatnenia sa aj slabším žiakom,
-riziko: pracovný ruch, nepremyslená organizácia práce.

Individuálna/samostatná práca:

- žiak sa spolieha len na svoje vedomosti a schopnosti,
- Pravidlo: všetko čo žiaci dokážu urobiť sami, nech to robia sami -pri sprístupňovaní nového učiva, pri opakovaní, upevňovaní,
- pri príkladoch, ktoré majú určitú postupnosť/viac krokov, môže sa zastaviť a nepohne sa ďalej- príčinou neúspechu nemusí byť len nevedomosť, ale len omyl, žiak pracuje vlastným tempom,
  - každá činnosť žiakov by mala byť kontrolovaná (záleží od typov úloh),
  - pri zložitých slovných úlohách je potrebné vzorové riešenie na tabuli,
  - pri divergentných úlohách, kde príklad má viac spôsobov riešenia alebo viac riešení, nechať odprezentovať všetky riešenia.

Frontálna forma práce- práca s celou triedou.

Medzipredmetové vzťahy:

Ku komplexnému poznaniu okolitého sveta žiakmi, sa musí budovať jednotný systém poznatkov nielen vnútri samotného didaktického systému matematiky, ale aj vo vzťahu matematiky k ostatným vyučovacím predmetom. Výrazné väzby sú medzi matematikou a materinským jazykom, prírodovedou, vlastivedou a to v oblasti aplikácií, ale aj motivácií.

Hodnotenie predmetu

Predmet klasifikujeme podľa Metodických pokynov č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy.

Hodnotíme úroveň vedomostí (pojmy, vzťahy), činností (rysovanie, slovné úlohy), schopnosť uplatniť vedomosti v nových situáciách (v bežnom živote, v slovných úlohách), úroveň samostatnosti myslenia, presnosť a výstižnosť spôsobu vyjadrovania

Charakteristika klasifikačných stupňov:

1. výborný (1)

- vedomosti o prirodzených číslach a početných výkonoch sú pevné, presné, úplné, sústavné,
- myslenie žiakov je samostatné, dokáže vytvárať vzťahy medzi pojmi, vedomosti vie aplikovať v nových situáciách, presný písomný aj ústny prejav,

2. chválitebný (2)

- vedomosti o prirodzených číslach sú pevné, presné, sústavné,
- vedomosti o početných výkonoch nie sú dostatočne pevné, ale sú presné, úplné, sústavné,
- myslenie je samostatné, vedomosti vie uplatniť vo všetkých nových situáciách,

3. dobrý (3)

- vedomosti o prirodzených číslach sú sústavné s nevýraznými chybami- čítať, zapisovať, usporiadať prirodzených čísla,
- vedomosti o početných výkonoch sú tiež sústavné a celistvé, ale nie sú pevné ani presné,
- žiak pri počítaní spamäti je pomalý,
- pri písomnom počítaní sa objavujú omyly, ktoré však po upozornení vie samostatne opraviť,
- myslenie je málo samostatné a pri úlohách na aplikáciu učiva- slovné úlohy potrebuje pomoc učiteľa,

4. dostatočný (4)

- vedomosti o prirodzených číslach sú s nedostatkami, vedomosti o početných výkonoch sú tiež s mnohými medzerami,
- sám chyby nenájde, a vie si ich opraviť len s pomocou učiteľa,
- myslenie je málo samostatné, dokáže riešiť len jednoduché slovné úlohy a len s pomocou učiteľa,
- zložené slovné úlohy nedokáže riešiť,

5. nedostatočný (5)

- vedomosti o prirodzených číslach sú neúplné- nedokáže porovnávať jednociferné a dvojciferné čísla, vedomosti o početných výkonoch sú na nízkej úrovni
- neovláda ani základné spoje počítania spamäti
- nesamostatné myslenie, nedokáže riešiť ani jednoduché slovné úlohy

Pri písomných prácach hodnotíme percentuálnym hodnotením:

Výborný (1) -	100% - 90 %
Chválitebný (2) -	89% - 70%
Dobry (3) -	69% - 50%
Dostatočný (4) -	49% - 25%
Nedostatočný (5) –	24% - 0%

Učebné zdroje

1.ročník

Matematika pre 1. ročník ZŠ 1. časť,2.časť – B. Lehoťanová
(vydavateľstvo AITEC BA r. 2010)

2.ročník

Matematika- učebnica – P. Černek , S. Bednárová
(r.2010)

Matematika PZ č.2 – P. Černek, S. Bednárová
(r.2011)

3.ročník

Matematika pre 3. roč. ZŠ – RNDr. Pavol Černek, CSc.

Matematika PZ pre 3.ročník 1. časť, 2.časť – RNDr.Pavol Černek, CSc.
(r. 2012)

4.ročník

Matematika pre 4. ročník – učebnica- RNDr. Pavol Černek ,CSc.
(r.2011)

Matematika PZ pre 4.ročník 1. časť, 2.časť – RNDr.Pavol Černek, CSc.
(r.2011)

Internet

Prierezové témy zaradené do predmetu matematika:

Multikultúrna výchova sa dotýka medziľudských vzťahov, ktorej cieľom je chápanie a akceptácia iných kultúr a rozvoj medziľudskej tolerancie.

Mediálna výchova rozvíja schopnosť zaobchádzať s rôznymi druhmi médií, selektívne využívať ich produkty.

Osobnostný a sociálny rozvoj rozvíja ľudský potenciál žiakov, ktorej cieľom je sebaopoznanie, sebaúcta, seba vzdelávanie pestovanie dobrých medziľudských vzťahov, podporuje prevenciu sociálno-patologických javov.

Environmentálna výchova rozvíja spoluprácu pri ochrane a tvorbe životného prostredia, posilňuje zodpovednosť k živým organizmom, k zdravému životnému štýlu, k prírodnému a kultúrnemu dedičstvu.

Dopravná výchova je zameraná na bezpečné správanie sa v rôznych dopravných situáciách, na osvojenie si zásad dopravy, právnych predpisov, technických podmienok dopravy.

Ochrana života a zdravia je zameraná na ochranu života a zdravia v mimoriadnych situáciách, pri pobyte a pohybe v prírode, na zvládnutie ekologických havárií, dopravných nehôd a živelných pohrôm. Realizuje sa prostredníctvom učebných predmetov geografia, biológia, chémia, ako aj samostatne účelovým cvičením- zdravotnou prípravou, civilnou ochranou, pohybom a pobytom v prírode.

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti rozvíja u žiakov kompetencie tak, aby vedeli komunikovať, argumentovať, používať informácie, prezentovať svoje názory, riešiť problémy, spolupracovať v skupine.

Použité skratky:

SJL- slovenský jazyk

INF- informatívna výchova

PRI- prírodoveda

VLA- vlastiveda

PRV- pracovné vyučovanie

VYV- výtvarná výchova

ETV- etická výchova

OSR- osobnostný a sociálny rozvoj

ENV- environmentálna výchova

DV- dopravná výchova

TPPZ- tvorba projektu a prezentačné zručnosti

MV_ mediálna výchova

OŽZ – ochrana života a zdravia

MkV - multikultúrna výchova

Predmet: Matematika						
Ročník : prvý		Obsahový štandard		Hodinová dotácia : 4 hodiny týždenne / 132 hodín ročne		
Tematický celok	Časová dotácia	Témy	Pojmy	Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové vzťahy
Prirodzené čísla od 1 až 20	45 hodín	<p>Prirodzené čísla 0-20 Predstavy o prirodzenom čísle.</p> <p>Počítanie počtu vecí, ... po jednom, Po dvoch, utváranie skupín vecí, , ... o danom počte v obore do 20. Priradovanie predmetov, ktoré patria k sebe.</p> <p>Čítanie a písanie čísel v obore 0-20. Číselný rad v obore do 20.</p> <p>Porovnávanie čísel a ich usporiadanie v obore do 20. Písanie znakov.</p>	<p>Hore, dole, vpravo, vľavo, veľký, malý, najväčší, najmenší, vpredu, vzadu, vpred, za, pravda, nepravda</p> <p>Skupina, počet predmetov, vecí, prvkov, jeden, dva, pár, prvý, posledný, pred, za, hneď pred, hneď za...</p> <p>Číselná os od 0 po 20.</p> <p>Menej, viac, rovnako, znaky <, >, =, poradie, prvý, posledný, pred, za, hneď pred, hneď za,..</p>	<p>Používať odporúčané pojmy.</p> <p>Určiť počet predmetov v obore 0-20.Priradiť v obore 0 – 20 k číslu správny počet predmetov.</p> <p>Určovať správne poradie predmetov a čísel v obore 0-20</p> <p>Orientovať sa v číselnom rade od 0 – 20 a na číselnej osi. Znázorniť číslo na číselnej osi v obore od 0-20.Čítať a písať čísla od 0 do 20.Graficky znázorniť a zapísať dvojčiferné čísla od 10 do 20 ako súčet desiatok a jednotiek.</p> <p>Porovnávať dve čísla a výsledok porovnania zapísať znakmi ( ), =. Určiť správne poradie čísel v obore do 20 .Vymenovať stúpajúci a klesajúci číselný rad.</p>	<p>OSR Rozvíjať pozorovaciu schopnosť, presnosť, systematickosť</p> <p>OŽZ- ochrana života a zdravia pri pohybe</p>	SJL, INF, PRI

		<p>Riešenie slovných úloh na porovnávanie.</p> <p>Tvorenie slovnej úlohy k danej nerovnosti (ako propedeutika k budúcim nerovniciam)</p>	Viac, menej, rovnako...	<p>Riešiť aspoň pomocou ilustračného obrázka jednoduchú slovnú úlohu charakterizovanú vzťahmi viac, menej, rovnako (riešenie pomocou nerovnosti v obore do 20.</p> <p>Riešiť jednoduché slovné úlohy na porovnávanie</p>		
Sčítanie a odčítanie	65 hodín	<p>Sčítanie a odčítanie - Najskôr v obore 1-5, -Neskôr v obore do 10 a v obore do 20 bez prechodu cez základ 10.</p> <p>Propedeutika vzťahu medzi sčítaním a odčítaním.</p> <p>Sčítanie a odčítanie v obore do 20 bez prechodu cez základ 10. Sčítanie a odčítanie pomocou zobrazovania .</p> <p>Počítanie pamäti v obore do 20 bez prechodu cez základ 10.</p> <p>Tvorba príkladov na sčítanie a odčítanie k danej situácii.</p> <p>Slovné úlohy na sčítanie a odčítanie: -Určenie súčtu, keď sú dané</p>	<p>Znaky + (plus) a – (mínus), množstvo, súčet rozdiel, jednotky, desiatky, ...</p> <p>Sčítanie, súčet odčítanie, rozdiel...</p> <p>Sčítanie, súčet odčítanie, rozdiel, číselná os...</p> <p>Časť, známa časť, neznáma časť, celok...</p>	<p>Pochopiť a osvojiť si význam a funkciu znakov+ a – pri sčítaní a odčítaní čísel. Správne používať znaky + a – pri sčítaní a odčítaní čísel.</p> <p>Pochopiť súvislosti medzi zložkami početových výkonov a výsledkom. Vedieť vytvoriť k príkladu na sčítanie(odčítanie) zodpovedajúci príklad na odčítanie(sčítanie)</p> <p>Sčítovať a odčítovať v obore do 20 pomocou ilustračného obrázka.</p> <p>Vedieť spamäti všetky základné spoje sčítania a odčítania v obore do 20 bez prechodu cez základ.</p> <p>Vedieť utvoriť k adekvátnej situácii príklad na sčítanie a odčítanie v obore do 20 bez prechodu cez základ 10.</p> <p>Vedieť využívať poznatky o sčítaní a</p>	<p>ENV- zodpovednosť k zdravému životnému štýlu,</p> <p>MkV formovať schopnosť detí posudzovať, objavovať, formovať ich osobnostný a profesijný rastu</p>	SJL,INF,PRI

		<p>sčítance</p> <ul style="list-style-type: none"> -Zväčšenie daného čísla o niekoľko jednotiek -Určenie jedného sčítanca, ak je daný súčet a druhý sčítanec -Zmenšenie daného čísla o niekoľko jednotiek -Porovnávanie rozdielom. <p>Nepriamo sformulované slovné úlohy. Tvorenie slovnej úlohy k danému numerickému príkladu na sčítanie a odčítanie v obore do 20 bez prechodu cez základ 10.</p>		<p>odčítaní v jednoduchých slovných úlohách.</p> <p>Vyriešiť jednoduchú slovnú úlohu v obore do 20 bez prechodu cez základ 10 na sčítanie typu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Určenie súčtu, keď sú dané sčítance - Zväčšenie daného čísla o niekoľko jednotiek <p>-určenie jedného sčítanca, ak je daný súčet a druhý sčítanec</p> <p>-zmenšenie daného čísla o niekoľko jednotiek</p> <p>-porovnávanie rozdielom.</p> <p>Riešiť nepriamo sformulované úlohy na sčítanie a odčítanie v obore do 20 bez prechodu cez základ 10.</p> <p>Vedieť k numerickému príkladu na sčítanie a odčítanie vytvoriť primeranú slovnú úlohu(aj za pomoci ilustračného obrázka, podnetu).</p>		
Geometria	12 hodín	<p>Kreslenie čiar. Rysovanie priamych čiar.</p> <p>Geometrické tvary a útvary – kreslenie.</p>	<p>Priama čiara, krivá čiara, uzavreté (úsečka) a otvorené čiary...</p> <p>Trojuholník, kruh, štvorec, obdĺžnik, kocka, valec guľa...</p>	<p>Kresliť priame, krivé, uzavreté a otvorené čiary.</p> <p>Rozlišovať priamu a krivú čiaru.</p> <p>Rozlišovať otvorenú a uzavretú čiaru.</p> <p>Rozlišovať rovinné geometrické tvary: trojuholník, kruh, štvorec, obdĺžnik.</p> <p>Poznať ich základné vlastnosti.</p> <p>Rozlišovať priestorové útvary: kocka, valec, guľa.</p>	<p>MV – selektívne vyberať produkty rôznych médií</p>	<p>VYV PRV,PRI</p>

		Manipulácia s niektorými priestorovými a rovinnými geometrickými útvarmi.	Vpravo, vľavo, hore, dole, väčší, menší...	Vedieť manipulovať s niektorými priestorovými a rovinnými geometrickými útvarmi podľa pokynov (vpravo, vľavo, hore, dole, väčší, menší...) Poznať vlastnosti geometrických útvarov.		
Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie	10 hodín	Názorný úvod k učivu z logiky. Pravdivé a nepravdivé výroky. Pravdepodobnostné hry, pokusy a pozorovania. Dichotomické triedenie podľa znakov. Stúpajúca (klesajúca) postupnosť predmetov, vecí, prvkov a čísel. Úlohy na pravidelnosť v týchto postupnostiach. Úlohy na zbieranie a zoskupovanie údajov. Jednoduché hry na pravdepodobnosť. Úlohy na kombinatoriku.	Pravda, nepravda, pravdivosť, nepravdivosť a negácia výrokov. Triedenie, triedenie podľa jedného znaku.... Prvý, posledný, pred, za, hneď pred, hneď za, najväčší, najmenší, jednoduchá tabuľka s údajmi...	Rozlišovať jednoduché a primerané pravdivé a nepravdivé výroky. Vedieť vytvoriť negáciu jednoduchého výroku. Vedieť sformulovať jednoduchý pravdivý a nepravdivý výrok. Vedieť pracovať (prostredníctvom hier a manipulatívnych činností) s konkrétnym súborom predmetov podľa ľubovoľného a podľa vopred určeného kritéria. Triediť predmety, veci, prvky v danej skupine v obore do 20 podľa jedného znaku (napr. Farby, tvaru, veľkosti, materiálu ...) Zistiť jednoduché pravidlo vytvárania postupnosti predmetov, vecí, prvkov a čísel. Vedieť dokresliť predmety podľa danej postupnosti. Vytvoriť jednoduchú tabuľku a orientovať sa v nej. Manipulatívnou činnosťou vedieť nájsť kombinácie predmetov, vecí a prvkov.	DV- pomenovať význam jednotlivých dopravných značiek ENV – ochrana životného prostredia, triedenie odpadu	INF ETV

Predmet: Matematika						
Ročník: druhý		Obsahový štandard		Hodinová dotácia: 4 hodiny týždenne/ 132 hodín ročne		
Tematický celok	Časová dotácia	Témy	Pojmy	Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové vzťahy
Sčítanie a odčítanie v obore do 20 s prechodom cez základ 10	25 hodín	Sčítanie a odčítanie v obore do 20 s prechodom cez základ 10. Sčítanie dvoch, alebo troch rovnakých sčítancov napr. $2 + 2 + 2$ (aj ako propedeutika k budúcemu násobeniu prirodzených čísiel). Počítanie spamäti. Automatizácia spojov.	Sčítanie, súčet, odčítanie, rozdiel...	Osvojiť si spoje sčítania a odčítania s prechodom cez základ. Vedieť spamäti všetky spoje sčítania a odčítania s prechodom cez základ 10 v obore do 20.	OSR – pestovanie dobrých medziľudsk. vzťahov	SJL,TEV, VYV
Vytváranie prirodzených čísel v obore do 100	17 hodín	Riešenie jednoduchých slovných úloh na sčítanie a odčítanie s prechodom cez základ 10 v obore do 20. Jednoduché slovné úlohy na sčítanie typu: <ul style="list-style-type: none"> - určenie súčtu, keď sú dané sčítance - zväčšenie daného čísla o niekoľko jednotiek - určenie jedného sčítanca, ak je daný súčet a druhý sčítanec - zmenšenie daného čísla o niekoľko jednotiek - porovnávanie rozdielom. Zložená slovná úloha: $(a + b + c)$.	Sčítanec, súčet, o koľko viac...	Vyriešiť jednoduchú slovnú úlohu na sčítanie typu: určí súčet, keď sú dané sčítance, zväčšenie daného čísla o niekoľko jednotiek. Vyriešiť jednoduchú slovnú úlohu na odčítanie typu určí jedného sčítanca, ak je daný súčet a druhý sčítanec; zmenši daného čísla o niekoľko jednotiek, porovnávanie rozdielom. Vyriešiť jednoduchú slovnú úlohu, ktorá vedie k zápisu $(a + b + c)$.	OSR Rozvíjať pozorovaciu schopnosť, presnosť, systematickosť	SJL, VYV, SPV

		Riešenie nepriamo sformulovaných úloh. Tvorenie textov k numerickým príkladom.		Riešiť nepriamo sformulované slovné úlohy na sčítanie a odčítanie s prechodom cez základ 10 v obore do 20. Samostatne tvoriť k primeranej situácii (podnetu) slovnú úlohu na sčítanie a odčítanie s prechodom cez základ 10 v obore do 20.		
Vytváranie prirodzených Čísiel v obore do 100	35 hodín	<p>Prirodzené čísla 20 – 100. Predstavy o prirodzenom čísle do 100.</p> <p>Čítanie a písanie čísel 20 – 100. Dvojciferné číslo ako súčet desiatok a jednotiek v obore od 20 do 100.</p> <p>Určovanie počtu..., po jednom, po dvoch, desiatich, utváranie skupín vecí, o danom počte.</p> <p>Porovnávanie čísel. Riešenie úloh na porovnávanie .</p>	<p>Počet predmetov, číselný rad dvojciferné číslo, jednotky, desiatky. ..</p> <p>Číselný rad v obore do 100, prvý, druhý.....posledný, pred za, hneď pred, hneď za, najväčšie, najmenšie.</p> <p>Skupiny predmetov.</p> <p>Číselná os, o koľko menej, o koľko viac. ....</p>	<p>Určiť počet predmetov v danej skupine a vyjadriť tento počet v obore do 100. Priradiť príslušný počet predmetov k danému číslu v obore do 100. Vedieť usporiadať čísla od 20 do 100.</p> <p>Vedieť čítať a písať čísla v obore do 100. Rozložiť dvojciferné číslo v obore do 100 (od 10 do 99) na desiatky a jednotky. Zapísať dvojciferné číslo v obore ako súčet desiatok a jednotiek a graficky to znázorniť. Porovnávať a zapísať čísla v obore do 100 pomocou znakov >, <, = (aspoň pomocou znázornenia).</p> <p>Orientovať sa v číselnom rade v obore do 100.</p> <p>Porovnávať dvojciferné čísla pomocou radu čísel. Porovnávať</p>	<p>MkV Formovať schopnosť detí posudzovať, objavovať, formovať ich osobnostný a profesijný rastu TPPZ Zamerať sa na postupnosť jednotlivých krokov</p>	SJL,SPV

		Slovné úlohy na porovnávanie.		pomocou znázornenia a zapísať dvojice dvojciferných čísel v obore do 100 pomocou znakov $>$, $<$, $=$. Určiť správne poradie čísel a poznať vzťahy medzi číslami v obore do 100 (prvý, druhý, posledný, hneď pred, hneď za atď.) Riešiť aspoň pomocou ilustračného obrázka jednoduchú slovnú úlohu (viac, menej, rovnako) a zapísať pomocou znakov.		
Geometria	20 hodín	<p>Bod, polpriamka, priamka, úsečka. Rysovanie priamok a úsečiek. Vyznačovanie úsečiek a priamky a na danom geometrickom útvere.</p> <p>Jednotky dĺžky – cm, dm, m. Meranie dĺžky úsečky. Porovnávanie úsečiek podľa ich dĺžky.</p> <p>Budovanie telies z kociek podľa vzoru alebo obrázka Stavba jednoduchých telies.</p>	<p>Bod, polpriamka, priamka, úsečka, leží, neleží</p> <p>Vzdialenosť, dĺžka úsečky, jednotky dĺžky, cm, dm, m, meter ako pomôcka na meranie</p> <p>Rady, stĺpce, pohľad zo strán, pohľad zvrchu...</p>	<p>Vyznačovať body na priamke (polpriamke, úsečke) a v rovine (na útvere). Označovať ich veľkým tlačeným písmenom (písmenom A, B, C, atď.). Rysovať a označovať úsečku, priamku a polpriamku. Rysovať úsečku danej dĺžky (cm) a označovať ju.</p> <p>Odmerať dĺžku úsečky v cm s presnosťou na centimeter. Porovnať úsečky podľa dĺžky.</p> <p>Zostaviť jednoduché stavby (teleso) podľa vzoru alebo podľa obrázka. Vytvárať a popísať jednoduché telesá z kociek.</p>	<p>TPPZ</p> <p>Komunikovať, argumentovať, riešiť problémy, spolupracovať v skupine</p>	SJL, VYV, TEV

<p>Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 100</p>	<p>20 hodín</p>	<p>Sčítanie a odčítanie v obore do 100. Sčítanie dvojciferného a jednociferného čísla bez prechodu a s prechodom cez základ 10 v obore do 100. Odčítanie jednociferného čísla od dvojciferného bez prechodu cez základ 10 a s prechodom cez základ 10 v obore do 100. Vlastnosti sčítania (komutatívnosť, asociatívnosť). Písomné sčítanie dvojciferných čísel. Počítanie spamäti a písomne. Vzťah medzi sčítaním a odčítaním, skúška správnosti.</p> <p>Riešenie jednoduchých, zložených úloh, ktoré vedú k zápisu $a + b + c$, $a + b - c$, $a - b - c$. Riešenie nepriamo sformulovaných úloh na sčítanie a odčítanie v obore do 100.</p>	<p>Sčítanec, súčet, menšenec, menšiteľ, rozdiel. Komutatívnosť, asociatívnosť. Písomné sčítanie, sčítanie spamäti. Skúška správnosti.</p>	<p>Sčítat spamäti dvojciferné a jednociferné číslo bez prechodu a s prechodom cez základ 10 v obore do 100. Spamäti odčítať jednociferné číslo od dvojciferného bez prechodu cez základ 10 a s prechodom cez základ 10 v obore do 100. Riešiť všetky typy príkladov na sčítanie a odčítanie dvojciferných čísel spamäti (náročnejšie písomne). Poznať vlastnosti sčítania a vedieť ich správne použiť pri riešení príkladov. Urobiť skúšku správnosti pri riešení jednoduchých slovných úloh.</p> <p>Vedieť riešiť jednoduché a zložené slovné úlohy vedúce k zápisu $a + b + c$, $a + b - c$, $a - b - c$. Vyriešiť nepriamo sformulované úlohy na sčítanie a odčítanie v obore do 100.</p>	<p>OSR Rozvíjať sebareflexiu, sebazoznávanie, osobný život a sebazvedčovanie</p>	<p>SJL, VYV</p>
<p>Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie</p>	<p>15 hodín</p>	<p>Názorný úvod k učivu z logiky. Výroky a tvrdenia o činnostiach, obrázkoch a posúdenie ich správnosti.</p> <p>Dichotomické triedenie. Tvorba postupnosti podľa daného pravidla. Objavenie a sformulovanie pravidla tvorenia postupnosti predmetov, čísel.</p> <p>Riešenie nepriamo</p>	<p>Pravda, nepravda, pravdivosť a nepravdivosť, negácia výrokov a tvrdení, ...</p> <p>Triedenie predmetov, vecí, prvkov podľa spoločného znaku. Tvorba postupnosti predmetov a čísel.</p>	<p>Vedieť primerane rozlíšiť istý a nemožný jav (pravdivý, nepravdivý).</p> <p>Triediť predmety (veci, prvky) podľa jedného znaku (napr. podľa farby, tvaru, veľkosti a pod.). Vedieť nájsť jednoduché pravidlo postupnosti. Vedieť pokračovať vo vytvorenej postupnosti.</p> <p>Nájsť všetky možnosti</p>		

		sformulovaných úloh. Úlohy na zbieranie a zoskupovanie údajov. Hľadanie všetkých možností usporiadania dvoch, troch predmetov, farieb, písmen, čísel.		usporiadania dvoch ,troch predmetov (vecí, prvkov). Vedieť vytvoriť systém pri hľadaní a všetky možnosti zapísať. Urobiť zo získaných a znázornených udalostí jednoduché závery.		
--	--	--	--	--	--	--

Predmet: Matematika						
Ročník: tretí		Obsahový štandard		Hodinová dotácia: 5 hodín týždenne / 165 hodín ročne		
Tematický celok	Časová dotácia	Témy	Pojmy	Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové vzťahy
Násobenie a delenie prirodzených čísel v obore do 20	40 hodín	Zavedenie násobenia. Súvislosť medzi násobením a sčítaním. Nácvik násobenia v obore do 20. Počítanie spamäti. Automatizácia spojov.	Sčítanie, rovnaké sčítance, násobenie, znak násobenia ($\cdot$), súčin, činiteľ, niekoľkokrát viac,...	Pohotovo počítat po 2, 3, 4, 5, ... Pochopiť násobenie ako sčítanie rovnakých sčítancov. Poznať znak násobenia. Vedieť spamäti všetky spoje (príklady) násobenia v obore prirodzených čísel do 20. Zväčšiť dané číslo násobením niekoľkokrát. Vedieť násobiť číslom 1,0. Pochopiť princíp násobenia v závislosti od poradia činiteľov.	MV – správne vyjadrovanie pri tvorbe odpovedí a záverov v slovných úlohách	SJL
		Riešenie slovných úloh na násobenie. Propedeutika úloh na násobenie s kombinatorickou motiváciou. Tvorenie slovnej úlohy k danému numerickému príkladu na násobenie v obore do 20. riešenie nepriamo sformulovaných slovných úloh na násobenie v obore do 20. Slovné úlohy na priamu úmernosť v obore do 20.	Slovná úloha, zápis slovnej úlohy správnosť riešenia, kontrola správnosti riešenia, výsledok, odpoveď,...	V obore do 20 riešiť jednoduché slovné úlohy na násobenie typu: 1. určiť súčet rovnakých sčítancov, 2. zväčšiť dané čísla niekoľkokrát. Matematizovať primerané reálne situácie. Vedieť overiť správnosť riešenia (výsledku) a formulovať odpoveď.		

		<p>Zavedenie delenia. Propedeutika zlomkov(rozdeľovanie na polovice, tretiny,...) Delenie, ako postupné odčítanie rovnakého čísla. Nácvik delenia v obore do 20. Počítanie spamäti. Automatizácia spojov. Súvislosť medzi delením a násobením</p>	<p>Celok, časť celku, odčítanie, delenie, znak delenia (:), delenec, deliteľ, podiel, niekoľkokrát menej, počet rovnakých častí (delenie na), skupiny danej veľkosti (delenie po),...</p>	<p>Odčítať od daného čísla postupne niekoľko rovnakých čísel. Pochopiť súvislosť medzi odčítaním a delením. Poznať znak delenia. Vedieť spamäti všetky spoje (príklady) delenia v obore prirodzených čísel do 20. Deliť číslom 1. Vedieť, že nulou sa nedelí. Zmenšiť dané číslo delením niekoľkokrát. Deliť na rovnaké časti (rozdelenie na daný počet rovnakých častí), deliť podľa obsahu (delenie po, rozdelenie skupiny danej veľkosti).</p>		
		<p>Riešenie slovných úloh na delenie. Tvorenie slovnej úlohy k danému numerickému príkladu na delenie v obore do 20 Riešenie slovných úloh na násobenie a delenie.</p>	<p>Slovná úloha, kontrola správnosti riešenia, výsledok, odpoveď,...</p>	<p>V obore do 20 riešiť jednoduché slovné úlohy typu: 1. Rozdelenie daného čísla na daný počet rovnako veľkých častí (delenie na) 2. Delenie podľa obsahu 3. Zmenšenie daného čísla niekoľkokrát. Matematizovať primerané reálne situácie. Overiť správnosť riešenia (výsledku) a formulovať odpoveď. Riešiť slovné úlohy na násobenie i delenie.</p>		

<p>Vytváranie prirodzených čísel v obore do 1000</p>	<p>38 hodín</p>	<p>Vytváranie čísel. Rozšírenie prirodzených čísel v obore do 10 000. Zobrazovanie čísel na číselnej osi, porovnávanie čísel a ich zaokrúhľovanie na desiatky, stovky. Propedeutika rozvoja prirodzeného čísla v desiatkovej sústave. Číselná os. Nerovnice. Slovné úlohy na porovnávanie v obore do 10 000. Tvorenie slovnej úlohy k danému príkladu na porovnávanie v obore do 10 000.</p> <p>Zavedenie jednotiek dĺžky: mm, km. Jednotky dĺžky mm, cm, dm, m, km a ich premieňanie</p>	<p>Jednotky, desiatky, stovky, tisícky troj- a štvorciferné číslo, číselná os, pred, za, rozklad čísla, vzťah pojmov číslo–číslíca, Zostupný číselný rad, vzostupný číselný rad, porovnávanie čísel, viac, menej, rovnako, znaky >, <, =, zaokrúhľovanie,...</p> <p>Jednotky dĺžky mm, cm, dm, m, km, násobky 10, 100, 1000, premena jednotiek, ...</p>	<p>Čítať a písať troj- a štvorciferné čísla. Počítat' po tisícoch, stovkách, desiatkach, jednotkách. Rozložiť troj- a štvorciferné čísla na tisícky, stovky, desiatky a jednotky, aj opačne – t. j. zapísať pomocou jednotiek, desiatok, stoviek a tisícok troj a štvorciferné čísla.</p> <p>Zobrazovať a porovnávať čísla na číselnej osi i pomocou znakov >, <, =. Riešiť v obore prirodzených čísel do 10 000 nerovnice typu: $x < 6150$, $x > 322$. Získať prvotné poznatky o zaokrúhľovaní prirodzených čísel. Zaokrúhľovať prirodzené čísla na desiatky, ovládať algoritmus pri a zaokrúhľovaní čísel na desiatky. Riešiť slovné úlohy na porovnávanie v obore do 10 000. (Slovné úlohy charakterizované vzťahmi viac, menej, rovnako.)</p> <p>Vedieť porovnávať a premieňať jednotky dĺžky.</p>	<p>DV – správny odhad vzdialenosti predmetov</p>	<p>DOV, SJL</p>
---	------------------------	---	---	--	--	-----------------

<p>Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 1000</p>	<p>55 hodín</p>	<p>Pamäťové a písomné sčítanie a odčítanie prirodzených čísel. Zoznámenie sa s kalkulačkou a jej displejom. Sčítanie a odčítanie s využitím kalkulačky</p> <p>Riešenie jednoduchých zložených slovných úloh. Tvorenie textov numerickým príkladom. riešenie nepriamo sformulovaných slovných úloh. riešenie slovných úloh s neprázdny prienikom</p>	<p>Súčet, rozdiel, súčin, podiel,...</p> <p>Jednoduchá slovná úloha, zložená slovná úloha, zápis slovnej úlohy, kontrola správnosti riešenia, súčet, rozdiel, súčin, podiel, zväčšiť a zmenšiť dané číslo,...</p> <p>kalkulačky.</p>	<p>Sčítať a odčítať jednoduché príklady aj spamäti. Ovládať algoritmus písomného sčítania a odčítania v obore do 10 000. Pohotovo sčítať a odčítať prirodzené čísla v obore do 10 000. Osvojiť si praktické sčítanie a odčítanie na kalkulačke v obore do 10 000. Urobiť kontrolu správnosti.</p> <p>Riešiť jednoduché slovné úlohy na sčítanie a odčítanie. riešiť jednoduché slovné úlohy na sčítanie typu:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Určenie súčtu, keď sú dané dva sčítance, 2. Dané číslo zväčšiť o... (o niekoľko viac). <p>Riešiť jednoduché slovné úlohy na odčítanie typu:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Určenie jedného sčítanca, ak je daný súčet a druhý sčítanec. 2. Dané číslo zmenšiť o.... (o niekoľko menej). 3. Porovnávanie rozdielom. <p>Riešiť zložené slovné úlohy typu:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. $a + b + c$; 2. $a - b - c$ 3. $a - (b + c)$; 4. $(a + b) - c$ 5. $a + (a + b)$; 6. $a + (a - b)$ <p>Riešiť nepriamo sformulované slovné úlohy na sčítanie a</p>	<p>ENV – vplyv IKT na prostredie</p>	<p>INF, SJL</p>
---	------------------------	---	--	---	--------------------------------------	-----------------

				odčítanie v obore do 10 000. Riešenie slovných úloh s neprázdny prienikom v obore do 10 000. Vedieť overiť správnosť riešenia (výsledku) a formulovať odpoveď. Matematizovať primerané reálne situácie.		
Geometria	20 hodín	<p>Meranie dĺžky úsečky v mm a v cm. Meranie väčších vzdialeností približne (napr. krokmi) – s presnosťou na metre. Odhad dĺžky: - kratšej v centimetroch (milimetroch) - dlhšej v metroch. Rysovanie – základné zásady rysovania. Rysovanie priamok a úsečiek. Vyznačovanie úsečiek na priamke a danom geometrickom útvaru.</p> <p>Rysovanie rovinných útvarov v štvorcovej sieti. Zväčšovanie, zmenšovanie rovinných útvarov v štvorcovej sieti.</p>	<p>Bod, bod v rovine, priamka, úsečka, leží, neleží, jednotka dĺžky (mm, cm, dm, m), meranie dĺžky, dĺžka úsečky, odhad – skutočnosť, vzdialenosť, meranie vzdialenosti, porovnávanie,...</p> <p>Štvorcová sieť, rady, stĺpce, rovinný útvar, zmenšiť, zväčšiť,....</p>	<p>Odmerať dĺžku úsečky v mm a cm. Odmerať a porovnať dĺžku vzdialenosti v triede a v teréne krokom a odmeraním v metroch. Získať predstavu o dĺžke (vzdialenosti) – kratšej v cm, dlhšej v m a naučiť sa odhadnúť tieto vzdialenosti v metroch (v triede a v teréne). Osvojiť si a používať pri rysovaní základné zásady (čistota, presnosť, vhodné rysovacie pomôcky, hygiena a bezpečnosť pri rysovaní).</p> <p>Zdokonaľovať rysovanie úsečky danej dĺžky (v cm) a jej označovanie. Vedieť narysovať úsečku danej dĺžky v mm. Zdokonaľovať rysovanie priamok a ich označovanie.</p> <p>Narysovať rovinné útvary v štvorcovej sieti. Zväčšovať a zmenšovať rovinné útvary v štvorcovej sieti (štvorec, obdĺžnik).</p>	<p>DV – pomenovať tvary jednotlivých dopravných značiek</p> <p>OSR – spolupráca pri tvorbe plánov</p> <p>TPPZ – predstavenie svojich plánov</p>	DOV, VYV, VLA

		<p>Stavba telies z kociek na základe plánu (obrázka). Kreslenie plánu stavby z kociek.</p>	<p>Priestor, teleso, kocka, kváder, stavba z kociek, plán, ...</p>	<p>Vedieť vytvárať (budovať) z kociek rôzne stavby telies podľa plánu (obrázka). Nakresliť plán stavby z kociek.</p>		
<p>Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúce špecifické matematické myslenie</p>	<p>12 hodín</p>	<p>Úlohy na propedeutiku kombinatoriky (vytváranie všetkých možných skupín predmetov z daného počtu predmetov po dvoch, troch manipulatívnu činnosťou a symbolmi). Vytváranie skupín podľa daného i objaveného pravidla.</p> <p>Úlohy na propedeutiku pravdepodobnosti (pozorovanie istých udalostí, možných ale neistých udalostí a nemožných udalostí).</p> <p>Nepriamo sformulované slovné úlohy. Vytváranie tabuliek z údajov získaných žiakmi. Riešenie úloh na delenie s kombinatorickou motiváciou.</p>	<p>Predmet, skupina predmetov, vlastnosť, dvojica, trojica, symbol, systém...</p> <p>Pravda, istá udalosť, možná udalosť, možná ale neistá udalosť, nemožná udalosť, nepravda, pravdivosť, pravdepodobný, nepravdepodobný, ...</p> <p>Tabuľka, riadok, stĺpec, .</p>	<p>Vytvárať rôzne skupiny predmetov po dvoch, troch manipulatívnu činnosťou i symbolmi na základe spoločnej /príp. rozdielnej/ charakteristiky, znaku, vlastnosti a pod. Objaviť čo možno najviac pravidiel na vytváranie dvojíc, trojíc predmetov zo skupiny daného počtu predmetov. Vedieť si vytvoriť systém pri vypisovaní možností.</p> <p>Rozlišovať isté, neisté, možné a nemožné udalosti primerané veku.</p> <p>Riešiť primerané nepriamo sformulované úlohy. Získavať a zhromažďovať potrebné údaje. Zo získaných údajov vedieť zostaviť a prečítať tabuľku.</p>	<p>OSR</p> <p>TPPZ – prezentovať svoje zostavené tabuľky</p>	<p>VYV, PRI</p>

Predmet: Matematika						
Ročník : štvrtý		Obsahový štandard		Hodinová dotácia : 5 hodín týždenne / 165 hodín ročne		
Tematický celok	Časová dotácia	Témy	Pojmy	Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové vzťahy
Násobenie a delenie prirodzených čísel v obore násobilky do 100	40 hodín	Násobenie a delenie v obore násobilky. Propedeutika zlomkov (rozdeľovanie na polovice, tretiny....) Komutatívnosť násobenia (propedeutika) Propedeutika úloh na násobenie s kombinatorickou motiváciou. Násobenie a delenie ako vzájomne opačné matematické operácie (propedeutika)	Dané číslo niekoľkokrát zväčšiť, dané číslo niekoľkokrát zmenšiť , násobenie, činiteľ, súčin, delenec, deliteľ, podiel, násobilka...	Vedieť spamäti všetky základné spoje násobenia a delenia v obore násobilky do 100. Vedieť urobiť kontrolu správnosti násobenia a delenia v obore násobilky. Ovládať algoritmus násobenia. Spamäti násobiť a deliť 10 a 100. Osvojiť si praktické násobenie a delenie na kalkulačke. Rozlíšiť a použiť správnu početovú operáciu v úlohách charakterizovaných pojmami niekoľkokrát viac, o koľko viac, niekoľkokrát menej, o koľko menej. Chápať súvislosti medzi násobením a delením, násobenie a delenie ako vzájomne opačné operácie.		
		Riešenie slovných úloh na násobenie a delenie. Riešenie jednoduchých slovných úloh typu: porovnanie podielom. Riešenie slovných úloh, ktoré vedú k zápisu: $a + a \cdot b$, $a + a : b$, $a \cdot b + c$, $a \cdot b + c \cdot d$ (aj typy úloh z predchádzajúceho ročníka). Tvorenie textov	Sčítanec, súčet , o koľko viac, zápis slovnej úlohy, jednoduchá slovná úloha, zložená slovná úloha, niekoľkokrát viac - o koľko viac, niekoľkokrát menej – o koľko menej...	Riešiť slovné úlohy na násobenie a delenie. Riešiť jednoduché slovné úlohy na násobenie v obore násobilky do 100. 1. určiť súčet rovnakých sčítancov, 2. zväčšiť dané číslo niekoľkokrát Vedieť riešiť jednoduché slovné úlohy na delenie v obore násobilky do 100: 1. Rozdeliť dané číslo na daný počet rovnako veľkých častí (delenie na)	MV – správne vyjadrovanie pri tvorbe odpovedí a záverov v slovných úlohách	SJL

		<p>k numerickým príkladom</p> <p>Slovné úlohy na priamu úmernosť (propedeutika úmernosť (propedeutika). Nepriamo sformulované slovné úlohy. Tvorenie slovnej úlohy k danému príkladu na násobenie a delenie v obore násobilky do 100.</p>		<p>2. Delenie podľa obsahu</p> <p>3. Zmenšiť dané číslo niekoľkokrát.</p> <p>Riešiť jednoduchú slovnú úlohu typu: porovnanie podielom. Riešiť zložené slovné úlohy vedúce k zápisu typu: $a + a \cdot b$, $a + a : b$, $a \cdot b + c$, $a \cdot b + c \cdot d$.</p> <p>Matematizovať primerané reálne situácie. Riešiť slovné úlohy na priamu úmernosť (propedeutika). Riešiť nepriamo sformulované slovné úlohy. Vytvoriť slovnú úlohu k danému príkladu na násobenie a delenie v obore násobilky do 100. Vedieť overiť správnosť riešenia (výsledku) a formulovať odpoveď. Zostaviť zápis k slovnej úlohe s pomocou učiteľa .</p> <p>Vedieť overiť správnosť riešenia(výsledku) a formulovať odpoveď.</p> <p>Vedieť zostaviť zápis k slovnej úlohe pomocou učiteľa.</p>	<p>ENV- vplyv IKT na prostredie</p>	
--	--	--	--	--	---	--

<p>Sčítanie a odčítanie v obore do 10 000</p>	<p>30 hodín</p>	<p>Písomné sčítanie a odčítanie prirodzených čísel do 10 000. Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 10 000 spamäti . Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 10 000 s využitím kalkulačky. Sčítanie a odčítanie ako vzájomne opačné matematické operácie. Počítanie so zaokrúhľovanými číslami.</p>	<p>Číselný rad, jednotky, desiatky, stovky, tisícky, troj –a štvorciferné čísla, vzostupný a zostupný číselný rad....</p>	<p>Poznať algoritmus písomného sčítania a odčítania a vedieť ho pohotovo využívať pri výpočtoch. Písomne sčítať a odčítať prirodzené čísla v obore do 10 000. Spamäti sčítať a odčítať v obore do 10 000 v jednoduchých prípadoch. Sčítať a odčítať prirodzené čísla v obore do 10 000 na kalkulačke. Sčítať a odčítať troj- a štvor ciferné čísla spamäti Pomocou kalkulačky. Chápať súvislosť medzi sčítaním a odčítaním, sčítanie a odčítanie ako vzájomne opačné mat. operácie. Vedieť približne počítať so zaokrúhľovanými číslami na desiatky a stovky.</p>		<p>INF, SJL</p>
<p>Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 10 000</p>	<p>24 hodín</p>	<p>Skúška správnosti riešenia. Riešenie slovných úloh. Riešenie všetkých typov jednoduchých ,zložených slovných úloh v číselnom rade do 10 000. Riešenie slovných úloh za pomoci zaokrúhľovania čísel. Riešenie jednoduchých nerovnic.</p>	<p>Skúška správnosti , súčet, sčítanec, rozdiel, menšenec, menšiteľ,.... Slovná úloha, riešenie, zápis slovnej úlohy, výsledok, skúška správnosti výsledku (riešenia), odpoveď,...</p>	<p>Vedieť urobiť kontrolu správnosti sčítania a odčítania v obore do 10 000 . Riešiť všetky typy jednoduchých slovných úloh na sčítanie a odčítanie v obore do 10 000. Riešiť všetky typy zložených slovných na sčítanie a odčítanie v obore do 10 000. Riešiť slovné úlohy za pomoci zaokrúhľovania Samostatne zapísať postup riešenia slovnej úlohy. Overiť správnosť riešenia (výsledku) a formulovať odpoveď. Zostaviť zápis k slovnej úlohe. Matematizovať a znázorniť</p>		<p>SJL, INF</p>

		Riešenie jednoduchých nerovnic.		<p>primerané reálne situácie. Riešiť jednoduché slovné úlohy na sčítanie typu: 1. Určenie súčtu, keď sú dané dva sčítance. 2. Dané číslo zväčšiť o ... (o niekoľko viac). Riešiť jednoduché slovné úlohy na odčítanie typu: 1. Určenie jedného sčítanca, ak je daný súčet a druhý sčítanec, 2. Dané číslo zmenšiť o ... (o niekoľko menej). 3. Porovnávanie rozdielom. Riešiť zložené slovné úlohy typu: 1. $a + b + c$; 2. $a - b - c$ 3. $a - (b + c)$, 4. $(a + b) - c$ 5. $a + (a + b)$; 6. $a + (a - b)$</p>		
Geometria a meranie	32 hodín	<p>Rysovanie – základné zásady rysovania. Rysovanie štvorca a obdĺžnika v štvorcovej sieti, pomenovanie vrcholov a strán, dvojíc susedných strán. Obvod štvorca. Súčet a rozdiel dĺžok úsečiek .Násobok dĺžky úsečky.</p>	<p>Bod, vzor, obraz, leží, neleží, priamka, úsečka, súčet dĺžok úsečiek, rozdiel dĺžok úsečiek, násobok dĺžok úsečky, jednotky dĺžky, strana štvorca (obdĺžnika), susedné strany, protiľahlé strany, vrchol, štvorec, obdĺžnik, zmenšiť, zväčšiť, štvorcová sieť, vodorovný, zvislý, stĺpec, riadok</p>	<p>Osvojiť si a používať pri rysovaní základné zásady (čistota, presnosť, vhodné rysovacie pomôcky, hygiena a bezpečnosť pri rysovaní Vyznačovať body na priamke (úsečke) a v rovine (na útware). Narysovať úsečku danej dĺžky na priamke (v cm, mm)a označovať ju. Označovať strany a vrcholy veľkým tlačeným písmenom. (písmenom A, B, C atď.) Poznať vlastnosti štvorca, obdĺžnika a vedieť ich charakterizovať. Narysovať štvorec (obdĺžnika) vo štvorcovej sieti s danou dĺžkou strany (obdĺžnika) ako súčet dĺžok strán. (strán). Vypočítať súčet a rozdiel dĺžok úsečky. Vypočítať násobok dĺžky úsečky. Vypočítať a vedieť</p>		DOV, VYV, VLA

		<p>Rysovanie trojuholníka (ľubovoľného ak sú dané dĺžky strán)pomenovanie jeho vrcholov a strán. Meranie dĺžok trojuholníka s presnosťou na centimetre, milimetre. Obvod trojuholníka – len ako súčet veľkosti strán (propedeutika)</p> <p>Rysovanie ľubovoľnej kružnice ,kruhu s daným stredom, kružnice a kruhu s daným stredom a polomerom. Vlastnosti kruhu a kružnice.</p> <p>Premieňanie jednotiek dĺžky. Premieňanie zmiešaných jednotiek dĺžky.</p> <p>Stavba telies z kociek podľa vzoru a podľa plánu (obrázka). Kreslenie plánov stavieb z kociek.</p>	<p>Trojuholník, strany trojuholníka, vrcholy trojuholníka, dĺžka strany trojuholníka, obvod trojuholníka, jednotky dĺžky, mm, cm, odhad – skutočnosť</p> <p>Kružnica, kruh, stred kružnice (kruhu), polomer, kružidlo.</p> <p>Meter (m), decimeter (dm), centimeter(cm), milimeter (mm), kilometer (km), jednotky dĺžky, premena jednotiek dĺžky.</p> <p>Priestor, stavba, teleso, vzor – obraz, plán(obrázok), pravidelné a nepravidelné telesá, pohľad spredu, zozadu, sprava, zľava, zhora,...</p>	<p>zapísať obvod štvorca (obdĺžnika) ako súčet dĺžok strán.</p> <p>Narysovať ľubovoľný trojuholník a pomenovať jeho vrcholy a strany. Poznať vlastnosti trojuholníka (počet vrcholov, strán). Odmerať veľkosti (dĺžku úsečky) strán trojuholníka s presnosťou na cm (mm). Porovnať strany trojuholníka (úsečky) podľa ich dĺžky. Vypočítať obvod trojuholníka ako súčet dĺžok strán.</p> <p>Poznať základný rozdiel medzi kruhom a kružnicou. Vedieť narysovať ľubovoľnú kružnicu (kruh) s daným polomerom. Narysovať ľubovoľnú kružnicu (kruh) s daným stredom a polomerom. Vedieť vyznačiť polomer kružnice.</p> <p>Premieňať jednotky dĺžky. Premieňať zmiešané jednotky dĺžky (napr.4dm13cm na mm).</p> <p>Vytvárať (budovať) z kociek rôzne stavby telies a podľa vzoru a podľa obrázka. Vytvárať a opísať vlastné jednoduché telesá kociek. Nakresliť plán stavby z kociek.</p>	<p>DV- správny odhad vzdialenosti predmetov</p> <p>OSR- spolupráca pri tvorbe plánov</p>	
--	--	---	---	---	--	--

Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúce špecifické matematické myslenie	24 hodín	<p>Propedeutika pravdivých a nepravdivých výrokov.</p> <p>Vytváranie stĺpcových diagramov z údajov získaných žiakmi.</p> <p>Výpočet aritmetického priemeru pre menší počet dát (propedeutika).</p> <p>Riešenie nepriamo sformulovaných úloh. Slovné úlohy s kombinatorickou motiváciou.</p>	<p>Pravdivý výrok, nepravdivý výrok, pravdivosť, nepravdivosť, ...</p> <p>Aritmetický priemer, stĺpcový diagram, dáta, priemer.</p> <p>Diagram, riadok, stĺpec, vodorovný zvislý.</p>	<p>Vedieť primerane rozlíšiť pravdivosť a nepravdivosť výrokov. Vedieť vytvoriť pravdivé a nepravdivé tvrdenie. Vedieť zdôvodniť pravdivosť-nepravdivosť výroku.</p> <p>Čítať a nakresliť stĺpcový diagram zo získaných údajov. Vypočítať aritmetický priemer pre menší počet pridaných dát.</p> <p>Vedieť riešiť primerane nepriamo sformulované úlohy. Vedieť získať a zhromažďovať potrebné údaje. Čítať a vytvárať stĺpcový diagram zo získaných údajov. Riešiť slovné úlohy na násobenie s kombinatorickou motiváciou.</p> <p>Poznať históriu a vznik rímskych a arabských čísel.</p> <p>Vedieť zapísať arabské čísla rímskymi číslicami, vedieť prečítať rímske číslice.</p>	<p>TPPZ- prezentovať svoje zostavené tabuľky</p>	<p>VYV,PRI,VLA</p>
	15 hodín	<p>Rímske číslice</p>	<p>Rímske číslice. Rozdiel medzi rímskymi a arabskými číslami.</p> <p>Rímske číslice – písanie a čítanie rímskych číslic. Tvorba rímskych čísel.</p>			

Vzdelávacia oblasť: Matematika a práca s informáciami

Informatická výchova

Školský vzdelávací program Šanca pre všetkých ZŠ J. C. Hronského, Krátka ul.2, Šaľa				
Názov predmetu	Informatická výchova			
Ročník	1. roč.	2. roč.	3.roč.	4.roč.
Časový rozsah výučby	1 hod./týždeň 33 hod./rok	1 hod./týždeň 33 hod./rok	1 hod./týždeň 33 hod./rok	1 hod./týždeň 33 hod./rok
Stupeň vzdelania	ISCED 1- primárne vzdelávanie			
Forma štúdia	Denná			
Vyučovacia jazyk	Slovenský			

1. Charakteristika vyučovacieho predmetu

Informatika má dôležité postavenie vo vzdelávaní, pretože podobne ako matematika rozvíja myslenie žiakov, ich schopnosť analyzovať a syntetizovať, zovšeobecňovať, hľadať vhodné stratégie riešenia problémov a overovať ich v praxi. Vedie k presnému vyjadrovaniu myšlienok a postupov a ich zaznamenaniu vo formálnych zápisoch, ktoré slúžia ako všeobecný prostriedok komunikácie. Na 1. stupni ZŠ sa budujú základy predmetu informatika a preto sa názov predmetu prispôbil na informatická výchova.

Poslaním vyučovania informatiky/informatickej výchovy je viesť žiakov k pochopeniu základných pojmov, postupov a techník používaných pri práci s údajmi a toku informácií v počítačových systémoch. Buduje tak informatickú kultúru, t.j. vychováva k efektívnemu využívaniu prostriedkov informačnej civilizácie s rešpektovaním právnych a etických zásad používania informačných technológií a produktov. Toto poslanie je potrebné dosiahnuť spoločným pôsobením predmetu informatika/informatická výchova a aplikovaním informačných technológií vo vyučovaní iných predmetov, medzipredmetových projektov, celoškolských programov a pri riadení školy.

Systematické základné vzdelanie v oblasti informatiky a využitia jej nástrojov zabezpečí rovnakú príležitosť pre produktívny a plnohodnotný život obyvateľov SR v informačnej a znalostnej spoločnosti, ktorú budujeme.

Oblasť informatiky zaznamenáva mimoriadny rozvoj, preto v predmete informatika/informatická výchova je potrebné dôkladnejšie sa zamerať na štúdium základných univerzálnych pojmov, ktoré prekračujú súčasné technológie. Dostupné

technológie majú poskytnúť vyučovaniu informatiky/informatickej výchovy široký priestor na motiváciu a praktické projekty.

2. Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom informatickej výchovy na 1. stupni ZŠ je zoznámenie sa s počítačom a možnosťami jeho využitia v každodennom živote. Prostredníctvom aplikácií obsahom aj ovládaním primeraných veku žiakov získavajú základné zručnosti v používaní počítača. V rámci medzipredmetových vzťahov si žiaci pomocou rôznych aplikácií precvičujú základné učivo z matematiky, slovenského a cudzieho jazyka, získavajú vedomosti za podpory edukačných programov z prírodovedy a vlastivedy a rozvíjajú svoju tvorivosť a estetické cítenia v rôznych grafických editoroch. Dôraz klademe pri tom nie na zvládnutie ovládania aplikácie, ale na pochopenie možností, ktoré môžeme využiť pri každodenných činnostiach. Najvhodnejšie sa javí využitie programov určených špeciálne pre žiakov, prostredníctvom ktorých sa zoznamujú s najbežnejšími činnosťami vykonávanými na počítači (aplikácie určené pre dospelých nie sú vhodné kvôli ich prílišnej komplexnosti). Cieľom vyučovania informatickej výchovy je sprostredkovať nielen základné učivo – využitie informačných a komunikačných technológií v praxi, ale aj učíme žiakov chápať podstatu práce s počítačom, rozvíjať tvorivosť, kombinatorické a logické myslenie, vedieme ich k samostatnej práci. Ďalším cieľom je budovanie algoritmické a programátorské zručnosti. V krátkych prípravných úlohách žiaci nadobúdajú nové zručnosti a oboznamujú sa s novými nástrojmi, príkazmi a informáciami, ktoré neskôr využijú. Následne pracujú na projekte, ktorý pokrýva všetky oblasti a nástroje, ktoré žiaci poznajú. Po ukončení projektu žiaci prezentujú výsledky svojej práce.

3. Výchovné a vzdelávacie stratégie

Kompetencia k celoživotnému učeniu sa :

- uvedomuje si potrebu učenia sa ako prostriedku seberealizácie a osobného rozvoja,
- získava a spracováva nové informácie a uplatňuje rôzne stratégie učenia sa,
- dokáže kriticky zhodnotiť informácie a ich zdroj, tvorivo ich spracovať a prakticky využívať,
- kriticky hodnotí svoj pokrok, prijíma spätnú väzbu a uvedomuje si svoje ďalšie rozvojové možnosti.

Sociálne komunikačné kompetencie :

- dokáže využívať všetky dostupné formy komunikácie pri spracovávaní a vyjadrovaní informácií rôzneho typu,
- má adekvátny ústny a písomný prejav situácii a účelu uplatnenia,
- efektívne využíva dostupné informačno-komunikačné technológie,

- vie prezentovať sám seba a výsledky svojej práce na verejnosti.

Kompetencie uplatňovať matematické myslenie:

- používa matematické myslenie na riešenie praktických problémov v každodenných situáciách,
- používa základy prírodovednej gramotnosti, ktorá mu umožní robiť vedecky podložené úsudky, pričom vie použiť získané operačné vedomosti na úspešné riešenie problémov.

Kompetencie v oblasti informačných a komunikačných technológií:

- efektívne využíva IKT pri svojom vzdelávaní, tvorivých aktivitách, projektovom vyučovaní a vyjadrovaní svojich myšlienok a postojov,
- nadobúda schopnosť prostredníctvom internetu a IKT získavať a spracovávať informácie v textovej aj grafickej podobe,
- vie algoritmickejšie myslieť a využívať tieto schopnosti v reálnom živote,
- uvedomuje si rozdiel medzi reálnym a virtuálnym svetom,
- rozumie príležitostiam a možným rizikám, ktoré sú spojené s využívaním internetu a IKT.

Kompetencie riešiť problémy :

- uplatňuje pri riešení problémov vhodné metódy založené na analyticko-kritickom a tvorivom myslení,
- je otvorený (pri riešení problémov) získavaniu a využívaniu rôznych, aj inovatívnych postupov, formuluje argumenty a dôkazy na obhájenie svojich výsledkov,
- poznáva pri jednotlivých riešeniach ich klady i zápory a uvedomuje si aj potrebu zvažovania úrovne ich rizika,
- dokáže konštruktívne a kooperatívne riešiť konflikty.

Kompetencie sociálne a personálne:

- efektívne spolupracuje v skupine, uvedomuje si svoju zodpovednosť v tíme, kde dokáže tvorivo prispievať pri dosahovaní spoločných cieľov,
- dokáže odhadnúť a korigovať dôsledky vlastného správania a konania a uplatňovať sociálne prospešné zmeny v medzi osobných vzťahoch.

Kompetencie v oblasti informačných a komunikačných technológií:

- vie používať vybrané informačné a komunikačné technológie pri vyučovaní a učení sa,
- ovláda základy bežne používaných počítačových aplikácií,
- dokáže primerane veku komunikovať pomocou elektronických médií,
- dokáže aktívne vyhľadávať informácie na internete,
- vie používať rôzne vyučovacie programy,
- získal základy algoritmického myslenia,
- chápe rozdiel medzi reálnym a virtuálnym svetom,
- vie, že existujú riziká, ktoré sú spojené s využívaním internetu a IKT.

4.Obsah vzdelávania

Vzdelávací obsah informatiky v Štátnom vzdelávacom programe je rozdelený na päť tematických okruhov:

- **Informácie okolo nás**
- **Komunikácia prostredníctvom IKT**
- **Postupy, riešenie problémov, algoritmické myslenie**
- **Princípy fungovania IKT**
- **Informačná spoločnosť**

Učivo v tematickom okruhu **Informácie okolo nás** je kľúčové už aj pre nižšie stupne vzdelávania. Pojem informácia, typy informácií (textová, multimediálna, atď.), aplikácie na spracovávanie špecifických informácií sú veľmi dôležité pre pochopenie mechanizmov pri riešení najrôznejších problémov pomocou, resp. prostredníctvom IKT. Žiaci by sa už od prvej triedy mali učiť pracovať so základnými počítačovými aplikáciami, aby

1. vedeli základné postupy pri práci s textom a jednoduchou prezentáciou,
2. získali prvé zručnosti pri kreslení v grafickom prostredí a spracovávaní grafických informácií,
3. porozumeli nahrávaniu a prehrávaniu zvukov a videí,
4. pochopili spôsoby reprezentácie základných typov informácií (reprezentovanie farieb a obrázkov),
5. pomocou IKT dokázali realizovať čiastkové úlohy a výstupy z projektového vyučovania.

Ďalší tematický okruh **Komunikácia prostredníctvom IKT** sa venuje využitiu nástrojov internetu na komunikáciu, na vlastné učenie sa a aj na riešenie školských problémov, na získavanie a sprostredkovanie informácií. Žiaci :

1. by sa mali naučiť pracovať s elektronickou poštou,
2. by mali pochopiť spôsob a mechanizmy vyhľadávania informácií na internete,
3. by si mali uvedomovať bezpečnostné riziká pri práci s internetom,
4. by mali pochopiť spôsob definovania kľúčového slova, vyhľadávanie podľa kľúčového slova,
5. by mali zvládnuť výber potrebných informácií.

V tematickom okruhu **Postupy, riešenie problémov, algoritmické myslenie** sa žiaci zoznámia so špecifickými postupmi riešenia problémov prostredníctvom IKT. Zoznámia sa s

pojmy ako algoritmus, program, programovanie. Najväčším prínosom tohto okruhu bude to, že žiaci získajú základy algoritmického myslenia a schopnosť uvažovať nad riešením problémov pomocou IKT. Naučia sa uvažovať nad rôznymi parametrami efektívnosti rôznych riešení problémov, naučia sa rôzne postupy a mechanizmy pri riešení úloh z rôznych oblastí.

Tematický okruh **Princípy fungovania IKT** sa venuje popisu a pochopeniu mechanizmov informačných a komunikačných technológií. Žiaci by sa mali zoznámiť :

1. s možnosťami vstupných a výstupných zariadení,
2. rôznych oblastí určenia softvéru,
3. so získavaním základných zručností pri práci so súborami a priečkami,
4. s elementárnymi funkciami lokálnej siete a internetu.

Tematický okruh **Informačná spoločnosť** sa zaoberá etickými, morálnymi a spoločenskými aspektmi informatiky. Oboznamuje s možnými rizikami a metódami na riešenie týchto rizík. Žiaci by mali:

1. sa oboznámiť s ukázkami využitia IKT v bežnom živote,
2. pochopiť, že používanie IKT si vyžaduje kritický a zvažujúci postoj k dostupným informáciám,
3. viesť k zodpovednému používaniu interaktívnych médií – rozumieť rizikám, ktoré sa tu nachádzajú.

Informácie okolo nás

Pojmy:

- textový dokument, čísla a znaky, slová, vety, jednoduché formátovanie, textové efekty
- obrázok, nástroje pero, čiara, štetec, vyplňanie farbou, paleta,
- zvuk, zvukový súbor, prehrávač, nahrávanie, efekty,
- animácia.

Vlastnosti a vzťahy, postupy a metódy:

- ukladanie rôznych informácií do súborov (text, obrázok, zvuk),
- jednoduché nástroje na úpravu textových dokumentov (zmena veľkosti písma, hrúbka a kurzíva),
- dodržiavanie základných zásad písania textu,

- kombinácia textu a obrázka,
- základy kreslenia v grafickom prostredí (farby a hrúbky čiar, jednoduché nástroje), úprava obrázkov (kopírovanie, otáčanie),
- tvorba jednoduchých animácií,
- počítačové didaktické hry, ktoré obsahujú rôzne typy informácií (matematické hlavolamy s číslami, hádanie slov, dopĺňanie písmen, dokresľovanie do obrázkov do mapy),
- prezentovanie výsledkov vlastnej práce.

Komunikácia prostredníctvom IKT

Pojmy:

- e-mail, poštový program, e-mailová adresa, adresár,
- webový prehliadač, webová stránka, odkaz, vyhľadávanie na webe,
- bezpečnosť, zásady správania sa v prostredí internetu.

Vlastnosti a vzťahy, postupy a metódy:

- správne posielanie a prijímanie jednoduchých listov (rodičom, učiteľke, spolužiakom...),
- bezpečné a etické správanie v e-mailovej komunikácii (ochrana osobných údajov),
- žiaci zistia e-mailové adresy rodičov a kamarátov (využitie adresára),
- detské webové stránky (rozprávky, obrázky), on-line hry, zásady správania sa na portáloch,
- vyhľadávanie informácií a obrázkov na internete a ich správne použitie,
- práca s kľúčovým slovom,
- výber vhodnej informácie.

Postupy, riešenie problémov, algoritmické myslenie

Pojmy:

- postup, návod, recept,
- riadenie robota, obrázková stavebnica, postupnosť krokov,
- detský programovací jazyk, elementárne príkazy, program,
- robotická stavebnica.

Vlastnosti a vzťahy, postupy a metódy:

- skladanie podľa návodov (stavebnice, hlavolamy, origami),
- zápis/vytvorenie postupu, receptu, návodu a práca podľa návodu,
- v počítačovom prostredí riešenie úloh pomocou robota, skladanie obrázkov z menších obrázkov, okamžité vykonávanie príkazov, vykonanie pripravenej postupnosti príkazov,
- riešenie jednoduchých algoritmov v detskom programovacom prostredí (kreslenie obrázkov, pohyb animovaných obrázkov).

Princípy fungovania IKT

Pojmy:

- základné periférie na ovládanie počítača, myš, klávesnica,
- tlačiareň, skener,
- CD, USB – pamäťový kľúč, CD mechanika,
- ukladanie informácií, súbor, meno súboru,
- vytváranie priečinkov, ukladanie do priečinkov,
- digitálny fotoaparát, mikrofón, slúchadlá.

Vlastnosti a vzťahy, postupy a metódy:

- funkcie vybraných klávesov,
- práca s tlačiarňou, skenerom,
- práca s rôznymi médiami – čítanie CD, čítanie a zapisovanie na USB kľúč,
- uloženie informácií do súboru, otvorenie, premenovanie, zrušenie,
- vytváranie a pomenovanie priečinkov, ukladanie do priečinkov.

Informačná spoločnosť

Pojmy:

- informačné technológie v škole (edukačné programy, komunikácia)
- voľný čas a IKT (počítačové hry, hudba, filmy),
- bezpečnosť počítača, správne používanie hesiel.

Vlastnosti a vzťahy, postupy a metódy:

- objavovanie a využívanie rôznych typov edukačných programov pre rôzne predmety,
- využitie komunikačných možností IKT v škole,
- aké rôzne profesie sú pri tvorbe edukačných programov a počítačových hier (výtvarník, skladateľ, animátor, scenárista, rozprávač, ...),
- prečo a pred kým treba chrániť počítač .

4. Vzdelávací štandard

Obsahový štandard

Oboznámenie sa s počítačom, ovládanie klávesnice, myši, tlačiarne, skenera. Oboznámenie s prostredím jednoduchého grafického editora – kreslenie obrázka voľnou rukou, s použitím nástrojov, efektívne využívanie nástrojov grafického editora pri kreslení obrázkov (kreslenie pomocou geometrických tvarov, priamok, výberu, kopírovania, presúvania...). Vytváranie jednoduchých animácií. Práca s textovým editorom, jednoduché formátovanie textu, vkladanie obrázkov do textu, kopírovanie, mazanie, presúvanie. Vytváranie, ukladanie, mazanie dokumentu, vytváranie priečinkov. Oboznámenie sa s nástrojmi a prezeranie a vyhľadávanie, využívanie internetu ako zdroj zábavy, ale aj informácií v textovej i obrazovej podobe, využívanie e-mailovej pošty, bezpečné správanie na internete, základy slušného správania na internete. Spúšťanie hry a hudby z CD a internetu, ovládanie jednoduchých hier. Práca s multimédiami, nahrávanie zvukov. Získanie základov algoritmického myslenia. Využívanie možností IKT pri riešení úloh v rámci projektového vyučovania, prezentovaní projektov.

Výkonový štandard

Žiak je schopný:

- vymenovať z akých základných častí sa skladá počítač,
- samostatne zapnúť a vypnúť počítač,
- pracovať s myšou, klávesnicou,
- správnym spôsobom uchopiť a spustiť CD, DVD,
- minimalizovať a maximalizovať pracovné okno, zatvoriť ho,
- pracovať s jednoduchými hrami ovládateľnými myšou a klávesnicou,
- chápať rozdiel medzi ťahaním a klikaním myšou, rozdiel medzi dvojklikom a jedným kliknutím, stláčaním pravého a ľavého tlačidla,
- dokument (fotografiu, obrázok) vytlačiť na tlačiarne,
- ovládať samostatne výučbový SW,
- spustiť CD, DVD cez tento počítač,
- pracovať s USB kľúčom (vytvoriť priečinok, kopírovať dokumenty, obrázky),

- sa orientovať v prostredí jednoduchého grafického editora,
- samostatne pracovať s jednotlivými nástrojmi v grafickom editore,
- samostatne, ale i podľa návodu, nakresliť obrázok, vytvoriť návod a využiť jednotlivé nástroje,
- samostatne s obrázkom pracovať a používať operácie (kopírovanie, prilepenie, otáčanie, prevrátenie),
- nakresliť efektívne obrázok pomocou geometrických tvarov,
- obrázok uložiť a otvoriť,
- upraviť alebo dotvoriť obrázok a fotografiu v jednoduchom grafickom editore,
- vložiť obrázok cez schránku,
- vytvoriť jednoduchú animáciu v grafickom editore,
- sa orientovať v jednoduchých hrách a hypertextoch na internete,
- si samostatne nájsť a prečítať informáciu na internete,
- s pomocou učiteľa si založiť vlastnú e-mailovú schránku,
- e-maily posielat' a prijat',
- používať jednoduché zásady písania e-mailov, pozná nebezpečenstvo zverejňovania vlastných údajov,
- rozpoznať vhodné detské webové stránky – vzdelávacie, zábavné, náučné. Je oboznámený s neblahým vplyvom stránok, propagujúcich násilie a s erotickým zameraním,
- napísať v správnom tvare internetovú adresu webovej stránky,
- si samostatne spustiť hru z internetu,
- na internete vyhľadávať obrázky, ukladať ich, kopírovať do priečinka a upravovať ich vo vhodnom prostredí,
- pochopiť základné autorské práva pri kopírovaní textu, obrázkov, hier, CD...,
- získať základy algoritmického myslenia – príkazy v priamom režime,
- riešiť jednoduché algoritmy v detskom programovacom prostredí,
- vytvoriť jednoduchý multimediálny projekt,
- pracovať v prostredí jednoduchého textového editora,
- samostatne napísať, prepísať jednoduchý text,
- samostatne text uložiť a otvoriť,
- upravovať text – kopírovanie, mazanie, presúvanie,
- vysvetliť zásady správneho písania klávesnicou – medzera za slovami, veľké písmená, malé písmená, dĺžne, mäččene,
- upraviť veľkosť písma, typ písma, farbu písma, farba, efekty,
- používať nástroje na úpravu textov,
- vkladať obrázky do textu cez schránku,
- vytvoriť pozvánku, oznam, plagát, príbeh, reklamu,
- pracovať s dvoma oknami – kopírovanie z jedného do druhého,
- narábať s multimediálnou informáciou – prehrať video, zvuk, spustiť, zastaviť,
- zvuk nahrat' prostredníctvom mikrofónu, ktorý vie zapojiť,
- pracovať so slúchadlami – zapojenie, hlasitosť,

- zvukový záznam prehrať, uložiť a využiť efekty,
- pracovať samostatne a v skupine na projekte,
- samostatne prezentovať pred spolužiakmi svoju prácu – projekt.

5. Stratégia vyučovania

Pri voľbe vyučovacích metód a foriem prihliadame na obsah vyučovania, na individualitu žiakov a klímu triedy tak, aby boli splnené stanovené ciele a rozvíjali sa kľúčové kompetencie žiakov pre daný predmet.

Pri výučbe informatickej výchovy využívame najmä:

- riadený rozhovor (aktivizovanie poznatkov a skúseností žiakov),
- výklad učiteľa,
- problémová metóda (upútanie pozornosti prostredníctvom nastoleného problému),
- rozprávanie (vyjadrovanie skúseností a aktívne počúvanie),
- demonštračná metóda (demonštrácia s využitím dataprojektoru),
- prezentačná metóda (prezentácia s využitím dataprojektoru),
- kooperatívne vyučovanie (forma skupinového vyučovania – napr. vo dvojiciach),
- heuristická metóda (učenie sa riešením problémov),
- samostatná práca žiakov (s pracovným listom, s počítačom, s internetom),
- projektové, zážitkové vyučovanie.

6. Metódy a prostriedky hodnotenia

Hodnotenie žiakov v 1. – 4. ročníku vo všetkých predmetoch počas celého školského roka vychádza z Metodického pokynu č.22/2011 z 1. mája 2011 na hodnotenie žiakov základnej školy. Hodnotenie žiakov je nevyhnutná súčasť výchovno-vzdelávacieho procesu a má motivačnú, informatívnu, komparatívnu a korekčnú funkciu. Predmetom hodnotenia je úroveň dosiahnutých vedomostí a zručností podľa platných učebných osnov a vzdelávacích štandardov. Hodnotenie a klasifikácia preukázaného výkonu žiaka v príslušnom predmete nemôžu byť znížené na základe správania žiaka. V 1. - 4. ročníku používame slovné hodnotenie. Slovné hodnotenie je vyhovujúcejšie, lebo poskytuje väčšiu možnosť objektívnejšie hodnotiť žiaka vzhľadom na rôzny stupeň nadania v jednotlivých oblastiach vzdelávania a výkonnostnú nejednotnosť žiakov.

Pri klasifikácii výsledkov v informatickej výchove sa v súlade s požiadavkami vzdelávacích štandardov hodnotí:

- 1) schopnosť žiaka posudzovať správnosť použitých postupov a v prípade potreby aj nástrojov informačných a komunikačných technológií pri riešení rôznych úloh, schopnosť argumentovať a diskutovať o kvalite a efektívnosti rôznych postupov,
- 2) schopnosť správne navrhnúť postup riešenia danej úlohy poskladaním z menších úloh, zovšeobecňovaním iných postupov, analógiou, modifikáciou, kontrolou správnosti riešenia, nachádzaním a opravou chýb,
- 3) schopnosť porovnávať rôzne postupy a princípy, analyzovať ich, hľadať vzťahy,
- 4) schopnosť riešiť konkrétne situácie pomocou známych postupov a metód, demonštrovať použitie princíпов a pravidiel na riešenie úloh, na vyhľadávanie a usporiadanie informácií, prezentovať informácie a poznatky,
- 5) porozumenie požadovaných pojmov, princíпов a zručností, schopnosť ich vysvetliť, ilustrovať, zdôvodniť, uviesť príklad, interpretovať, prezentovať najmä pomocou zodpovedajúcich nástrojov informačných a komunikačných technológií,
- 6) schopnosť riešiť úlohy a prezentovať informácie samostatne ale aj v skupine žiakov.

V predmete informatická výchova učiteľ nehodnotí postoje žiaka, ale úroveň jeho znalostí. Postoje u žiaka je dôležité formovať, je dôležité o nich slobodne diskutovať a preto sa nemôžu premietnuť do celkovej klasifikácie.

V predmete informatická výchova treba u žiakov rozvíjať aj ich schopnosti kooperácie a komunikácie. Žiaci sa majú pri riešení zadania naučiť spolupracovať v skupine, majú zostaviť plán práce, špecifikovať rozdelenie úlohy na menšie problémy, distribuovať ich v skupine, vysvetliť problém ďalšiemu žiakovi, riešiť menšie problémy, zhromaždiť výsledky, zostaviť ich do celkového riešenia, verejne so skupinou o ňom referovať a pod.

Slovné hodnotenie na vysvedčení je štvorstupňové. Žiak môže dosiahnuť veľmi dobré, dobré, uspokojivé a neuspokojivé výsledky.

System hodnotenia sme vypracovali podľa metodického pokynu č.22/2011 z 1. mája 2011 na hodnotenie žiakov základnej školy.

Stupne hodnotenia:

veľmi dobré výsledky

Tvorivosť - na vysokej úrovni, uplatňuje vlastné nápady.

Pojmy a poznatky - ovláda samostatne podľa učebných osnov.

Informácie - vie vyhľadať samostatne a použiť v praxi.

Organizácia práce - samostatne pracuje po návode učiteľa.

Aplikácia poznatkov - dokáže samostatne využiť v praxi.

Motivácia - vysoká miera vnútornej motivácie.

Stupňom veľmi dobré výsledky sa žiak klasifikuje, ak vie analyzovať zadané úlohy a problémové úlohy a samostatne navrhnúť primeraný postup na ich riešenie, v prípade potreby aj prostriedkami informačných a komunikačných technológií.

dobré výsledky

Tvorivosť - snaha o tvorivosť a uplatnenie vlastných nápadov.

Pojmy a poznatky - ovláda podľa učebných osnov s miernou podporou.

Informácie - vie vyhľadať a použiť v praxi.

Organizácia práce - pracuje s malou pomocou učiteľa.

Aplikácia poznatkov - dokáže využiť v praxi s usmernením učiteľa.

Motivácia - nižšia miera vnútornej motivácie, prevaha vonkajšej.

Stupňom dobré výsledky sa žiak klasifikuje, ak vie analyzovať zadania a problémové úlohy a samostatne navrhnuť primeraný postup na ich riešenie, v prípade potreby aj prostriedkami informačných a komunikačných technológií.

uspokojivé výsledky

Tvorivosť - malá snaha o tvorivosť a iniciatívnosť.

Pojmy a poznatky - priemerné osvojenie podľa učebných osnov.

Informácie - vie s pomocou učiteľa vyhľadať a použiť v praxi.

Organizácia práce - pracuje s veľkou pomocou učiteľa.

Aplikácia poznatkov - malé nedostatky pri aplikácii v praxi.

Motivácia - bez vnútornej motivácie, iba vonkajšia motivácia.

Stupňom uspokojivé výsledky sa žiak klasifikuje, ak vie zadania riešiť pomocou známych postupov a metód. S pomocou učiteľa uplatňuje osvojené vedomosti a zručnosti pri riešení úloh, dokáže, spracovať, upraviť a zaznamenať, zistiť informácie.

neuspokojivé výsledky

Tvorivosť - na nízkej úrovni, neuplatňuje vlastné nápady.

Pojmy a poznatky - neovláda podľa učebných osnov.

Informácie - nevie vyhľadať samostatne a použiť v praxi.

Organizácia práce - pracuje iba s veľkou pomocou učiteľa.

Aplikácia poznatkov - nedokáže samostatne využiť v praxi.

Motivácia - bez vnútornej aj vonkajšej motivácie.

Stupňom neuspokojivé výsledky sa žiak klasifikuje, ak v predmete informatika nemá ani základné zručnosti z práce s informačných a komunikačných technológií, nerozumie princípom fungovania týchto technológií.

Žiak má právo:

- vedieť, čo sa bude hodnotiť a akým spôsobom,
- dozvedieť sa výsledok každého hodnotenia,
- na objektívne hodnotenie.

Pri hodnotení sa uplatňuje primeraná náročnosť a pedagogický takt voči žiakovi, jeho výkony sa hodnotia komplexne, berieme do úvahy vynaložené úsilie žiaka a v plnej miere sa rešpektujú jeho ľudské práva. Hodnotenie je motivačný a výchovný prostriedok, ako aj prostriedok pozitívneho podporovania zdravého sebavedomia žiaka. Pri hodnotení a klasifikácii žiakov so zdravotným znevýhodnením zohľadňujeme zdravotné postihnutie týchto

žiakov a vychádzať zo záverov a odporúčaní k hodnoteniu a klasifikácii školských poradenských zariadení.

V rámci MZ v jednotlivých ročníkoch si učitelia na začiatku šk. roka dohodli na pravidlách hodnotenia žiakov v ročníku a v jednotlivých predmetoch. Učitelia oboznámili žiakov a rodičov so systémom hodnotenia. Pri hodnotení učebných výsledkov žiakov so ŠVVP dodržiavame ustanovenie §55 ods.4 zákona 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

6.Učebné zdroje

Pre vyučovanie informatickej výchovy na prvom stupni ZŠ budú používané učebnice a rôzne učebné pomôcky. Demonštračné pomôcky a IKT sa využívajú podľa možností školy. Učebné zdroje predstavujú informácie pre žiakov, ich motivácie, získavanie, upevňovanie vedomostí, zručností a postojov. Sú nimi rôzne učebnice, odborné časopisy, náučné slovníky, materiálno – technické a didaktické prostriedky, internet, vlastný didaktický materiál.

Pracovné listy: žiacke pracovné listy vytvorené učiteľom

Učebnice, pracovné zošity:

Blaho, A. - Salanci, Ľ. - Chalachánová, M. - Gabajová, Ľ.: Informatická výchova pre 2. ročník

ZŠ. Bratislava, Aitec s.r.o. 2010.

Kolektív autorov: Pracovný zošit z informatickej výchovy pre 3.ročník ZŠ

Mosná, M. – Sčasná, Z.: Pracovný zošit z informatickej výchovy pre 4.ročník ZŠ

Doplňková literatúra:

časopisy: PC-revue

Školský vzdelávací program

IKT zdroje: PC s pripojením na internet, interaktívna tabuľa, dataprojektor, edu-CD (Ferdova matematika, Detský kútik ,Alík, ,Zábavná slovenčina v ZOO)

Prierezové témy:

OSR – Osobnostný a sociálny rozvoj

ENV – Environmentálna výchova

MV – Mediálna výchova

MkV – Multikultúrna výchova

DV – Dopravná výchova

OŽZ – Ochrana života a zdravia

TPPZ – Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

REV – Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra

Iné skratky:

FIG – Finančná gramotnosť

Predmet	Informatická výchova	Hodinová dotácia 1 hodina týždenne 33 hodín ročne		
Ročník	Prvý			
Tematický celok Časová dotácia	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy Finančná gramotnosť
Postupy, riešenie problémov, algoritmické myslenie 5 hodín	Práca s grafikou	Oboznámenie sa s prostredím a nástrojmi jednoduchého graf. editora Kreslenie a úprava obrázkov Nakreslenie a písanie písmen	Pracovať v grafickom editore. Kresliť vlastné obrázky aj obrázky podľa návodu, kresliť voľnou rukou i s použitím nástrojov editora, naučiť sa načítať i zapamätať súbor s obrázkom. Rozširovať svoju zručnosť pracovať s myšou a klávesnicou prostredníctvom práce s textom. Základnými aktivitami sú písanie jednoduchého textu, úprava textu (kopírovanie, mazanie, presúvanie), vytvorenie nového dokumentu, uloženie dokumentu, otvorenie uloženého.	ENV – rozvíjať si spôsobilosti, ktoré sú nevyhnutné pre každodenné konanie a postoje človeka k životnému prostrediu. DV- rozvinúť spôsobilosť pozorovať situáciu v cestnej premávke, vyhodnocovať ju z hľadiska bezpečnosti a aplikovať návyky bezpečného správania v praktickom živote.
Komunikácia prostredníctvom IKT 6 hodín	Práca s internetom	Oboznámenie sa s prehliadačom – pustiť si hru, hudbu	Pracovať s Internetom – vedieť si prezerať riešiť úlohy, testovať sa, prezerať stránky, linky, spustiť a zahrať si hru, otvoriť si schránku, precitať si, napísať a poslať mail, vyhľadať a uložiť si textovú, či obrázkovú informáciu na stránke.	REV – vedieť nájsť chránené živočíchy v našej lokalite.
	Jednoduché programy	Ovládanie priameho režimu jednoduchého programovacieho jazyka	Používať informačné technológie pri príprave na iné predmety. Práca s CD – vedieť si prezerať multimediálne CD na výučbu rôznych predmetov.	MkV – Využívať médiá a ich produkty, chápať pravidlá fungovania „mediálneho sveta“.
Informačná spoločnosť 3 hodín	Jednoduché programy	Spustenie hry na internete a z CD. Oboznámenie s možnými rizikami a metódami na riešenie týchto rizík.	Vložiť, vybrať, spustiť CD	MV – Využívať médiá a ich produkty, chápať pravidlá fungovania „mediálneho sveta“ MkV – Využívať médiá a ich produkty podľa toho, ako kvalitne plnia svoje funkcie.

Opakovanie 1 hodina	Spracovať a prezentovať jednoduchý projekt	Práca na projekte.	Pracovať na projekte.	TPPZ – Naučiť sa prezentovať svoju prácu s použitím informačných a komunikačných technológií. ENV – rozvíjať si spôsobilosti, ktoré sú nevyhnutné pre každodenné konanie a postoje človeka k životnému prostrediu.
Postupy, riešenie problémov, algoritmické myslenie 1 hodina	Baltík - skladať scénu , Čarovať scénu v krátkom čase, preto sa môže pristúpiť k učivu : režim Programovať začiatocník.	Príkazy: urob krok, zaboč doľava, doprava, vyčaruj predmet, čarovanie s obláčikom, bez obláčika, otočenie Baltíka na danú svetovú stranu (rozširujúce - opakovanie príkazov), uloženie programu do svojho priečinka	Zaradiť príkazy: urob krok, zaboč doľava, doprava, vyčaruj predmet, čarovanie s obláčikom, bez obláčika, Vedieť otočiť Baltíka na danú svetovú stranu (rozširujúce - opakovanie príkazov), uložiť program do svojho priečinka	TPPZ – Naučiť sa prezentovať svoju prácu s použitím informačných a komunikačných technológií.
Postupy, riešenie problémov, algoritmické myslenie 4 hodiny	Práca s grafikou	Používanie nástrojov: ceruzka, štetec, vyfarbovanie, guma, geometrické tvary, text, práca s výberom – kopírovanie, ťahanie, prenášanie, ukladanie práce do svojho priečinka	Používať nástroje: ceruzka, štetec, vyfarbovanie, guma, geometrické tvary, text, práca s výberom – kopírovať, ťahať, prenášať, ukladať práce do svojho priečinka	
Komunikácia prostredníctvom IKT 4 hodiny	Oboznámiť sa s prehliadačom – pustiť si hru, hudbu.	Prezeranie stránok, jednoduché vyhľadávanie na Internete, Práca s Internetom – prezeranie stránky v prehliadači.	Prezerat' stránok, vedieť jednoducho vyhľadávať na Internete, Pracovať s Internetom – vedieť si prezerat' stránky v prehliadači.	MkV – Využívať médiá a ich produkty, chápať pravidlá fungovania „mediálneho sveta“ MV – Využívať médiá a ich produkty podľa toho, ako kvalitne plnia svoje funkcie.

Predmet	Informatická výchova	Hodinová dotácia 1 hod. týždenne 33 hod. ročne		
Ročník	Druhý			
Tematický celok Časová dotácia	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy Finančná gramotnosť
Informácie okolo nás 10hodín	Bezpečnosť pri práci. IKT v bežnom živote Jednoduché programy	Základné pravidlá v učebni. Zapnutie a vypnutie PC, Klávesnica ,myš. Základné pojmy. Ovládanie myši. Nácvik jednoklik a dvojklik. Grafický editor Tux Paint Sebran	Vie vymenovať pravidlá v PC učebni, akceptuje tieto pravidlá. Vie samostatne zapnúť a vypnúť počítač. Vie pracovať s myšou. Ovláda, spúšťa CD aplikácie. Vytvára samostatný obrázok. Vie ovládať základné nástroje v skicári.	ENV – rozvíjať si spôsobilosti, ktoré sú nevyhnutné pre každodenné konanie a postoje človeka k životnému prostrediu. DV- rozvinúť spôsobilosť pozorovať situáciu v cestnej premávke, vyhodnocovať ju z hľadiska bezpečnosti a aplikovať návyky bezpečného správania v praktickom živote.
Komunikácia prostredníctvom IKT 10hodín	Práca s internetom	Základné informácie, spustenie, webová adresa, webová stránka školy a jej prezeranie. Využívanie pripravených stránok s edukačným obsahom. Webové stránky pre deti, spustenie, prezeranie. Vyhľadávanie podľa kľúčového slova	Vie spustiť internetovú stránku. Spúšťa a rieši úlohy. Vie si nájsť detské webstránky a vie ich využívať. Pozná niektoré internetové vyhľadávače.	MkV – Schopnosť uvedomovať si negatívne mediálne vplyvy na svoju osobnosť a snažiť sa ich zodpovedným prístupom eliminovať.
Postupy, riešenie problémov, algoritmické myslenie 4 hodiny	Práca s grafikou Baltík - skladať scénu , Čarovať scénu v krátkom čase, preto sa môže pristúpiť k učivu : režim Programovať začiatočník.	Vytváranie scén pomocou jednoduchých objektov, vytvorenie scén. Skladáme scénu - Baltík.	Ovláda jednoduchý obraz. Vie ukázať, čo dokáže pri práci s počítačom.	TPPZ – Naučiť sa prezentovať svoju prácu s použitím informačných a komunikačných technológií.
Princíp fungovania IKT 5 hodín	Jednoduché programy Textový editor	Vysvetlenie znakov a písmen na klávesnici a ich používanie. Vytváranie priečinkov a postupov pri jeho pomenovaní. Písanie jednoduchého textu, zmeniť veľkosť, typ a farbu písma. Ukladanie do priečinka.	Vie vytvoriť vlastný priečinkok. Vie upraviť veľkosť písma. Vie uložiť text do priečinka.	

Informačná spoločnosť 4 hodiny	Práca s internetom	Oboznámenie sa pred kým treba chrániť počítač. Poukázanie na rozdiel v šírení a používaní rôznych programov z pohľadu legálnosti.	Vie čo sú autorské práva, legálne a nelegálne šírenie obrázkov, textov.	REV – vedieť nájsť na internete chránené živočíchy v našej lokalite.
-----------------------------------	--------------------	---	---	--

Predmet	Informatická výchova	Hodinová dotácia 1 hod. týždenne 33 hod. ročne		
Ročník	Tretí			
Tematický celok Časová dotácia	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy Finančná gramotnosť
Informácie okolo nás 16 hodín	Bezpečnosť pri práci. IKT v bežnom živote	Kreslenie obrázka v jednoduchom grafickom editore – efektívne využívanie nástrojov editora. Práca s textovým editorom, jednoduché formátovanie textu. Kopírovanie, mazanie, presúvanie. Vkládanie obrázkov do textu. Vytváranie jednoduchých animácií –animovanie pohybu, rastu. Oboznámenie sa s nástrojmi a pojmami pri vytváraní jednoduchej prezentácie. Prezentovanie vlastného projektu pred spolužiakmi. Práca s multimédiami. Spúšťanie zvukov z CD a internetu.	Žiak vie nakresliť obrázok v jednoduchom grafickom editore (farby a hrúbky čiar, jednoduché nástroje) . Vie upraviť obrázok (kopírovanie, otáčanie). Vie vytvárať jednoduché animácie a animovanie pohybu. Vie využiť rôzne typy informácií (matematické hlavolamy s číslami, hádanie slov, dopĺňanie písmen, dokresľovanie obrázkov do mapy). Pozná nástroje a pojmy, ktoré využíva pri vytváraní jednoduchej prezentácie. Vie využiť IKT pri tvorbe projektu a prezentovať vlastný projekt pred spolužiakmi. Vie pracovať s multimédiami. Vie spúšťať zvuky s CD a internetu.	MkV – Využívať médiá a ich produkty, chápať pravidlá fungovania „mediálneho sveta“. DV- rozvinúť spôsobilosť pozorovať situáciu v cestnej premávke, vyhodnocovať ju z hľadiska bezpečnosti a aplikovať návyky bezpečného správania v praktickom živote.
Komunikácia prostredníctvom IKT 6 hodín	Práca s internetom	Oboznámenie sa s prostredím detskej webovej stránky a bezpečným správaním na internete. Základy slušného správania na internete. Oboznámenie sa s pojmami webový prehliadač, webová stránka, odkaz, vyhľadávanie. Vyhľadávanie informácií na webe ako zdroja textových a obrazových informácií.	Vie rozlišovať zodpovedné a nezodpovedné Používanie internetu. Vie sa bezpečne a eticky správať v emailovej komunikácii (ochrana osobných údajov). Pozná pojmy www, webový prehliadač, webová stránka, odkaz, vyhľadávanie na webe. Vie správne. posielat' a prijímať jednoduché listy (rodičom, učiteľom, spolužiakom...). Vie si vytvoriť emailovú adresu. Vie správne vyhľadať informácie a obrázky na webe a vie ich správne použiť.	MkV – Využívať médiá a ich produkty, chápať pravidlá fungovania „mediálneho sveta“ REV – nájsť informácie o polohe mesta.
Postupy, riešenie problémov, algoritmicke myslenie 4 hodiny	Práca s grafikou	Získanie základov algoritmickeho myslenia. Algoritmicke hry, riešenie hlavolamov.	Získa základy algoritmickeho myslenia. Vie riešiť algoritmicke hry, hlavolamy v detskom programovacom jazyku	TPPZ – Naučiť sa prezentovať svoju prácu s použitím informačných a komunikačných

				technológií.
Princíp fungovania IKT 5 hodín	Jednoduché programy Textový editor	<p>Vysvetlenie znakov a písmen na klávesnici a ich používanie. Vytváranie priečinkov a postupov pri jeho pomenovaní. Písanie jednoduchého textu, zmena veľkosti, typu a farby písma. Ukladanie do priečinka.</p> <p>Vstupné a výstupné zariadenia počítača. Spúšťanie hry z CD a internetu. Ovládanie jednoduchých hier. Vytvorenie a ukladanie priečinkov. Oboznámenie sa s pojmom súbor a priečinkov. Uloženie, otvorenie zrušenie a premenovanie súborov a priečinkov. Oboznámenie sa s prácou na tlačiarni</p>	<p>Vie vytvoriť vlastný priečinkov. Vie upraviť veľkosť písma. Vie uložiť text do priečinka.</p> <p>Pozná základné periférie na ovládanie počítača, myš, klávesnica. Vie spustiť hru s CD a internetu. Vie, čo je CD mechanika, USB – pamäťový kľúč. Vie vytvárať priečinky a ukladať do nich. Vie uložiť, otvoriť, premenovať a zrušiť informácie v priečinkoch. Pozná výstupné zariadenie počítača.</p>	MkV – Schopnosť uvedomovať si negatívne mediálne vplyvy na svoju osobnosť a snažiť sa ich zodpovedným prístupom eliminovať.
Informačná spoločnosť 2 hodiny	Práca s internetom	<p>Bezpečné správanie, ochrana počítača. Oboznámenie sa s bezpečnostnými predpismi PC učebni. Objavovanie a využívanie rôznych typov edukačných programov pre rôzne predmety.</p>	<p>Vie sa bezpečne správať v počítačovej učebni. Vie prečo a pred kým treba chrániť počítač. Pozná informačné technológie v škole, objavuje a využíva rôzne typy edukačných programov pre rôzne predmety.</p>	REV – vedieť nájsť na internete chránené živočíchy v našej lokalite.

Predmet	Informatická výchova	Hodinová dotácia 1 hod. týždenne 33 hod. ročne		
Ročník	Štvrtý			
Tematický celok Časová dotácia	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy Finančná gramotnosť
Informácie okolo nás 15 hodín	Bezpečnosť pri práci. IKT v bežnom živote	Oboznámenie s prostredím jednoduchého grafického editora – kreslenie obrázka voľnou rukou, s použitím nástrojov, efektívne využívanie nástrojov grafického editora pri kreslení obrázkov /kreslenie pomocou geometrických tvarov, priamok, výberu, kopírovania, presúvania/. Práca s textovým editorom, jednoduché formátovanie textu, kopírovanie, mazanie, presúvanie.	Žiak vie samostatne zapnúť a vypnúť počítač, pracovať s myšou a klávesnicou, minimalizovať a maximalizovať pracovné okno, zatvoriť ho, chápať rozdiel medzi klikaním a ťahaním myšou, stláčaním ľavého a pravého tlačidla, klik a dvojklik myšou, samostatne pracovať s jednotlivými nástrojmi v grafickom editore, nakresliť efektívne obrázok pomocou geometrických tvarov, pracovať v prostredí textového editora, napísať text, kopírovať, mazať, presúvať a ukladať ho.	MkV – Využívať médiá a ich produkty, chápať pravidlá fungovania „mediálneho sveta“. DV- rozvinúť spôsobilosť pozorovať situáciu v cestnej premávke, vyhodnocovať ju z hľadiska bezpečnosti a aplikovať návyky bezpečného správania v praktickom živote.
Komunikácia prostredníctvom IKT 7 hodín	Práca s internetom	Oboznámenie sa s nástrojmi a prezeranie a vyhľadávanie, využívanie internetu ako zdroj zábavy, ale aj informácii v textovej a obrazovej podobe, využívanie e-mailovej pošty, bezpečné správanie na internete, základy slušného správania na internete.	Samostatne si vie nájsť a prečítať informáciu na internete, pomocou učiteľa založiť si vlastnú e-mailovú schránku, e-mailu poslať a prijať, pozná nebezpečenstvo zverejňovania vlastných údajov, rozpoznať vhodné detské webové stránky – vzdelávacie, zábavné, náučné. Je oboznámený s neblahým vplyvom stránok, propagujúcich násilie a s erotickým zameraním..	MkV – Schopnosť uvedomovať si negatívne mediálne vplyvy na svoju osobnosť a snažiť sa ich zodpovedným prístupom eliminovať. REV – vedieť nájsť na internete chránené živočíchy v našej lokalite.
Postupy, riešenie problémov, algoritmické myslenie 5 hodín	Práca s grafikou	Vytváranie jednoduchých animácií. Využívanie možností IKT pri riešení úloh v rámci projektového vyučovania. Zápis/vytvorenie postupu, receptu, návodu a práca podľa návodu. Riešenie úloh pomocou robota, skladanie obrázkov z menších obrázkov, okamžité vykonávanie príkazov. Riešenie	Vie sa orientovať sa v jednoduchých hrách na internete, samostatne spustiť hru z internetu, samostatne, ale i podľa návodu, nakresliť obrázok, vytvoriť návod a využiť jednotlivé nástroje, má získať základy algoritmického myslenia – príkazy v priamom režime, riešiť jednoduché algoritmy v detskom programovacom prostredí.	

		jednoduchých algoritmov v detskom programovacom jazyku a prostredí.		
Princípy fungovania IKT 4 hodiny	Jednoduché programy Textový editor	Oboznámenie sa s počítačom, ovládanie, klávesnice, myši, tlačiarne, skenera. Vytváranie a ukladanie do priečinkov. Ukladanie informácii, súbor, meno súboru, otvorenie, premenovanie, zrušenie.	Vie správnym spôsobom uchopiť a spustiť CD, DVD, spustiť CD, DVD cez tento počítač, práca s USB kľúčom/vytvoriť priečinkov, kopírovať dokumenty, obrázky/.	TPPZ – Naučiť sa prezentovať svoju prácu s použitím informačných a komunikačných technológií.
Informačná spoločnosť 2 hodiny	Práca s internetom	Využívanie edukačných programov v škole pre rôzne predmety.. Bezpečnosť počítača, správne používanie hesiel. Prečo a pred kým treba chrániť počítač.	Vie napísať v správnom tvare internetovú adresu webovej stránky.	REV – nájsť informácie o polohe mesta.

Vzdelávacia oblasť – Príroda a spoločnosť

Prírodoveda

Školský vzdelávací program Šanca pre všetkých ZŠ Jozefa Cígera Hronského, Krátka ul. 2, Šaľa				
Názov predmetu	Prírodoveda			
Časový rozsah výučby / ročník	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.
	1 hod./týždeň 33 hod./rok	1 hod./týždeň 33 hod./rok	2 hod./týždeň 66 hod./rok	2 hod./týždeň 66 hod./rok
Stupeň vzdelania	ISCED 1-primárne vzdelávanie			
Forma štúdia	Denná			
Vyučovacia jazyk	Slovenský			

1.Charakteristika vyučovacieho predmetu

- Prírodoveda predstavuje úvod do systematizácie a objektivizácie spontánne nadobudnutých prírodovedných poznatkov dieťaťa.
- Integruje prírodovedné oblasti ako je biológia, zdravotveda, fyzika, chémia.
- Oblasti sú integrované preto, lebo cieľom predmetu je postupné oboznamovanie sa s prírodnými javmi a zákonitosťami tak, aby sa u dieťaťa zároveň s prírodovedným poznávaním rozvíjala aj procesuálna stránka samotného poznávacieho procesu.
- Vyučovanie je postavené na pozorovacích a výskumných aktivitách, pričom východiskom k stanovovaniu vyučovacích problémov sú aktuálne detské vedomosti, ich minulé skúsenosť a úroveň ich kognitívnych schopností.
- Edukačné činnosti sú zamerané na iniciatívu skúmania javov a udalostí, ktoré sú spojené so životným prostredím dieťaťa a dieťaťom samým.
- Prostredníctvom experimentálne zameraného vyučovania si deti rozvíjajú pozitívny vzťah k prírode, ale aj k samotnej vede.

2. Ciele vyučovacieho predmetu

Hlavným cieľom predmetu je rozvíjať poznanie dieťaťa v oblasti spoznávania prírodného prostredia a javov s ním súvisiacich tak, aby bolo schopné samostatne orientovať sa v informáciách a vedieť ich spracovávať objektívne do takej miery, do akej mu to povoľuje jeho kognitívna úroveň.

P rírodoveda deti vedie

k:

- spoznávaniu životného prostredia, k pozorovaniu zmien, ktoré sa v ňom dejú, k vnímaniu pozorovaných javov ako častí komplexného celku prírody,
- rozvoju schopnosti získavať informácie o prírode pozorovaním, hľadaním v rôznych informačných zdrojoch,
- rozvoju pozorovania s porozumením prostredníctvom využívania všetkých zmyslov a jednoduchých nástrojov,
- opisovaniu, porovnávaníu a klasifikácii informácií získaných pozorovaním,
- rozvoju schopnosti realizovať jednoduché prírodovedné experimenty,
- nazeraniu na problémy a ich riešenia z rôznych uhlov pohľadu,
- uvedomeniu si potreby prírodu chrániť a k aktívnemu zapojeniu sa do efektívnejšieho využívania látok, ktoré príroda ľuďom poskytuje,
- poznaniu fungovania ľudského tela, k rešpektovaniu vlastného zdravia a k jeho aktívnej ochrane prostredníctvom zdravého životného štýlu.

Cieľom predmetu nie je rozvíjanie obsahu samostatných vedných disciplín, ale postupné oboznamovanie sa s prírodnými javmi a zákonitosťami tak, aby sa u dieťaťa zároveň s prírodovedným poznaním rozvíjala aj procesuálna stránka samotného poznávacieho procesu.

Vyučovanie je postavené na pozorovacích a výskumných aktivitách, ktorých cieľom je riešenie čiastkových problémov, pričom východiskom k stanovovaniu vyučovacích problémov sú aktuálne detské vedomosti, ich minulé skúsenosť a úroveň ich kognitívnych schopností. Samotné edukačné činnosti sú zamerané na iniciáciu skúmania javov a udalostí, ktoré sú spojené s bezprostredným životným prostredím dieťaťa a s dieťaťom samým.

Prostredníctvom experimentálne zameraného vyučovania si deti rozvíjajú pozitívny vzťah k prírode, ale aj k samotnej vede.

Jedným z parciálnych cieľov predmetu je efektívny a postupný rozvoj myslenia dieťaťa.

Dieťa, ktoré ešte nie je schopné abstraktne myslieť a jeho logické myslenie je zatiaľ nasmerované na konkrétnu realitu (empíriu) je systematicky vedené tak, aby získalo čo najviac empirického materiálu o všeobecných prírodných javoch a aby sa na týchto konkrétnych javoch postupne učilo základným logickým operáciám.

Prvý a druhý ročník prírodovedy je zameraný najmä na aktívnu manipuláciu s materiálmi, s ktorými sa deti bežne stretávajú. Deti sú vyučovaním usmerňované k skúmaniu čiastkových aspektov bežných situácií tak, aby:

- sa rozvíjala ich schopnosť pozorovať detaily vzhľadom na celok (s čím neskôr súvisí schopnosť syntézy),
- sa naučili porovnávať (s čím neskôr súvisí schopnosť dedukcie),
- sa naučili identifikovať premenné skúmanej situácie (s čím neskôr súvisí schopnosť tvorby testov hypotéz a predpokladov),
- vedeli identifikovať podstatné znaky objektov a ich premenlivé znaky (s čím neskôr súvisí schopnosť identifikovať výnimku alebo pravidlo),
- sa učili zovšeobecňovať vyslovovaním záveru z niekoľkonásobných pozorovaní (s čím neskôr súvisí schopnosť aplikovať osvojené vysvetlenie na podobné javy a modifikovať ho, ale aj schopnosť indukcie),
- sa naučili vyjadrovať svoje predstavy o javoch slovom a obrazom (s čím neskôr súvisí schopnosť modifikácie predstáv abstraktnou manipuláciou – analýzou javu s imaginárnym druhým ja – využitie egocentrickej reči ako prostriedku myslenia),
- si rozvíjali schopnosť argumentácie s využívaním kauzality (s čím neskôr súvisí schopnosť tvoriť hypotézy opodstatnené vlastnou teóriou),
- dokázali zdieľať svoje predstavy s vrstovníkmi v pracovnej skupine (s čím neskôr súvisí schopnosť efektívnej kooperácie).

Tretí a štvrtý ročník je v prírodovede zameraný obsahovo a činnostne tak, aby bolo možné dosiahnuť rozvoj kognitívnych schopností. S ich rozvojom sa spája rozvoj poznatkového systému dieťaťa v oblasti prírodných vied.

Deti sú vedené vo vzdelávacom procese tak, aby :

- si správne naplnili a vzájomne poprepájali základné prírodovedné pojmy, ktoré charakterizujú bežne pozorované skutočnosti pochopiteľné v ich veku (s čím neskôr súvisí schopnosť flexibilnejšieho používania pojmov)– ako spolu súvisia a prečo,
- si osvojili vybrané vedecké pojmy, na ktorých je možné rozvíjať prírodovedné schopnosti (s čím neskôr súvisí schopnosť abstrakcie) – napríklad čo je to magnetizmus, gravitácia, trenie,
- si osvojili základy vedeckej terminológie a vedeli ju odlíšiť od bežnej, nevedeckej komunikácie (s čím neskôr súvisí chápanie vedeckej systematiky), napríklad názvy rôznych druhov rastlín a živočíchov,
- si osvojili vedomosti o vzťahoch živej a neživej prírody (s čím neskôr súvisí chápanie ekologických a environmentálnych problémov), napríklad potravné reťazce, ekosystematické vzťahy,
- si modifikovali obsahy vybraných pojmov, ktoré majú v bežnom živote nevedecký obsah (s čím neskôr súvisí lepšia schopnosť modifikovať obsahy iných pojmov ako aj schopnosť rozširovať a naopak zužovať aplikovateľnosť pojmov na javy a predmety) – napríklad pojmy rozpúšťanie, vyparovanie.

3. Výhovné a vzdelávacie stratégie

A/ Sociálne komunikačné kompetencie/ spôsobilosti /

- vyjadruje sa súvisle a výstižne písomnou aj ústnou formou adekvátnou primárnemu stupňu vzdelávania,
- dokáže určitý čas sústredene načúvať, reagovať, používať vhodné argumenty a vyjadriť svoj názor.

B/ Kompetencia / spôsobilosť / v oblasti prírodovedného myslenia

- je pripravený ďalej si rozvíjať schopnosť objavovať, pýtať sa a hľadať odpovede, ktoré smerujú k systematizácii poznatkov.

C/ Kompetencie / spôsobilosti / v oblasti informačných a komunikačných technológií

- vie používať vybrané informačné a komunikačné technológie,
- ovláda základy potrebných počítačových aplikácií,
- dokáže adekvátne veku aktívne vyhľadávať informácie na internete.

D/ Kompetencia / spôsobilosť / učiť sa a učiť sa

- má osvojené základy schopnosti sebareflexie pri poznávaní svojich myšlienkových postupov,
- uplatňuje základy rôznych techník učenia sa a osvojovania si poznatkov,
- vyberá a hodnotí získané informácie, spracováva ich a využíva vo svojom učení a v iných činnostiach.

E/ Kompetencia / spôsobilosť / riešiť problémy

- vníma a sleduje problémové situácie v škole a vo svojom okolí, adekvátne svojej úrovni navrhuje riešenia a podľa svojich vedomostí a skúseností z danej oblasti,
- pri riešení problémov hľadá a využíva rôzne informácie, skúša viaceré možnosti riešenia problému, overuje správnosť riešenia.

F/ Osobné, sociálne a občianske kompetencie / spôsobilosti /

- uvedomuje si dôležitosť ochrany svojho zdravia a jeho súvislosť s vhodným a aktívnym a aktívnym trávením voľného času,
- dokáže prijímať nové nápady alebo aj sám prichádza s novými nápadi a postupmi pri spoločnej práci,
- svojim konaním prispieva k dobrým medziľudským vzťahom

G/ Kompetencia / spôsobilosť / vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nájstrojm i kultúry

- ovláda základné pravidlá, normy a zvyky súvisiace s úpravou zvonjšku človeka.

4. Stratégia vyučovania / metódy a formy práce /

Využívame tieto vyučovacie metódy:

- priameho prenosu poznatkov (živé rozprávanie, opis spojený s pozorovaním, vysvetľovanie, besedu – dialogickú metódu, didaktické hry a metódu otázok a odpovedí),
- sprostredkovaného prenosu poznatkov (pozorovanie prírodnín, pokus, demonštrácia),
- práce s textom (práca s učebnicou, s pracovným zošitom a ďalšou literatúrou, využívať IKT pri vyhľadávaní, spracovávaní a kritickom posudzovaní informácií),
- a iné aktivizujúce metódy (pojmová mapa, brainstorming atď.).

V edukačnom procese prírodovedy využívame nielen základnú organizačnú formu vyučovaciu hodinu, ale aj exkurziu, vychádzku. Pri voľbe vyučovacích metód a foriem prihliadame na usporiadanie obsahu vyučovania, vlastné činnosti a činnosti žiakov zacielené na dosiahnutie stanovených cieľov a kľúčových kompetencií žiakov. Voľba metód závisí od obsahu učiva, cieľov vyučovacej hodiny, vekových a iných osobností žiakov s materiálneho vybavenia.

Na vzbudenie záujmu žiakov o učebnú činnosť využívame

- **motivačné metódy**, ako je:
  - motivačné rozprávanie - citové priblíženie obsahu učiva,
  - motivačný rozhovor – aktivizovanie poznatkov a skúseností žiakov,
  - motivačný problém – upútanie pozornosti prostredníctvom nastoleného problému,
  - motivačnú demonštráciu – vzbudenie záujmu pomocou ukážky,
- **expozičné metódy** - pri vytváraní nových poznatkov a zručností využívame:
  - rozprávanie – vyjadrovanie skúseností a aktívne počúvanie,
  - vysvetľovanie – logické systematické sprostredkovanie učiva,
  - rozhovor verbálna komunikácia formou otázok a odpovedí na vyjadrenie faktov,
  - beseda – riešenie aktuálnych otázok celým kolektívom,
  - demonštračná metóda – demonštrácia obrazov, modelov, prírodnín,

- pozorovanie – ciele a systematické vnímanie objektov a procesov,
  - manipulácia s predmetmi – praktické činnosti, pokusy, didaktická hra,
  - inštruktáž vizuálne podnety k praktickej činnosti, chápanie návodu.
- problemové metódy - tvorba a výber možných riešení,
  - projektová metóda – vedie k vytvoreniu určitého produktu.

Pre realizáciu cieľov sú dôležité **praktické aktivity** – pozorovanie prírodných procesov na podporu chápania vzájomné vzťahy a ich významu.

Zvyšujeme dôraz na **prácu s knihou a textom**- učenie, vyhľadávanie, triedenie, využívanie podstatných informácií, **samostatné učenie prostredníctvom informačnej a komunikačnej techniky a experimentovanie** / samostatné hľadanie, skúšanie, objavovanie/.

Z **aktivizujúcich** metód je vhodná **diskusia** / výmena názorov/, **situačná metóda** / riešenie problémového prípadu reálnej situácie so stretom záujmov/, **didaktické hry** /seberealizačné aktivity na uplatnenie záujmov/, **kooperatívne vyučovanie** / forma skupinového vyučovania založená na vzájomnej závislosti členov heterogénnej skupiny/.

Fixačné metódy sú súčasťou vyučovania, napr. metódy opakovania a precvičovania / ústne a písomné opakovanie, opakovanie s využitím učebnice a inej literatúry, domáce úlohy /.

Z **organizačných foriem** sa uplatňuje vyučovacia hodina / základného, motivačného, fixačného typu/.

Terénne pozorovania, praktické aktivity a exkurziu volí učiteľ podľa podmienok školy a regionálnych možností, pričom dbá na dodržiavanie bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov.

6. Metódy a prostriedky hodnotenia

Žiaci sú v predmete prírodoveda hodnotení podľa Metodických pokynov na hodnotenie žiakov základnej školy č.22/2011 ktorý je platný od 1. mája 2011.

Žiakov prvého ročníka hodnotíme slovné. Hodnotí sa pripravenosť žiaka na vyučovanie, vlastná aktivita, tvorivosť, spolupráca. Úroveň vedomostí priebežne hodnotí učiteľ pečiatkami a slovnými pochvalami.

Prírodovedu v 2. 3. a 4. ročníku klasifikujeme známku. Hodnotí sa pripravenosť žiaka na vyučovanie, vlastná aktivita, tvorivosť, spolupráca. V prvom aj druhom polroku sú žiaci skúšaní ústne aj písomne aspoň tri krát za polrok. Hodnotí sa práca na projektoch, prezentácia,

ako aj samotný obsah. Pri hodnotení sa zameriavame aj na slovné hodnotenia ,pochvaly a sebahodnotenia. Hodnotíme ústne odpovede, praktické zadania úloh, referáty a projekty. Pri praktických aktivitách používame slovné hodnotenie praktických zručností s dôrazom na samostatnosť a správnosť vypracovaných úloh. Hodnotíme už počas hodiny, skúša a klasifikuje sa iba základné učivo. Na záver rozsiahlejších tém sa zaraďuje písomné preverovanie vedomostí.

Formy hodnotenia:

1. Ústny prejav:- tvorí prevažnú časť zisťovania vedomostí žiaka.

2. Písomný prejav:

- krátke testy na utvrdenie učiva jednotlivých celkov (nie na celú vyučovaciu hodinu),
- projekty (prezentácie) na podporenie žiackej iniciatívy a tvorivosti,
- pracovné listy.

Hodnotenie podľa percentuálnej úspešnosti

100% - 90% - stupeň 1 – výborný,

89% - 75% - stupeň 2 – chváľitebný,

74% - 45% - stupeň 3 – dobrý,

44% - 20% - stupeň 4 – dostatočný,

19% - 0% - stupeň 5 – nedostatočný.

Učebné zdroje

- A.Wiegerová, G. Česlová, Prírodoveda pre 1.ročník základných škôl, SPN,ISBN: 978-80-10-01635-8

knižný materiál v školskej knižnici, encyklopédie, internet.

-A.Wiegerová, G.Česlová, J. Kopáčová, Prírodoveda pre 2.ročník základných škôl. SPN, ISBN:

978-80-10-01797-3

-A. Wiegerová, G. Česlová, J. Kopáčová : Prírodoveda pre 3. Ročník, schválilo MŠ SR pod č. 2011-11258/29859:4-919

-A. Wiegerová, G. Česlová, J. Kopáčová : Prírodoveda pre 4. Ročník, schválilo MŠ SR pod č. 2011-11757/32132:4-919

Doplnková literatúra: odborné publikácie k daným témam prírodovedy, encyklopédie, detské časopisy, atlasy, webové stránky s témami prírodovedy (www.zborovna.sk), materiálo-technické a didaktické prostriedky, ktoré má škola k dispozícii, školské pramene.

Použité skratky: SJL -slovenský jazyk a literatúra, VYV- výtvarná výchova, INV- informatická výchova, MAT- matematika, VLA- vlastiveda, DV- dopravná výchova, MV- mediálna výchova, OSR- osobnostný a sociálny rozvoj, TPPZ- tvorba projektu a prezentačné zručnosti, ENV – environmentálna výchova, OŽZ- ochrana života a zdravia, PRV- pracovná výchova.

Rastliny	/7hodín/	<p>Rastliny ako živé organizmy .</p> <p>Základná stavba rastlinného tela.</p> <p>Koreň rastliny.</p> <p>Rastlinná stonka.</p> <p>Rastlinné listy.</p> <p>Kvety.</p> <p>Rastlinné plody.</p>	<p>Životné prejavy rastlín.</p> <p>Koreň ,stonka, list, kvet, plod.</p> <p>Koreň.</p> <p>Ihličnaté ,listnaté stromy. Byliny, kry, stromy.</p> <p>Funkcia listov.</p> <p>Funkcia kvetov.</p> <p>Zrelé a nezrelé plody. Zelenina a ovocie.</p>	<p>Žiak vie vymenovať, kde všade rastú rastliny, vie uviesť, že rastliny rastú aj vo vode, na skalách, vo veľmi chladných oblastiach, tiež vo veľmi teplých oblastiach, v močariskách, ale aj na iných rastlinách. Žiak vie, že rastliny sú živými súčasťami prírody .</p> <p>Žiak vie, že rastliny sú si podobné základnou stavbou: koreň, stonka, listy, kvety, plody. Žiak vie uvedené časti rastliny na príklade určitého rastlinného druhu identifikovať.</p> <p>Žiak vie vysvetliť dve základné funkcie koreňa – čerpanie živín z pôdy a upevnenie rastliny v pôde.</p> <p>Žiak vie rozlíšiť a pomenovať niektoré ihličnaté a listnaté stromy. Vie správne roztriediť byliny ,kry a stromy.</p> <p>Žiak vie jednoducho vysvetliť, že funkciou listov je prijímať slnečné svetlo.</p> <p>Žiak vie, že rastliny tvoria kvety preto, aby vytvorili plody obsahujúce semená, z ktorých v ďalšom roku vyrastú nové rastliny.</p> <p>Žiak vie, že poznáme zrelé a nezrelé plody a vysvetľuje zrelosť na rôznych príkladoch z bežného života (jablká, paradajky, jahody).</p> <p>Rozpozná druhy ovocia a zeleniny, pozná farbu, chuť a vôňu, vie kde rastú a ako sa uskladňujú, opíše postup pri konzervovaní.</p>	<p>TPPZ- schopnosť riešiť problém a pracovať v skupine.</p>	<p>VYV TEV</p>
Rodina	/2hodiny/	<p>Rodičia, súrodenci, príbuzní.</p>	<p>Rodičia, súrodenci, príbuzní.</p>	<p>Žiak pozná a vie pomenovať členov rodiny a príbuzných. Chápe rodinné vzťahy a postavenie v rodine.</p>	<p>OŽZ- využívať prestávky na oddych, dbať a ochraňovať vlastné zdravie a zdravie iných</p>	<p>VYV</p>

<p>Ľudské telo</p>	<p>/5hodín/</p>	<p>Potrava ako zdroj energie.</p> <p>Striedanie práce a odpočinku.</p> <p>Hygiena človeka.</p> <p>Choroba ,úraz.</p> <p>Starostlivosť o chrup. Časti ľudského tela.</p>	<p>Správne stravovanie. Zásady zdravej výživy. Potraviny, ktoré škodia človeku.</p> <p>Denný poriadok žiaka Význam pohybu pre zdravie.</p> <p>Základné hygienické zásady.</p> <p>Predchádzanie chorobám a úrazom.</p> <p>Hygiena chrupu. Hlavné časti tela.</p>	<p>Pozná pravidlá pravidelného stravovania. Vie, ktoré potraviny škodia človeku. Uvedie príklady správneho a nesprávneho stolovania.</p> <p>Vysvetlí dôvody striedania práce a odpočinku.</p> <p>Vysvetlí význam osobnej hygieny .Vie ako udržiavať čistotu v triede ,v okolí školy aj doma.</p> <p>Vie ako sa správať keď kýcha alebo kašle .Vie rozlíšiť bežné choroby a úrazy. Vie správne použiť zubnú kefku. Pozná časti tela.</p>	<p>DV- osvojiť si zásady bezpečného správania sa na cestách i mimo nich</p>	<p>VYV</p>
<p>Živočích</p>	<p>/7hodín/</p>	<p>Zaradenie živočíchov do skupín podľa spoločných znakov. Pohyb živočíchov.</p> <p>Voľne žijúce zvieratá a domáce.</p> <p>Vtáky.</p> <p>Užitočný hmyz.</p>	<p>Spoločné znaky živočíchov.</p> <p>Spôsob pohybu živočíchov. Starostlivosť o lesnú zver. Domáce zvieratá. Porovnať spôsob života domácich a voľne žijúcich zvierat. Samica, samec a mláďa. Domáce vtáky . Voľne žijúce vtáky. Spôsob života zvierat.</p> <p>Včela, čmeliak</p>	<p>Žiak vie zaradiť vybrané živočích do skupín: vtáky, cicavce, ryby, hmyz, plazy, obojživelníky, mäkkýše.</p> <p>Diskutuje na tému ako sa pohybujú zvieratá. Pracuje s encyklopédiou . Pozná ako sa v zime staráme o zvieratá.</p> <p>Popíše vzhľad , spôsob života voľne žijúcich živočíchov, opíše vzhľad a spôsob obživy- veveričky, ježka, srnca. Vie čím sa živia domáce zvieratá ,aký máme z nich úžitok. Pozná rodinky domácich zvierat. Vie, že niektoré živočích sa rodia živé a iné sa liahnu z vaje. Vie opísať stavbu tela domácich vtákov. Triedi domáce vtáky podľa znakov Popíše veľkosť, sfarbenie, tvar zobáka vybraných druhov vtákov.</p> <p>Poznajú ich význam a úžitok pre človeka, opeľovanie.</p>	<p>ENV - schopnosť vnímať a citlivo pristupovať k prírode.</p> <p>ENV -kladný vzťah k zvieratám.</p>	<p>VYV INV</p>

Hmota	/4hodiny/	Živá a neživá príroda. Plynné, kvapalné a pevné skupenstvo hmoty .	Živé organizmy a neživá príroda . Plynné, kvapalné a pevné skupenstvo hmoty a jeho vlastnosti. Voda, vodná para, ľad.	Žiak vie jednoducho vysvetliť rozdiel medzi živými a neživými prírodnými objektmi. Vie vymenovať niektoré zo základných životných prejavov organizmov ako je príjem potravy a vody, vylučovanie nestrávených zvyškov, rast, pohyb, rozmnožovanie. Vie že sa od seba odlišujú aj rôzne materiály , z ktorých sú vyrobené predmety. Jednou z vlastností je skupenstvo. Vie, že fyzický svet je tvorený rôznymi hmotami, pričom tie môžu byť plynnom, kvapalnom a pevnom skupenstve. Žiak vie jednoducho vysvetliť, aké vlastnosti má pevné skupenstvo (je možné ho chytiť do ruky, má stály tvar, pričom tvar je možné meniť opracovávaním, pôsobením rôznych síl) a vie uviesť príklady látok, ktoré sú pevného skupenstva. Vie že vodná para , vzduch je plyn a voda , olej, mlieko atď. je kvapalina, ľad, kov, drevo, sklo, koža, plast je pevná látka.	ENV- schopnosť vnímať prírodu. TPPZ– pozorovanie a porovnávanie predmetov z rôznych materiálov.	
Voda	/2hodiny/	Voda v prírode. Voda- význam pre život. Vlastnosti vody.	Voda na zemskom povrchu, voda v ovzduší, rieky, jazerá, oblaky, dážď, rosa, sneh. Význam vody pre človeka, znečistenie vody. Chuť a farba.	Opíše v akých formách sa môže voda nachádzať v prírode, vysvetlí rozdiel medzi riekou a jazerom, pozná aká rieka tečie v okolí obce Vysvetlí význam vody pre človeka, navrhne spôsoby ako chrániť vodu. Vie kde sú v našom meste studne. Pripraví experiment, čo sa vo vode rozpustí.	ENV- posilňovať zodpovednosť voči prírode a zamerať sa na vnímanie estetických hodnôt prostredia. REV- artézske studne v našom meste.	

<p>Človek a príroda</p>	<p>/1hodina/</p>		<p>Život človeka v prírode. Prispôsobenie sa človeka životu v prírode.</p>	<p>Navrhne možnosti ochrany stromov v parku, na školskom dvore. Vie prečo sú dôležité kvety a stromy v parku. Uvedie príklady ako využíva človek prírodu.</p>	<p>ENV- poukázať na spojenie života a prírody</p>	<p>SJL</p>
--------------------------------	-------------------------	--	--	---	---	------------

Predmet: Prírodoveda						
Ročník: druhý				Hodinová dotácia: 1 hodina týždenne	Ročná dotácia: 33 hodín	
Tematický celok	Časová dotácia	Téma- obsahový štandard	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové vzťahy
Čas.	/3hodiny/	Ročné obdobia. Ročné obdobia v prírode. Kalendár. Meranie času.	<p>Zmeny v prírode počas ročných období .</p> <p>Ročné obdobie, zmeny ročných období, kalendár, padanie listia, zmeny teploty.</p> <p>Orientácia v kalendári.</p> <p>Meranie času hodinami Hodina, minúta.</p>	<p>Žiak si uvedomuje najmä to, že deň je v zime kratší ako v lete a teplota prostredia aj preto zostáva v zime na nižších teplotách (slnko kratšie hreje). Vie vysvetliť, čo sú štyri ročné obdobia a vie, že tvoria jeden rok. Uvedomuje si, že ročné obdobia sú dané a sú charakterizované špecifickými zmenami v prírode. Vie opísať zmeny v priebehu roka, ročné obdobia.</p> <p>Vie sa orientovať v kalendári, porovnať ročné obdobia podľa teploty vzduchu, spôsobu obliekania.</p> <p>Vie, že deň má 24 hodín. Vie, že takýchto dní prejde v roku 365. Žiak vie, že rok (365 dní) je rozdelený do dvanástich mesiacov a vie ich vymenovať. Žiak vie, že dni sú usporiadané (okrem mesiacov) aj do týždňov, pričom týždeň má sedem dní. Žiak sa orientuje v kalendári tak, že vie, aký deň v týždni je a aký je mesiac, vie povedať, aký bude deň zajtra, pozajtra, aký bol včera.</p> <p>Žiak si vie uvedomiť, že čas meriame hodinami . Vie určiť celé hodiny, pol , štvrt' aj trištvrte hodiny.</p>	ENV- chápať, analyzovať a hodnotiť vzťah medzi človekom a poznaním zákonov prírody.	SJL VYV
Plynné, kvapalné a pevné látky.	/5hodín/	Vzduch.	Vzduch ako plynná látka, vlastnosti vzduchu- hmota, teplota.	Žiak vie, že vzduch je hmota, ktorá vyplňa priestor podobne ako kvapalné a pevné látky. Žiak si osvojí pojem plynná látka a vie vlastnosti plynnej látky porovnať s vlastnosťami pevných a kvapalných látok.	TPPZ- schopnosť riešiť problém a pracovať v skupine.	MAT

			Vietor- pohyb vzduchu, vznik pohybu vzduchu.	Vie vysvetliť, že plynné látky je možné vnímať zmyslami podobne ako pevné a kvapalné. Žiak argumentuje vlastnou skúsenosťou, ako dôkaz prítomnosti vzduchu používa skúsenosť s vetrom, prievan .Pripraviť experiment, ktorým dokáže, že vzduch je hmota, zaznamenávať teplotu vzduchu. Žiak si uvedomuje, že vzduch môže byť pokojný ako voda v pohári, ale keď sa pohybuje je ním možné hýbať vecami, podobne ako vodou, ktorá prúdi z hadice. Žiak si uvedomuje, že vietor je pohybujúci sa vzduch. Vie vysvetliť, že čím je pohyb vzduchu rýchlejší, dokáže hýbať s väčšími predmetmi, pri vysvetľovaní používa dôkazy z vlastnej skúsenosti. Vie zostrojiť nástroj na meranie rýchlosti vetra, čím meria aj jeho silu.	MV- spôsobilosť selektívne využívať médiá.	
		Čistota vzduchu.	Zdroje znečistenia vzduchu.	Žiak vie, že vzduch môže obsahovať rôzne súčasti, ktoré sú tak drobné, že sa udržia vo vzduchu a nie sú v ňom viditeľné.	ENV- vytvárať vzťah k prírode, dôležitosť čistoty vzduchu.	VYV
		Starostlivosť a pestovanie. Časti rastlín.	Pestovanie rastliny v škole. Podmienky pre rast rastlín: teplo, svetlo, voda, pôda, vzduch . Kvet. Funkcia kvetov.	Vie ako sa treba starať o voľne rastúce rastliny aj v kvetináčoch. Žiak vie, že sa rastliny od seba odlišujú tvarom, farbou a zložením kvetov. Žiak vie, že z kvetu opelením vzniká plod.	ENV- posilniť zodpovednosť voči prírode a zamerať sa na vnímanie estetických hodnôt prostredia.	SJL VYV

		Rozmnožovanie a klíčenie rastlín.	Rastlinné plody. Podmienky klíčenia rastlín. Vegetatívne rozmnožovanie.	Opeľovače- včely, motýle, hmyz. Žiak vie, že plod obsahuje semeno, z ktorého vyrastie rastlina. Žiak vie zasadiť a pozorovať klíčenie semien, vie, že potrebujú: teplo, vodu a vzduch. Žiak vie, že sa rozmnožujú hl'uzami, poplazmi, odrezkami/ list, stonka/.		
		Stromy- ovocné a ich plody.	Ovocné stromy – ovocie, druhy ovocia.	Rozlíšia ovocné stromy od iných stromov, podľa plodov, listov a iných odlišností. Poznajú ovocie a vedia ho roztriediť podľa rovnakých znakov.	ENV- schopnosť vnímať prírodu. REV- pestovanie ovocia v našom kraji.	VYV TEV
		Rastliny- zelenina a jej plody.	Zelenina, semená, druhy zeleniny, pestovanie zeleniny.	Pozná a vie pomenovať zeleninu pestovanú v našej oblasti. Žiak vie, ktorú časť zeleniny môžeme konzumovať.	ENV- poukázať na spojenie života a prírody. REV- pestovanie zeleniny v našom kraji.	SJL
		Rastliny- lesné, lúčne, poľné.	Rastliny- lesné, lúčne, poľné.	Žiak pozná vybrané lúčne, lesné, poľné kvety. Vie ich zaradiť do ročných období.	TPPZ- schopnosť verbálne a čiastočne aj písomne prezentovať svoju prácu.	SJL VYV
		Voda- význam pre život.	Voda ako priestor pre život rastlín a živočíchov. Spôsob života vybraných druhov rastlín a živočíchov viazaných na vodný zdroj.	Žiak vníma vodu ako priestor pre život rôznorodých rastlín a živočíchov, ktoré nie je často vidieť na prvý pohľad alebo voľným okom. Vie vymenovať zástupcov rastlín a živočíchov, ktoré sa najbežnejšie vyskytujú pri a v priehradách a rybníkoch, vie ich vizuálne rozpoznať (ryby – kapor a št'uka -t.j. dravá a nedravá ryba, vážka a jej larva vo vode, potočník – larva a dospelý jedinec, potápnik, pijavica, žaba – skokan -	TPPZ- schopnosť vedieť komunikovať, riešiť problémy.	SJL VYV

		Úprava vody. Pitná voda.	Význam vody pre človeka, znečistenie vody, rozpustné a nerozpustné látky vo vode.	žubrienka aj dospelá žaba, kačica. Vysvetliť význam čistej a pitnej vody pre človeka, navrhnúť spôsoby ako chrániť vodu. Pripraviť experiment, čo sa vo vode rozpustí, čo sa nerozpustí	ENV- ochrana vody.	
Živočích.	/2hodiny/	Bylinožravce. Mäsožravce.	Živočích ktoré sa liahnu z vaječ. Životný cyklus motýľa, vtákov. Rôzne spôsoby zabezpečovania potravy živočíchov.	Žiak s pomocou učiteľa a vlastným pozorovaním zistí, ktoré živočích sa liahnu z vaječ (oboznami sa s rôznymi druhmi: mravce, včely, slimáky, korytnačky, tučniaky). Pochopí rozdiel medzi živočíšnymi druhmi, ktoré sa liahnu z vaječ: vývin z vtáčieho vajca, vývin nedokonalou i dokonalou premenou u hmyzu. Samostatne bude vedieť vysvetliť rozmnožovací cyklus motýľa . Žiak vie, že živočích sa vzájomne od seba odlišujú aj spôsobom získavania potravy. Vie, že niektoré sa živia rastlinami, niektoré lovia iné živočích a poznáme aj také, ktoré sa živia odumretými rastlinami, či živočíchmi. Vie uviesť príklady zo života (napríklad: kôň, ktorý hryzie trávu; slimák, ktorý hryzie list; motýľ, ktorý pije nektár; pavúk, ktorý loví hmyz do siete; líška, ktorá loví zajaca; sokol, ktorý loví myš.	Ochrana života a zdravia - chránime prírodu v okolí školy, nezahadzujeme odpad.	INV SJL

Teplota a teplota.	/2hodiny/	Zmeny teploty v prírode.	Zmena ročných období . Teplotné zmeny počas roka . Život človeka v prírode.	Žiak vie, že počas roka sa menia ročné obdobia a že sa to prejavuje najmä tým, že sa mení teplota prostredia. Žiak vie, že v lete je teplo preto, lebo počas dňa slnko na zem svieti dlhšie a intenzívnejšie a počas zimy slabšie a kratšie (dni sú v zime kratšie). Žiak vie, že zdrojom tepla a svetla je slnko.	OSR- rešpektovanie názorov iných ľudí.	MAT
			Teplo a teplota.	Žiak vie, že pomocou hmatu dokáže odhadnúť, či sú predmety chladnejšie alebo teplejšie ako jeho ruka. Žiak vie, že ak predmety vyžarujú viac tepla, majú vyššiu teplotu.		
Zdravie a choroba.	/6hodín/	Ochrana zdravia. Životaspráva.	Správna životaspráva.	Pozná návyky správnej životasprávy, upraviť si stravu, vedieť sa správne obliecť podľa počasia, osvojiť si správne hygienické návyky, športovať, zvyšovať si odolnosť.	OŽZ- chrániť si svoje zdravie.	SJL

		Choroba a úrazy.	Úrazy – v prírode, v škole, doma, nebezpečné miesta.	Opísať nebezpečné miesta, poznať v ktorých častiach školy, obce sa vyskytujú.	DV- osvojiť si zásady bezpečného správania sa na cestách i mimo nich	TEV
		Prvá pomoc.	Návšteva lekára. Prvá pomoc.	Žiak vie vysvetliť prečo sa má starať o svoje zdravie, vie že lekár mu pomôže pri chorobe ,alebo úraze. Uvedomuje si , že má dodržiavať rady lekárov.	OŽZ- vyhýbať sa staveniskám, chrániť si svoje zdravie.	
		Ochrana ľudského života.	Človek a jeho príbytok. Stavba domov, druhy domov. Stavbári a ich remeslá. Stavebný materiál, náradie a stroje.	Žiak vie podať prvú pomoc pri menších poraneniach /odrenina , poštípanie hmyzom./ a vie zavolať záchrannú službu. Žiak vie ,že pre svoje zdravie potrebuje príbytok , kde by sa utiahol v nepriaznivom počasí. Oboznámi sa so stavbou domov , prácami na stavbe, strojmi, materiálmi, náradím a bezpečnosťou.		

Predmet: Prírodoveda						
Ročník: tretí				Hodinová dotácia: 2 hodiny týždenne	Ročná dotácia:66 hodín	
Tematický celok	Časová dotácia	Téma- obsahový štandard	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové vzťahy
Hmota.	/10hodín/	Živá a neživá príroda.	Ľudské výtvary. Živé a neživé prírodniny. Pôda. Vznik pôdy.	Žiak vie rozlíšiť živé a neživé prírodniny a zdôvodniť svoj názor. Vie určiť, ktoré veci človek vytvoril a ktoré nie. Žiak vie uviesť pôdu ako príklad pevnej látky. Vie vysvetliť, že dlhodobým rozdrobovaním kameňov, z ktorých sú pohoria vzniká pôda. Žiak vie v súvislosti s tvorbou pôdy jednoducho vysvetliť, prečo sú kamene v potoku okrúhle. .	ENV- vedieť hodnotiť objektívnosť a závažnosť informácií o stave životného prostredia, racionálne obhajovať a zdôvodňovať svoje názory.	SJL TEV PRV

Teplota a teplota.	/1hodina/	Topenie a tuhnutie. Vyparovanie, skvapalňovanie. Objem kvapalín. Hmotnosť. Teplota.	<p>Zmena skupenstva vplyvom tepla.</p> <p>Porovnávanie a meranie. Meranie objemu kvapalín odmerným valcom. Váženie na rovnoramenných váhach a na osobnej váhe.</p> <p>Teplomer. Teplota varu vody. Teplota mrznutia vody. Teplota ľudského tela. Lekársky teplomer.</p>	<p>Vie vysvetliť, že zvyšovaním teploty sa pevné skupenstvo mení na kvapalné, čomu hovoríme topenie. Uvedený jav vysvetľuje na príklade roztápania kocky ľadu, čokolády, sviečky. Znižovaním teploty kvapalné skupenstvo sa mení na tuhé. Žiak vie že zvyšovaním teploty kvapalín nastáva vyparovanie a naopak zase skvapalňovanie.</p> <p>Vie odmerať objem kvapalín podľa odmerného valca. Žiak vie, že sa objem meria v litroch, mililitroch.</p> <p>Vie porovnať hmotnosť rôznych predmetov na váhach, pozná jednotky hmotnosti kilogram, gram. Vie určiť svoju hmotnosť na osobnej váhe.</p> <p>Odmerať teplotu vody a vzduchu laboratórnym teplomerom. Vie, že teplota varu je 100 stupňov Celzia a bod mrazu 0 stupňov Celzia. Odmerať teplotu ľudského tela lekárskeym teplomerom. Pozná jednotku teploty Celziov stupeň.</p>	TPPZ- schopnosť riešiť problém a pracovať v skupine	MAT

<p>Technika a technické objavy.</p>	<p>/6hodín/</p>	<p>Sila.</p> <p>Elektrická energia.</p> <p>Jednoduché stroje.</p>	<p>Veľkosť a smer sily.</p> <p>Trenie.</p> <p>Elektrický prúd. Elektricky vodivé a nevodivé Materiály. Význam elektrickej energie. Elektrický obvod.</p> <p>Ozubené súkolesie ako jednoduchý mechanizmus.</p>	<p>Žiak implicitne chápe, že sila má aj určité smerovanie, veľkosť, a že sila mení tvar vecí. Žiak vie, že sila, ktorá vzniká dotykom vecí je trenie. Žiak vie vysvetliť význam elektrickej energie pre súčasného človeka. Žiak vie, že niektoré látky vedú elektrický prúd a niektoré nevedú. Vie zostrojiť jednoduchý elektrický obvod (plochá batéria, vodiče a žiarovka) a vie pomocou tohto jednoduchého obvodu zistiť, ktoré látky sú vodiče.</p> <p>Samostatne skúma v domácnosti sa vyskytujúce predmety, ktoré ozubené kolesá využívajú a opisuje spôsob, akým sú kolesá v predmete využívané. Funkciu ozubeného súkolesia vysvetľuje na bicyklových prevodoch.</p>	<p>OŽZ- formovať vzťah k ochrane svojho i cudzieho života a zdravia, poskytnutím teoretických vedomostí a praktických zručností.</p> <p>DV- pracovné stroje na cestách a bezpečný pohyb okolo nich.</p>	<p>MAT</p> <p>PRV</p>
--	------------------------	--	---	--	---	-----------------------

Ľudské telo.	/14hodín/	Zmysly.	Ľudské zmyslové orgány . Reakcia človeka na podnety z prostredia.	Žiak vie, že kontakt s prostredím nám poskytujú najmä zmyslové orgány. Žiak vie vysvetliť, ako vplýva na človeka strata niektorého zo zmyslov, vie vysvetliť, ako je potrebné sa o jednotlivé zmyslové orgány starať, aby si zachovávali funkčnosť. Žiak porovnáva ľudské zmyslové orgány (ich kvalitu) so zmyslovými orgánmi rôznych druhov živočíchov a uvedomuje si, že jednotlivé zmysly sú vyvinuté vzhľadom na spôsob života daného druhu. Žiak zisťuje vlastnou výskumnou činnosťou, aké rôzne informácie je možné získať .	OŽZ- formovať predpoklady na dosiahnutie odolnosti organizmu na fyzickú i psychickú záťaž	SJL VYV
		Zrak.	Zrakový orgán- oko. Funkcia zrakového orgánu .	Žiak vie vysvetliť, na čo človeku slúži zrak. Vie jednoducho vysvetliť funkciu zrakového orgánu a skúma prečo má človek dve oči (zisťuje funkciu	OŽZ – ako si môžeme chrániť zrak.	
		Sluch.	Odhadovanie vzdialeností . Krátkozrakosť a ďalekozrakosť. Starostlivosť o zrak	odhadovania vzdialenosti). Uvedomuje si, že bez svetla človek nemôže nič vidieť a čím je svetlo slabšie, tým viac sa oči namáhajú. Žiak pozná pojmy krátkozrakosť a ďalekozrakosť .		
		Chuť a čuch.	Sluch, sluchový orgán – ucho . Funkcia sluchového orgánu .	Žiak vie vysvetliť, ako funguje ucho ako zmyslový orgán sluchu. Žiak skúma pôsobenie zvukov a zovšeobecňuje, že zvuk je chvenie hmoty, ktoré sa prenáša na ušný bubienok. Žiak skúma význam ušnice u človeka a porovnáva ušnice človeka s ušnicami rôznych zvierat.	OŽZ – ochrana pred hlukom.	
			Chuťové a čuchové orgány . Funkcia chuti a čuchu.	Žiak vie jednoducho vysvetliť, ako fungujú chuť a čuch a aký majú význam pri spoznávaní prostredia. Žiak na základe vlastného skúmania zisťuje rozloženie analyzátorov chutí na jazyku a overuje si		

			<p>Význam chuti a čuchu pre človeka.</p> <p>Hmat . Význam hmatu pre človeka . Funkcie kože. Citlivosť pokožky.</p>	<p>poznatky získané vlastným skúmaním v sekundárnych zdrojoch. Žiak vie vysvetliť nebezpečenstvo spojené so stratou chuti a čuchu. Žiak vie vysvetliť funkciu kože pre ľudský organizmus. Medzi rôznymi funkciami spomína aj zmyslovú funkciu. Vie, že pomocou hmatu zisťujeme rôzne vlastnosti prostredia – kvalitu materiálov, ale aj teplotu materiálov a prostredia. Žiak vie skúmať citlivosť pokožky na rôznych miestach na tele a pokúša sa o vysvetlenie zistených rozdielov.</p>		
			<p>Funkcia reflexu. Význam reflexu pre život človeka. Nervová sústava a mozog.</p>	<p>Žiak vie vysvetliť, že informácie z jednotlivých zmyslových orgánov sa pomocou nervovej sústavy dostávajú do mozgu, kde sú spoznávané, porovnávané, spracované a zapamätané.</p>	OŽZ- protidrogová prevencia .	
			<p>Srdce a jeho funkcia v tele človeka. Starostlivosť o srdce.</p>	<p>Žiak vie, že srdce je tvorené svalom, je duté a má funkciu pumpy na krv. Vie, kde sa srdce v tele nachádza, aké je veľké a aký má tvar. Žiak vie, že srdcový sval nie je možné ovládať vôľou, ale je ho možné vytrénovať podobne, ako iné svaly v tele – aby bolo silné a zdravé. Vie vysvetliť, ako je možné rozvíjať srdcové svalstvo .</p>	OŽZ- správna životospráva.	TEV VYV
			<p>Rozmnožovanie človeka. Rast a vývin. Vývin pred narodením. Vývin po narodení.</p>	<p>Žiak vie, že na splodenie nového potomka je potrebný dospelý muž a dospelá žena. Vie, že na rozmnožovanie má človek v tele rozmnožovaciu sústavu, pričom mužská sa od ženskej líši. Žiak vie vysvetliť, že po oplodnení ženy mužom sa dieťa vyvíja v tele matky. Vie, že proces vývinu dieťaťa pred narodením trvá 9 mesiacov. Žiak vie opísať, ako sa dieťa v tele matky vyvíja, ako je vyživované a ako významná</p>		SJL

				je zdravá životospráva ženy v tomto období. Žiak vie vysvetliť, že vyvinuté dieťa žena porodí v nemocnici za asistencie lekárov. Žiak vie vysvetliť rozdiely medzi dospelým človekom, dieťaťom a novorodencom. Vie, že novorodenci sú na matke závislí a postupne sa vyvíjajú, rastú, menia sa, na čo potrebujú vyváženú stravu a vyvážený pohyb.		
Živočích.	/20hodín/	Stavovce.	Životné prejavy organizmov. Podobnosti a rozdiely v živočíšnej ríši. Základ systematiky stavovcov: obojživelníky, plazy, ryby, vtáky, cicavce .	Žiak vie vysvetliť, čím sa živočích a rastliny vzájomne podobajú a čím sa vzájomne odlišujú. Medzi špecifikami živočíchov spomína aj získavanie potravy. Zároveň si žiak uvedomuje, že živočích sa vzájomne od seba odlišujú a to nielen tvarom, ale najmä spôsobom života. Žiak vie, že živočích, ktoré sa vzájomne na seba viac podobajú (tvarom tela, spôsobom života) patria do tej istej skupiny živočíchov – napríklad obojživelníky, plazy, ryby, vtáky, cicavce. Pozorovaním skupiny živočíchov vie žiak samostatne vytvoriť opisnú charakteristiku danej skupiny – vie živočích porovnať a zistiť, v ktorých znakoch sa zhodujú (sú si podobné). Informácie si vie vyhľadať v rôznych informačných zdrojoch a overiť si tak spôsob vlastného uvažovania. Žiak vie opísať skupinu plazov a vie vymenovať troch zástupcov (užovka, vretenica, jašterica), ktorí do danej skupiny patria. Živočích vie vizuálne rozpoznať. Chápe a vie jednoducho vysvetliť, čo to znamená, že plazy sú chladnokrvné (vysvetľuje, že plazy sú v chlade strnulé, lebo si nevedia vytvoriť vlastné teplo tak, ako to dokáže človek). Žiak dáva informácie do súvislosti s tým, kde je možné plazy najčastejšie nájsť (na skalách, atď.).	ENV- schopnosť vnímať a ochraňovať prírodu	VYV SJL
		Plazy.	Plazy. Chladnokrvný živočích.			

		<p>Vtáky.</p>	<p>Stavba tela. Spôsob života. Druhy vtákov . Rozmnožovanie.</p>	<p>Žiak vie opísať skupinu vtákov a vie vymenovať piatich zástupcov (napríklad: vrabec, drozd, lastovička, sokol, labuť). Vie opísať spôsob života daných živočíchov, uvedomuje si, že sa vzájomne odlišujú napríklad spôsobom získavania potravy (dravé a nedravé vtáky). Zároveň vie, že všetky vtáky kladú vajcia a vie opísať, ako sa vtáky o vajcia a neskôr o mláďatá starajú. Žiak vie, že rôzne druhy vtákov hniezdia na rôznych miestach a je ich možné rozpoznať aj podľa typu hniezda a podľa tvaru, veľkosti a sfarbenia vajec. Vie, že medzi vtáky patria aj nelietavé živočíchy, napríklad pštros a tučniak, ktoré majú perie a zobák tak, ako ostatné vtáky.</p>	<p>ENV- vplyv existencie živočíchov na život človeka a rovnováhu v prírode.</p>
		<p>Obojživelníky.</p>	<p>Stavba tela. Vývin jedinca. Spôsob života.</p>	<p>Žiak vie ako sa obojživelník vyvíja, čím sa živí a že je užitočný.</p>	
		<p>Ryby.</p>	<p>Stavba tela. Ryby, drsnokožce.</p>	<p>Žiak vie čím dýchajú ryby, čím sú pokryté, ako sa pohybujú, čím sa živí, ako sa rozmnožujú. Rozlišujú ryby s chrupavkou a s kosťou.</p>	
		<p>Prírodné spoločenstvá.</p>	<p>Rôzne podmienky pre život živočíchov, rastlín.</p>	<p>Žiak vie, že živočíchy sa odlišujú aj tým, v akom prostredí žijú a že tomuto prostrediu sú prispôsobené. Vie, že živočíchy môžeme nájsť takmer všade, podobne ako rastliny. Vie vymenovať príklady živočíchov, ktoré žijú v rôznych prostrediach, napríklad: na súši (zajac), v pôde (dážďovka), vo vzduchu (sokol), vo vode (kapor); vo veľmi chladných podmienkach (mrož), v tropických púšťach (škorpión).</p>	

<p>Vesmír.</p>	<p>/4hodiny/</p>	<p>Rotácia Zeme.</p>	<p>Rotácia Zeme okolo vlastnej osi – striedanie dňa a noci.</p>	<p>Žiak vie, že zemeguľa rotuje okolo vlastnej osi, čo spôsobuje striedanie dňa a noci. Vie, že Zem sa otočí okolo vlastnej osi za 24 hodín. Žiak vie vysvetliť, prečo je cez deň svetlo a v noci tma a ako tento jav súvisí s tým, že cez deň nie je na oblohe vidieť hviezdy. Spontánne vytvára predpoklady a pri diskusii argumentuje vlastnou skúsenosťou. Žiak vie striedanie dňa a noci demonštrovať na modeli Slnčnej sústavy.</p>		<p>SJL VLA</p>
<p>Spoločenstvo-základ života v prírode.</p>	<p>/5hodín/</p>	<p>Slnčná sústava.</p>	<p>Slnčná sústava. Prirodzené družice planét. Kométa.</p>	<p>Žiak vie, že Slnčná sústava má osem planét, ktoré obiehajú okolo Slnka v rôznej vzdialenosti. Vie planéty vymenovať. Žiak vie vysvetliť, že Mesiac je prirodzenou družicou Zeme a vie, že aj ostatné planéty Slnčnej sústavy majú prirodzené družice, niektoré ich majú dokonca niekoľko. Žiak vie vysvetliť, ako sa planéty Slnčnej sústavy pohybujú okolo Slnka a ako samy rotujú okolo vlastnej osi. Žiak vie, čo je to kométa a ako sa vo vesmíre pohybuje.</p>	<p>TPPZ- vytvoríme si Slnčnú sústavu.</p>	<p>INV</p>
		<p>Spoločenstvo lesa. Spoločenstvo vodných tokov. Kultúrne spoločenstvo.</p>	<p>Význam spoločenstiev pre život rastlín, živočíchov i ľudí.</p>	<p>Žiak vie, čo tvorí spoločenstvo lesa: stromy, kry, byliny, machy, huby, lišajníky a zvieratá. Pozná ich význam pre život, Žiak vie, že rastliny a živočíchy spolu s vodou, pôdou, podnebním voláme vodné spoločenstvo a spoločenstvo, ktoré vytvoril človek je kultúrne.</p>	<p>ENV- chránené územia, ochrana prírody .</p>	

Predmet: Prírodoveda						
Ročník: štvrtý			Hodinová dotácia: 2 hodiny týždenne		Ročná dotácia: 66 hodín	
Tematický celok	Časová dotácia	Téma- obsahový štandard	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipred. Vzťahy
Rastliny.	/4hodiny/	Rastliny ako živé organizmy.	<p>Životné prejavy rastlín .</p> <p>Pohyb rastlín.</p> <p>Stavba tela.</p> <p>Pojmy: chlorofyl, rastlinná bunka, oxid uhličitý, fotosyntéza ,energia, glukóza.</p>	<p>Žiak vysvetľuje, prečo niektoré rastliny potrebujú k životu veľa vody a iné menej. Žiak identifikuje rastliny, ktoré potrebujú veľa svetla a rastliny, ktoré obľubujú tieň.</p> <p>Žiak vie, že rastlina sa pohybuje, keď rastie, otáča sa za slnkom, atď.</p> <p>Vie, že rastlina sa skladá z rastlinnej bunky, vie ako vyzerá.</p> <p>Vie, že rastlina potrebuje vodu, slnko, vzduch ,ktoré sú potrebné pre fotosyntézu, vďaka ktorej rastliny rastú.</p>	ENV - nadobúdanie čo najväčšieho počtu informácií o rastlinách.	VYV
		<p>Koreň rastliny.</p> <p>Rastlinná stonka.</p> <p>List.</p>	<p>Koreň rastliny. Tvar a funkcia koreňa.</p> <p>Rastlinná stonka. Tvar a funkcia stonky.</p> <p>Rastlinné listy. Tvar a funkcia listov.</p>	<p>Žiak vie vysvetliť, prečo majú rastliny rôzne korene. listov Žiak vie určiť dve základné funkcie koreňa –čerpanie živín a upevnenie rastliny v pôde.</p> <p>Vie pozorovaním zistiť, akými rôznymi vlastnosťami sa stonky odlišujú. Rastliny sa odlišujú stonkou .</p> <p>Vie vymenovať niektoré znaky, ktorými sa listovými čepeľami rastliny odlišujú. listov . Funkcia listov – prijímanie slnečného svetla.</p>	OŽZ – ochrana a poznávanie prírody.	VYV SJL

Huby.	/2hodiny/	Huby.	<p>Stavba tela húb.</p> <p>Triedenie podľa úžitku pre človeka.</p> <p>Životné prejavy húb.</p> <p>Rozmnožovanie.</p> <p>Pojmy: symbióza, parazitizmus, saprofytizmus, plesne</p>	<p>Žiak pozná stavbu tela húb, vie triediť vybrané druhy húb na jedovaté, jedlé, nejedlé.</p> <p>Vie o použití húb a stromov, rias..</p>	<p>TPPZ- projekt podľa výberu žiaka, prezentácia.</p>	<p>PRV</p> <p>VYV</p>
Rastliny polí a lúk.	/3hodiny/	<p>Lúčne rastliny a živočíchy.</p> <p>Polné rastliny a živočíchy.</p> <p>Liečivé rastliny.</p>	<p>Rôznorodosť porastu na lúke. Správne určíme rastliny a živočíchy žijúce na lúke. Pozorovanie a porovnávanie rozdielov v živočíšnych druhoch, ktoré patria do tej istej skupiny / motýle, mravce atď./</p> <p>Typické druhy živočíchov žijúcich na poliach. Najvýznamnejšie poľné plodiny a ich využitie.</p> <p>Liečivé rastliny, spôsob ich využitia. Zbieranie a uskladňovanie liečivých rastlín. Príprava výluhu, čaju. Význam liečivých rastlín pre človeka. Liečivé účinky môžu mať rôzne časti rastlín .</p>	<p>Žiak vie , že na lúke žijú rastliny a živočíchy spôsobené stavbou tela k lúčnemu porastu. Vie vymenovať 5 typických zástupcov slov. lúk. Vie opísať zhodné znaky týchto rastlín. Tiež vymenuje 5 zástupcov živočíchov žijúcich na slovenských lúkach.</p> <p>Žiak vie vysvetliť, že polia vytvoril človek, aby mal kde pestovať plodiny. Ktoré potrebuje na svoju obživu. Vie si nájsť informácie v encyklopédii. Vymenuje rôzne druhy obilnín. Žiak vie pozorovaním zistiť, že na poliach je menej druhov živočíchov ako na lúkach .Žiak vymenuje 8 zástupcov živočíchov, ktoré žijú na poliach a 8 druhov plodín, ktoré sa tam pestujú.</p> <p>Liečivé rastliny obsahujú látky, ktoré pomáhajú liečiť . Žiak vie vymenovať najznámejšie liečivé rastliny .Poznáme aj jedovaté rastliny. Ako pripravím čaj z liečivej rastliny. Žiak vie, že liečivé účinky môžu mať rôzne časti rastlín –korene, listy, kvety, plody.</p>	<p>ENV – ochrana a poznávanie prírody.</p>	<p>INV</p> <p>TEV</p> <p>VYV</p>

<p>Ľudské telo.</p>	<p>/10hodín/</p>	<p>Tráviaca sústava.</p>	<p>Potrava ako zdroj energie a stavebného materiálu pre obnovu organizmu.</p> <p>Vitamíny.</p> <p>Proces trávenia.</p>	<p>Žiak vie jednoducho vysvetliť, prečo musí človek jesť a čo obsahuje potrava, ako a kde sa v organizme spracováva a na čo sa v organizme využíva. Žiak sa vo vysvetľovaní sústreďuje na objasnenie toho, že človek potrebuje energiu a stavebné látky na rast a obnovu organizmu.</p> <p>Žiak vie, že potrava obsahuje vitamíny a uvedomuje si, že vitamíny sú pre zdravý život dôležité. Vie, že vitamíny sa označujú veľkými tlačenými písmenami – A, B, C, D, E. Žiak vie, že niektoré potraviny vitamíny vôbec neobsahujú, ale obsahujú veľa tukov a cukrov. Uvedomuje si, že neustálou konzumáciou tohto typu potravín sa môže znížiť množstvo vitamínov v tele, čo spôsobí ochorenie organizmu.</p> <p>Žiak vie jednoducho vysvetliť, čo sa deje s jedlom, ktoré zjeme. Uvedomuje si, že jedlo obsahuje látky, ktoré v organizme využívame a tie si človek v organizme ponecháva a zvyšok vylučuje stolicou. Žiak pozná základné súčasti tráviacej sústavy (ústna dutina, hltan, žalúdok, črevá konečník) a na schéme ich vie rozpoznať, pričom vysvetľuje, čo sa deje s potravou v žalúdku a kde sa potrebné látky vstrebávajú do krvi, ktorá ich rozvádza na všetky miesta v organizme, kde sa tieto látky využívajú.</p>	<p>TPPZ- prezentácia vlastného šalátu.</p>	
----------------------------	-------------------------	---------------------------------	--	---	--	--

		Vylučovacia sústava.	Moč. Význam tvorby moču a stolice	Žiak vie, že z krvi sa nevyužitú a odpadové látky dostávajú z organizmu pomocou obličiek, v ktorých sa tvorí moč. Žiak vie vysvetliť, že krv koluje celým telom, prechádza obličkami, v ktorých sa z nej odstraňujú škodlivé látky a nadbytočná voda, vzniká moč, ktorý sa vylučuje z tela von.		
		Oporno – pohybová sústava.	Kostra – opora pre svaly. Význam pohybu pre zdravie človeka. Svaly – pohybová sústava. Správna životospráva pre zdravú opornú sústavu. Liečenie zlomenín kostí. Vývin svalstva cvičením.	Žiak vie, že pohyb je jeden zo základných životných prejavov organizmov. Dostatok pohybu je predpokladom zdravia. Žiak vie, že pohyb zabezpečujú svaly, ktoré sú upnuté na oporu – kostru. Žiak vie vysvetliť, že človek má veľké množstvo menších kostí preto, aby bol ohybnejší. Vie vymenovať najzákladnejšie kosti v ľudskom tele. Potrebujeme svaly na každý pohyb? Svaly – pohybová sústava Žiak si uvedomuje, že svaly potrebujeme na veľmi rôzne pohyby. Vie uviesť niekoľko príkladov rôznych pohybov – tie, ktoré ovládame vôľou (chôdza, úsmev, hryzenie, žmurkanie, hovorenie), aj tie, ktoré vôľou nie sú ovládané (napríklad pohyb srdca, čriev) Žiak vie, že kosti sú oporou pre svaly a sú rozmiestnené po celom tele. Žiak vie, že kosti obsahujú veľa vápnika, ktorý potrebuje človek prijímať v potrave, aby mal kosti dostatočne pevné. Žiak vie, že svalovú sústavu je možné rozvíjať a to pravidelným cvičením a správnu stravou. Žiak vie celkovo objasniť význam pohybu pre zdravie človeka. Žiak vie, že muži majú prirodzene viac vyvinuté svaly ako ženy.	OŽZ- šport a jeho vplyv na správny vývin a rast organizmu .	

		Dýchacia sústava.	<p>Dýchacia sústava. Význam kyslíka pre ľudský organizmus.</p> <p>Proces dýchania.</p> <p>Súčinnosť dýchania a srdcovej činnosti.</p> <p>Význam čistoty ovzdušia. Kašeľ. Kýchanie. Kvapôčková infekcia.</p>	<p>Žiak vie jednoducho vysvetliť, čo sa deje so vzduchom, ktorý vdýchame. Uvedomuje si, že vydychovaný vzduch je iný ako vdychovaný. Vie, že zo vzduchu človek využíva len jednu jeho časť – kyslík. Vie, aké základné súčasti má dýchacia sústava a vie, kde sa v tele nachádza hlavná časť dýchacej sústavy – pľúca.</p> <p>Žiak vie vymenovať základné prejavy dýchania človeka (dvíhanie a klesanie hrudníka, prúd vdychovaného a vydychovaného vzduchu, vydychovaná vodná para).</p> <p>Žiak skúma, ako sa zrýchľuje dýchanie a zároveň aj srdcová činnosť pri zvyšovaní námahy. S pomocou učiteľa vytvára záver, že človek pri zvýšenej námahe rýchlejšie dýcha a aj srdce mu rýchlejšie bije. Pokúša sa o vysvetlenie na základe vedomostí a skúseností, ktoré o dýchaní žiak má.</p> <p>Žiak vie vysvetliť, že so vzduchom sa do tela môžu dostať rôzne nečistoty a dokonca aj pôvodcovia rôznych ochorení, ktorí sú tak drobní, že nie sú viditeľní. Žiak vie, že väčšie množstvo týchto nečistôt sa zachytáva v nosovej dutine, z kadiaľ sa dostáva spolu s hlienom von. Žiak vie vysvetliť, ako sa prostredníctvom kýchania a kašľania dostávajú nečistoty von z dýchacieho systému.</p>	OŽZ DV- cyklistika šport	
Živočích.	/6hodín/	Bezstavovce.	<p>Stavovce a bezstavovce.</p> <p>Rozmnožovanie bezstavovcov.</p> <p>Pojmy: hermafrodit, obrúčkavce.</p>	<p>Pozorovaním skupiny živočíchov vie žiak samostatne vytvoriť opisnú charakteristiku danej skupiny. Zaraďuje živočíchov z encyklopédií. Informácie si vie vyhľadať v rôznych informačných zdrojoch./ Dážďovka, slimák- Žiak pozná pojmy hermafrodit, obrúčkavce.</p>	TPPZ	VLA SJL INV

			Hmyz. Stavba tela hmyzu. Spôsob rozmnožovania. Význam hmyzu pre prírodu.	Žiak pozná časti tela hmyzu, pozná spôsoby rozmnožovanie hmyzu s úplnou a s neúplnou premenou. Pozná štádiá vývinu hmyzu.		
		Živočíšne spoločenstvá. /4hodiny/	Mravce ako spoločenský hmyz. Včely – spôsob života spoločenstva. Úžitkové zvieratá :včely, kravy, ovce, sliepky, kone.	Žiak vie, že niektoré živočíchy žijú v skupinách a vie jednoducho vysvetliť význam tohto zhlukovania, napríklad na svorke vlkov, stáda koní a krdli lastovičiek. Žiak vie, že živočíchy sa môžu zhlukovať len v určitom čase a pre určitý účel alebo žijú v spoločenstvách celý život. Žiak vie, že k živočíchom patria aj drobné organizmy, napríklad hmyz. Tiež vie, že niektoré druhy hmyzu vytvárajú spoločenstvá, napríklad mravce a včely. Žiak vie, že niektoré živočíchy žijú v skupinách Iné živočíchy vytvárajú spoločenstvá .Prečo človek chová úžitkové zvieratá. Žiak vysvetlí spôsob života mravcov a včiel .Vymenuje, aký úžitok má človek z kráv, včiel, oviec, sliepok, koní. Vytvorí projekty z rôznych sekundárnych informačných zdrojov.	TPPZ- projekt o živote živočíchov.	
Sila.	/10hodín/	Gravitačná sila.	Veľkosť a smer sily. Gravitačná sila a hmotnosť predmetov.	Žiak vie vysvetliť, že príčinou pádu telies k zemi je pôsobenie sily, ktorú nazývame gravitačnou. Vie, že ak pôsobíme na padajúci predmet nejakou silou proti smeru pôsobenia gravitačnej sily, je možné pád predmetov spomaliť, zastaviť alebo spôsobiť opačný smer pohybu. Žiak vlastnou výskumnou činnosťou zistí, ktoré predmety padajú rýchlejšie a ktoré pomalšie, pričom si sám navrhuje objektívny spôsob merania rýchlosti padania predmetov. Žiak sa následne snaží vysvetliť (zovšeobecnením výsledkov merania), ktoré predmety padajú rýchlejšie a prečo. Žiak si vie overiť výsledky svojho skúmania hľadaním informácií v rôznych sekundárnych informačných zdrojoch.	OŽZ – nehráme sa pod lešením a na miestach, kde hrozí padanie nebezpečných predmetov na zem.	VLA

		Magnetická sila.	Magnet. Magnetické a nemagnetické Materiály.	Žiak vie, čo je to magnet a ako pôsobí na rôzne materiály. Vie, že magnety majú dva póly a vie vysvetliť, ako sa dva magnety vzájomne k sebe správajú pri rôznych vzájomných pozíciách. Žiak vie cieľavedome skúmať, ktoré predmety sú magnetické. Žiak jednoznačne rozlišuje pojmy magnet a magnetický materiál.	MV- hľadáme informácie v dostupných médiách.	
		Elektrická energia.	Magnetizácia magnetických Materiálov. Magnetické pole Zeme. Kompas. Elektrický prúd. Elektricky vodivé a nevodivé materiály. Význam elektrickej energie pre človeka. Bezpečnosť práce s elektrickými Zariadeniami. Elektrický izolant.	Žiak vie, že kovové predmety je možné zmagnetizovať a tie sa dočasne správajú samy ako magnety. Žiak vie, že zemeguľa má svoje vlastné magnetické pole, vďaka ktorému fungujú kompas. Žiak vie vysvetliť funkciu kompasu, vie zostrojiť jednoduchý kompas a skúmať na ňom pôsobenie magnetického poľa Zeme a magnetického poľa rôznych druhov magnetov. Žiak vie, že elektrická energia sa vyrába v elektrárňach a vie opísať spôsob, ako sa rozvádza do domácností. Žiak vie vysvetliť význam elektrickej energie pre súčasného človeka a vie zhodnotiť, aké dôsledky by mal náhly výpad elektrickej energie. Žiak vie, že niektoré látky vedú elektrický prúd a niektoré nevedú Žiak vie, že elektrický prúd je životu nebezpečný a vie predchádzať styku s vysokým napätím. Žiak vie vysvetliť, prečo sú vodiče elektrického prúdu obalené v umelej hmote, pričom využíva poznatky získané vlastným skúmaním. Žiak vie využiť informácie o elektrických izolantoch na ochranu vlastného zdravia pred pôsobením elektrického prúdu.	OŽZ- ochrana života a zdravia pred bleskom a zásahom el. prúdom	

<p>Plynné, kvapalné a pevné látky.</p>	<p>/3hodiny/</p>	<p>Pôda.</p>	<p>Vznik pôdy.</p> <p>Vlastnosti pôdy.</p> <p>Znečistenie pôdy a jeho dôsledky.</p>	<p>Žiak vie uviesť pôdu ako príklad pevnej látky. Žiak vie vysvetliť, že pevné látky sa dajú rozdrobiť na menšie časti. Vie vysvetliť, že dlhodobým rozdrobovaním kameňov, z ktorých sú pohoria vzniká pôda. Správne vysvetlí vznik pôdy. Žiak vie cielene skúmať rôzne druhy hornín a vyslovovať závery o ich rôznych vlastnostiach. Vie zhodnotiť, či ide o tvrdé kamene tým, že sa pokúša robiť úlomkom kameňa ryhu do skla (zaváraninový pohár) a sleduje, ktoré kamene sa rozpúšťajú v octe, ktoré čiastočne a ktoré vôbec. Žiak si uvedomuje, že z rôznych druhov kameňov môžu vznikáť rôzne druhy pôdy. Skúma vlastnosti pôdy, zisťuje rozdiely vo farbe, vo veľkosti častíc a skúma ako rôzne pôdy prepúšťajú vodu. Žiak vie, že aj pôda môže byť znečistená a ako toto znečistenie môže vzniknúť (napríklad nelegálnymi skládkami, vylievaním toxických látok do prírody). Žiak vie vysvetliť, že z pôdy sa môžu škodlivé látky dostať do spodných vôd a z tadiaľ do prameňov. Uvedomuje si, že pôda je potrebná pre rastliny, čerpajú z nej živiny a tak si vytvára súvislosť s tým, že znečistená pôda môže spôsobiť úhyn rastlín, ktoré na nej rastú alebo sa toxické látky môžu dostať do rôznych častí rastlín, ktoré potom konzumujú živočíchy a človek .</p>	<p>ENV- ochrana pôdy triedením odpadu a recykláciou.</p>	
		<p>Vzduch.</p>	<p>Zloženie vzduchu. Vlastnosti vzduchu. Vlastnosti teplého a studeného vzduchu.</p>	<p>Žiak vie z čoho sa skladá vzduch a aké má vlastnosti. Žiak sa pokúša o vysvetlenie toho, prečo sa hýbe záclona nad radiátorom a dáva si vedomosti do súvislosti s fungovaním teplovzdušného balóna. Jednoduchými overovacími pokusmi zisťuje, že teplý vzduch stúpa hore a vzniká tým prúd</p>	<p>OŽZ- ochrana života a zdravia pred znečisteným vzduchom.</p>	<p>VYV</p>

			<p>Zdroje znečistenia vzduchu. Filtrácia vzduchu. Meranie znečistenia vzduchu. Dôsledky znečistenia vzduchu.</p>	<p>vzduchu. Žiak vie, že vzduch môže obsahovať rôzne súčasti, ktoré sú tak drobné, že sa udržia vo vzduchu a nie sú v ňom viditeľné. Niektoré z týchto súčastí nie sú nebezpečné a neznamenajú znečistenie, iné sú pomerne nebezpečné. Žiak si uvedomuje, že vzduchom sa napríklad rozširujú rôzne ochorenia. Žiak vie vymenovať niekoľko ďalších zdrojov znečistenia vzduchu a vie diskutovať o tom.</p>		
Voda.	/5hodiny/	<p>Morská voda. Voda ako priestor pre život rastlín a živočíchov.</p> <p>Kryštalizácia.</p>	<p>Morská voda. Príprava pitnej vody z morskej vody (modelovanie kolobehu vody v prírode.) Spôsob života vybraných druhov rastlín a živočíchov viazaných na vodný zdrojoch.</p> <p>Získavanie soli z morskej vody</p>	<p>Žiak vie, že morská voda je slaná a je to spôsobené tým, že je v nej rozpustená soľ. Vie, že živočích, ktorý žije v mori by vo vode bez soli neprežili a naopak. Žiak vie vysvetliť, ako je možné z morskej soli získať soľ a zisťuje aj to, ako je možné z morskej vody vyrobiť pitnú vodu. Uvedenú informáciu si overuje jednoduchým skúmaním a upevňuje si poznatok, že z morskej vody sa odparuje len voda a tak morská voda v plynnom skupenstve je len čistou vodnou parou. Žiak vie vymenovať rôzne zdroje vody a vie. Čím sa odlišuje pitná voda od iných druhov vody. Žiak vie získať z vody rozpustené látky kryštalizáciou a tento proces vysvetľuje tak, že voda sa vyparuje a látka, ktorá je vo vode rozpustená sa vypariť nemôže a preto zostáva na podklade. Žiak vlastnou výskumnou činnosťou vie zistiť, ako je možné kryštalizáciu urýchliť a čím sa spomaľuje. Zároveň žiak chápe, že voda, ktorá sa z pohára pri kryštalizácii odstránila sa vyparila a spája tento poznatok s vedomosťou a zmenou skupenstva vody. Žiak vie prísť na niekoľko spôsobov, ako je možné zistiť, či je voda v pohári slaná a to bez ochutnania.</p>	<p>OŽZ- ochrana života a zdravia pred znečistenými vodami.</p> <p>TPPZ- pokusy.</p>	VLA

		Vznik minerálnej vody Podzemná voda Tvrdá voda. Minerálna voda. Vodný kameň.	Aký pôvod má minerálna voda. Povrchová a podzemná voda, zdroje vody .Pitná voda. Čo je vodný kameň a ako vzniká .Látky sa vo vode rozpúšťajú.	Žiak diskutuje o tom, aký pôvod má minerálna voda (ako sa minerálna voda dostala z prírody do fliaš v obchodoch); aký pôvod má studničná voda. Žiak vie, že vodovodná voda obsahuje málo rozpustných látok a preto je vhodná na pitie. Tiež vie, že veľké množstvo rozpustných látok vo vode, ktorú pijeme často môže spôsobiť poškodenie organizmu.	ENV – ochrana vodných plôch pred vynášaním odpadu.	VLA SJL
		Vodné živočíchy. Suchozemské živočíchy. Tečúca a stojatá voda. Vodný ekosystém.	Rozdiel medzi vodnými a suchozemskými živočíchmi – spôsob dýchania. Mikroorganizmy. Sinice.	Žiak vymenuje typických zástupcov vodných živočíchov. Určuje, ktoré znaky sú pre ryby spoločné a čím sa vzájomne odlišujú. Žiak rozpozná typických zástupcov morského života. Žiak vie určiť rozdiel stojatá –tečúca voda. Žiak vie vysvetliť, že riasy sa rozmnožujú v stojatých vodách.		VLA
Jednoduché stroje.	/Shodín/	Páka. Naklonená rovina. Kladka.	Páka ako jednoduchý Mechanizmus. Konštrukcia páky a spôsob fungovania. Naklonená rovina ako jednoduchý mechanizmus. Konštrukcia naklonenej roviny a spôsob fungovania. Kladka ako jednoduchý mechanizmus. Konštrukcia kladky a spôsob fungovania.	Žiak vie, že ak chce nadvihnúť veľký predmet, môže na to použiť brvno a menšiu podperu. Toto zariadenie nazýva pákou. Žiak vie cieľavedome skúmať fungovanie páky, vlastnou výskumnou činnosťou zisťuje, že čím ďalej od pevného bodu páky pôsobíme silou, tým ťažší predmet vieme zdvihnúť. Žiak vie vysvetliť, že použitím naklonenej roviny si vieme uľahčiť prácu, vysvetľuje na príklade s vytiahnutím nákladu, ktorý inak nezodvihne po naklonenej rovine. Pri skúmaní sily, ktorú musí vynaložiť pri ťahaní predmetu po naklonenej rovine používa silomer. Uvedomuje si, že silomer vyjadruje silu, akou naň pôsobí predmet. Vie cieľavedome skúmať naklonenú rovinu naklonenú roviny a jej fungovanie pri zmene uhla, pri znížení trenia povrchu naklonenej roviny. Žiak vie jednoducho vysvetliť, že kladka uľahčuje prácu tým, že pri zdvíhaní nákladu pôsobíme menšou silou, ale zdvíhame predmet pomaly.	OŽZ- dodržiavať bezpečnosť pri práci.	

Hmota.	/2hodiny/	Svetlo .	<p>Svetlo ako príklad nehmotnej reálie. Zdroje svetla. Tiene. Odraž svetla. Svetlo – nehmotná skutočnosť.</p> <p>Hlavný zdroj svetla je slnko.</p>	<p>Žiak vie pozorovať okolie a identifikovať skupenstvo hmoty, z ktorej sú rôzne ľahko i ťažšie viditeľné, či inak vnímateľné reálie. Vie, že okrem hmoty poznáme aj iné nehmotné skutočnosti, medzi ktoré patrí napríklad svetlo (t.j. vie, že svetlo nie je hmota). Žiak vie vysvetliť rozdiel medzi priehľadnými a priesvitnými predmetmi. Vie skúmať tvorbu tieňa. Kedy sa tieň predlžujú a kedy sa skracujú. Žiak vie, že hlavným zdrojom svetla je slnko, ale medzi zdroje patria napríklad aj hviezdy, žiarovky či oheň. Cieľavedome skúma, ktoré predmety svetlo vytvárajú a ktoré ho len odrážajú. Žiak dokáže vysvetliť, že svetlom je možné hýbať tak, že hýbeme s celým svetelným zdrojom a tak môžeme presunúť svetlo aj tam, kde nie je. Uvedomuje si, že s niektorými svetelnými zdrojmi hýbať nemôžeme – napríklad slnkom. Žiak vie vysvetliť, že svetlo zo slnka môžeme na iné miesta presmerovať, napríklad pomocou zrkadla.</p>	OZZ- ochrana pred slnečným žiarením.	
Vlastnosti látok.	/2hodiny/	Hustota.	<p>Hustota látok – pomer hmotnosti a objemu látok.</p>	<p>Žiak vie, že tie látky, ktoré sa zdajú na určitý objem ľahké plávajú na vode a tie, ktoré sa zdajú na ten istý objem ťažké, klesajú ku dnu (napríklad prázdny plastový obal a taký istý obal naplnený vodou alebo pieskom; drevená a kovová guľôčka rovnakej veľkosti). Žiak sa pokúša o vysvetlenie princípu rôznej hustoty látok (chápe, že určitá hmotnosť jednej látky môže zaberáť iný objem ako tá istá hmotnosť druhej látky). Žiak sa snaží vysvetliť pomer hmotnosti a objemu látok.</p>	TPPZ	VYV

			<p>Hustota rôznych pevných látok Rozpustnosť pevných látok vo vode.</p> <p>Zmena hustoty látok pri zmene skupenstva z kvapalného na pevné.</p>	<p>Žiak cieľavedome skúma správanie sa rôznych pevných látok a predmetov vo vode a zo skúmania vytvára záver, v ktorom využíva poznatky o hustote látok a o rozpustnosti látok vo vode. Snaží sa vysvetliť, čo sa deje s látkami, ktoré najskôr vo vode plávajú a potom klesajú ku dnu.</p> <p>Žiak vie (vyskúma vlastnou výskumnou činnosťou alebo zistí zo sekundárnych zdrojov), že ľad je na určitý objem ľahší ako voda a preto pláva na vode. Žiak sa pokúša vysvetliť, čo sa deje s vodou, keď zamrzá. Na základe vedomostí vytvára predpoklad, že voda musí zväčšiť objem (priestor, ktorý zaberá) a predpoklad si overuje pozorovaním zamrzania vody.</p>		
Vesmír.	/10hodín/	Vesmírne telesá.	Planéty. Hviezda. Galaxia. Slnecná sústava. Kométa.	<p>. Žiak si vytvára predstavy o vesmíre. Vie, že Zem je planéta a Slnko je hviezda. Vie, že Slnecná sústava má 8 planét ,vymenuje ich. Žiak vie vysvetliť rozdiel medzi Slnecnou sústavou , galaxiou a súhvezdím. Tiež vie že Mesiac je prirodzenou družicou Zeme. Vysvetlí, že vo voľnom vesmíre nepôsobí gravitačná sila.</p>	TTPZ- vytvoríme si Slnecnú sústavu.	
		Rotácia Zeme okolo vlastnej osi.	Naklonenie Zemskej osi. Rotácia Zeme okolo Slnka. Striedanie ročných období.	Žiak vie, že zemeguľa rotuje okolo vlastnej osi, čo spôsobuje striedanie dňa a noci. Žiak vie vysvetliť, prečo je cez deň svetlo a v noci tma. Na modeli vie ukázať, čo spôsobuje znižovanie a zvyšovanie teploty pri zmene ročných období na Zemi.		SJL

		Podmienky života vo vesmíre.	Skúmanie vesmíru – ďalekohľad, hvezdáreň, umelá družica, vesmírna stanica, rakety, raketoplány.	Žiak vysvetľuje, ako človek skúma vesmír zo zeme a ako ho skúma z vesmíru. Žiak vie vysvetliť, čo je umelá družica, čo je vesmírna stanica a kde sa nachádza a aké majú dané zariadenia funkcie. Žiak správne určí, že živé organizmy potrebujú pre svoj život kyslík a preto kvôli absencii atmosféry vo voľnom vesmíre neprežijú. Žiak vie, že vo vesmíre je veľmi chladno.	MV- sledovať televízne programy k danej téme	
--	--	-------------------------------------	--	---	--	--

VZDELÁVACIA OBLASŤ: PRÍRODA A SPOLOČNOSŤ

VLASTIVEDA

Školský vzdelávací program Šanca pre všetkých ZŠ Jozefa Cígera Hronského, Krátka ul. 2, Šaľa				
Názov predmetu	Vlastiveda			
Časový rozsah výučby / ročník	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.
	0 hod./týždeň 0 hod./rok	1 hod./týždeň 33 hod./rok	1 hod./týždeň 33hod./rok	2 hod./týždeň 66 hod./rok
Stupeň vzdelania	ISCED 1- primárne vzdelávanie			
Forma štúdia	denná			
Vyučovací jazyk	slovenský			

1. CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Vlastiveda je predmetom, ktorý skúma reálny svet, v ktorom sa žiak bezprostredne pohybuje. Je to blízke alebo menej vzdialené okolie domu, školy, obce alebo regiónu, v ktorom žiak žije. V krátkosti to môžeme nazvať ako objavovanie reálneho sveta žiakmi v určitom čase a priestore, vzájomné ovplyvňovanie sa človeka a prírody. Práve čas a priestor sú chápané ako základné kategórie spoločenského života, ktorými si ľudia môžu odovzdávať svoje informácie. Je v nich sprostredkovaný aj rozdielny život ľudí v jednotlivých kultúrach. Súčasťou vlastivedy je spoznávanie minulosti, vzácnych predmetov, ktoré nám vypovedajú o živote našich predkov, ale aj významných osobností. Vnímať, spoznávať a vytvoriť si kladný vzťah ku krajine, v ktorej žiak žije, je hlavnou úlohou vo všetkých troch ročníkoch primárneho vzdelávania.

Určité vlastivedné poznávanie začína už v detstve, v priestore a okolí dieťaťa, ktorý sa vyznačuje množstvom zaujímavých vecí, kde dieťa získava odpoveď na množstvo otázok. Obsah vlastivedy v primárnom vzdelávaní je naplnený emotívnym (dobrodružným) poznávaním, pozorovaním a hodnotením javov a dojmov z krajiny, v ktorej žije. S tým úzko súvisí aj poznávanie seba samého, svojho miesta v rodine a v komunite, v ktorej žije. Poznávanie svojej krajiny v jednotlivých ročných obdobiach s dôrazom na starostlivosť a

bezpečnosť o zdravie, vytvára predpoklady pre vnímanie vzájomného vzťahu človeka a prírody. Človek aj príroda sa mení v čase, a práve preto vnímanie svojej obce, regiónu, ale aj celej vlasti musí byť spojené s poznaním histórie. Vlastiveda má aj činnostné zameranie. Odporúčame preto aj vychádzky s vlastivednými námetmi. Ak to nie je možné z bezpečnostného hľadiska, vhodné sú aj multimediálne prezentácie. Ideálne je prepojenie vychádzok s prírodovedným, kultúrnym a historickým vzdelávaním. Vlastiveda inak nazývaná aj - Objavujeme Slovensko- , je rozdelená na tri veľké celky: Príroda Slovenska, Ľudia a Slovensko v minulosti a dnes. V časti – „Príroda Slovenska“ je základom spoznávanie určitých prírodných krás (napr. pohoria, jaskyne) najmä prostredníctvom povestí, rozprávania prostredníctvom obrázkov a i. Slovensko v minulosti a dnes sú historické príbehy. Ich pilier tvoria významné udalosti v histórii Slovákov v istom časovom slede. Žiaci sa oboznamujú s najvýznamnejšími a najatraktívnejšími časťami regiónov. Tieto môžu byť realizované prostredníctvom modelových výletov.

2. CIELE PREDMETU

Motivácia k objavovaniu prírody a ľudských výtvorov v blízkom, ale i vzdialenom okolí je vo vlastivede dokumentovaná zaujímavým spôsobom učenia sa.

Dôležitým cieľom je spoznávať sociokultúrny priestor života dieťaťa a genézu tohto priestoru. Mimoriadna pozornosť je venovaná orientácii v priestore a čase. Rozvoj poznania dieťaťa v danom sociokultúrnom priestore zodpovedá mentálnej prezentácii pojmového aparátu, s ktorým dokáže narábať a chápať jeho význam. Dieťa si ozrejmuje vlastnú kultúru, učí sa narábať s historickými prameňmi, je schopné sa v nej orientovať a hodnotiť na svojej primeranej úrovni. Vníma a zaujíma postoj k multikultúrnej otvorenosti. Prostredníctvom príbehov, rozprávok, piesní, pozorovaní, žiaci získavajú vzťah ku kraju, v ktorom žijú.

Vo vyučovaní vlastivedy v 2. ročníku ZŠ je pozitívne, ak vedieť žiaci rozprávať o svojom kraji, v ktorom žijú, vedieť pomenovať jeho jednotlivé časti. Vedieť odlíšiť vzťahy, väzby (prírodného a spoločenského rázu) v krajine svojho okolia, vo svojej obci, doma i v škole. Pri každej vhodnej téme môžu žiaci použiť poznatky, ktoré načerpali zo svojich pozorovaní a osobných skúseností. Žiaci majú vedieť pomenovať a odlíšiť, čo vytvorila príroda, a čo človek. Porozprávať o premenách prírody počas roka. Vyhľadať v kalendári významné dni. Orientovať sa v kraji pomocou svetových strán a významných objektov. Veku primerane charakterizovať svoju obec. Po objavnom spoznaní kraja, v ktorom žiaci žijú, sa postupne púťavou formou oboznamujú so zaujímavými časťami Slovenska. Žiaci majú pomocou obrázkov opísať pojmy, krajinu, pamiatky, ktoré už nie sú z ich bezprostredného okolia. Ukázať na „obrázkovej mape“ (prispôsobenej obsahu vlastivedy v 3. ročníku) vybrané pohoria, jaskyne, rieky, mestá a i. Opísať ich pomocou obrázkov – pokúsiť sa na nich rozlíšiť už na pohľad rozdielne alebo spoločné znaky. Stručne povedať obsah povesti na vybratej téme. Porozprávať o významných historických udalostiach.

Výučba vlastivedy v 4. ročníku ZŠ je zameraná na zážitkové poznávanie oblastí Slovenska. Pre žiakov je pri tom dôležité orientovať sa na mape, vedieť čítať mapu s porozumením a rozprávať o obrázkoch, fotografiách, porovnávať jednotlivé oblasti s krajom, v ktorom žiak žije. Jej hlavným cieľom je podporovať chuť učiť sa, získavať zaujímavé informácie, triediť ich, využívať v kontextových situáciách. Rozvíjať schopnosť objavovať a snahu vysvetľovať, všimnúť si priestor, v ktorom žijeme a jeho premeny, prejavovať záujem o spôsob života ľudí v blízkom okolí (v triede, škole, obci) a vedieť spolupracovať. Akceptovať ľudí, ktorí prišli na Slovensko z iných štátov a naučiť sa ich tolerovať.

Súhrn cieľov:

- poznať priestor, v ktorom žiak žije,
- orientovať sa v priestore a čase,

- orientovať sa v mape, narábať s veku primeranými historickými prameňmi,
- rozvíjať si vzťah ku krajine a spoločnosti prostredníctvom príbehov, rozprávok,
- rozvíjať schopnosť využívať poznatky a zistenia zo svojich skúseností, pozorovaní, objavovaní,
- vnímať vzťah prírody a človeka, vzájomné ovplyvňovanie sa,
- využívať zdroje informácií na opisovanie charakteristík prostredia, ich porovnávanie,
- vnímať ľudí aj z iných kultúrnych oblastí.

3. KOMPETENCIE

Prostredníctvom učenia sa a činnosti si žiaci rozvíjajú jednotlivé druhy **funkčnej gramotnosti** a **komunikatívne kompetencie** tým, že majú možnosť slovne alebo písomne prezentovať svoje skúsenosti z navštívenej oblasti na Slovensku alebo **interpretovať** prečítanú alebo vypočutú povesť, pieseň, báseň viažucu sa k regiónu alebo k vlasti. Vlastivedné učivo o Slovensku rozvíja aj **čitateľskú gramotnosť**. Žiaci majú možnosť interpretovať umelecké texty z literatúry alebo odborné texty, prostredníctvom opisu obrázkov, diagramov, kresieb a pod.

Ďalšou dôležitou kompetenciou je rozvíjanie **kultúrnej kompetencie**, pretože spoznávanie vlasti sa rozvíja nielen priamym pozorovaním alebo získavaním informácií z textu, ale aj využitím ľudovej slovesnosti výtvarného, hudobného, dramatického, alebo filmového umenia. Vzťah k prírode a k ľuďom rozvíja základy **personálnej** a **interpersonálnej** kompetencie, podporuje motiváciu a rôzne stratégie „učiť sa“, hľadá možnosti a limity k samostatnému, sebavedomému vystupovaniu a konaniu, k efektívnej bezproblémovej (nekonfrontačnej) komunikácii, schopnosti objavovať a poznávať všetko, čo ho zaujíma, k čomu má pozitívny vzťah, prípadne v čom by mohol v budúcnosti uspieť. Schopnosť pracovať samostatne i tímovo.

Témy nie je nutné preberať následne, ale výberovo. Závisí to od aktuálnosti sviatkov, ročných období a významných udalostí, ktoré sa udiali. Napríklad stala sa nejaká významná udalosť na Slovensku, tak jej budeme venovať pozornosť. Inokedy samotní žiaci prinášajú do školy veľa otázok a chcú na ne odpovede. Výber kultúrnych a prírodných zaujímavostí ponechávame na učiteľov a žiakov.

STRATÉGIA VYUČOVANIA

Výchovné a vzdelávanie stratégie predstavujú spoločne uplatňované zásady a pravidlá pri vybraných postupoch, metódach a formách práce. Rozvíjajú aktivitu, tvorivosť, zručnosť a učenie žiaka. Ich prostredníctvom vedú učitelia žiakov k vytváraniu a ďalšiemu rozvoju kľúčových kompetencií.

Z metód a foriem práce budeme uplatňovať : výklad učiteľa, rozhovor so žiakmi, práca s textom, s mapou, encyklopédiami, demonštráciou s rôznymi literárnymi textami, individuálnu prácu, prácu v skupinách, vo dvojiciach.

Z metód práce uplatňuje

me:

- motivačné metódy (rozhovor, problém ako motivácia, uvádzanie príkladov z praxe),
- expozičné metódy (výklad učiteľa, rozhovor, demonštrácia, manipulácia s predmetmi,
- autodidaktické metódy- samostatná práca s textom,
- fixačné metódy (opakovanie, precvičovanie, autodidakcia – domáce úlohy,
- diagnostické a klasifikačné metódy (testy, ústne a písomné skúšanie, rozbor prác),

Z foriem práce využívame individuálnu prácu, skupinovú prácu, frontálnu prácu, prácu s textom.

OB SAH VZDEL ÁVAN IA VLASTIVEDY

Kraj, kde žijem

- škola a jej okolie, moja trieda,
- obec, v ktorej žijem / spoznávanie, opis, charakteristika a rozprávanie o kraji, v ktorom žiaci žijú,
- premeny prírody, kraja počas roka / príroda, ľudia, kultúra, doprava, pamätihodnosti a zaujímavosti z blízkeho okolia /,
- hodnota práce a peňazí, starostlivosť o svoje prostredie,
- náčrt cesty do školy.

Objavujeme Slovensko

- objavovanie a spoznávanie prírodných krás a zaujímavostí Slovenska,
- naše starobylé a svetoznáme pamiatky a ich krása,
- krátka cesta do minulosti, spoznávanie sveta našich predkov.

Cestujeme po Slovensku

- oboznámenie sa s časťami Slovenska formou výletu,
- vlastivedné osobitosti každého územia,
- spoznávanie našej vlasti prostredníctvom povestí, rozprávok a hier / aj s využitím mapy /.

Kraj, kde žijem

- škola a jej okolie,
- moja trieda,
- prvá vlastivedná vychádzka.

Objavujeme premeny okolo nás

- čo vytvorila príroda a človek,
- čím je zaujímavý kalendárny rok a školský rok.

Cesta do školy a domov

- poznávanie cesty do školy,
- môj tieň smeruje na sever (svetové strany),
- okolie školy a bydliska (orientácia v okolí),
- nakreslíme si cestu do školy - povrch, lesy, lúky, polia, záhrady a parky okolia (čo rastie v našom okolí), rieka, potok,
- pozorujeme oblohu (pranostiky, počasie a predpoveď počasia) ,Slnko, Mesiac a hviezdy na oblohe,
- starostlivosť o naše okolie a životné prostredie.

Čo a ako sa deje v našom okolí

- Kalendár – jeseň, zima, jar, leto,
- moje mesto alebo moja dedina (miesto, kde žijem),
- ľudia v mojom okolí (úcta k starším obyvateľom),
- spomíname si našich predkov - história, povesti, piesne, šport a kultúra,
- kde zavolať pomoc a kto nám pomáha (tiesňové linky), starostlivosť o zdravie.

Zvyky a tradície

- Vianočný čas - aké sú tajomstvá Vianoc, Silvestra, Nového roka a Troch kráľov,
- Tešíme sa na prázdniny.

Prierezové témy

A. Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra

- vytvárať u žiakov predpoklady na pestovanie a rozvíjanie citu ku kráse svojho regiónu, prírody, staviteľstva, ľudového umenia,
- spoznávať kultúrne dedičstvo našich predkov,
- využívanie historických regionálnych ukážok :
Renesančný kaštieľ / 17.storočie /, Kostol sv. Margity Antioch / 1828 – 1837/ ,
Roľnícky dom / 1730 /,
socha: sv. Juraja / 19.storočie /, sv. Floriána / 19.storočie /, sv. Jána Nepomuckého / 18.storočie/, sv. Vendelín / 1844/
súsošie: sv. Trojice / 1895 /
- flóra, fauna – chránené rastliny: lipa, leknina, materina dúška
- chránené živočíchy: bocian, labuť, lastovička, d'ateľ, jež, sýkorka, krt, sova,
- na ľavom brehu rieky Váh rybár našiel časť lebky / čelovú kosť / neandertálcu,
- vedieť sa orientovať v turisticky a historicky atraktívnych miestach regiónu,
- spoznávať kultúrnu rozmanitosť, tradičnú ľudovú kultúru, remeslá / mlynárstvo, kováčstvo, poľnohospodárstvo, rybolov /, tradičné jedlá,
- obchodná cesta – VIA BOHEMICA,
- chránená lokalita – Váh, mesto , okolie pri priehrade Kráľová nad Váhom,
- pestovať a rozvíjať hrdosť na krásu tradičného ľudového umenia a uchovávať kultúrne dedičstvo našich predkov , - v Roľníckom dome náradia – cepy, jarmo na voly, rezačka, motyky, rýle, vidly, hrable, riady, krčahy, vreteno, slamené košíky, kolovrátko,
- rok 2012 – 1010 výročie založenie mesta Šale

B. Osobnostný a sociálny rozvoj

- rozvíjať základné schopnosti dobrej komunikácie,
- utvárať a rozvíjať základné zručnosti pre spoluprácu,
- rozvíjať u žiakov sebareflexiu, sebaopoznávanie, sebaúctu a sebadôveru,
- prevziať zodpovednosť za svoje konanie, osobný život a seba vzdelávanie ostatných,
- pomáhať žiakovi získať a udržiavať si osobnostnú integritu,
- pestovať kvalitné medziľudské vzťahy,
- rozvíjať sociálne zručnosti potrebné pre život a spoluprácu,
- podporovať prevenciu sociálno - patologických javov v škole, prevenciu šikanovania, agresivity, užívania návykových látok.

C. Environmentálna výchova

- prispieť k rozvoju osobnosti žiaka tak, že v oblasti vedomostí, zručností a schopností nadobudne schopnosť chápať, analyzovať a hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím na základe poznania prírodných zákonov,
- poznať a chápať súvislosti medzi vývojom ľudskej populácie a vzťahom k prostrediu v rôznych oblastiach sveta,
- pochopiť súvislosti medzi lokálnymi a globálnymi problémami a vlastnú zodpovednosť vo vzťahu k prostrediu ako spotrebiteľa a výrobcu,

- vnímať život ako najvyššiu hodnotu a posilniť pocit zodpovednosti vo vzťahu k živým organizmom a ich prostrediu,
- podporovať aktívny prístup k tvorbe a ochrane životného prostredia,
- posilniť pocit zodpovednosti vo vzťahu k zdravému životnému štýlu a rozpoznávať nežiaduce konanie,
- racionálne obhajovať a zdôvodňovať svoje názory a stanoviská v problematike životného prostredia.

D. Ochrana života a zdravia

- integrovať postoje, vedomosti a schopnosti žiakov zamerané na ochranu života a zdravia v mimoriadnych situáciách, podobne pri pobyte a pohybe v prírode, ktoré môžu vzniknúť vplyvom nepredvídaných skutočností ohrozujúcich človeka a jeho okolie,
- pripraviť žiakov na zvládnutie situácií vzniknutých vplyvom priemyselných a ekologických havárií, dopravnými nehodami, živelnými pohromami a prírodnými katastrofami,
- pripraviť žiakov zvládnuť nevhodné podmienky v situáciách vzniknutých pôsobením cudzej moci, terorizmom voči občanom nášho štátu
- formovať vzťah k problematike ochrany svojho zdravia a života, ako aj zdravia a života iných ľudí,
- osvojiť si vedomosti a zručnosti v seba ochrane a poskytovaní pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života,
- rozvinúť morálne vlastnosti žiakov tvoriace základ vlasteneckého a národného citenia,
- formovať predpoklady na dosiahnutie vyššej telesnej zdatnosti a celkovej odolnosti organizmu na fyzickú a psychickú záťaž v náročných životných situáciách.

E. Tvorba projektu a prezentácia

- vedieť komunikovať, argumentovať, používať informácie a pracovať s nimi,
- učiť sa riešiť problémy, správne ich pomenovať,
- prezentovať svoju prácu písomne aj verbálne s použitím nástrojov IKT,
- vedieť prezentovať sám seba a svoje schopnosti, ale učiť sa pracovať aj v skupine, vážiť si prácu iných a nepodceňovať ju,
- učiť sa vytvoriť nejaký produkt – zamerať sa na postupnosť jednotlivých krokov a metodológiu tvorby projektu, ktorú budú môcť žiaci využívať aj v ostatných predmetoch alebo v mimoškolskej činnosti pri reprezentácii svojej školy.

Rozvoj finančnej gramotnosti

- posúdiť spôsoby, akými rodičia zabezpečujú životné potreby celej rodiny,
- vymenovať svoje vlastné skúsenosti s prácami v domácnosti,
- opísať, čo je povolanie a zamestnanie,
- pochopiť pojem riziko, vedieť identifikovať základné druhy rizík a vysvetliť základné metódy riadenia rizík / podomový predaj, značkový tovar, ... /,
- vysvetliť vzťah medzi zachovávaním trvalých životných hodnôt a uspokojovaním životných potrieb,
- chápať postoj k životu ako zodpovednosť za seba a za svojich blízkych,
- poznať hodnotu vecí ako výsledku ľudskej práce, vážiť si prácu,
- vedieť samostatne určiť približnú výšku finančného vyjadrenia hodnoty vecí a na základe toho prijímať nákupné rozhodnutia,
- vedieť vyhodnotiť vplyv reklamy na spotrebu,
- zoradiť si osobné finančné ciele podľa ich priority, zhodnotiť výsledky vlastného finančného rozhodovania,

- vedieť vysvetliť existenciu vplyvov ekonomickej krízy na jednotlivca a na rodinu,
- vysvetliť, prečo je potrebné vytvárať prostredie dôvery a bezpečia pri používaní peňazí v rámci denného nakupovania, ale aj ich šetrenia, porozprávať o tom, ako predchádzať stratám a znehodnoteniu vecí a peňazí.

UČEBNÉ ZDROJE

Učebnice:

Kožuchová – Šimunková : Vlastiveda pre 2. ročník. Expol Pedagogika, Bratislava, 2008

Kožuchová – Šimunková - Matúšková: Vlastiveda pre 3. ročník. Expol Pedagogika, Bratislava, 2009

Kožuchová – Šimunková - Matúšková: Vlastiveda pre 3. ročník. Expol Pedagogika, Bratislava, 2011

IKT zdroje: DVD a videokazety, kazety CD, edukačné plagáty a obrázky.

HODNOTENIE ŽIAKOV

Hodnotí sa už počas hodiny, skúša a klasifikuje sa iba základné učivo. Na záver rozsiahlejších tém sa zaraďuje písomné preverovanie vedomostí.

Formy hodnotenia:

1. Ústny prejav – tvorí prevažnú časť zisťovania vedomostí žiaka.
2. Písomný prejav – krátke testy na utvrdenie učiva jednotlivých tematických celkov.
  - projekty (prezentácie) na podporenie žiackej iniciatívy a tvorivosti,
  - pracovné listy.

Pri hodnotení písomných prác sa bude využívať nasledovná stupnica:

- 100% - 90% : stupeň 1 (výborný)
- 89% - 70% : stupeň 2 (chválitebný)
- 69% - 50% : stupeň 3 (dobrý)
- 49% - 25% : stupeň 4 (dostatočný)
- 24% - 0 % : stupeň 5 (nedostatočný)

Pri hodnotení a klasifikácii budeme vychádzať z Metodických pokynov č. 22/ 2011 na hodnotenie žiakov ZŠ. Pri hodnotení výsledkov žiakov so špeciálnymi výchovno – vzdelávacími potrebami budeme vychádzať z Metodických pokynov č. 22/ 2011, príloha č.2 na hodnotenie žiakov ZŠ a brať do úvahy možný vplyv znevýhodnenia na žiaka. Pri skúšaní, hodnotení a klasifikácii treba zisťovať a hodnotiť to, čo žiak vie a nesnažiť sa v prvom rade odhaľovať jeho nedostatky.

Stupeň 1 (výborný): žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať pri intelektuálnych a praktických činnostiach . Samostatne a tvorivo uplatňuje osvojené vedomosti pri riešení úloh. Jeho ústny a písomný prejav je správny, grafický prejav estetický, výsledky jeho činností sú kvalitné až originálne.

Stupeň 2 (chválitebný): žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať pri intelektuálnych a praktických činnostiach. Samostatne a

tvorivo uplatňuje osvojené vedomosti pri riešení úloh. Jeho ústny a písomný prejav má občas nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti. Grafický prejav je prevažne estetický, výsledky jeho činností sú kvalitné bez väčších nedostatkov.

Stupeň 3 (dobrý): žiak má v celistvosti a úplnosti poznatkov a ich využívaní nepodstatné medzery. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré využíva pri všetkých činnostiach s menšími nedostatkami. Na podnet učiteľa uplatňuje osvojené vedomosti pri riešení jednotlivých úloh. Podstatnejšie nepresnosti dokáže s učiteľovou pomocou opraviť. V ústnom a písomnom prejave má častejšie nedostatky. Grafický prejav je menej estetický, výsledky činností menej kvalitné.

Stupeň 4 (dostatočný): žiak má závažné medzery v celistvosti a úplnosti osvojenia poznatkov ako aj v ich využívaní. Pri riešení úloh sa vyskytujú podstatné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov a hodnotení javov. Jeho ústny a písomný prejav má vážne nedostatky. V kvalite jeho činností sa prejavujú omyly, grafický prejav je málo estetický. Vážne nedostatky dokáže pomocou učiteľa opraviť.

Stupeň 5 (nedostatočný): žiak si neosvojil vedomosti a zákonitosti požadované učebnými osnovami, má v nich závažné medzery, preto ich nedokáže využívať. Pri riešení úloh sa vyskytujú značné chyby. Je nesamostatný, svoje vedomosti nevie uplatniť ani na podnet učiteľa. Jeho ústny a písomný prejav je nepresný, nesprávny. Kvalita výsledkov je na nízkej úrovni. Vážne nedostatky nedokáže opraviť ani s pomocou učiteľa.

Poznámky:

Medzipredmetové vzťahy:

SJL – slovenský jazyk a literatúra

HUV - hudobná výchova

INV – informatická výchova

VYV – výtvarná výchova

MAT - matematika

Prierezové témy:

REV – regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra

TPPZ – tvorba projektu a prezentačné zručnosti

ENV – enviromentálna výchova

OSR – osobnostný a sociálny rozvoj

OŽZ – ochrana života a zdravia

Iné:

FIG – finančná gramotnosť

OBSAH VYUČOVANIA

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD PRE VLASTIVEDU

Vlastiveda 2. ročník

Predmet: Vlastiveda						
Ročník: druhý			Hodinová dotácia: 1 hodina týždenne / 33 hodín ročne			
Tematický celok	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové vzťahy, finančná gramotnosť	Časová dotácia
	Témy	Obsah				
1. Škola a okolie	Naša trieda, škola Okolie školy Správanie sa v škole, bezpečnosť v triede, v škole	- moja trieda, škola, rozmiestnenie vecí v triede, plán triedy, - správanie sa v škole a bezpečnosť v škole, - škola, školský dvor, prostredie v okolí školy.	- opísať prostredie triedy, školy, okolia školy, obce, - zakresliť na plán rozloženie tried na chodbe, - zakresliť na plán rozloženie vecí v triede, napr. tabuľa, lavice, ..., - vyhodnotiť nebezpečné miesta v triede a v škole, - – určiť pravidlá správania sa pre vlastnú bezpečnosť aj bezpečnosť spolužiakov, - opísať prostredie školy, čo je za a pred školou – stromy, budovy, ...	OSR OŽZ ENV TPPZ	VYV SJL	8
2. Cesta do školy a domov	Svetové strany Cesta po chodníku a po vozovke	- poludňajší tieň / tieň smeruje na sever / , - orientácia podľa	- určiť smer na sever podľa poludňajšieho tieňa, - určiť sv. strany v krajine, - nakresliť schému cesty do	TPPZ	VYV	5

	Prechádzanie križovatky Bezpečná cesta do školy	svetových strán, - dopravné značky	školy, vyznačiť na nej objekty, - dopravné značky, semaforey, priechody pre chodcov.	ENV OŽZ	INV	
--	--	---------------------------------------	---	------------	-----	--

Tematický celok	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové vzťahy, finančná gramotnosť	Časová dotácia
	Témy	Obsah				
3. Objavujeme premeny okolo nás	Zmeny prírody počas štyroch ročných období Ročné obdobia a ich mesiace Príroda Pozorovanie oblohy – počasie	- príroda a jej premeny počas kalendárneho roka, - štyri ročné obdobia a ich mesiace, - prvky v našom okolí, ktoré vytvorila príroda a ktoré vytvoril človek, - počasie - oblaky, predpoveď počasia.	- vedieť opísať zmeny prírody v jednotlivých ročných obdobiach, - zatriediť mesiace do ročných období, - rozpoznať, ktoré časti krajiny vytvorila príroda a ktoré človek, - vyhodnotiť zmeny počasia na základe záznamov v priebehu 5 dní zvolenými znakmi.	ENV OSR	HUV VYV	5

Tematický celok	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové vzťahy, finančná gramotnosť	Časová dotácia
	Témy	Obsah				
4.Môj rodný kraj	<p>Rodina</p> <p>Obec – história a súčasnosť / pamätné miesta/</p> <p>Dôležité čísla 1.pomoc pri zraneniach</p> <p>Základné pravidlá slušného správania</p> <p>Životné prostredie</p>	<p>- rodina a príbuzní,</p> <p>- pamätné budovy a sochy obce,</p> <p>- tiesňové volania a postup pri volaní,</p> <p>- prvá pomoc pri porezaní a zlomeninách / názorné ukážky detí /,</p> <p>- pravidlá slušného správania dané v triede a mimo školy,</p> <p>- znečisťovanie a ochrana životného prostredia.</p>	<p>- popísať príbuzenské vzťahy, rodokmeň,</p> <p>- urobiť projekt o pamiatkach obce,</p> <p>- poznať čísla pre záchranu / 112 - 150, 155, 158 /,</p> <p>- poznať postup pri ošetrovaniach rezných rán a zlomeninách,</p> <p>- vedieť vysvetliť zásady slušného správania sa v škole a mimo nej,</p> <p>- vyhodnotiť miesta v obci , ktoré sú znečistené.</p>	<p>REV</p> <p>OSR</p> <p>TPPZ</p> <p>OŽZ</p>	<p>FIG</p> <p>INV</p> <p>VYV</p> <p>SJL</p>	9
5. Zvyky a tradície	<p>Vianočný čas / Silvester, Nový rok/ Veľká noc</p>	<p>- sviatočné dni,</p> <p>- vianočné dni, tradície,</p> <p>- kalendár.</p>	<p>- vymenovať známe sviatočné dni,</p> <p>- opísať tradície v rodine, ktoré sa k nim viažu,</p> <p>- vedieť zaradiť sviatky k mesiacom.</p>	<p>TPPZ</p> <p>ENV</p> <p>OŽZ</p>	<p>FIG</p> <p>VYV</p> <p>INF</p>	3

Tematický celok	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové vzťahy, finančná gramotnosť	Časová dotácia
	Témy	Obsah				
6. Čo sa mi v našom kraji páči	Vlastivedkovo – kreslené a písané príbehy	- krásy krajiny – vlastný výber.	- vedieť nakresliť na tému, čo sa mi páči v obci, - diskutovať o napísaných príbehoch.	TPPZ OSR OŽZ	VYV INV SJL	3

Vlastiveda 3. ročník

Predmet: Vlastiveda						
Ročník: tretí			Hodinová dotácia: 1 hodina týždenne / 33 hodín ročne			
Tematický celok	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové vzťahy, finančná gramotnosť	Časová dotácia
	Témy	Obsah				
1. Ako sa vyznať vo svojom okolí	Krajina Orientácia podľa svetových strán Mapa - plán	- krajina, svetové strany, povrch a obraz krajiny, - plán a význam plánu, mapové znaky, orientácia podľa plánu, - vznik mapy, mapové znaky, mierka mapy, vzdialenosť objektov na mape.	- opísať obraz krajiny, - vedieť určiť svetové strany podľa poludňajšieho tieňa, - vytvoriť plán triedy, - orientovať sa v pláne, opísať čo je na mape zobrazené, - odmerať podľa mierky skutočnú vzdialenosť objektov zobrazených na pláne.	TPPZ ENV	VYV	5

Tematický celok	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové vzťahy, finančná gramotnosť	Časová dotácia
	Témy	Obsah				
3.Spoznávame dejiny Slovenska	<p>Ako chápeme časové súvislosti</p> <p>Prečo sa ľudia usadili na našom území</p> <p>Historické predmety</p> <p>Svätopluk</p> <p>Prečo chodíme do školy – Mária Terézia</p> <p>Ako vznikol slovenský jazyk</p> <p>Slovenská hymna</p> <p>M.R. Štefánik</p>	<p>- chápanie časových súvislostí - minulosť, prítomnosť, budúcnosť,</p> <p>- osídľovanie,</p> <p>- predmety ako svedkovia doby,</p> <p>- život Svätopluka a povesti o ňom,</p> <p>- Mária Terézia – panovníčka Uhorska,</p> <p>- vznik slovenského jazyka – významní jazykovedci - Ľudovít Štúr a Anton Bernolák,</p> <p>- text hymny súčasnej a pôvodnej,</p> <p>- M.R. Štefánik - vedec, astronóm, pilot.</p>	<p>- rozlíšiť minulosť, prítomnosť, budúcnosť podľa udalostí, zostaviť časovú priamku udalostí podľa rokov,</p> <p>- povedať v poradí ako prebiehalo osídľovanie, vedieť z textu určiť, aké boli príčiny jednotlivých etáp,</p> <p>- vyjadriť vzťah k historickým predmetom, k čomu sa viažu, o čom podávajú informácie,</p> <p>- porozprávať povesť o Svätoplukových prútoch,</p> <p>- poznať významnú panovníčku Uhorska, čím bola významná, ako je s ňou spojená školská dochádzka, poznať, ktoré miesta na Slovensku sú s ňou spojené,</p> <p>- vedieť vysvetliť podstatu vzniku spisovného jazyka a poznať významné osobnosti spojené s týmto procesom,</p> <p>- poznať text hymny a príležitosti, pri ktorých sa hrá hymna,</p>	REV OŽZ	HUV SJL MAT	12

Tematický celok	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové vzťahy, finančná gramotnosť	Časová dotácia
	Témy	Obsah				
			- opísať osobnosť M.R. Štefánika a zhodnotiť, čím bol zaujímavý, ktoré miesta sú s ním späté a prečo má významné miesto v dejinách Slovenska.			
4.Naše starobylé pamiatky a ich krása	Ako vznikali mestá Povesti o mestách, hradoch a zámkoch Pamiatky	- vznik miest, - orientácia na mape, - život v meste v minulosti a v súčasnosti, - oboznamovanie sa s povest'ami, ktoré sa viažu k mestám, hradom a zámkom, - čítanie povestí o hradoch, zámkom, - chránené pamiatky – UNESCO	- opísať spôsob vzniku miest, kedy a prečo vznikali, - porovnávať život v meste v minulosti a v súčasnosti, - vedieť reprodukovať vybrané povesti o mestách, hradoch a zámkoch, poznať i iné povesti, ktoré sa viažu k danej téme, - porovnať podľa obrázkov kultúrne a prírodné pamiatky zapísané do zoznamu UNESCO, poznať ich význam, zaujímavosti a prečo je potrebné chrániť ich.	REV OŽZ	SJL VYV HUV	8

Tematický celok	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové vzťahy, finančná gramotnosť	Časová dotácia
	Témy	Obsah				
2.Cestujeme	<p>Ako môžeme cestovať po Slovensku</p> <p>Bratislava a Košice</p> <p>Moje obľúbené miesto</p>	<p>- vlakové, autobusové a letecké spojenia,</p> <p>- cestovanie po Bratislave a Košiciach,</p> <p>hľadanie cesty z miesta nášho bydliska do Bratislavy alebo Košíc,</p> <p>- obľúbené miesto na cestovanie – ako by sme tam cestovali.</p>	<p>- vyhľadať rôzne spoje z cestovných poriadkov / z internetu /, orientovať sa v cestovných poriadkoch,</p> <p>- poznať pravidlá slušného správania sa v dopravných prostriedkoch,</p> <p>- z mapy Bratislavy a Košíc a dostupných materiálov / z internetu, ... / vyhľadať významné pamiatky,</p> <p>- pripraviť plán cesty zo svojej obce, využiť dostupné cestovné poriadky,</p> <p>- sprostredkovať skúsenosti, zážitky z vlastných ciest, prezentovať ich rôznymi spôsobmi.</p>	<p>TPPZ</p> <p>OŽZ</p> <p>REV</p>	<p>INV</p> <p>SJL</p> <p>VYV</p> <p>FIG</p>	15

Tematický celok	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové vzťahy, finančná gramotnosť	Časová dotácia
	Témy	Obsah				
3.Zaujímavosti zo Slovenska	Baníctvo a hutníctvo Priemysel	- kedy a prečo sa začalo rozvíjať baníctvo – ťažba zlata, striebra, rudy, uhlia, soli.	- porozprávať ako sa rozvinulo baníctvo na Slovensku a akú úlohu zohralo v našich dejinách, - opísať prácu baníka, aké nástroje používal a porovnať prácu baníkov v minulosti a dnes, ťažba nerastov a ich využívanie.	REV, OŽZ ENV	HUV SJL VYV	15
4.Tradície a zvyky	Historické regióny Slovenska Rodinné zvyky a tradície Život v stredovekom meste Život roľníkov v dávnej minulosti Ako sa žilo v minulosti	- historické regióny na Slovensku – Orava, Liptov, Šariš, Spiš, - zvyky a tradície podľa historických regiónov, - život v stredovekom meste, - práca na vidieku v minulosti.	- poznať historické regióny Slovenska, - vedieť zaradiť zvyky a tradície do príslušných regiónov, - opísať charakteristické znaky života ľudí v minulosti a porovnať so súčasnosťou, - použiť obrázky, informácie z kníh, časopisov, filmov, atď.	REV OSR TPPZ OŽZ	SJL VYV	7

Tematický celok	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové vzťahy, finančná gramotnosť	Časová dotácia
	Témy	Obsah				
5.V súlade s prírodou	<p>Členitosť krajiny</p> <p>Hory, horská služba</p> <p>Povešť – vlastný výber</p> <p>Vodstvo na Slovensku, Dunaj</p> <p>Projekt – jeho tvorba</p>	<p>- nížiny, vysočiny, vrchoviny, nadmorská výška, - povesť Kráľova hoľa, Kriváň – vlastný výber, - vznik riek, oblasti povodí riek, jazerá, - najväčšia rieka Slovenska – Dunaj, jeho úseky – v Bratislave, pod Devínom, v Gabčíkove a v Štúrove, - minulosť a súčasnosť v našom kraji.</p>	<p>- rozlíšiť typy krajiny podľa nadmorskej výšky, vedieť ich farebné zobrazenie na mape, - vlastnými slovami vysvetliť, čo znamená nadmorská výška, - vedieť vyhľadať na mape Slovenska najväčšie nížiny, vysočiny, - reprodukovať povesť vlastnými slovami, - opísať rôzne podoby, ktoré môže mať rieka, - podľa mapy ukázať oblasti jazier, opísať vybrané úseky Dunaja, čím sú zaujímavé, - poznať významné udalosti a osobnosti späté s jeho krajom, uviesť zmeny, ktoré nastali v jeho kraji, spracovať to vo forme projektu.</p>	<p>TPPZ OSR</p>	<p>SJL VYV</p>	<p>23</p>

Vzdelávacia oblasť Zdravie a pohyb

Telesná výchova

Školský vzdelávací program Šanca pre všetkých ZŠ Jozefa Cígera Hronského, Krátka ul. 2, Šaľa				
Názov predmetu	Telesná výchova			
Časový rozsah výučby / ročník	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.
	2 hod./týždeň 66 hod./rok	2 hod./týždeň 66 hod./rok	2 hod./týždeň 66 hod./rok	2 hod./týždeň 66 hod./rok
Stupeň vzdelania	ISCED 1 - primárne vzdelávanie			
Forma štúdia	denná			
Vyučovací jazyk	slovenský			

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACIEHO PREDMETU

Zameranie telesnej výchovy v primárnej edukácii je dominantne na telesné, funkčné a pohybové zdokonaľovanie, čím sa prispieva k upevňovaniu zdravia, zdravotne orientovanej zdatnosti a pohybovej výkonnosti.

Telesná výchova poskytuje elementárne teoretické a praktické vzdelanie z oblasti pohybu a športu, významne prispieva k psychickému, sociálnemu a morálnemu vývinu žiakov, prispieva k formovaniu kladného vzťahu k pohybovej aktivite a plní aj významnú kompenzačnú funkciu v procese edukácie.

Svojím zameraním má telesná výchova výnimočné a špecifické postavenie v rámci vzdelávania žiakov mladšieho školského veku. Využíva predovšetkým široké spektrum pohybových prostriedkov, ktoré prispievajú k celkovému vývinu osobnosti s akcentom na hrubú i jemnú motoriku. Prostredníctvom pohybu – pohybových cvičení, hier a súťaží pozitívne ovplyvňuje zdravotný stav žiakov.

CIELE VYUČOVACIE HO PREDMETU

Ciele telesnej výchovy v primárnej edukácii vychádzajú zo všeobecných cieľov vzdelávacej oblasti „Zdravie a pohyb“ platných pre celú školskú telesnú výchovu a zároveň postupné plnenie cieľov primárnej edukácie prispieva k naplneniu všeobecných cieľov.

Všeobecné ciele:

- ❖ stimulovať reč a myslenie počas telovýchovných činností
- ❖ podporovať procesy sebapoznávania a sebakontroly pri aktívnej pohybovej činnosti
- ❖ podporovať aktivitu, fantáziu a kreativitu žiakov pri pohybových aktivitách
- ❖ formovať pozitívny vzťah k telesnej výchove, pohybovým aktivitám, športu
- ❖ kultivovať pohybový prejav s akceptom na správne držanie tela
- ❖ podporovať vytváranie optimálneho rozvoja zdravotne orientovanej zdatnosti
- ❖ podporovať získavanie poznatkov o otázkach vplyvu pohybu a zdravia
- ❖ uplatňovať zásady hygieny a bezpečnosti pri pohybovej činnosti

HLAVNÝM CIEĽOM telesnej výchovy v primárnej edukácii je pozitívna stimulácia vývinu kultúrnej gramotnej osobnosti prostredníctvom pohybu s akcentom na zdravotne na zdravotne orientovanú zdatnosť a radostné prežívanie pohybovej činnosti.

Ďalšie ciele:

- Cieľ zameraný na OSOBNOSTNÝ ROZVOJ – mať vytvorenú elementárnu veku primeranú predstavu o vlastných pohybových možnostiach a pohybovou činnosťou prispievať k optimálnemu stupňu rozvoja osobnosti ako celku i po stránke kognitívnej, emociálnej, sociálnej, morálnej.
- Cieľ zameraný na ZDRAVIE – vnímať zdravie a pohybovú aktivitu ako jeho nevyhnutnú súčasť pri formovaní vlastného životného štýlu a jeho uplatňovaní v každodennom živote.
- Cieľ zameraný na MOTORIKU – mať osvojené elementárne pohybové návyky súvisiace so základnými lokomóciami
  - a) pohyb z miesta na miesto,
  - b) súhrn prostr. na premiestňovanie z miesta na miesto, mať optimálne primerane veku rozvinuté pohybové schopnosti, preukazovať elementárne vedomosti a poznatky z telesnej výchovy a športu pri realizácii pohybových činností.
- Cieľ zameraný na POSTOJE – prejavovať záujem o pohybové činnosti, prezentovať pozitívny vzťah k ich pravidelnej realizácii, aplikovať ich v každodennom živote.

VÝCHOVNÉ A VZDELÁVACIE STRATÉGIE

KOMPETENCIE absolventa primárneho vzdelávania z telesnej výchovy sú:

- ✓ Má utvorený základný pojmový aparát na veku primeranej úrovni prostredníctvom poznatkov z realizovaných pohybových aktivít, aktuálnych skúseností a športových záujmov.
- ✓ Dokáže v pohybových činnostiach uplatňovať princípy fair – play, je tolerantný k súperom pri súťažiach, vie pracovať v skupine, akceptuje práva a povinnosti účastníkov hry, súťaže a svojim správaním prispieva k nerušenému priebehu športovej akcie.
- ✓ Má osvojené elementárne vedomosti a zručnosti z telesnej výchovy, vie ich aplikovať a tvorivo rozpracovať v pohybových aktivitách v škole i vo voľnom čase.
- ✓ Má na veku primeranej úrovni rozvinuté pohybové schopnosti, ktoré vytvárajú predpoklad pre optimálnu zdravotne orientovanú zdatnosť.
- ✓ Dokáže v každodennom živote uplatňovať zásady hygieny, bezpečnosti a ochrany vlastného zdravia.
- ✓ Pozná a uvedomuje si význam pohybu pre zdravie a dokáže svoje zdravie upevňovať prostredníctvom každodenného pohybu.

Špecifikácia kompetencií, ktoré si má žiak rozvíjať v kontexte s kľúčovými kompetenciami a ich prepojenie so vzdelávacou oblasťou a učebným predmetom:

Komunikácia v materinskom jazyku a v cudzích jazykoch:

- vyjadrovať sa vo veku primeranou športovou terminológiou
- vyjadrovať svoje názory, vedomosti a pocity súvisiace s realizovanými pohybovými aktivitami
- interaktívne a kreatívne reagovať na otázky súvisiace so športovou činnosťou
- dokázať komunikovať o aktuálnych športových udalostiach v škole, obci, regióne ale i významných športových súťažiach a sviatkoch /OH, MS, ME ap./
- vyjadrovať sa veku primeranou športovou terminológiou,
- vyjadrovať svoje názory, vedomosti a pocity súvisiace s realizovanými pohybovými aktivitami,
- interaktívne a kreatívne reagovať na otázky súvisiace so športovou činnosťou,
- dokázať komunikovať o aktuálnych športových udalostiach v škole, obci, regióne ale i významných športových súťažiach a sviatkoch (OH, MS, ME ap.).

Matematika a základné kompetencie v oblasti vedy a techniky:

- pri rozvoji matematických modelov myslenia využívať vyjadrovanie telom a pohybom
- rozvíjať priestorové myslenie prostredníctvom pohybových aktivít
- rozvíjať logické myslenie prostredníctvom taktických úloh v pohybových činnostiach

- využívať poznatky o tele človeka, jeho pohyboch a účinkoch

Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti

- Plávanie, turistika, korčuľovanie a iné.

Kompetencia:

- Mať primerane veku osvojené základné zručnosti z plávania, turistiky, korčuľovania, bicyklovania a iné, vedieť ich primerane aplikovať v živote i športe.

Vedomosti:

- plávanie – elementárne poznatky o význame plávania, technike základných plaveckých zručností a možnostiach aplikácie plávania vo voľnom čase,
- turistika a pohyb v letnej prírode – elementárne poznatky o význame turistiky, jej druhoch a spôsoboch, pešia turistika a pobyt v prírode – základné zručnosti,
- cykloturistika a p., informácie o možnostiach aplikácie turistiky vo voľnom čase,
- pohyb v zimnej prírode – aktivity a hry so sánkami, klzákmi, hry so snehom a na snehu, elementárne poznatky o význame lyžovania, základné pohybové zručnosti z lyžovania, informácie o možnostiach aplikácie lyžovania vo voľnom čase,
- korčuľovanie a pohyb na ľade – klzanie a hry na ľade, elementárne poznatky o význame korčuľovania, základné pohybové zručnosti z korčuľovania, informácie o možnostiach aplikácie korčuľovania vo voľnom čase,
- bicyklovanie – elementárne poznatky o význame bicyklovania, základné pohybové zručnosti z bicyklovania, informácie o možnostiach bicyklovania vo voľnom čase.

Schopnosti a zručnosti:

- osvojovanie si základných zručností z plávania, turistiky, korčuľovania, v rôznych obmenách,
- proporcionálny rozvoj všetkých pohybových schopností prostredníctvom sezónnych pohybových aktivít,
- rozvoj senzorických schopností – pociťovanie, vnímanie, odhad času, priestoru,
- rozvoj kultúrno – umeleckých schopností – kultúra pohybového prejavu, precítenie pohybu, interpretácia, kreativita,
- rozvoj intelektových schopností – všeobecná inteligencia v kontexte s poznávacími aktivitami,
- realizácia sezónnych pohybových aktivít v rôznom prostredí, v rôznych obmenách.

Postoje:

- pozitívne vnímať pohybové aktivity v prírode ako potrebnú súčasť pohybu človeka,
- pozitívny vzťah k prírode, pohybovým aktivitám v rôznom prírodnom prostredí,
- ochrana prírody.

Digitálna kompetencia:

- využívať informačné technológie na vyhľadávanie potrebných informácií súvisiacich so športovými aktivitami.

Spoločen sk é a ob čian sk e k omp eten cie:

- vytvoriť si vlastnú identitu nájsť si svoje miesto pri aktívnej športovej činnosti – svojej účasti na nej v rámci skupiny, tímu,
- vedieť rešpektovať práva i povinnosti (svoje i iných) pri realizovaných športových aktivitách,
- vedieť kooperovať pri športových aktivitách,
- byť tolerantný pri iných názoroch na riešenie aktuálneho problému súvisiaceho so športovou aktivitou a zároveň asertívny pri nastoľovaní svojich požiadaviek a formovaní svojich názorov.

Iniciatívnosť a podnikavosť:

- vedieť s kamarátmi realizovať aj vo voľnom čase naučené pohybové hry a športové aktivity v rôznom prostredí,
- byť iniciatívny pri aplikácii pohybových činností do svojho vlastného denného režimu.

Kultúrne povedomie a vyjadrovanie:

- mať motorickú gramotnosť ako výsledok pohybového vzdelávania, ktorá je súčasťou kultúrnej gramotnosti človeka.

Stratégie vyučovania / metódy a formy práce/

- v primárnej edukácii je úlohou zabezpečiť komplexný pohybový režim žiakov na hodinách telesnej výchovy,
- cvičenia v prírode,
- škola v prírode,
- kurz základného plávania,
- využitie motivačnej metódy (vzbudenie záujmu),
- využitie motivačnej demonštrácie / záujmu pomocou ukážky,
- využívať metódu vysvetľovania / dôkladné objasnenie jednotlivých cvičení,
- využívať expozičné metódy pri nových zručnostiach,
- metódu pozorovania (ktorá prebieha počas celého priebehu cvičení),
- metódu porovnávania (čas, výdrž),
- metódu rozhovoru (slúži na získavanie informácií o prebehnutom cvičení),
- využívanie didaktických hier,
- monitorovať pohybovú výkonnosť žiakov, zručnosti.

Učebné zdroje

- Zdenek D. : Pohybové hry, STN, Praha, 1960
- Skúčková N.: Námety prodrobné hry. Pohyb a my, Olympia, Praha, č.5
- Sivák a kol. : Metodická príručka k telesnej výchove na 1. stupni ZŠ, Bratislava 1996
- Perútka a kol. : Malá encyklopédia telesnej výchovy a športu, 1980
- Kopková a kol.: Hry a cvičenia v prírode, 1994
- Bémová: Nebojte se náčiní, 1992
- Belšan: Telesná výchova v 1. a 2. ročníku ZŠ
- Belšan: Telesná výchova v 3.a 4. ročníku ZŠ
- Internet

Metódy a prostriedky hodnotenia

V telesnej výchove sa žiaci hodnotia slovne priebežne a na konci hodnotiaceho obdobia. Hodnotenie žiaka musí byť komplexné, založené na princípe individuálneho prístupu k osobnosti. Hlavným kritériom hodnotenia má byť individuálne zlepšenie v pohybových zručnostiach, vedomostiach, psychomotorických schopnostiach, v snahe o lepšie výkony, ale i angažovanosť v telesnej výchove. Hodnotenie by malo byť pozitívne, v smere k rodičom odbornejšie, komplexnejšie, objektívnejšie, ale z hľadiska pozitívneho smerovania pôsobenia rodiča na dieťa i konštruktívnejšie hodnotenie.

Predmet telesná výchova sa na vysvedčení pre prvý ročník až štvrtý ročník základnej školy hodnotí slovne stupňami:

- a) dosiahol veľmi dobré výsledky,
- b) dosiahol dobré výsledky,
- c) dosiahol uspokojivé výsledky,
- d) dosiahol neuspokojivé výsledky.

Stupeň dosiahol veľmi dobré výsledky

Žiak je tvorivý a iniciatívny, uplatňuje vlastné nápady, je otvorený voči novým podnetom, dokáže vyjadriť veku primerané postoje, ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov, účinne si organizuje svoju prácu a je schopný samostatne pracovať po predchádzajúcom návode učiteľa. Dosahuje výbornú úroveň pri osvojovaní pohybových zručností vzhľadom na svoje individuálne predpoklady. Jeho pohybová výkonnosť a zdatnosť má stúpajúcu tendenciu. Má kladný vzťah k pohybovým aktivitám. Angažuje sa v aktivitách na vyučovacej hodine a v športových činnostiach. Je disciplinovaný, kreatívny a dobre pripravený na vyučovanie.

Stupeň dosiahol dobré výsledky

Žiak sa snaží byť tvorivý, iniciatívny, ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich využívať. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré s miernou podporou

učiteľa aplikuje pri, motorických, činnostiach. Občas potrebuje usmernenie a motiváciu k ďalšiemu sebazdokonaľovaniu.. Pohybový prejav je estetický, bez väčších nepresností. Kvalita výsledkov činností žiaka je dobrá.. Žiak je aktívny a dosahuje štandardnú úroveň pri osvojovaní pohybových zručností vzhľadom na svoje individuálne predpoklady. Udržiava si pohybovú výkonnosť a zdatnosť. Zapája sa do pohybových aktivít. Na hodine je aktívny a disciplinovaný. Na vyučovacie hodiny je dobre pripravený.

Stupeň dosiahol uspokojivé výsledky

Žiak nerozširuje svoju tvorivosť, chýba mu iniciatívnosť, priemerne si osvojuje poznatky a zákonitosti podľa učebných osnov. Pohybová zručnosť je málo estetická. Žiak často potrebuje usmernenie svojej práce, kvalita výsledkov jeho činností je uspokojivá. Stupňom uspokojivé výsledky sa žiak klasifikuje, ak je v pohybových činnostiach skôr pasívny a nedosahuje pri osvojovaní pohybových zručností takú úroveň, na ktorú má individuálne predpoklady. Neprejavuje záujem a snahu k zlepšeniu svojej výkonnosti a zdatnosti. Nezapája sa samostatne do činností v rámci hodiny a nezapája sa do športových činností mimo vyučovania. V príprave na vyučovanie sa vyskytujú nedostatky.

Stupeň dosiahol neuspokojivé výsledky

Žiak si neosvojil vedomosti a zákonitosti požadované učebnými osnovami, nedokáže ich využívať. Nesplňa kritériá pri praktických pohybových zručnostiach s uplatňovaním kľúčových kompetencií. Pri využívaní pohybových zručností potrebuje sústavnú pomoc. Jeho pohybový prejav je na nízkej úrovni.. Stupňom neuspokojivé výsledky sa žiak klasifikuje, ak je v prístupe k pohybovým činnostiam ľahostajný a pri osvojovaní pohybových zručností nedosahuje štandard napriek tomu, že má individuálne predpoklady. Neprejavuje záujem o zlepšenie svojho fyzického stavu a potrebných vedomostí. Je neaktívny, veľmi slabo pripravený na vyučovaciu hodinu. Jeho pohybové zručnosti nedosahujú štandard a neprejavuje záujem o zlepšenie svojej fyzickej zdatnosti.

Použité skratky:

Medzipredmetové vzťahy:

HUV – hudobná výchova, ETV – etická výchova, DOV – dopravná výchova, PRI – prírodoveda, ENV – environmentálna výchova, SJL – slovenský jazyk a literatúra, VYV – výtvarná výchova, VLA – vlastiveda

Prierezové témy:

OSR – osobnostný a sociálny rozvoj, OŽZ – ochrana života a zdravia, ENV – environmentálna výchova, MkV – multikultúrna výchova, DV – dopravná výchova

Predmet: Telesná výchova						
Ročník: prvý		Hodinová dotácia: 2 hodiny týždenne		66 hodín ročne		
Tematický celok	Témy	Časová dotácia	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové vzťahy
Základné lokomócie a nelokomočné pohybové zručnosti	Základné lokomócie. Poradové cvičenia. Elementárne terminológie gymnastických polôh, pohybov a cvičení. Význam základných lokomócií, poradových cvičení. Základné pravidlá súťaží zásady bezpečnosti.	10 h.	Osvojenie si kotúľov, stojok, skokov Vykonávanie prealov, obratov, kotúľov, vykonávanie základných polôh tela a jeho častí	Žiak vie pomenovať základné lokomócie osvojí si základy techniky behov, hodu, skokov, vie vykonávať pohyby okolo osí tela	OSR - poskytnúť teoretické vedomosti, praktické poznatky	HUV, ETV
Manipulačné, pohybové a prípravné športové hry	Základné herné činnosti jednotlivca, Poznatky o správnej manipulácii s herným náčiním, Zásady bezpečnosti a správania	13 h.	Osvojenie si herných činností jednotlivca v rôznych obmenách, pravidlá hier a správnu manipuláciu s náčiním	Vysvetliť prácu s náčiním, osvojiť si manipuláciu s náčiním, dodržiavať zásady fair-play	OŽZ - rozvinúť morálne vlastnosti žiakov	HUV, ETV, DOV
Kreatívne a estetické pohybové činnosti	Základné senzorické, motorické a umelecko-tvorivé schopnosti	13 h.	Osvojenie si prostriedkov rytmiky a tanca, správne držanie tela	Žiak má poznať spojenie slova, hudby a pohybu	OSR - rozvinúť morálne vlastnosti žiakov	HUV
Psychomotorické cvičenia a hry	Základy sebazpoznania, sebaakceptácie	15 h.	Osvojenie si správneho držania tela a časti tela pri pohybovej činnosti	Poznať cvičenia v rôznych obmenách, správne dýchanie	OŽZ - formovať predpoklady na dosiahnutie vyššej telesnej zdatnosti a celkovej odolnosti organizmu	HUV,ETV

Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti	Základ vnímania priestoru. Základy bicyklovania	15 h.	Žiak si osvojí vnímanie času a priestoru a časti bicykla	Priradiť pohybové aktivity v prírode	ENV - posilňovať pocit zodpovednosti vo vzťahu k zdravotného štýlu	PRI
--	---	-------	--	--------------------------------------	--	-----

Predmet: Telesná výchova						
Ročník: druhý		Hodinová dotácia: 2 hodiny týždenne 66 hodín ročne				
Tematický celok	Témy	Časová dotácia	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové vzťahy
Prípravné a poradové cvičenia	Nástup do dvojradu, dvojestupu, pojmy: dvojrad, zástup, končiť!, pozor!, vpravo vbok!, vľavo vbok!, drep!, vztyk!, upažiť!, predpažiť!, vzpažiť!, unožiť!, prinožiť!	7 h.	Ovládanie základných pojmov a terminológie, všestranne rozvíjajúce cvičenia, rozcvičenie organizmu	Vymenovať základné pojmy a prakticky ich požiť	MkV – rozvoj tolerancie, rešpektu o vzťahu k iným OŽZ – poskytnúť teoretické vedomosti, praktické poznatky	SJL
Základy atletiky	Hod z miesta, príprava na skok do diaľky, rozvoj akcelerácie štartového výbehu, beh rôznym smerom a tempom, koordináčne cvičenia so zameraním na atletiku	14 h.	Preukázanie svojich schopností, nadania, snahy o úsilie, meranie času a vzdialenosti, osvojenie základov techniky behu, skoku a hodu	Stanoviť si ciele na zvládnutie kritérií	OŽZ – formovať predpoklady na dosiahnutie vyššej telesnej zdatnosti a celkovej odolnosti organizmu	ENV
Základy gymnastiky	Technika chôdze, priestorová orientácia, elementárne terminológie gymnastických polôh, nácvik	17 h.	Osvojenie si kotúľov, stojok, skokov, vykonávanie prealov, obratov, stoj zo sedu, kľaku a ľahu bez pomoci rúk, zmena tempa a rytmu signálom a pohybom	Vytvoriť správny vzťah k praktickým činnostiam, k správne držaniu tela	OSR – rozvíjať sebareflexiu, zodpovednosť za svoje konanie OŽZ –	VYV, PRI

	základných gymnastických cvičení				rozvinúť morálne vlastnosti žiakov	
Základné činnosti športových a pohybových hier	Základné herné činnosti jednotlivca, poznatky o správnej manipulácii s herným náčiním, zásady bezpečnosti a správania	14 h.	Osvojiť si herné činnosti jednotlivca v rôznych obmenách, pravidlá hier, ich správne prevedenie	Vymenovať presné pravidlá hier, priradiť pohybové aktivity v prírode	ENV – posilňovať pocit zodpovednosti vo vzťahu k zdravému životnému štýlu	HUV, ENV
Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti	Základy vnímania priestoru, základy bicyklovania a správania sa na cestách	14 h.	Osvojiť si základy korčuľovania a pravidiel cestnej premávky	Poznať pravidlá cestnej premávky	OŽZ – poznávanie prostredia prostredníctvom pohybu a pobytu v prírode, rozvinúť morálne vlastnosti žiakov DV – pripraviť žiakov na samostatný pohyb v cestnej premávke	DOV, ENV, PRI VLA

Predmet: Telesná výchova						
Ročník: tretí	Hodinová dotácia: 2 hodiny týždenne 66 hodín ročne					
Tematický celok	Témy	Časová dotácia	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové vzťahy
Prípravné a poradové cvičenia	Základné pojmy, základné povely, pravidlá a zásady bezpečného správania sa v telocvični, správne uchopenie náradia a náčinia	5 h.	Používanie základných povelov a správne reagovanie na ne pohybom	Organizovať nástup žiakov, podať hlásenie učiteľovi na úvod vyučovacej hodiny	MkV – rozvoj tolerancie, rešpektu o vzťahu k iným OŽZ – poskytnúť teoretické vedomosti, praktické poznatky	SJL
Pohybové hry	Základné činnosti s loptou, rýchly beh, hod na kôš, základné pravidlá loptových hier, pohybové hry s využitím náradia a náčinia, základné pojmy: hráč, spoluhráč, kapitán, hracia plocha, druhy hodnotenia, obmeny hry	15 h.	Koordinácia svalového napätia, zlepšovanie úrovne zdatnosti, samostatnosti a vôle	Vysvetliť a v praxi používať pravidlá, vymenovať a v praxi uplatňovať zásady korektného súťaženia v duchu fair-play	OŽZ – formovať predpoklady na dosiahnutie vyššej telesnej zdatnosti a celkovej odolnosti organizmu OSR – rozvoj charakterových vlastností OŽZ – dbať na zvýšenú pozornosť pri kolektívnych hrách	ENV
	Postoje, pohyby paží, kotúl vpred	17 h.	Poskytovanie pomoci	Stanoviť si požiadavky na	OSR – rozvíjať sebareflexiu,	

Športová gymnastika	a vzad, výskok na švédsku debnu, preskok cez kozu, gymnastický odraz z mostu, skoky na trampolíne, stoj na lopatkách		spolužiakom pri základných akrobatických cvičeniach, poznatky o význame gymnastiky, rozvoj obratnosti a rovnováhy	gymnastické cvičenia, spevnenie celého tela, zoskokov z vyšších výšok	zodpovednosť za svoje konanie OŽZ – rozvinúť morálne vlastnosti žiakov	HUV, VYV, PRI, ETV
Základy športových hier	Hracia plocha, čiary postranné, stredové, správna práca s loptou, futbal, basketbal, vybijaná, hádzaná, dribling	11 h.	Základné predstavy o význame športových hier, osvojenie elementárnych herných činností jednotlivca	Vymenovať presné pravidlá hier, organizovať hráčov a hry, počítať skóre	ENV – posilňovať pocit zodpovednosti vo vzťahu k zdravému životnému štýlu	ENV, SPV
Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti	Základy vnímania priestoru, základy bicyklovania a správania sa na cestách, poznať pravidlá cestnej premávky, korčuľovanie, hudobno-pohybové hry	15 h.	Osvojenie si základov korčuľovania a pravidiel cestnej premávky	Vysvetliť si pravidlá hier, vytvoriť podmienky pre realizáciu týchto hier	OŽZ – poznávanie prostredia prostredníctvom pohybu a pobytu v prírode, rozvinúť morálne vlastnosti žiakov DV – pripraviť žiakov na samostatný pohyb v cestnej premávke	DOV, ENV, VLA, PRI

Predmet: Telesná výchova						
Ročník: štvrtý		Hodinová dotácia: 2 hodiny týždenne 66 hodín ročne				
Tematický celok	Témy	Časová dotácia	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové vzťahy
Poradové cvičenia	Základné pojmy, základné povely, pravidlá a zásady bezpečného správania sa v telocvični, správne uchopenie náradia a náčinia	5 h.	Používanie základných povelov a správne reagovanie na ne pohybom	Poznať základné poradové cvičenia a vedieť ich pomenovať	MkV – rozvoj tolerancie, rešpektu OŽZ – poskytnúť teoretické vedomosti, praktické poznatky	SJL
Pohybové hry	Základné činnosti s loptou, rýchly beh, hod na kôš, základné pravidlá loptových hier, pohybové hry s využitím náradia a náčinia, základné pojmy: hráč, spoluhráč, kapitán, hracia plocha, druhy hodnotenia, obmeny hry	16 h.	Koordinácia svalového napätia, zlepšovanie úrovne zdatnosti, samostatnosti a vôle	Vedieť primerane veku správne technicky manipulovať s herným náčiním, poznať a aplikovať v hre dohodnuté pravidlá, byť v hre aktívny a prejavovať k hre pozitívny	OŽZ – formovať predpoklady na dosiahnutie vyššej telesnej zdatnosti a celkovej odolnosti organizmu OSR – rozvoj charakterových vlastností OŽZ – dbať na zvýšenú pozornosť pri kolektívnych hrách	ENV

				postoj		
Športová gymnastika	Postoje, pohyby paží, kotúl' vpred a vzad, výskok na švédsku debnu, preskok cez kozu, gymnastický odraz z mostu, skoky na trampolíne, stoj na lopatkách	14 h.	Poskytovanie pomoci spolužiakom pri základných akrobatických cvičeniach, poznatky o význame gymnastiky, rozvoj obratnosti a rovnováhy	Správne pomenovať základné gymnastické cvičenia, uplatniť gymnastické zručnosti v hrách, súťažiach a iných pohybových činnostiach	OSR – rozvíjať sebareflexiu, zodpovednosť za svoje konanie OŽZ – rozvinúť morálne vlastnosti žiakov	HUV, VYV, PRI, ETV
Športové hry	Hracia plocha, čiary postranné, stredové, správna práca s loptou, futbal, basketbal, vybíjaná, hádzaná, dribling	15 h.	Základné predstavy o význame športových hier, osvojenie elementárnych herných činností jednotlivca	Pomenovať a poznať základné herné činnosti jednotlivca, poznať názvy hier	ENV – posilňovať pocit zodpovednosti vo vzťahu k zdravému životnému štýlu	ENV, SPV

<p>Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti</p>	<p>Základy vnímania priestoru, základy bicyklovania a správania sa na cestách, poznať pravidlá cestnej premávky, korčuľovanie, hudobno-pohybové hry</p>	<p>15 h.</p>	<p>Osvojenie základov korčuľovania a pravidiel cestnej premávky</p>	<p>Uplatniť prvky sezónnych pohybových činností v hrách, súťažiach ap. v škole i vo voľnom čase</p>	<p>OŽZ – poznávanie prostredia prostredníctvom pohybu a pobytu v prírode, rozvinúť morálne vlastnosti žiakov</p> <p>DV – pripraviť žiakov na samostatný pohyb v cestnej premávke</p>	<p>DOV, ENV, PRI, VLA</p>
---	---	--------------	---	---	--	---------------------------

Vzdelávacia oblasť – Umenie a kultúra

Výtvarná výchova

Školský vzdelávací program Šanca pre všetkých ZŠ Jozefa Cígera Hronského, Krátka ul. 2, Šaľa				
Názov predmetu	Výtvarná výchova			
Časový rozsah výučby / ročník	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.
	1 hod./týždeň 33 hod./rok	1 hod./týždeň 33 hod./rok	1 hod./týždeň 33 hod./rok	1 hod./týždeň 33 hod./rok
Stupeň vzdelania	ISCED 1 – primárne vzdelávanie			
Forma štúdia	denná			
Vyučovací jazyk	slovenský			

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Výtvarná výchova je predmet, ktorý prostredníctvom autentických skúseností, získaných výtvarnou činnosťou rozvíja osobnosť žiaka v úplnosti jej cítenia, vnímania, intuície, fantázie i analytického myslenia

Výtvarné aktivity predstavujú širokú škálu činností, ktorú na jednej strane vymedzuje prirodzený detský záujem, duševný, citový rozvoj a rozvoj schopnosti vyjadrovať svoje predstavy a na druhej strane bohatosť vyjadrovacích foriem, ktorú ponúkajú rôzne druhy vizuálnych umení súčasnosti. Predmet výtvarná výchova v sebe zahŕňa okrem tradičných a nových výtvarných disciplín aj ďalšie druhy vizuálnych umení – dizajn v jeho rôznych polohách, fotografiu, architektúru, elektronické médiá a multimédiá.

Výtvarná výchova plynulo nadväzuje na prirodzený záujem dieťaťa o výtvarné vyjadrovanie svojich predstáv, na bohatosť detskej fantázie a obrazotvornosti, zvedavosť a príťažlivosť objavovania nových možností, pretože výtvarné činnosti predstavujú pre väčšinu detí hravú činnosť a priamy prostriedok materializácie vlastných predstáv.

Edukačný proces pozostáva zo zložky vyjadrovacej a interpretačnej, výchovnej a vzdelávacej. Tieto zložky sa vo VV prelínajú, nemožno ich chápať ako izolované. Uplatňujú sa tak, že jedna vyplýva z druhej. Výtvarné činnosti predstavujú zároveň poznávanie umenia a chápanie jeho zmyslu. Otvárajú tak žiakovi možnosti zaradiť sa do kultúrnej tradície na úrovni súčasného myslenia, možnosti jeho aktívneho začlenenia sa do kultúry.

Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom výtvarnej výchovy v 1. - 4. ročníku základnej školy je estetické osvojovanie prírody, sveta vecí a sveta človeka prostredníctvom výtvarných prác a výtvarného umenia.

Detskou hrou, kresbou a modelovaním umožňuje hlbšie nahliadnúť do pocitov, fantázie i želaní každého detského jedinca. Tvorivými výtvarnými činnosťami, ako aj vnímaním a prežívaním umeleckých diel, ktoré sa stávajú organickou súčasťou vnútorného sveta žiakov, ich skúseností, zážitkov a predstáv, sa kultivuje estetická citlivosť, rozvíja sa tvorivá fantázia, harmonizuje a integruje sa osobnosť dieťaťa.

Výtvarnou činnosťou v rôznych technikách sa rozvíjajú tvorivé schopnosti, podnecuje sa potreba žiakov vyjadrovať svoj vlastný postoj k spoločnosti a prírode, tým sa prejavuje detská osobnosť, jej cítenie a chápanie života. Prostredníctvom týchto činností a poznávaním tvorivých postupov získavajú žiaci nielen výtvarné skúsenosti, poznatky a návyky, ale rozvíjajú si výtvarné myslenie a schopnosť hodnotiť umeleckú a mimoumeleckú skutočnosť.

Výtvarná výchova tým prispieva k vytváraniu nových estetických, kultúrnych, spoločenských, ako aj budúcich materiálnych hodnôt a významne prispieva k ochrane a tvorbe životného prostredia.

Cieľom výtvarnej výchovy v prvých dvoch ročníkoch základnej školy je rozvoj detskej predstavivosti, fantázie, úsilie o vyjadrenie detského videnia, ale aj viesť deti v duchu humanitného využitia techniky, rozvíjať vzťah k efektívnej práci (ekonomickosti, zodpovednosti, presnosti, bezpečnosti), riešiť jednoduché technické problémy. Formou hry dať deťom základné poznatky o kresbe, maľbe, prírodných a technických materiáloch. Zároveň vychovať k ochrane a tvorbe životného prostredia. Predmet plní úlohy estetickej a zároveň aj technickej výchovy.

Kognitívne ciele

Poznávať jazyk vizuálnych médií. Používať jazykové prostriedky, základné kompozičné princípy, vybrané techniky a procesy vizuálnych médií. Rozumieť im a tak zvyšovať uvedomelosť reflexie vizuálnej kultúry. Poznávať a vedieť pomenovať pôsobenie (výraz) umeleckých diel, svoj zážitok z nich. Poznať vybrané typické diela vizuálnej kultúry, reprezentujúce žánre a niektoré štýlové obdobia.

Samostatné ciele

Rozvíjať tvorivosť. Umožniť žiakovi rozvíjať a kultivovať vnímanie, predstavivosť a fantáziu, podporovať a podnecovať jeho nápaditosť a tvorivú sebarealizáciu, prekonávanie konvenčných schém a inovovanie naučených myšlienkových a zobrazovacích vzorcov. Prostredníctvom výtvarnej výchovy rozvíjať tvorivosť v jej základných, všeobecne uplatniteľných princípoch. Formovať a rozvíjať gramotnosť (zručnosti) žiaka v oblasti vyjadrovania sa výtvarnými prostriedkami prostredníctvom vybraných médií, nástrojov a techník.

Socioefektívne ciele

Formovať kultúrne postoje. Vychovávať žiaka smerom k vytváraniu si primeraných kultúrnych postojov, názorov a hodnotových kritérií; cez zážitok aktívneho vyjadrovania a vnímania umeleckých diel uvádzať ho do poznávania hodnôt umenia a kultúry – vo vzťahu k tradíciám, ale na úrovni aktuálneho vnímania problematiky vyjadrovania sveta umením. Formovať celistvú osobnosť. Prístupovať k osobnosti žiaka v jej úplnosti – rozvíjať cítenie,

vnímanie, intuíciu, fantáziu, analytické myslenie a poznávanie, a taktiež formovanie a aktívne používanie zručností – to všetko prostredníctvom činnostného a zážitkového vyučovania. Osnovy VV okrem toho podporujú medzipredmetové väzby, interdisciplinárnosť vyučovania, pri zachovaní špecifik spôsobu poznávania sveta prostredníctvom výtvarnej výchovy. Zapájajú citovosť, efektivitu, expresivitu a obrazovú konceptualizáciu, ktoré sú vlastné výtvarnému vyjadrovaniu, do vzťahu aj s inými, prevažne kognitívnymi predmetmi.

Cieľové kompetencie

Žiak ma po absolvovaní primárneho vzdelania mať nasledovne vedomosti, ovládať zručnosti a byť schopný zaujímať postoje:

vedomosti

– vo výtvarnej výchove je väčšina vedomosti získavaná a zároveň overovaná prostredníctvom praktických činnosti žiaka; časť vedomosti o výtvarnom umení a vizuálnej kultúre sa utvára počas motivačnej, expozičnej a diskusnej časti vyučovacej jednotky a je podporená vizuálnymi materiálmi (edukačne DVD, knihy, časopisy);

Absolvent primárneho stupňa vzdelania sa naučil:

- základne vedomosti o farbách, charakteroch tvarov, textúr, základných priestorových vzťahoch,
- vedomosti o vlastnostiach a možnostiach používania výtvarných nástrojov a materiálov (ceruzky, fixky, štetce, nožnice a vodové farby, suché a voskové /olejové pastely, mäkké modelovacie hmoty, podkladové materiály, jednoduchšie úkony vo výtvarných programoch počítača ...),
- základné vedomosti o vybraných artefaktoch predhistorického umenia, umenia starovekých kultúr, antického umenia,
- základné vedomosti o vývoji a hlavných kultúrnych typoch písma,
- základne poznatky o princípoch impresionistickej, surrealistickej a akčnej maľby, paketáže, land-artu a niektorých formách body-artu vyplývajúce z výtvarnej skúsenosti – znalosť vybraných charakteristických diel týchto smerov,
- znalosť základných maliarskych a sochárskych žánrov: krajinomalby, zátišia, portrétu, sochy, reliéfu,
- prvé vedomosti o vzniku filmu – o pohybe obrazu, akcii, filmovej postave,
- prvé vedomosti o architektonickom priestore a tvare,
- vedomosti o krajine svojho okolia, obci, regiónu a ich vizuálnych a estetických kvalitách (typy, tvary, kolorit, usporiadanie, prírodniny, prírodné a kultúrne reálie, remeselné tradície).

zručnosti a spôsobilosti

– formálne zručnosti

vyjadrovacie zručnosti, ktoré predstavujú základy znalosti vyjadrovacích prostriedkov (jazyka) vizuálnych umení (gramotnosť v oblasti vizuálnej kultúry);

Žiak dokáže:

- tvoriť spontánne i cielene vedené stopy (faktúry) – cieľavedome významové usmernenie gesta a akcie, za účelom výrazu (nezobrazujúceho, primárneho výrazu samotnej stopy alebo výrazu stopou zobrazeného motívu), realizovať rôzne typy stôp (rôzne druhy línií, škvŕn, odtlačkov, bodov, textúr) na ploche i v modelovacej hmote v závislosti od rôznych nástrojov,

rôznych spôsobov ich použitia (prítlak, rýchlosť a smer pohybu, gesto, hravá aktivita a pod.) a rôznych materiálov (tekutá farba, mäkký a tvrdý kresliaci materiál, rôzne druhy podkladu, rôzne modelovacie hmoty a pod.),

- vyjadriť plošný a priestorový tvar a obrys podľa fantázie, predstavy, i (voľne) podľa videnej skutočnosti – s nárokmi na približnú proporcionalitu, obsažnosť prvkov (detailov) a prevažne spontánny výraz; dokázať operovať s tvarmi (doplňať neúplné tvary, zmnožovať tvary kreslením voľnou rukou, kopírovaním, vytiahnutím podľa šablóny, hravo manipulovať s rozmnoženinou, priradovať príbuzné tvary, transformovať predmetný tvar na iný predmetný tvar, písmo na predmetný tvar, geometricky a organicky tvar, skladať tvar z rozmanitých prvkov, konštruovať novotvar, narábať s pozitívom a negatívom tvaru – figúra a pozadie,
- vyjadriť lokálny farebný ton zobrazeného tvaru, predmetu vo vzťahu k videnej skutočnosti aj podľa predstavy a fantázie, zosvetliť a stmaviť farebne tony miešaním farebných hmôt, vytvárať farebne postupnosti, používať základné farebne kontrasty (kontrast svetlých a tmavých, doplnkových, teplých a studených farieb), materiálové kontrasty (tvrdý, mäkký materiál), kontrasty textúry povrchov (drsňá, hladká, vzorovaná ...),
- komponovať – vedome umiestňovať tvar (motív) v rôznych častiach plochy formátu,
- vyjadriť rytmus a pohyb prostriedkami kresby, maľby, grafiky, priestorového vytvárania (objekt, model),
- vyjadriť základnú vizuálnu symetriu a asymetriu,
- zvládnuť základné operácie s mierkou / veľkosťou zobrazených tvarov (vzťah väčšie – menšie, vedľa seba – za /pred sebou); vyjadriť priestor prostredníctvom mieryk zobrazených prvkov,
- pokúšať sa o štylizáciu (vlastne poňatie zobrazenia motívu).

technické zručnosti

Žiak dokáže:

- zvládnuť základné motorické úkony (narábanie) s rôznymi nástrojmi (ceruza, štetec, pero, fixky, uhlík, drievko, rydlo, nožnice, šablóna, špachtľa, valček a pod.),
- vytvárať stopy alebo tvary priamym telesným dotykcom (rukou, prstami),
- kresliť prostredníctvom linky a jednoduchého šrafovania,
- zvládnuť technické základy usporiadania a miešania farieb na palete i na obraze; vyfarbovať tvar, plochu viacerými spôsobmi prostredníctvom štetcového rukopisu (napr. šrafúra, roztieranie, zapúšťanie,)
- zvládnuť jednoduché konštrukčno-technické úkony s materiálmi (krčenie, zohýbanie, trhanie, strihanie, skladanie, vrstvenie a pod.), spájanie materiálov v koláži a v asambláži (vkládanie, lepenie, spínanie, viazanie, drôtovanie a pod.),
- zvládnuť jednoduché techniky otláčania (frotáž, monotypia, papierorez, sadrorez, linorez a pod.),
- zvládnuť základy modelovania predmetných tvarov, otláčania do modelovacej hmoty a jednoduchého odlievania reliéfu do sadry,
- zvládnuť techniku skladania a spájania priestorových tvarov (architektúr) z modulov (skladačka, stavebnica) a improvizovaných materiálov,
- zvládnuť základné operácie na počítači: typograficko-textové, s kresliacimi a maliarskymi nástrojmi (ceruza, guma, štetec, pečiatka, označenie výberu, základné filtre

mentálne spôsobilosti

– rozvoj schopnosti a získavanie zručnosti v oblasti vnímania skutočnosti a prežívania zážitku,

vyjadrovania fantázie, predstáv a nápadov (vlastných koncepcií), rozumového posudzovania, konvergentného a divergentného myslenia;

Žiak dokáže:

- primerane veku pomenovávať postupy a výsledky vlastnej výtvarnej činnosti – motorické akcie, gestá a procesy (trhanie, krčenie, skladanie, strihanie, rezanie, lepenie, spínanie, drôtovanie, viazanie, vkladanie, balenie ... rôzne druhy kreslenia čiary, maľovania plochy, modelovania tvaru, jednoduchej grafickej tlače ...); schopnosť opísať jednoduché technické postupy a znalosť ich výsledného výrazu,
- primerane veku voliť motívy na vyjadrenie zadaných (zvolených) námetov,
- interpretovať psychickú charakteristiku výrazu zobrazeného motívu (smutný, veselý, nahnevaný, sklamaný, dráždivý, ľahostajný a pod.),
- vedome používať významové kontrasty motívov (napr. interpretácia zlého a dobrého tvaru, figurácie a pod.),
- kategorizovať predmety podľa základných znakov (veľkosť, farebnosť, účel, tvarová podobnosť, príslušnosť k významovej množine a pod.),
- priradovať, z množovať, preskupovať, spájať a rozpájať prvky na základe zvolených kritérií
- cieľavedome umiestňovať zobrazované prvky vo formáte za účelom vyjadrenia príbehu (myšlienky), radenie vo vývojovom rade (pohyb, komiks, ilustrácia, filmová kresba),
- analyticky-synteticky posudzovať rozdielnosti a príbuznosti farieb (tónov a odtieňov), tvarov, materiálov, mierky,
- vedome hľadať a pokúšať sa charakterizovať synestetické vzťahy (farba a tvar voči tónom hudby, chutiam, vôňam a pachom),
- hľadať tvarové a funkčne analógie medzi živými organizmami a architektúrou, dizajnom

postoje

– hlavnou kompetenciou v oblasti postojov je apriori tvorivý prístup – žiak je vedený k tomu, aby pri každej edukačnej téme volil iniciatívne svoje vlastne, teda autentické riešenie, a postupne formuloval svoj estetický (vkus) i hodnotiaci názor. Formovanie takéhoto prístupu je dôležitým momentom edukácie, ktorý vyvažuje prevažne propozičné a konvergentné myslenie formované väčšou časťou kurikula;

U žiaka sa sformovali tieto postoje:

- otvorenosť voči experimentovaniu s farbou, hmotou, tvarom, technikou, postupom, motívom a témou,
- otvorenosť voči hľadaniu analógií (tvarových, materiálových, výrazových),
- v nižších ročníkoch spontánne výtvarne riešenia,
- náklonnosť k uvedenému hľadaniu vlastných riešení, odklon od vyjadrovacích schém – inovovanie grafických stereotypov na základe podnetov fantázie a (primerane veku) vlastného názoru (myslenia),
- tolerancia voči rôznym typom vyjadrovania, vkusu iných ľudí,
- aktívny prístup ku svojmu prostrediu, citlivá reflexia jeho hodnôt – jeho poznávanie a pretváranie

Výchovné a vzdelávacie stratégie

Sociálne kompetencie

Umožňujú všetkým žiakom sa adekvátne uplatniť podľa svojich individuálnych schopností. Priebežne žiakov hodnotíme a pozitívne motivujeme. Prezентujeme výsledky prác žiakov. Vytvárame útulné, podnetné a priateľské prostredie. Žiaci vedia tvorivo pracovať v skupine. Učiteľ vedie žiakov ku kolegiálnej pomoci.

Komunikatívne kompetencie

Vytvárajú podmienky a podporujú žiakov v účasti na súťažiach, besedách a prednáškach. Podpora medzipredmetových vzťahov. Učiteľ vedie žiakov k vlastnej tvorivosti a nápadom, žiaci sa zapájajú do diskusie, rešpektujú názor iných. Učiteľ vedie žiakov k obohacovaniu slovnéj zásoby o odborné termíny z výtvarnej oblasti.

Kompetencia riešiť problém y

Učí žiakov rozpoznať a pomenovať problém a následne ho riešiť. Učiteľ vedie žiakov k tvorivému prístupu pri riešení výtvarných úloh. Žiaci samostatne kombinujú vizuálne obrazové elementy k dosiahnutiu obrazového vyjadrenia. Žiaci premýšľajú o rôznorodosti interpretácie toho istého obrazového vyjadrenia a zaujímajú k nej postoj.

Stratégie vyučovania (metódy a formy práce)

Pri výtvarno-estetickom rozvoji žiakov sa predovšetkým opierame o nové vzťahy medzi estetickým prežívaním umenia a mimoumelečkej skutočnosti (prírody, predmetov, života) a aktívnou tvorivou prácou žiakov, pre ktorú sa táto skutočnosť ako námet alebo motív stáva východiskom činnosti. Preto aj výber vhodných slovných a praktických metód práce vychádza z prirodzeného komplexného detského videnia, chápania, hodnotenia výtvarného vyjadrovania sveta, v ktorom sa úzko spájajú praktické, poznávacie a estetické stránky. Tieto metódy smerujú najmä k podchyteniu záujmu žiakov a hravou formou rozvíjajú tvorivosť na základe rešpektovania ich individuálnych schopností. Spontánny detský prejav, prameniacci z citových zážitkov detí, sa stáva východiskom k práci predovšetkým v začiatočných ročníkoch. Záujem žiakov o výtvarné umenie a elementárne estetické postoje prebúdzame predovšetkým knižnou ilustráciou v koordinácii s čítaním. Vychádzame hlavne z prezerania ilustrácií detských kníh a čítaniek, časopisov. Na bezprostredný zážitok potom nadväzuje zámerný aktívny postoj k dielu ako k umelečkej skutočnosti.

Systém výchovy k tvorbe a ochrane životného prostredia preniká obsahom všetkých ročníkov. Vychádza z hravých činností pri priestorovom riešení a práce s rozličným výtvarným materiálom, ktorá úzko súvisí s úžitkovým umením. Učiteľ využíva názorné pomôcky, esteticko-výchovné vychádzky, televíziu a pod. Osobitne sa stará o talentovaných žiakov individuálnym prístupom pri vyučovaní, prípadne ich zapojí do výtvarného krúžku alebo odporučí do ZUŠ.

Najdôležitejším snažením technickej zložky by mal byť ústup od reprodukčnej činnosti. Viac sa zameriavať na rozvoj tvorivosti žiakov prostredníctvom riešenia problémových úloh. V organizovaní vyučovacieho procesu viac využívať tímovú prácu pred frontálnou prácou žiakov.

Edukačné témy zoradené do metodických radov

(číslovanie edukačných tém zodpovedá ich zaradeniu v metodických radoch v metodickéj prílohe osnov, ktoré zohľadňuje aj edukačne témy odporúčané do školského vzdelávacieho programu):

1. ročník

1. základné prvky výtvarného vyjadrovania

- škvrna a tvar /vyhľadávanie a dopĺňanie
- obrys /pozorovanie a výtvarné vyjadrenie obrysov rôznych tvaroch
- farba /lokálny tón, zoznámenie sa s farbami a farebnou hmotou

2. kompozičné princípy a možnosti kompozície

- plocha a tvar /vyhľadávanie zvoleného tvaru v neartikulovanej textúre
- vytváranie kompozície /z tvarov písmen
- uvedomenie si formátu
- mierka: zmenšovanie a zväčšovanie predmetných tvarov

3. podnety výtvarného umenia - médiá, štýly, procesy, techniky, témy

- akčná maľba /gesto, škvrna

4. výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia

- inšpirácia pravekým umením /témami, procesmi, technikami a materiálmi /alt.: inšpirácia umením prírodných národov

5. podnety fotografie, filmu

- pohyblivý obraz /akcia a atrakcia

7. podnety architektúry, dizajnu

- dizajn a ľudské telo /telo a jeho doplnky, maska

9. podnety tradičných remesiel

10. elektronické médiá

11. porovnávacie, kombinačné a súhrnné cvičenia

- poznávanie a porovnávanie rôznych médií

12. podnety hudby

- výtvarné stvárnenie nálady a rytmu hudobnej skladby

13. synestetické podnety, synestetické podnety vo vzťahu navzájom a k motívu

14. tradícia a identita - kultúrna krajina

- výtvarná reakcia na prostredie školy

16. škola v galérii /galéria v škole

17. výtvarné hry

2. ročník

1. základné prvky výtvarného vyjadrovania

- línia /hravé pokusy s rôznymi typmi liniek, ich vzťahmi a charakterom
- farba, výraz farby

2. kompozičné princípy a možnosti kompozície

- rytmus a pohyb /arytmia a nehybnosť
- symetria a asymetria /tvarov, farieb, plôch (objektov)

3. podnety výtvarného umenia / médiá, štýly, procesy, techniky, témy

- land art /výtvarné hry v krajine
- surrealizmus /fantastický portrét/použitie Surrealistickej metódy

4. výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia

- inšpirácia archaickými písmami /hieroglyfy, piktogramy, transformácie zobrazujúceho znaku na symbol, tajná abeceda..

5. podnety fotografie, podnety filmu a videa

- koláž /montáž z fotografií

- filmová postava, filmový kostým, filmové herectvo
6. podnety architektúry
- architektúra ako skladačka /stavebnica, stavba, konštrukcia; zodpovednosť a hra

7. podnety dizajnu

8. podnety tradičných remesiel

9. elektronické médiá

- hry s písmom a s textom na počítači

10. porovnávacie, kombinačné a súhrnné cvičenia

- triedenie /zobrazenie predmetov podľa kategórií /porovnávanie
- miešanie (hybridácia) tvarov /zvierat a vecí

12. podnety hudby

13. synestetické podnety

- hmat vo vzťahu k priestoru a plasticite

14. podnety rôznych oblastí poznávania sveta

15. podnety prírodovedy : časti tela

15. tradícia a identita /kultúrna krajina

16. škola v galérii /galéria v škole

17. výtvarné hry

3. ročník

1. základné prvky výtvarného vyjadrovania

- plošné geometrické tvary /figúra, vecne zobrazenie, zobrazenie z geometrických tvarov
- priestorové geometrické tvary /3D objekt z geometrických tvarov
- farba /zosvetlenie a stmavenie, svetlostná škála jednotlivých farieb, /tóny sivej farby

2. kompozičné princípy a možnosti kompozície

- tvar /komponovanie novotvaru na základe prienikov rôznych obrysov /kumulácie tvarov
- mierka /zoskupovanie predmetných tvarov v rôznych variáciách

3. podnety výtvarného umenia / médiá, štýly, procesy, techniky, témy

- paketáž /tvar ako obal
- materiálový reliéf /otlačanie do hlíny, odlievanie do sadry

4. výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia

- inšpirácia gréckym umením /témami, procesmi, technikami a materiálmi

5. podnety fotografie

- dopĺňanie častí fotografie /kresbou, maľbou, reliéfom, kolážou

6. podnety filmu a videa

- priestor filmu, rám, filmová scénoграфия

7. podnety architektúry

- výraz architektúry /architektonicky vyraz a prostredie / mimikry, historické a pamiatkové prostredie

8. podnety dizajnu

- grafický dizajn /symbol a znak

9. podnety tradičných remesiel

- bábkarstvo /tvorba bábok

10. elektronické médiá

- kreslenie prostredníctvom počítača

11. porovnávacie, kombinačné a súhrnné cvičenia

12. podnety hudby

13. synestetické podnety
14. podnety rôznych oblastí poznávania sveta
  - podnety prírodovedy: zmeny látok a ich výtvarné využitie
15. tradícia a identita /kultúrna krajina
16. škola v galérii /galéria v škole
  - atribúty ikonografie / čo znamená moje meno
17. výtvarné hry

4. ročník

1. výtvarný jazyk /základné prvky výtvarného vyjadrovania
  - Bod hravé činnosti s bodmi
  - šrafúra, tieň/budovanie tvaru a priestoru linkou, šrafovaním a tieňovaním, textúrami /predmetná kresba
  - farba /farebne kontrasty: teplá – studená, tmavá – svetlá, doplnkové farby
2. výtvarný jazyk /kompozičné princípy a možnosti kompozície
  - výstavba proporcií a tvarov v plošnom vyjadrení / základy proporčnosti v kresbe
  - výstavba proporcií a tvarov v priestorovom vyjadrení /základy proporčnosti v modelovaní
3. podnety výtvarného umenia / média, štýly, procesy, techniky, témy
  - impresionizmus, /krajinomal'ba /krajina ako žáner /variácie krajiny v rôznych atmosférach
4. výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia
  - Inšpirácia umením d'alekého východu (Čína, Japonsko), /papierový objekt, kaligrafia
5. podnety fotografie
6. podnety filmu a videa
  - 4.13. filmový trik, kulisa
7. podnety architektúry
  - 4.14. antro-po-(zoo-, fyto-) morfná architektúra
8. podnety dizajnu
  - 4.15. dizajn inšpirovaný organickými tvarmi a telesnými funkciami
  - 4.16. dizajn inšpirovaný slovom (názvom)
9. podnety tradičných remesiel
10. elektronické médiá
  - maľovanie prostredníctvom počítača
11. porovnávacie, kombinačné a súhrnné cvičenia
  - syntéza rôznych typov obrazu a zámena prvkov kompozície (krajiny a zátišia, prípadne portréty)
  - 4.20. možnosti zobrazovania motívu / odklon od schém
12. podnety hudby
  - 4.21. hudba ako obraz tónov, farebne tony, farebne stupnice
13. synestetické podnety
14. podnety rôznych oblastí poznávania sveta
  - podnety vlastivedy: mapa ako výtvarný prejav
15. tradícia a identita /kultúrna krajina
  - 4.24. výtvarná reakcia na pamiatku (monument) obce
16. škola v galérii /galéria v škole
17. výtvarné hry

Učebné zdroje

Využívanie názorných pomôcok, esteticko-výchovné vychádzky, ilustrácie, návšteva múzeí a výstav výtvarných prác, encyklopédie.

Učebnice:

Výtvarná výchova pre 1. ročník

Autori: L. Čarný, R. Pondelíková, D. Čarná, J. Bláha

Výtvarná výchova pre 2. Ročník

Autori: L. Čarný, K. Ferliková, D. Čarná, N. Lacko, Ľ. Zabadal

Výtvarná výchova pre 3. Ročník

Autori: L. Čarný, K. Ferliková, R. Pondelíková, D. Čarná, N. Lacko

Metódy a prostriedky hodnotenia

Dôležitou súčasťou vyučovania výtvarnej výchovy je hodnotenie výtvarných prác žiakov ako výsledkov výchovno-vzdelávacieho procesu. Hodnotenie uskutočňujeme už pri individuálnom vedení žiakov počas samostatnej práce a kolektívne na konci hodiny. Používame slovné hodnotenie.

(1) Prospech z jednotlivých vyučovacích predmetov sa na vysvedčení pre prvý ročník až štvrtý ročník základnej školy hodnotí slovne stupňami:

- a) dosiahol veľmi dobré výsledky,
- b) dosiahol dobré výsledky,
- c) dosiahol uspokojivé výsledky,
- d) dosiahol neuspokojivé výsledky.

Stupňom veľmi dobré výsledky sa žiak hodnotí, ak je iniciatívny a tvorivý vo výtvarnom vyjadrovaní, uplatňuje vlastné nápady, je otvorený voči novým podnetom a experimentovaniu; dokáže vyjadriť veku primerané postoje (vkus, názor, spolupráca, individualita) v oblasti vizuálnej kultúry; ovláda zručnosti (technické, nástrojové, materiálové) podľa požiadaviek ročníkových kompetencií na vynikajúcej úrovni; preukazuje veku primerané mentálne spôsobilosti – na úrovni vnímania, prežívania, fantázie a predstavivosti, vytvárania vlastných koncepcií; dokáže veku primerane pomenúvať a interpretovať svoje zážitky, činnosti a ich výsledky; preukazuje vedomosti z oblasti vizuálnej kultúry primerané edukačným úlohám (v nižších ročníkoch najmä vedomosti o materiáloch, nástrojoch, základných technikách a druhoch vizuálnych umení; v sekundárnom vzdelávaní o štýloch, ťažiskových obdobiach, nosných umelcoch a médiách); dokáže rešpektovať vlastný tvorivý výsledok a je tolerantný voči tvorivým prejavom, názorom a vkusu iných; žiak zrealizoval artefakt primerane svojmu veku a schopnostiam.

Stupňom dobré výsledky sa žiak hodnotí, ak je menej samostatný, iniciatívny a tvorivý. Realizuje edukačné úlohy priemerne, chýba mu iniciatívnosť, tvorivosť, tolerancia, nerozširuje svoju flexibilitu, neosvojuje si nové vyjadrovacie prostriedky, podlieha predsudkom a stereotypom.

Stupňom uspokojivé výsledky sa žiak hodnotí , ak realizuje edukačné úlohy na nízkej úrovni, bez vlastného vkladu, s ťažkosťami aplikuje získané zručnosti a poznatky v nových oblastiach.

Stupňom neuspokojivé výsledky sa žiak hodnotí, ak nespĺňa kritériá, nemá záujem o výtvarné aktivity.

Použité skratky:

Medzipredmetové vzťahy:

SJL – slovenský jazyk a literatúra, PRI – prírodoveda, HUV – hudobná výchova, ETV – etická výchova, ENV – environmentálna výchova, MAT – matematika, SPV – spoločenská výchova

Prierezové témy:

OSR – osobnostný a sociálny rozvoj, TPPZ – tvorba projektu a prezentačné zručnosti, ENV – environmentálna výchova, OŽZ – ochrana života a zdravia, MkV – multikultúrna výchova

Predmet: Výtvarná výchova						
Ročník: prvý				Hodinová dotácia: 5h 1 hodina týždenne / 33 hodín ročne		
Tematický celok	Témy	Časová dotácia	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové vzťahy
Výtvarné a technické osvojovanie skutočnosti	Tematické práce	14 h.	Rozvíjanie predstavivosti a tvorivej fantázie zo života detí v rozprávkach a riekankach	Voľné zobrazovať zaujímavé predmetov	OSR- predstavivosť a tvorivá fantázia	SJL,
	Výtvarné osvojovanie prírody		Rozoznávajúce vlastnosti prírodných materiálov Porovnávanie ich veľkosti, farby a povrchu	Pracovať s materiálom /strihať, trhať, skladať/	ENV- rozlišovať štruktúry/dreva kôry listov/	PRI
	Výtvarné a technické osvojovanie predmetu		Výtvarné vnímanie a pozorovanie predmetov z okolia detí	Voľne zobrazovať zaujímavé predmety podľa predstavy na základe vnímania a pozorovania	ENV- klasifikovať predmety v okolí	PRI, HUV
Experimentovanie a práca s výtvarnými prostriedkami, základy konštruovania	Farba, tvar škvŕny	14 h.	Prebúdzanie a rozvíjanie zmyslu pre rytmus	Rytmicky zoradovať prírodné prvky	MKV - výchova vkusu	ETV
	Dekoratívne práce		Rytmické zoradovanie pri práci s papierom	Pásové a priestorové vystrihovačky	OSR - rozvoj detskej fantázie	
	Modelovanie a organizácia priestoru		Porovnávanie pevnosti, súdržnosti a ohybnosti modelovacích materiálov	Valkať, stláčať, priberať, uberať objem	OSR - oboznámenie sa s materiálom	
	Základy konštruovania		Pochopenie princípov konštrukcie	Konštruovať rôzne modely	MkV - výchova vkusu pri vytváraní rôznych modelov	
Výtvarné umenie a životné prostredie	Vychádzky	5 h.	Aktívne osvojovanie umeleckej ilustrácie pri čítaní	Emocionálne vnímať a rozprávať o obrázku	MkV - oboznámenie sa s výtvarným umením	ENV

Predmet: Výtvarná výchova						
Ročník: druhý		Hodinová dotácia: 1 h týždenne 33 hodín ročne				
Tematický celok	Témy	Časová dotácia	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzi-predmetové vzťahy
Výtvarné a technické osvojovanie skutočnosti	Tematické práce	14 h.	Výtvarno-estetické vnímanie a pozorovanie prírodných foriem	Klasifikovať prírodné materiály	ENV-klasifikovať predmety v okolí	PRI
	Výtvarné osvojovanie prírody		Skúmanie ďalších vlastností prírodných a syntetických materiálov, ich porovnávanie, kombinovanie	Usporiadať rôzne prírodné materiály	ENV-vnímanie prírody a prírodného dedičstva	PRI
	Výtvarné a technické osvojovanie predmetov		Výtvarné vyjadrenie tvarovo a farebne výrazných predmetov	Zobrazovať predmety využitím výrazných farieb	ENV-vnímanie estetických hodnôt prostredia	MAT
Experimentovanie a práca s výtvarnými prostriedkami, základy konštruovania	Farba a kontrast	12 h.	Ladenie svetlých a tmavých farieb	Identifikovať farebné kontrasty	DV-pozorovanie svojho okolia a jeho rozmanitosť	SPV
	Dekoratívne práce		Vyjadrovanie kontrastu tmavých a svetlých plôch	Zoradovať farebné plochy vo vlastnej kompozícii	OSR-sebapoznávanie	SPV
	Základy konštruovania		Poznávanie základných konštrukčných prvkov	Pospájať rôzne konštrukčné prvky	OSR-predstavivosť a tvorivá fantázia	MAT
	Modelovanie a organizácia priestoru		Vytváranie vlastnej konštrukcie	Vytvoriť model	TPPZ-prezentovanie svojej práce	MAT, SPV
Výtvarné umenie a životné prostredie	Zapúšťanie farieb, koláž	7 h.	Rozvíjanie zmyslu pre krásu prírody a úpravu prostredia	Vytvoriť obrázok prírody	OŽZ –vzťah k problematike ochrany svojho zdravia a života	PRI

Predmet: Výtvarná výchova						
Ročník: tretí				Hodinová dotácia: 1 hodina týždenne 33 hodín ročne		
Tematický celok	Témy	Časová dotácia	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzi-predmetové vzťahy
Výtvarné osvojovanie skutočnosti	Funkcia ilustrácie v literárnom diele, poznávanie druhov výtvarného umenia	5 h.	Farebná predstavivosť, farebná rozprávka, rozhovor žiakov o ilustrácii	Subjektívne vyjadriť farebný výraz	OSR – oboznámenie sa s výtvarnými umelcami	SJL
Experimentovanie a práca s výtvarnými prostriedkami	Maľba obrazu prostredníctvom škvŕn, doplnenie škvŕny na čitateľný tvar	15 h.	Vychádzanie z neurčitosti a náhody ako stopy aktivity, gesta a interpretácie žiaka	Rozvíjať psychomotorickú artikuláciu neartikulovaného tvaru	ENV – úprava a čistota pracovného prostredia	ETV, PRI
Výtvarné umenie a životné prostredie	Vhodné detské oblečenie, bytové doplnky	7 h.	Využívanie primeraných hodnôt zo životného prostredia	Rozvíjať estetický vzťah k prírode, k úprave a ochrane životného prostredia	OSR – výchova vkusu žiaka	ETV
Modelovanie a organizácia priestoru	Pevnosť, súdržnosť a ohybnosť modelovacích materiálov	6 h.	Prechod od plochy do priestoru	Rozvíjať tvorivosť a sebvýjadrenie	TPPZ – zručnosť práci rúk, tvorivosti, nápaditosti	ETV, PRI, MAT

Predmet: Výtvarná výchova						
Ročník: štvrtý		Hodinová dotácia: 1 hodina týždenne 33 hodín ročne				
Tematický celok	Témy	Časová dotácia	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzi-predmetové vzťahy
Výtvarný jazyk, základné prvky výtvarného vyjadrovania	Hravé činnosti s bodmi, šrafúra, tieň, farba-farebné kontrasty	6 h.	Farebná predstavivosť, základné vedomosti o farbách, tvaroch a priestorových tvaroch	Subjektívne zvládnuť základné motorické úkony	OSR – poznanie vizuálnej kultúry	MAT
Výtvarný jazyk- kompozičné princípy a možnosti kompozície	Výstavba proporcií a tvarov v plošnom a priestorovom vyjadrení modelovanie	12 h.	Vychádzanie z neurčitosti a náhody ako stopy aktivity, gesta a interpretácie žiaka	Zvládnuť základné motorické úkony	ENV – úprava a čistota pracovného prostredia	SJL, PRI
Podnety výtvarného umenia, výtvarné činnosti inšpirované dejinami	Krajinomalba, variácie krajiny v rôznych atmosférach, umenie ďalekého východu	10 h.	Znalosť základných maliarskych a sochárskych žánrov	Rozvíjať estetický vzťah k výtvarným dejinám	OSR – výchova vkusu žiaka	ETV
Podnety fotografie	Doplňanie častí fotografie kresbou, maľbou, kolážou	5 h.	Prechod od plochy do priestoru	Rozvíjať tvorivosť a sebvýjadrenie	TPPZ – zručnosť práci rúk, tvorivosti, nápaditosti	ETV, PRI, MAT

Vzdelávacia oblasť – Umenie a kultúra
Hudobná výchova

Školský vzdelávací program Šanca pre všetkých ZŠ Jozefa Cígera Hronského, Krátka ul. 2, Šaľa				
Názov predmetu	Hudobná výchova			
Časový rozsah výučby / ročník	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.
	1 hod./týždeň 33 hod./rok	1 hod./týždeň 33 hod./rok	1 hod./týždeň 33 hod./rok	1 hod./týždeň 33 hod./rok
Stupeň vzdelania	ISCED 1-primárne vzdelávanie			
Forma štúdia	Denná			
Vyučovací jazyk	Slovenský			

1. Charakteristika predmetu

Hudobná výchova v ZŠ je predmetom činnostným a zážitkovým, kde na báze hudobných hrových činností sa žiaci učia orientovať vo svete hudby, prebúda sa v nich záujem o hlbšie vzdelanie z oblasti hudby a umenia.

Prirodzene a plynule sa nadväzuje na posilňovanie vrodenných a prirodzených predpokladov detí a ich sklonov k hravosti a spontánnosti. Hudba má byť pre žiakov súčasne hrou a zdrojom objaviteľských prístupov k hudobnému poznávaniu, so zámerom všestranne zapojiť žiakov do hudobno-výchovného procesu.

Hudobná činnosť je rozšírená o hudobno-dramatické činnosti, ktoré majú integrujúci charakter, spájajú v sebe hudobné činnosti, ako aj skúsenosti, zručnosti a vedomosti z literárnej, dramatickej, etickej, výtvarnej a telesnej výchovy na báze zážitkového učenia.

Hudobné činnosti učiteľ usmerňuje tak, aby prinášali radosť, aby sa každý žiak prejavil v jemu blízkych hudobných prejavoch tak, aby sa zvyšovalo jeho sebavedomie a sebaúcta. Prostredníctvom individuálneho prístupu zapájame do jednotlivých činností všetky skupiny žiakov bez strachu z osobného zlyhania.

2. Obsah a ciele vyučovacieho predmetu

Hudobná výchova si kladie za cieľ osvojiť si hudobný materinský jazyk prostredníctvom poznania a interpretácie slovenských ľudových piesní. Získať základy národnej identity a vlastenectva poznaním slovenského zvykoslovia, vlasteneckých piesní, umeleckého spracovania ľudových piesní hudobnými skladateľmi, minulej a súčasnej podoby ľudových piesní. Postupné poznávanie umeleckých artefaktov, ich chápanie ako prirodzenú súčasť svojho života.

Cieľom hudobnej výchovy v prvom ročníku ZŠ je nadviazať na hrové činnosti predprimárneho vzdelávania, pokračovať v nich a postupne využívať hudobné experimentovanie ako príležitosť na uplatňovanie poznávania zákonitostí hudby.

Prostredníctvom

- poznania a precítenej interpretácie slovenských ľudových piesní, pochopením úlohy ľudovej piesne v živote človeka, poznania a interpretácie detských riekaniak, ľudových piesní a počúvaním ich úprav pre detský zbor a klavír postupne si osvojiť hudobný materinský jazyk a takto prispieť k formovaniu kultúrnych kompetencií žiakov,

- poznania slovenského zvykoslovia, umeleckého spracovania ľudových piesní hudobnými skladateľmi, minulej a súčasnej podoby ľudových piesní získať základy národnej identity a vlastenectva,
- postupného poznávania umeleckých artefaktov ich chápať ako prirodzenú súčasť svojho života.

Aj v druhom ročníku primárneho vzdelávania majú prevahu hudobné prejavy: vokálno-intonačné, hudobno-pohybové, inštrumentálne (interpretačné a tvorivé), podporené perцепčnými a hudobno-dramatickými činnosťami. Hudobné činnosti učiteľ usmerňuje tak, aby prinášali radosť, aby sa každý žiak prejavil v jemu blízkych hudobných prejavoch tak, aby sa zvyšovalo jeho sebavedomie a sebaúcta. Prostredníctvom individuálneho prístupu pri vedení hudobno-výchovného procesu by sa mali zapájať do jednotlivých hudobných činností všetky skupiny žiakov.

V primárnom vzdelávaní dodržiavame postup: od hudobných zážitkov k vedomostiam a cez ne k transferu pri aktívnom vnímaní a obsahovom sprístupňovaní umeleckých diel.

Cieľom hudobnej výchovy v druhom ročníku ZŠ je nadviazať na zručnosti, vedomosti získané v prvom ročníku, pokračovať v nich a naďalej využívať hudobné experimentovanie ako príležitosť na uplatňovanie poznávania zákonitostí hudby. Naďalej pokračovať v budovaní kompetencií.

Prostredníctvom:

- poznania a precítenej interpretácie slovenských ľudových piesní, pochopením úlohy ľudovej piesne v živote človeka, poznania a interpretácie detských riekaniak, ľudových piesní a počúvaním ich úprav pre detský zbor a klavír postupne si naďalej osvojovať hudobný materinský jazyk, vštepovať žiakom elementárne základy hudobných vedomostí,

- poznania slovenského zvykoslovia, vlasteneckých piesní, umeleckého spracovania ľudových piesní hudobnými skladateľmi, minulej a súčasnej podoby ľudových piesní získať základy národnej identity a vlastenectva a takto prispieť k formovaniu kultúrnych kompetencií žiakov,

- hier s hudbou a jej prvkami, ktorá nadobúda črty tvorivej práce a vedomej zameranosti na jednotlivé hudobné javy, prehlbovať počiatkový spontánny záujem o hudbu,

- postupného poznávania umeleckých artefaktov ich chápať ako prirodzenú súčasť svojho života.

Rozmanité aktivizujúce hudobné činnosti a v rámci nich spev ako najprirodzenejší hudobný prejav detí mladšieho školského veku sú relevantnými prostriedkami na rozvíjanie kľúčových spôsobilostí vymedzených v prvej časti učebných osnov hudobnej výchovy na primárnom stupni vzdelávania. Centrálné postavenie v hudobných činnostiach majú vokálno-intonačné a sluchové činnosti, ktoré sa realizujú:

- v esteticko-výchovnej práci s piesňou. Metódy osvojovania piesní položia základy uvedomenia si vlastnej kultúrnej identity a kultúrno-historického povedomia. Výber piesní a zvolené metodické postupy vedú žiakov k tomu, aby svoje estetické zážitky z vnímania umeleckých diel (kam patria aj piesne) vedeli verbalizovať a pri elementárnom rozboře, osvojovaní a precítenej interpretácii piesní si veku primerane vytvárali vlastné názory a postoje .

Zámerom vokálno-intonáčnych činností v treťom ročníku nie je spev z nôt, ale efektívne rozvíjanie hudobných schopností každého žiaka, čo zároveň zefektívni aj rozvoj ich všeobecných schopností a formuje celistvú osobnosť.

V treťom ročníku sú na dôležitom mieste hudobno-pohybové a inštrumentálne činnosti, ktoré vhodne aktivizujú žiakov a zároveň by mali plniť aj relaxačnú a regeneračnú funkciu pri uvoľňovaní napätia, ktoré vzniká u žiakov počas náročného a pomerne dlhého pobytu v škole, kde musia často nepohnute sedieť. Veľkým pozitívom týchto hudobných činností je, že umožňujú deťom experimentovanie s hudbou. Hudobno-pohybová výchova popri tanečno-pohybových hrách a jednoduchých ľudových tancoch počíta aj s pohybovou reakciou na počúvanú hudbu, čo „odľahčuje“ a zefektívňuje rozvíjanie hudobného myslenia. Detské hudobné nástroje poskytujú deťom radosť zo sebarealizácie, z individuálneho a kolektívneho elementárneho muzicírovania. Utvárajú atmosféru pesničky, sú vhodne využité na elementárnu tvorivosť aj ako prostriedok výchovy k uvedomenému počúvaniu hudby.

Prostredníctvom perцепčných činností žiaci pri tvorivo zameranom počúvaní hlbšie prenikajú do štruktúry veku primeraných hudobných diel. Toto práve optimalizuje zapojenie pohybu a detských

hudobných nástrojov do počúvania (napr. podpora dôležitej hudobnej myšlienky prostredníctvom detského hudobného nástroja).

V štvrtom ročníku sa postupne prehĺbuje a dovŕšuje splnenie hlavných cieľov predmetu:

- prostredníctvom poznania a interpretácie slovenských ľudových piesní rôznych folklórnych oblastí Slovenska si osvojiť hudobný materinský jazyk, čo znamená aj príspevok hudobnej výchovy k rozvíjaniu kultúrnych kompetencií žiakov,

- poznať slovenské zvykoslovie, jeho umelecké spracovanie hudobnými skladateľmi rôznych dôb a takto získať pevný základ národnej identity a vlastenectva.

V štvrtom ročníku je úlohou hudobnej výchovy maximálne využiť špecifickú možnosť predmetu: aktivizovať tvorivé sily, formovať emocionálnu a rozumovú stránku žiakov, získať základy hudobného myslenia, elementárne základy hudobno-estetického vedomia v sústave hudobných vedomostí a vkusových postojov.

Hudobné činnosti naďalej dávajú možnosť žiakom aktívne sa stretávať s hudbou, sú rozhodujúcimi prostriedkami rozvíjania hudobnosti žiakov. Majú nezastupiteľnú funkciu aj preto, lebo zásluhou ich rozmanitosti dostávajú žiaci možnosť seberealizácie, experimentovania, spájajú hudbu so slovom, pohybom, s hrou na detských hudobných nástrojoch. Hudobné činnosti nesmú byť izolované a musia mať v rámci jednej vyučovacej hodiny spoločný edukačný cieľ. Žiaci na základe získaných zručností dokážu na primeranej úrovni realizovať svoje hudobné predstavy v súčinnosti s výtvarnými, pohybovými a literárnymi a integrovať ich v individuálnych alebo skupinových projektoch.

Kognitívne ciele

ele

Poznávať svet zvukov a hudby na báze a princípoch detskej hry a jej rôznych foriem. Prostredníctvom hudobných aktivít postupne získať elementárne základy hudobných vedomostí, hudobného jazyka, výrazových prostriedkov, učiť sa s nimi tvorivo pracovať a využívať ich ako komunikačný prostriedok. Prispievať k rozvoju osobnosti žiaka, zvládnuť postupne prechod od spontánnych hudobných hier k hrám s pravidlami, zámernej práci s hudobným materiálom. Poznávať zákonitosti tvorby hudobných diel, tak aby žiaci chápali, rozpoznávali a interpretovali výpovede predložených veku primeraných umeleckých diel. Získať základy hudobného myslenia.

Socioafektívne ciele

ele

Uvedomovať si a rozlišovať mravné a estetické hodnoty, otvorenosť a tvorivosť. Empaticky pristupovať k precíteniu a pochopeniu umeleckých diel a asertívne vyjadrovať vlastné názory a postoje. Pristupovať k vnímaniu a rozširovaniu umeleckých hodnôt rôznych kultúr.

Psychomotorické ciele

ele

Na základe získaných zručností žiaci dokážu na primeranej úrovni realizovať svoje hudobné predstavy v súčinnosti s výtvarnými, pohybovými a literárnymi.

3. Výchovné a vzdelávacie stratégie

Sociálne komunikačné kompetencie (spôsobilosti)

- rozumie rôznym typom doteraz používaných textov a bežne používaným prejavom neverbálnej komunikácie a dokáže na ne adekvátne reagovať,
- chápe význam rešpektovania kultúrnej rozmanitosti, kompetencia (spôsobilosť) učiť sa,
- má osvojené základy schopnosti sebareflexie pri poznávaní svojich myšlienkových postupov,
- uplatňuje základy rôznych techník učenia sa a osvojovania si poznatkov,
- vyberá a hodnotí získané informácie, spracováva ich a využíva vo svojom učení a v iných činnostiach,
- uvedomuje si význam vytrvalosti a iniciatívy pre svoj pokrok.

Kompetencia (spôsobilosť) riešiť

problém y

- vníma a sleduje problémové situácie v škole a vo svojom najbližšom okolí, adekvátne svojej úrovni navrhuje riešenia podľa svojich vedomostí a skúseností z danej oblasti,
- pri riešení problémov hľadá a využíva rôzne informácie, skúša viaceré možnosti riešenia problému,

overuje správnosť riešenia a osvedčené postupy aplikuje pri podobných alebo nových problémoch,

- pokúša sa problémy a konflikty vo vzťahoch riešiť primeraným (chápaným a spolupracujúcim) spôsobom.

Osobné, sociálne a občianske kompetencie (spôsobilosti)

- má základy pre smerovanie k pozitívnemu sebaobrazu a sebadôvere,
- uvedomuje si vlastné potreby a tvorivo využíva svoje možnosti,
- dokáže odhadnúť svoje silné a slabé stránky ako svoje rozvojové možnosti,
- uvedomuje si dôležitosť ochrany svojho zdravia a jeho súvislosť s vhodným a aktívnym trávením voľného času,
- dokáže primerane veku odhadnúť dôsledky svojich rozhodnutí a činov,
- uvedomuje si, že má svoje práva a povinnosti,
- má osvojené základy pre efektívnu spoluprácu v skupine,
- dokáže prijímať nové nápady alebo aj sám prichádza s novými nápadiami a postupmi pri spoločnej práci,
- uvedomuje si význam pozitívnej sociálno-emočnej klímy v triede a svojim konaním prispieva k dobrým medziľudským vzťahom.

Kompetencia (spôsobilosť) vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry

- dokáže sa vyjadrovať na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti prostredníctvom umeleckých a iných vyjadrovacích prostriedkov,
- dokáže pomenovať druhy umenia a ich hlavné nástroje a vyjadrovacie prostriedky (na úrovni primárneho vzdelávania),
- uvedomuje si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote,
- cení si a rešpektuje kultúrno-historické dedičstvo a ľudové tradície,
- rešpektuje vkus iných ľudí a primerane veku dokáže vyjadriť svoj názor a vkusový postoj,
- ovláda základné pravidlá, normy a zvyky súvisiace s úpravou zovňajšku človeka,
- pozná bežné pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu),
- správa sa kultúrne, primerane okolnostiam a situáciám,
- má osvojené základy pre tolerantné a empatické vnímanie prejavov iných kultúr.

Vokálno -instrumentálne činnosti

Získať základné spevácke zručnosti a návyky. Detské a ľudové piesne spievať čisto a rytmicky presne, adekvátne nálade. Vedieť zaspievať dvojhlasný kánon a jednoduchý dvojhlas. Poznať delenie slovenských ľudových piesní podľa tematiky a folklórnych oblastí, slovenské zvykoslovie. Chápať poslanie ľudovej hudobnej kultúry v živote človeka. Poznať a správne realizovať hodnoty nôt, mená nôt h-d2, husľový kľúč, 2/4, 4/4, 3/4 takt.. Podľa fonogestiky vedieť zaspievať jednoduché durové melódie. Vedieť vytvoriť melodické otázky odpoved', k predvetiu závetie. Sluchom rozoznať durové a molové melódie a súzvuky.

Inštrumentálne činnosti

Poznať jednoduché rytmické nástroje a sluchom ich rozoznať. Pomocou detských hudobných nástrojov realizovať zvukovú podobu javov, nálad, podporiť náladu piesne a skladby.

Hudobno-pohybové činnosti

Vedieť správne chodiť a pochodovať podľa hudby, reagovať na zmeny tempa a dynamiky. Taktovať v 2/4 a 3/4 takte. Ovládať kroky čardáša, valčíka, mazúrky. Pohybom vyjadriť náladu hudby.

Percepčné činnosti

Poznať krátke veku primerané skladby a vedieť verbalizovať hudobný zážitok, vedieť ho vyjadriť pohybom. Sluchom rozoznať kontrast v hudbe, podobné a odlišné motívy a hudobné myšlienky a časti skladby, druhy ľudského hlasu, základné sláčikové, dychové, bicie hudobné nástroje, klavír, druhy speváckych zborov, melódiu a sprievod. Poznať najkrajšie klenoty ľudovej hudby. Poznať

hudbu rôzneho typu. Verbalizovať svoj názor aj na iné formy tvorivých prejavov.

Hudobno-dramatická činnosť

Vytvorenie jednoduchého príbehu s integráciou vokálnej a nástrojovej improvizácie. Hudobná dramaturgia jednoduchej ľudovej rozprávky.

4. Stratégie vyučovania (metódy a formy práce)

Základnou a prevažujúcou je metóda priamej skúsenosti so znejúcou hudbou ako zdrojom radosti, krásy, zábavy a poznania. Naplňuje sa prevažne v tvorivom dialógu učiteľ - žiak a medzi žiakmi navzájom, v 1.roč. predovšetkým formou hudobných hier.

V 1. ročníku bude prevažovať napodobňovanie podľa počutia. Motivačnými obrázkami posluži učebnica, dôležitým názorom sú hudobné nástroje ako zdroj zvuku a pohybu.

V prvom ročníku ZŠ hudobná výchova nadväzuje na predprimárne vzdelávanie, preto osvedčeným médiom pedagogického procesu je hra na primeranej mentálnej úrovni žiaka. Zámerom hudobno-výchovnej práce je zapojiť každého žiaka do hudobných aktivít. Uplatňujeme všetky druhy hudobných činností, z ktorých dominujú spevácke a hudobno-pohybové. Kladieme dôraz na hudobné zážitky, ktorých prameňom je v prvom rade hudba a proces seberealizácie, pocit úspešnosti. Prostredníctvom hry s hudbou a jej prvkami prehlbujeme počiatkový spontánny záujem o hudbu a hudobné prejavy tak, aby vnímanie hudby a hudobné aktivity prinášali radosť a aj určitý relax, uvoľnenie. Usilujeme sa o to, aby sme žiakom poskytovali optimálne podnety pre ich hudobnú aktivitu, preto striedame rôzne hudobné činnosti, uprednostňujeme zážitkové a skúsenostné metódy, metódu hrania rol, hrové formy pri získavaní hudobných skúseností, riadené objavovanie hudby. Každá vyučovacia hodina má svoj cieľ, k splneniu ktorého smeruje každá činnosť žiakov a usmerňujúca práca učiteľa. Takýto postup vylučuje izolovanosť hudobných činností a je predpokladom systematickej hudobno-výchovnej práce.

Zo slovných metód uprednostňujeme riadený rozhovor (besedu s deťmi) pred rozprávaním (výkladom) učiteľa. Ďalšou vhodnou metódou je tvorivá dramatika, ktorá umožňuje komplexne a zaujímavo rozohrať deťom daný príbeh s uplatnením medzipredmetových vzťahov a vlastne všetkých prostriedkov ich hudobného prejavu - hovoreným i spievaným hlasom, pohybom i hrou na nástroje.

Základnou organizačnou formou je vyučovacia hodina. K iným metódam patrí usporiadanie hudobnej besiedky so spevmi, hrou, počúvaním hudby, či dramatickým prejavom detí.

Veľmi účinnou formou sú výchovné koncerty. V hudobnej výchove stále kombinujeme skupinovú a kolektívnu prácu s prácou jednotlivcov, čo umožňuje všestrannejšie aktivizovať žiakov plnšie rešpektovať ich individuálne schopnosti a záujmy a ďalej ich rozvíjať.

- skupinové, projektové, diferencované vyučovanie; návštevu hudobných podujatí,
- zážitkové, kognitívne, skúsenostné metódy, dialóg a diskusiu, metódy hrania rol; špecifické metódy: intonačná metóda s použitím relatívnej solmizácie, imitačná a kombinovaná metóda osvojovania piesní, riadené objavovanie hudby, informačno- receptívna metóda, improvizácia.
- moderné vyučovacie metódy, využitie rozmanitých internetových hudobných vzdelávacích portálov.

V druhom ročníku ZŠ hudobná výchova stavia na základoch utvorených v prvom ročníku. Zámerom hudobno-výchovnej práce zostáva zapojenie každého žiaka do hudobných aktivít. Uplatňujú sa všetky druhy hudobných činností. Kladieme dôraz na hudobné zážitky, ktorých prameňom je v prvom rade hudba a proces seberealizácie, pocit úspešnosti. Prostredníctvom hry s hudbou a jej prvkami prehlbujeme počiatkový spontánny záujem o hudbu a hudobné prejavy tak, aby vnímanie hudby a hudobné aktivity prinášali radosť i uvoľnenie. Naďalej sa usilujeme o to, aby sme žiakom poskytovali optimálne podnety pre ich hudobnú aktivitu, preto striedame rôzne hudobné činnosti, uprednostňujeme zážitkové a skúsenostné metódy, metódu hrania rol, hrové formy pri získavaní hudobných skúseností, riadené objavovanie hudby.

Hodiny hudobnej výchovy v treťom ročníku poskytujú žiakom radosť zo seberealizácie, z individuálneho a kolektívneho elementárneho muzikovania, objavovania hudby. Taktiež umožňujú žiakom spontánne a uvedomelé hudobné zážitky, pestujú v nich potrebu počúvať a realizovať veku primeranú dobrú hudbu. Hudobno-náukové učivo sa vyvodzuje zásadne z piesne a hudobnej skladby. Žiaci sa s obsahom pojmov oboznamujú na základe hudobných skúseností, tieto pojmy majú chápať a nie definovať. Žiaci majú vedieť čítať noty, chápať notový zápis, vzhľadom na malý časový priestor, písanie nôt nie je nutné. Učiteľ využíva každú vhodnú pieseň a skladbu na formovanie postojov a názorov žiakov, možnosť prispieť k položeniu základov multikultúrnej výchovy, etické

momenty vnímania hudby ktoré smerujú k socializácii a výchove k empatii, pričom hudobno-výchovný proces usmerňuje a nechá priestor, aby žiaci objavovali zákonitosti hudby i experimentovali s ňou. Nesmieme zabudnúť na hudobno-dramatické činnosti, ktoré vychádzajú z hry ako najprirodzenejšej detskej činnosti. a zabezpečujú transfer získaných zručností a vedomostí získané počas hudobno-výchovného a vôbec vzdelávacieho procesu. Teda optimalizujú rozvoj celistvej osobnosti.

Aj vo štvrtom ročníku naďalej platí, že celý hudobno-výchovný proces vychádza z hudby a smeruje späť k nej. Zámerom je, aby žiaci vo vzájomnej tvorivej interakcii s učiteľom prijímali hudbu, spoznávali ju a snažili sa odokrývať, objavovať jej obsah. Hudobno-výchovný proces aj naďalej pomáha rozvíjať citový svet žiakov, ich hudobnosť v atmosfére radosti, porozumenia, zážitkov, úspešnej sebarealizácie v rámci elementárnych hudobných prejavov. Žiaci v tomto veku esteticky prežívajú, chápu a hodnotia menej rozsiahle hudobné skladby na základe uvedeného vnímania a prežívania primeranej hudby určenej na hudobné prejavy, ako aj na percepciu hudby.

V rámci posilnenia mediálnej výchovy na podporu vkusovej orientácie sa dá napr. využiť porovnanie a hodnotenie televízneho programu a umelecký výkon špičkových folklórnych súborov a folkových skupín. Je potrebné viesť žiakov k tomu, aby si uvedomovali a rozlišovali mravné a estetické hodnoty, otvorenosť a tvorivosť, aby postupne chápali umenie v jeho mnohorakých podobách a v súvislostiach, nielen ako ušľachtilý spôsob využitia voľného času, ale aj ako prostriedok skvalitnenia a skultúrnenia svojho života.

5. Učebné zdroje:

- E. Kopinová, T. Ružičková, V. Damboráková: Hudobná výchova pre 1. ročník , schválená MŠ SR pod číslom 2917/2000-41

-E. Langsteinová, B. Felix: Učebnica hudobnej výchovy 2. ročník , schválená MŠ SR pod číslom 2405/99-41

- E. Langsteinová, B. Felix: Učebnica pre 3. Ročník, schválená MŠ SR po č.2010-19026:4-919

-: E. Langsteinová, B. Felix : Učebnica hudobnej výchovy pre 4. ročník schválená MŠ SR pod č. 965/2002

Pri vyučovaní hudobnej výchovy na 1. stupni ZŠ požívame v prvom rade učebnicu Hudobnej výchovy pre daný ročník, metodické príručky k učebniciam, hudobný materiál na CD a DVD, obrazový a knižný hudobný materiál, príručku Zborník slovenských ľudových piesní, sady detských hudobných nástrojov, hudobné materiály dostupné na internete .

6. Hodnotenie klasifikácie

Predmet hudobná výchova hodnotíme slovne, pochvalou a sebahodnotením. Hodnotenie má mať motivačný charakter podložený poznaním individuality dieťaťa.

Žiak je hodnotený štvrťročne slovným hodnotením v žiackej knižke.

Hodnotíme podľa Metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy.

Veľmi dobré výsledky.

Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať pri vokálnych a iných hudobných činnostiach. Samostatne a tvorivo uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých hudobných úloh, hodnotení javov a zákonitostí v hudbe. Výsledky jeho činností sú kvalitné až originálne.

Dobré výsledky.

Žiak ovláda piesne, hudobné pojmy podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré tvorivo aplikuje pri vokálnych, a iných hudobných činnostiach. Uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri plnení úloh, samostatne a kreatívne alebo s menšími podnetmi učiteľa. Výsledky jeho činností sú kvalitné, bez väčších nedostatkov.

Uspokojivé výsledky.

Žiak má v celistvosti a úplnosti osvojené poznatky, pojmy podľa učebných osnov a pri ich využívaní má nepodstatné medzery. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré využíva pri vokálnych, a iných hudobných činnostiach s menšími nedostatkami. Na podnet učiteľa uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých hudobných úloh. Podstatnejšie nepresnosti dokáže s učiteľovou pomocou opraviť. Výsledky jeho činností sú menej kvalitné.

Neuspokojivé výsledky.

Žiak si neosvojil vedomosti a zákonitosti požadované učebnými osnovami, má v nich závažné medzery, preto ich nedokáže využívať. Pri riešení hudobných úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú značné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov, nevie svoje vedomosti uplatniť ani na podnet učiteľa. Niektoré hudobné činnosti nedokáže zvládnuť ani s pomocou učiteľa.

Použité skratky: SJL- slovenský jazyk a literatúra, VYV- výtvarná výchova, MV- mediálna výchova,

OSR- osobnostný a sociálny rozvoj, TPPZ- tvorba projektu a prezentačné zručnosti, ENV- environmentálna výchova, OŽZ- ochrana života a zdravia, MkV- multikultúrna výchova, REV- regionálna výchova.

Predmet: Hudobná výchova						
Ročník: prvý				Hodinová dotácia: 1 hodina		Ročná dotácia: 33 hodín
Tematický celok	Časová dotácia	Témy- obsahový štandard	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové vzťahy
Vokálno-intonačné činnosti	/17h/	Detské ľudové a umelé piesne. Ľudové piesne k detským hrám.	Hry so spevom jednoduché ľudové piesne a detské piesne v rozsahu c1-a1, umelecké úpravy ľudových piesní, krátke skladbičky pre deti. Sluchová príprava durovej intonácie. Prednes ľudových a umelých piesní	Vedieť čisto a so správnym výrazom primeraným piesni zaspievať minimálne 12 detských a ľudových piesní, hier so spevom.	MkV ,REV prostredníctvom ľudových piesní žiaci spoznávajú svoju aj iné kultúry, históriu, zvyky a tradície a rešpektujú ich.	SJL
Inštrumentálne činnosti	/5h/	Rytmické nástroje a hra na nich.	Rytmizácia slov a riekaniek. Rytmické a melodické hry, realizácia rytmu pozostávajúceho z štvrt'ových a osminových hodnôt, vyjadrenie obsahu piesní a skladbičiek pohybom. Zvuk, tón, reč, spev. Poznávanie jednoduchých rytmických nástrojov a ovládanie techniky hrania na nich.	Vedieť hrať jednoduché rytmické motívy pozostávajúce z hodnôt štvrt'ových, osminových nôt a pomlčiek. Pomocou detských hudobných nástrojov podporiť náladu piesne.	REV- rytmizácia ľudových riekaniek. OŽZ- ochrana sluchu.	VYV
Hudobno-pohybové činnosti	/3h/	Rytmické a melodické hry. Vyjadrenie obsahu piesní a skladbičiek pohybom.	Správna chôdza a pochodovanie podľa hudby, reagovanie na zmeny tempa a dynamiky.	Pohybom správne reagovať na hudbu.	OŽZ- správna chôdza. REV- poznávať ľudové hry z nášho regiónu. OSR- rozvoj sebareflexie, sebapoznávania, sebadôvery a prevzatie zodpovednosti za svoju činnosť.	MAT TEV

Percepčné činnosti	/3h/	.Počúvanie hudby	Poznávanie krátkych veku primeraných hudobných skladieb a reagovanie na ne pohybom.	Poznať minimálne 4 hudobné skladby a ich autorov, dokázať vystihnúť náladu hudby.	OSR -rozvoj sebareflexie, sebapoznávania, sebadôvery a prevzatie zodpovednosti za svoju činnosť.	TEV
Hudobno-dramatické činnosti	/5h/	Dramatizácia piesní. Pocity a hudba.	Hudobná krajina v danom tónovom priestore. Hudobné nástroje - prostriedok na vykreslenie prostredia, postáv a nálad.	Vytvárať vlastnú hudobnú krajinu v danom tónovom priestore. Hudobné nástroje chápať ako prostriedok na vykreslenie prostredia, postáv a nálad. Uskutočniť 1 hudobno-dramatické vystúpenie.	TPPZ- rozvoj spolupráce, prezentácie hudbou a pohybom, seba i iných v skupine.	SJL ETV

Predmet: Hudobná výchova						
Ročník: druhý				Hodinová dotácia: 1hodina		Ročná dotácia:33 hodín
Tematický celok	Časová dotácia	Témy -obsahový štandard	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové vzťahy
Vokálno-intonačné činnosti	/16h/	Detské ľudové a umelé piesne. Ľudové piesne k detským hrám.	Rozvíjanie základných speváckych zručností a návykov. Spievanie detských a ľudových piesní čisto a rytmicky presne, adekvátne nálade. Vyvodenie a intonácia v priestore 1. - 6. stupňa na solmizačné slabiky, tvorivá práca s nimi. Sluchová identifikácia rôznych tónin. Dvojhlasný kánon. Spievanie jednoduchých durových melódií podľa fonogestiky.	Vedieť čisto a so správnym výrazom primeraným piesni zaspievať minimálne 15 detských a ľudových piesní, podľa taktovania učiteľa a hier so spevom. Poznať a správne realizovať hodnoty nôt, (štvrt'ová, osminová, polová + pomlčky Vedieť spievať dvojhlasný kánon vo vybraných piesňach. Vedieť spievať jednoduché piesne podľa fonogestiky.	MkV, REV- prostredníctvom ľudových piesní žiaci spoznávajú svoju aj iné kultúry, históriu, zvyky a tradície a rešpektujú ich.	SJL
Inštrumentálne činnosti	/3,5h/	Hra na detských hudobných nástrojoch Štylizácia charakteristických zvukov a javov z prírody, sveta a rozprávok. Tvorivá rytmizácia.	Rytmizácia slov a riekaniek, rytmické a melodické hry, realizácia rytmu pozostávajúceho zo štvrt'ových, osminových a polových hodnôt v 2/4 a 3/4 takte. Jednoduché rytmické nástroje a technika hrania na nich. Podporovanie nálady piesne pomocou detských hudobných nástrojov. Napodobňovanie detských hudobných nástrojov-štylizované zvuky.	Vie hrať jednoduché rytmické motívy pozostávajúce z hodnôt štvrt'ových, osminových, polových nôt a pomlčiek v 2/4 a 3/4 takte, použije ich pri tvorbe sprievodu k piesňam. Vymenuje jednoduché rytmické nástroje a používa ich. Sluchom ich vie rozoznať..	OSR -rozvoj sebareflexie, sebazpoznávania, sebadôvery a prevzatie zodpovednosti za svoju činnosť.	MAT

				Na základe reči rytmizuje jednoduché texty. Zapisuje jednoduchý rytmus .		
Hudobno- dramatické činnosti	/3.5h/	Hudobná dramatizácia rozprávky Dramatizácia piesní. Pocity a hudba.	Vytváranie vlastnej hudobnej krajiny v danom tónovom priestore. Hudobné nástroje - prostriedok na vykreslenie prostredia, postáv a nálad. Hudobné vyjadrenie kontrastu v príbehu. Integrovanie dramatického textu, piesne a pohybu.	Uskutočniť minimálne 1 hudobno-dramatické vystúpenie. Vytvorí so spolužiakmi jednoduché hudobno- dramatické vystúpenie. Aktívne sa podieľa pri hudobnej dramatizácii krajiny, príbehu, alebo rozprávky.	TPPZ- rozvoj spolupráce, prezentácie hudbou a pohybom, seba i iných v skupine.	SJL ETV VYV
Hudobno-pohybové činnosti	/7h/	Detské slovenské ľudové hry. Tanečná hudba, valčík, pochod.	Vyjadrenie nálady, obsahu piesní a skladbičiek pohybom. Správna chôdza a pochodovanie podľa hudby, reagovanie na zmeny tempa a dynamiky. Taktovanie v 2/4 a 3/4 takte. Valčík a pochod.	Pohybom správne reaguje na hudbu. Dokáže vyjadriť stúpanie a klesanie melódie. Identifikuje valčík, rozozná tanečné a pochodové kroky. Vie taktovať v 2/4a 3/4takte. Aktívne sa zapája do hudobno-pohybových hier. Ovláda chôdzu po špičkách, poskok, výmenný krok, držanie rúk v bok, držanie dvojíc.	ENV- rozvoj schopnosti chápať, analyzovať a hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím. REV- osvojiť si slovenské ľudové piesne z nášho regiónu.	TEV

<p>Percepčné činnosti</p>	<p>/3h/</p>	<p>Ľudové , umelé a tanečné piesne. Úryvky zo skladieb. Vokálne a inštrumentálne skladby.</p>	<p>Poznávanie krátkych hudobných skladieb. Pojmy: kontrast v hudbe, predohra, medzihra, dohra, ukončená a neukončená melódia, základné sláčikové a dychové nástroje, klavír. Hudobné nástroje: kontrabas, husle, violončelo, bubon, klavír, klarinet .</p>	<p>Poznať krátke veku primerané hudobné skladby a verbalizovať hudobný zážitok, vedieť ho vizualizovať a vyjadriť pohybom. Poznať minimálne 6 hudobných skladieb a ich autorov, dokázať vystihnúť náladu hudby. Pozorne a so zážitkom počúva hudobné skladby. Sluchom rozozná predohru a medzihru, ukončenú a neukončenú melódiu. Rozlišuje ľudovú a umelú pieseň. Rozozná hudobné nástroje.: kontrabas, husle, violončelo, bubon, klavír, klarinet .</p>	<p>MV -rozvoj schopnosti zmysluplne, kriticky a selektívne využívať médiá a ich produkty. Vedieť si vybrať správnu hudbu.</p>	<p>SJL</p>
----------------------------------	--------------------	---	--	---	---	------------

Predmet: Hudobná výchova						
Ročník: tretí				Hodinová dotácia: 1 hodina Ročná dotácia: 33 hodín		
Tematický celok	Časová dotácia	Témy- obsahový štandard	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové vzťahy
Vokálno-intonačné činnosti.	/15h/	Slovenské ľudové piesne (detské, tanečné, žartovné), piesne susedných národov a súčasných autorov. Ľudové piesne k detským hrám.	Základy speváckeho dýchania, správne nasadenie tónu, správna artikulácia spoluhlások a koncoviek. Prednes dvojhlasného kánonu a ostinátneho dvojhlasu. Krátke hlasové, intonačno-rytmické a sluchové cvičenia, hudobné hry (hra na ozvenu, otázka – odpoveď, reťazová hra, rytmické a melodické dopĺňovačky). Intonácia v priestore 1. – 8. (bez 7. stupňa) a dolného 5. stupňa podľa fonogestiky a písmenkových nôt, elementárne tvorenie v tomto priestore. Intonácia pomocou fonogestiky.	Zvládnuť základy speváckeho dýchania, správne nasadenie tónu, artikuláciu spoluhlások a koncoviek. Vedieť zaspievať dvojhlasný kánon a jednoduchý ostinátny dvojhlas. Poznať a správne realizovať hodnoty nôt vyskytujúcich sa v piesňach, realizovať rytmické tvorenie. Dokázať určiť náladu a hlavnú myšlienku piesní, vyvodiť charakteristické výrazové prostriedky. Čisto a so správnym výrazom vie zaspievať (veku a schopnostiam primerane) približne 15 piesní, ktoré sú základom ovládania hudobného materinského jazyka . Pozná hodnoty nôt, vie tvoriť rytmické cvičenia . Dokáže intonovať v priestore 1. – 8. (bez 7. stupňa) a dolného 5. stupňa podľa fonogestiky a písmenkových nôt. Vie určiť náladu a hlavnú myšlienku piesní .	MkV, REV- prostredníctvom ľudových piesní žiaci spoznávajú svoju aj iné kultúry, históriu, zvyky a tradície a rešpektujú ich.	SJL
Inštrumentálne činnosti	/5h/.	Sprievody k piesňam, jednoduché rytmické hry a cvičenia.	Uvedomené rozlišovanie rytmických hodnôt a ich vzťahov v takte. Ostinátne sprievody zodpovedajúce charakteru piesní. . Základy techniky hry na detských hudobných nástrojoch .	Vedieť zahrat jednoduché sprievody k piesňam, správne zvoleným detským hudobným nástrojom zdôrazniť dôležité hudobné myšlienky v počúvanej skladbe. Zdokonaľovať sa v technike hry na detských hudobných nástrojoch	OSR -rozvoj sebareflexie, sebapoznávania, sebadôvery a prevzatie zodpovednosti za svoju činnosť.	MAT

Hudobno-dramatické činnosti	/4h/	Hudobno-dramatické etudy, hry. Dramatizácia piesní. Pocity a hudba.	Prežívanie modelových situácií. Hudobno-dramatické etudy. Hudobné nástroje – prostriedok na vykreslenie prostredia, postáv a nálad v hudobno-dramatických etudách	Prežívaním modelových situácií pociťovať spojenie hudobno-dramatického prejavu s reálnymi životnými situáciami Rešpektovať názory iných Realizuje podľa svojich schopností hudobno-dramatickú etudu (celok). Používať aktívne a tvorivo, detské hudobné nástroje ako prostriedok na vykreslenie prostredia, postáv a nálad v hudobno-dramatických etudách a celkoch.	TPPZ- rozvoj spolupráce, prezentácie hudbou a pohybom.	SJL ETV VYV
Hudobno-pohybové činnosti.	/3h/	Jednoduché tance.	Tancovanie jednokročky, dvojkročky, mazúrky, základného polkového kroku . Vytvorenie jednoduchého tanca. Taktovanie 2- a 3-dobého taktu. Ľudové tance: čardáš, mazúrka, polka, valčík. Pochod.	Vedieť zatancovať jednokročku, dvojkročku, mazúrku, čardáš, základný polkový krok, zostaviť z krokov jednoduchý tanec, rešpektujúcu formu piesne a kultivované telesné pohyby. Dokázať vyjadriť obsah piesní a skladieb pohybom. Elementárna pohybová improvizácia na hudbu. Taktovať 2- a 3-dobý takt. Zatancovať jednoduchý čardáš, polku, mazúrku. Pohybom správne reaguje na hudbu. . Identifikuje valčík, polku, čardáš, mazúrku a rozozná tanečné kroky. Aktívne sa zapája do hudobno-pohybových hier.	MkV - spoznávanie a akceptácia kultúrnej rozmanitosti . ENV- rozvoj schopnosti chápať, analyzovať a hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím.	TEV
Percepčné činnosti	/6h/	Inštruktívne skladby skladateľov 20. a 21. storočia.	Poznávanie kontrastu, návratu, totožnosti, podobnosti a odlišnosti hudobných myšlienok v hudbe. Hudobné nástroje: viola, flauta, pikola, kontrabas, husle, violončelo, bubon, klavír, klarinet .	Podľa sluchu pozná aspoň 6 hudobných skladieb, dokáže vystihnúť ich náladu a vie odhaliť dominujúce výrazové prostriedky. Pozorne a so zážitkom počúva hudobné skladby. Rozozná hudobné nástroje : viola, flauta, pikola, kontrabas, husle, violončelo, bubon, klavír, klarinet. Vie verbalizovať hudobný zážitok a výtvarne ho vyjadriť.	MV -rozvoj schopnosti zmysluplne, kriticky a selektívne využívať médiá a ich produkty. Vedieť si vybrať správnu hudbu.	SJL VYV

Predmet: Hudobná výchova						
Ročník: štvrtý				Hodinová dotácia: 1hodina Ročná dotácia: 33 hodín		
Tematický celok	Časová dotácia	Téma – obsahový štandard	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové vzťahy
Vokálno-intonačné činnosti.	/12h/	<p>Ľudová pieseň v živote človeka a spoločnosti.</p> <p>Slovenské ľudové piesne troch základných folklórnych oblastí Slovenska.</p> <p>Regionálne piesne.</p> <p>Umelé piesne.</p>	<p>Základné hlasové zručnosti: správne držanie tela, spevácke dýchanie, otváranie úst, mäkké nasadenie tónu, artikulácia. Spievanie piesní intonačne čisto , rytmicky presne a precítene. Intonovanie podľa fonogestiky a písmenkových nôt v durovej a molovej tónine. Dvojhlasný kánon a jednoduchý dvojhlas. Piesne z 3 oblastí Slovenska. Čítanie nôt od h po d². Hodnoty nôt.</p>	<p>Ovládať základné hlasové zručnosti: správne držanie tela, spevácke dýchanie, otváranie úst, mäkké nasadenie tónu, artikulácia, spev hlavovým tónom. Piesne spievať intonačno-rytmicky správne a precítene. Podľa fonogestiky a písmenkových nôt intonovať v durovej diatonike + molový 5-akord, tvoriť v tomto tónovom priestore. Rozlišovať durové a molové tóniny (trojzvuky, stupnice, piesne). Vedieť zaspievať dvojhlasný kánon a jednoduchý dvojhlas. Poznať a vedieť správne zaspievať piesne aspoň z 3 oblastí Slovenska. Poznať a správne realizovať hodnoty nôt vyskytujúcich sa v notových zápisoch. Bezpečne ovládať čítanie nôt od h po d². Čisto a so správnym výrazom zaspievať (veku a schopnostiam primerane) približne 15 piesní, ktoré sú základom ovládania hudobného materinského jazyka .</p>	<p>MkV, REV- prostredníctvom ľudových piesní žiaci spoznávajú svoju kultúru, históriu, zvyky a tradície a rešpektujú ich.</p>	SJL
Inštrumentálne činnosti.	/6h/	Sprievody k piesňam, jednoduché rytmické hry .	<p>Ostinátne sprievody zodpovedajúce charakteru piesní. Zdokonaľovanie sa v technike hry na detských hudobných nástrojoch . Tvorba vlastných hudobných nástrojov a ich tvorivé využívanie.</p>	<p>Vedieť tvoriť ostinátne sprievody zodpovedajúce charakteru piesní. Zdokonaľovať sa v technike hry na detských hudobných nástrojoch. Vyrobiť vlastný hudobný nástroj a vie ich tvorivo využiť. Zahrať jednoduché sprievody</p>	<p>OSR -rozvoj sebareflexie, sebapoznávania, sebadôvery a prevzatie zodpovednosti za svoju činnosť.</p>	MAT

				k piesňam, správne zvoleným detským hudobným nástrojom, zdôrazniť dôležité hudobné myšlienky v počúvanej hudbe.		
Hudobno-dramatické činnosti	/4h/	Hudobno-dramatické etudy, hry.	Spojenie hudobno-dramatického prejavu s reálnymi životnými situáciami. Prenos získaných vedomostí a skúseností do hudobno-dramatických etúd. Dramatizácia piesní, príbehov, rozprávok. Poslanie hudby v našom živote.	Prežívaním modelových situácií pociťovať spojenie hudobno-dramatického prejavu s reálnymi životnými situáciami. Rešpektovať názory iných a stáť si za svojimi riešeniami. Transformovať v hudobných činnostiach získané vedomosti a skúsenosti v hudobno-dramatických etudách a celkoch. Realizuje podľa svojich schopností hudobno-dramatickú etudu (celok). Aktívne sa podieľa pri hudobnej dramatizácii, príbehu, alebo rozprávky. Uvedomovať si význam hudby v našom živote.	TPPZ- rozvoj spolupráce, prezentácie hudbou a pohybom.	SJL ETV VYV
Hudobno-pohybové činnosti.	/3h/	Jednoduché ľudové tance, hudobno-pohybové tanečné hry.	Ľudové tance: vlašský krok, čardáš, mazúrka, valčík, polka. Taktovanie 2- a 3-dobého taktu. Folklórne súbory.	Vedieť zatancovať vlašský krok, čardáš, mazúrku, valčík, polku, zostaviť z krokov jednoduchý tanec, rešpektujúc formu piesne a kultivované telesné pohyby. Dokázať vyjadriť obsah piesní a skladieb pohybom. Elementárna pohybová improvizácia na hudbu. Taktovať 2- a 3- dobý takt. Aktívne sa zapája do hudobno-pohybových hier. Poznať 2 folklórne súbory.	MkV, REV- spoznávanie a akceptácia kultúrnej rozmanitosti. ENV- rozvoj schopnosti chápať, analyzovať a hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím.	TEV

<p>Percepčné činnosti.</p>	<p>/8h/</p>	<p>Slovenské ľudové piesne v úprave skladateľov od 19. storočia podnes.</p>	<p>Kontrast, návrat, totožnosť, podobnosť a odlišnosť hudobných myšlienok v hudbe.</p> <p>Sláčikové a dychové hudobné nástroje.</p> <p>Ľudové hudobné nástroje.</p>	<p>Poznať kontrast, návrat, totožnosť, podobnosť a odlišnosť hudobných myšlienok v hudbe. Expresívnu reakciu na hudbu umocňovať pohybom, vizualizáciou. Podľa sluchu rozoznať sláčikové, dychové nástroje, fujaru, gajdy. Orientovať sa v rôznych typoch nástrojového obsadenia. Podľa sluchu poznať aspoň 6 hudobných skladieb, dokáže vystihnúť ich náladu a vie odhaliť dominujúce výrazové prostriedky, ktorými ich skladateľ realizoval. Pozorne a so zážitkom počúvať hudobné skladby.</p>	<p>MV -rozvoj schopnosti zmysluplne, kriticky a selektívne využívať médiá a ich produkty. Vedieť si vybrať správnu hudbu.</p>	<p>SJL</p>
-----------------------------------	-------------	--	---	--	---	------------

Vzdelávacia oblasť: ČLOVEK A HODNOTY

DOPRAVNÁ VÝCHOVA

Školský vzdelávací program Šanca pre všetkých				
ZŠ Jozefa Cígera Hronského, Krátka ul. 2, Šaľa				
Názov predmetu	Dopravná výchova			
Časový rozsah výučby / ročník	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.
	1 hod. týždeň/ 33 hod. ročne	1 hod. týždeň/ 33 hod. ročne	0	0
Stupeň vzdelania	ISCED 1 - primárne vzdelávanie			
Forma štúdia	denná			
Vyučovací jazyk	slovenský			

1.Charakteristika predmetu

Ľudia sú deň čo deň účastníkmi cestnej premávky. Pri ceste do školy na nákupy, do práce, každý z nás sa stáva účastníkom cestnej premávky či už ako chodec, cyklista, cestujúci v prostriedkoch hromadnej prepravy a pod. Doprava je neodmysliteľnou súčasťou života každého človeka.

Doprava a motorizmus má pozitívne i negatívne stránky. Jednou z najzávažnejších negatívnych stránok sú dopravné nehody. Dochádza pri nich k stratám na životoch, k úrazom, často s trvalými následkami. Účastníkmi dopravných nehôd sú aj deti v mladšom a staršom školskom veku.

Akýkoľvek druh pohybu v cestnej premávke je nemysliteľný bez adekvátneho poznania a rešpektovania pravidiel cestnej premávky, učebný predmet a nepriamo celá vzdelávacia sústava pripravuje ľudí na život v premávke na pozemných komunikáciách. Škola je základnou a najdôležitejšou zložkou tohto systému. Základné vedomosti, zručnosti a návyky zamerané na bezpečné správanie sa v rôznych dopravných situáciách získavajú deti najmä prostredníctvom školy.

Učivo predmetu Dopravná výchova je povinnou súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov základných škôl. Svojim špecifickým obsahom a zameraním cieľavedome pôsobí na mravné, fyzické a psychické vlastnosti žiakov.

Úlohou dopravnej výchovy v školách je postupne pripraviť deti na samostatný pohyb v cestnej premávke- ako chodcov alebo cyklistov. Realizácia učebnej činnosti sa uskutočňuje v objekte školy, na detských dopravných ihriskách alebo v bezpečných priestoroch v okolí školy.

2.Ciele vyučovacieho predmetu

Ciele dopravnej výchovy na ZŠ sú zamerané na všetky tri oblasti osobnosti žiaka, na oblasť kognitívnu, afektívnu a psychomotorickú. Je prirodzené, že nie pri každej téme sú v rovnakej miere rozvíjané všetky tri zložky osobnosti žiaka. Vyučujúci má dbať o to, aby na úkor osvojenia jednotlivých faktov a zručností nezanedbal rozvíjanie osobnosti žiaka z tejto oblasti do takej miery, ako ho umožňujú jeho osobné dispozície, vek, fyzická vyspelosť, atď. Ciele sú zostavené v zmysle týchto kritérií:

- pochopiť funkcie dopravy ako riadeného systému vymedzeného s právnymi predpismi
- formovať si mravné vedomie a správanie pri chôdzi a jazde v cestnej premávke
- uplatňovať zásady bezpečného správania sa v cestnej premávke ako chodec, korčuliar, cyklista a pod.
- schopnosť zvládnuť techniku jazdy na bicykli v cestnej premávke
- pochopiť význam technického stavu a údržby vozidiel, zvládnuť základné úlohy údržby bicykla

3.Výchovné a vzdelávacie stratégie

Sociálne komunikačné kompetencie

Žiak sa vyjadruje súvisle a výstižne písomnou aj ústnou formou, uplatňuje ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi. Rozumie rôznym typom textov, na základnej úrovni využíva technické prostriedky.

Citlivé správanie sa voči starým, chorým a invalidom. Vzorné správanie sa na verejnosti, cestou do školy a zo školy. Správanie sa v dopravných prostriedkoch, správny partnerský vzťah medzi účastníkmi cestnej premávky.

V priebehu vyučovania je potrebné vytvárať tieto kompetencie :

- poznať dopravné značky a riadiť sa podľa nich
- bezpečne chodiť po chodníku a po ceste
- brať ohľad na ostatných účastníkov cestnej premávky
- kultúrne sa správať na cestách a v dopravných prostriedkoch
- zavolať alebo poskytnúť pomoc pri dopravnej nehode
- schopnosť pozorovať svoje okolie a vyhodnocovať ho z hľadiska bezpečnosti
- ovládať bezpečnú jazdu na bicykli

Kompetencie učiť sa učiť sa

Žiak má osvojené základy schopností sebareflexie pri poznávaní svojich myšlienkových postupov. Ovláda teoretické znalosti pravidiel cestnej premávky. Má osvojené pravidlá cestnej premávky, dopravné značky, zásady poskytovania prvej pomoci.

Kompetencia riešiť problémy

Žiak vníma a sleduje problémové situácie na cestách a v dopravných prostriedkoch, adekvátne svojej úrovni navrhuje riešenia podľa svojich vedomostí a skúseností z oblasti dopravnej výchovy.

Pri riešení problémov, dopravných situácií hľadá a využíva rôzne informácie, skúša možnosti riešenia problému, overuje správnosť riešenia.

Osobné, sociálne a občianske kompetencie

Žiak má základy pre smerovanie k pozitívnemu sebaobrazu a sebadôvere, uvedomuje si svoje potreby a tvorivo využíva svoje možnosti, uvedomuje si dôležitosť ochrany svojho zdravia a jeho súvislosť s vhodným a aktívnym trávením voľného času, dbá na svoju bezpečnosť na miestnych komunikáciách. Svojím konaním na verejnosti prispieva k dobrým medziľudským vzťahom.

Kompetencia vnímať a chápať kultúru a vjadrovať sa nástrojmi kultúry

Žiak sa kultúrne správa na verejnosti, v dopravných prostriedkoch, na cestách a chodníkoch, pozná bežné pravidlá, normy, svojím správaním neohrozuje bezpečnosť premávky.

4. Stratégie vyučovania

V dopravnej výchove sa odporúča používať hravé a zážitkové spôsoby práce so žiakmi. V nižších ročníkoch využívať prácu s vymeľovankami, hry zamerané na skvalitnenie prijímania a rozlišovania zmyslových vnemov, tvorbu dopravných kalendárov, nácvik dopravných pesničiek, hranie scénok, návštevy divadelných predstavení s dopravnou problematikou, organizovať besedy s príslušníkmi polície, návštevu dopravného ihriska, vychádzky zamerané na správanie sa na ulici.

Mimoriadne dôležitú úlohu má nácvik vhodného a bezpečného dopravného správania v simulovaných i reálnych dopravných situáciách, využívanie informačných a komunikačných technológií.

Dôležitou súčasťou dopravnej výchovy je osvojenie si poznatkov, nadobudnutie zručností a návykov súvisiacich s poskytovaním prvej pomoci zraneným osobám pri dopravnej nehode. Ďalšou veľmi dôležitou súčasťou dopravnej výchovy je príprava žiakov k skutočnosti, že na ceste nie sú sami, čo vedie k potrebe kooperácie medzi účastníkmi cestnej premávky a k potrebe dokázať predvídať správanie iných účastníkov vrátane ich chýb.

5. Učebné zdroje :

Mária Kožuchová, Renáta Matúšková, Ján Stebila :

Dopravná výchova pre 1. ročník ZŠ

Dopravná výchova pre 2. ročník ZŠ

Sada dopravných značiek

6. Metódy a prostriedky hodnotenia

V dopravnej výchove používame slovné hodnotenie podľa Metodických pokynov č. 22/2012. Slovné hodnotenie na vysvedčení je štvorstupňové. Žiak môže dosiahnuť veľmi dobré, dobré, uspokojivé a neuspokojivé výsledky.

Stupne hodnotenia:

Stupňom **veľmi dobré výsledky** sa žiak klasifikuje, ak vie analyzovať zadané úlohy a problémové úlohy a samostatne navrhnuť primeraný postup na ich riešenie. Pojmy a poznatky ovláda podľa učebných osnov s miernou podporou. Informácie vie vyhľadať a použiť v praxi. Tvorivosť má na vysokej úrovni, uplatňuje vlastné nápady. Pojmy a poznatky ovláda samostatne

podľa učebných osnov, samostatne pracuje po návode učiteľa. Má vysokú mieru vnútornej motivácie.

Stupňom **dobré výsledky** sa žiak klasifikuje, ak vie analyzovať zadania a problémové úlohy a samostatne navrhnuť primeraný postup na ich riešenie, je tvorivý. Pojmy a poznatky ovláda podľa učebných osnov s miernou podporou. Informácie vie vyhľadať a použiť v praxi, pracuje s malou pomocou učiteľa. Má nižšiu mieru vnútornej motivácie s prevahou vonkajšej.

Stupňom **uspokojivé výsledky** sa žiak klasifikuje, ak vie zadania riešiť pomocou známych postupov a metód. S pomocou učiteľa uplatňuje osvojené vedomosti a zručnosti pri riešení úloh, dokáže, spracovať, upraviť a zaznamenať, má malú snahu o tvorivosť a iniciatívnosť, pracuje s veľkou pomocou učiteľa, má malé nedostatky pri aplikácii v praxi, pracuje len na základe vonkajšej motivácie.

Stupňom **neuspokojivé výsledky** sa žiak klasifikuje, ak v predmete dopravná výchova nemá ani základné zručnosti, neuplatňuje vlastné nápady, neovláda pojmy a poznatky podľa učebných osnov, pracuje len na základe vonkajšej motivácie.

7. Metódy a formy práce

Na vzbudenie záujmu žiakov o učebnú činnosť využívame **motivačné metódy**, ako je **motivačné rozprávanie** (citové približovanie obsahu učenia), **motivačný rozhovor** (aktivizovanie poznatkov a skúseností žiakov), **motivačný problém** (upútanie pozornosti prostredníctvom nastoleného problému), **motivačnú demonštráciu** (vzbudenie záujmu pomocou, ukážky).

Expozičné metódy je potrebné využívať pri vytváraní nových poznatkov a zručností. Odporúča sa **rozprávanie** (vyjadrovanie skúseností a aktívne počúvanie), **vysvetľovanie** (logické systematické sprostredkovanie učiva), **rozhovor** (verbálna komunikácia formou otázok a odpovedí na vyjadrenie faktov, konvergentných a divergentných otázok, otázok na pozorovanie, posúdenie situácie, hodnotenie javov, rozhodovanie), **beseda** (riešenie aktuálnych otázok celým kolektívom), **demonštračná metóda** (demonštrácia obrazov, modelov, / **pozorovanie** (cielené systematické vnímanie objektov a procesov), **inštruktáž** (vizuálne a auditívne podnety k praktickej činnosti, vedenie žiakov k chápaniu slovnému a písomnému návodu).

Významné miesto majú **problémové metódy**, ku ktorým patrí **heuristická metóda** (učenie sa riešením problémov založenom na vymedzení a rozbere problému, tvorbe a výbere možných riešení a vlastnom riešení) a **projektová metóda** (riešenie projektu, komplexná praktická úloha, problém, téma, ktorej riešenie teoretickou aj praktickou činnosťou vedie k vytvoreniu určitého produktu).

Pre realizáciu cieľov sú dôležité **praktické aktivity** (samostatná činnosť na základe inštruktáže) – pozorovanie dostupných procesov na podporu chápania, vzájomné vzťahy a ich významu.

Zvýšime dôraz na **prácu s knihou a textom** (čítanie s porozumením, spracovanie textových

informácií, , orientácia v štruktúre textu, vyhľadávanie, triedenie, využívanie podstatných informácií),

Z **aktivizujúcich** metód je vhodná **diskusia** (vzájomná výmena názorov, uvádzanie argumentov, zdôvodňovanie za účelom riešenia daného problému), **situačná metóda** (riešenie problémového prípadu reálnej situácie so stretom záujmov), **inscenačná metóda** (sociálne učenie v modelovej predvádzanej situácii, pri ktorej sú žiaci aktérmi danej situácie), **didaktické hry** (seberealizačné aktivity na uplatnenie záujmov, a spontánnosti), **kooperatívne vyučovanie** (forma skupinového vyučovania založená na vzájomnej závislosti členov heterogénnej skupiny).

Fixačné metódy sú neoddeliteľnou súčasťou vyučovania, napr. **metódy opakovania a precvičovania**, (ústne a písomné opakovanie, opakovanie s využitím učebnice a inej literatúry, domáce úlohy).

Z **organizačných foriem** sa uplatňuje **vyučovacia hodina** (základného, motivačného, expozičného, fixačného, aplikačného, diagnostického typu). **Terénne pozorovania, praktické**

aktivity a exkurziu volí učiteľ podľa podmienok školy a regionálnych možností, pričom dbá na dodržiavanie zásad bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov.

Použité skratky : SJL – slovenský jazyk a literatúra

VYV – výtvarná výchova

OSR – osobnostný a sociálny rozvoj

OŽZ – ochrana života a zdravia

HUV – hudobná výchova

ETV – etická výchova

MAT – matematika

PRI – prírodoveda

VLA – vlastiveda

MkV – multikultúrna výchova

Predmet : Dopravná výchova Ročník prvý Hodinová dotácia : 1 hodina týždenne -33 hodín ročne					
Časová dotácia	Témy	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové vzťahy
10 hodín	Chôdza po chodníku, prechádzanie cez cestu a križovatku.	Najbezpečnejšia cesta z domu do školy.	Rozlišovať vozovku a chodník. Správne riešiť prechod cez križovatku.	OŽZ – pripraviť každého jednotlivca na život v prostredí	VYV ETV PRI
10 hodín	Najdôležitejšie dopravné značky pre chodcov a svetelné signály.	Identifikovať výstražné, zákazové, príkazové, informatívne dopravné značky, priečne čiary, svetelné signály.	Vymenovať najdôležitejšie dopravné značky pre chodcov a cyklistov.	MkV – viesť žiakov k tomu, aby lepšie poznali a chápali pravidlá dopravných situácií.	VYV ETV VLA
10 hodín	Chôdza po pravej strane chodníka, stretávanie sa chodcov, obchádzanie chodcov, bezpečná jazda na bicykli.	Pohyb na bicykli, miesto a spôsob jazdy, jazda po chodníku pre cyklistov.	Chodiť po chodníku po pravej strane, bicyklom po ceste po pravej strane.	OŽZ – zvládnuť situácie vzniknuté pri bicyklovaní.	VYV ETV
2 hodiny	Nácvik účasti v cestnej premávke len v sprievode dospelých alebo v skupinách.	Najbezpečnejšia trasa na dosiahnutie nejakého cieľa v okolí školy alebo v meste.	Kultúrne sa správať na chodníku.	OSR- rozvíjať sebareflexiu, prevzatie zodpovednosti za svoje konanie.	VLA
1 hodina	Podmienky premávky na cestách. Druhy ciest: hlavná a vedľajšia.	Vysvetliť význam pestrého oblečenia a farieb v cestnej premávke.	Dokázať rozlíšiť hlavnú cestu od vedľajšej.	OŽZ – viesť žiakov k noseniu pestrého oblečenia na cestách a odraziak.	VYV

Predmet: Dopravná výchova		Hodinová dotácia : 1 hod. týždenne / 33 hodín ročne					
Ročník : druhý		Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Priere-zové témy	Medzi-predme-tové vzťahy	Pozn.
Časová dotácia	Tematický celok						
5hod.	Opakovanie teoretických znalostí pravidiel cestnej premávky	Bezpečné prechádzanie cez cestu	Pravidlá správania sa pri prechádzaní cez cestu.	Ako prechádzame cez cestu- vie vysvetliť dôležitosť opatrnosti pri prechádzaní cez cestu	OSR - rozvoj zodpo- vednosť za svoje činy	VYV, SJL	
		Chôdza po ceste. Pohyb na bicykli Cestovanie dopravnými prostriedkami	Pohyb na bicykli, pravidlá, signály pri odbočovaní	- pozná bezpečné a disciplinované správanie sa pri bicyklovaní, ako i ohľaduplnosť na chodníku - ovláda bezpečné a kultivované správanie v dopravných prostriedkoch			
8 hodín	Dôležité dopravné značky	Informatívne značky Výstražné, zákazové značky	Rozdelenie značiek podľa významu	- ovláda dopravné značky a podľa nich sa aj riadi	OSR – rešpek – tovanie základ- ných cestných pravidiel	SJL	

4 hodiny	Praktické cvičenia	Bezpečné prechádzanie cez cestu	Prechádzanie vozovky v rôznych situáciách	- vie správne prechádzať cez cestu	OSR – zodpo – vednosť za svoje zdravie	VYV, SJL	
5 hodín				- pozná bezpečné a disciplinované prechádzanie cez cestu, ako i ohľaduplnosť na chodníku			
5 hod.	Správnosť vstupu na vozovku	Dopravné značky pre chodcov	Bezpečnosť na cestách	- vie , že poznanie dopravných značiek pre chodcov je dôležité	OSR – Rozvoj dopravného povedomia	SJL	
		Prechádzanie cez cestu po zebre	Bezpečné ovládanie pravidiel pri vstupe na priechod	- vie, že je dôležité sledovať obe strany pri prechádzaní			

4 hod.	Rozoznávajúce a pomenovanie prvkov na vozovke	V meste – ostrovček, chodník , obrubník, vozovka V dedine - priekopa, krajnica, E a P okraj vozovky	Časti cesty Značenie nebezpečných miest	- pozná nebezpečné miesta	OSR – bezpečné fungovanie v meste i v dedine	VYV, SJL	
				- pozná bezpečné a disciplinované prechádzanie cez cestu, ako i ohľaduplnosť na chodníku			
2 hod.	Viditeľnosť chodcov	Reflexné doplnky Znížená viditeľnosť	Bezpečné správanie, zodpovednosť za svoju viditeľnosť na cestách	- vie , že poznanie dopravných značiek pre chodcov je dôležité	OSR – zvýšenie vlastnej bezpečnosti	SJL	
		Prechádzanie cez cestu po zebre	Bezpečné ovládanie pravidiel pri vstupe na priechod	- vie, že je dôležité sledovať obe strany pri prechádzaní			

VZDELÁVACIA OBLASŤ: ČLOVEK A HODNOTY

ETICKÁ VÝCHOVA

Školský vzdelávací program Šanca pre všetkých ZŠ Jozefa Cígera Hronského, Krátka ul. 2, Šaľa				
Názov predmetu	Etická výchova			
Časový rozsah výučby / ročník	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.
	1 hod./týždeň 33 hod./rok	1 hod./týždeň 33 hod./rok	1 hod./týždeň 33hod./rok	1 hod./týždeň 33 hod./rok
Stupeň vzdelania	ISCED 1 primárne vzdelávanie			
Forma štúdia	denná			
Vyučovacia jazyk	slovenský			

1. CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Poslaním povinne voliteľného predmetu etická výchova je vychovávať osobnosť s vlastnou identitou a hodnotovou orientáciou, v ktorej úcta k človeku a k prírode, spolupráca, prosociálnosť a národné hodnoty zaujímajú významné miesto. Pri plnení tohto cieľa sa neuspokojuje iba s poskytovaním informácií o morálnych zásadách, ale zážitkovým učením účinne podporuje pochopenie a interiorizáciu (zvnútornenie) mravných noriem a napomáha osvojeniu správania sa, ktoré je s nimi v súlade. Pripravuje mladých ľudí pre život v tom zmysle, aby raz ako dospelí prispeli k vytváraniu harmonických a stabilných vzťahov v rodine, na pracovisku, medzi spoločenskými skupinami, v národe a medzi národmi.

Etická výchova sa v prvom rade zameriava na výchovu k prosociálnosti, ktorá sa odráža v morálnych postojoch a v regulácii správania žiakov. Pre etickú výchovu je primárny rozvoj etických postojov a prosociálneho správania. Jej súčasťou je aj rozvoj sociálnych zručností /otvorená komunikácia, empatia, pozitívne hodnotenie iných.../, ako aj podpora mentálnej hygieny, podieľa sa na primárnej prevencii porúch správania a učenia.

Učiteľ používa rôzne metódy a techniky (hru, hranie rolí, hranie scénok, metódu posilňovania, problémové vyučovanie, dramatizácia ...).

Súčasťou aktivít je hodnotová reflexia, bez ktorej by ostal žiakovi iba pekný zážitok, ktorý neovplyvní jeho postoje a správanie.

Prenos z hodiny ETV do bežného života rodiny, triedy a iných vzťahov zabezpečuje pedagóg prostredníctvom transferu.

Učiteľ volí také aktivity, ktoré žiakom pomôžu čo najviac precítiť etické hodnoty, uľahčia im porozumenie normám, ktoré súvisia s očakávaným správaním, umožnia nácvik zodpovedajúceho správania a prenos získaných skúseností do správania sa v reálnom svete.

2. CIELE PREDMETU

Cieľom etickej výchovy je vychovať osobnosť, ktorá:

- má svoju vlastnú identitu, je sama sebou a pritom táto identita zahŕňa v sebe aj prosociálnosť,
- má pozitívny vzťah k životu a ľuďom spojený so zdravou kritickosťou,
- jej správanie je určované osobným presvedčením a interiorizovanými etickými normami, vyplývajúcimi z univerzálnej solidarity a spravodlivosti, a preto je do istej miery nezávislá od tlaku spoločnosti,
- má zrelý morálny úsudok opierajúci sa o zovšeobecnené zásady, preto je schopná správne reagovať aj v neočakávaných a zložitých situáciách,
- charakterizuje ju spojenie správneho myslenia a správneho konania,
- koná v súlade so svojimi zásadami, ale aj s citovou zaangažovanosťou - súlad medzi emóciami a chcením – nekoná len z povinnosti a bez nadšenia s pocitom sebaľúti,
- prijíma iných v ich rozdielnosti, akceptuje ich názory a je ochotná na prijateľný kompromis, ktorý ale nie je v rozpore so všeľudskými hodnotami,
- je ochotná a schopná spolupracovať a iniciovať spoluprácu.

Dosahovanie týchto cieľov ráta s aktivizáciou a rozvojom nonkognitívnych funkcií osobnosti, ktoré uvádza profesor M. Zelina v systéme KEMSAK:

K - kognitivizácia , ktorej cieľom je naučiť človeka poznávať, myslieť, riešiť problémy

E - emocionalizácia, cieľom je naučiť človeka cítiť a rozvíjať jeho kompetencie pre cítenie, prežívanie, rozvíjať jeho city

M - motivácia, cieľom je rozvinúť záujmy, potreby, túžby, chcenia osobnosti, jej aktivity

S - socializácia, jej cieľom je naučiť človeka žiť s druhými ľuďmi, naučiť ich komunikovať, tvoriť progresívne medziľudské vzťahy

A - axiologizácia , ktorej cieľom je rozvíjať progresívnu hodnotovú orientáciu osobnosti, učiť hodnotiť

K - kreativizácia, cieľom tejto funkcie je rozvíjať v osobnosti tvorivý štýl života

OBSAH VZDELÁVANIA ETICKEJ VÝCHOVY – OBSAHOVÝ A VÝKONOVÝ ŠTANDARD

Obsah etickej výchovy je orientovaný na atribúty, ktoré treba v dieťati rozvíjať, aby sme dosiahli výchovné ciele. Tieto atribúty sú zakomponované v desiatich základných témach a šiestich aplikačných témach:

1. otvorená komunikácia
2. dôstojnosť ľudskej osoby, sebaúcta, pozitívne hodnotenie seba
3. pozitívne hodnotenie iných
4. tvorivosť a iniciatíva
5. vyjadrovanie citov
6. empatia
7. asertivita
8. reálne a zobrazené vzory
9. prosociálne správanie – pomoc, darovanie, delenie sa, spolupráca, priateľstvo
10. komplexná prosociálnosť
11. etika – hľadanie koreňov prosociálneho správania
12. etika a ekonomické hodnoty
13. etika a náboženstvá – tolerancia a úcta
14. rodina, v ktorej žijem
15. výchova k manželstvu a rodičovstvu
16. ochrana prírody a životného prostredia.

Cieľom etickej výchovy ako povinnej voliteľného predmetu v primárnom vzdelávaní je:

- viesť žiakov k sebaúcte, k autonómnemu cíteniu a mysleniu,
- naučiť žiakov hodnotiť, zaujímať stanoviská, rozlišovať dobro od zla,
- naučiť ich spoznať prvky efektívnej komunikácie, dôvody a prvky prosociálneho správania primerané veku,
- umožniť žiakom spoznať zásady dobrých medziľudských vzťahov,
- umožniť žiakom, aby sa v nich zvnútorňovali prosociálne hodnoty, postoje a sociálne normy,
- podporovať u žiakov rozvoj sociálnych zručností,
- formovať spolupracujúce spoločenstvo žiakov.

VÝCHOVNÉ A VZDELÁVACIE STRATÉGIE

1. Sociálne postoje a zručnosti v medziľudských vzťahoch:

- tolerancia vo vzťahoch (Čo nechceš, aby ľudia robili tebe, nerob ty iným.),
- rešpekt a úcta voči všetkým ľuďom (rovnoprávnosť pohlaví, rás...),
- dôležitosť komunikačných interpersonálnych zručností v medziľudských vzťahoch, kultivované správanie k osobám iného pohlavia (vnímanie rozdielov nielen v stavbe tela a jeho fungovaní, ale aj v myslení, prežívaní, správaní, záujmoch a následné empatické správanie voči osobám iného pohlavia).

2. Reálne a zobrazené vzory: mediálna výchova, rozvíjanie čitateľskej gramotnosti

- sloboda a zodpovednosť (každé rozhodnutie nesie so sebou dôsledok),
- pozitívne a negatívne vplyvy TEV, filmu, počítačových hier... (reklama, akčné filmy, čas strávený pred televíziou),
- prezentácia prosociálnych vzorov v bezprostrednom okolí dieťaťa (rodičia, priatelia rodičov, učitelia, spolužiaci, kamaráti),
- čitateľský návyk ako možný zdroj objavovania prosociálnych vzorov (vyhlásenie súťaže o najlepšieho čitateľa – čo a koľko čítaš?).

3. Rozvoj tvorivosti a iniciatívy

- podporovanie záujmov, ktoré rozvíjajú osobnostné kvality (šport, umelecké aktivity, sociálna činnosť, činnosť na ochranu prírody...),
- osobnostné kvality využívané pre dobro jednotlivca i pre celé spoločstvo,
- tvorivosť, iniciatívnosť a vytrvalosť pri riešení každodenných problémov.

4. Napĺňanie obsahu Dohovoru o právach dieťaťa:

- súvislosti práv detí, dôvody, prečo vznikli a ich akceptácia v demokratických krajinách, podiel UNESCO na ochrane dieťaťa (Čo znamená mám právo? Čo znamená mám zodpovednosť?),
- práva dieťaťa v slovenskom právnom poriadku (Ako je to u nás? Ako sa to týka mňa?),
- solidarita a prijatie odlišností (uvedomenie si svojich práv a ich akceptácia v našom prostredí vedie k solidarite s deťmi, ktoré sú vykorisťované, zaťažované do vojnových konfliktov, zneužívané na ťažkú prácu, alebo sexuálne...).

5. Naš región – vlast' – súvislosť s vlastivedou

- rozvíjanie povedomia a príslušnosti k svojmu regiónu – k svojej vlasti (Čo sa mi najviac páči na našom regióne, na našom Slovensku? Čo z neho by mi najviac chýbalo?), - projekt v rámci vlastivedy, prírodovedy a etickej výchovy,
- iniciatíva pri poznávaní a ovplyvňovaní vlastného regiónu – dobre poznať svoje bydlisko a jeho okolie - geografiu, kultúru, osobnosti, ale aj vedieť, čo nášmu regiónu chýba, čo by bolo treba v ňom vylepšiť (objavovanie tradícií, ochrana a ich rozvoj), ekologické správanie, vzťah k faune a flóre regiónu (Čo sa mi nepáči alebo čo ma trápi na našom regióne? Čo by som mohol urobiť v jeho prospech ja alebo my spoločne).

STRATÉGIE VYUČOVANIA

Na hodinách sa budú využívať najčastejšie tieto metódy:

- dialóg a diskusia,
- zážitkové /skúsenostné/ metódy - hra, dramatizácia, hranie roly, scénky,
- učenie posilňovaním žiaduceho správania,
- učenie disciplinovaním,

Pri realizácii jednotlivých aktivít sa bude dodržiavať optimálny metodický postup podľa modelu R. R. Olivara:

1. fáza – senzibilizácia
2. fáza – nácvik
3. fáza – transfer alebo reálna skúsenosť.

Dôležitou a nevyhnutnou súčasťou všetkých troch fáz je hodnotová reflexia.

Učiteľ využíva rôzne metódy a techniky (hru, hranie rolí, scénok, anketové metódy, metódu posilňovania, problémové vyučovanie, dramatizáciu...) Aktivity sú len prostriedkom, ktorý umožní hodnotovú reflexiu, tá je súčasťou každého kroku. Bez reflexie by ostal žiakovi iba pekný zážitok, ktorý sotva vyplní jeho postoje a správanie. Žiaci počas hodín sedia v kruhu, aby si videli navzájom do tváre, aby sa vzájomne poznávali.

Kompetencie žiakov

a/ k učeniu

- správne návyky správania v triednom kolektíve,
- príprava detí pre život v rodine, medzi skupinami,
- naučiť sa poznávať, myslieť, riešiť problémy.

b/ komuni kačné schopno sti

- správne sa vyjadrovať verbálne i písomne,
- naučiť sa žiť s druhými ľuďmi, komunikovať, tvoriť progresívne medziľudské vzťahy.

c/ riešenie probl émov

- využívať tvorivosť a nápaditosť,
- navrhovať riešenia úloh.

d/ manuálne

- dodržiavať pravidlá bezpečnosti a ochrany zdravia,
- využívať učebné pomôcky.

e/ sociálne

- vyjadrovať svoje názory a skúsenosti,
- pracovať v dvojiciach a v skupinách, vzájomne si radiť, pomáhať,
- hodnotiť vlastné výkony,
- úcta k vzájomným požiadavkám.

Prierezové témy

A. Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra

- vytvárať u žiakov predpoklady na pestovanie a rozvíjanie citu ku kráse svojho regiónu, prírody, staviteľstva, ľudového umenia,
- spoznávať kultúrne dedičstvo našich predkov,
- využívanie historických regionálnych ukážok :
Renesančný kaštieľ / 17.storočie /, Kostol sv. Margity Antioch / 1828 – 1837/ ,
Roľnícky dom / 1730 /,
socha: sv. Juraja / 19.storočie /, sv. Floriána / 19.storočie /, sv. Jána Nepomuckého / 18.
storočie/, sv. Vendelín / 1844/
súsošie: sv. Trojice / 1895 /
- flóra, fauna – chránené rastliny: lipa, lekno materina dúška
- chránené živočíchy: bocian, labuť, lastovička, d'ateľ, jež, sýkorka, krt, sova,
- na ľavom brehu rieky Váh rybár našiel časť lebky / čelovú kosť / neandertáľca,
- vedieť sa orientovať v turisticky a historicky atraktívnych miestach regiónu,
- spoznávať kultúrnu rozmanitosť, tradičnú ľudovú kultúru, remeslá / mlynárstvo, kováčstvo, poľnohospodárstvo, rybolov /, tradičné jedlá,
- obchodná cesta – VIA BOHEMICA,
- chránená lokalita – Váh, mesto , okolie pri priehrade Kráľová nad Váhom,
- pestovať a rozvíjať hrdosť na krásu tradičného ľudového umenia a uchovávať kultúrne dedičstvo našich predkov , - v Roľníckom dome náradia – cepy, jarmo na voly, rezačka, motyky, rýle, vidly, hrable, riady, krčahy, vreteno, slamené košíky, kolovrátok,

- rok 2012 – 1010 výročie založenie mesta Šale

B. Osobnostný a sociálny rozvoj

- rozvíjať základné schopnosti dobrej komunikácie,
- utvárať a rozvíjať základné zručnosti pre spoluprácu,
- rozvíjať u žiakov sebareflexiu, sebapoznávanie, sebaúctu a sebadôveru,
- prevziať zodpovednosť za svoje konanie, osobný život a sebvzdelávanie ostatných,
- pomáhať žiakom získať a udržiavať si osobnostnú integritu,
- pestovať kvalitné medziľudské vzťahy - rozvíjať sociálne zručnosti potrebné pre život a spoluprácu,
- podporovať prevenciu sociálno - patologických javov v škole, prevenciu šikanovania, agresivity, užívania návykových látok.

C. Multikultúrna výchova

- osvojiť si znalosti o rôznych etnických a kultúrnych skupinách žijúcich v slovenskej a európskej spoločnosti,
- komunikovať a žiť v skupine s príslušníkmi odlišných sociokultúrnych skupín, uplatňovať svoje práva rešpektovať práva druhých,
- spoznávať svoju kultúru aj iné kultúry, históriu, zvyky a tradície, rešpektovať ich ako rovnocenné a dokázať s ich príslušníkmi konštruktívne komunikovať a spolupracovať,
- bojovať proti predsudkom a stereotypom, ktoré sa prejavujú v rôznych podobách neznášanlivosti, rasizmu a xenofóbie,
- uvedomovať si nezlučiteľnosť rasovej, náboženskej, národnostnej a inej intolerancie s princípmi života v demokratickej spoločnosti.

D. Environmentálna výchova

- prispieť k rozvoju osobnosti žiaka tak, že v oblasti vedomostí, zručností a schopností nadobudne schopnosť chápať, analyzovať a hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím na základe poznania prírodných zákonov,
- poznať a chápať súvislosti medzi vývojom ľudskej populácie a vzťahom k prostrediu v rôznych oblastiach sveta,
- pochopiť súvislosti medzi lokálnymi a globálnymi problémami a vlastnú zodpovednosť vo vzťahu k prostrediu ako spotrebiteľa a výrobcu,
- vnímať život ako najvyššiu hodnotu a posilniť pocit zodpovednosti vo vzťahu k živým organizmom a ich prostrediu,
- podporovať aktívny prístup k tvorbe a ochrane životného prostredia,
- posilniť pocit zodpovednosti vo vzťahu k zdravému životnému štýlu a rozpoznávať nežiaduce konanie,
- racionálne obhajovať a zdôvodňovať svoje názory a stanoviská v problematike životného prostredia.

E. Ochrana života a zdravia

- integrovať postoje, vedomosti a schopnosti žiakov zamerané na ochranu života a zdravia v mimoriadnych situáciách, podobne pri pobyte a pohybe v prírode, ktoré môžu vzniknúť vplyvom nepredvídaných skutočností ohrozujúcich človeka a jeho okolie,
- pripraviť žiakov na zvládnutie situácií vzniknutých vplyvom priemyselných a ekologických havárií, dopravnými nehodami, živelnými pohromami a prírodnými katastrofami,

- pripraviť žiakov zvládnuť nevhodné podmienky v situáciách vzniknutých pôsobením cudzej moci, terorizmom voči občanom nášho štátu,
- formovať vzťah k problematike ochrany svojho zdravia a života, ako aj zdravia a života iných ľudí,
- osvojiť si vedomosti a zručnosti v sebaochrane a poskytovaní pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života,
- rozvinúť morálne vlastnosti žiakov tvoriace základ vlasteneckého a národného cítenia,
- formovať predpoklady na dosiahnutie vyššej telesnej zdatnosti a celkovej odolnosti organizmu na fyzickú a psychickú záťaž v náročných životných situáciách.

F. Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

- vedieť komunikovať, argumentovať, používať informácie a pracovať s nimi,
- učiť sa riešiť problémy, správne ich pomenovať,
- prezentovať svoju prácu písomne aj verbálne s použitím nástrojov IKT,
- vedieť prezentovať sám seba a svoje schopnosti, ale učiť sa pracovať aj v skupine, vážiť si prácu iných a nepodceňovať ju,
- učiť sa vytvoriť nejaký produkt – zamerať sa na postupnosť jednotlivých krokov a metodológiu tvorby projektu, ktorú budú môcť žiaci využívať aj v ostatných predmetoch alebo v mimoškolskej činnosti pri reprezentácii svojej školy.

Učebné zdroje

Etická výchova nepoužíva učebnice, ale pracovné listy. Podnety na činnosť nachádza učiteľ v metodických príručkách a v iných materiáloch, ako aj v obsahu vyučovacích predmetov prvého stupňa. Aktualizuje ich podľa podmienok skupiny, cieľov a obsahu etickej výchovy.

Pracovné listy:

Ivanová – Kopinová - Líšková: Etická výchova pre 1. ročník ZŠ. Pracovné listy 1. SPN Mladé letá, Bratislava, 2009

Ivanová – Kopinová - Otottová: Etická výchova pre 2. ročník ZŠ. Pracovné listy 2. SPN Mladé letá, Bratislava, 2007

Ivanová – Kopinová - Otottová: Etická výchova pre 3. ročník ZŠ. Pracovné listy 3. SPN Mladé letá, Bratislava 2010

Ivanová – Kopinová - Otottová: Etická výchova pre 4. ročník ZŠ. Pracovné listy 4. SPN Mladé letá, Bratislava 2010

Metodické príručky:

Ivanová - Kopinová: Etická výchova v 1. ročníku. Metodická príručka. MPC Bratislava, 2004

Ivanová - Kopinová: Etická výchova v 2. ročníku. Metodická príručka. MPC Bratislava, 2005

Ivanová - Kopinová: Etická výchova v 3. ročníku. Metodická príručka. MPC Bratislava, 2006

Ivanová - Kopinová: Etická výchova v 4. ročníku. Metodická príručka. MPC Bratislava, 2007

Metódy a prostriedky hodnotenia:

Na hodinách etickej výchovy žiakov nehodnotíme známku. Je vhodné a žiaduce jednotlivcov slovné oceniť počas hodiny a skupinu žiakov priebežne i na konci hodiny. Žiaci by mali tiež mať priestor na vyjadrenie, ako sa cítili, ako sa im hodina páčila, v čom by privítali zmenu. Etická výchova sa pri súhrnnom hodnotení hodnotí slovné – absolvoval/neabsolvoval.

Poznámky:

Medzipredmetové vzťahy:

SJL- slovenský jazyk a literatúra

HUV – hudobná výchova

PRI – prírodoveda

VYV – výtvarná výchova

INV – informatická výchova

Prierezové témy:

REV – regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra

MkV – multikultúrna výchova

ENV – environmentálna výchova

TPPZ – tvorba projektu a prezentačné zručnosti

OSR – osobnostný a sociálny rozvoj

OŽZ - ochrana života a zdravia

Etická výchova v 1. ročníku

Predmet: Etická výchova						
Ročník: prvý			Hodinová dotácia: 1 hodina týždenne / 33 hodín ročne			
Tematický celok	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové vzťahy	Časová dotácia
	Témy	Obsah				
Postoje a zručnosti v medziľudských vzťahoch	Vytvárať prosociálne spoločenstvo žiakov Prvé kontakty v triede a v škole	- ponúkание žiakom víziu spolupracujúceho spoločenstva ako základu pre dobré spolužitie, - sedenie v kruhu, formulovanie pravidiel typu mať právo byť vypočutý, právo nevyjadriť sa, mať vzájomnú úctu a dôveru i iných...), -zoznamovanie, oslovovanie, pozdrav.	- poznať spolužiakov po mene, - poznať pravidlá skupiny a vie ich vysvetliť, - poznať spôsob ako vyjadriť pozdrav, vďačnosť a prosbu, - vedieť sa predstaviť a učiť sa prezentovať sám seba, hovoriť pravdu, – nevysmievať sa, chrániť veci svoje i iných...).	OSR	PRI	7

Tematický celok	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové vzťahy	Časová dotácia
	Témy	Obsah				
Prvky prosociálneho správania v žiackom kolektíve	Vzájomná úcta pri komunikácii Úcta k vzájomným požiadavkám	-pekne sa oslovovať, pozdraviť sa, počúvať sa navzájom, ..., -vd'ačnosť za vykonané dobro (prosím, ďakujem), - vzájomná pomoc medzi spolužiakmi i členmi rodiny.	-vie vysvetliť, čo je to úcta k ľuďom -vie, aké má prvky úcta k vlastným rodičom, spolužiakom a učiteľom, -prežívať vd'ačnosť voči tým, čo mu robia dobre, - vnímať víziu spolupracujúceho spoločenstva, - chápe potrebu vytvárať a dodržiavať pravidlá.	OSR	SJL	7
Ľudská dôstojnosť a sebaúcta	Uvedomovanie Sebaovládanie Prekonávanie prekážok	-uvedomovanie si vlastnej hodnoty (rozdiel medzi mnou a ostatným svetom), -poznanie a postupné zvnútorňovanie povedomia jedinečnosti a nedotknuteľnosti, -vedenie k sebaovládaniu a znášaniu námahy pri prekonávaní prekážok.	-mať slovnú zásobu, ktorá vyjadruje základné ľudské vlastnosti (dobrý, zlý, veselý, smutný, nahnevaný, radostný, vd'ačný, nevšímavý, -vie pomenovať svoje dobré vlastnosti, - poznávať sám seba, uvedomovať si vlastnú hodnotu, - cítiť potrebu potvrdzovania vlastnej hodnoty inými, -vidieť badateľnú snahu o sebaovládanie a znášať námahu pri prekonávaní prekážok.	OSR	PRI	5

Tematický celok	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové vzťahy	Časová dotácia
	Témy	Obsah				
Pozitívne hodnotenie iných	<p>Človek a jeho hodnota</p> <p>Prehodnocovanie negatívnych skutočností</p> <p>Verbálne vyjadrovanie pozitívneho hodnotenia druhých</p>	<p>- spoznávanie pozitívnych vlastností svojich najbližších v rodine, v triede, v škole, v rovesníckych vzťahoch, ...</p> <p>- dobro – zlo, napr. branie si vecí navzájom, posudzovanie a ponižovanie, urážanie menej zdatných detí, klamanie a žalovanie, ...</p> <p>- postoj k ľuďom, ktorí sú nám nesympatickí, spôsobujú nám alebo druhým zlo (úmyselne, neúmyselne).</p>	<p>- rozpoznať pozitívne vlastnosti vo svojom okolí (na svojich najbližších v rodine, v triede, v škole, v rovesníckych vzťahoch),</p> <p>- je schopný oceniť dobro na iných, vie aj prijať ocenenie,</p> <p>- rozvíjať postoj k ľuďom, ktorí sú mu nesympatickí,</p> <p>- ovládať vlastnú aktivitu pri vytváraní pozitívnych vzťahov a klímy v spoločenstve.</p>	OSR	SJL	7

Tematický celok	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové vzťahy	Časová dotácia
	Témy	Obsah				
Naša rodina	<p>Uvedomovanie si hodnoty rodiny pre jednotlivca i pre spoločnosť</p> <p>Rodičovská láska a jej význam v živote</p> <p>Výroba darčeka</p>	<p>- Čo sa mi na našej rodine najviac páči?</p> <p>- príbuzenské vzťahy (S kým z rodiny si najviac rozumiem...? Čo by som mohol urobiť pre lepšie vzťahy v našej rodine, ktoré z rodinných pravidiel sa mi najťažšie dodržiavajú...).</p>	<p>- vedieť identifikovať a slovné vyjadriť rodinné vzťahy,</p> <p>- reflektovať dobro plynúce z rodiny, vie vyjadriť, čo ho na rodinných vzťahoch teší, čo je v rodine najdôležitejšie, vie zo svojho pohľadu ohodnotiť dobro ochrany a lásky, ktoré mu rodina poskytuje,</p> <p>- dobro zažité v rodine prenášať do žiackeho kolektívu,</p> <p>- rád chce hovoriť o pekných veciach v rodine,</p> <p>- vie členom rodiny opätovať dobro v rôznych situáciách.</p>	OSR	PRI VYV SJL	7

Etická výchova v 2. ročníku

Predmet: Etická výchova						
Ročník: druhý			Hodinová dotácia: Hodinová dotácia : 1 hodina týždenne / 33 hodín ročne			
Tematický celok	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové vzťahy	Časová dotácia
	Témy	Obsah				
Postoje a spôsobilosti medziľudských vzťahov	<p>Pripomenutie si tém a z nich vyplývajúce správanie z prvého ročníka</p> <p>Počúvanie iných ako prvý predpoklad úspešnej spolupráce</p>	<p>- sebaovládanie pri prijímaní informácií o sebe od iných,</p> <p>- základy spolupráce v skupinách</p> <p>uvedomovanie si práv a povinností).</p>	<p>- vedieť vysvetliť dôležitosť počúvania pre spoluprácu,</p> <p>- poznať svoje práva a povinnosti v rámci školskej triedy,</p> <p>- chápať a vnútorne akceptovať význam počúvania pre spoluprácu a dobré vzťahy,</p> <p>- uvedomovať si spojitosť práv a povinností,</p> <p>- badať pokroky v počúvaní výkladu na hodine, ale aj v počúvaní spolužiakov pri diskusii.</p>	OSR	SJL VYV	5

Tematický celok	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové vzťahy	Časová dotácia
	Témy	Obsah				
Tvorivosť	Vlastný talent Pozitívne stránky Využitie tvorivosti v živote triedy	- objavovanie: vlastných daností – talentu, - pozitívnych stránok (V čom som výnimočný, čo viem dobre robiť, čo mi ide dobre...), - rozvoj fantázie a pozorovacích schopností - tvorivosť, ktorú od nás prijímajú, očakávajú iní (vymyslieť darček), - tvorivosť iných, ktorá nás obohacuje, - využitie tvorivosti v živote triedy.	- vysvetliť, čo je tvorivosť, - vysvetliť súvislosti medzi fantáziou, úsilím a tvorivosťou, - vymenovať konkrétne produkty (ovocie) tvorivosti v rámci rodiny a školy, - má vedomosť, že má čo ponúknuť zo svojich darov v prospech spoločenstva, - zapájať sa do tvorivých úloh prostredníctvom pozorovacích schopností a fantázie.	OSR TPPZ	SJL VYV	5

Tematický celok	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové vzťahy	Časová dotácia
	Témy	Obsah				
Iniciatíva	<p>Iniciatíva v sebapoznaní</p> <p>Iniciatíva vo vzťahoch</p> <p>Hľadanie možností ako vychádzať v ústrety iným ľuďom</p>	<p>- Kto som? Aký vplyv má fungovanie môjho tela na moju pohodu, či nepohodu,</p> <p>- iniciatíva vo vzťahu k iným, hľadanie možností ako vychádzať v ústrety iným ľuďom (v rodine, v triede,...) a ich realizácia,</p> <p>- iniciatíva, ktorá nie je prijatá inými, a iniciatíva iných, ktorá je pre mňa neprijateľná,</p> <p>-iniciatíva, ktorá ohrozuje moje zdravie a osobnú bezpečnosť (fajčenie, alkohol, drogy).</p>	<p>- vie vysvetliť, čo je iniciatíva,</p> <p>- uviesť príklady prospešnej a škodlivej iniciatívy,</p> <p>- uvedomovať si rozdiel medzi pozitívnou iniciatívou a tou, ktorá ohrozuje jeho zdravie a osobnú bezpečnosť,</p> <p>- prejavovať aktívnejšiu účasť na riešení problémov v triede.</p>	OSR	PRI INV	6

Tematický celok	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové vzťahy	Časová dotácia
	Témy	Obsah				
Vyjadrovanie citov	Vyjadrenie vd'ačnosti, ochoty, láskavosti, obdivu verbálne aj neverbálne	<ul style="list-style-type: none"> - úcta k žene – matke, sestre, spolužiačke... (Čo sa mi páči a čo sa mi nepáči na ženách a dievčatách?), - úcta k mužovi – otcovi, bratovi, spolužiakovi... (Čo sa mi páči, a čo sa mi nepáči na mužoch a chlapcoch?), - kultivované vyjadrovanie negatívnych citov (hnev, vzdor, smútok...), akceptovanie citov iných. 	<ul style="list-style-type: none"> - vie vysvetliť spojenie „vyjadrovanie citov“, vysvetliť význam citov v živote človeka, - pozná význam slov radosť, hnev, smútok, odpor, ľahostajnosť, veselosť, obdiv, vd'ačnosť, ochota, láskavosť, - vie chápať dôležitosť kultivovaného vyjadrovania negatívneho prežívania citov (odpor, smútok) u seba i iných, - verbálne i neverbálne identifikovať a vyjadriť city vd'ačnosti, ochoty, láskavosti a obdivu, hnevu, smútku, odporu, prekvapenia, - prejaviť snahu kultivovane, vyjadrovať hnev, - učiť sa akceptovať city iných. 	OSR	SJL	5

Tematický celok	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové vzťahy	Časová dotácia
	Témy	Obsah				
Naša trieda – spoločenstvo detí	<p>Správanie sa medzi sebou</p> <p>Kamarátstvo a priateľstvo</p> <p>Dodržiavanie pravidiel správania v triede</p>	<p>- vzťahy medzi chlapcami a dievčencami, – slušnosť, ohľaduplnosť, čestnosť, pomoc slabším, rešpektovanie rozdielov (Čo sa mi v našej triede najviac páči? Som tu pokojný? Sú iní spokojní so mnou?), - úprimné a falošné priateľstvo, – podpora vzájomnosti, spokojnosti, tolerancie a spolupráce v triede.</p>	<p>- vysvetliť, čo je spoločenstvo detí, - poznať, čo podporuje vzájomnú dôveru, priateľstvo a čo ich narúša, - uvedomovať si potrebu rešpektovania odlišností iných, - chápať túžbu nájsť dobrého priateľa a byť dobrým priateľom, - rozlíšiť dobrú a zlú klímu v rámci triedy, - rôznymi spôsobmi prispievať k vytváraniu dobrej nálady a pohody v triede.</p>	OSR	SJL VYV	12

Etická výchova v 3. ročníku

Predmet: Etická výchova						
Ročník: tretí			Hodinová dotácia: 1 hodina týždenne / 33 hodín ročne			
Tematický celok	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové vzťahy	Časová dotácia
	Témy	Obsah				
Postoje a spôsobilosti medziľudských vzťahov	Dodržiavanie dohodnutých pravidiel správania Kvalita otvorenej komunikácie	- pravdivosť, objektívnosť, prijímanie pravdy o sebe aj o iných, - asertívne správanie ako súčasť efektívnej komunikácie, nácvik bezpečného správania sa v rizikových situáciách (odmietnutie zla, postavenie sa proti šikanovaniu, vedieť povedať nie na negatívne ponuky).	- vysvetliť pojem komunikácia, - vedieť, čo znamená slovo pravda a ako vplýva na kvalitu komunikácie, - poznať, ktoré sú rizikové situácie v živote dieťaťa, - chápať zmysel a podstatu otvorenej komunikácie, - rozumieť dôvodom ako sa správať v rizikových situáciách, - v komunikácii badať snahu o objektívnosť a pravdivosť, - vedieť sa postaviť voči negatívnym javom (šikanovanie, ..), - odolávať príjemným zvodom na zlé, badať snahu povedať nie.	OŽZ OSR	PRI VYV	6

Tematický celok	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové vzťahy	Časová dotácia
	Témy	Obsah				
Vcítanie sa do prežívania iných	Dôvod na radosť a smútok Pochopenie iných - zdravotne postihnutí, chorí ľudia	- hľadanie dôvodov na radosť a smútok u seba a u iných, - pochopenie situácie iných ľudí prostredníctvom vlastných zážitkov (u spolužiakov, a členov rodiny...), - odovzdávanie radosti a zmierňovanie smútku najbližších, - záujem o zdravotne postihnutých, starých a chorých ľudí.	- rozumieť pojmom - súciť, spolucítenie, vcítanie sa do iného, - uvedomovať si význam vlastných zážitkov ako prostriedku pre pochopenie situácií druhých, - vedieť vnímať situáciu chorých, starých a zdravotne postihnutých, prejavuje pochopenie voči nim.	OSR	PRI SJL	5

Tematický celok	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové vzťahy	Časová dotácia
	Témy	Obsah				
Riešenie konfliktov - výchova k zmierlivosti	Právo na omyl Rozvíjanie sebaovládania Súťaživosť a kooperácia	- právo na omyl a možnosť nápravy, - význam odpúšťania v medziľudských vzťahoch, - rozvíjanie sebaovládania a jeho upevňovanie, - prehlbovanie vzájomnosti i sebaúcty.	- poznať, čo je to omyl v živote človeka a poznať možnosti reagovania svoj omyl i na omyl iných, - vysvetliť pojem „odpúšťanie“, - chápať súvislosti medzi súťaživosťou a kooperáciou, - pri konflikte je ochotný diskutovať, vnímať dôvody druhej strany.	OSR	PRI HUV	5

Tematický celok	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové vzťahy	Časová dotácia
	Témy	Obsah				
Pomoc, darovanie, delenie sa	Vnímanie a prežívanie prosociálnosti Rozdiel medzi psychickou a materiálnou pomocou	-zámerne robenie dobra iným, -podelenie sa a darovanie v rámci rodiny a žiackeho kolektívu, - príprava žiakov na možné neprijatie dobra inými.	- vysvetliť slovo „pomoc“ a poznať rozdiel medzi psychickou a materiálnou pomocou, uviesť ich príklady, - poznať možné reakcie na pomoc, - vie ohodnotiť situácie, kedy prijal rôzne druhy pomoci a je ochotný pomáhať, - poznať kvality a prednosti školy a teší sa z nich (prijatie, odmietnutie), - vidieť problémy druhých, vie pomáhať a podeliť sa o dobro, - je pripravený reagovať na neprijatie pomoci.	ENV OSR	PRI VYV INV	7

Tematický celok	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové vzťahy	Časová dotácia
	Témy	Obsah				
Naša škola	Účasť žiakov na živote a úspechoch školy	<ul style="list-style-type: none"> - poznávanie kvalít a predností školy, - prostredie, atmosféra, učebné predmety, - účasť žiakov na živote a úspechoch školy, - podieľanie sa na vytváraní dobrej atmosféry na našej škole. 	<ul style="list-style-type: none"> - hovoriť o kvalitách svojej školy, - poznať kvality a prednosti školy a tešiť sa z nich, - prispieť k prezentácii školy, - mať záujem o účasť na dianí školy. 	OSR REV	SJL INV VYV	10

Etická výchova v 4. ročníku

Predmet: Etická výchova						
Ročník: štvrtý			Hodinová dotácia: 1 hodina týždenne / 33 hodín ročne			
Tematický celok	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové vzťahy	Časová dotácia
	Témy	Obsah				
Sociálne postoje a zručnosti v medziľudských vzťahoch	<p>Tolerancia vo vzťahoch</p> <p>Rešpekt a úcta voči všetkým ľuďom</p> <p>Komunikačné zručnosti</p> <p>Kultivované správanie k osobám iného pohlavia</p>	<p>- Čo nechceš, aby ľudia robili tebe,</p> <p>nerob ty iným,</p> <p>-rovnoprávnosť pohlaví, rás...,</p> <p>- dôležitosť komunikačných interpersonálnych zručností v medziľudských vzťahoch,</p> <p>vnímanie rozdielov nielen v stavbe tela a jeho fungovaní, ale aj v myslení, prežívaní, správaní, záujmoch a následné empatické správanie voči osobám iného pohlavia.</p>	<p>- chápať význam zlatého pravidla mravnosti v medziľudských vzťahoch,</p> <p>- uvedomovať si význam rovnoprávnosti ľudí bez ohľadu na rasu, pohlavia,</p> <p>- pochopiť správanie iného pohlavia,</p> <p>- badať rozvíjanie autonómneho cítenia a myslenia,</p> <p>- v komunikácii so spolužiakmi prejavovať prvky tolerancie,</p> <p>- kultivovane prijímať a rešpektovať opačné pohlavie,</p> <p>- v správaní badať prijímanie zodpovednosti za svoje rozhodnutia.</p>	OSR	PRI	7

Tematický celok	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové vzťahy	Časová dotácia
	Témy	Obsah				
Reálne a zobrazené vzory	Sloboda a zodpovednosť Čitateľský návyk Pozitívne a negatívne vplyvy na dieťa	-každé rozhodnutie nesie so sebou dôsledok, - pozitívne a negatívne vplyvy televízie, počítačových hier (reklama, akčné filmy, čas strávený pred televíziou), - prezentácia prosociálnych vzorov v bezprostrednom okolí dieťaťa (rodičia, ...), - čitateľský návyk ako možný zdroj objavovania prosociálnych vzorov.	- reflektovať na vlastnej skúsenosti pozitívne i negatívne vplyvy jednotlivých médií, - rozpoznať prosociálne vzory vo svojom okolí - je schopný postrehnúť nevhodnosť vplyvu televízie a badať snahu o reguláciu jej sledovania, - vedieť si voliť medzi prosociálnym a negatívnym vzorom, - badať na jeho správaní prosociálne prvky.	OSR REV	INV PRI	4

Tematický celok	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové vzťahy	Časová dotácia
	Témy	Obsah				
Rozvoj tvorivosti a iniciatívy	Podporovanie záujmov Osobnostné kvality Tvorivosť pri riešení problémov	- podporovanie záujmov, ktoré rozvíjajú osobnostné kvality (šport, umelecké aktivity, sociálna činnosť, činnosť na ochranu prírody...), - osobnostné kvality využívané pre dobro jednotlivca i pre celé spoločenstvo, - tvorivosť, iniciatívnosť a vytrvalosť pri riešení každodenných problémov.	- vedieť vymenovať iniciatívy, kde by mohol preukázať svoj vzťah k ochrane prírody a životného prostredia, - mať ochraňujúci a obdivujúci vzťah k prírode a chce chrániť životné prostredie.	OSR ENV	PRI	8

Tematický celok	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové vzťahy	Časová dotácia
	Témy	Obsah				
Napĺňanie obsahu Dohovoru o právach dieťaťa	<p>Spoznávanie a uplatňovanie svojich práv a plnenie si svojich povinností UNESCO</p> <p>Solidarita a prijatie odlišností</p>	<p>- súvislosti práv detí, dôvody, prečo vznikli a ich akceptácia v demokratických krajinách, podiel UNESCO na ochrane dieťaťa (Čo znamená mám právo? Čo znamená mám zodpovednosť?),</p> <p>- opčný protokol k právam dieťaťa</p> <p>- práva dieťaťa v slovenskom právnom poriadku,</p> <p>- uvedomenie si svojich práv a ich akceptácia v našom prostredí vedie k solidarite s deťmi, ktoré sú vykorisťované, zaťahované do vojnových konfliktov, zneužívané na ťažkú prácu alebo sexuálne, ...).</p>	<p>- poznať pojmy „ľudské práva a práva dieťaťa“,</p> <p>- vymenovať aspoň 5 práv dieťaťa,</p> <p>- poznať rozdiel a podstatu pojmov právo a povinnosť,</p> <p>- vymenovať aspoň 3 situácie nerešpektovania práv detí doma i vo svete,</p> <p>- osvojuje si sociálne normy,</p> <p>- dožaduje sa svojich práv,</p> <p>- rešpektuje práva iných.</p>	MkV MEV	MAT INV	6

Tematický celok	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové vzťahy	Časová dotácia
	Témy	Obsah				
Náš región - vlasť	<p>Rozvoj povedomia</p> <p>Poznanie a ovplyvnenie vlastného regiónu</p> <p>Ekologické správanie</p>	<p>- rozvíjanie povedomia a príslušnosti k svojmu regiónu – k svojej vlasti (Čo sa mi najviac páči na našom regióne, na našom Slovensku? Čo z neho by mi najviac chýbalo?),</p> <p>- iniciatíva pri poznávaní a ovplyvňovaní vlastného regiónu, – dobre poznať svoje bydlisko a jeho okolie,</p> <p>- kultúru, osobnosti, ale aj vedieť, čo nášmu regiónu chýba, čo by bolo treba v ňom vylepšiť,</p> <p>-vzťah k faune a flóre regiónu.</p>	<p>- poznať a byť hrdý na špecifiká, krásy i možnosti vlastného regiónu,</p> <p>- vidieť problémy regiónu, je na ne citlivý a hľadá i možnosti vlastného zaangažovania sa pri ich riešení,</p> <p>- iniciatívnosť pri objavovaní krás a špecifik regiónu, prejavovať ochotu pomôcť zveľadiť ho (prípadná tvorba sociálnych a kultúrnych projektov v danom regióne a účasť na nich.</p>	<p>TPPZ</p> <p>REV</p>	<p>VLA</p> <p>SJL</p> <p>INV</p>	<p>8</p>

Človek a hodnoty

Náboženská výchova

Školský vzdelávací program Šanca pre všetkých				
ZŠ J. C. Hronského, Krátka ul.2, Šaľa				
Názov predmetu	Náboženská výchova			
Ročník	1. roč.	2. roč.	3.roč.	4.roč.
Časový rozsah výučby	1 hod./týždeň	1 hod./týždeň	1 hod./týždeň	1 hod./týždeň
	33 hod./rok	33 hod./rok	33 hod./rok	33 hod./rok
Stupeň vzdelania	ISCED 1- primárne vzdelávanie			
Forma štúdia	Denná			
Vyučovacia jazyk	Slovenský			

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Keďže človek je z psychologického a sociologického hľadiska prirodzene bytosť náboženská, má potrebu smerovať k tomu, čo ho presahuje. Vyučovacia predmet náboženstvo/náboženská výchova má preto opodstatnenú úlohu v celistvom ponímaní výchovy na škole. Predmet umožňuje žiakom formulovať otázky týkajúce sa základných životných hodnôt, postojov a konaní, konfrontovať ich s vedecky a nábožensky (kresťansky) formulovanými pohľadmi na svet, hľadať svoju vlastnú životnú hodnotovú orientáciu.

Vyučovacia predmet náboženstvo/náboženská výchova formuje v človeku náboženské myslenie, svedomie, náboženské vyznanie a osobnú vieru ako osobný prejav náboženského myslenia a integrálnej súčasti identity človeka. Ponúka prístup k biblickému posolstvu, k učeniu Cirkvi a k jej tradícii, otvára pre neho možnosť života s Cirkvou.

Ciele vyučovacieho predmetu

Vyučovacia predmet náboženstvo/náboženská výchova sa zameriava na pozitívne ovplyvnenie hodnotovej orientácie žiakov tak, aby sa z nich stali slušní ľudia s vysokým morálnym kreditom, ktorých hodnotová orientácia bude prínosom pre ich osobný a rodinný život i pre život spoločnosti.

Náboženstvo/náboženská výchova je výchovou k zodpovednosti voči sebe, voči iným jednotlivcom i celej spoločnosti. Učí žiakov kriticky myslieť, nenechať sa

manipulovať, rozumieť sebe, iným ľuďom a svetu, v ktorom žijú. Zároveň výučba predmetu nadväzuje na ďalšie spoločenskovedné predmety, umožňuje žiakovi ozrejmíť si morálny pohľad na mnohé témy otvorenej spoločenskej diskusie. Učí žiakov rozlišovať medzi tým, čo je akceptované spoločnosťou, a tým, čo je skutočne morálnym dobrom pre jednotlivca i pre celú spoločnosť.

Ciele predmetu sú stotožnené s cieľom Národného programu výchovy a vzdelávania Slovenskej republiky „...*nechceme v Národnom programe len zdôrazňovať organizačné zmeny, financovania, formálne aspekty, zmeny v riadení, ale ide hlavne o polozenie základov zmeny filozofie výchovy, osvojenia si nových hodnôt poznávacích a morálnych kvalít človeka budúcnosti. Mladí ľudia by sa mali strátiť: pôžitku bez svedomia, bohatstva bez práce, vedy bez ľudskosti, poznania bez vôle, podnikania bez mravnosti, politiky bez princípov.*“

Predmet sa cieľmi spolupodieľa na utváraní a rozvíjaní kľúčových kompetencií: Napĺňanie cieľov jednotlivých vzdelávacích oblastí a vyučovacích predmetov sa realizuje v školskom prostredí prostredníctvom **kľúčových a predmetových kompetencií** žiakov, ktoré zároveň rozvíja. Kľúčové kompetencie majú procesualný charakter. Žiaci si ich osvojujú na veku primeranej úrovni prostredníctvom obsahu, metód vzdelávania a činnosti.

V súlade so Spoločným európskym rámcom kľúčových kompetencií, ako základným orientačným nástrojom pre vymedzenie kľúčových kompetencií ŠVP vymedzil nasledovné kľúčové kompetencie:

- kompetencia (spôsobilosť) k celoživotnému učeniu sa
- sociálne komunikačné kompetencie (spôsobilosti)
- kompetencie(spôsobilosti)uplatňovať matematické myslenie a poznávanie v oblasti vedy a techniky
- kompetencie (spôsobilosti) v oblasti informačných a komunikačných technológií
- kompetencia (spôsobilosť) riešiť problémy
- kompetencie (spôsobilosti) občianske
- kompetencie (spôsobilosti) sociálne a personálne
- kompetencie (spôsobilosti) pracovné
- kompetencie (spôsobilosti) smerujúce k iniciatívnosti a podnikavosti
- kompetencie (spôsobilosti) vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry
- odborné kompetencie (odborné školy)

Vyučovací predmet náboženská výchova sa podieľa na rozvoji kľúčových kompetencií najmä rozvíjaním týchto predmetových kompetencií:

1. kompetencie k učeniu sa - žiak

- vyberá a využíva pre efektívne učenie vhodné spôsoby, metódy a stratégie, plánuje, organizuje a riadi vlastne učenie
- kriticky hodnotí výsledky svojho učenia a diskutuje o nich
- rozumie symbolickému spôsobu vyjadrovania jazyka Biblie a jazyka Cirkvi, integruje
- náboženský spôsob vnímania a chápania sveta do svojho celkového vzťahu k svetu, súbežné s pohľadom prírodných a humanitných vied živote
- udalosti svojho života vníma a spracováva ako životnú skúsenosť, tj. schopnosť transformovať na základe reálnej existencie udalosti svoje konanie v budúcnosti

2. kompetencie k riešeniu problémov - žiak

- vníma, rozpozná a pochopí problém, premyslí a naplánuje riešenie problému
- samostatne rieši problém s dorazom na etický princíp k druhým ľuďom a k životnému

- prostrediu, kriticky myslí, hľadá kritéria pre voľbu riešenia problémov, zdôvodní návrhy
- svojich riešení s ohľadom na učenie Cirkvi
- robí uvážené rozhodnutia, je schopný ich obhájiť, zhodnotí výsledky svojich činov
- chápaním vlastnej tradície a chápaním postojov inak svetonázorovo alebo zmýšľajúcich ľudí
- postoj vzájomnej tolerancie vníma ako základnú zásadu vlastného konania

3. komunikačné kompetencie- žiak

- formuluje a vyjadruje svoje myšlienky a názory v logickom slede, vyjadruje sa výstižné súvislé a kultivovane
- účinné sa zapája do diskusie, obhajuje svoj názor a vhodne argumentuje
- využíva informačne a komunikačne prostriedky a technológie pre kvalitnú a účinnú komunikáciu
- využíva získané komunikačne zručnosti k vytváraniu vzťahov potrebných k plnohodnotnému súžitiu a kvalitnej spolupráci s ostatnými ľuďmi
- objavuje zmysel symbolického vyjadrovania, rozumie symbolickému vyjadrovaniu v rituáloch a slávnostiach.

4. sociálne a inte 4. sociálne a interpersonálne kompetencie- žiak

- účinné spolupracuje v skupine, na základe poznania alebo prijatia novej roly v pracovnej činnosti pozitívne ovplyvňuje kvalitu spoločnej práce
- podieľa sa na utváraní príjemnej atmosféry v triednom tíme, ohľaduplnosťou prispieva k upevňovaniu medziludských vzťahov, v prípade nutnosti poskytne pomoc alebo o ňu požiada
- prispieva k diskusii v pracovnej skupine a v triede, chápe potrebu efektívne spolupracovať s druhými pri riešení danej úlohy, oceňuje skúsenosti druhých ľudí
- angažuje sa a uskutočňuje vo svojom živote humánne princípy v duchu solidarity a lásky vytvára si pozitívny obraz o sebe, ktorý podporuje jeho sebadôveru a samostatný rozvoj
- ovláda a riadi svoje konanie a správanie tak, aby bol so sebou spokojný a vážil si sám seba

5. občianske kompetencie- žiak

- rešpektuje, chráni a oceňuje národnú tradíciu, kultúrne a historické dedičstvo
- prejavuje pozitívny postoj k umeleckým dielam, rozvíja zmysel pre kultúru, aktívne sa zapája do kultúrneho diania a športových aktivít
- uvedomuje si základne humanistické hodnoty, uplatňuje a ochraňuje princípy demokracie,
- vyvážené chápe svoje osobne záujmy v spojení so záujmami širšej skupiny, resp. spoločnosti
- rešpektuje presvedčenie iných ľudí a väzí si ich vnútorné hodnoty
- je otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti
- odmieta útlak a hrubé zaobchádzanie, uvedomuje si povinnosť postaviť sa proti fyzickému aj psychickému násiliu
- uvedomuje si svoje práva v kontexte so zodpovedným prístupom k svojim povinnostiam, prispieva k naplneniu práv iných
- chápe základne ekologické súvislosti a enviromentalné problémy, rešpektuje požiadavky na kvalitne životne prostredie
- rozhoduje sa v zaujme podpory a ochrany zdravia

6. pracovné kompetencie - žiak

- dokáže si stanoviť ciele s ohľadom na svoje profesijne záujmy, kriticky hodnotí svoje výsledky a aktívne pristupuje k uskutočneniu svojich cieľov
- je flexibilný a schopný prijať a zvládať inovatívne zmeny
- prácu vníma nielen ako zdroj príjmu zaisťujúci určitú životnú úroveň, ale aj ako povolanie k spolupráci na rozvoji dobrej budúcnosti pre ľudí a pre svet

7. existenciálne kompetencie

- žiak objavuje zmysel pravdy, spravodlivosti
- osvojil si kriticky a diferencovaný prístup k vlastnej osobe, prijíma sám seba, je pripravený sa na tomto základe si stanoviť nové životné ciele
- vysvetlí hodnotu individuálneho ľudského života
- objavuje hranice človeka – utrpenie a smrť, je otvorený pre možnosti ich prekonania, ktoré ponúka kresťanská viera
- objavuje zmysel života, preberá seba riadenie, preberá zodpovednosť za sebaurčenie
- rozumie psychickým, sociálnym a historickým súvislostiam, ktoré podmieňujú hľadanie zmyslu života a je otvorený pre jeho transcendentnú hĺbku
- vytvára si rebríček hodnôt a osvojuje si životný štýl na základe etických princípov, analyzuje
- dôležité faktory ovplyvňujúce myslenie a životný štýl súčasného človeka
- vníma vo svojom živote ako dôležité rozhodnúť sa na základe poznania a skúsenosti pre svetonázorový postoj
- je schopný posúdiť a oceniť hodnotu vzťahov /priateľstva, manželstva, rodiny/, vysvetlí význam manželstva a rodiny a posúdi ich prínos pre spoločnosť, chápe zmysel vernosti

Prierezové témy

Pri tvorbe tematicko výchovno-vzdelávacích plánov odporúčame do obsahu náboženskej výchovy v každom ročníku, vhodne implementovať prostredníctvom aktivizujúcich učebných metód nasledujúce prierezové témy:

- **Environmentálna výchova** – cieľom je, aby žiaci získali vedomosti ale aj zručnosti, ktorými môžu pomáhať životnému prostrediu jednoduchými činnosťami, ktoré sú im primerané a vhodné - chrániť rastliny, zvieratá, mať kladný vzťah k domácim zvieratám ale aj k zvieratám v prírode, starať sa o svoje okolie a pod..
- **Osobnostný a sociálny rozvoj** – rozvíja ľudský potenciál žiakov, poskytuje im základy na plnohodnotný a zodpovedný život.
- **Mediálna výchova** – umožní žiakom osvojiť si stratégie kompetentného zaobchádzania s rôznymi druhmi médií, kriticky a selektívne využívať médiá a ich produkty. Deti získavajú schopnosť posudzovať mediálne šírené posolstvá, aby objavovali v nich to hodnotné a pozitívne, ale tiež si uvedomovali negatívne mediálne vplyvy na ich osobnosť.
- **Multikultúrna výchova** – zaraďuje sa do vzdelávania preto, lebo sa žiaci v škole stretávajú v súvislosti s globalizáciou sveta, so žiakmi rôznych kultúr. Žiaci by mali byť pripravení na rozdielnosť kultúr. Výchovné pôsobenie je zamerané na rozvoj

chápania, akceptácie, medziludskej tolerancie a emocionálne pochopenie inej kultúry. Predpokladom je aj schopnosť detí s nimi spolupracovať.

Okrem uvedených prierezových tém odporúčame implementovať do vzdelávacieho procesu Globálne rozvojové vzdelávanie a Finančnú gramotnosť.

- **Globálne rozvojové vzdelávanie** sa venuje problematike Miléniových rozvojových cieľov OSN: Odstrániť extrémnu chudobu a hlad, Dosiahnuť základné vzdelanie pre všetkých, Presadzovať rovnosť mužov a žien a posilniť rolu žien v spoločnosti, Znížiť detskú úmrtnosť, Zlepšiť zdravie matiek, Bojovať s HIV/AIDS, maláriou a ďalšími chorobami, Zaisťovať udržateľný stav životného prostredia (pitná voda, kvalita života), Budovať svetové partnerstvo pre rozvoj

Hodnotenie a klasifikácia

V súlade s učebnými plánmi sa vyučovací predmet náboženská výchova neklasifikuje. Hodnotenie a klasifikácia v predmete náboženská výchova sa uskutočňuje slovné a do katalógového listu a na vysvedčení žiaka sa uvedie absolvoval – abs.

Slovné hodnotenie je spätná väzba učiteľa žiakovi o jeho aktuálnom výkone vzhľadom na jeho osobné možnosti a porovnanie s predchádzajúcimi výkonmi. Učiteľ ocení klady a vysvetlí žiakovi, v čom sa má zlepšiť.

Hodnotenie žiakov ako nevyhnutná súčasť výchovno-vzdelávacieho procesu má motivačnú, informatívnu, komparatívnu a korekčnú funkciu.

Žiaka na náboženskej výchove učiteľ hodnotí komplexne, objektívne s prihliadnutím na jeho individuálne osobitosti. Na hodnotenie výsledkov žiaka v predmete náboženská výchova slúžia vzdelávacie štandardy. Obsahový aj výkonový štandard na seba nadväzujú a sú vzájomne prepojené.

Predmet: Náboženská výchova Vzdelávacia oblasť: Človek a hodnoty Stupeň vzdelania: ISCED 1 Počet vyučovacích hodín týždenne: 0,5 Počet vyučovacích hodín ročne: 17 Ročník: prvý		Tematické celky: I. Som na svete z lásky II. Rodina – ohnisko lásky III. Dar lásky IV. Moc života a lásky V. Spoločenstvo lásky		
Časová dotácia	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
4	I. SOM NA SVETE Z LÁSKY Ja Moje dedičstvo Čo dokážem Svet, v ktorom žijem Dar života Môj rodostrom Svet Ochrana sveta Vidieť srdcom	➤ Meno a jedinečnosť ➤ Čo dokážem? (nohy, ruky, zrak, sluch, ...) ➤ Patrím do rodiny ➤ Svet okolo mňa	• uvedomovať si vlastnú jedinečnosť • vyjadriť radosť zo života • rozlišovať prejavy lásky na základe pozorovania • sa správne prežehnať • slovne vyjadriť poďakovanie (voči rodičom, učiteľom, kamarátom) • formulovať spontánnu modlitbu poďakovania • z konkrétneho príbehu vymenovať postavy, ktoré konajú dobro • na príklade rozlíšiť dobro od zla • odpovedať na otázku z príbehu • vymenovať najmenej tri dobré a tri zlé činnosti, ktoré môže človek vykonať rukami, nohami, ústami, očami, ušami (opozitá) • formulovať odprosenie • citlivo vnímať krásu prírody, jej čaro a jedinečnosť, byť pozorný k svetu, ktorý Boh daroval človeku • starať sa o prírodu (starať sa o záhradku, nezhadzovať odpadky, hrabať lístie, atď.),	Osobnostný a sociálny rozvoj ○ rozvíja intuíciu pre obrazné výrazy a otváranie schopnosti ○ vidieť za to, čo je viditeľné Environmentálna výchova ○ prejavuje úctu k živým aj k neživým súčasťam prírody, aktívne ich ○ poznáva a ochraňuje svoje najbližšie živ. prostredie Výchova k manželstvu a rodičovstvu: ○ vníma očakávanie dieťaťa v rodine

2	<p>II. RODINA OHNISKO LÁSKY</p> <p>Prosba a vďaka Komunikácia v rodine Modlitba za chlieb Modlitba Otče náš</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Komunikácia v rodine ➤ Modlitba v rodine – rozhovor rodiny s Bohom (modlitba Otče náš, ...) 	<ul style="list-style-type: none"> • jednoduchým spôsobom vysvetliť potrebu komunikácie • vymenovať aspoň tri vlastnosti rodiny • s pomocou učiteľa reprodukovať modlitbu Otče náš • definovať modlitbu ako rozhovor s Bohom • písomne vyjadriť modlitbu vďaka (za rodičov, rodinu), modlitbu prosby 	<p>Osobnostný a sociálny rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ volí primeraný, kreatívny spôsob komunikácie vzhľadom na situáciu ○ používa “ja” odkaz ○ dokáže kultivovane poprosiť ○ slovnou prejaví radosť a vďačnosť z obdarovania
4	<p>III. DAR LÁSKY</p> <p>Premena kamenného srdca Zvestovanie Pastieri a mudrci Ježiš - dar pre svet Zem, v ktorej žil Ježiš Povolanie učeníkov Ježiš a deti Svadba v Káne</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Legenda o kamennom srdci – sv. Mikuláš ➤ Zvestovanie, návšteva Alžbety ➤ Zmysel a hodnota daru ➤ Narodenie Ježiša Krista 	<ul style="list-style-type: none"> • opísať dobrotu sv. Mikuláša • intuitívne vnímať v legende symbol srdca ako obraz vnútornej skutočnosti človeka • s pomocou učiteľa reprodukovať biblické udalosti zvestovania a narodenia Ježiša • podľa obrázkov opísať udalosti Zvestovania • reprodukovať s pomocou učiteľa modlitbu Zdravas Mária • opísať narodenie Ježiša ako dar Boha človeku • nakresliť aspoň dva symboly Vianoc • vyjadriť vonkajším postojom úctu k Bohu (poklona) • pripraviť darček pre obdarovanie 	<p>Mediálna výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ vníma dôležitosť správy ako pozdrav a posolstvo

5	<p>IV. MOC ŽIVOTA A LÁSKY</p> <p>Prebudenie zo spánku Vzkriesenie Jairovej dcéry Snehový zázrak Pôst Kríž znamenie smrti a života Vzkriesenie a nový život Za zatvorenými dverami Nedeľa Kostol Božia rodina</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Metafora spánku a prebudenia v rozprávke ➤ Vzkriesenie Jairovej dcéry ➤ Veľká noc – smrť a zmŕtvychvstanie Ježiša ➤ Nedeľa – deň oslavy Ježišovho zmŕtvychvstania ➤ Uzatvorenie zmluvy na Sinaji ➤ Desatoro ako pravidlá 	<ul style="list-style-type: none"> • intuitívne vnímať metaforický spôsob vyjadrovania symbolickej reči • opísať biblický príbeh o vzkriesení Jairovej dcéry • vnímať premeny v prírode v jarnom období a pokúsiť sa ich prepojiť so slávením veľkonočných sviatkov • jednoduchým spôsobom vysvetliť veľkonočné sviatky ako slávnosť, v ktorej kresťania slávia Ježišovo víťazstvo života nad smrťou • s pomocou učiteľa a obrazov vymenovať a vysvetliť veľkonočné symboly • nakresliť veľkonočný symbol vyjadrujúci víťazstvo života nad smrťou • jednoducho vysvetliť zmysel slávenia nedele ako dňa Ježišovho zmŕtvychvstania 	<p>Environmentálna výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ prejavuje úctu k živým aj k neživým súčasťam prírody, aktívne ich poznáva a ochraňuje, stará sa o prírodu ○ poznáva a ochraňuje svoje najbližšie životné prostredie <p>Regionálna výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ veľkonočné zvyky a tradície v našom regióne
2	<p>V. SPOLOČENSTVO LÁSKY</p> <p>Duch Svätý Juraj Opakovanie</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zoslanie Ducha Svätého. Cirkvi ➤ Legenda o sv. Jurajovi 	<ul style="list-style-type: none"> • na základe prerozprávania učiteľa reprodukovať udalosti zoslania Ducha Svätého • vysvetliť jednoduchým spôsobom zmysel cirkvi ako Božej rodiny • reprodukovať modlitbu Sláva Otcu • opísať víťazstvo dobra nad zlom v legende o sv. Jurajovi a pokúsiť sa ho prepojiť so svojim životom • osvojovať si sociálne zručnosti potrebné v sociálnych kontaktoch s inými ľuďmi 	<p>Osobnostný a sociálny rozvoj:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ objavuje hranice dobra a zla

Predmet: Náboženská výchova Vzdelávacia oblasť: Človek a hodnoty Stupeň vzdelania: ISCED 1 Počet vyučovacích hodín týždenne: 1 Počet vyučovacích hodín ročne: 33 Ročník: druhý		Tematické celky: I. Boh mi dôveruje II. Dôverujem Bohu III. Dôvera v rodine IV. Dôverujeme si navzájom V. Desatoro – pozvanie k slobode a dôvere VI. Pozvanie na hostinu – obnovenie dôvery		
Časová dotácia	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
4	I. BOH MI DOVERUJE Ďakujeme za prázdniny Človek ako Boží obraz V záhrade života Boh nám zveril Zem a my ju chránime	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Krása, účelnosť a veľkoleposť prírody ➤ Svet – prejav dôvery Boha voči človeku ➤ Obraz rajskej záhrady ➤ Výchova k úcte k životu a zodpovednosti za životné prostredie 	<ul style="list-style-type: none"> • porovnať človeka s ďalšími Božími dielami • uviesť príklady odlišnosti človeka od ostatných živočíchov • zdôrazniť jedinečnosť človeka a jeho zodpovednosť za svet • vnímať stvorený svet ako prejav Božej lásky a starostlivosti • prejaviť radosť a vďačnosť za Božie dielo stvorenia • s pomocou učiteľa navrhnuť a realizovať triedny enviroprojekt (návrhy: triedenie odpadu, zber surovín, upratanie školského dvora, vytvoriť v triede živý kútik a pod.) • reprodukovať biblický príbeh o rajskej záhrade a prostredníctvom symbolickej reči o rajskej záhrade spoznať šťastie človeka spočívajúce v blízkosti Boha a v konaní dobra • na príkladoch rozlíšiť dobro od zla • na modelovej situácii vnímať krivdu spôsobenú nesprávnym rozhodnutím 	Environmentálna výchova má základné zručnosti pre hodnotenie vzťahu medzi človekom a jeho životným prostredím vo svojom okolí, chápe potrebu ochrany živ. prostredia na celom svete oceňuje postavenie človeka v poriadku stvorenia a citlivo pristupuje k živej prírode Tvorba projektu a prezentačné zručnosti je schopný spolupráce, dokáže prezentovať svoj produkt, ale aj prácu v skupine Osobnostný a sociálny rozvoj rozvíja sebareflexiu, spoznáva sám seba, svoje dobré a slabé

				stránky je pripravený pre rozvoj a výchovu svedomia
5	<p>II. DOVERUJEM BOHU</p> <p>Abrahám Môžem Ťa osloviť Bože? Posvätný deň Nedeľa Ako sa ľudom stratila nedeľa</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Abrahám (povolanie Abraháma, odpoveď na Božiu výzvu) ➤ Modlitba (cvičenie ticha, modlitba ako posväcovania života) ➤ Boh a jeho meno ➤ Oslavujem Boha ➤ Sviatočný deň s TV a bez TV 	<ul style="list-style-type: none"> • na konkrétnom príklade opísať hlavné znaky a prejavy ľudskej dôvery • reprodukovat' biblický príbeh • vnímať potrebu človeka niekomu veriť • vnímať Božiu lásku • na príklade rozhovoru opísať potrebu medziľudského dialógu a potrebu modlitby • stíšiť sa a načúvať • vnímať Boha ako toho, ktorému môže veriť a o všetkom mu povedať • jednoduchým spôsobom formulovať modlitbu vlastnými slovami • vysvetliť potrebu pravidelnosti v modlitbe, význam používania mena v živote človeka • s úctou volať spolužiakov po mene • vysvetliť význam používania Božieho mena ako vyjadrenia Božej blízkosti • pozorovať životný rytmus striedania práce a odpočinku • jednoduchým spôsobom opísať nedeľu ako Boží dar pre človeka 	<p>Osobnostný a sociálny rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozvíja sebareflexiu • rešpektuje potreby a práva ostatných • rozvíja sociálne spôsobilosti pre osobný život a spoluprácu <p>Mediálna výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> • začína chápať pravidlá fungovania mediálneho sveta a primerane veku sa v ňom orientuje <p>rozlišuje medzi fikciou a skutočnosťou</p>

9	<p>III. DOVERA V RODINE</p> <p>Svetlo a tma Advent – očakávanie príchodu Krista Lucia priniesla svetlo do rodiny Vianoce Žijem v rodine Príbeh o jednej rodine – Jakub a Ezau Môj krst Cirkev – Božia rodina Ako sme strávili Vianoce</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Božie pozvanie do ľudskej rodiny /4. BP/ - Legenda o Lucii (VMR) ➤ pozvanie do Božej rodiny /krst/ ➤ človek ako neopakovateľné Božie dielo 5. BP/ ➤ rodina ako spoločenstvo, ➤ úlohy a roly v rodine ➤ Jakub a Ezau – narušenie vzájomnej dôvery 	<ul style="list-style-type: none"> • opísať rodinu ako miesto istoty, lásky a dôvery • jednoducho nakresliť symboly krstu • vysvetliť jednotlivé krstné symboly • opísať význam krstného mena • reprodukovať príbeh o Jakubovi a Ezauovi • pomocou biblického príbehu opísať dôsledky narušenia dôvery • prejaviť úctu k rodičom a k iným ľuďom • formulovať modlitbu za rodičov • konkrétnymi skutkami slúžiť rodine 	<p>Osobnostný a sociálny rozvoj</p> <p>konkrétnymi skutkami slúži rodine, prejavuje úctu k rodičom a k iným ľuďom</p>
4	<p>IV. DOVERUJEME SI NAVZÁJOM</p> <p>Dobre počúvať Dobre sa pozeráť Moje svetlo pre iného Moje ruky pre druhého – Boháč a Lazár</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Schopnosť hovoriť ako Boží dar (výchova k citlivosti voči vyslovenému slovu, vete, prejavu) ➤ Čisté srdce ➤ Osobný majetok ➤ Boháč a Lazár 	<ul style="list-style-type: none"> • na modelovej situácii zdôvodniť význam slova pre budovanie medziľudských vzťahov • prepojiť posolstvo biblického príbehu O boháčovi a Lazárovi so svojím životom • na modelovej situácii vyjadriť potrebu čistého srdca • uviesť príklady osobného a spoločného majetku • navrhnúť rôzne spôsoby ochrany majetku • v skupine realizovať jednoduchý triedny projekt pomoci iným 	<p>Osobnostný a sociálny rozvoj</p> <p>rozvíja sebareflexiu rešpektuje potreby a práva ostatných rozvíja sociálne spôsobilosti pre osobný život a spoluprácu</p>

8	<p>V. DESATORO- POZVANIE K SLOBODE A DOVERE</p> <p>Dat' slovo Zmluva na Sinaji Pravidlá Desatoro Múdrost' Pravda Mojžiš Dobro</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Uzatvorenie zmluvy na Sinaji ➤ Desatoro ako pravidlá 	<ul style="list-style-type: none"> • reprodukovať príbeh o Mojžišovi • chronologicky usporiadať podľa obrazov dej príbehu • určiť kľúčový moment a pointu príbehu • opísať udalosť uzatvorenia zmluvy Boha s ľuďmi na základe porozumenia biblického textu • reprodukovať Desatoro s pomocou učiteľa • sumarizovať a aplikovať nadobudnuté poznatky učiva ročníka na konkrétnych modelových situáciách • vnímať hlas svedomia a načúvať mu • hodnotiť jednoduchým spôsobom svoje konanie v súlade so svedomím 	<p>Osobnostný a sociálny rozvoj</p> <p>spoznávaním Desatora hodnotí svoje konanie v súlade so svedomím</p>
3	<p>VI. POZVANIE NA HOSTINU- OBNOVENIE DOVERY</p> <p>Márnotratný syn Hostina</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Milosrdný otec/márnotratný syn ➤ Umenie povedať zlu „nie“, obrátiť sa, zmieriť sa s ľuďmi a s Bohom ➤ Hostina lásky - sviatosť zmierenia 	<ul style="list-style-type: none"> • intuitívne vnímať obrazný spôsob vyjadrovania symbolickej reči • otvoriť sa pre dobrého Boha • reprodukovať biblický príbeh O milosrdnom otcovi • jednoduchým spôsobom vysvetliť súvis medzi správaním sa márnotratného syna a vlastným rozhodovaním sa • aktualizovať posolstvo biblického príbehu na svoj osobný život • reprodukovať ľútosť márnotratného syna na základe porozumenia príbehu • objaviť rozmer ľútosti a odpustenia pre budovanie dobrých vzťahov • vyjadriť radosť z odpustenia • vyjadriť verbálne aj neverbálne ospravedlnenie sa, priznanie si chyby • formulovať následky konania zla na život človeka • formulovať vlastnými slovami ľútosť 	<p>Osobnostný a sociálny rozvoj</p> <p>rozvíja sebareflexiu je pripravený pre rozvoj a výchovu svedomia rozvíja sociálne spôsobilosti pre osobný život a budovanie medziľudských vzťahov postavených na dôvere</p>

Predmet: Náboženská výchova Vzdelávacia oblasť: Človek a hodnoty Stupeň vzdelania: ISCED 1 Počet vyučovacích hodín týždenne: 1 Počet vyučovacích hodín ročne: 33 Ročník: tretí		Tematické celky: I. Veriť Bohu II. Ježiš uzdravuje III. Ježiš nám odpúšťa IV. Ježiš nás oslobodzuje V. Ježiš nás pozýva na hostinu		
Časová dotácia	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
6	I. VERIŤ BOHU Čo znamená veriť? Aký je Boh? Podobenstvo o horčičnom semienku Krst Krstné sľuby	➤ Viera v Boha ➤ Obrazy Boha ➤ Krst ➤ Krstné sľuby	<ul style="list-style-type: none"> • jednoduchým spôsobom vysvetliť, čo znamená veriť Bohu • porozumieť symbolickému významu reči • reprodukovať podobenstvo o horčičnom semienku • na obraze horčičného semienka spoznávať Ježišovo učenie o Božom kráľovstve • na raste horčičného semienka intuitívne vnímať paradox vzniku veľkej veci z niečoho nepatrného • na príklade podobenstva o horčičnom semienku prijímať krst ako významnú udalosť v živote viery • opísať obsah krstných sľubov 	Osobný a sociálny rozvoj Žiak si osvojuje prejavy vonkajšieho a vnútorného odpustenia a odprosenia Environmentálna výchova Žiak prejavuje úctu k životu

7	<p>II. JEŽIŠ UZDRAVUJE</p> <p>Uzdravenie slepého Uzdravenie hluchonemého Uzdravenie chorého s vyschnutou rukou a ochrnutého človeka Mat' zdravé ruky, nohy Ako používam svoje zmysly Čo je vo mne ochrnuté? Advent</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ježišove uzdravenia ➤ Rozvoj mravného cítenia 	<ul style="list-style-type: none"> • reprodukovať prečítané biblické príbehy • reflektovať vlastnú schopnosť počuť, konať, vidieť to, čo je v živote podstatné • identifikovať sa s biblickými postavami potrebujúcimi uzdravenie • byť disponovaný na rozvoj mravného úsudku 	<p>Osobný a sociálny rozvoj</p> <p>Žiak je vnímavý pre rozvoj svojho vlastného svedomia</p> <p>Žiak vie jednoduchým spôsobom zhodnotiť svoje konanie v zhode so svojím svedomím</p>
6	<p>III. JEŽIŠ NÁM ODPÚŠŤA</p> <p>Daj pozor, aby si to nerozbil! Ježiš je hosťom u Zacheja Vianoce Márnratný syn Na ceste zmierenia – ľútosť Ježiš mi odpúšťa – priebeh sv. zmierenia</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Hriech ➤ Ježiš v dome hriešnika ➤ Zachej ➤ Ježiš odovzdáva moc odpúšťať ➤ Sviatosť zmierenia 	<ul style="list-style-type: none"> • jednoduchým spôsobom vysvetliť možné reakcie človeka na vinu • kresťanský pohľad na vinu ako uznanie viny a odpustenie • vnímať vinu ako súčasť každého človeka • reflektovať vlastné zaobchádzanie s vinou • reprodukovať príbeh o Zachejovi • osvojiť si priebeh sv. zmierenia - prijímať ju ako dar • oceniť mimosviatosťné formy pokánia • pravidelnou osobnou reflexiou formovať svoje mravné cítenie • zhodnotiť sviatosť zmierenia ako pomoc pre človeka v situácii mravného zlyhania • podieľať sa na sviatosťi zmierenia 	<p>Osobný a sociálny rozvoj</p> <p>Žiak si osvojuje prejavy vonkajšieho a vnútorného odpustenia a odprosenia</p> <p>Žiak vie napraviť spôsobenú škodu</p>

<p>9</p>	<p>IV. JEŽIŠ NÁS OSLOBODZUJE</p> <p>Židovská Pascha – vyslobodenie z Egypta Pravidlá pre život na slobode Pravidlá budovanie vzťahu s Bohom a ľuďmi Krížová cesta – pôstne obdobie Čo je v živote dôležité? Podobenstvo o pšeničnom zrne Ježišova smrť a zmŕtvychvstanie Veľká noc – vyslobodenie z otroctva hriechu Vzkriesenie a nový život Boh je láska</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Hriech a dôsledky hriechu ➤ Veľká noc – Pascha ➤ Desatoro ➤ Ježišova smrť ➤ Zmŕtvychvstanie Krista 	<ul style="list-style-type: none"> • Na obraznej reči biblického príbehu vysvetliť hriech a jeho dôsledky • vysvetliť pojem hriech • reprodukovať Desatoro a jednoducho vysvetliť význam jednotlivých prikázaní • akceptovať Desatoro ako pravidlá pre dobrý život • stotožniť sa etickými princípmi Desatora, vzťahujúcimi sa na konkrétne situácie v jeho živote • nájsť analógiu medzi podobenstvom o pšeničnom zrne a Ježišovou smrťou a zmŕtvychvstaním • posúdiť hriech ako stratu Božej blízkosti • posúdiť hriech a jeho následky ako ublíženie sebe a iným • jednoduchým spôsobom zhodnotiť svoje správanie, konanie v zhode so svojím svedomím • posúdiť rozdiel medzi porušením zákona a zanedbaním dobra (prechod od heteronómneho svedomia k autonómnemu) • otvoriť sa pre poslanstvo prísl'ubu nádeje 	<p>Environmentálna výchova</p> <p>Vníma starostlivosť Boha o svet a človeka prostredníctvom dobrého spolunažívania medzi ľuďmi</p> <p>Humanizmus a ľudské práva</p> <p>Bezpečnosť a ochrana zdravia</p> <p>Mediálna výchova:</p> <p>Žiak vníma spôsoby šírenia správ na modelovej ukážke biblickej udalosti o Ježišovej smrti a zmŕtvychvstaní</p>
----------	---	--	--	--

<p>5</p>	<p>V. JEŽIŠ NÁS POZÝVA NA HOSTINU</p> <p>Ježiš nasycuje Ježiš sa stáva chlebom Obeta ako dar Stretnutie s Ježišom Svätá omša – pozvanie na hostinu</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zázrak rozmnoženia chlebov ➤ Posledná večera – Eucharistia ➤ Hostina – sv. omša ➤ Hostina spoločenstva, hostina slova a chleba 	<ul style="list-style-type: none"> • Nájsť súvislosť medzi poslednou večerou a sv. omšou • odlíšiť chlieb od eucharistického chleba • objaviť súvislosť medzi ľudskou skúsenosťou s chlebom, biblickým textom o rozmnožení chlebov a Sviatosťou Eucharistie • oceniť potrebu slávenia pre život človeka • rozvíjať schopnosť života v spoločenstve • uvedomiť si dôležitosť častého prijímania Eucharistie pre svoj duchovný rast 	<p>Environmentálna výchova</p> <p>Vníma starostlivosť Boha o svet a človeka prostredníctvom dobrého spolunažívania medzi ľuďmi</p> <p>Je schopný vnímať potrebu slávenia</p>
----------	--	---	---	---

Predmet: Náboženská výchova Vzdelávacia oblasť: Človek a hodnoty Stupeň vzdelania: ISCED 1 Počet vyučovacích hodín týždenne: 1 Počet vyučovacích hodín ročne: 33 Ročník: štvrtý		Tematické celky: I. Cesta nádeje II. Biblia – slovo o nádeji III. Nádej presahujúca smrť IV. Svedectvo o nádeji V. Prameň nádeje		
Časová dotácia	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
6	I. CESTA NÁDEJE Mať nádej Som jedinečný Cesta k druhým Noe dôveruje Bohu Obrazy Božej blízkosti	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Cesta k sebe – som jedinečný ➤ Cesta k druhým (kamarátstvo, priateľstvo) ➤ Cesta do sveta, v ktorom žijem (Noemova archa (Gn 6,18-20: zo všetkého živého, vezmi do archy....)) ➤ Cesta k Bohu (biblické obrazy Božej blízkosti) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vysvetliť čím je človek jedinečný ▪ reprodukovať biblický príbeh o Noemovej arche ▪ nájsť súvis medzi biblickým príbehom o Noemovej arche a zodpovedným prístupom k prírode ▪ vnímať Boha ako toho, ktorý zachraňuje ▪ objaviť rozmer nádeje na ceste k sebe, k druhým, k svetu a k Bohu ▪ objavovať zodpovednosť za prírodu a za rozvíjanie dôstojnosti ľudského života ▪ vnímať potrebu sebariadenia ▪ akceptovať vzájomnú späťosť s celým stvorenstvom ▪ formovať postoj nádeje prostredníctvom biblických obrazov Božej blízkosti 	Osobnostný a sociálny rozvoj: Žiak <ul style="list-style-type: none"> • oceňuje jedinečnosť človeka a rešpektuje ju v životných situáciách Environmentálna výchova: <ul style="list-style-type: none"> • je schopný ekologického postoja – ochrany prírody

<p style="text-align: center;">10</p>	<p>II. SLOVO O NÁDEJI</p> <p>Biblia – kniha nádeje Starý zákon a Nový zákon Zem Biblie Dobytie zaslúbennej zeme Gedeon Pán Boh utešuje Očakávanie Mesiáša Príchod Mesiáša Ježiš ohlasuje Božie kráľovstvo Ježiš sprítomňuje Božie kráľovstvo</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Biblia kniha kníh ➤ Odkrývanie nádeje v živote biblických postáv (sudca Gedeon, proroci Micheáš a Izaiáš – kmeň Jesseho ➤ Biblické posolstvo nádeje – príchod Mesiáša (Ján Krstiteľ, Panna Mária) ➤ Ježiš ohlasuje Božie kráľovstvo (podobenstvá o Božom kráľovstve) ➤ Ježiš sprítomňuje Božie kráľovstvo (Ježišove zázraky) 	<ul style="list-style-type: none"> • vymenovať základné delenie kresťanskej Biblie • reprodukovať biblický príbeh o povolání Gedeona • jednoduchým spôsobom interpretovať biblické texty proroctiev prorokov Micheáša (a ty Betlehem...) a Izaiáša – kmeň Jesseho, ako posolstvo nádeje • interpretovať biblické príbehy o Jánovi Krstiteľovi a Panne Márii ako naplnenie očakávanej nádeje na príchod Vykupiteľa • identifikovať sa s postojmi nádeje v živote biblických postáv • na príklade biblických postáv objavovať prastarú ľudskú skúsenosť „mať smer“ ako základný predpoklad pre zmysel • vnímať Bibliu ako slovo nádeje v živote človeka a ľudstva. • formovať postoj nádeje prostredníctvom biblických postáv • vysvetliť podobenstvá o Božom kráľovstve ako obrazné príbehy približujúce Božie kráľovstvo a cestu k nemu • interpretovať biblické príbehy o Ježišových uzdraveniach ako znaky Božieho kráľovstva a znaky Božieho záchranného konania. 	<p>Osobnostný a sociálny rozvoj:</p> <p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> • vie vyjadriť radosť zo života a osvojuje si pozitívny postoj k životu
--	--	--	--	---

7	<p>III. NÁDEJ PRESAHUJÚCA SMRŤ</p> <p>Najväčšie obmedzenie človeka Bože, kde si? Ježiš – silnejší ako smrť Vzkriesenie Lazára Veľkonočné obdobie Sviatosť pomazania chorých</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Skúsenosť strachu, dôvery a nádeje ➤ Bože, kde si? (Jób) ➤ Smrť a nádej ➤ Ježiš – silnejší ako smrť ➤ Sviatosť pomazania chorých ako priestor nádeje v situácii, kde pozemská nádej už končí 	<ul style="list-style-type: none"> • reflektovať svoj pohľad na ľudské utrpenie • vnímať skúsenosť s utrpením a bolesťou ako súčasť ľudského života • vie dať svoj pohľad na ľudské utrpenie do súvisu s biblickými textami o Jóbovi a kresťanským pohľadom na zmysel ľudského utrpenia v kontexte veľkonočných udalostí • reprodukovať biblický príbeh o vzkriesení Lazára • objaviť súvislosť medzi Ježišovou skúsenosťou s utrpením, smrťou, zmŕtvychvstaním a kresťanskou nádejou presahujúcou smrť • objaviť poslanstvo veľkonočného tajomstva v kresťanskej viere, ktorá dáva nádej presahujúcu smrť • objaviť vo sviatosti zmierenia a Eucharistie poslanstvo veľkonočného tajomstva v kresťanskej viere, ktorá dáva nádej presahujúcu smrť • z pohľadu kresťanskej nádeje vysvetliť vetu, že život je silnejší ako smrť • rozvíjať postoj empatie k ľudskému utrpeniu 	<p>Osobnostný a sociálny rozvoj:</p> <p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> • je schopný vnímať smrť ako súčasť života a je otvorený pre kresťanské poslanstvo nádeje
---	---	--	--	---

7	<p>IV. SVEDECTVO NÁDEJE</p> <p>Veže v našom meste Rôzne veže Kostolné veže – symboly nádeje Kresťan – nositeľ Krista Kresťania – nádej pre svet Svedkovia nádeje</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ rôzne veže v jednom meste ➤ kresťanské cirkvi pôsobiace v našej krajine (regióne) ➤ miesta pre spoločné slávenie, prácu, a nasadzovanie za ľudské práva a pokoj s kresťanmi iných cirkví 	<ul style="list-style-type: none"> • prostredníctvom modelových situácií zo života detí z rôznych cirkví, hľadať spoločné a rozdielne znaky s Rímskokatolíckou cirkvou • vnímať svedectvo nádeje v živote kresťanov z rôznych cirkví • vytvoriť projekt so stručným prehľadom kresťanských cirkví pôsobiacich v našej krajine (regióne) a navrhnúť spoločnú angažovanosť pre dobro(sociálna oblasť) • osvojovať si postoj tolerancie, porozumenia a vzájomnej dôvery k ľuďom iných denominácií 	<p>Multikultúrna výchova</p> <p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> • je schopný vnímať vo svojom okolí inakosť iných denominácií a je schopný prijať túto skutočnosť
3	<p>V. PRAMEŇ NÁDEJE</p> <p>Modlitba – prameň nádeje Cirkev – prameň nádeje Modlitba svätého ruženca</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Modlitba – život v Božej prítomnosti ➤ Bože, si pri mne (Žalm 139) ➤ Boh – stred kresťanského spoločenstva 	<ul style="list-style-type: none"> • jednoduchým spôsobom zdôvodniť potrebu modlitby pre duchovný rozmer človeka • na modelových situáciách objaviť nádej zo života viery • vnímať potrebu stíšenia • cvičením stíšenia a meditácie vytvárať priestor pre stretnutie s Bohom v modlitbe 	<p>Osobnostný a sociálny rozvoj</p> <p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> • vníma svoj duchovný rozmer • je vnímavý pre sústredenie, stíšenie a načúvanie

Spoločenská výchova

Školský vzdelávací program Šanca pre všetkých ZŠ Jozefa Cígera Hronského, Krátka ul. 2, Šaľa				
Názov predmetu	Spoločenská výchova			
Časový rozsah výučby / ročník	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.
		1 hod./týždeň 33 hod./rok		
Stupeň vzdelania	ISCED 1 – primárne vzdelávanie			
Forma štúdia	denná			
Vyučovacia jazyk	slovenský			

1. Charakteristika vyučovacieho predmetu

Spoločenská výchova má napomáhať žiakom k formovaniu pozitívnej hodnotovej orientácie, naučiť ich zodpovednosti za svoje správanie a konanie, rozvíjať ich emocionálnu inteligenciu, objavovať silné a slabé stránky.

Vzdelávacia oblasť sa zameriava na budovanie a kultiváciu duševného, duchovného a sociálneho rozmeru mladých ľudí. Napomáha im k postupnému vytváraniu ich hodnotovej orientácie tak, aby raz ako dospelí jedinci boli prínosom pre ľudské spoločenstvo.

Spoločenská výchova uplatňuje tvorivo-humanistický model, ktorého v centre pozornosti je žiak, jeho potreby a záujmy, vedie žiakov k zdravému rozvoju ich osobnosti, venuje sa otázkam ľudských práv a tolerance. Učí žiakov žiť medzi ľuďmi, uplatňuje zásady ľudského spolužitia, empatie, vedie žiakov k získavaniu väčšej gramotnosti v oblasti umenia.

Spoločenská výchova vedie žiakov k asertivite, k aktívnemu počúvaniu, k spoločenskej etikete, ku komunikovaniu kultúrnym spôsobom, uplatňovaniu vlastnej autonómie v skupine. Pestuje u žiakov slušnosť a zdvorilosť, znášanlivosť a priateľstvo, výchovu vkusu, estetiku zovňajšku a prostredia

2. Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom spoločenskej výchovy je poskytnúť súhrn poznatkov o pravidlách, normách a zásadách spoločenského styku, vychovávať osobnosť s vlastnou identitou a hodnotovou orientáciou, v ktorej úcta k človeku, spolupráca, prosociálnosť a národné hodnoty zaujímajú významné miesto.

Pri plnení týchto cieľov sa neuspokojuje iba s poskytovaním informácií o morálnych zásadách, ale zážitkovým učením účinne podporuje pochopenie a zvnútornenie mravných noriem a napomáha k osvojeniu správania sa, ktoré je s nimi v súlade.

Spoločenská výchova pripravuje mladých ľudí pre život v tom zmysle, aby raz ako dospelí ľudia prispeli k vytváraniu harmonických a stabilných vzťahov v rodine, na pracovisku, medzi spoločenskými skupinami, v národe a medzi národmi.

Cieľom spoločenskej výchovy je, aby sa žiaci modernými formami a prostriedkami naučili základným pravidlám spoločenského správania, mali možnosť vyskúšať si svoje vedomosti a zručnosti na rôznych oslavách, pri organizovaní spoločenských podujatí. Žiakov naučiť osvojiť si základy spoločenského správania, pozdravov, základy stolovania, výberu vhodného oblečenia na rôzne spoločenské príležitosti, zásady líčenia, výber vhodných doplnkov k oblečeniu, žiakom umožniť nacvičiť si správnu prezentáciu na verejnosti.

3. Výchovné a vzdelávacie stratégie

Sociálne komunikačné kompetencie

Žiaci sa vyjadrujú súvisle a výstižne písomnou aj ústnou formou adekvátnou primárnemu stupňu vzdelania. Dokážu určitý čas sústredene načúvať, náležite reagovať, používať vhodné argumenty a vyjadriť svoj názor. Uplatňujú ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a s ďalšími ľuďmi, s ktorými prichádzajú do kontaktu. Rozumejú rôznym typom doteraz používaných textov a bežne používaným prejavom neverbálnej komunikácie a dokážu na ne adekvátne reagovať. Na základnej úrovni využívajú technické prostriedky medziosobnej komunikácie, chápu význam rešpektovania kultúrnej rozmanitosti.

Kompetencie v oblasti informačných a komunikačných technológií

Žiak vie používať vybrané informačné a komunikačné technológie, ovláda základy potrebných počítačových aplikácií, dokáže primerane veku komunikovať pomocou elektronických médií, dokáže adekvátne veku aktívne vyhľadávať informácie na internete, chápe, že je rozdiel medzi reálnym a virtuálnym svetom.

Kompetencia riešiť problémy

Žiak vníma a sleduje problémové situácie v škole a vo svojom najbližšom okolí, adekvátne svojej úrovni navrhuje riešenia podľa svojich vedomostí a skúseností v danej oblasti. Pri riešení problémov hľadá a využíva rôzne informácie, skúša rôzne možnosti riešenia problému, overuje správnosť riešenia. Pokúša sa problémy a konflikty vo vzťahoch riešiť primeraným spôsobom.

Osobné, sociálne a občianske kompetencie

Žiak má základy pre smerovanie k pozitívnemu sebaobrazu a sebadôvere. Uvedomuje si vlastné potreby a tvorivo využíva svoje možnosti, dokáže odhadnúť svoje silné a slabé stránky ako svoje rozvojové možnosti. Uvedomuje si dôležitosť ochrany svojho zdravia. Dokáže primerane veku odhadnúť dôsledky svojich rozhodnutí a činov. Uvedomuje si, že má svoje práva a povinnosti. Má osvojené základy pre efektívnu spoluprácu v skupine, dokáže prijímať nové nápady alebo sám prichádza s novými nápady a postupmi pri spoločnej práci. Uvedomuje si význam pozitívnej sociálno-emočnej klímy v triede a svojím konaním prispieva k dobrým medziľudským vzťahom.

Kompetencia vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry

Žiak sa dokáže vyjadrovať na úrovni základnej gramotnosti prostredníctvom umeleckých a iných vyjadrovacích prostriedkov. Rešpektuje vkus iných a primerane veku dokáže vyjadriť

svoj názor a vkusový postoj. Ovláda základné pravidlá, normy a zvyky súvisiace s úpravou

zovňajšku človeka. Pozná bežné pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu). Správa sa kultúrne, primerane okolnostiam a situáciám. Má osvojené základy pre tolerantné a empatické vnímanie prejavov iných kultúr.

4. Stratégie vyučovania (metódy a formy práce)

Výber vhodných slovných a praktických metód práce vychádza z prirodzeného komplexného detského videnia, chápania, hodnotenia spoločenského vyjadrovania sveta, v ktorom sa úzko spájajú praktické, poznávacie, estetické, etické a spoločenské stránky. Metódy smerujú predovšetkým k podchyteniu záujmu žiakov a hravou formou rozvíjajú tvorivosť na základe rešpektovania ich individuálnych schopností. Spontánny detský prejav, prameniáci z citových zážitkov detí, sa stáva východiskom k práci predovšetkým v začiatočných ročníkoch.

Záujem žiakov o spoločenskú výchovu prebúdžeme účelovými hrami, spoločenskými hrami, inscenačnými metódami, riadeným dialógom. Patria sem motivačné metódy a metódy hravého vyučovania, debaty, diskusie, tvorba projektov.

Formami práce sú poznávanie osobností, spoznávanie praktických riešení pre uspokojovanie svojich základných potrieb, preukázanie vynaliezavosti a kreativity pre riešenie úloh zo spoločenského a praktického života človeka.

5. Učebné zdroje (učebnice, odborná literatúra, encyklopédie, exkurzie, ...)

V spoločenskej výchove nepoužívame žiadne učebnice a to donúti žiakov vyvinúť vlastnú iniciatívu pri hľadaní zdrojov a poznatkov o danej problematike. Využívanie internetu, samostatné tvorivé pristupovanie k vyučovaniu, príprava rôznych projektov, exkurzia do reštaurácie, odborná literatúra o spoločenskom správaní sa.

7. Metódy a prostriedky hodnotenia

Používame slovné hodnotenie počas celej vyučovacej hodiny, aj na jej konci.

Hodnotenie je silným stimulujúcim prostriedkom a má veľký výchovný význam, pokiaľ je však správne a spravodlivé. Ohodnotenie je výrazom emocionálneho vzťahu. Ohodnotenie sa môže vyjadrovať slovom, pohybom, posunkom, mimikou vyjadrujúcou súhlas, schvaľovanie, spokojnosť, pochvalu, nesúhlas a pod. Kladné ohodnotenie posilňuje sebadôveru žiaka, záporné je prostriedkom, ktorý pomáha žiakovi odstrániť chyby a nedostatky. Hodnotiaci vzťah a jeho vyjadrenie má veľký vplyv na formovanie vlastného hodnotenia, sebahodnotenia, ktoré je istým prvkom sebavedomia.

Použité skratky:

Medzipredmetové vzťahy:

SJL – slovenský jazyk a literatúra, ETV – etická výchova, VLA – vlastiveda, VYV – výtvarná výchova, PRV – pracovné vyučovanie

Prierezové témy:

OSR – osobnostný a sociálny rozvoj, DV – dopravná výchova, OŽZ – ochrana života a zdravia, ENV – environmentálna výchova, MkV – multikultúrna výchova

Ročník: druhý	Hodinová dotácia: 1 hodina týždenne/33 hodín ročne				Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové vzťahy
Rozvíjajúce ciele	Časová dotácia	Tematický celok	Obsahový štandard				
			Témy	Obsahový štandard			
Vnímať rozdiely v správaní ľudí	3 h.	Spoločenské správanie	Čo sa sluší a čo nie Človek je tvor spoločenský Načo je nám spoločenská výchova	Vzájomne sa spoznávať a pochopiť aké je dôležité počúvať sa navzájom	Uplatňovať spoločenské správanie v praxi	OSR – rozvíjať sebareflekciu, zodpovednosť za svoje konanie	SJL, ETV
Dodržiavať pravidlá spoločenských predností	5 h.	Základné pojmy a prejavy slušného správania	Slušnosť, zdvorilosť, takt Nebud' egoista Povedz prosím a ďakujem Presnosť je tiež slušnosť Neublížuj druhým Povedať len prepáč nestačí Kompliment	Vytvoriť schopnosť chápať, akceptovať iných s uplatnením tvorivého prístupu	Orientovať sa na pozitívne ľudské hodnoty	OSR – pestovať kvalitné medzil'udské vzťahy	ETV, SJL, VLA
Zaradiť sa medzi spoločenských tvorov	5 h.	Abeceda slušného správania	Ako a koho zdravíme Kedy a komu podávame ruku Ako sa predstavujeme Ako správne oslovujeme Kedy „Ty a kedy „Vy“ Chôdza a pohyb majú svoje pravidlá Ako sa správame vo verejných dopravných prostriedkoch	Vytvárať a osvojovať si kultivované správanie Význam podania ruky ako výzvy k spolupráci	Preukázať svoje schopnosti v oblasti bontónu	DV – formovať mravné vedomie a správanie sa v zmysle morálnej a právnej zodpovednosti pri chôdzi a jazde v cestnej premávke	SJL, ETV

Ukázať, čo nás doma naučili	3 h.	Pravidlá stolovania	Správanie pri stole Návšteva reštaurácie Príbor, tanieri, misky a mištičky	Sebaovládanie a potlačanie negatívnych zvykov a zlozvykov	Osvojiť si a zautomatizovať pravidlá stolovania	OŽZ – formovať vzťah k ochrane svojho zdravia	SJL, VYV, PRV
Rozvíjať vkus	5 h.	Oblečenie	Hygiena a úprava zovňajšku Oblečenie podľa príležitosti Menej je viac Nájdí si svoj štýl	Priradiť k sebe farby podľa svojho vkusu	Voľne zobrazí svoj vkus podľa predstavy a na základe vnímania a pozorovania	ENV – posilňovať pocit zodpovednosti k zdravému životnému štýlu	VYV, PRV
Zodpovedať za svoje správanie	3 h.	Ideme do spoločnosti	Návšteva kultúrnych podujatí Smiem prosieť?	Vytváranie vzťahu k umeniu	Uvedomiť si a vysvetliť život v spoločnosti	MkV – rozvoj tolerancie, rešpektu vo vzťahu ku kultúrnej odlišnosti	SJL, ETV, VYV
Prejaviť svoj rečnícky talent	5 h.	Komunikácia	Správne vyjadrovanie Príjemný rozhovor a konverzácia Neverbálna komunikácia Neslušná komunikácia Nehádajme sa a nekričme Komunikácia cez telefón a internet Čo je to asertivita?	Považovanie komunikácie za dar Prostredníctvom komunikácie budovať hlboký, srdečný, prosociálny vzťah	Osvojiť si základné spôsobilosti verbálnej i neverbálnej komunikácie	MkV – schopnosť kriticky posudzovať mediálne šírené posolstvá uvedomovať si negatívne mediálne vplyvy na svoju osobnosť	SJL, ETV

Vnímať svoje hodnoty a hodnoty druhých	4 h.	Etiketa a etika	Slušnosť a mravnosť Morálne hodnoty Tvoje správanie je tvoja voľba	Základy spolupráce v skupinách	Vytvoriť kladné spoločenstvo	OSR – rozvíjať sebareflexiu, zodpovednosť za svoje konanie	ETV, SJL, VLA
--	------	-----------------	--	--------------------------------	------------------------------	--	---------------

Vzdelávacia oblasť: Človek a svet práca

Pracovné vyučovanie

Školský vzdelávací program Šanca pre všetkých ZŠ Jozefa Cígera Hronského, Krátka ul. 2, Šaľa				
Názov predmetu	Pracovné vyučovanie			
Časový rozsah výučby / ročník	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.
	0 hod./týždeň 0 hod./rok	0 hod./týždeň 0 hod./rok	0 hod./týždeň hod./rok	1 hod./týždeň 33 hod./rok
Stupeň vzdelania	ISCED 1- primárne vzdelávanie			
Forma štúdia	denná			
Vyučovacia jazyk	slovenský			

1.Charakteristika vyučovacieho predmetu

Oblasť Človek a svet práce zahŕňa široké spektrum pracovných činností a technológií, vedie žiakov k získaniu základných užívateľských zručností v rôznych oblastiach ľudskej činnosti a prispieva k vytváraniu životnej a profesijnej orientácie žiakov.

Koncepcia vzdelávacej oblasti Človek a svet práce vychádza z konkrétnych životných situácií, v ktorých žiaci prichádzajú do priameho kontaktu s ľudskou činnosťou a technikou v jej rozmanitých podobách a širších súvislostiach.

Vzdelávacia oblasť Človek a svet práce sa zameriava na praktické pracovné návyky a dopĺňa celé základné vzdelávanie o dôležitou zložku nevyhnutnú pre uplatnenie človeka v ďalšom živote a v spoločnosti. Tým sa odlišuje od ostatných vzdelávacích oblastí a je ich určitou protiváhou. Je založená na tvorivej spolupráci žiakov.

2.Ciele vyučovacieho predmetu

Pri vymedzení cieľov primárneho vzdelávania pre oblasť Človek a technika vychádzame zo všeobecných požiadaviek vedecko-technickej gramotnosti i zo všeobecných cieľov primárneho vzdelávania. V tejto vzdelávacej oblasti môžeme uvažovať z hľadiska troch navzájom prepojených komponentov:

1. výchova vzťahu k technike (hodnoty, postoje),
2. výchova o technike (vedomosti),
3. výchova prostredníctvom techniky (skúsenosti, pracovné činnosti, zručnosti).

Základný vzťahový rámec pre určenie cieľov

elementárneho vzdelávania oblasti Človek a svet práce vychádza z uvedených komponentov:

V rovine hodnôt a postojov smeruje k :

- poňatiu úlohy techniky v spoločnosti,
- uvedomenia si toho, ako technika ovplyvňuje náš život v rôznych životných situáciách (doma, v škole, pri cestovaní, pri hre, športe atd.),
- bipolárnemu vnímaniu techniky (technika môže pomáhať, ale aj ohrozovať zdravie život),
- rozvíjaniu mravného vedomia a konania v súvislosti s využitím techniky,
- rozvíjaniu osobnostných vlastností,
- uplatňovaniu tvorivosti a vlastných nápadov,
- vytváraniu postojov k hodnotám vo vzťahu k práci človeka,
- zodpovednosť za kvalitu svojich i spoločných výsledkov práce,
- rozvoju morálnych a vôľových vlastností (vytrvalosť a sústavnosť pri plnení zadaných úloh, vynakladanie úsilia na dosiahnutie kvalitného výsledku),
- rozvoju asertivity pri presadzovaní vlastných názorov, postojov a citov,
- rozvoju autonómnej pozície človeka (sebarealizácie, sebadôvery, sebazvedávania atd.).

V rovine vedomostí smeruje k :

- porozumeniu základným technickým problémom v kľúčových oblastiach techniky (materiály a technológie, komunikačné systémy, doprava a konštruovanie) na veku primeranej úrovni,
- poznaniu základných životných potrieb rastlín v rámci pestovateľských prác,
- poznaniu základnej techniky v domácnosti a bezpečnej manipulácii s ňou,

V rovine pracovných činností a zručností smeruje k :

- získavaniu pracovných skúseností a zručností v kľúčových oblastiach techniky
- spôsobilosti kriticky používať informačné a komunikačné technické prostriedky
- získaniu pracovných zručností pri opracovaní technických materiálov
- spôsobilosti v oblasti konštruovania počnúc plánovaním až po prezentáciu produktu
- osvojenia si bezpečného využívania techniky v domácnosti
- pestovaniu a ošetrovaníu základných druhov rastlín
- získavaniu všeobecne využiteľných pracovných skúseností
- využívaniu vhodných pracovných prostriedkov v bežnom živote
- naučeniu sa pracovať v tíme
- poznaniu pravidiel bezpečnosti práce a k schopnosti poskytnúť pomoc pri úraze

3. Výchovné a vzdelávacie stratégie a kompetencie žiaka

Sociálne komunikačné kompetencie

Vytvárať útulné, podnetné a priateľské prostredie. Žiaci sa zúčastnia programov ako sú remeselné dielne, súťaže, výstavy. Prezentujeme výsledky prác žiakov na výstavách a súťažiach. Umožňujeme všetkým žiakom adekvátne sa uplatniť podľa svojich individuálnych schopností.

Škola podporuje medzipredmetové vzťahy formou projektov. Učiteľ vyzýva žiakov k tvorivosti vlastných nápadov, pri ktorých sa prejaví ich schopnosť komunikovať mimoslovné.

Kompetencie v oblasti matematického a prírodovedného myslenia

Žiak používa základné matematické myslenie na riešenie rôznych praktických problémov v každodenných situáciách a je schopný používať matematické modely logického a priestorového myslenia a prezentácie. Je pripravený ďalej si rozvíjať schopnosť objavovať, pýtať sa a hľadať odpovede, ktoré smerujú k systematizácii poznatkov.

Kompetencie v oblasti informačných a komunikačných technológií

Žiak vie používať vybrané informačné a komunikačné technológie, dokáže vyhľadať informácie na internete, chápe, že je rozdiel medzi reálnym a virtuálnym svetom.

Kompetencia učiť sa učiť sa

Učiteľ používa pri práci rôzne formy a metódy práce, snaží sa kladne motivovať žiakov k práci, stanoví jasné kritériá hodnotenia a na ich základe vedie žiakov k sebahodnoteniu vlastného výkonu i výkonu ostatných žiakov. Žiaci sa učia o probléme diskutovať. Učiteľ učí žiakov k vytrvalosti a sústavnosti pri plnení zadaných úloh, k uplatňovaniu tvorivosti a vlastných nápadov pri pracovnej činnosti a k vynakladaniu úsilia na dosiahnutie kvalitného výsledku. Žiaci sa učia chápať prácu a pracovnú činnosť ako príležitosť k sebarealizácii, sebavzdelávaniu a k rozvíjaniu podnikateľského myslenia.

Kompetencia riešiť problémy

Žiak chápe, vníma a sleduje problémové situácie v škole a vo svojom najbližšom okolí, adekvátne svojej úrovni navrhuje riešenia podľa svojich vedomostí a skúseností v oblasti pracovnej. Pri riešení problémov hľadá a využíva rôzne informácie, skúša viaceré možnosti riešenia, overuje jeho správnosť a osvedčené postupy aplikuje pri podobných alebo viacerých problémoch.

Osobné, sociálne a občianske kompetencie

Umožňujeme všetkým žiakom zapojiť sa do pracovnej činnosti bez ohľadu na ich stupeň nadania. Vedeť žiakov k vzájomnej pomoci, rešpektu a tolerancii, k úcte práce druhých. Učiteľ vlastným príkladom upevňuje v deťoch estetické cítenie.

Kompetencie vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry

Žiak sa dokáže vyjadrovať na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti prostredníctvom umeleckých a iných vyjadrovacích prostriedkov. Dokáže pomenovať druhy umenia, uvedomuje si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote.

Učiteľ vedie žiakov k autentickému a objektívnemu poznávaniu okolitého sveta, k potrebnej sebadôvere, k novému postoju a hodnotám vo vzťahu k práci človeka, ku kultúrnym hodnotám a životnému prostrediu.

Vzdelávanie v tejto oblasti smeruje k vytváraniu a rozvíjaniu klúčových kompetencií žiakov

tým, že vede žiakov k:

- pozitívnemu vzťahu k práci a k zodpovednosti za kvalitu svojich i spoločných výsledkov práce ,
- osvojení základných pracovných zručností a návykov z rôznych pracovných oblastiach, k organizácii a plánovaniu práce a k používaniu vhodných nástrojov, náradia a pomôcok pri práci i v bežnom živote,
- vytrvalosti a sústavnosti pri plnení zadaných úloh, k uplatňovaniu tvorivosti a vlastných nápadov pri pracovnej činnosti a k vynakladaniu úsilia na dosiahnutie kvalitného výsledku ,
- autentickému a objektívnemu poznávaniu okolitého sveta, k potrebnej sebadôvere, k novému postoju a hodnotám vo vzťahu k práci človeka, technike a životnému prostrediu ,
- chápaniu práce a pracovnej činnosti ako príležitosti k seberealizácii, sebavzdelávania a k rozvíjaniu podnikateľského myslenia,
- orientácii v rôznych oboroch ľudskej činnosti, formách fyzickej a duševnej práce a osvojeniu potrebných poznatkov a zručností významných pre možnosť uplatnenie, pre voľbu vlastného profesijného zamerania a pre ďalšiu životnú a profesijnú orientáciu,
- k schopnosti bezpečne sa správať v doprave a na komunikáciách,
- k rešpektovaniu environmentálnych hodnôt a chápaniu recyklácie materiálov a produktov.

4. Stratégie vyučovania (metódy a formy práce)

V pracovnom vyučovaní sa predovšetkým uplatňuje metóda praktických prác, v postupnom osvojovaní zručností, návykov a vedomostí pri zaobchádzaní s rôznym materiálom pomocou vhodných nástrojov, náradia a pomôcok. Učiteľ vedie žiakov k samostatnosti, k tomu prispieva vhodná motivácia. S novým učivom sa žiaci oboznamujú pomocou výkladu alebo rozhovoru spojeného s predvádzaním praktických činností, ukázkami vzorových výrobkov, nákresmi a pod.

Tvorivému prístupu k práci pomáha práca podľa vlastnej predstavy žiakov. Veľmi dôležitou metódou sú pozorovania a pokusy, ktoré sa uplatňujú najmä v pestovateľských prácach a pri zisťovaní vlastností spracúvaných materiálov. Z výchovného hľadiska sú najzávažnejšími metódami preverovanie a hodnotenie.

Pre splnenie osnov PRV sú záväzné praktické činnosti, pokusy a exkurzie, krátke odborné filmy.

5. Učebné zdroje

Učebnica : Pracovné vyučovanie pre 4.ročník základných škôl - Prof. PhDr.Mária Kožuchová, CSc., Zuzana Hirschnerová, Anna Vorelová

obrazový materiál, internet, encyklopédie.

6. Metódy a prostriedky hodnotenia

Na vyučovaní pracovnej výchovy je hodnotenie prác žiakov výsledkom výchovno-vzdelávacieho procesu. Hodnotenie uskutočňujeme už pri individuálnom vedení žiakov počas samostatnej práce a kolektívne na konci hodiny. Používame slovné hodnotenie (Metodické pokyny na hodnotenie č.22/2011)

Veľmi dobré výsledky

Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Samostatne a tvorivo uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Výsledky jeho činností sú kvalitné až originálne, je iniciatívny dokáže vyjadriť primerane veku svoj postoj, názor, dokáže veku primerane pomenúvať a interpretovať svoje postrehy, zážitky.

Dobré výsledky

Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré tvorivo aplikuje pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí samostatne a kreatívne alebo s menšími podnetmi učiteľa. Výsledky jeho činností sú kvalitné, bez väčších nedostatkov, je menej iniciatívny.

Uspokojivé výsledky

Žiak má v celistvosti a úplnosti osvojené poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a pri ich využívaní má nepodstatné medzery. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré využíva pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach s menšími nedostatkami. Na podnet učiteľa uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Podstatnejšie nepresnosti dokáže s učiteľovou pomocou opraviť. Výsledky jeho činností sú menej kvalitné, chyba mu iniciatíva, flexibilita, neosvojuje si nové vyjadrovacie prostriedky.

Neuspokojivé výsledky

Žiak si neosvojil vedomosti a zákonitosti požadované učebnými osnovami, má v nich závažné medzery, preto ich nedokáže využívať. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú značné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov, hodnotení javov, nevie svoje vedomosti uplatniť ani na podnet učiteľa. Vážne nedostatky nedokáže opraviť ani s pomocou učiteľa.

Prierezové témy:

Osobnostný a sociálny rozvoj rozvíja ľudský potenciál žiakov, ktorej cieľom je sebaopoznanie, sebaúcta, seba vzdelávanie pestovanie dobrých medziľudských vzťahov, podporuje prevenciu sociálno-patologických javov. Zlúči sa i s témou Ochrana ľudských práv, kde sa informujú o svojich právach ako aj Prevencia proti šikanovaniu.

Environmentálna výchova rozvíja spoluprácu pri ochrane a tvorbe životného prostredia, posilňuje zodpovednosť k živým organizmom, k zdravému životnému štýlu, k prírodnému a kultúrnemu dedičstvu.

Ochrana života a zdravia je zameraná na ochranu života a zdravia v mimoriadnych situáciách, pri pobyte a pohybe v prírode, na zvládnutie ekologických havárií, dopravných nehôd a živelných pohrôm. Realizuje sa prostredníctvom učebných predmetov geografia, biológia, chémia, ako aj samostatne účelovým cvičením- zdravotnou prípravou, civilnou ochranou, pohybom a pobytom v prírode.

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti rozvíja u žiakov kompetencie tak, aby vedeli komunikovať, argumentovať, používať informácie, prezentovať svoje názory, riešiť problémy, spolupracovať v skupine.

Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra - vytvára u žiakov predpoklady na pestovanie a rozvíjanie citu ku krásam svojho regiónu, prírody, staviteľstva, poznali históriu a kultúru vlastnej obce, mesta, jej flóru a faunu, objavovali a spoznávali prírodné krásy a zaujímavosti Slovenska, spoznali zvyky a tradície.

Požité skratky:

SJL – slovenský jazyk a literatúra

INF- informatická výchova

VYV- výtvarná výchova

MAT- matematika

PRI- prírodoveda

ENV – environmentálna výchova

OŽZ- ochrana života a zdravia

REV- regionálna výchova

a tradičná ľudová kultúra

OSR- osobnostný a sociálny
rozvoj

TPPZ – tvorba projektu

a prezentačné zručnosti

Predmet: Pracovné vyučovanie			Hodinová dotácia : 1 hodina týždenne / 33 hodín ročne			
Ročník : štvrtý						
Tematický celok	Časová dotácia	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové vzťahy,
		Téma	Pojem			
1. Tvorivé využitie technických materiálov	6 hodín	Poznávanie vlastností materiálov	Strihanie, lepenie, skladanie, oblepovanie	Poznávať vlastnosti materiálov porovnávaním, triedením, experimentovaním. Získať pracovné zručnosti s nimi. Vedieť vytvoriť jednoduchý predmet riešením problémovej úlohy s uplatnením vlastnej predstavivosti a fantázie. Dodržiavať zásady bezpečnej práce s materiálom a pracovnými nástrojmi. Vytvárať pracovné prostredie s akcentom na estetiku prostredia. Vážiť si hodnoty vytvorené človekom a prírodou.	ENV,OŽZ	PRI, VYV,MAT
		Papier a kartón	Vlastnosti papiera podľa toho, ako sa strihá, trhá, skladá, ktorý papier je najvhodnejší na skladanie (balenie), z akého papiera sú listy učebníc, detských kníh			
		Textil	Navliekanie nite do ihly, robenie uzlíka, osvojenie základných stehov, zhotovenie výrobku podľa strihu.			
		Drevo	Skúmanie vlastností drevín, kombinovanie drevín, oddeľovanie, spájanie, maľovanie.			
2.Základy konštruovania	11 hodín	Konštrukcie okolo nás	Mosty, budovy, zariadenia, stavebnice	Poznať základné symboly pri technickom náčrte (čo znamená plná a prerušovaná čiara.....) . Vedieť urobiť technický náčrt. Poznať základné druhy a hlavné znaky ľudských obydlií.	ENV,	PRI,MAT,VYV
		Elektrický obvod, zdroje elektrickej	Zdroje elektrickej energie. Význam šetrenia elektrickou energiou	Poznať pojmy: elektrický prúd, elektrický obvod, zdroj, spotrebič. Rozlišovať vodivé a nevodivé materiály. Poznať spôsob	ENV,TPPZ	

		energie		ochrany pred zásahom silného prúdu. Vedieť zostaviť vybrané funkčné elektrické obvody podľa návodu.		
		Technické komunikačné prostriedky	Telefón, fax, PC	Poznať spôsob využitia komunikačných prostriedkov pri práci a v bežnom živote		
		Technika v doprave	Dopravné prostriedky, konštrukcia bicykla, bezpečnosť jazdy na bicykli	Poznať zásady bezpečnej mobility. Poznať pravidlá bezpečnej jazdy na bicykli. Vedieť zistiť technický stav vlastného bicykla. Vedieť urobiť jednoduchú údržbu bicykla.		
3. Starostlivosť o životné prostredie	10 hodín	Črepníkové rastliny a životné prostredie	Ošetrovanie črepníkových rastlín. Rozmnožovanie rastlín (semenami, vegetatívne – odrezkami, delením trsu, cibulami, hlízami ...) Hydroponické pestovanie rastlín(postup celoročného ošetrovania rastlín).	Vedieť založiť jednoduchú množiareňku, poznať jej význam a využitie. Vedieť odoberať a upravovať stonkové odrezky a listové odrezky. Vedieť zasadiť do črepníkov (črepníkovať) rozmnožené rastliny	ENV, OSR	PRI
		Poznávanie úžitkových rastlín	Semená, rastliny, konzumné časti, plody, význam zeleniny pre zdravie a výživu.	Poznať 10druhov úžitkových rastlín, rozlišovať ich konzumné časti a plody. Spracovať vzorkovnicu semien a poznať ich na základe vonkajších vlastností.	OŽZ	
		Pokusy a pozorovania	Význam vody, tepla, a svetla pre rastliny (napr. fazuľa kričková, hrach). Rýchlenie rastu rastlín teplotou.	V pravidelných intervaloch sledovať pokusné a kontrolné rastliny, zaznamenávať objektívne výsledky pozorovania. Výsledky pozorovaní a pokusov vyhodnotiť. Poznať 5 druhov nových vonkajších okrasných rastlín		
		Pestovanie vonkajších okrasných rastlín	Letničky, trvalky, dvojročné okrasné rastliny	Vedieť ich zatriediť do pestovateľských skupín (letničky, dvojročné okrasné rastliny, trvalky). Dopestovanie okrasných rastlín.		
		Rez a úprava kvetín do váz	Zásady zberu, rezu, prenášania, úpravy, sušenia a uskladnenia rastlinného materiálu.	Aranžovanie kvetín a okrasných rastlín pri významných príležitostiach (vianočné, veľkonočné, rodinné a spoločenské udalosti)		

			Základné pravidlá výberu a aranžovania okrasných rastlín			
4. Stravovanie a príprava jedál	3 hodiny	Technika v kuchyni - význam	Z hľadiska zdravej výživy akcent v tematickom celku je na : potraviny rastlinného pôvodu, potraviny živočíšneho pôvodu, potraviny živočíšneho pôvodu, typické potraviny v iných krajinách	Žiak vie pripraviť stôl pre jednoduché stolovanie. Vie samostatne pripraviť jednoduchý pokrm. Vie udržovať poriadok a čistotu pracovných plôch, dodržiava základy hygieny a bezpečnosti práce.	ENV, OSR, TPPZ	VYV
		Základné bezpečnostné pravidlá v kuchyni pre deti	Bezpečnostné pravidlá v kuchyni.	Vie poskytnúť pomoc pri úrazoch v kuchyni		
		Výber , nákup a skladovanie potravín	Zdravá výživa	Vie si vhodne vybrať zdravé potraviny, pozná kde sa základné potraviny uskladňujú (chladnička, pivnica		
5. Ľudové tradície a remeslá	3 hodiny	Slovenská kultúra – tradície, tradície nášho regiónu	Slovenská kultúra a iné kultúry v oblasti ľudových tradícií. Kultúra nášho regiónu.	Žiak pozná význam hlavných sviatkov vlastnej kultúry (Vianoc a Veľkej noci a ďalších zvykov). Skúmať a objavovať vlastnú kultúru a spoznávať iné kultúry v oblasti ľudových tradícií	REV, OSR,TPPZ	VYV,SJL,INF
		Vianočné a veľkonočné sviatkami	Tradície spojené s vianočnými a veľkonočnými sviatkami	Vie zhotoviť produkt symbolizujúci túto tradíciu		
		Ľudové remeslá	Hrnčiarstvo, drotárstvo, keramika, modelovanie	Vie povedať hlavné znaky remesiel. Pozná minimálne jedno remeslo v regióne s bohatou históriou.		